

Kazatel Domácý/

Proti

Sedmi Hlavním Smrtečným Hříchům.

Kterýž w této Knize včj / ro gest Hřich/
a co Hřich smrtečný a hlavní : a gal štodný gest Hřich
smrtečný : a galá Odplata a Pokuta bude za Hřich smrtes
dlný na tomto y na onom Swětě : a gal se ho má každý wěrný
Břessian warowati : a naproti tomu galých Ctnostj
se přidržeti.

Přidáno gest k tomu

Exlibris Břj **O Čtyrech Hřissých do Nebe na**
Pomstu wolagických : fterej gsau/ a proč se
tak gmenuzi. *Wenusta G.*
Přidáno také k Posledku

O Čtyrech posledních Wěcých každého
Člowěta ; totiž o Smrti/ Saudu Božim hrozným,
a sprawedliwým : o Pelle a Očistcy/ a Ka-
dosti Nebestě.

W to wšsečno mnohými/ dionými a hroznými Hysto-
ryemi a Příklady/ a Slovy Pisma Swatého y Dtcuw Swa-
tých / gest stowženo a wswětleno :

Sepsáno a wydáno Prácy a Uákladem gednoho Faráře
Diececesis Olomucensis.

S Dowolením Duchowni Wřchnosti.

Wpřistřeny w Brně/ u Jana Frantiska Swobody/ 1709.

Wsemohaucýmu Pánu Bohu

Bezú Krystu

Synu Božímu/

Králi Králůw / a Pánu Panů-
gich/

Swrchowanému wšeho Stwoření
Saudce / a Odplatiteli jednomu každému za
Stůtky geho spravedlivému/

Weho Swrchované Welebnosti
Poníženy této Knihy Připis.

Wsemohaucý a wěčný BOŽE/
Saudce wšeho Swěta / Kryste BŮŽISŮ :
twá Welebnost tak gest weliká a tak wyso-
ce wážená býti má / žeby žádné Stwoření
nemelo proti tobě nikdy hřessyt / twého Přitázaní a Wůs-
le nikdy nepřestaupit ; neb ty ne toliko takowé gsy Wele-
bnosti a Mocí / žeby se toho proti tobě dopustiti žádný
neměl : ale gestě y proto / že gsy ustanoweny od Boha
Otce

Otce twého Nebestého Soudce Živých y Mrtvých
 (Aēt. 10.) a že platit budeš každému spravedlivě po-
 dlé Zásluh jeho (2. Corinth. 5.) a budeš mstit příjné/
 nepatřic na Osobu žádného. (Mátth: 22. Deuter: 32.
 Aēt: 10.) Ale že Lidé welmi mnozí na to giž nepama-
 tují/ a zhola nic nedbají/ a tebe ani Soudu twého se
 nebogí: a tak hřessý swéwolně/ rozličně/ zle a ohyzdně
 proti twé Božské Welebnosti : gá chatrný Služebník
 twóig wzal gsem w Zlumnysl/ abych tuto Knihu o Hře-
 ssých sepsal/ a wúbec wydal: aby snad čtauc gi mnozí/
 a co gest Hřich/ a gatá za Hřich bude Zaplata/ porozu-
 mējic/ nehřessyli/ twého Sněwu a Soudu spravedli-
 věho se báli; tež Petla horaucýho se vletli. Že pak ta-
 to sprosta Práce má málo bude pusobit w Lidech bez
 twé Pomocy; gá poníženě tebe prosým/ aby ráčil ty
 sám Rozum Lidstý oswěcowati/ aby Lidé lépe poznali/
 co gest to Hřich/ a gatá Pokuta bude za Hřich: a tak se
 ho warowali/ aby Pokuty vssli: neb ty gsy sám swet-
 chowané Swětlo/ oswěcující každého Czlowěka na
 tento Swět přicházegjícího. (Joan: 1.) Tuto pak cha-
 trnau Práci mau rač milostiwě přigiti odemně/ genžs
 schwáčil y dwa malé Penížky od chudobné Wdowy Ko-
 stelu obětované. (Luc: 21.) a mne twau Milost
 vdělití/ a býti Soudcem milostiwým w Den
 neyposledněgšsý

Díl První. Předmluva.

Noněwádž očitě se spatruje w tomto Swětě/
tohoto nasseho Wětu / že weliké Množstwí Ľřic-
chůw wsseligatých / diwných / brozných a opl.
zlých / každého Dne / ano každé hodiny a chwile /
od mnohých Lidj se páchá / buď Mluwenjm / buď
stutečnjm Dčiněnjm / buď Opusttěnjm Dobrého / co opusttěno
býti nemělo / ale wykonati powinno bylo : co pať Pomysltě-
njm a zlým Požadanjm srdečným nenáležitých wěcų ; což sa-
mému Pánu Bohu neylépe gest powědomo : tať že o mnohém
Ľzlowěku řjeti se musš to / co gest psáno w Knjze Jobowé w
Zapit: 15. Bibit sicut aquam iniquitatem : To gest : tať sna-
dno / tať swéwolně a rozpusttile se hřichu dopausttj / gať sna-
dno řowádo aneb Ľzlowěť bezwzdny Wodu pige. Mysltl
gsem / coby toho tať bezwzdného a opowázliwého řřestěnj za
Přičina byla? A saudjm že ta sama neywětšř / že Lidé newědj
a sobě nerozgjmajj / co gest hřich / a gacų řeho Dčintowé aneb
Džjtkowé : To gest / co zlého hřich plodj a přinášř. Což kdy-
by mnohý wěděł / a sobě zdrawě rozgjmáł / hřichuby se tať
snadně / tať lehce / a gaťo že hry / nedopausttěl ; ale raděgiby se
ho warowáł wjc než Sedu neyhoršřýho / a než samého řábla
neybrozněgšřýho. Pročež aby se ne geden wpatowáł / a
od řřestěnj zdržowáł / w této Knjze o řřisřých a o gegich
zlých Dčincų / a Záplatě za ně psáti budu. Ľřti sobě řře-
stiane wěrný / a co buděš řřisti rozgjmeg : anjž lehce sobě waž /
co gsem gá w půł Roce Prácy bedliwau shromáždil a sepsáł.

Kozdil Prwnj. O Hřisňh.

Kapitola Prwnj.

Co gest to Hřich?

Hřich gest toto: Odwřatiti se swěwolně od Pána Boha/ a přeřtaupiti swatě Přilázanj geho/ a neplniti Wůle swatě geho. Item: Hřich gest/ odwřatiti se od Pána Boha k Stwořenj/ a wjc milowati Stwořenj nezli Boha Stwořitele. Item: Hřich gest/ Přestaupeň Božjho Přilázanj: které Přestaupeň se stává/ buď Promluwenjm/ buď Pomyslennjm/ buď řkutečným Dčiněnjm/ buď Opustěnjm/ co od Pána Boha aneb od Cyrkwe Swatě poručeno bylo/ a opustiti/ přeřtaupiti/ aneb zanedbati se nemělo. Item: Hřich gest toto/ že zlým Aučinkem/ neb zlým Požadánjm něčeho od Pána Boha aneb od Cyrkwe Swatě zapowěděného; aneb žanedbánjm co bylo poručeno/ wpadá Cžlowěť w žněw Božj a w geho Nemilost/ a zasluhuge Třeřtánj gisťeho/ nebo na tomto Swětě/ nebo na onom. A to tal welitěho Třeřtánj zasluhuge/ gal welitěj Hřich gest/ aneb gal mnoho Hřichůw gest. Tal čteme w Anjze žgwenj Swatěho Janna w Āapit: 18. psáno: Gal mnoho se chlubil a w Rozkořech byl/ tal mnoho degte gemu Muř a Pláče. A w pátě Anjze Mogžjřowé w Āap: 25. psáno gest: wedlé Mjry Prowiněnj/ tal bude Počet Kan a Třeřtánj. Ano pro Hřichu smřtedlněho Dopustěnj/ zasluhuge Cžlowěť žatracenj wěčného do Pella horancěho a do Ohně wěčného na wěly nevhasyřtedlněho: Zasluhuge talé Hřisňnj aby dán byl Diáblům w Kuce a w Moc/ aby od nich trápen/ bit/ mřřtán a pálen byl na wěčné wěly. Tomu je tal gest/ wěj nás Piřmo Swatě/ ldeř Pán Bůh w 4. Anjze Mogžjřowé w Āap: 15. takto mluwj: Cžlowěť kterýžby řkrze Pěychu žhěřřyl swěwolně a wědomě/ buďto domácě/ aneb přichozě/ že byl spurný proti Pánu Bohu/ žahyneř 3 Lidu swěho. Slowo žagisťe Páně potnpil/ a Přilázanj geho přeřtaupil: a protož žahyneř/ a poneře Hřich swůg. Tal mluwj Pán Bůh. A w Anjze Kležyastřla w Āapit: 41. psáno gest: Běda wám Hřisňnjey/ kteréj gisťe opustili žálon Boha Nęwysřřjho. Budeteli narozeni/

spáchaném Hříchu řekl k Pánu Bohu/ když mu proto domlawał: Gle Pane Bože vyhánjsa mne dnes z země/ a od Twáři twé kryti se budu. Protož každý kdož nalezne mne/ zabijeť mne. O tom psáno jest w prwnj Dnize Moggyslowew Zap: 4. Tu widjme gal se Dáyn bał pro zlé Swědomj/ aby ho kdo nezabil. Widěl gsem gá také dwa hříštnjstj/ kteříž do mého Sarnjho Přibytku se byli přichranili po spáchaném hříchu/ gal se báli/ gal se trásli a ležali: tak že patrně bylo widět/ gal spáchaný hřích a zlé Swědomj Strachu nahánj hříštnjstjowi.

Divnau také Gystoryi nacházjm o gednom welikém Czarodegnjstjowi/ který Diáblu mnoho let slaužil/ a mncho zlého dobrým Lidem dělawał/ a Pacholáteł mladých newinných několik podáwíl a pogeďl: za kteraužto přjcinu od Dábla/ galo na Krtjstjwo passowán byl/ a mezy Lycanthropy, to jest/ mezy ty kteří Mocy Dábelstjau Wlěkem se dělajj/ a Dobyteł y Lidj dáwj/ přigat a zapsán byl. Ten tehdy Czarodegnjstj časů gednoho když do Města byl wessel/ a widěl že Dochopowé Práwnj rychle pro kohos běželi/ a k němu se přiblizowali/ vlekł se/ a wšecel se Strachem trásł/ myslje že oni běžj aby ho chytjli/ a k Rychtáři přiwedli/ a hned počal wolat: Utrapte mne/ wšfał gá se dobrowolně přiznám co gsem kdy zlého wdělał. Dochopowé to slyšjíce/ a widauc ho že wšecel zbledł a Strachem se třese/ porozuměli/ že masj sobě zle být powědom. Wzali ho tehdy/ a k Rychtáři přiwedli: kdejto on y na sebe/ y na giné swé Towaryšse hrozně a djwně Slutky wyznał. Z toho widjme/ gal zlé Swědomj Cžlowěla hříštněho hryze/ a Strachu mu přidáwá. A to jest Džjstj tel hříchu smrteelněho. O tom pjsse Jacob: Bonfrae in Quodlibetica de Lycanthropia. (in Paradiso Pueror: part: 1. cap: 17. §. 8.)

Třetj/ Hřích smrteelný přinášj/ že Cžlowěł/ který se ho dopustj/ wpadá w žněw Bojj/ a trarj w Pána Boha swěho Milostj/ a těžce gi zas nabywá: samým toliko horlívým Polánjm/ a hříchůw swých sředečným želenjm. Pakli neželj hříchu/ a Polánj nečinj/ nenabywá Milostj w Pána Boha na wěty. Ach toť jest welmi weliká Stráta/ Milostj w Pána Boha swěho stratit/ w Nemilostj a w žněw geho wpadnaut! A dyby na tomto Swětě stratil Milostj w Drále aneb w Cesare/ za newětšj zlé by to sobě polládał: a pro tu přjcinu ne gedn o Rozum y o žiwot přisšel/ gal se nacházj w Gystoryjch. Ale tišjce krát/ a newyslowitedlně wjc jest stratit Milostj w Pána Boha/ a wpadnaut w žněw geho. A to se stáwá když se hříchu smrteelněho dopauštsj.

Čtwer

Čtvrté/ smrtedlný hřích má záplatu gístan w Pelle připrawe nau. Ach toť gest přehrozná a přetěžká záplata! w Ohni newyfloš witedlným se palit/ a w něm wšecel y s glawau potopen býť : od dáš blůw vkrutných trápenu býť bez Ljtošti/ bez přestánj a Vlewenj/ bez lonce na wěly. Ach přijis mnoho! ale o tom gíž napřed gest wjč psáno.

Kapitola Třetí. Kolikery gest hřích?

Nekolikery gest hřích/ a od Lidj Věcných rozdjlně se gmenuge s prostým pal Lidem (gimžto gá schwálně pro Vlavčenj spa sytedlně tuto Anjhu gsem sepsal) saudjm že dost gest wědět/ že hřích gest dwogj: geden Wšednj/ a druhý Smrtedlný se gmenuge. Wšednj hřích ten se gmenuge/ že gest owšem proti Wůli Božj/ a proti Swatému geho Přikázanj: ale že malé gest Přestapenj; aneb že se stalo z Vlewědomošti dokonale; aneb že z Vlepozoru se stalo/ za welký a smrtedlný hřích se nepohládá/ proto take snáže odpustěn býwá/ a ani Pella/ ani Zatracenj wěčného nezasluhug. A bez talowého wšednjho hřichu/ ani Swatj Lidé býti nemůžau: neb prawj Pjsmo Swaté: Septies in die cadit justus. Proverb: 24. Sedmkrátě za Den padá do hřichu sprawedliwý Člowěk. A za hřích wšednj zas dosti se včinití může na tomto Swětě wyškogje trpěliwě Trestánj od Pána Boha vložené/ buď Věšřěštm/ neb Nemocy/ buď Protiwensřwjm/ a zlým od Lidj zlých Přenasledowánjm z Dopustěnj Božjho: aneb dobrowolným Těla swěho Trestánjm / Postem / Modlitbau / Těla swěho Mřšťánjm a Mřtwenjm : Almužny Rozdávánjm/ na Swatá Mjřsta Putowánjm: aneb Wytonánjm Poluty/ kterau Ottec Duchownj Spowědnjč vložil/ ič. A do pal za talowé hřichy newyškogj Poluty na tomto Swětě/ musj gi wystáti na onom Swětě w Očistcy/ gač dlawho mu Pán Bůh vlošj a vsaudj.

Alle smrtedlný hřích tať wysoce před Oblížegem Božjm se šfacu ge/ že gestli na tomto Swětě Polánj z něho nečinjs/ a newyznáš se ho před Spowědnjtem Otcem Duchownjm/ a w něm vmřěš/ Pello a Zatracenj wezjnes/ a na wěly pálen a trápen buděš. Poznáme to z těchto známých hřstoryj. Angelé w Nebi zbřěšlyli/ samau toliko Perychau a Wysolomyslnošti; a to samým Pomyslšenjm a Slowem: a hned z Nebe wyhozeni glau/ a odsauzeni do Pella na wěly.

Adam

O sedmi hlavných Hříších smrtedlných.

Adam a Ewa w Rági zhřěšyli/ přestaupic Příkladaný Boží: a hned
 wyhnáni gšau z Ráge na Svět/ aby Polánj činili: a oni tal se zachor-
 wali/ čímž weliké Polánj/ a očeláwagje Wylaupený swěho štrz Me-
 syáše Syna Božjho. Před wětegnau Potopau Swěta hřěšyli Li-
 dé: a ztopeni gšau. Sodomštrj a Gomorregštrj hřěšyli/ a Ohněm
 z Nebe padagjicým spaleni gšau/ a potom y s Městy swými do Země
 se propadli. A takby se o ginych mnohých powědět mohlo. A gisti di-
 wná wěc gěst/ že ti gmenowani Hřěšijcy tal přjsně byli trestáni/ poně-
 wadž gěstě Příkladaný Přestem Božjím psáno a wydáno nebylo/ a oni
 o Wůli/ a geho Příkladaný tal weliké/ galo my/ Wědomosti neměli.
 Gěstlize tehdy Pán Bůh tal se byl rozhněwal na ony Hřěšijky/ galk
 po wydaném Příkladaný swém a Lidem w Známost wwdeném/ nemá
 se na Hřěšijky hněwati/ a gich trestati? Slyšme Slowa Bryška Pá-
 na proti Hřěšjicým mluwjicýho: Běda tobě Město Berozaym: Běda
 tobě Město Bethsaydo. Lrbo šoby w Městě Pohanském Tyru a w
 Sydonu byli činěni Djwowé/ štrčj gšau činěni w was/ dáwnoby byl
 w žjni a w Popele Polánj činili. Ale wšak prawjm wám/ že Tyru a
 Sydonu (Měšům a Lidem Pohanským) lehčegj bude w Den Sau-
 dný nežli wám. A ty Město Bassarnaum/ štrčj gšy se až do Nebe
 wywšyšlo/ až do Pella štrčeno budeš: nebo šoby w Sodomě byl
 činěni š Djwowé/ štrčj gšau činěni w tobě/ šnady žušat/ až do dneš-
 ňjho Dne. Ale wšak prawjm wám/ že Země Sodomštrjch lehčegj
 bude w Den Saudný/ nežli tobě. Matth. 11. Tal Pán Bryšas mlu-
 wil proti twrdossegným Měšům a Lidem: štrážto Slowa geho
 magj sobě Hřěšjiane pilněj rozgjmati/ s wje se gich bít.

Kapitola Čtvrtá.

Štrčj Hřichowé neohyždněgšj gšau před Obl- čegem Božjím?

W Ame wědety wětit wšpěni my Hřěšjiane/ že wšpěni Hřichowé/
 gacy šolij gšau aneb se gmenujj a gmenowati mohau/ oby-
 zdnj gšau/ a Pán Bůh gich nenawidj/ a na ně se djwati nemů-
 že: ale smrtedlnj a hlavnj štršj gšau a ohyždněgšj. Smrtedlnj
 se gmenujj proto/ že wwděni Smrt Duchownj na Duffy Člowě-
 ta hřěšicýho/ neb psáno gěst: Anima qua peccaverit, ipsa morietur.
 Ezechiel. 18. Duffe štrčj hřěšj/ onaj žně: štrž, před Štjma Bo-
 žjima

jjma a před Obličegem Swatých Angelůw. A o talowém štjssnj-
lowi, se řičti může to co psáno gest w Anjze žgwenj Swateho Ja-
wa w Dapit: 3. Nomen habes quod vivas, & mortuus es. Más Šmés
no galoby žiw byl, a umřel gsy. To sobě rozjmagje někteřj Swatj
vmřiti zwolili raděgi než štjchu se dopustiti. Talowj byl Swatj
Jan žlatovštj Patyarcha Konstantynopolitánsktj/ kterj wšseligao-
ře Protimyšlnosti snášel od Ewdorie Cysarowny: na Pohřžty pal
gegi žic nebdal. Odludž ti Wogácj krej byli od řečene Cysarowny
k němu wysláni/ aby mu zlé pohřžty gegi oznámili/ tdyž se k Cysaroi-
woně nawrátili/ řekli gi: Na darmo se o toho ctného Duchownjho
pokauššys a Přitokj mu čimys/ a pohřžty mu wylazuges: neb on
ničeho toho se nebogi/ ani před tim se nestřjwá: ale boji se on sa-
weho hřjchu/ aby do něho nevpadl/ a Pána Boha nim nevrázyl/ a
na sebe nerozhněwal. Piše o tom Metaphrast: in vita ejus. S. Ludwit
Arál Francjz toho Šmėna Dewátj/ šlálwal/ žeby raděgi umřel/ nezli-
šmrtnědně proti Pánu Bohu žhřěšyl: gal o něm piše Surius w geho
žiwotě. (in Dauroult, cap: 6. tit: 1. Ex: 4. & 5. Flor: Exempl:) S. Ba-
zymir Arále Polštého Syn šlálwal: Malo mori, quàm fadari. Ra-
děgi chcy vmřiti/ než Šmilštwem aneb galymłoliw giným hřjchem se
postkwniti. Ti gšaugšštwě rozuměli co gest štjch šmrtnědnj/ a co gest
nim se postkwniti/ Pána Boha vrázyti/ a na sebe ho rozhněwati.

Šlawnj pal štjchowě šmrtnědnj proto se tal gmenugi/ že z nich
množj ginj hřjchowě pocházegj/ welicy y mali. Odludž gal Pšsmo
Swatě oznamuge w 1. Anjze Machab: w Dapit: 1. o Aráli Antyo-
chowj/ že powštal Radix peccati, Dořen hřjchu; žetotjž on Arál An-
tyochus štopil mnoho zlého/ a štrze něho mnoho hřjchůw posslo:
tal gšau někteřj hřjchowě/ s nichž množj ginj hřjchowě pocházegj/ a
se lihnau. Ti pal šlawnj hřjchowě takto se gmenugi: Pěšcha/ La-
šomštwj/ Šmilštwo/ Žawšš/ Obžerštwj/ žněw/ a Lenoš. A o šich
w této Anjze mnoho psáno bude: nynj pal w následugicj Dapitole
napřed o wšsednjm štjchu Tawkenj dáno bude.

Kapitola Pátá.

Co gest štjch wšsednj/ a proč se ho také žide wšstjžbátt
magj/ a nedopaušštiti?

Ro gest štjch wšsednj/ giž gšem napřed w Kap: 3. této Anjhy wy-
štal: tuto doložiti náležj/ proč se ho žide warowat magj/ a ni-
tdj nedopaušštět podle Možnosti.

Dějina první, jaky tím štjchem vrazili Božstau Welebhošť/ kteráž tal Swatá gest/ a tal wysoce wážená a ctěná býti má/ aby ani neymenšým štjchem vražena nebyla. Ueb gestli Služebnjcy a Pododanj tal šternj býwajj/ aby Drále swého aueb Cysáře negal nevrasyli: mnohem pozornějšj magj býti Lidé/ aby Pána Boha nevrasyli ani neymenšým štjchem: a bylby dołonalj ten Břestian/ kterýby zwolil tisykrát vmřiti a cokoliw utrpneho podštaupiti/ než Pána Boha y tím neymenšým štjchem vraziti/ a rozhuřwati.

Dějina druhá/ je Pomřka gisťa a Třestánj očetáwá toho/ kdoby y wšsedně hřěšyl proti Pánu Bohu. Pokuta/ prawjy/ očetáwá/ nebo na tomto Swětě/ nebo na onom. Uebo Pán Bůh tal gest sprawedlnyj/ je šedného Štucku/ Dobřeho y zleho/ bez Odplaty neachámá. Prawj Pán Kryštas v Swatého Matausse w Kap: 12. je y z Slowa marně promluweného musęj Lidé Počet wydati w Den Soudny. Marně Slowo/ gestli nic zleho sebau nepřinášjy/ gest toliko wšsednj štjch. A hle y z toha Počet wydati musjme Pánu Bohu/ a Pokutu za něj podštaupiti.

3. Kryštorj se to lépe pozná. Moggjss Wádec Lidu Izrahelskú ho/ je maljšto: pochybował o Mocj Bojj weliké/ hned wpadl w ně gatau Nelibtu y Pána Boha/ je mu hned zbranił do Země zaslibeně wjiti. To Moggjssowo Pochybowanj o Mocj Bojj nebylo štjchem smředlným/ ale malým a wšsednjm; neb ho l tomu židě přiwedli swým Keptánjm a swan Twrdosřygnosťi: wšial proto třestán byl: gal o tom psáno gest w štwrtě Dnje Moggjssowé w Kap: 20. a w 5. Dnje Moggj: w Kap: 34.

Cjlowěl geden je něco málo Dřiwilla zbjral w Lesě w Den Swátečnj/ hned ho Pán Bůh odsandil na Smřt/ aby totiž byl od Lidu wlamenowan a zabít. To zbjranj Dřiwilla malá a nedlawa há Práce byla: a tal ani welikým a smředlným štjchem nebyla: Wšial nicméně Třestánj podštaupiti musel Cjlowěl ten; a to na šedle. O tom štwrtě Dnje Moggj: w Kap: 15.

Djše také Cassian: Collat: 7. cap: 27. o gednom starodawnjch Mnichůw Pausřewnidých Opatowj/ gemžj Gměno bylo Moggjss/ je ná hle byl dán od Pána Boha w Moc šáblu přewkrutnému/ kterýž ho trápil welmi těžce/ proto je žněwem drobet wjc než náleželo/ se byl popudil na druhého Mníššého Opatu/ s kterým rozmlawal. Ale ten Opat hned se za toho Moggjssě snážně Pánu Bohu modlił/ a to ho Diábla z něho wypudil. Tak hle y ten sprošj Opat Moggjss musel

Sel pro Řích wšednj ríšlau Potutu wyšťat na tom Swětě. Tal pišše Callian: (in Dauroult: cap: 6. tit: 3. exemp: 5.)

Přčina třetj/ pro třetau Řichu wšednjho se také wyšťjhati má me/ gest: je poznenáhlá přiwede Člowika k Řichu welikému a smrtedlnému: Ubeo gašo z drobného Děště dělaj se Poručkové/ z Poručkůw Ržej/ z Ržel weliké Wody; tal také malj Řichowé zanedbání a časťo učinění přiwádj Člowičay k welikým Řichům. A gašo kterj Hospodář malých Škod se newyšťjhá/ k welikým Škodám a na Chodbu přicházej: tal y gedentážj Člowik newázejy sobě Řichům wšednjch/ a gich se newyšťjhgajcy/ snadno welikých a smrtedlných se dopaušťj.

Přčina čwrtá/ pro třetau máme se wyšťjhat Řichu wšednjho/ a nedopaušťt se ho/ gest tato/ je ani pro něj do Ubebe puštin nebau desá/ dotud ho nezmygels Polánjm na tomto Swětě/ aneb na onom Otřicowým Trestánjm. Ubeo pišše Swatý Jan Apostol w Knjze žgewenj swěho w Kapit: 21. že do Ubebe newegde nie Posškowná magjcy galau koliw/ byť dost malau. Pišše Caesar lib: 21. cap: 37. že gedno Pachoie muselo státi w Otřicj sedm Dni/ proto že nětcerá marná Slowa za swěho žiwobyti mluwilo; až mnozy Mnissy za Wylwobozenj té Duffe Pánu Bohu se modlili/ a gi z Otřice do Ubebe pomohli. Caesar: (in Paradiso puer: par: 3. cap: 17. §. 10.)

To sobě rozważuje Swatá Panenka Marya de Oignes welmi bedliwě se wšelikého Řichu/ y neymenšjho wšednjho/ wyšťjhá a hned gaš k Rozumu dospělegšjmu přišla: tal je při ni žádný newiděl ani Nrawůw lehčegšjch/ ani Chodu rozpustilegšjho/ ani neslyšel od ni slowa wšeretněgšjho. Každého pat Dne wečer ta Panenka Činy a slowa swá y myšlení celého minulého dne spytowala pilným Rozważowánjm: a gestli našla w Swědomj swam dost malý Řich/ třeteho se byla dopuštjla toho Dne/ hned ho srdečně želela a hořce oplakala/ a Polánj činila. O tom pišše Jacob: de Vitriaco lib: 1. viti ejus cap: 6. (in Dauroult: cap: 6. tit: 3. ex: 3.) s toho widjme/ že y wšednj Řich gest Škodnj/ a že se ho wyšťjhat náleži.

Rozdíl Druhý. O Hlavních Hříších Smrteelných.

Kapitola První.

O prvním Hlavním Hříchu Smrteelném/ totiž O Pyšce.

Tázka. Co gest Pycha? a proč se hříchem hlavním gmei nuge? Odpověď. Pycha gest nezřzená žádost vlastnj Chwály/ Gmena swého žwelebenj/ a žádost Ctěj od Lidj. Gest také Pycha Mysl wypjnagjcy se nad giné/ o sobě Wpřsolomyšlenj/ a giných Potupowánj; gatyž byl onen pyšnj a chlabiný Jaryzeus/ který mnohé giné Lidj tupil/ a sebe nad giné lepšjého saudil/ a takto honosně o sobě před Oltářem w Kostele k Pánu Bohu mlawil: Bože/ dětngi tobě/ je negsens galo ginj Lidě/ Dřjci/ Nesprawedliwj/ Czoloznjcy; galo y tento Publitán w Dwěťj w tomto Kostele stogjcy. A tomu/ gá se postjm dwaťráte do Tyhodne/ Desátj dáwám ze wšseho čim wládnu: gal o něm Pán Krystus mlawil w Swatého Luťáše w Kap. 18. Z kterýchžto tohoto Jaryzea Slow widjme/ gal on byl žádostiw swé vlastnj Chwály/ gal giné tupil a za horšjý sebe poľládá: a gal swé dobré Stáťy chlabně přis pomjnal/ a w nich sobě zalibowal. Ale čim se on wic honosyl a Pychu wypjnal/ tjm ohyždnešjým nalezen byl před Očima Božjmat nebo Pán Bůh Pychu nemiluge/ a pyšnjm se protiwi/ gal Pismo Swaté w Osobě geho mlawj: Spurnost/ Pychu/ Cestu zlan/ y Dsta dwogjho Gazytu w Ohyždnošti mám. W Anjze Přjsslowj w Kap: 8.

Widěti paľ náležj/ je Pycha gest dwogj/ gedna zewnitřnj/ a druhá wnitřnj/ kteráz se y Duchownj gmenowati může/ a gá o ni obzawláštně psáti budu w této Anjze. Pycha zewnitřnj několikerým Spůsobem se wlazuge; galo ldyž něldo giné tupj a za nic má: ano y za Pšj/ za šowada/ a za ničemně Stwořenj poľládá; a mnohdy

Kráče wic sobě Psa aneb Doně wáží než Člowěka. A to gest Štěch
 welitý a těžký/ a na Dřestiany nidý nenálezěj. Učdy tale Člowěk
 pyšný přilissnau Pechau wyzdwyžený a zapálený/ Lidj nižší tupj
 nad nimi se potřásá/ ge osužuge/ ludy může wtlauče/ laupj/ nad ni
 mi Panowánj prowádj; galkž byl po wetečné Potopě Swěta Ne-
 mrot/ kterjž počal býti mocným na Swětě/ to gest/ Mocý a Násy-
 ljm pod swé Wladatšwj owáděl nižší/ na ně Berně/ Platj/ a Ko-
 boty wlládal: aby sám budauc Pánem z cizých Prácy štwosně žiw
 byl/ a nádherně se šatil y swau Manželku y swé Děty: gač o tom pyše
 Megjiss w 1. Bnize swé w Kapit: 10. A my na tomto Swětě na-
 šeho tohoto Wtlu widjme nemálo takowých Nemrotůw/ předka-
 wených Swěta a Panšwj Spráwcůw/ kterjž/ aby se honosně ša-
 tili/ štwosně trávili/ nádherně Manželky a Děty swé wyšatili:
 Paroty sobě/ a Manželkám Dokrhele drabě gednali/ a aby Páni wi-
 děni byli: a tal Pechu wlazowali/ diwně nebohé Sedláky wjstluj
 Robotami wstawčnými ge obrčujj: o těžké a sprawedliwé gegjch
 Wpracowanj ge pripravujj: za ničemné Štwoženi/ za Gowada
 ge polládaj: a což každemu dobrému bolešněgšj gest/ ze talowj Li-
 dj chudých Dřistáčj a Šjiráčj/ těch swých Činůw a Laupejž za žádný
 Štěch sobě nepolládaj: anobrž ani z nich mnohý nemysli/ že nidý
 sám byl dost nuzný/ a Gladu se namtel dost: některý y Owesný Chleb
 gjdawal: a ten mu gestě dost sladký byl/ tdyž ho gen mněl: Gač
 hož gsem gá gednoho dobře znal/ a dobře y poznal. Dobře tehdy
 napsal gedendáwnj Poeta: Asperius nihil est humili cū surgit in al-
 tum. Uč nenj pyšněgšjho/ a Lidem poddaným obrčněgšjho/
 nad Člowěka toho/ který z Uanže a Gladu powštanau/ Wladat-
 šwj nad giny mi došáhl. A tato Latinská Slowa onoho Poety ča-
 što před Dčedlnjstj swými/ y předemnau tehďáz Spolu Dčedlnjstem/
 opalowawal Welebný Páter Martinus Lassota z Towaryššwa Ge-
 žissowa Kjeholnjt/ wičně Paměti hodný/ který mne Literrnjmu šwo-
 bodnému Dmění po čtyry Leta pořád wěil/ totjž w druhé/ třetí/ čtwe-
 té a páté Štkole/ w Králowštem Měšě Gradistj zde na Morawě.
 A toto gá rád o něm/ pro geho Památku z Wdččnosti připomjnam.
 Dobře giké a rozumně ten Welebný Páter oných Slow častm Opa-
 lowánjm mjnil/ totjž aby žádný z Dčedlnjstůw geho na swůg nřžtý
 Štaw a na předěšlau Chudobu nezapomjnal/ a w Pechau se nepo-
 zdwyhowal/ a potom giny mi nepohrdal/ gich netupil/ a Wáristu
 aby gny m netinil. Nebo newj žádný Člowěk/ by pal dosti šťastný
 byl/

byl/ gal s nim Pán Bůh může nalozit/ a gal ho ponjít a skrotit/ a na galau Chudobu ho přiveš. O tyžby na to wšřdni dbáti chtě-
li/ a pamatowali/ galby mnohem lépe bylo na tom Swětě! Na to/
saudjm gá/ patřil starý Tobiáš/ ldyž dáwagje Synu swému dobrá
a spasytelná Uavcepy/ od Peychy ho také odwádl/ řka: Synu můg/
Peysse nikdy nedopaušřtěj aby panowala w twém Smyslu aneb w
twém Slowu: nebo gest w ni Počátek wzalo wšřelité Zaccracenj.
Tobia 4.

Me patřme na Příklady/ a tr gísté a prawdiwé/ poněwádj se w
Swatém Písmě/ to gest w Bybly/ o nich řte. Byl welice pyšný a z
nizkého Kodu possly Člowěk/ Adonybezet Gménem/ kterýžto Sřě-
řim a Pomocy swých Drabantůw/ sedmdesáte Anjzat (Pismo Dwa-
se ge Brále gmenge) přemohl/ a zggimaw ge/ Kuce y Uohy gim
zwrjnal/ a pod swým Stolem galo Dly w wázané měl: a ldyž on sám
řtwostně z welité Peychy hodowal/ gim toliko Droby od Chleba a
Kosti od Massa za Pokrm dáwal. Ale šřesřal Pán Bůh tak přília
řřnau Peychu/ a dopustil na něho/ že byl on od swých Ueprátelůw pře-
možen a gal: kterjž mu také Kuce y Uohy zwrjneli/ a galo Psa w wá-
zaného drželi: kterjžto w tak welité Uanzy swé a Bolešři wyznak
Prawdu/ řka: Sedmdesáte Brálůw/ magjčych ošřelane Kuce y Uo-
hy/ pod mým Stolem zbřrali Pokrmůw Droby: Gal gšem gá gim
dělal/ tak také mi Bůh Wšřemohaucy odplatik Uaposledy bjdně
zahynul ten řecený Adonybezet: o němž řtíme w Anjze Judicum w
Dap: 1.

Peycha Absolonowá mnohým Lidem gest známá/ kterjžto aby
Brálem hlavným zřřstal/ Otce swého Dawida z Brálowšřw wy-
hřnal/ a zubit ho vsylowal: Geruzaléma Měšřa Brálowšřého do-
byl/ Poddaný Lid proti Bráli Dawidowi zbauřil a pozdwihl: a
hle ldyž gjž galo gışř Brál s Wogšřem Otce swého Dawida Bř-
twu swedl/ porazen byl y s Lidem swým/ a on samotný wřřlagic řřřz
Les/ zawjřl za Wlašř na Dabě/ a tak wışřřey řřemi Dopjmi probos
den a zabit byl: Tělo řeho do welité Gamy w hozeno/ a náramně
welikým Množšřwjm Amošřj zaházeno a zasřřpáno bylo. Tak hle
kterj se wywřřřlowal Peychau nad giné Lidy/ pomyšřen byl na Dřewě
w Lesě/ a hanebně zabit a pohřben/ y tak ponjzen. Čřtíme o tom
w 2. Anjze Brálow: w Dap: 18.

Byl také nęgalý Abimelech/ Syn Gedeona Kůže dobrého a wřř-
řřného: ten žadořřiw gřřa Panowámj nad Lidem Izrahelšřým/ na-
mlu-

svě Chalaupty. Wida pak dábel Pechu toho Mnicha wšetečné ho/ vmjnil ho do konce pod swau Moc wweští: y proměnil se w krásnou ženu: a pěkně oblečenau/ a přišel k němu w samý večer/ a zadal Prichráněni přes Moc. Powolil tomu Mnich/ a přigal k sobě dábla w Spůsobu ženy: ale gestě newěděl. žeby dábel byl. Potom pak dábel wábil ho k sobě a k Statku tělesnému namlauwal Slowy lahodnými: dal se ten Mnich na to namluwit: ale gal se toho dábla chřel doctnaut/ on nim těže o Zem vhedil/ a málo ho žiwého nechaw/ stratil se. Mnich pak po dlouhé chwili přigdauc k sobě/ nepolepsřl se; nybrz pozauřaw sobě/ hůř činit minil: ale dábel ho osedlal/ a wodil kam chřel po Swěti/ až ho přiwedl k Městu Panos/ kdežto byla Pec weliká / toho času welikým Ohněm rozpálena: do kteréž ten Mnich wskočil/ a zhořel na Prach. Tu widjme k čemu to ho Mnicha přiwedla Pechy a Wsokomyšlnost/ totiz dábla w Moc a do Peci ohniwé: a z Ohně časného do Ohně wečného Petelného. Ta Hystorie se nachází w Knize žiwotůw Swatých Otcůw. (In Speculo Exempli: Tit: Luxuria Ex: 13.)

Kapitola Druhá.

O Pechse kteráž se w Stawu a Těla Ličenjm a diwným Strojenjm pronášy.

Wime/ že Pechy ne samými Slowy/ Wsokomyšlností a Chlubenjm se pronášy/ ale také w Oděwu nádherném/ a Těla Barwenjm a Ličenjm/ a wšeligakým diwným Sperkowanjm a Swětu tomu Wlazowanjm. A to podobně sřich gest z několika Příčin: a kdyby to sřichem nebylo/ nebylby Pán Krystus dořwěděl w Swatého Luťasse w Kap: 16. že Bohatec geden/ který se lazdodeni w drahé Sřarlatowé a Tylyrowé Sřaty obhlátawal/ a stwořně hodowáwal/ dostal se do Pella/ a tam se těže pálił w Ohni wtrtném/ a gestě páli/ a bude pálit na wěty.

Měli za to Pohane Japonští/ že Oděw chudobný a sprostý nie neplatj w Pána Boha; ale krásný/ drahy a nákladný/ ten sám je plati; gal se o gegich bludném Důmění čte w žiwotě Swatého Franťiska Lawerya/ sepsaném od Gorat Turcellin: w Knize čtwrté w Kapit: 7. Brloby winřewat/ aby ten Pohanský Blud byl w Japonyi mezy Pohany zůřtal. a mezy Křesťiany se niřdy newlandil/ nebrloby takowé Pechy mezy námi widět/ ani toliř zbytečných Wla-

Pladuw / ani toliť Chlipnoſtj / ani taťowého Dříſtámj wbohého Lidu.

Ucházým taťe pſáno / že doľub ſtatj Kzjmané přeſtáwali na ſproſtém Oděwu / bylo w Kzjmě dobre: ale gať ſe ygali pyſněho a náde herného Oděwu / Hedbábnych Šſatůw / Zlateho Krumplowanj / Perle a drahých Prſtenůw Uoſſenj ; ano y na Strěwicých noſylj Perle / drabé Dámenj a Pantle / tať pomalu hynulj / ať o Sláwu a ſyroťe daleťe Panowanj poznenáhla příſſli. Stráwá ſe taťe tať Dřeſtíaním pro pyſnj a nádherný Oděw / že netoliťo o Bohatſtwj přicházegj / ale y o žiwot wěčný / tdyť pro Pechu do Pella ſe doſtáwagj. Byľoby winſſowat / aby mnozý ſlyſſelj / a ľ Ordey připuſtli Napomenutj taťowé / gaťe dať Achaſ malé Pachole Mateři ſwé / tdyť gi widěl w Doſtele ſedět drahým Kauchem Šſarlatowým oblečenau a ozdobenau. Kžetľ on gi taťto: Podjweg ſe / ó Matko má milá / na Pána Dřyſta wľřjzowaného / gať wſſecel obnažený geſť a Dřwi zbarwený ; a tyſ ſe ľ Potapě geho do tať drahých Šſatůw příſtrogila / a tať ſe Swětu wľazugeſ. Warüg ſe / warüg / ó Matko / aby za tať nádherný a pyſnj Oděw do Pella ſe nedoſtala / a tam wěčné Poluty w Ohni neobalytediným ſnáſſeti nemuſela. Taťo a taťowá Slowa gať Matka geho wſlyſſela / zaſtydĕla ſe / a nawrátj ſe do ſwěho Domu / ty Šſaty ſložil / a niťdy wjĕ gich neobleťla: bála ſe giſťe Sauđu Božjho. Thom: Cantiprat: lib: 2. cap: 28. in Spec: Exempl: Tit: Innocentia Ex: 2.

Byľoby tehdy winſſowat / aby mnozý Strogilkowé a Strogilů lynĕ na ta Slowa pamatowali. Ale taťowj geſťe wjĕ magj ſe báti Saudu Božjho a ſněw geho / kteřj a kteřé Tĕla ſwá ľjĕj Barwami / Maſtmi a Doráľkami / aby pěťněgſſý gſauc zaljbjly ſe a chlipně zamjlowaný / požádaný byľy. Dřerauťto Pechu Pán Bůh ľaſu gednoho diwnĕ ztreſtať / tdyť dopuſtľl že gedna Pani w Měſtĕ Wlaſtĕm / Bergomum řečenĕm / ſe pěťně ſtrogila / ozdobowala / a do ěrdcadla hledjĕ / napravowala co ſe gi widĕľo ľ Ozdobĕ Tĕla býť: neb z Dopusťtĕnj Božjho / ěťry dábly na ſwĕ ělawĕ widĕľa ſedjĕy / gať ſe oni na gegj ělawĕ a na Wlaſých / na Pantľjĕ a Perlách wĕſſelj hnjzdilj / a z ni Poſmĕch měľi. Coť ona widauc tať ſe wleťla / že hned padla na ſem a omdlela. Treſſil ſe ľ tomu gegj Manžel / a newĕda co ſe gi ſtalo / pamatowal gi a křjſľ. Gemuť ona wpamatugjĕ ſe oznámila co widĕľa / a tĕho ſe tať welice wleťla / ať na ſem padla a omdlela. To Manžel od ni ſlyſľĕy wleťľ ſe y on ſněwu Božjho / baľ ſe

Sau

Saudu geho: a poradj se s Manžellau/wšecel štárel swúg chudým rozdal/ a spolu s Manžellau chudobný a přisný žiwot wedl/ a Polánj za Pechu a za giné žijchy činil. O tom piše Guilielm: Gumpenberg: S. J. Cent. 9. Imag. 833 Atlant: Maria.

Píše Sveton: Tranquil: in Dies. Dom: 2. Advent: Conc: 4. n. 39) že slawný/ maudrý a welikomocný Cysar Řijmský Octavianus Augustus za káste rýkával: Vestitus insignis, vexillum est superbiae, & nidus luxuriae. To gest: Pysný Oděw a nádherne Kauchó gest Praporec Pechy/ a Snjzdo Smilstwa. Ta Slowa gšau Dodjwenj hodná/ že Cysar Pohanský o Kaucha pyšněm: tať smeyššel a mluwil. Gestliže tehdy Pohanský Cysar tať se zhorššowal nad pyšným Oděwem/ zdalij se Pán Bůh nezhorššuge nad taťowau Pechau? A zdalij Člowlík Křesťianský nemá se bát žněwu Božjho a sprawedliwego Saudu geho pro Pechu? kterau na swém hříšněm Těle wlažuge/ a proto té Pechy zanechat? zwláště pať diwných Krogůw w Štátskwu/ a diwné a portworné šlaw Ozdobowánj: zatim pať Tlahotu Arlu až na žáda/ a Pršuw/ až šanba/ Obnažowánj. Gá saudjm/ že swatj Angele na taťowau ženskeho Pohlawj Tlahotu hledět nemůžau/ a že Twátj swých odwracugi od ni. Pán Bůh pať Pomstu taťowým Smilno-pyšným pripravuge.

Dal Pán Bůh Oděw Adamowi a Ewě/ prwnjm Lidem/ aby Tlahotu Těla zakryli/ a proti žymě a Děššum se přiodili: ale nedal Oděwu žádnému pro Pechu: ani nepowolil žádnému Těla obnažowat/ a obnaženému mezy Lidmi chodit/ a hříšneho Těla Tlahotu wlažowat. Proti taťowým dobře mlawj Swatý Bernard Opat takto: Quid superbis terra & cinis? quid veste nitidâ gloriaris? subter te sternetur tinea, & operimentum tuum erunt vermes. Co se honosíš žemě? co se nad giné wpyšnáš Popele? Prot w Oděwu drahém se chlubiš? šle po Šmrti twé pod tebau bůdau Molowé/ a Přikryj twé Čerwj budau. Slyšme tať žyřtory diwnau/ gať Pán Bůh třesťal pro taťowau Pechu w Oděw drahém a Štrogenj Těla a Ljčenj.

Byl geden Benátský Anjže/ který sobě byl pogal za Manželtu gednu Aněžnu z wzáctneho a wysokeho Rodu: ta pať byla welmi nádherná a štkwostná/ gať w Štátskwu/ tať w Šjdle/ tať we wšsem ginem: tať že ani Wodau žiwelnau Twátj swé a Kuku wmywari nechtěla/ než museli gi Služebnjcy Kossu zbjrat s welikau Prácy a Obtjženjm swým/ a přinášet gi/ aby se ni myla. Ale těžce potom tu gegj

Perchu Pán Bůh strestal: nebo naposledy vpadla do těžké Nemocy /
 tal že za živa hnila / a Smrad přewelilý a nesnesytelný z sebe wy-
 dáwala / tal že ho žádný snesti nemohl / ani gi slaužit. Gedna toliko
 Děwla: za welikau Zaplatu na tu Službu nagatá / a ta rozličným
 wonným Borením proti tomu Smradu zaopatřená / nědy t ni při-
 běhla / a poslaužic gi w gegi Potřebě / rychle zas odběhla; neb se v
 ni dlaho meskat nemohla pro welilý a nesnesytelný Smrad. Po-
 som pal w té Nemocy a w talowém Smradu žiwot dokonala / s
 welikým swého Manžela a giných Přatelůw Potřessením. Tu opět
 widjme / gal Pán Bůh přisně pomjžuge přisně Lidj / a gal Perchu
 trefce. O tom pišse Swatý Peter Damián: Epist. 3. ad Blancam Co-
 mitiss. in Spec: Exempl: Tit: Deliciae Ex: 2.

Seděl nědy Swatý Nonnus Biskup w Kosle s několika ginými
 Biskupy / a nadýle se s nimi modlil Pánu Bohu / ať swatých věcech
 rozmlanwal. Přihodilo se / že mimo toho Domu Bojho gela Pe-
 lagia obecnj Třewěsta / welmi nádherně a pyšně ozdobená. Aďž
 gi widěl tal připrawenan / Zlatem / Perlam / drahým kamením a
 Kauchem ozdobenau / s Plátem t giným Biskupům tref: Co se wám
 Otcowězda / kolik hodin tato pyšná žena wynalozila na to / aby swé
 hříšné Tělo tal ozdobila? Ach tyž gest wynalozila tolik času t O-
 zdobenj Dasse swé Pánu Bohu! Surius 8. Octob. in Dauroult. cap: 6.
 Tit: 11. Ex: 10. O tyžby také giné ženy tolik hodin wynalozily t O-
 zdobenj Dassy swých Pánu Bohu / kolik wynakladaj t Šperlowánj
 hříšných Těl swých / aby se zaljily Swětu!

Kapitola Třetí.

O Pysse Duchownj / co ona a galj Hřích gest?

Dapsal gsem napřed w Kapit. 1. tohoto Rozdilu druhého / že
 Pevcha gest dwogj; gedna zewnitřnj / a druhá wnitřnj / a ta
 giná že Duchownj se gmenowati může: a ta w Srdcy Cžlo-
 wěla wězy / a nebrzy se wygewuge: gest pal tato / ldyž nědo sám sobě
 se ljbj a sobě pochlebuge: sám o sobě a o swých Zaslubách wysoce my-
 slj; giné pal tupj a nad ně se býti lepššým a swatěgššým domnjwá:
 a tato Pevcha gest welmi zlá a škodná tomu Cžlowětu / který ni
 nadechnut gest / neb ho o Špaseňj geho Dasse snadno přiwede / a do
 Pella mu pomůže. Známá welmi gest Zystorye o gednom Pauske-
 wnj

wjadem Mnichowi který mnoho Let Pánu Bohu slaužil w pustých Lesích na Modlitbách mnohých/ Postech a Těla sweho Mrtwenj: wšak mu to nic nepomohlo/ Ldyž pro Pechu Duchownj do Pella na Zatracenj wětně se dostal. Nebo Ldyž byl těžkau Nemocy obltěněn/ a poznal že se z toho Swěta musí odebrat / zawolal sobě Aněže z blizkeho Blášttera/ aby mu Swátostmi Swatými poslanžil/ a Duffy geho na Cestu Wěčnosti zaopatřil. Šel tehdy k němu Aněz s gedným mladým Mnichem: a Ldyž podlé Obyčeje zwonili Zwonem/ a Znamenj dávali je s Welebnau Swátosti gđau/ wšlyšel to Zwoněnj geden Petrowšř Laupežnj/ který w těch Místech Lidj obyčáwal/ laupjwal/ a mordowáwal / a mnoho zlého prováděwal/ šel za nimi/ aby se podjwal co budau dělati: a tak ge wyprawodil až do Chalanpky onoho Paušewnjka. Tam pat widěl/ že ten Paušewnjk nemocný Pánu Bohu se pěkně modlil/ a Duffy swau genu pobožně poraučel. Widěl též gač polorně se swrch Hřjchůw spowj dal/ a gač nábožně Welebnau Swátost Oltářnj přigymal: pročěž z welite Gorliwosti wzdech/ a hlas přě řek: O tyž bych gá tak swatě vmjral/ a měl tak štrastnau Smrt/ gako tento Swatý Paušewnjk řek! Co se stalo? Zaslěchl ta Slowa ten Paušewnjk nemocný/ a hned o sobě mnoho smeyšlel/ a Swatým se býti domnjwal / a w Srdcy swěm porupil onoho Laupežnjka/ a řek sám w sobě: Gistěby ty toho hoden byl: Ba nikdy negyš hoden/ aby s tak swatau Smrt měl/ gako gá. Tys mnoho Let Lidj laupil/ zbigel/ kradl/ a mnoho zlého páchal: gá pat mnoho Let Pánu Bohu wtrpně gsem slaužil: a w tom Mlyšlenj/ a sebe samého wysoce Wáženj/ a Bljzjnjo Potu powánj/ žiwot dokonal. Bdyž se do Blášttera ti dwa Mnjšy/ kteřj tomu Paušewnjkowi Swátostmi Swatými posluhowali/ nawracowali/ Laupežnjt onen vmjnul sobě za nimi gyt do Blášttera/ a Polánj činit za swě Hřjchy: a hle Ldyž pospichal/ a zelege Hřjchůw swých plakal/ a pro Šleze dobre Cesty neznamenal/ wpadl/ a Ač krazyl/ a na tom Místě wmtel. Ti pat Mnjšy za to měli/ a gistě wětili/ že Paušewnjk onen swatau Smrti wmtel/ a do Těbe se dostal: Laupežnjk pat naproti tomu že zlau Smrti zahynul/ a do Pella přišel. Ale Pán Bůh zgewil mladěmu oněmu Mnichowi/ že se na opat stalo. Laupežnjk pro swau welikau Štraussenost nad Hřjchy swými/ kterau měl/ a že měl dobrý Numyšl polepšyt se a Polánj činit/ že štrastnau Smrti wmtel/ a Angele Swatj že Duffy geho do Těbe nešli: Paušewnjk pat pro Pechu/ kterau měl w Srdcy swěm/ a sám sobě

w swých Zásľuhách zaliboval: a že Dljnho swého tupil a zamital/ že nestrašnan Smrti vmřel/ a že dábly Dussy geho do Pella nesi. O tom piše Perald. Episcop. Lugdun. in Summa Vitiō: Pepin: & alij in Horto Pastor: Tract: 1. Tubæ Lect: 7.) **My pať z tē Gystorye widjme/ gať gest /škodná Perycha a Wřofotomysľnosť.**

Diwňý tať Příklad piše Joan: Herolt, vulgō Discipulus, Serm: 137. de Temp: X. o gedné Panně/ která w Čiřtōtē a w swém Pologičku zawřená/ w mnohých Postech a Modlitbách a Těla swého Trápenj dlanho Pánu Bohu slaužila; tať že gi wřydnj známj za Swatou měli. Co wjč? před Smrti Swátostmi Swatými náležitē gi poslauijno bylo od Spowědnjka gegjho; a tať vmřela. Po Smrti pať vlázala se Dusse gegj Spowědnjktowi tomu wředa černá a hrozná. A tdz on se gi ptať / tdoby byla? ona odpowědělá / že gest Dusse ta gemu známé Panny/ která nedáwno vmřela. Ptať se on gi zas/ pročby tať černá a hrozného Spůsobu se mu vlázala? Odspowědělá / že gest na wěty do Pella zatracená/ a tatto dále mluwila: Ach gá nestrašná! odsauzená gsem do Ohně Petelného / abych w něm hōtela a palila se s dábly šterednjmi a s guňmi Zatracency w neyhlubšjím Pella: a Přejina mého Zatracenj gest Perycha Duchownj / kterau gsem w mém Srdcy měla/ tdz gsem se sobě sama libila w dobrých Čjnech a Zásľuhách mých/ a giné Lidj wředy gsem tupila/ a o nich málo dobrého myřlila: a za to gsem měla/ že mně žádneho w Swatosti rowného nebylo. A co mně boleřněgšj gest / že wjm giřě / že mně z toho Ohně petelného žadný nepomůje na wěty: a to odmluwjč zmizela/ a Spowědnjka w Strachu welikem a Podiwenj zanechala. Tať piše Joan: Herolt.

Podobnau Gystoryi řečenj Joan: Herolt piše in Promptuar: Exem: Tit: Superbia Spiritual: Ex: 21. Byla gedna Panna / která osamotě w swém Pologičku Pánu Bohu slaužila w mnohých Čtnostech: sám pať Biskup toho Měřta byl gegj Spowědnjktem / a Swátostmi Swatými gi poslauij w poslednj gegj Nemocy. Přejidilo se / že gať gi ten Biskup poslauij Swátostmi / neopatrně hlařytē taťowá Slowa promluwif: Giřě za sluřné by bylo / aby ten Den swěcen byl od wěrných Křestianůw / kterého tato Swatá Panna vmře. Wřlyřela ta Slowa Panna ta / a hned Perychu Duchownj do Srdce swého puřřila / tať že sama o sobě myřlila / že gi žadný w Swětě w Swatosti rowný nenj: a hned giné wředy počala tupit w Srdcy swém / a daleko niřřj sebe byť; a w tom vmřela. A hle nej řtidcet Dni

Dni minulo/ vložala se řečenému Biskupowi/ a oznámila mu/ že gest na věky zatracená do Pešla pro Pechu/ kterau pustila do Srdce svého/ o sobě myslíc/ že gest swatější nad jiné Lidj: a w to- Myšlenj je vpadla z geho Slow/ které neopatrně promluwil/ žeby nás leželo světiti Den/ kterého ona vmře: a to odmluwjc/ zmizela od Očí Biskupa: a Biskup welice želel swých neopatrných Slow/ a geho Zatracenj.

Gíž my/ Čtenáři vprávní/ sobě rozjimejme/ co tím všem/ o kterých věcném Zatracenj tuto jsem psal/ pomohlo/ že Pánu Bohu slaužili w pustých Myšlech/ na Modlitbách/ Postech/ Mrtwenj Těla a Čistotě/ když věčně do Pešla zatraceni gsau? A toho gegjch Zatracenj gedintá Pechu byla příčina. O gal škodný gest Hřích Pechu! O gal ona snadno přiwede Člowěka do Pešla! Dobře tehdy od takové Pechy odvádj Welebny Tomáš z Kempis, když píše lib: 1. de Imit. Christi. cap: 2. takto: De seipso nihil tenere, & de alijs semper bene & alte sentire, magna Sapientia est & perfectio. Si uideres alium aperte peccare, uel alia gravia perpetrare, non deberes te tamen meliorem aestimare; quia nescis, quam diu possis in bono stare. Omnes fragiles sumus; sed tu neminem fragiliorem teipso tenebis. To gest: O samým sobě nic nadržeti/ a o jiných wždycky dobře a wysoce smeyšleti/ weliká gest Maudrost a Dokonalost. Zdybys widěl něloho zgewně hřešit/ aneb co koliw neyhorššho činit/ nemělbyš ho tupit/ a sebe lepššho nad něho myslit: nebo newisš gal dlaubo můžeš w dobrém stát. Wšychni křechy a l Hřichu nakloněni gsme: ale ty máš o sobě myslit/ že gšy ze wšech neykřechčegšš/ a l zlemu neyšcho- pněgšš.

Kapitola Čtvrtá.

O Pokřststwj.

Hlavnj Hřichowé proto se hlavnj gimenugj/ gal jsem napřed napsal/ že z nich mnozý ginj Hřichowé/ gako ze zleho Kořezlé Bodláči/ pocházegj/ a mnozi se. Pechu gest prwnj Hřich hlavní/ z kteréžto mnozý ginj Hřichowé se libnau/ až také w Pokřststwj. Gest pak Pokřststwj/ když se někdo stawj a wložuge galoby Swatý a sprawedliwý byl; ale takowý w Sturku nenj. Item/ když se někdo stawj galoby nelepššým Přjtelem někomu byl a gemu neyopřj- mněgššim; ale nenj: ano w Srdcy ginát myslj: a to činj aby chwá- len

len a ctěn byl/ a za pobožného a za Přítele upřímného držán. Wel-
mi z hněta se takové Pokrytstwí mezy Křesťiany nachází: kteří na to
nic se neohlídají/ že Pán Bůh do Srdce gegich hledí/ a Myšleny
a umysl gegich podwodný dobře zná/ a že ge proto spravedliwě někdy
saudit a trestat bude/ a že ge předewšým Swětem zahanbí.

Ne jeden takový Pokrytec ssepce w Dostele/ ano y hlasytě se mo-
dlí/ aby se zdál Lidem býti pobožný a horliwý: w Srdce pať a w
Umyslu takové Pobožnosti nemá/ a Umysl geho od Pána Boha
wzdálený gest. Ulosty giný Páteřky w Kůlách/ a nimi křautj a točj:
některý k nim y Zwonečtůw a Pantl j nawáže/ aby se přítomným zdálo
že se pilně na nich modl j: ale misť Modlitby on toliko Páteřkami
křautj a ge přespýge/ a nimi pohybe aby Zwonečty slyšet bylo: a
to Pokrytec dělá aby za pobožně modlicyho držán byl. Giný k Spo-
wědi a k Stolu Páně častko chod j; ne z upřímného Srdce/ ani pro
žádost Spasen j své Duffe: na Mffe Swaté pilně chod j; ale proto
aby ho Lidé wdávali/ dobře o něm mluvili a myslili/ a za pobožné-
ho aby ho měli: a některá Děwečta také tak dělá: ano y ten Den před
Swatým Ondřejem pilně se post j / aby se spjśs wdala za Man-
žela: a to wssedo Pokrytstw j gest/ a hřjch před Pánem Bohem.
Uenáwid j Pán Krystus Pokrytcůw; neb gim twrdě častokrát do-
mlauwal/ a welice Trestán j wěčné Zatracen j gim předpowydáwal:
gať o tom obšřrně pišse Swatý Matauso Ewangeliſta w Kapit: 23.
Ach když my Lidé státi budeme před Pánem Bohem w Saudný geho
Den/ uhlídáme tam mnoho djwných Pokrytcůw a Sýbalůw/ o kte-
rých gšme wssedo dobré a swaté myslili: oni pať mámili Swět/ když
nedobř j/ nepobožnj/ neupřímn j byli; ale gednjm Slowem byli Po-
krytcy a Lidstj Podwodnjcy. Ale y takow j Podwodnjcy a Sýbaly
w Den Saudný welice zahanbeni budau pro své Pokrytstw j před
wssedým Swětem.

Gině bezbožné Pokrytstw j gest/ když se někdo staw j dobrým býti
Přítelem někomu/ dáwa mu aulistnau Kžeť/ a že při něm stog j a státi
chce/ připowj dá: Kadd y mu též wděluge: a zatim giného nic neob-
megšš j než škodu/ Podwedenu j a Podwřácen j/ a Zlázu geho: wla-
stnjho pať Zpřst j strz to hled j. A takowých Pokrytcůw a Sýbalůw
gest přemnoho na Swětě. Dteř jzto kdyby znáti chtě i/ gať gest to
ohřzdný štjch před Pánem Bohem. a gať Pan Bůh ge trestati bude/
gistěby se takowých Šýbalstw j nedopaušřteli. Domnjwa jz j se owšsem
takow j Podwodnjcy/ je to gest gegich Ošřrowupnost j, dočonale D-
měj

mějí a Dunst: ale znáti by měli/ že spravedliwá Ostrawitipnost a Rozumnost wždydy Pochwaln mívá: Sřbalstwí, pal/ Podwodnictwí a Polcřstwí Janbu/ křž se proneše/ od Lidj Domlawu/ a od Pána Boha Třesánj. Uchť tehdy slyší talowj co Pán Bůh mlawj proti Sřbalům a Podwodnjtům w Knize Příslowj Šas lomaunowých w Kapit. 8. Spůrnost/ a Pechu/ a Cestu zlaw/ y Do sta dwogjho Gazylu w Ohyzdnosti mám. Boho Pán Bůh má w Něnawisti a w Ohyzdnosti / s tím dobře nebude / gestli se neposlepšy.

Gal Pán Bůh třesáwal Polcřtce a Sřbaly/ křej Bližnj swé pod Zásřeráw Přátelšteláštj a Dpřjmnosti podwedli/ Příkladůw tu to oznamowat není potřeba; neb z Dřjma Swatěho známi gšauz Těpřwe o Baynowi/ křerý podwodně Abele Bratra swěho zabil: a proto Zlořčenstwí na sebe wwalil: neb mu Pán Bůh zlořčil. O Absolonowí/ křerý chťel zabit Dawida Otce swěho/ a lřně Poddané gěho odwešl od něho: ale sám proto bidně a haněbně zahynul / a má do dnešnjho Dne zlan Powěš. O Joabowí / křerý pod Zásřeráw Láštj Přátelštelé dwě Dnjžataj, totij Abnera a Amazu, lřně zabil; ale y ten pro to Sřbalstwí Břt dát musel. O Gidassowí Rřřkaworřkém/ křerý s lahodnjmí Slowy k Pánu Drystu přřřkawil/ poljbil ho a pozdrawil/ řka: Zdráw buď Mřřřte: a tal ho židům zradil a wydal na Smřt ukrutnau: ale sám proto Smřti obawnuu zahynul/ oběřw se z Žauffalstwí: a z Dopuřřěnj Božjho rozpuřl se/ awyřtydla se wšředa Strěwa z něho/ a Smřdem welikým wšředo otolnj Mřřřo naplnila. O řech/ prawjm/ a talowých nebude opalowat; ale položjm Příklad o talowých / křerý pod Plassřem Pobožnosti a Řeholy Pechu/ Polcřstwí a Žawřř nosyli/ a s nizemřeli/ a do Peřla horancýho se dostali: gest pal Ĺřřřtorys tato:

Otolo Řeta Páně 1570. přřhodilo se w gednom Blářřterě / žo Mnjch Ĺřřřter po wylonaněm od Mnjchůw Komplētě/ wešřel do Keffeltare/ to gest do řé Swětnice w křerě Mnjšj spolu gidáwagj: a hle widěl tam za Stolem sedět mnoho Mnjchůw/ křerých neznał: ani newiděl odludby byli/ a gaš se tam dostali. Strachem tehdy welikým obkřčený nic k nim nepromlawil/ ale zawřřc Dwěře rychle k Přeworowí toho Blářřtera břšel/ a oznámil mu co widěl. Přewor pal mu nekoliw wřit nechtěl/ ale Blážnjůw mu nadal/ že smř mluwit a gřřit/ řeho není. Ale Mnjch ten předce řtále gřřřř/ že ge widěl/ a že tam sedj za Stolem: a gestli mu wřit nechce/ oby sám tam

šel/ a na ně se podjwal. Takowau Kžet slyšýc Prewor/ vlekl se y on: a zawolaw k sobě několik staršých a rozumněšých Mnichůw/ radil se gich coby měl dělat. Oni mu poradili/ aby Swatě Klášteřa u sebe wzal/ a wykonajc w Bostele Modlitbu/ a wezmannu Welebnau Swatost Oltárnj do Kulau/ sewšsemi Mnichy/ co gich w tom Klášteře toho času se nacházelo/ aby k nim šel/ a ptal se gich/ co gsau/ a proč tam přišli. Vdělal tal Prewor: a gal do Keffe. Křate wessel/ ti sedjcy w něm Mnjšy hned powštali/ a Welebně Swatosti Potlonu učinili/ a hned se zas posadili. Tu Prewor promluwil k nim/ a ptal se gich/ co a odkudby byli/ a pročby se w tom Mnjšě stázali? A aby na tu Otázku Odpowěd dali/ Mocý Boha Wšemohauřyho/ Saudce žiwých y Mrtwých Wřewřehowaněššýho/ ktereho w swých Kulách nese/ gim porauček. Po talowě Preworowě Kžeti promluwil geden z nich/ který se zdal býť předněššý/ a řekl: Wězte/ že my wššedni tuto sedjcy byli gsme Mnjšy tohoto waffeho Kžadu/ ktereho y wy gsste: a wětšým Dilem byli gsme Doktorj Pjřma Swatěho a Oměj Mudeřěho/ aneb Bakalářj/ Magistrj/ a Preworowě: ale že gsme Pěchy/ Wysotomyšlnost/ Pokřyřtwj/ Závřst/ a gině štjchyzamilowali/ a nimi se sprznili/ a ge pod Pláštěm Mnjššým zakřtě před Swětšými Lidmi nosyli/ odsauzeni gsme do Pella horauřyho na wětně Zatracenj. A wy abyřte tomu wěřili/ podjwegte se na nás. W tom Bnlj swých z Glaw pozdwjgli/ a hned Plamen spatřen byl plápolajcý/ kterým oni hořeli a pálili se. Potom dále mluwil ten Mnjš: Pán Bůh nám poručil/ abyřom se wám zgewili/ a wás napomenuli/ abyřte Pěchy/ Wysotomyšlnosti/ a Pokřyřtwj zanechali/ gedenj druhých netupili/ a sobě wespolek nesawiděli/ hčereli wgt Zatracenj wětněho. A to takě giným waffeho Kžadu Mnjšům oznamte/ co gsste dnes widěli a slyřšeli/ aby y oni na sebe lepšy žiwot wzali/ a Klášteřnj Mřtženj lepe zachowávali: a byli Mnjšy/ ne samým Odřwem a Slowem/ ale žiwodyřtm pobořným a náležitým. To gal odmluwil/ dal Znamenj Vdřenjnj Kuly na Stělu/ a hned wššedni zmjzeli: a Prewor sewšsemi swými Mnjšy gšřtal w Strachn welitěm. O tom piřše Anton: Senenř in Chrono Frat: Prædicat: & Martin: Delrio. in Dauroult: cap: 6. Ex: 3. Tit: 6.

Podobný Příklad piřše gmenowaný Martinus Delrio, že se stalo Leta Páně 1559. že Mnjš gden Swatěho žiwota/ Gmenem Tiberius, wdyř času nočnjho obcházěl Klášteř/ aby se podjwal gal se Mnjšy w něm chowajj/ a zdali wššedni na swých Mnjšech odpočiwajj/ wdyř

lodyž wessel do Keffetráte/ že tam podobně Widěnj onomu/ o kterém
teb jsem napsal/ se mu vlázano/ a že hlas od těch Duchůw tam sedj-
eých slyšel : Ambitio & crapula duxerunt nos ad tartara. Pevcha a
Wysokomyšlnost/ a Objektivj zawedlo nás do Pelelné Propasti.
E Daroult: loco cit: Ex: 4.

Ale aby každý lépe poznal/ gal Pokrytstwj/ lodyž se nědo dělá po-
božným aneb wptjmným/ a takowým není/ Pán Bůh trefce/ po slyšsime
gedné Gyfkyrye. Byl geděn Mnšch w Kláštře Congoláton řeče-
ném/ w wšech w weliké Wážnosti; poněwadž dobré Mrawy na sobě
vlazował/ a we wšem Obcowanj swém počestně se chował; ale
wšlat na Oto toliko: ale gal se z lonce poznalo/ gináč bylo než se w-
lazowalo. Nebo kdy na sobě galoby se s ginými Mnšchy postil/
vlazowal/ potrádj se dobře naučal: o čemž gsau Mnšsy do lonce nic
newěděli. Přihodilo se pak že se těžce roznemohl/ a až k Rozlaučenj
žiwora přišel. A lodyž giž na smrtedlné Posteli ležel/ wšech Mn-
chůw k sobě powolal. A oni se domnjwali že od takowého Múže/
za galého gsau ho měli/ při Smrti geho nětco welikého a potřysře-
dneho wšlyšj/ ginžto on přimucen byl/ s Zármutkem a Třesenjm/
galémuby Nepřeteli w Měc dán byl/ oznámiti. Nebo řeč: Kdy
gste wy se domnjwali/ že gá se s wami postjm/ potrádj jsem gđa-
wal: a hle nynj Drahu k Pohlcenj dán jsem/ který swým Ocásem
Tiohy mé swázal/ a hlavu swau do Vstřmých wecpagj/ Ducha mé-
ho s Dánjm wypágj A to powěděw/ w mtel: a aby Pokánjm od toho
Draha wylaupt se mohl/ nebylo mu tať mnoho času popřjno. A
tať to co widěl/ k Vjstřn toliko slyšsycých widěl; poněwadž se od Ne-
přjtele toho/ kterému podmáněn byl/ wymocti nemohl. Tať pišse
Swatý Řechot Papež/ w 4. Anjze Rozml: w Kap: 39.

Gest gestě giné Pokrytstwj a Pevcha pod Zásřerau Potory a Po-
nženosti: a tať se y w Spowědlnicých/ před Otcy Duchownjmi/ wla-
zuge. Má nědo Obyčej na sebe před Spowědlnjlem žalowat/ že
gest hřjšnjš weliký/ a že není hoden ani po Zemi chodit a Chleba
gšt: ale na Srdcy swém toho Myšlenj nikoliw nemá; než o sobě
wysoce myšlj: a aby mu kdo giný tať měl mluwit/ totiž že gest hřj-
šnjš a Chleba a Země je není hoden/ nestřpělby toho/ ale na hlavu
by se s nim swadil/ a snadby se y zerwal s nim. Posně tehdy wěrný
Čtenáři/ galá to může byť Polora/ a gal se má Pánu Bohu libit; o
sobě sám njzce mluwj/ a hřjšným sebe nazývá/ a od giného toho tr-

přechce? zdalíž to není Potryšťá Pevha/ a před Pánem Bohem
hřích ohryzdný.

Ucházým o tatowém Potryšťwj přihodnau Hystoryi/ sepsanau
od Joan: Herolt: vulgò Discipulo, Sermon: 100. de Temp: T. Byla gedna
Panna/ která se zdála být pobožná/ horlivá/ Cizkotu Panenstau
milajcej/ a pilně se Pánu Bohu modlijc. Ta měla gednoho gisteho
Spowědnjka/ kterému se hřichůw swých spowídávala: a aby před
ním se vložala být ponížena a právě lagjcej/ při každé Spowědi na
sebe žalowawala/ že gest nepobožná/ netrpělivá/ wáhawá k dobré-
mu/ k zlému schopná: a gedným Slowem/ že gest Hřissnice weliká: a
tak weliká že gest Hřissnice/ že se obává aby Pán Bůh giných newin-
ných Lidj pro gegi Hřichy netrestal. Otec gegi Duchownj/ když ta-
lowan gegi Spowěd často a po každýkrát slychawal/ porozuměl že
w Sercey té Panny Potryšťwj weliké a Pevha wězý. Pročež ga
ložto rozumný/ času gednoho/ když ona zas we Spowědi na sebe
žalowala/ že gest weliká Hřissnice/ řekl gi: Pravdu powi-
dáš Panento: neb gá to o tobě často slychávám od giných Lidj/ a
oni mluj o tobě jes Hřissnice weliká/ nepřijmná/ nepobožná. To
ona slyšíc od Spowědnjka/ nemohla toho strpět/ ale hned mu ře-
kla: A ty to w hrdlo lžes spolu se wšsemi těmi/ kteří koliw o mne tak
mluj/ že bych gá byla Hřissnice/ Potryšťá a nepobožná: a gal to s
Hněwem řekl/ chtěla hned z Spowědnice vtrct. Ale Spowědnj
gi zadržel/ a řekl gi: Giž gá widjm z twé Řeči, že gšy ty Ssybalta/ a
že w tobě Potryšťwj wězý. Gle samas. o sobě mluwila při Spowě-
dich/ že gšy ta newětšý Hřissnice/ a od giných ani odemně toho slyšec
nechces. Polepsa se Dewelko/ a Potryšťwj a Ssybalstwj zane,
cheg hcessli právě pořná a Pánu Bohu milá být/ a do Pella pro
Pevhu a Potryšťwj se nedostat.

Kapitola Pátá.

O Pevsse kteráž gest proti samému Pánu Bohu.

 Ji gšme čeli o rozličné Pevsse/ která gest wětšým Djlem proti
Lidem a proti Spasemj Dnšty těch/ kteří se ni sprzňuji: giž
přístupme k Weykladu o Pevsse/ která gest proti Pánu Bohu
samému/ když totiž, některé Stwořenj nechce se znát k Pánu Bohu/
aneb nechce se znát k tomu/ že coboliw má/ od Pána Boha má: aneb
doi

domníwá se že gest mocnějšy než Pán Bůh : aneb chce býť rovný Pánu Bohu. Tato Pechá začátek wzała w Tebi od Lucypera / který nědy byl welmi krásně Boží Stwořený / od Pána Boha Brášan / Sláwan a Blahoslavenstwým hogně obdařený : ale on widanc se býť tak krásného a w tak wysoké Sláwě postaweneho / w Pechu se pozdwihl / a chtěł býť rovný Bohu neywyššymu / a seděl w Tebi zároweň s Bohem. Aterauzto Pechu tak welikan a Uewdčnosť Pán Bůh bez meškámj škoril / a šrestal / ldyž ho / sewšsemi křeť se ho byli přichytili / a s nim sinejšleli / z Tebe zhodil do Propasti Pektelné : gať se toho dočijš můžeme z Anjhy Izayásse Proroka z Kap: 14. a z Anjhy žgewenj Swatého Jana Apostola z Kapit: 12.

Ginan Pechu proti Pánu Bohu na sobě vlázal a Slowy pro neš Jarao Brál Egypšský / ldyž Pána Boha ani znát ani šlyšet nechtěl / a Kozlajem geho pohrdal / ita : Bdo gest ten Bůh / a bych poslechl šlása geho / a propustil Rzabele ? Ueznámi Pána Boha / a Rzabele nepropustim : gal o tom piše Moggjss w 2. Anjze w Kap: 5. Powaz Čtenáři těch Slow Jarakonowých : nebylalij hrozná Pechá geho / že Pána Boha znát nechťel / ani Kozlazu geho poslechnaut :

Sennacheryb Brál Asyrský byl také přiliffnau Pechau zapálen / tak že se domníwal býť mocnějšym než Pán Bůh Wšemohancy / Stwořitel a Pán wšeho Swěta neywřchowanějšy ; nebo tak poručil mluwit k Ezechyášowi Bráli Jůdštemu štrž Kapsacefa Posla šweho a ke wšsemu Lidu Jůdštemu : Totož prawj Sennacheryb Brál Asyrský / ai wás neswozage Brál wás Ezechyás / neboť ne bude mocy wyswobodit wás z Kulau mych. Anij ai dáwá wám Dauffánj w Pana Boha / ita : Wyrchna wyswobodj nás Pán Bůh / a nebude dáno Měšto toto Geruzalem w Ruce Brále Asyrského. Ueposlanchejte Brále Ezechyásse / který wás swozage / prawě : Pán Bůh wyswobodj nás. Z zdali gšau wyswobodili Bohowě Pohansťj Země swě z Kulau Brále Asyrského : Tak ani Bůh Uebestý ne bude moci wyswoboditi wás z Kulau Brále Asyrského. Tatowá Slowa mluwil tauhawě a pyšně proti Pánu Bohu / a mocnějšy ho dělal Brále šweho, nežli Pána Boha Uebestého : O tom čteme w 4. Anjze Brál: w Kapit: 18.

Podobnau Pechau zapálen byl / a zhtěšyl těšce / Uabuchodonozor Brál Babilonšťj / kterýž byl dal wlit a poslawit zlatý Obraz fwüg weliký / a poručil aby se mu wšydni tlanili galo Bohu / a na

Žem padali před nim na své Twáte. Toho ldyž nechťeli tři Mlá-
dency z Rodu židowského wdělat/ hrozyl jim Nabuchodonozor/ že
geda whodit do Pece Ohněm welmi rozpařene/ aby w ni spaleni byli
na Prach a Popel: a doložil tato Slowa: Který gest Bůh/ kterýžby
wytrhl was z Kuty mé? Tak on mluwil/ a Pechu náramně welikau
na sobě vlázal/ stawějic se mocnějšým než Pán Bůh. O tom pišse
Daniel Prorok w Kap: 3.

Byl také Král Syrský/ Antyochus Gménem/ náramně pyšný/
kterýžto z weliké Nádhernosti domnywal se že může y Wlno-
biti/ Mořskému rozlazowat/ a na Wáze Wysokost Hor welikých wá-
žiti: Pána Boha Nebeského za nic nemage. Ale y ten pro takowau
Pechu diwně byl ponjzen a strocen Mocí Boží: gat čteme w 2. Kn:
Machab: w Kap: 9.

Herodes/ toho Gména Druhý/ Král židowský/ welice byl Pech-
chau nadurý/ a tak o sobě myslil/ žeby gabo giny Bůh byl. A ldyž se
mu Lidé klaněli a pochlebowali mu/ w tom sobě zalibowal/ a Pánu
Bohu Chwály newzdař. Pročez pro takowau Pechu diwně stre-
fán byl: gat málo nje oznámjm: a pišse o něm S. Lukás Ewang:
w Skut: Apostr: w Kap: 12.

A tato Pechy proti Pánu Bohu/ proti Mocí a Sláwi geho/
newjic od Pohanůw se škala: neb oni gšauc Pohane/ newěděli: že při-
liš zblaudili/ a hřěšyli: ale mezy Ařestiany takowá Pechy býwá
daleko wějšým Gřichem. A wšak se předce mezy nimi nacházy/ ldyž
někteří málo o Pánu Bohu wěři/ a málo se ho bogi: a někteří Štěšty/
Bohatšwí a Moc/ kterau magi/ sobě připisugi/ ne Daru Božímu:
ani za to Pánu Bohu nedělugi.

Byl takowý geden Žeman bohatý/ který se před swými Gostmi ho-
nosil/ že se mu žádný opřit a sprotiwit nesmí a nemůže. A ldyž na
takowá geho honosná Slowa geden starý Křtj odpowědel: Ten
sám se tobě sprotiwit může/ a tebe smjst/ který polorně powyšlugé/ a
pyšné ponjžuge/ od kteréhož wšychni Lidé/ cokoliw magi/ dostali/ a
on gim to propůgčil/ což magi. Kžell on: Gá mám od mých Přeb-
tůw a Roditůw Štasty a Bohatšwí/ a sám k tomu gšem wjc přiděil.
A tak ten pyšný Pán nedař Chwály Pánu Bohu: a toho co měl/ ne-
připisowal Pánu Bohu/ proti swětlemu Dčení Swatého Pawla
Apostola: Quid habes, quod non accepisti? Si autem accepisti, quid
gloriaris, quasi non acceperis? 1. Corinth: 4. Co máš Ešlowice/ čes-
ho bys nebyl dostal od Pána Boha? A gěllis to dostal od něho/
proč

proč se chlubíš galoby toho od žádného nedostal? wšak Pán Bůh může také to zas wzít/ a žebráta z tebe vdělat.

Weliká tehdy gest taťowá Pechy/ Štích gest také weliký/ a Pán Bůh gi trestává přísně. Lucyper, který chtěl být podobný Pánu Bohu/ tal gest spolutowán/ že z neypěknějšýho Angela neyfferednějšým Diáblem gest učiněn/ a z neywrdnějšýho Důru Angelšeho do neyhlubjšýho Pella swržen gest. Sarao přilisi pyšný Arál/ že ani Pána Boha znát/ ani Rozlazu geho poslechnant nechťel/ w Moři čerweném wtopen gest. Sennacheryb Arál/ že řell/ že ani Pán Bůh nebude moct kžechyáffe Arále a Poddaných geho z Mocý geho wyswobodit/ tal štešťán gest/ že mu Angel Páně gedno što a osmdesáte pět tisícůw Wogátůw za gednu Noc zbil/ a on s malým Počtem Lidu pozůstaleho musel wtect do Wlasti swé: a gal se do swé Wlasti nawrátil/ od swých wlastních Synůw zamordowán byl. 4. Reg. 19. Nabuchodonozor Arál pro Pechu w Gowado/ to gest w Wola/ obrácen gest Bojím Dopuštěním/ a musel Tráwu gíst/ a Wodu pít/ galo Gowado/ a w Lesých bydlet/ wšedy Sloty snášet galo giné Gowado: a to wplných sedm Let. Daniel. 4. Antyochus Arál pyšný a wtrutný od Czerwůw vzrán byl/ a hnjl za žiwa až bjdně wmtěl. 2. Mach: 9. Herodesa Wšy tal dlanho kausaly a gedly/ až ho wmořily. Ač: 12. Onen žeman/ o kterém málo weggs psáno gest/ pro welikau Pechu náhlan Smrti za Stolem sedě poražen/ dáblům se dostal. Joan. Herolt. in Promptuar. ex tit: superbia ex: 18. Tal Pán Bůh bez Domšty nenechává weliké Pechy; aby se splnilo co psáno gest: A do se powyššuge bude ponjžen. Lucz 18. A Pán Bůh se pyšným proudj: ale ponjženým dáwá Milost. 1. Petr. 5.

Kapitola Šestá.

O Ponjženosti/ pěkné a Swaté Čtnosti.

Porozuměli jsme z předěššých Kapitol/ že Pechy gest štích/ a že se Pánu Bohu neljbi/ a že gi diwně a přísně trestává: Slyšme také o Ponjženosti/ swaté a pěkné Čtnosti/ gata ona gest/ a gal se Pánu Bohu ljbi/ a gal on gi zwelebuge. Gest tehdy Ponjženost opravdowá/ ldyž někdo sám o sobě wysoce nemysli: ldyž se nad giné newyzdwižuge / giných netupj ani nehamj: ldyž swých Čhwal nerád slyší a za ně se štjdy: ldyž wprjmně zná se býti štjšním

tem

tem a ničemným Stvořením Božím: Ldyž sebe nižšího a horšího nad jiné wšedy polládá: a to z praveho Srdce/ a ne samými Dsty. A tomu se vějme z Slow Krysta Pána a z geho Dčenj: nebi on někdy řekl: Vtce se odemně; nebi gsem tichý a polorný Srdcem. Příklad také Polory na sobě vlázal/ ldyž zstaupic z Těbe Cslowilem učiněn gest; a to chudobným: ne pyšným/ ale ponizným. Polornau také Panentu zwolil sobě za Matku: kteráž také o sobě zaspjwala w Dsni své takto: Pán Bůh wzhledl na Poloru Dčwty své: Těboť hle z toho Blahoslawenau mne nazýwati budau wšydní Młodowe. Luc: 1. Pěstauna také sobě zwolil dobrého a polorného Muže/ totiž Jozeffa. Aposstoly také wybral tau Ctnosti ozdobené.

Pána Krysta w té Ctnosti následowali mnozy/ a strz to k weliké Dotonalosti a Swatosti přišli: jako S. Augustyn/ který se wystřj hal wšeliké Wywšsenosti/ a wždydy wcházal aby za Biskupa nebyl zwolen a nim učiněn. Swatý Ambrož za Biskupa Maglandského zwolen; a to Křizením Božím a zázračně/ předce wcházal před takoo wým Důstogenstwím/ gšauc žádostw nižším zůstat/ a w Pokoře Pánu Bohu slaužit. Swatý Kzeboť ldyž ho žádali Křjmané a wšse do Kněžstwo za Papeže/ niolow powoliti nechěl; ano y z Křjma tegně wšel/ aby Papežem nemusel být: ale že byla w tom Wůle Božj/ předce musel být Papežem: a byl gistě Swatým a mnohými Ctnostmi obdařený. A to se též o mnohých jiných psáno nachází/ že Wywšsenosti na tomto Swětě neřádali/ a raději před ni wcházeli gal neywjc mohli/ gšauc spologeni s nižším Stawem a s swau Sprostnosti; tštagjce s Swatým Jobem: In nidulo meo moriar, & quasi palma multiplicabo dies meos. Job 29. W šnjzdu méim vmru/ a jako Palma rozmnožim Dny mé.

Pokora a prawá Ponizenost ljbj se Pánu Bohu/ a dábla přemáhá/ zahanbuge a zahanj. Ze se ta Ctnost ljbj Pánu Bohu/ o tom gij gsem powědel: že pal také dábla přemáhá a zahanbuge y odhánj/ máme Příklad na Swatým Mataryowi Pauskewnjdem Mjchowi/ gemuž se dábel času gedného vlázal welmi hrozný/ magjc Dosu oštrau w Ruce/ a hrozýc mu ni/ gatby ho sřjt chřel: ale Mataryus nie se ho nebál/ a na geho Pohrůzty nic nedbal/ wěda že k němu žádná Moc nemá. Widauc dábel že se ho Mataryus nie neboj/ šněwem rozpálen takto k němu mluwil: O Matary/ Matary! gal ty mne welice šsuzugeš a trápjše/ a přjliš gšy mi šplný/ tal že tě žádným Špůsobem ani Dšplowaním přemociti nemůžu; ale ty mne raději pře-

přemáháso, a zahabugetso: k čemuž gá se/ ačrouw dosti nerád/ sám
 přiznati musjím. Wšak nicmeně co ty boliw činjso/ to gá také činjm:
 gestli ty bdjso/ gá ničdy nespjm: gestli ty se postjso/ gá ničdy negjm ani
 nepigj: gestli ty Oděwem sprostjým gsy społogen/ ga Oděwu zadněho
 nepotřebuj/ ani ho nenosjím: gestli ty Czistotu Panickaú zachowá-
 wáso/ a tělejných Rozkossj nehledjso/ gá gich nepotřebuj/ a o ně ne-
 stogjm: gestli ty Marnosti Swětské/ Bohatstwj a Sláwn zamj-
 táso/ gá také to wšsedo zamjstám/ a toho nežádám. Ale gedinká gest
 wěc/ kterau ty mne přemáháso. To slyšsje Malaryus nutil dábla/ y
 přinutil/ aby mu oznámil/ čim ho přemáhá. Odpowěděl dábel:
 Gest twá hluboká a prawá Ponjzenost/ které gá následowat nigal
 nemůžu. To gal dábel odpowěděl/ hned s Ganbau odesel. Tak se
 čte w žiwotech Swatých Orcůw. In Horto Pastor: Tract: 1. Tubæ
 Lect: 2.

Ale slyšme gestře Příklad geden prawě a čisté Ponjzenosti/ y také
 gatá Odplata w Nebi gi složená byla. Swatý Frantissel Seraffi-
 dy sám sebe nazýwal býe newětšjým Hřiffnjkem. Proti tomu ldyž
 se ozwal geden geho Mnich/ a řekl mu: Otče/ ty těch Slow dobrjým
 Swědomjím mluwit nemůžeso; neb my ničeho zlého na tobě a na
 twjch Czinech newidjme; ale raděgi wšseliké Čtnosti a Milost Boží
 při tobě obzwláštjnj spatrugeme. Gemuž Frantissel řekl: A dbyh Pán
 Bůh byl dal tak welikau Milost některému Lortowi/ galo mně dal/
 mnohemby on lepšjý a swatějšjý žiwot wedl/ než gá wedu. Poznal
 z te Řeči ten Mnich/ že Swatý Otec Frantissel má w Srdcy swém
 opravdowau Ponjzenost. Poznal také/ že prawě Widěnj a žgwe-
 nj nědy měl od Pána Boha sobě vlázané: nebo ldyž častu gednoho
 s Frantisskem w gednom pustém Kostele se horliwě modlil/ byl v
 Wpřtzenj/ a widěl Nebe otewřené/ a w něm mnoho překrásných
 Stolic státi/ a mezy nimi gednu nad jiné přínějšjý/ drahým Dames/
 njm/ Perlamy/ Zlatega a Sláwan ozdobenějšjý: y ptal se/ pro koho
 by ta Stolicie tak drahá a pěkná byla připrawená? a slyšel Odpo-
 wěd tuto: Tato Stolicie byla gednoho z přednjch Angelůw/ kteréž z
 Nebe zhozeni gšau do Pekla: a nynj oddaná gest ponjženému Fran-
 tisskowi. Tak pišse Swatý Bonawentura w žiwotě Swatého
 Frantisska w Kap: 6. (in Horto Pastor: Tract: 1. Tubæ Lect: 12.) Tu
 widjme/ že se splňugj Slowa Dřysta Pána mluwjcýho: A do se
 ponjžuge/ bude powyšsen: a čim se wjc ponjžuge/ tjm
 wejšo bude w Nebi powyšsen.

Rozdíl Třetí. O Hlavních Hříšných Smrteelných.

Kapitola První.

O Lakomstwj druhém hlavním Hříchu.

Lakomstwj gest druhý hřích hlavní. Gest pak Lakomstwj žádost nezřízená pro Mabytj Zemských Statkůw/ Peněz a Bohatstwj: aneb pro zachování gich nenasycená žádost a Staupost. Nekolikerým Spůsobem Lidé se dopauštějí Lakomstwj. Někteří/ ze své Bohatstwj/ Peníze/ Obilj a jiné věci k Lidskému Vžitku a Potřebám od Pána Boha dané a propuštěné/ přijísa skaupě drží/ schowáwagj/ a potřebným vdělit a jim pomáhat nechťej/ aby y žádání za to byli. A takowých Lakomcůw nacházj se dost mnoho/ kteří před chudobnými své Domy zawjrajj a Srdce zatwruzujj: nepolitujj a neobjíwj Bližního nuzného/ aby snad hynaucyho pod swýma Otkama a před swýma Otkama widěli. A to gest hřích weliký/ o kterémž w obzwláštnej Kapitole psáti bude w tomto Rozdílú.

Ginj Lakomcy gsau/ kteří netoliko nedělujj chudým z Statku swého/ ale ani sami ho nevžjwagj/ než galoby nikdy dost neměli/ wjc a wjc wždydy žádajj/ schromáždujj a dědj/ a do Země zakopáwagj/ aneb do ždi zazdjwagj/ schowáwagjice tomu sami newědj: a snad to negalému Marnotratníkowi nachowagj. A takowj gisti/ netoliko hřích magj/ ale y Blázní a nemaudřj gsau: proti nimž takto mau dré Sfalomaun mluwj: Considerans reperi & aliam vanitatem sub Sole. Unus est, & secundum non habet, non filium, non fratrem: & tamen laborare non cessat, nec fatiantur oculi ejus divitijs, nec recogitat, dicens: Cui laboro, & fraudo animam meam bonis? In hoc quoque vanitas est & afflictio pessima. Eccles. 4. To gest: Znamenage nalezl gsem y ginau Marnost pod Sluncem: Sam gest Cžlowěl/ a druhé ho nemá/ ani Syna/ ani Bratra/ a wšsal pracowati nepřestáwá: aniž

aniž se nasytí Oči jeho Zbožím: aniž rozpomené se / ká: Komu
 gá to pracugi/ a oklamávám Dussy mau o dobre? y w tom také Mar-
 nost gest a Trápenj neyhorššý. Tak pišse Šalomau.

Ti Latomcy křeť mnoho magj/ a gestě wjc žádagi/ gaľoby w
 nich Dna nebylo/ měľiby pomyslit k čemu gim to bude: snad obtřij swé
 Swědomj/ a Počet wěťššý Pánu Boha wydat musěgj. Měľiby se
 také ohľjdnať na Příklady Swatých Otcůw / křeť Latomstwj a
 Zbytlůw nezádali/ přestávajic na Strownosti. Ano y Łzau/ gaľ-
 koliw Muž bogowný a drsný/ cżyho nezádal/ a Darůw welikých od
 Jakoba Bratra swěho přigit nechťel / ká: Mám dost Statku a
 Dobytka Bratře můg: necheg sobě swěho. Gaľ o tom pišse Mo-
 žysa w 1. Anizew Kapir: 33. Ginj paľ Latomcy/ křeť ani ginj m ne-
 wděľugi z Statku swěho/ ani ho sami nevjzwagi / ale milugi geg/ a
 Oči swé na Penězých/ na Střibře a Zlatě palau/ mezy Modláře od
 Swatého Pawla Aposstola se počitagi / křeť w 2. pišstole k Effe-
 stým w Kapir: 5. Latomstwj mezy Modloslužebnosti počítá: po-
 něwádž Latomcy Mamonu tak milugi gaľo Boha / a wjc než
 Boha.

O talowém Latomcy pišse Zystory Robert: de Licio Ordin: Mi-
 nor: Theolog: in suo Quadragesim: talowau. Widěľ gsem / prawj
 on/ ležjčyho na smetelné Poskeli Latomce welini bohateho/ křeť
 Bohatstwj swěho wěťššým Dilem s štjchym nabyľ. Aďyž gsem paľ
 ho napomjnal/ aby aspoň w této poslednj Nemocy a před koncem
 žiwota swěho o swau Dussy Pěči měľ/ toho Napomenutj on nerád
 slyšel. Tlybrž na swém Łůzku ležic/ a sem y tam se zinjtagic/ wzdy-
 chal/ kál/ ano y řwal/ nařjtagic sobě a mluwjic: O gaľ mnoho gsem
 pracowal/ abych Statku šognošt nashromáždil! a hľe ginj budau
 vjzwati Polladůw mých. O mě Bohatstwj! O mě milé Penize!
 O Pěty a drazý Klenotowé/ Potěšenj a Obweseľenj mé! Aďož wás
 dostane a wámi wládnauri bude: Ach komuž gá wás zanechám?
 W talowých Křeťch a w Milowánj Peněz swých žiwot doľonal:
 Penize paľ geho a Statel gini wzali: a kdo wzal geho Dussy, to Pán
 Bůh wj. O tom pišse Robert: de Licio (in Horto Past. Trac: 2. Tubæ
 Lect: 2.) Posud čtenáři/ zdaliž nebyľ bjdny a nesmysľný ten Boha-
 tec/ křeť před Smrti swau s Penězy se objral/ Penize milowal/ a na
 ně toľito pamatowal: na Pána Boha paľ nic ani na swau Dussy ne-
 mysľil. A ani Peněz Kofelům/ chudým/ Spitalům/ aneb čim křeť
 něľdy oklamal aneb obtřij/ neporučil a neodewzďal?

Ginau/ a tu hroznau/ Zřstori pisse S. Prosper Lib: de dono timor: talto. Byl geden welmi bohаты Muž/ který Penje vždydy welice milował/ a mnoho nashromáždil; ale nikdy žádnému chudemu z nich/ ani Rosselu/ ani kterému Duchownjmu nedal: pročť střeskal ho Pán Bůh náhlau Smrti. Džwili se Přátelé geho tal náhlé Smrti/ a Příčinu zwidět chčeli. Dali ho tehdy po Smrti ořewřit/ a do něho se podjwali / zdaliby Příčinu náhlé Smrti geho nagit mohli. Ahle diwná wěc! Srdce geho w něm nenassli. Džwic se pať tomu welice/ sem a tam po geho Domě chodili/ až y do Dohmory wessli/ w které ten lačomý Bohatec Penje složené měl. Na kteréžto geho Penje dšwagjc se/ widěli že Srdce geho na nich leželo: widěli tam také dábla w Spůsobu Drača sředného na nich ležjcyho a se walegjcyho/ a to Boháčows Srdce Pazaurami rozřahujcyho ho: y vlekli se a dšwili. Ale ten dábel gim řekł: Toto Srdce gest toho Boháče/ Přjtele wafšeho lačomého/ a on mně ge darmo prořdal/ a odewřdal za šlato a za Štjbro/ které tuto widjte. Tal pisse S. Prosper (in Horto Pastor: loco cit:) Posňđ Čtenáři/ tam se Dšsse onoho Lačomce dostala/ a kdo gi do Kulau wzał řdy z Těla wyřšla/ poněwadž Srdce geho dábel do swých Kulau dostal/ a ge rozřahował po swě Wůli/ a na Penězch a Pořladjch geho w Spůsobu Drača se wáleł:

Zroznau také pisse Zřstori o giném Lačomcy Niderus in Formicar: lib: 3. c. 5. Byl geden Bohatec w Měšř Konřtancy/ který w posłednj swě Nemocy gestř tal řkaupý byl/ že/ aby ze swěho Statku neytratil ničeho/ řal se doneř do obecnjho Špitále/ aby mu tam bylo darmo posłauženo a Wyřiwenj dáwano. Potom porozumějc že brzo vmře / aby Peněz; zwlášř Dulátůw / Inewmřel / poručil sobě zřotowit a podat Poljwky/ a ty Duláty regně do ni wyřpal/ a berauc ge řjicy s Poljwłau/ místo Drup aneb Chleba ge pořjral: a hle/ řdy gich několik pozhřel/ wdáwil se/ a vmřel. Tal pisse Niderus (in Horto Pastor: loco cit:) O bšdný a nessřiasřny ten Lačomec/ který se domnjwal/ že ty Duláty/ které pozhřel/ s sebau z toho Swěta na onen wezme: řakoby y ti do Země se nedořšali spolu s Tělem. Zdalizby nebył řiřřřřř řepe wdělal/ aby byl ty Duláty Špitálu a chudým poručil/ a odewřřal? Ale řlyřšime gestř o giném Lačomcy.

Byl geden welmi lačomý Boháč/ welmi řkaupý a Peněz přjlıřšný řilowmj. Toho řiz w posłednj Nemocy pracngjcyho nawřřřwřł geden Páter z Towaryřřřwa Břřřřřowa/ a hořliwě ho napomjnal/ aby

aby aspoň tenkrát na swau Duffy pamatoval / gi dobře zaopatřit hleděl / a Státel a Žboží swé dobře a náležitě zřídil: ale on ani ho slyšet nechťel / ani Hřichůw swých se spowjdat / ani dobré Řaddy přisgít. Znéd pak gal od něho odesel ten řečený Páter / poručil nemocný Lácomec Manželce swé / aby mu přinesla na Mjse Duláty a giné Zlato / kterého byl nashromáždil: to gal ona přinesla / on Oúma na ně pilně hleděl / l' Vřtům ge přikládal / a milostně ljal / a takto mluwik : Tu es Deus meus; in te omnis spes mea. Ty / mé milé Zlato / gsy Bůh můj: w toběť gest složená wřsecta Naděge má. Bdyž tehdy na to Zlato a na swé Duláty déle hleděl / tím se těšyl / a obweselował / nenadále Zlawan na ně padl / a mizerně vmřel. Hæc in Annal. S. J. in Horto Past. loco cit: Widjjs sám Cztenáti rozumný / a bez Wyřkladu poznáwáse / gal weliký Blázen byl ten bohatý Lácomec / který Zlato a Duláty za Boha swého měl / a ctíl / a ljal / a swau Naděgi w nich skládal / a na swau Duffy nic nedbal. Záslepilo ho Lácomeřtwj. Pročež dobře napomjná S. Dawid: Divitiæ si affluant, nolite cor apponere, Pšal: 61. Bndeteli Žbožjm oplýwati / Srdce k němu nepřikládegre. Wjc milůgte Nebesťe Žboží / wjc wáše Duffe: a gestě nad to wjc Pána Boha / nez Žemšťe galé koliw Bohatřtwj / neb Zlato a Střebro: a tať odlojic Mysl a Srdce od Žemšťeho Žboží a od Peněz / Pána Boha wyhledáwegte a Spasenj wařých Duffy.

Kapitola Druhá.

O Lácomeřtwj g nesprawedliwého Žyřtu.

Zlý Hřich gest Lácomeřtwj / gal gsme giž řtli: ate Lácomeřtwj a Bohatřtwj / které gest shromážděno z cizyřho nesprawedliwě / mnohém wěřřř Hřich gest řěšřř a ohyzdněřřř před Pánem Bohem. A galkoli mnohým Lidem takowj Lácomeřtwj řřodj a byřwagi řězcy; wřřal oni sobě samým Lidem takowj Lácomeřtwj řřodj a řězřř Sand před Pánem Bohem podstaupiti musęgi / a zlaw Žáplatu poneřau; gestli se nepolepřřř / a co magj nesprawedliwě nabyřeho / toho gestli nenawrátj. Non dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum, prawj S. Augustyn. Hřich takowj nebudě opuřřřn / dokud se nenawrátj co gest nesprawedliwě wzato. Slyřáwagi Lidé řáždorěně / a řnad řařřęgi něřřęř w Řoce / o Žacheowi / na Bážanjch w Řofeljch z Dwařřeho Ewangelium / gal on na gedno Bážanj a Wapomenatj / které

od Krysta Pána Slyšel/ hned se napravil. na lepší Cestu/ a co ne-
 spravediwě nabytého měl/ nawrátiti hotow byl/ a takto řekl: Gle
 Pane Kryste/ polowjcy Statku mého dávám chudým: a oklamali
 jsem w čem toho/ nawracugi čtwnásob. S. Lukáš w Kapit: 19.
 To/ prawjm/ mnozý slychawagi; wšak na to nedbagj. Slychá-
 wáme rozprávět o Laupejich/ o Brádežich/ o Dějctwí/ o Nespra-
 wedlnosti a chudých Lidj z Statečku Oblaupenj: ale newjdawame
 ani neslychawáme aby kdo tomu nawrátíl/ škodu aby nahradíl/ a
 za Obljzenj zadošti učinil. Proč to? Lakomstwj Lidj zaslepuge/
 aby talowých Napomenutj t Srdcy nepřipauštrěli/ a cizyho nena-
 wracowali/ Ano y dábel zaslepuge Lidj/ aby Duchownjm Lidem/
 vprjmně a dobře vějcm/ newěřili/ a gich Napomenutj neposlechli:
 a aby sobě wjc wážili Zemského Zysku nez swých Duffý. Pro Vláža-
 nj toho/ diwnau Zystoryi nacházým; gest pať tato

Byl w gednom Městě Czlowěk welmi lakomý a bohatý/ který Pe-
 něz a Bohatstwj z Lichew a ginými nespravediwými Spůsoby na-
 byl. Uchodjwal pať na Bážanj nikdy/ a wysstjhal se aby Slowa
 Božjho neslyšel/ aby snad neslyšel něčeho od Bazatele/ coby mu
 sáhlo do Swědomj/ aby se polepsyl. Wšak se přihodilo času ge-
 dnoho/ že šel strz Kostel/ a toho času práwě Bazatel znamenitý tá-
 zal a věil proti nespravediwě nabytým Bohatstwj a Zyskům a
 Lichwám: a že žádný talowý spasen býti nemůže/ kdo talowým ne-
 spravediwým Spůsobem zbohatl a bohatne; dokud nepřestane/
 a cololiw má nespravediwě nabytého nenawrátj těm, které okla-
 mal aneb oblaupil. To vslyšýc Lakomec onen od Bazatele/ po-
 spýšyl hned z Kostela wen/ aby wjc neslyšel talowého Napomenutj/
 a to co nenadále vslyšel/ aby zapomněl: ale zapomenaut nemohl
 a nigať z Mysly pozbyt: nýbrz to Napomenutj mu hluboko do ťrdo-
 ce wpadlo. Pročez šám s sebau přemyslege/ že má Bohatstwj mno-
 ho/ a to je wšedco gest nespravediwě nabyto/ a boge se proto o swau
 Duffý a starage/ vpadl do těžké Nemocy: a porozumějic že brzo
 vmřjť musý/ dal t sobě zawolat řečeného Bazatele/ a oznámil mu
 co od něho nedáwno na Bážanj slyšel/ a že se stará o Spaseni swé
 Duffe/ a že gemu swých štjchůw spowjdati se chce/ Polánj učinit/ a
 dobré geho Kaddu wjst; poněwadž má ťboj a Peněz mnoho nespra-
 wedliwě nabytých/ galby měl a byl powinen ge nawrátit: a prošyl
 toho Bazatele/ Spowědnjka swěho/ aby mu Kaddu dobran dal/ že
 gi rád chce poslechnaut/ by pať gattoliw těžká byla. Dal mu Kaddu
 Spo,

Spovědlně/ že saudí za nelepšší býti/ aby se hned odpověděl/ že nikdy wjc cizýho žádati nechce a nebude/ a aby předessých Hříchůw wěrně litowal/ a gich se na wěky odřikal. Statel swůg wšecel y Peníze aby čtyrem Mužům rozumným/ swým nevwěněgšým Přatelům/ w Kuce odwedl/ poručic jim/ aby wšecdo to rozdali a nawrátili těm/ od kterých on to nesprawedliwě nabył: a ty čtyry Muže aby Přisahau k tomu a přisným Poručením zawázal. Sam naposledy/ zhoštic se wšeho/ do Spytála mezy chudý Lid aby se donestidal/ a tam až do Smrti z Almužny žiw byl. Splnil to ten Bohatec wšecdo/ gal sobě vloženno měl od Otce Duchownýho. Co se potom stalo? Dyz se ten Kazatel horliwě w swém Pokoگیcku Pánu Bohu modlil/ byl wytrzen w Duchu/ a widěl kterač dábel w Spůsobu mladém seděl a plakal/ a sobě hořce nařikal. Widěl zas druhého dábla gako starého a dobře profsediwawého/ ze se ptal toho mladšího dábla/ pročby plakal a tač sobě hořce nařikal? Odpověděl mladší dábel: A gatkž nemám plakat a sobě nařikat? poněwadž gsem stratil Duffy onoho Bohatce lakomého/ kterého gsem k mnohým Nesprawedlnostem přiwedl/ a pro kterého Duffy mne Anje můg Lucyper poslal/ a gá gikž gsem gi gako gistau měl/ a nenadále gsem o ni přišel/ Dyz on Pokánj z Hříchůw učinil/ a wšecel Statel y Peníze nesprawedliwě nabyté nawrátiti rozklázal a nařidil. Gal gá se budn předmým Pánem Lucyperem wymlauwat/ že gsem ho stratil: neb hle čtyřj Mužj/ gimž on tač poručl/ Peníze y Statel geho nawrátit mni/ a nawratj těm/ kterým nesprawedliwě wzato bylo: sám pak ten Bohatec Pokánj činje a chudický žiwot wedauc we Spytáli strastně žiwot dokonal/ a Duffe geho do Nebe se dostala. Odpověděl starší dábel: Neplač ty Blázne/ ani se koho proto bog: ano raděgi wesel se: nice neprodělal/ raděgi wydělás. Gá starší dábel mnoho gsem gikž stusyl: dám ti Kaddu dobranu/ že ty za toho gednoho Lakomce čtyry Duffe dostanefs/ a v twého Pána Lucypera Pochwalu mji budefs. Gdj spěšně/ a nemešteg/ a těm čtyrem Mužům/ gimž on Peníze a Statel swůg odewzdal a swěřil/ do Duffy possepteg/ a do Srdcý gegjch wlož/ aby oni těch Peněz/ které od onoho Lakomce přigali/ nenawracowali žádnému/ ale sobě ge zanechali: a nebudessli moct dowest aby wšecdo sobě zanechali/ asposi spůsob to/ aby Dsł nęgaly od toho Zbožj nesprawedliwého sobě zdrželi. Gsau/ wěř mi/ Lidé laškawj na Peníze: a tj čtyřj Mužj to wdělajj co gá radjm: a tač s Penězj nesprawedliwými onoho Lakomce wezmanu na lebe

sebev štýchý geho: a tak ty za Duffý gednoho Muže těch čtyř Mužůw Duffe dostaneš. A tu hle Blázne mladý widjś je Weydělel mjtí budeš. Tak gedem dábel k druhému mluwil/ a Raddy mu dodáwal na dáhubu Lidstých Duffý. O tom pišse Collector Speculi Exempli in Speculo Ex: Tit: Testamentum Ex: unico.

Š terto hystorye widjme/ že mnohdykrát dábel zaslepuge Lidj laštomé/ aby Statku a Peněz nesprawedliwě nabytych newráceli/ byty ge Bazatelowé gestěwje a časťegj k tomu Nawrácenj napomjnali. Dulcis odor lucri, quacunq; ex re, istsawal Vespasianus Krijnstý Cysar Pohan. Sladká gest Wůně žyřt/ odkud koliwěk pochazegjerho. Sladký owšem zda se byt žyřt/ y ten nesprawedliwý/ Lidem laštomým a cyzřho žádostuwým na tomto Swětě; ale na oném Swětě hořký přjstis a trpký bude a smrduty w Pelle a w Ohně Petelnem/ w kterém se takowj Latomcy nesprawedliwj páj.

Máme hystoryi o Marce ctne Panenty Maryez Oignies. Ta Paezenla po Smrti své Matky za gegj Duffy často horliwě s Plácem Pánu Bohu se modljwala/ gšauc žádostiwá wědet gal gest s ni na onom Swětě. Měla syc welikau Naděgi o gegj Spasenj/ aniz pohybowała; nebo při ni za žiwobytj ničeho zlého newjdáwala; ale raděgi dobre a chwalitebně Slutky a Ctnosti. A hle když se času gednoho horliwě w Kosteke za ni modlila/ widěla blizko sebe státi gako Stjn Lidstý aneb Obludu/ a vlella se/ a hned žnamenjm Swas teho Břjze se požehnagjc/ ptala se/ cohý to bylo? A slyřsela Odpowěd: Uebog se Dcero má/ neb gšem gá Matka twá. Ptala se Dcera: Gal gest s tebau Matko/ poněwadž tě tak ohyzdnau a wšsedu ternau widjm? Odpowěděla Matka: Wěz Dcero má/ že gšem na wěly do Pella zatracena. Twě Modlitby mně nic nepomáhagj/ ani pomoct nemůžau/ poněwadž z Pella nenj žádného Wylaupenj. Žarmautila se Dcera z té Řzeji/ a djwila gegjmu Žatracenj/ a na Přjčinu toho Žatracenj se ptala. Gij ona odpowěděla: Třj Přjčiny gšau mého wěčného do Pella Žatracenj. Prwnj/ že gšem Stratek weliký/ nesprawedliwě nabyty/ po mých Xodičich zdědila: a magjc o tom gštau Widomost/ žádnémn gšem nic newwratila. Druhá Přjčina Žatracenj mého gest/ že magjc gá Dům Šsentownj a Šostjnstý/ powolila gšem w něm laždemu dělat co chtěl: a tak se w mém Domě prowádělo hanebně Šmilřtowo/ Cyzlozřřtowo/ Špšřřtowj/ Láanj/ Šrolljnanj/ Šřřřřhánj/ hanebně Mluwenj a Špjwánj/ a ginj Šřřřřowé a Šřřřřowšř: a gá gšem to wšsedo powolowala pro časny

časný a marný žyst. Třetí Příčina mého nestřastného Zatracení do Pešla/ že když jsem ty Dcery má mne pro tyto věci napomínávala/ abych takových Hříchůw a Nepravostí netrpěla w méni Domě/ já jsem na twé Napomínání nedbala/ a za nic je měla. Tak mne bylo Lakomství zaslepilo a žádost žysku zemského/ žádost Peněz a Bohatství: a to dopovědíc zmizela: Dcera pak gegj w velikém Zármutku a Ljosti zůstala/ pro Zatracení své mile Matky. O tom píše Thom: Cantiprat: lib: 2. cap: 24. p. 18. in Spec: Exempl: Tit: Bona in-justa Ex: 4.

Ta tento Příklad měli by mnozí pamatovat/ a tj nejprvé/ kteří nespravedlivě crazy Statek magj/ a vjíwagj ho. Druhí/ tj kteří w svých Domích aneb Hospodách powolugj wšseligaké Hřichy a Nepravostí: také y ti/ kteří žloděge a crazy Sfrudce přechowáwagj a s nimi Spolky magj. Třetí/ kteří na Napomínání svých Správcůw Duchowních nic nedbagj/ a nepolepšugj se. Ueb prawj Pán Krystus, že Služebník který w Wůli Pána swého/ a neplnjgi/ bude bit mnohými Rány/ kterými Pán Bůh trefce Lakomce a Lidj nespravedlivé: ale w Pelele mnoho wic a těžších Kan gegj/ kterými se tam takowj trápj.

Kapitola Třetí.

Že Lakomství Słowěka welice zaslepuge.

S Ista a skusená Prawda gegj/ že Pechy zaslepuge Słowěka/ aby Hřichu swého neznal/ aby se před Pánem Bohem nekčil/ aby nepřestal Bliznjch svých tucit a sřuzowat: ale Lakomství neméně zaslepuge toho/ kdo se ho chytj. Zaslepilo Lakomství a nenasřitedlná žádost Bohatství Brále gednoho/ který se Mydas gmenowal/ Rex Apolloniæ, o kterém píše Fulgentius, že toho sobě winšowal a žádal/ aby čehoby se kolim dorkl/ hned w žlato se obrátilo a žlatem bylo. Wřžádal/ zač žádal: ale na swau řáhubur: nebo y Pokrm každy y Wápeg/ kterého pozjwat chěl/ w žlato se obrátil: a tak bjdně ten lakomý Brál žladem zahynaut musel. Tak napsal Fulget: in Horto Past: Tract: 2. Tubæ Lect: 3. Co se o tom Bráli rozprávj/ že pro Lakomství žladem zahynul/ mnohým Lakomcům se w Pelele stává/ že tam žladem wěčným se trápj/ kteří mohli w

Těbi hodovat radostně/ kdyby byli Lakomstwj zanechali/ a chudě
lačné Lidj na tomto Swětě obživowali : ale že oni toho dělat ne-
chtěli pro Skaupost/ splnilo se na nich Propowěděnj Swatého Da-
wida Proroka w žalimu paděsátém osmém : Famem patientur ut canes.
Slad budan trpěti galo Psy.

Zaslepilo Lakomstwj Achana žida/ aby zapowěděných a prokla-
sých věcý z Města Gerycha neoslegchal se požádat Srdcem/ a po-
tom wzyt nětco od Zlata a Strjbra/ a drahého Kaucha ; a aby nic
nedbal na Bladbu a Pomstu/ která byla vložena od Anjzete Jozue/
na každého toho/ kdožby boliw co wzyti se opowázil : wzal tehdy
ten Lakomec : ale zlan Záplatu sobě vhoneil/ když pro ten hřích od
Množstwj Lidu Izrahelského kamenim vprán byl až do Smrti s
Poručenj Božjho. O tom psáno gest w Anjze Jozue w Kap: 6. a 7.
Widjme hle/ že Lakomstwj a Swato. Brádejnictwj nevsflo Pom-
sty a Šamby. Ale y těchto nassých časůw se Achano w Swato. Brá-
dejnicy nacházegj/ které směgj Kostely laupit/ a poswatné věcy trást:
nic nedbagjc na šlořčenstwj/ které na ně Pán Bůh wlozj pro ta-
kové hřichy : a obyčegně takowj Šamby Swětstě a Trestánj ne-
cházegj.

Giny Příklad máme/ též w Swatém Pismě poznamenáný/ na
Giezym/ kterýž byl Služebnjš Elizea Proroka Swatého : nebo když
widěl že Pán geho Elizeus nechťel wzyt welitých Darůw od Ná-
mana Anjzete Sýrského/ žádnau Pořebau negsauc nucen/ neš sa-
mým Lakomstwjim a žádostj Strjbra a drahého Kaucha podpálen/
lživě od řečeného Anjzete wyžádal dwa Centnyře Strjbra a dwoge
Kaucha/ Šménem Pána swého/ a do swého Domu to wnesti dal :
ale s welikau swau škodau : neb proto mnohem wjc stratil/ a zly
Weduh na sebe wwalil. Stratil Dar Duha Prorodého/ kterýž
mohl zdědit od Elizea/ a Přjmluwau geho na Pánu Bohu wyžádat :
gakožy Elizeus byl od Eliáše Proroka zdědil. Weliké také zlé na
sebe wwedl/ totiž Málomocenstwj, y na celau Rodinu swau : nebo ta-
kto Elizeus k němu mluwil : Poněwádžs ty směl cizyho Statku la-
komě požádat/ a od Anjzete Námana wzyt Strjbro a Kaucha dra-
hé/ aby sobě na laupil Zahrad Oliwowych a Winic/ Owce a Wo-
lůw/ Děweł a Pacholkůw : Protož Málomocenstwj Námanowo
přidrjeti se bude tebe y Rodiny twé až na věky. Po těch Slowjch
Elizea Proroka wysel Giezy wen hned Málomocenstwjim galo
Šněhem obsypáný. O tom psáno gest w 4. Anjze w Kap: 5. Štá-
wá

wá se tolikéž Zloběgowi lazdemu / že Milost v Pána Boha tratí /
 těžké Soud podniknanti masy: a Gambau y Hříchem/hůr než tělesným
 Uduhem/ swau Dassy poskwrnj.

Wjme také gal welikého Hřicha se dopustil Sidáse Maryoršky
 Zrádce/ kdýž Pána Kryška zrádně za Penjze prodal: a to udělal z
 Latomstwj a z žádosti aby bohatým byl: nebo k židům skragicým
 se a radjcým/ galby Pána Kryška a kdegali a k Utržowánj připra-
 wili/ takto řekl: Co mi chcete dáti/ a gá wám ho zradjm? A oni při-
 powěděli gemu dáti Třidceti Stříbrných. Matth: 26. A tak Kry-
 štus Syn Boží newinný galo Beránel prodán za Penjze od latomé-
 ho Sidáse/ a kaupen od Zrádných židůw. O Latomstwj! k gal
 welikému Hřichu / a nikdy prwe neslychanému / přiwedlos Sidáse.
 A wšak y nynj přiwádjsa mnoho Lidj k mnohým Hřichům a k zlým
 Pádům. Slyšme Zystorje.

Byl geden Biskup / Reginherus Episc: Múnens: Cžlowěl Peněz /
 Zlata a Bohatstwj welmi žádostiwý / který swým Latomstwj
 mnoho Peněz nashromáždil/ a pro swau přjlišnanu Staupost/ žá-
 dnému chudobnému z nich nic newdělil. že pak se staral o ty své Pe-
 njze/ aby mu od Zloběgůw pobrany nebyly/ wnosyl ge do gedného
 sautromnjho Pologjčka/ a tam pilně zakopal/ aby o nich žádný new-
 wěděl. Přihodilo se Dne gedného/ že chtějice widěti swé Poklady/
 a nimi se potěšyt/ wessel samotný do toho Pologjčka/ a tam galoby
 pospat chtěl/ se položil. A dýž ale dlaubo se tam messler/ a Služe-
 bníkům před tim Pologjčkem čekajicým/ chwjle se býti dlanhá zdá-
 la/ zatlaukli na Dvěře: a kdýž se žádný neozwal/ ani newycházet/
 tlaukli tauz/ potom wolali: ale žádného so dowolat nemohli. Mo-
 cy tehdy Dvěře wymalili/ aby se podjwali/ co a galby s Pánem ge-
 gich bylo. A hle gal tam wessli/ nassli ho ležet umrlého na swých
 Penězých / wšeho zsynalého a sseredně Twáře: welice se vletli / a
 Bojimu Saudu se djwili/ gal Lidj latomé a Staupé djwne tresce. O
 tom pišse Lambert. Schoffn: apud Baron: to: 11. An: Dom: 1067. (in
 Dauroult: cap: 6. tit: 12. ex: 2.)

Piše také Euagrius, že byl Cysar w Konstantynopoli/ Gménem
 Justinianus, Cžlowěl náramně a ku Podjwu latomý/ a zemstých Zboží
 a Peněz žádostiwý / buď sprawedliwě aneb nesprawedliwě. Ten
 Cysar žádnému Auřadu žádného nepropůgčowal/ trom za Penjze:
 nad Berněmi a Poplatky swými newstanowowal Wýběřých/ než
 toliko Muže neylatoméjšj. Přemnohé pak Lidj / a gednal bez

dlaugo pánował; neb aukladně byl zamordován od neppřednějšýho z Officyrůw swých/ a potom wšecel geho Kód t Zahubenyj přisfel. O tom pišse Martinius S. J. lib: 6. Sinic: hist: dec: 1. **Tal se stáwá y nasseho wělu / gal dělal onen Synenský Cysar / že neywěššý Dítěj poddaných Lidj za neylepššý Hospodáře potládani býwagi: kteřj / tjm wjc Peněz nashromáždugj Pánům swým / tjm se wjc libj a za lepššý Hospodáře nazwáni býwagi : nehledjc na to / galým Spůsobem tal mnoho Peněz přicházý : zdali přicházegj ty Penjezě Během přirozeným / to gest spravedliwym Důchodem od starodáwna ystánoweným; aneb zdali býwagi wypresowaný. Sautdj každý rozumný / že Wjno které samo z Groznůw teče / býwá Lidem přigemnějššý a zdravějššý / než ono které se násylným Presssem wytláčj. Vžitečnějššý gsau Penjezě pocházegjcy z spravedliwých Poplattůw / než ty které býwagi od Poddaných wypresowaný : neb ony na Překážku Spasenj Duffý negsaw; ale tyto gsaw: a w hodinu Smrti horčějššý budaw nad Pelynel. Máme w Pšsmě Swatém napsáno toto : Avaro nihil est scelestius. Et: Nihil est iniquius quàm amare pecuniam: hic enim & animam suam venalem habet. Eccli: 10. **Nad Člowěka laťomeho nic není horššýho. A nic není neprawějššýho než milowati Penjezě: nebo taťowý Laťomecy Duffý swaw má prodagnaw. Ale nechť gestě slyšý gednu Gystoryi laťomj Lidšřj Dítěj / kteřj tal dobře sobě / gako Pánům swým / z cyzý Práce a z Mozolůw Lidšřých naháněgj a Měšce nadwjagi / a tal o Spasenj swých Duffý hrugi. Gest pak Gystorye tato.****

Byl někdy geden Drozený Pán / Muž welmi laťomý / Peněz a Zbozj zemšřeho žádostiwý / který swé poddané Lidj Robotami a Poplatky rozličnými welmi obtěžowal / až nebozý Lidé platat museli / a t Pánu Bohu do Těbe o Pomoc wolat : y wyslyšel ge Pán Bůh. Čzasu gednoho ldyž řečený Pan odpocjwal na swem Lůzku / a Bormornjł geho v Dweřj Polegila geho také spal / byl v Wyrřzenj / a gako před Sandce Pána Boha postawený. Adyž tam stál / widěl že hroznj dábly Duffý Pána geho tam přiwedli / a před Saudcem Pánem Bohem na něho mnoho žalowali / co a ldy uđělal / gal laťomým byl / a gal pro nenašřčene Laťomšřwj Poddaným swým Társtky činił. To Pán Bůh wyslyšřc / ldyž se wšsedo w Prawdě a w Sturtu tal nacházelo a on zapřjł ničeho nemohl / ani se wymluwit newěděl gal odsaudil ho Pan Bůh do Peťla na wěčné Zatracenj / a odewzdal ho dábłům. **Diábly gawšse tu nebohaw Duffý wedli gi**

před Lucypera Bujze svě/ a před nim gi postavili; tdež se ona bála a Strachem welikým trásla. Kžell Lucyper Holomtům swým: Přiveďte toho Pána blíž k mne/ ať mu dám Pozdravenj. Vdělali oni tak. A Lucyper k té Duffy řekl: Uebudiš tobě žádný Polog až na věky věkůw; paněwádjs ty Pologe nedáwal Poddaným twým/ Lidem sprošťým a lepššým než gsý ty sám byl. Dále řekl Lucyper k Holomtům swým: Měl Obyčej tento Pán často se w Láznj myt: weďte ho do Lázně nassý/ a zmezte ho dobře. Vdělali dáby tak/ a toho nebohého Pána poljwali Plamenem Ohně vkrutně rozpáleného/ a Pazaurami swými ho drápali a dělali bez Litosti/ a w Plameny potopowali. Zas na Poručenj Lucypera tak dobře zmytá ta Duffe wywedená z té Lázně dábelště/ položena byla na Lúžko Ohniwé/ o kterém napsal Zaráás Proroč/ že tj křeť na něm položení gsau/ magj pod sebau Mole/ a Přitrytj gegjch že gsau Czerwj. Potom řekl Lucyper Holomtům swým: Degte tomu Pánu pjt z Baljcha nasseho/ z Baljcha žněwu Bozjho: y podali mu Doffjšt weliký/ plný Ohně prudlého a Sýry rozpálené: a on pjt/ chtjč/ nechťjč musel. A když nětco vpil/ zwolal hlasytě: Dost giž: ale dáby nedbali na geho Břit/ nýbrž přinutili ho že pjt musel/ a wšsedo wppjt. Kžell zas Lucyper Holomtům swým: Tento Pán za žiwobytj swého rád slycháwal Muzylu: Zahregte mu a zatrubte. A hle hned wstali dwa dáby s Trambami Ohniwými/ a nebohému tomu Latomcowi zatraubili do Doffy a nassaukli do něho Plamene Pelelnjho; tak že mu hned z Doffy/ z Doff/ z Očj a z Nosu Oheš plápolal. Potom poručil Lucyper/ aby ho blíž k němu přivešli. To když se stalo/ poručil mu aby spjwal. Odpowěděla ta bjdná Duffe: Ach galau Pjseš mám spjwati w tomto mém Zatracenj/ gedině tuto: Zlořečený Den/ kteréhož gsem se narodil. Kžell Lucyper: gestě lepššý Pjseš spjweg. Tu nebohá Duffe ta zas křičela: Zlořečený buš Otec můj/ kterým mne splodil/ zlořečená Matka/ která mne porodila. Opět poručil mu Lucyper aby gestě lepššý Pjseš spjwal. Tu nebohá ta Duffe zatračená počala y proti Pánu Bohu rauhawě wolat. Potom Lucyper gal to wšřřel/ řekl: To gsem gá chtěl. Pročez wy Holomcy mogj weďte tuto Duffy na Mjsto gi připrawené do Pella/ kteréz ona zaslaužila. Po takowém Rozkazu hned se dáby walili na tu nebohau Duffy/ a ymanc gi/ whodili gi do Propasti Ohniwé: a tak tuze a hřimotně ni tam wdělili/ že se zdálo galoby se wšsecet Swět zbožiti měl/ a wšsedy Gory a cololw na Swětě gest galoby se štroštorat mělo.

mělo. W kterémžto hřmotu probudil se ze Sna Domornij toho Pána/ a wstáw rychle běžel do Pokojila Pána swěho/ aby se podjwal gał. gests nim: ale našel ho vmřleho: X porozuměl ze mu Pán Bůh zgeřwil gał a co se stalo s Duffy geho. Pročež vřel se hrozne ho a sprawedliwého Sandu Božjho/ a dal se do Klásteru za Mnicha/ a w Polánj welikém Pánu Bohu slaužil/ aby wřel Zatracenj wěčného. Tu hřstori napsal Collector Spec: mag: Exempl: (in Spec: Ex: Tit: Bona injusta Ex: 10,)

Kapitola Čtvrtá.

že Lakomstwj k mnohým Hřichům přiwádj.

Dapsal Swatý Pawel Apostol w 1. Epistole k Tymotheowi w Kapit: 6. o Lakomstwj tato Slowa: Radix omnium malorum est cupiditas: quam quidam appetentes erraverunt à fide. Bořen wřeho zleho/ gest lakomá žádost: kterěžto někteřj žadagjce/ poblaudili gřau od Wřy. Dobře a prawdiwě tento Swatý a maudrý Apostol piřse/ že zlá a lakomá žádost gest Bořen a Počátek mnohých zlych wěcý/ které se we Swětě konajj. Xteraužto žádostj Lidé zaslepeni/ poblaudili od Wřy/ od Sprawedlnosti se vchřlili/ od dobrých Sturtůw a Crnostj se odwrátili: na Bázeti Božj a na sprawedliwý Sand geho zapomenuli: neřbagj také na Pello a wkrutný Oheři/ který gest w něm. Odwrhli také od sebe Stnd/ a Nesprawedlnostj pocházegjcy/ y Bázeti Treřtánj Swěřského. Tak hle mnoho zleho přiwedla na Swět zlá žádost lakomá. Spytůgme o tom nětco obřřyrněgji.

Ueřprwé/ z Lakomstwj a z žádostj Peněz a Statku cryžýho oddáwagj se Lidé na Sřřbalstwj a Fortele/ kterými chřře swé Břijnj oklamagj/ a o Penzje a Stateřky ge připrawugj. A zaslepeni takowj Lidé nemyslj/ ani sobě k Srdcy a k Swědomj nepřipauřřegj/ že gest to hřjch/ a že řeže bude Pánu Bohu z něho Odpowřdánj: a gestli ne nawrátj a žiwotůw swých nepolepřřj/ že budau mřt za to w Pello žáplatu zlaw a wěčnau. Slycháme něřdy/ že se některý talowý Sřřbal dylnbjwá/ a mluwj: ěle/ gał gřem toho/ aneb onoho/ hřřty ometř. Obřdný Sřřbale! řdyby ty raděgji pomysljł/ gały gest to hřjch/ ktereřos se dopuřřil/ a z něho Polánj řinil/ a nawrátł co gest cryžýho: a nechlubł se zlym a nesprawedliwym řyřtem a řřjchem/ ktereřos se

dořpř.

dopustil. Však máme Příklady/ že ani Pohané některj nechťeli
 oplamat žádného; ano y věci na Cestě stracených nebrali a sobě ne-
 vlastnili: ale nechali gich ležet/ až se nawrátíl ten který stratil/ a
 wzał co geho bylo: gacyž gsau byli Synensstj za Anjzete Changa/
 gal pisse Martin: S. J. lib: 3. Sinic: hist: dec: 1. Gestliž tať Pohané dě-
 lali/ kterj se Saudu Božjho a Pella nebáli/ neb o něm newěděli/ ani
 neshýchawali: Proč Ařestiane/ kterj wěři w Pána Boha/ a wěři že
 bude Saud geho/ a znagj Příkazanj Božj/ které zapowjda Sjybals-
 stwj a Fortele/ Brádeže a Laupeže/ magj cizýho žádat/ a sfortelně
 swé Bljznj oklamawat? A co wjc? někdj y Wraždy se dopoussťegj
 z Latomstwj/ mordugjc Lidj newinné/ pro Penje a pro Zemské
 Žbojzj: což gest šřich welmi weliký/ a gistá Pomsta Božj bude.

Oklamal schytrale y o žiwot připravil Achab Král Izrahelstý
 (a to z Uáwodou Jezabelky swé Manželky) Nabotha Muže sľeche-
 tného a newinného pro Winicy pělnau/ aby bez Odporu geho gi
 opanowal. Opanowal gi owšem takowau Laupežj: ale Pán Bůh
 mu pro tať weliké šřichy Pokutu těžkau wstázal po Eliassowi Pro-
 rokowi takowau: Toto prawj Pán Bůh Wšemohaucý robě Ach-
 abe Králi: Zabil gš Nabotha/ a gestě wzals sobě Winicy geho/ a
 nj wládnes? Toto prawj Pán Bůh: Na tom Mjstě/ na kterémž
 lizali Psy Břew Nabotowau/ šřebatit tať budau y Břew twau.
 A totož gestě prawj Pán Bůh: .A y gá wvedu na tebe zlé wěcy/ a ses-
 truiš Potomky twé/ a nezůstawjmž z nich žádného. Ale y Jezabeli
 mluj Pán Bůh/ ika: Gisti budau Psy Jezabel na Polj Gezrahel.
 Dmřeli Achab w Městě/ snědj ho Psy: palli vmře na Polj/ snědj
 ho Prácy Třebestj. Tato Slowa mluwil z Poručenj Božjho E-
 liás Prorok k Achabowi Králi pro Laupež a Wraždj/ které se byl
 z Latomstwj dopustil. Tu hle widjme/ gal těžkau Pokutu wložil
 Pán Bůh tomu Králi latomému y Manželce geho/ která ho na ty
 šřichy nawedla: a skalo se tať/ neb bjdně zahynul ten Kráj/ a Psy
 lizali Břew geho. Manželku tať geho/ z Dopussťenj Božjho/ Břo-
 mi rozšlapali/ a Psy gegj Tělo snědli. O tom psáno gest w 3. Anje
 Král: w 21. a 22. Kap: a w 4. Anje Král: w Kap: 9.

Druhě/ Latomstwj tať wede Cílowěla k Brádežj. Těbo proč
 některý z otras krade a Kuce wstahuge na cizý Prácy/ než z Latomo-
 stwj? neohljdagjc se na to/ že Pán Bůh kráštj zapowjda w sedmém
 swém Příkazanj: Nepokrades. Ani se na to neohljda šloděg/ že
 šřich Brádeže odpussťen nebude/ doľub nenawrátj co wzał/ aneb
 wšso

oškodil. Ani na to se neohlídá Zloděg / že Metla Boží na něho přigde; a ta těžká a hrozná / o kteréž Metle Zacharyáš Prorok w Kap: 5. píše takto: **Wšeliký Zloděg sauzen bude: y přigde do Domu Zloděgowa Zlořečenstwí / a bude přebýwati v prostřed Doma geho / a stráwi gey / y Dřwy geho / y Kamení geho.** Tak píše Pro- rof. **Uch gať hrozná gest tato Pohružka! že přigde Zlořečenstwí do Domu Zloděgowa / a že w něm přebýwati bude / a že stráwi wšefcy wěcy geho / a Duffy geho do Pella zawede.**

Alle aby se swětlegi wědělo / kteréj se mezy Zloděge počítají / tuto ge krátce oznámím. Prwnj / kteréj cizý wěcy sobě nenálezejícíy berau. 2. Kterej škody dělají Lidem na Koly / na Laučách / w Zahradách / aneb kotelow gude. 3. Kterej Desátlůw neodwádějí sprawedliwě / gať powinnj gšau. 4. Kterej Koly druhým odorawají a sobě přiwlastňují. 5. Kterej nesprawedliwaw Mjcu / aneb Wáhu magjí / a na ni prodawají. 6. Kterej nesprawedliwé Platy na Lidj vlá- dají / a sobě wymáhají. 7. Kterej Mzdu za slauženau Služebnjšim a Wádenjšim wjmagjí / aneb zadržují a neplatj. 8. Kterej s Zlo- děgi a Laupejnijy Spolky magjí / a ge přechowawají. O giných Zloděgstwj Spůsobjch giž gest psáno / a bude wjc w giném Mjstě. Tj tehdy a tēm podobnj Brádejí se dopauštějí / hřichem se spržňují / a powinnj gšau nawrátit co cizýho gest / a Zlořečenstwí a Crestánj Božího na sebe newádět. Pročej / ne bez Přičiny stať Předlowé Brádejí a wšeligatě Nesprawedlnosti se stjřili gako Gedu. Sly- sme gednoho Stařekta sprawedliwého Slowa / kterými od Brá- dejí swé domácý odwádel / a ten by Tobíáš: který kdýz slyšel w Do- mě swém Kozelce mladého bečet / a newědel odkud se tam dostal / neb ten Tobíáš slepý byl / a nebylo mu oznámeno / že toho Kozelce Manželka geho dostala misto Mzdy za gey Prácy: řekl tehdy To- bíáš: Co to gá slyším za Kozelce zde w Domě mém bečet: Gledtež ať není kradený: degtež gey zase tj gest: neboť nesluffý nám gisti ani dotykati je ničeho kradeného. Tob: 2. Powáž Čtenáři laškawý / gať pěkná a sprawedliwá gšau ta Slowa: Nesluffý nám gisti ani dotykati se ničeho kradeného. O tyžby wšydnj Dřestiané na ta slo- wa pamatowali / a ge zachowawali / gaťžby we Swětě dobře bylo: a nebyloby potřeba žádnému se o swé wěcy báti / gich zamýkati / hly- dati neb schowawati.

Třetj / Laťomstwí wede k Laupejnictwj: kteréhož se dopauštějí tj / kteréj na Cestách aneb w Lesých zastupují Lidem počestným / a ge lau-

laupj z gegjch wěcy: a nebo Mocy wydjragj mdlegššym/ buď Swětským aneb Duchownjm: aneb Wdowám a Syrotkům: aneb Wogácý nebohým Lidem gegjch Dobytly a Statečly násylně berau. Wěděti pať náležj, že Laupežnjctwj gest hřich weliký/ a že geý Pán Bůh přjsně trestává/ a trestati bude Petelným Ohněm/ gestli se ne polepššý: neb S. Pawel Apostol pišse: Ani Zloděgj/ ani Laupežnjcy/ do Brálostwj Božjho se nedostanau. 1. Corinth. 6. Slyšsine Zpřstori.

Byl geden Biskup w Rompostelli/ Gménem Hermigildus: ten gšauc z wysokého Kodu na Duchowenštwj se oddal/ a Biskupem wčiněn byl: ale hned z počátku nenáležitě sobě počjal/ a Žiwot wedl/ galy na Biskupa nenáležel. Čzaju gednoho wzal Mocy Bráwu gednu/ a tu poslednj gedné chudobně Wdowě/ která měla osm Djetek Syrotkůw/ které té Bráwy Džjtkem y sebe žiwila/ a giného Obšiwenj neměla. Prošla pať s Pláćem toho Biskupa/ aby gi té Bráwy nebral/ a tať poslednjho Obšiwenj y s Syrotky nezbowawal: ale nic na něm wyprosyt nemohla. On pať dostananc Bráwu do swěho Domu/ dal gi zabit/ a šostinnu sobě y Pomocnjtkům swým hognau připrawit. A hle kdýž lahodný gedn Dausel od té Bráwy vžjwal sedě za Stolem/ rozpukl se/ a wytydla se Šćewa z něho/ a on umřel natom Mjště/ a na to wšpědni přjseďjcy a Služebnjcy přjstogjcy se djwali/ a welice se vlekli tať náhlé a přjsně Božj Pomšty. Pochowali ho tehdy gal na taťowého Pána sluffelo: ale aby taťe po Smřti wložano bylo Lidem/ gal Pán Bůh nenáwidj Laupežnjkůw/ a gal přjsně ge trefce na tom/ aneb na onom Swěť/ dopustil že šrob geho a Čělo geho w šrobě hořelo/ až spaleno bylo. O tom pišse Joan: Valæus in Chron: Hispan: ad An: Dom: 922. a dokládá/ že se sám taťe djwal na šrob toho Biskupa/ a žnamenj Špalenj geho že Otima swým aspattil. E Daurout: cap: 3. tit: 112. Exempl: 3.

Slyšsine gestě gal Pán Bůh trestává Laupežnjky/ kteřj Boffelům a Lidem Duchownjm Kolj aneb Statky berau. Byl geden Grabě/ Pán mocný/ Gomacharius Gménem/ který wzal Kolj Biskupowi a Boffelu geho přináležegjcy. Šsel k němu Biskup sám osobně/ a pěkně ho prošl/ aby mu tu Kolj nawrátil/ z kterěžto y on/ y ginj Duchownj/ y množj chudobnj a Syrotcy swě Obšiwenj magj: a aby toliť Lidj šladem mřjti nedopaušštel: aby šnad ti neplakali/ a s Pláćem k Pánu Bohu newolali/ a on by tebe Pane Grabě trestal. Ale ten Grabě/ Čžlowěť lakomý a czýžho žáboštwj/ nechťel slyšet Prošby Biskupa/ ani té Koly nawrátit. Co se štalo? hned Pán Bůh dopustil

pustil na něho tak těžkou Zymnicu a Vlemoc nebezpečnou/ že se vlekł ze musy po malé chvíli umřít. Poslal tehdy rychle k Biskupowi/ a dal ho prosyt/ aby se za něho Pánu Bohu modlil/ že mu tu Koly hned nawrátj/ gestli wyzdrawj. Modlil se Biskup za něho/ a hned mu Zdrawj na Pánu Bohu wyprosyl. Ale hrabě gał wyzdrawil/ nechtěl nic nawrátit: nýbrž Biskupa toho/ Koly své žádajic/ ho/ zle vláł/ a zlými Pohrůžkami ho od sebe vyhnal. Odfel tehdy Biskup/ a Pánu Bohu se modlil ten celý Den a celau Noc/ aby toho Laupežnjka bez Trestánj nenechával. Stalo se: hrabě se hned zas a gestře wjc než prwe roznemohl/ a poznal že má Smrt před Očima: pročes poslal spěšně k Biskupowi/ snážně ho prosyc/ aby se za geho Zdrawj a za Odwrtácej Smrti modlil/ že mu geho Koly glistoně wrátj/ a gestře ginau tak welikau přídá. Ale Biskup nechťel se giž modlit za něho/ a řekl: Gá gsem se giž modlil/ a Pán Bůh mne wyslyšel. Poslal hrabě opět/ v potrestj k Biskupowi/ a Modlitby od něho žádal: ale on se nechťel modlit. Naposledy sám se k němu dal přivezt/ a snážně ho prosyl/ připowjdagjc gisté Koly Nawrtácej s Přídawtem: a ldyž Biskup nikoliw se modlit za něho nechťel/ přinutil ho hrabě aby šel do Bostela/ a modlil se: ale gał on do Bostela wtročil/ hrabě hned žiwot dokonal. Po gehož Smrti Pomocnjcy geho/ bogjce se žněwu a Saudu Božjho/ hned tu Koly Biskupowi nawrátli. O tom pišse S. Kzechot Biskup Turonský apud Baron: to: 7. in Dauroult; cap: 3. Tit: 108. Exempl: 15.

Známa gest také Zystorye a gednom Wogáku / který chudobné Wdowě moeně poslednj Bráwu wzal. A ldyž ona ho pěkně prosyla/ aby gi nebral/ že se nebude mjt čjm žiwit s swými Dítčlami/ kterj malj a Syrotcy gsau/ on gi odpowědil: Wetzalbych gá/ wzalby giný: a tak s Bráwu odfel. Po některém času ten Wogál umřel/ a pro mnohé Hříchy v pro tu Laupež Pán Bůh ho do Pella odsaudil. Ldyž w Pella byl/ wstawičně ho gedes dábel trápil/ mřkal a bil/ a giný žádný mu nic nedělal/ ani w čem vblížowal. Kžetl tehdy k tomu dáblu: Proč ty sám mne tak wstawičně trápjss/ bigels a mřkáss? a giný žádný mne nic nedělá. Odpowědil ten dábel: Wetrápilbych gá tebe/ trápilby giný. A to gsau twá Slowa: nebo ty nělđy gsá Pánem Wogálem wzals mocně poslednj Bráwu oně Wdowě/ gatž pamatowat můžess/ a máss. A ldyž ona tebe pěkně prosyla/ aby gi nebral/ že nemá než tu/ a že se nj s swými drobnými Syrotky žiwj/ tys sfaulawě gi odpowědil; Wetzalbych gá/ wzalby giný. Tak hle

widjs/ že se ti zde spravedlivě platí w Petle za Laupeže/ kterých
gšy se dopauštěl / a za zlá Slova / kterás mluwil. Netrápil bych
gá tebe/ bude trápit ginj. Tato gšstori pišse Joan: Herolt.

Czwrté/ wede Latomstwj Lidj mnohé k Lichewnictwj. Gest
pať Lichwa/ ldyž někdo z pügčenyč Peněz žádá od Dlužníka Džtku
wětššyho/ než gest Powolenjm Cysářským a Swolenjm Zemským v-
loženo. A některj gšš Lichewnicy proti Swědomj směgj žádati z ge-
dneho Keynstšyho Breycar na Teyden: ginj půl Czesšyho: ginj tři
Breycary: a nemysli/ že ta Lichwa gest přjliš welitá/ a Dlužnjlowi
na weliké Obrženy a Oblženy: neb počitajic po gednom Breycaru
na každj Teyden/ gedn Keynstšy za Kol přinese paděšát dwa Brey-
cary: a tať bezmála druhj Keynstšy. Gedno što Keynstšy wynese za
Kol sedmšesat Keynstšyč. A toť gest přjliš mnoho/ a bez mála gako
celá Summa pügčená: pročž gest tať šřich welitj: a ldo taťowan
aneb wětššj Lichwu bere/ gest powinen gi nawrátit pod Zatracenjm
šwé Duffe. Vlázal to Pán Bůh mnohými Přjklady.

Pišse Thom: Cantiprat: lib: 2. de Univers. cap: 53. p. 3. takto. Wi-
děl gšem gá w Brabanšké Zemi Lichewnjka gedneho welmi nesses-
chetného / který mnohé Lidj o gegjch Statty a Zbojž přjprawil / a
chudé Lidj Lichwami zle oblaupil. Ten Lichewnjš měl Obyčej/ že
kolitrátkoliw postal Cžlowěka Duchownjho / snázně ho a gednát
s Plátem prosywal/ aby se za něho Pánu Bohu modlil: sám se pať
w ničemz nepolepššowal/ a od Wymáhánj Lichew a od Latomstwj
nepřestáwal. Gá ldyž gšem se toho dowěděl/ několitrát gšem ho na-
pomjnal/ aby se polepššyl: ale on y to mé Napomjnanj zanedbal.
Přjhodilo se/ že z Dopuštěnj Bojžjho vpadl do těžké Neanocynáhle/
a l Smrti se přjblížil. A hle spatřeni byti dwa welicy a ternj Pšw
geho Pokojštku/ kterj geho Lúžko wúkol obcházeli: on pať wypla-
zyw Gazyl z Dst na gednu dobrau Pšb/ heoznau Smrti wštel.
Tať pišse Thom: Cantipr: in Dauroult: cap: 3. Tit: 113. Exempl: 4.

Djwněgššj gšstori pišse Guil: Perald: de Virt: & Vir: Tract: 4. c. 15.
takto. Byl gedn Muž bohary / Lichewnjš welitj / který samými
Lichwami byl zbohacł. Ten ldyž na smrtedlně Posteli ležel/ dal k
sobě zawolat Šarátě šwého/ a genu se přjznal/ že byl welitj Liche-
wnjš/ a Statel a Boharštwj které má/ že gest z Lichew schromáždě-
né. To slyššc Šarát/ napomjnal ho/ aby nawrátil každému/ od ko-
ho koliw Lichwu wzal: ginát že Duffe geho špasená býti nemůž/
a nebude. To ldyž slyššeli Synowé toho Lichewnjška/ které dwa to-
lilo

Lito měl / prosyli ho y napomínali / aby co gest cizýho nawrátíl / a
 Tlavčenj swého faráře aby poslechl. Gimž on odpověděl : Toho
 gá vdělat nemůžu : nebo kdybych z Nemocy powstal / a wyzdrawěl /
 neměl bych se tjm žiwit / musel bych žebrot : a paklibych umřel / wy Sy-
 nowé mogj muselibyšste do Spytála git / nebby wám nic nezůstalo /
 poněwadž wšecel můg Statel gest z Lichew schromážděný. To
 slyššce Synowé prosyli ho / aby nawrátíl každému Lichwy / a o ně se
 nestaral / než o swau Duffy aby pečował / a tu aby zaopatřit hleděl.
 Ale on gim odpověděl : Mlčte wy / a degte mně Pokog : raděgi gá
 štáti budu na Bozi Milosřdenstwj / než na Lidstě Saudy a Kzeci.
 Pán Bůh gest milosřdnj / ale Lidé gšau nemilosřdnj a nelidštj : a
 tak na swém Numyslu pewně šlogic / nawrátit Lichew nechťel / a w
 tom umřel. Po Smrti Otce geden z Synůw geho / Bratra swě-
 ho napomínal / aby nawrátili Lichwy každému / komaby náležely /
 aby štjchu Otcowěho ančastnj nebyli : ale druhý nechťel / řka : Gestli
 Otec můg Lichwy bral / a tim zhřěššyl / gá tim winen negšem / a také
 dokud žiw budu / žádnému nic nenawrátím. Druhý pak Bratr ge-
 ho / z Dylu swěho / pokud mohl se dowědět / každému Lichwu nawrá-
 til / a oštatek Pozůstalošti chudým rozdal : a wykonajic to / dal se do
 Blášttera / Mnichem zůstal / a Pánu Bohu pobožně slaužil. Druhý
 pak Bratr / který Statel a Penjze Otcowště zdědil / wššwal gich
 škwostně / a nenadále umřel / a za Otcem swým do Pella se dostal.
 Zgewil pak Pán Bůh tomu který w Blášttere Mnichem byl / gal bylo
 s Otcem y s Bratrem geho na onom Swětě. Neb widěl že se Země
 otewřela / a tam Propast welitau Ohniwau widěl / a w té Propasti
 hrozně widěl Otce y Bratra swěho / gal se tam pálili a trápili : a
 slyšel gal tam Otec Synowi zlořečil / že pro něho se do Pella dostal :
 a opět Syn Otcy swému zlořečil / že pro geho Statel nesprawedliw
 wě nabytý do Petelněho Ohně a nawěčné šatracenj přišsel : a tak se
 dlanho ti dwa wadili / a sobě zlořečili / až se Petlo nad nimi zawřelo :
 Pročez ten Mnich / který to widěl a slyšel / děkował Pánu Bohu / že
 mu dal to Wnutnitj / aby nawrátíl Lichwy / a wšeho Statku nes-
 prawedliwě nabytého se zhoššil / a že se také za Otcem a Bratrem do
 Pella nedostal. O tom pišše Perald : in Dauroult : cap. 3. Tit. 113.
 Exempl. 9.

Pate / Lakomštwj také Sandce tohoto Swěta zaslepuge / aby
 spravedliwě nesauidili. A do gim Oči welikšmi Dary zaslepj / a Ru-
 ce šlatem aneb štjrbrem naplnj / byt došš a patrně winen byl / za

spravedlivého vyhlášen bude. Chudobný/ který nemá co daro-
wat Saudcům/ aby spravedlivějšj Příjeml/ nic neobdrží/ a spíš
pokutován a trestán bude: a to gest proti světlemu Příkazani Bo-
zjmu/ kterěz takowě gest: Saudcowé a Spráwcowé aby saudili Lid
spravedlivým Saudem/ a na žádnau Stranu aby se nechýlo-
wali. Nebudess přijimat Osob/ ani Darůw: nebo Darowé osle-
pugj Oči Maudrých Lidj / a změnugj Slowa Spravedlivých.
Spravedlivě což spravedlivého gest/ učinss/ aby žiw byl. Tak
Pán Bůh mluwil/ a Příkazani dal Saudcům wšem tohoto Swě-
ta/ gal pisse Moggjss w 5. Anjze w Kap: 16. A gattoliw Pán Bůh
tak swětle a přjssně pod Pokutau Smrti (neb prawj: Aby žiw byl/
sud spravedlivě: nebudessli saudit spravedlivě/ nebudess žiw/ ale
Smrti vmřess) wšak nicméně ne wšydni Saudcowé saudj sprave-
dlivě; ale galo někteřj Lakomec/ o kterých se mohau powědět Slo-
wa které Pán Bůh mluwj skrz Zayásse Proroka w Kap: 1. Anjzata
swá (to gest/ předstaweni Saudcowé a Wladařj) gsau newěrná/
Towaryšj Šloděgůw: wšydni milugj Dary/ a následugj Záplaty:
Syrošku nesaudj/ a Pře Wdowy newcházj k nim. Takowj/ pra-
wjm/ gsau někteřj Saudcowé/ nic nedbagjcy na Příkazani Boží/ ani
na Saud geho spravedlivý/ ani na Trestánj/ které gim připraweno
gest: zaslepuge ge Lakomstwj. Aterauzto Nespravedlnost Saud-
cůw/ netoliko Pán Bůh / ale také y Brálowé a Anjzata tohoto
Swěta těžce nelli a přjssně trestali / gal vhlídáme z těchto Příkla-
důw.

Swatý Anno Arcy • Biskap Boljnský/ když se dowěděl/ a w Pra-
wdě nassel/ že Saudcowé od něho nařizeni nespravedlivě saudili/ a
Wdowě gedně Dřiwdu vdělali/ obeslal ge před sebe/ a ptal se gich
na Příčinu: a když oni se nemohli wymluwit/ a winnj nalezeni byli/
dal gim Oči wylaupit/ a tak ge do swých Přjbytkůw propastil. Pisse
o tom Nauclet: Vol: 2. gen: 36. An: 1073. (in Horto Pastor: Tr: 4. de
Charit: Lect: 14. Prop: 2.)

Kambyzes Brál Perský/ gattoliw Pohan a vkrstný byl/ wšak
Spravedlnost milowal/ a aby gi Saudcowé od něho nařizeni zas-
chowávali/ tomu chtěl: tak že když shledal že Saudce gedem ne-
spravedlivě saudil / dal z něho Důžj za žiwa zedějt / a Saudnau
Stolicy ni potáhnaut/ a Synageho Saudcem misso Otce wstano-
wil/ s takowým Uapisem a Uapomenutjm/ aby se podjwal na Důžj
Otce swěho/ kdytoliw na ni sedawat bude a Lidj saudjwat: a aby
sobě

sobě brať Příklad/ a nedal se zaslepit ani štrz Dary/ ani štrz Prosbý/ ani štrz Přizeti neb Nepřizeti : než co spravedliwého vžná/ aby vsaudil a Weypowěd dáwal. Valer: Max: lib: 6. cap: 3. (in Horto Past: loco cit:)

Stejtě/ Latomštwj zaslepuge také Anpec/ Zandljiře/ Prodávate y Sentyře/ aby spravedliwě neprodawali/ ale šydili lupugjcy Lidj: a to také gest proti Přikázanj Božjmu/ kterěz talowé gest: Nebo desš mji w Pytliku twém rozličných Žawajj/ wěššyho a menššyho/ Aníž bude w twém Domě Wětel wěššy a menššy. Wáhu budešš mji spravedliwan a prawau: Wětel bude gednostegný a prawý/ aby dlouho žiw byl. Nebo w Ohawnosti má Pán Bůh toho/ kterěz talowé wěcy žinj/ a odwratj se od každě Nespravedlnosti. Tak psáno gest w 5. Knjze Moggjssowé w Kap: 25. Gať weliký gest žejch/ a gať Ujlowěla o Spasenj wěčné připrawuge/ nespravedliwé Prodávánj a Zandlowánj/ a Lidj lupugjcy Špyzenj/ wšlyššime z této Gyskorpe.

Byl gedn Anpec/ který mnoho Let nespravedliwě prodawal/ a z toho bohatl. Ten k posledku wpadl do těžké Nemocy : a ldyž porozuměl ze vmřiti w té Nemocy musý/ a vžnáwal ze Dusse geho do Pella pügde pro swé Nespravedlnosti/ dal k sobě zawolat Auťad toho Měšta/ w kterém bydlel/ a Pisate/ oznamugj/ že bude Poručenštwj dělat. Adyž se ti powolani posadili/ řekl k Pisatowi: Pisa to to mé Poručenštwj : Tělo mé Žemi oddávám/ ať gest do ni zalo páno; neb z Žemě gest: Dusse má ať gest dáblům daná; neb žegich gest. Tato Slowa ldyž šlyšeli Auťadnj Mužj/ a gini přítomni/ zhrozpli se/ a psát gich nechřěli : ale raděgi ho napomjnali/ aby se vpamatowal/ co mluwj/ a že o Kozům přišel a Smyslu pozbyl w Nemocy/ aby ginál a gať nálezj mluwil. Ale on gim odpowěděl/ že má zdrawý Kozům/ a že sobě dobře přítomen gest: aby předce Pisat psal/ že bude gestě ginál a wšlowněgi powjdat/ a Poručenštwj dělat. Kžel tehdy Dusse má dáblům ať gest daná/ a Dusse Manžel ty mé toližej Synůw mých : ano y Dusse mého Spowědnjka. Dwešš má dáblům/ pro tu Přičinu/ že gsem mnoho Statku a Peněz nespravedliwě schromážbil/ a vjwal gich. Dusse také Manželky mé ať gest dáblům/ že ona mne k tomu měla a nawáděla/ a gá od ni k tomu přinucen gsem byl/ abych měl odkud na gegi Peychu a Marnosti natládat. Dusse také Synůw mých ať gšau dany dáblům/ neb gsem pro ně/ abych ge obohatil/ nespravedliwě dělal. Tolíž Dusse

Spowědníka mého dáblům ať se dostane/ proto že on o mých Či-
nech nespravedlivých Wědomost měl/ a mne z nich netrestal/ ani k
Polepsšeni života nenapomínal; nýbrž mně nelagickým Rozhře-
šení dával; a tak mne w zlych Činech utvrzoval. Takowě ten
Dupec Potučenstwj dělal: a psáno gest o tom w Anjze de Viris Illu-
strib: Ordin: Cister: (in Horto Past: Tri: cit: Lect: 12. Prop: 3.)

Sfentýřj také/ kterj Wodu mchagi mezy Pjwo aneb Wjno/
Ztjch magj/ a Trestánj Bojho nevgdau: aneb kterj Masy a žegdi-
ty menšj magj než náležj. Ale toho Pán Bůh trefce na tom Swě-
tě/ gest mu lehčejj/ než giněmu/ kterého trefce na onom Swětě.
Směššau Gystori o gednom Sfentýřowi napsal Swatý Kšehoř
Biskup Turonšj takto: Byl gedn muž dost chudobny/ kterj málo
Peněz měl/ a žádostiw byl wjč gich dostati/ a zbohatnauti. Kaupil
tehdy za ty Penjze/ které měl/ nětco Wjna/ a přilýwage do něho Wo-
dy/ tak že Lidem prodáwal: a když dobrý Weyděle z toho měl/ kau-
pil giněho Wjna wjč/ a zas do něho Wody přilýwagjc/ tak zbo-
hant/ že měl znamenitý Měšec Peněz. Dal se tehdy s giným han-
dliškem na Cestu na Baupj newau/ a plawil se s nim na Lodi po we-
litě Kjece/ a wytrahł pro nığalau Potrebu swůg Měšec a Penězy/ a
wytraw gedn Penjz newelilj/ Měšec s Penězy ginými podle sebe po-
ložil. W tom letěl nad nimi Prátwelilj/ kterj se Báne gmenugej
a widanc ležet Měšec chlypatj toho Sfentýře/ a magjc za to žeby
to kus Masy bylo/ chytil gey do Dazaurůw/ a pryč vjšel: poznaw
pał že nenj Masy ani co k Potrawě geho/ pustil gey s Penězy do té
welitě Kjece/ a odletěl. Widanc to Sfentýřj/ a že w Otamženi
křatil tak mnoho Peněz/ zelegjc/ chytil se za Wlasy a rwal/ a vhodil
sebau o Zem/ platal/ natřkal a Prach sobě na Glawu spjal/ a takto
křičel: Běda mně smutnému! že gsem pozbył pagednau mých Peněz.
Ale spravedliwý: Saudem Bojím gsem gich pozbył: poněwadž
gsem gich natřil za Wodu/ kterau gsem mezy Wjno přilýwal/ ony
se do Wody zas dostaly. A ty Pane Czerte/ poněwadž mne na to
nawedł/ abych tak Wodu za Penjze prodáwal/ a ony se do Wody
dostaly/ wezmi je sobě/ neb tobě náležejj. Gregor: Turon: de
glor: Confess: cap: 109. (in Dauroult: cap: 6. Tit: 12.

Exempl: 10,

Kapitola Pátá.

že n žebračy něktej Laťomstwj bledj.

Wšfydni ktej Almužny žádaj/ gsau gi hodnj: ani ne wšfy/ dni ktej Almužnu berau/ Almužny potřebuj: gista wě gest. Ale Laťomstwj ne gednoho k tomu wede/ aby žebrał/ a wjc sobě schromáždował: Něktej také aby měl naž pje a wesel být/ Almužny žída/ a bere: a taťowj žebrał gisťe štjch má/ a musj Pánu Bohu Počet wydat z Almužny ktera u bral/ a gať gi wynaložil. Djwne se o taťowjch Gystorje w Anjách nacházegj: gednu pišse S. Kjeho Biskup Turonský w tato Slowa.

Byla gedna stará žena w Zemi Grandé/ která se stawěla před Lidmi gaťoby pobožná byla/ a často na Modlitbách trwala/ zgewně se postjwala/ málo spáwala/ a pod taťowau Zástěrau Pobožnosti/ Almužny zbírala od Lidj/ gaťoby ty Almužny chtěla wynaložit na Wyplacenj Wěžňuw: a taťowým Zamyšlem a Spůsobem mnoho Peněz a Duťatůw nazbjrala: ale žádnému nic z nich nedala; nýbrž laťomě do swěho Domu nosjla/ a wykopagje Důl w Komůrce swé/ weliký hrnec tam wstawila/ a ty Duťaty od Lidj wptjmných z Almužny dáwané/ do něho sypala/ tať dlanho/ až gey naplnila/ a přikrygje ge kamenem sšyrokým/ pilně Zemi zasypala/ a zamazala aby nic znát nebylo. Ale vlázał Pán Bůh sprawedliwý a hrozny Sand swůg nad ni: neb gať doplnila hrnec Zlatem a Duťaty z Almužen schromážděnými/ doplnil on taťe gegj žiwot/ a ona nenadále w té swé Komůrce vmřela/ a Dasse gegj do Petla se dostala. Udělali gi pať Duchownj Lidé slawný Pohřeb; neb se domniwali žeby Swaťa byla/ a wzáctného Pohřebu hodná. Po Pohřebě šli do gegiho Domu/ a ptali se Děwečky gegj na Penjze/ které ta Tebošťa žena od Lidj pobožných welikě wyžebrała/ zdali chudým ge rozdala/ aneb zdali ge na Wyplacenj Wěžňuw obrátila? Odpowěděla Děwečka/ že nikdy newiděla/ aby tomu aspoň neymenšj Penjz dala: než co do swé Komůrky wnešla/ to že tam zůstalo/ a wjc na Swětlo newyšlo. Dali tehdy ti Duchownj pilně těch Peněz hledat/ až naposledy ge našli w prostředku Komůrky w welikém hrncy/ pilně sšyrokým kamenem zakryté/ a Zemi zasypané: y podjwili se Chyťrosti ženšťe. Dali tehdy ty Penjze nešť před Biskupa/ a oznámj mu/ coby to za Penjze byly/ a gaťým Spůsobem a od toho schromážděné/ ptali se

ho/ co s nimi magy dělat? a zdali ge magy chudým rozdat? Odpo-
wěděl Biskup aby žádnému gich nedávali/ ani sobě ničeho z nich ne-
brali: a poručil/ řka: Gděte k gegi Grobu/ a degte gey otewřit/ a to-
litez Truhla w které ona leží/ a ty Penize na ni whodte/ a rcete: Měg
sobě ženo coš latomě a pokřtšty nashromáždila: o chudé a potře-
bné Lidj bude se starat Pán Bůh. A ldyž to wděláte/ poručte Grob
gegi zas žemi zasypat. Stalo se co bylo rozlázano: a hle gal Tloc
přissla/ a prwnj nočnj Bđenj/ byl weliký a hrozny Glas z toho Grobu
šřsán a talowé Narižánj: Ach gá bjdná! ach gá nestiašná! galž
mne to žlato rozpálené páj a trápj! a w ten Smysl weliké Narižá-
nj/ Řiit a hrozne Dpěnj bylo slyšet/ až wšsemu Lidu hrozno bylo a
strassno. Bdyž pak po tři Tlocy pořad talowé Řiity a Narižánj
Lidě slyšeli/ a giž se gim šřyškalo děle toho poslauchat/ šli k Bisku-
powi/ a prosyli ho/ aby tomu něgaly prostředel wynalezl. Powolił
gegiž žádosti Biskup/ a šel s nimi k tomu Grobu/ a poručil gey ote-
wřit: a hle widěli wšřdni/ že se to žlato a ty Duláty/ které ona byla
nažebrala/ a které na ni do Grobu bylo whozeno/ se rozpustilo galo w
Ohni/ a Potučkem gi do Dst telko s Plamenem šřřtlowým: y vletl i
se/ a báli se šřandu Božjho hrozneho. Potom Biskup modlił se k Pá-
nu Bohu/ poněwádž giž dosti patrně Neschetnost té žebráče ženy
Lidem zgewená byla/ aby poručil přestati talowým Řiitům a Na-
rižánj/ aby ginj dobrj Lidě Pokog mjeti mohli. A dokonajic Mo-
dlitbu/ poručil Grob zas zasypat: a od toho Dne wjc těch Řiitům
nebylo slyšet. Tak pišse S. Kžehoř Biskup Turonský lib: de glori:
Martyr: cap: 106. (in Dauroult: cap: 6. Tit: 12. Exempl: 9.)

Giný Příklad pišse Sozomen: lib: 7. cap: 26. o dwauch Šřybaljch
talowj. Był Swatý Epiphanius Biskup Cypřský okolo Leta Páně
399. weliký Milownjł chudjch Lidj/ gimž šřředre Almužny rozdával.
Toho ldyž widěli z daleka git dwa Muži/ smluwili se/ aby od něho
Almužny žádali/ a dostanauce šřředrau Almužnu/ aby měli nač hodo-
wat a pit. Pro tu Přejinu wdělal se geděn z nich vmřlým/ a ležel
na žemi/ a sebau nehybal: druhý pak gdaucyho mimo Swateho
Epiphanya prosyl s Pláćem a Narižánj o Pomoc/ že mu Towa-
ryšs vmřel/ a že nemá nač dát ho pochowat. Slyšřc talowá Slo-
wa Epiphanius/ řěšřyl narižagjcyho/ aby neplakal/ že giž vmřleho
Slovy a Narižánj newžřřšřj/ a dal mu šřředrau Almužnu/ a šel
šřwau Cestau. Po Odchodu Swateho Biskupa budil ten Muž To-
waryšse šřěho/ aby wšřkal/ že giž čas gest: ale on newšřkal: budil ho
po

podruhé y počtetj / řešýc ho: že dostali Peněz / aby wštal / a do Brěmi
šel: ale on nesyšel / ani se hnul / neb opravdu vmrlý byl / a slyšet ho
ani wštat nemohl. Widauc ho vmrlého Towarysa geho / polekal
se a zarmantil: a teprw s opravdowým Plácem běžel za Swatým
Biskupem / a přiznal se / gal ho chtěli otlamat / aby Peněz dostali: a
že Towarysa geho pro tu Lest w Pravdě vmrlý gest: a prosyl ho s
Plácem / aby mu ho z Mrtwých wzkrýsł. Ale Swatý Biskup po-
tresýc ho Slowy náležejými / aby z Duchownjch Lidj a Bozjch
Služebnjšůw Posměchu sobě nedělal / nechťel wzkrýsť geho Vmrlé-
ho. Cassiodor: in Trip: hist: lib: 9. c. 48. ex Sozomeno. (in Horto Pa-
stor: Tr: 2. Tubæ Lect: 5.)

Podobný Příklad píše Gregor Nissen: w žiwotě Swatého Kře-
hoře Thaumaturga / Biskupa / že widauc řečeného Biskupa dwa ži-
dj gdaucýho Cestau / geden z nich Vmrlým se wdělal / a ležel: druhý
pať žadal Almuzny / aby mohl Vmrlého náležitě dát pochowat: ale
Swatý Biskup šnal z sebe Pláši swůg / a na toho / který se vmrlým
wdělal / geť whodil / a swau Cestau šel. Ale ten žid / který se vmrlým
dělal z Lakomstwj / w Pravdě Vmrlým zůstal / a wjc newštal. Tak
hle y žebráky Lakomstwj zaslepuge; ale na gegjch welikan škodu.
Ex Horto Past: loco cit:

Přidám tuto Pamětj hodné Uařizenj / které učiněno bylo w Sy-
nenském Cysářstwj / w Brálowstwj Dyn. Byl w řečeném Brálow-
stwj v Brále té Země Ueywššý Hoffmistr Gangus něgaty / Mnž
welmi ostrowripný a dobrých Křadůw Milownjč: Mšitel pať Ue-
prawosti a Ležactwj. Ten mezy ginými / Uařizenjmi wydal y toto /
aby žebráky přehledawali Mužj rozumnj / zdaliby w Pravdě byli
nedužijw / a žebrat Almuzny a přijimat hodnj. Ateť takowj byli /
dowolil jim žebrotau se žiwit: kteťj pať zdráwj a sylnj byli / a gestě
Prácy gataukoliw konat mohli a žiwnošti sobě dobywat / a pro Le-
nost nechťeli / poručil ge zgyjat / a t Práctým obecnjm přinutit: aneb
Dobrykoliw takoweho lde napadl / aby ho sobě wzal za Chlapa / a t
Pracowanj nutil / a přinutil. To gal se stalo / hned žebrálůw meně
bylo / a od Lakomstwj ne geden Ležal vpustit musł. Martin: S. J.
lib: 5. Sinic: hist: dec: 1. Tuto žystoryi w tomto Mjště proto gsem
položil / aby ti kteťj Swětšými wěcmi włádnau wěděli / že šlau
byli takowj Lide / kteťj vměli od Lakomstwj Lid
zahálčiwý odwáďet.

Kapitola Šestá.

Proti Nemilosrdenství/ kterých obyčejně z Lačomství pocháží.

Dřívau věc nacházým napsanau w Anize Ozeáffe Proroka w Kapit: 1. že když řečený Prorok z Rozkazu Božjho se oženil/ a Manželka geho mu porodila Dceru/ on té Dceři své dal Gméno/ Bez milosrdenství. Ale to znamenalo gisté Tagemství Božj/ o kterém tam Prorok Ozeáš píše. Porodila tehdy Manželka Ozeášowa Dceru Gménem Bez milosrdenství: ale tohoto posledního Dětu nasseho Lačomství porodilo podobnan Dceru/ totiž Nemilosrdenství/ a Lidj Bez milosrdenství: a to znamená/ že giž gest mnoho Lidj na Swětě nemilosrdných z Lačomství; aby totiž gim nedýlo/ aby mnoho nerozdali/ bogjých se aby sami Vtedostátku netrpěli/ aby své Děty po sobě bohaté zůstawi/ nepolitugi nuzného/ Gladem strápeného/ žymau a Vlahotau ssaženého/ a galantolitu Potřebau stryžněného Bližního svého. A toť gest nelidště věc: toť gest Srdece nekřesťanské: a toť gest proti Pánu Bohu a proti Swatému Přikázání geho/ kterým nám poraučí milowat: Bližního galo nás samy. Vlechce tomu Pán Krystus/ aby Dějcy w něho byli zatwřelj a nemilosrdnj: ale raděgj aby byli milosrdnj/ a každému aby dobře a střědě činili: nebo on takto w Swatého Lačáffe w Kapit: 6. mluwj: Dabtež milosrdnj/ galo y Otec wás Nebestý milosrdný gest. Na sobě pal Příklad dal/ když chodě po Swětě každému žádagjému dobře činil/ každého nuzného politowal a pomáhal mu/ a od Nemocy a wseligatých Vteduhůw y od zlých Váblůw wyswobozowal. A to dělal proto/ aby ho Lidé w Slutčých milosrdných následowali.

Dále/ Pán Krystus od Nemilosrdenství odwádj nás Lidj tímto Vapomenatím/ když dj: Galau Mjrau měřite/ takowau wám odměteno bude. Luk: w Kap: 6. Byls nemilosrdným k Lidem/ bude Pán Bůh také k tobě. A potwřuge to Podobenstwím o Aráli gednom a o Služebnjtowi geho/ který se byl welice zadlužil Pána swěmu: a když ho prosyl za Pozhowenj/ Arál ten milosrdný hned mu Dluh wšecel odpustil. Ale když brzo po tom se dowěděl/ že ten Služebnjt vlázal Slutek welmi nelidštěj a nemilosrdný proti Spolu. Služebnjtowi swěmu/ hned se rozhněwal/ a poručil ho dát Batlám/ aby ho

ho trápi bez Milosrdenství: gal píše o tom S. Matuše Ewangelišta w Kap: 18. Protož y Swaté Písmo praví: Ažoz zakryvá Dcho swé/ ldyž chudý Člowík wolá/ a Politowánj žádá: on také wolati bude/ a nebudeť uslyšán. Tak čteme w Knize Píšťlowi Ssa lomaun; w Kap: 21.

Druhý: Od Nemilosrdenství nás odvádí hrozná Kzeť Swaté: ho Jánba menššyho Apostola/ kterýž w swé Epistle w Kap: 2. takto mluví: Saud bez Milosrdenství stane se nad tím/ ldož nečiní Milosrdenství. A Příklad nám Pán Brystus powěděl na Bohá towi/ který sám hodující stvořně každého Dne/ nesmilowal se nad Lazarem v swých Dwěřj ležícím/ nemocným a chudobným/ hladem a žizňj a Wředy strápeným. Pročež ldyž umřel odsauzen byl do Pella bez Milosrdenství. A ldyž se tam w přewelikém Plamenu páli/ a prosyl Abrahama Patryarchy za Milosrdenství a za Zawlaženj pálicyho se Gazyla swého/ nic newyprossl: pro tu Pěčinn/ že za žiwobytj swého nebyl milosrdným k Blizním swým. Luťas w Kap: 16.

Třetí. Máme widět/ že Nemilosrdenství gest žřich weliký/ a že od Pána Boha trestáno bude. Strestal Pán Buh Sodomu Město přehroznau Polutan a Zatracením wěčným/ gal o tom často slycháváme na Bazanjch: a to pro weliké Měšťianůw Sodomských žřichy/ a gestě pro weliké gegich Nemilosrdenství/ které Blizním swým mužným a bjdným měli: neb tak Ezechyel Prorok w Kap: 16. o nich píše: Tato byla Neprawost Sodomy (mimo hanebného Smilněnj) Pechy/ Sytoš Chleba/ a Kuty nedostatečnému a chudému nepodávali: to gest/ Almužny nedávali/ a nesmilowali se nad Blizními.

Diwnau Zystoryi nacházým o gednom bohatém Adwolátowi/ ale welmi skaupým a nemilosrdným/ kterýžto ldyž čas Drahoty byl/ a hladem přinucenj mnozy chudobnj Lidé přicházeli/ a Almužny žádali/ on se rozhněwal/ a poručil sobě přinest Stůl do Pologila za dnjho w Domě swém/ a do něho se přestěhowal/ ita: Nebudu gá tato děle poslouchat těch Pšw wologajících: tak chudé Lidj Pšy nazýwal. W tom přiběhl k Domu geho nějaký Posel neznámý/ zaťlaukl na Dwěte/ a žádal před Pána puštěn býti. Ale Blužebník toho Pána Adwoláta odpověděl mu/ gal sobě měl od Pána poručeno/ totiž že Pána Doma není. Posel pak řekl: Lžeso: wšak Pán twůg gest w onom zadnjm Pologi/ do kterého se přestěhowal/ aby

Zlasi chudých Lidj Almužny prospých nesyssel/ a taž žádného nepo-
litowal/ a žádnému nic nedal. Pročez ty gdi/ a powěz mu/ že gá
gšem Posel Božj/ a že ho cyryugi k Saudu Božjemu/ aby se tam bez
Messánj dostawil. Poletal se těch Slow Sluzebnjt/ a přigdaue
k Pánu swému/ oznámil mu ta Slowa: a Pán to slyššyc/ tač se vlekl/
a hned se roznemohl. Sessli se tehdy rychle Přátele geho/ a napo-
mjnali ho/ aby z Štjchůw Pokánj činil/ a aby Dussy swau Pánu Bo-
hu poraučel: ale on nechťel: a tač bez Pokánj žiwot swüg dokonal/
a šáblům se do Pella dostal. O tom pisse Joan: Junior Ordin: Præ-
dicat: (in Speculo Exempl: Tit: Advocatus Exempl: 5.) Tu widjme
gač gest žly hřjch Nemilosrdenskwj k Bliznjm/ a že ono pocházj z
Zatomstwj.

Gestj gedno Nemilosrdenskwj pocházj z Zatomstwj/ tdyž totjž
Wřitel Dlužnjka nutj k Placenj Dluhu/ a on nebohý pro Chudoba
nemá odkud platit: Wřitel pat ho nelituge/ ale předce ho nutj k
Placenj: nědy Kretatory na něho posylá/ do Put a do Wězenj ho
žene: a tač nebohého Dlužnjka na neyweyřs vtačuge. A štawá se
to y za tohoto nasseho Wětu/ a nebožj Dlužnjcy k neyweřšým šlo-
dám přinuceni býwagi. A tento Swět sobě toho za žádný štjch ne-
pokládá. Ale aby tačowj nelitostiwj poznali/ že y to gest štjch we-
liky/ nechť slyššy co Pán Kryštus mluwj v Swatého Marausse w Ba-
pit: 18. Mluwj on k Podobenskwj takto: Byl geden Brál magjcy
swé Sluzebnjt a Wladáče/ gjmž swětšil Statel swüg/ z nichž geden
se mu welice zadlužil až do desjty Tisjčůw štjwen: a tdyž nemel od-
kud toho Dluhu zaplatit/ prosyl Brále pokorně aby mu pozhowěl.
Brál se nad nim slitowal/ a wšecel ten Dluh mu štědře odpustil.
Potom se ten Brál dowěděl/ že ten Sluzebnjt malý Dluh od Spolu-
Sluzebnjka swého welmi nelidšty a náhle wymáhal: a gattoliw
on ho prosyl/ aby mu pozhowěl/ že chce ho pomalu pologit/ a Dluh
swüg platit/ on nic na to nedbal/ ale hrdlowal se s nim/ a do Wě-
zenj ho nutil/ ažby Dluh zaplatil. Slyššyc o tom Brál/ rozhněwal
se welmi/ a Sluzebnjtowi tomu pro tačowau Nelitost nad Bliznjm
přjšně domlawal: a potom ho dal Batům/ aby ho wězylj a trápilj
dokudby Dluh swého nezaplatil. A dokládá Pán Kryštus:

Tač y Otec můg Liebesty všimj wám. Galau Mjran mě-
tje/ tačowau bude wám odmjčeno.

Kapitola Sedmá.

že Lačomstwj welikými Metlami bhwá od Pána Boha
trestáno : ale to Lačomstwj / které z Nesprawedlnosti pocházy/
mnohém wetššími.

Swatý Pawel Aposstol piššyc proti Lačomstwj nežádnému / na-
psaly tato Slowa : Tj Lidé / kteří chřejj bohatj býti / wpada-
jí w Pokuseny a w Opydlo dáblowo / w žádosti mnohé a ne-
vzjtečné y škodliwé / kteréž pohřzují Lidj na Zahynutj a na Zatra-
cenj. Co tuto Swatý Aposstol w Epistř: 1. k Tymotheowi w Kap:
6. pišše / w Skutku na mnohých schledáno bylo : nebo netoliko wpadli
lačomj w žádosti mnohé / zlé a škodné / ale také y w Opydlo dáblowo /
a přiššli k Zahynutj na Těle y na Duffy / a do Kufan dáblůw se dostali.
Ach gal weliké zlé přinášy Lačomstwj ! Vcházým Příklad / že La-
čom cy gednomu Lačomstwj přineslo Smrt náhlau : kterážby na
něho nebyla nikdy přiššla / kdyby lačomým nebyl : gest pať tato Gy-
storie.

Byl w Měště Konstantynopoli Muž gedem welmi bohatý / který
w těžké Nemocy postawený bogje se Smrti / slybil Pánu Bohu / že
powstaneli z té Nemocy / rozdá chudým třidcet Liber Zlata : wysly-
šel ho Pán Bůh / Slyb od něho učiněný přigal / a Zdrawj mu nawrá-
til : on také co slybil hned splnil / a tak mnoho Zlata na Dušátjch chu-
dým rozdal / coby za třidcet Liber stálo. Po ne dlabným času / počal
toho welice litowat / že tak mnoho Zlata chudým rozdal : y radil se o
to s gedným swým wěrným Přitelem / který byl také Muž welmi bo-
hatý / maudrý a Bohabogný : kterýžto slyšyc Stěžowánj takowé
od toho Přitele swěho / domlawal mu / pročby toho želel / že Pánu
Bohu u toliť Zlata dal : a napomynal ho / aby pufil to z Mysly / a nie
toho nezelel / aby ho snad Pán Bůh náhlau Smrti nestřesal : a aby
Zdrawj od Pána Boha sobě propůgčěného wjc wážil než Zlata : ale
ten lačomý Czlowěk předce na swém stál / a že Zlata tak mnoho roz-
daného lituge / sobě nariťal. Kžell mu tehdy Přitel : Poněwádj Přiteli
mne poslechonaut nechceš / a toho Zlata chudým rozdaného tak weli-
ce litugeš / dám ti ginau Kaddu / chcessli gi přigjt. Odpowěděl on / že
tak rád wděla. Kžell mu Přitel : Dám gá tobě z mých Peněz třidcet
Liber Zlata : ale to chcy / aby ty semnau šel do Kofstela / a Uetnau
před Oltářem Božjim / řek / že cos ty rozdal chudým pro Gméno
Boží

Boží/ propaustjijs od sebe/ a mně to odewzdávájs: a že ne ty/ ale
 gá že tu Almužnu gsem dal: a cokoliw v Pána Boha Zásluhy za ně
 gess/ abymně bylo/ a ne tobě/ že ty se toho zhostugejs/ a twě Zlato
 zpátkem berejs/ a jes ge přigal. Powolil tomu wšsemu ochorně ten
 Łalomec/ šel s Přitelem tim do Kofstela/ Zlato od něho přigal/ a
 před Pánem Bohem té Almužny y Zásluhy za ni/ se zhostil/ a na to
 ho Přitele to odewzdał: a wstawše wesele/ šel z Kofstela s Penžy.
 A hle diwný a hrozný Saud Boží se wklázal: gal z Kofstela wyšel/
 hned náhlau Smrti poražen/padł na zem. Djwili se tomu wšydni/
 Swětštyj Duchownj/ kterj ho widěli zdrawěho do Kofstela wcházet/
 a wycházet: a wjc se gessě djwili/tdyž šlyšeli Přjtinu té náhle Smrti
 od geho Přitele/ kterj gim oznámil wšsedo/ co a gal se mezy nimi to-
 nalo/ a co a gal mluweno bylo/ a gal se Almužny y Zásluhy za ni
 zhostil/ a Penžze zas přigal. Oni pał nabjzeli toho Muže/ aby swě
 Penžze od Přitele giž mrtwěho sobě zas wzał/ a do swěho Domu
 nesl: ale on odpowěděl: Odstup to odemně: gá gsem giž ty Penžze
 Pánu Bohu odewzdał/ a gsau zapsané w Nebi/ a gá knim Práva
 žádného wjc nemám/ nechcy gich sobě wlastnit/ aby tež na mne Pán
 Bůh Pokuty negatě newpalil/ gačo na tohoto Łalomece. Slyšyće
 to wšydni/ toho Muže pochwalili/ a ty Penžze wšsedy chudym roz-
 dali. Pišse o tom Matth: Rader: Baron: & Cedren: (in Dauroult: cap:
 6. Tit: 12. Ex: 8.)

Druhě. Nacházjym že giněmu łalomému Člowěkowi Łalomec
 swj dowedlo Smrt newesela/ a potom težle a negiše před San-
 dem Božim Odpowjdanj: a to se takto psáno nacházj. Byl gedem
 Barydnál w Rjzimě/ Gmėnem Jordán/ kterj k tomu Důstogenstwj
 z Alášttera Cystercyenského powolan byl: on pał w tom Důstogen-
 stwj byl náramně łalomy a štaupý: tał že z welitých Důchodůw/
 které měl/ chudym nic newdělował. Měl tač gednoho Duchownj-
 ho při sobě za Sekretáte/ gemuž Gmėno bylo Pandolff. Toho
 Pandolffa času gednoho poslal po negatě Prácy přes Pole někam.
 Pandolff wytonagic Prácy sobě poručena/ nawrácel se zas do Rj-
 ma k Pánu swěmu: a hle nenadále widěl Zástup gatys Gezdčůw di-
 wných/ neb geli na Konjch černých/ wšydni zakutłani/ že gich po
 Twátj widět nemohl/ a seděli naspátel na těch Konjch/ totiž Čima
 k Ocasům/ a Ocasj těch Konj/ na kterých seděli/ w Dšech swých mě-
 li: widěl tač Pána swěho Jordána/ za nimi šel bosyma Nohama/
 Butly Mjnjškau na Zlawě magjcy/ a dwa wábly ho wedli. To wi-
 dauc

bauc Pandolff welice se vlek/ až se Strachem trásl: ale Pán geho někdežsý Jordán zawolal na něho: Pandolffe/ Pandolffe; žasťawil se Pandolff/ a řekl: kdo gý ty/ kterýž na mně woláš? a co chceš? Odpowěděl on: Já gsem Jordán twüg Pán/ a gýž gsem vmítel. Ptal se ho Pandolff: Pane/ lam wás tito wedau? Odpowěděl Jordán: A Saudu Božimu mne wedau. Ptal se opět Pandolff: Witeliz Pane gal se wám tam powede/ a gal s wámi bude? Odpowěděl on: Ulewjm/ Pán Bůh wj: a potom weden byl spēšně ten Pan Jordán/ to gest/ geho Duffe k Saudu Božimu. O tom pišfe Cařarius lib: 12. cap: 21. (in Spec: Exempl: Tit: Avaritia: Ex:6.) Ž této gystorye widjme/ že Latomj Lide magj se bát přišneho Saudu Božjho.

Třetj. Nacházjm že latomým Lidem/ a tím nejwjc třetj z nesprawedliwých gystřuw zbohatli/ způsobilo Latomstwj/ že ge dáby brali/ a do Pella odnášeli: a to některého s Tělem y s Duffy: některého pať Duffy toliko po Smrti Těla. Pšano nacházjm w Knjze žiwotřuw Swatřch Otcůw/ že geden starý Paustewnjdy Mnich byl přišfel do Města gednoho/ a posadil se před Domem Boháče gednoho latomého: a ldyž malau chwylku tam poseďel/ widěl že k tomu Domu gelo několik Keytharůw černých (a ti gšau byli dáby) na černých a hrozných Konjch/ a každý z nich měl žúl welikan železnau rozpalenau w Kuce: a přigedauc k tomu Domu/ postawili Doně v Dweřj/ a sami do toho Domu pěššly wessli. Boháč pať gal ge vhlj dal/ hned křičel gšlusem welitým: Pane Bože/ pomáhej mně. Ti pať Keytharj/ totiz dáby w Spůsobu Keytharůw/ řekli gemu: Teprwa Pána Boha wzywáš/ a Pomocy geho žádáš/ ldyž lonce žiwota twého přišfel. Cos prwe dělal? Proče ho za zdraweho žiwota nehledal? Ale tys raděgj Latomstwj hleděl/ a nesprawedliwě Statel a Penjez hromáždowal/ a na Pána Boha a na swan Duffy nic nedbal: pročez musjšs giti s námi. A tať ten bohátý Latomec vmítel/ a Duffy geho ti dáby s seban wzali. Ex Lib: de Exempl: & Doctrin: vit: spirit: num: 18. (in Spec: Exempl: Tit: Avaritia Ex: 3.)

Ginau/ diwnan a hroznau gystoryi pišfe Collector Spec: mag: ex: taktó. Byl geden Czlowěk nemocny/ a ten byl gřjšjně welitý: který znage že musj w té Ulemocy vmítj/ a k Saudu Božimu sprawedliwému gít a dostawit se/ welmi se strachowal a staral. Přišfel k němu

mu geho vlastnj farát / widauc ho že se Smrti a Saudu Božjho bogj / řekl mu : Ty Cizowěte bogjjs se Smrti a Saudu Božjho se letájs pro twé weliké žjchj : Chcessli / gá tebe toho Strachu a Starosti zbawjm. Deg mně toho twého pětneho Boně / kterého w Marstaly májs / a gá za toho Boně wštedy twé žjchj na sebe přigjmám / a ge ponesu / a před Saudem Božjm za ně odpowjdat budu. To pat ten farát mluwíl k Nemocnému tomu / ne z Lásky pro Spasenj geho Duse / ale z Lakomstwj / aby pětneho Boně dostal. Nemocny slyšýc talowau Přípowěd od Cizowěka Duchownjho / faráte swého / rad tomu powolil / a Boně mu dal. Co se stalo : poslechněme. Adyž ten Bohatec umřel / a ten geho farát slawný Pohřeb mu konal / widěli wšydnj přítomnj / že toho faráte cos wzalotak w Oděwu Duchownjm oblečeného / a neslo ho wzhůru / a Stropem Hostelnjm wyneslo / a Diru welikau wdělalo / a tak gi nechal / a toho faráte zanadlo s Tělem y s Duffy lams / že ho žádný Cizowět wje nagit a doptat se nemohl. Tak píše Collector Spec: Exempl: (in Spec: Exempl: Tit: Avaritia Exempl: 9.) Widjme z této Gystorye diwny a hrozny Saud Božj nad tim lakomým farátem vlázaný.

Nacházým ginau hroznějšj Gystory / gal hrozně byl społtoš wán Lakomec nesprawedliwý. Byl geden mocný Pán / Matisco-nensis Comes, který pohnut lakomau žádosti / zamordowal Rytjě gednoho / a Statek geho wšecel sobě pobral / a Wdowě a Syrotům geho ničeho nenechal. Pročez z Dopustěnj Božjho / vlázal se mu po Smrti ten od něho zamordowaný Rytj / a napomjnal ho / aby Statek geho Wdowě a pozůstalým Syrotům nawrátil : ale on nechťel. Vlázal se mu ten Rytj podruhé / a napomjnal ho tak galo prvé : ale on zaslepen gšauc Lakomstwjm ničeho nawrátit nechťel. Vlázal se mu geshťe počety / a napomjnage ho k Nawrácenj / dolozil talowau Pohrůžku : Wenawrátjssli po dobré Wůli a po tomto Napomenutj / w gisty Den (který mu gmenowal) poweden budesa k tuhému Saudu / ldežto chtj / neb nechťj odpowjdati musjss. Polekal se ten Pán té Pohrůžky / a zamolaw Prátelům swých / oznámil jim co widěl / a co mu řečeno bylo. Ale oni pochlebugjic mu / napomjnali a těšyli ho / aby se nic nebál / že oni ho zastáwrat chtěgj / a bránit budau proti wšeliké Mocy. Na kterěžto gegjch Přípowědi a žalazowánj on žádnému nic wrátit nechťel. Potom tdyž vložený Den přicházel / zwolal ten Pán mnoho zbrogného Li-
du

du a Přátelům / a poručil jim aby vůkol něho stáli we Zbroji / a proti každému Násilníkovi aby ho bránili. Stalo se w určitý Den / že k Zámku toho Pána přigel galys neznámý Keythar / a přímo do Brány a k tomu Pánu gel / a poručil mu / aby hned wšal / a za nim šel. Wšal on hned bez Odporu / a bránit ho žádný nesměl / ani ne mohl: neb ho Moc galas diwná nutila / že odporowat nesměl / a nemohl / a za tím Keytharem šel. A hle wygdauc z swého Zámku / nassel tam státi Doně druhého / a ten Keythar mu rozlázal aby se naň posadil: posadil se bez Odporu: a hned ten Důst s nim / a druhý s Keytharem / do Powětří se zdvihli / a Během prudkým běželi / nejinál než galoby letěli. Ten pat Pán w tom Powětří křičel: **Brasite mne: pomáhejte mne Přátelé a Poddanji moji.** Na ta slovy Břít Množstwí Lidu se djwalo / a widěli ho geti w Powětří na Doni / a slyšeli žalostně křičeti / až zagel taš daleko od Oh gegich / že ho wjc widět ani slyšet nemohli: a taš s Tělem y s Důstij postawen byl před Saud Bojy / a odtud se dostal dáblům do Petla horaucyho. O tom píše Helinand: & ex eo Vincent: lib: 29. cap: 120. hist: (in Spec: Exempl: Tit: Bona injuste acqwisit. Exempl: 2.)

Zroznijs gšau tito přednesseni Příkladowé / a mohau přestrašyt ne gednoho Latomce / který nesprawedliwě cizýho Statku žáda a sobě gey přiwlastňuje: ale přidám tuto gessě gedem Příklad / aby y ti / kteréj w Službách Panských gšau / a Officýrj Panskwj se gmenugj / slaužili sprawedliwě / a cizým bohatnaut nežádali / a Niwdy žádnemu ne dělali. Byl gedem Muž w Grypswaldu / který slaužil za Officýra na Statcích gednoho Kláštera / a gšauc několik Let w té Službě / mnoho Statku Zbojy a Peněz sobě nahnal / gal z Důchodům Panských / taš od Poddaných: a to wětšým Dilem nesprawedliwě. Potom vpadl do těžké Nemocy / a znage že z té Nemocy newygde / ale vmřjt musí / zawolal k sobě Syna sweho gediného / a řekl ma: Synu můj milý / ten Statek a Bohatstwí / které gá mám / gess wětšým Dilem nesprawedliwě nabyty: a gá obáwagje se Sandu Bojsho sprawedliwého / hotow gsem gey nawrátit tím / od kteréch gey mám: a rád bych to wdělat / ale pro Těžkost nemocy / která mne přemáhá a swjrá / toho wdělat nemůžu. Pročez tebe napomjnam / Synu můj / y prosím / řdyz gá vmra / ty wšsedo nawrať každému / kdokoliw Břiwdu galau odenně trpěl. Lepe bude tobě / Synu můj / chudobna mu do Nebe wjiti / než bohatému do Petla se dostati. A to taš nawřdyjc ten Pán Officýr vmřel / a pohřben gess na Archowě w toho

Dláštera/ kterému slaužil. Syn pak geho po Smrti Otce swého nic na geho Poručenj nedbal / a žádnemu nic nenawrátil. Co se stalo? Byl Mlyn na geden naproti toho Archowa / na kterém pohřben byl řečený Officyr/ a Mlynář toho Mlyna gedně Vlasy nespál / a Otnem wen vyhlídal: y widěl že galys Keythar černý na černém Doni gel rychle / a druhého Doně / též welmi černého / napowodě wedi: a tj Bonj Plamen z Vst wypauštěli / galo z negatě ohnivé Pece. Widauc to Mlynář vlekł se: ale brzo se vpamatugic a osměljc / wolal na toho Keythara / kdoby byl: a lamby gel: ale on mu nic neodpowěděl. A kdž Mlynář wolati a ptáti se nepřestával / obrátil se ten Keythar hroznan Twářj k němu / a řekl mu: Spolog se ty / a newoleg na mne wjc / aby toho těžce neplatil. Takž Mlynář wolati a ptáti se : přestal / a djwal se lam gede / a co dělat bude. Widěl tehdy že ten Keythar gel přjmo k Archowu / a před Dweřmi nechal stát Doně powodnjho / sám pak na swém Doni tam wgel / a až k hrobu toho Pana Officyra přigel: a tu hned hlasem náramně welikým zwolal / že se zdálo galby neytauz zahřmělo / na Pa Officyra / aby wstal / a wysšel z hrobu wen. To gal on zwolal / hned Dámen hrobowy se odwalil / a Země se odhazowala / a vmřlý Officyr wstal: a widauc nad sebau hrozného Keythara / chytil se Bolu gednoho / který tam v geho hrobu do Země wražený byl / a držic se ho oběma Kulkama / welice prošl toho Keythara / aby ho nebral z toho Mjsta / ale w hrobě ležet nechal: ale Keythar na žádnau Prosbu ani na geho Pláč nic nedbal / nez mocně ho nutil aby šel / až ho od toho Bolu odtrhl / a wen z Archowa wywlekł: potom ho whodil na powodnjho Doně tam čekajcýho / a gel s nim tak prudce k Pellu / galoby Prák letěl. Aby pak wědomo bylo co se stalo / bylo na onom Bolu znát / kterého se ten Pan Officyr byl chytil / Vpálenj / gal se Kulkama držel: znát také bylo na swordem tom Archowě / gal hluboko wjzl Busz toho Keythara / totiz dábla: bylo také znát / gal tj Bonj Rozwod berauc / potřikrát skočili / tak daleko laždy Skot / že na patnácte Loktůw vzdálj byl / až do Powětřj wskočili. Mlynář pak / který se na to djwal / z welikého Vleknutj se roznemohl / a těžkau Vse mocy vtrápenj / dewáteho Dne vmřel. O tom pisse Collector Spec: mag: Exempl: (in Speculo Exempl: Tit: Bona injustě acquisita Exempl: 13.)

Můžeme z těch přednessených Gystoryi poznat / že gij ne geden šjjsnj gest w Pelle s Tělem y s Dusjy. Widjme také / že za La-
tom

Tomstwj zle platj na onom Swětě. Zde owšem zdá se býť žyť/
 gal sprawedliwý/ tať nesprawedliwý/ sladký/ přigemný a milý: ale
 na onom Swětě hořký bywá a trpělý. Lépe tehdy gest w Chudobě
 a w Prácy sprawedliwě žiwu býť/ a Spasenj wětného očeláwat w
 Uaděgi/ než nesprawedliwě Penize a Zemšťe Žbožj shromážďowat/
 z něho stwořně hodowat a pyšně se sstat/ a po Smrti dábľum do
 Pelle se dostat. Bezpečněššý gest sprawedliwá Chudoba/ než Bo/
 hatstwj neywěššý nesprawedliwé. Uatřtagj sobě w Pelle Zatra/
 cency/ gal Pjsimo Swatě mluwj w Anjze Maudroffi w Kap: 5. Co
 nám prospěla Peycha/ aneb Chlanba Žbožj co nám dobrého přines/
 la: Wšestky ty wěcy pominulý galo Stjn: a zůstal nám toľito
 štřch/ Pelle horaucý/ a w něm Trápenj wětné.

Saudjm za slušně w tomto Mjště přidat/ co za Poltm a za Uá/
 pog magj Laťomcy w Pelle: a zwlášť Lidšstj Dějčj a nesprawedli/
 wj Laupejnicy? Myslím že negatý neobyčejný: a snad taťowý galy
 dal Brál Mithridates Aquiliowi Anjzetj laťomému/ ldyž ho Bogem
 přemohl/ a žiwého gal: dal/ prawjm/ rozpálit Žlata/ a do Ust a do
 Brtu mu to ljt/ a taťto mu řekl: Aurum sřisti, aurum bibe. Dychtěl/
 laťomě a žjžněl Žlata/ Žlato pj/ a napj se ho: gal pišse Plinius lib: 33.
 cap:3. (in Horto Past: Tit: 2. Tubæ Lect: 2.) Magj tehdy Zatracency
 Laťomcy w Pelle za Uá pog Žlato a Penize; ale prudšým Ohněm
 rozpálené: tamj nimi dáblyge napágegi/ a pjt nurj/ řjtagjce: Peněz
 a Žlata gšy na Swětě žjžněl: pj zde w Pelle cos žjžněl na Swětě.

Kželne někdo: Mnohos psal w této Anjze proti Laťomstwj a
 proti Bohátčum: a wšak my wjme/ že gest bylo mnoho bohatých
 Lidj na Swětě: a tј zlj nebyli/ ale dobřj/ Swatj/ a Pánu Bohu
 milj. Zdalž nebyl bohatý Adam/ prwnj náš Otec? On byl Pá/
 nem celého Swěta/ a tať welmi bohatý. Byl tať welmi bohatý
 Noe po Potopě Swěta: neb y on byl Pánem celého Swěta. Byl
 welmi bohatý Abraham/ též geho Syn Kzál/ a Wnul Jakob/ Pa/
 tryparchowé: Dawid a Kzechyás Kralowé: Job tať y Tobiás
 mladššý: a giných Počtu newjme: ale o těchto gmenowaných wjme/
 že gsau byli bohatj/ a Pánu Bohu milj a Swatj. A tať bohatým
 byt nenj zlá wěc. Odpowjdam: Tať gest/ že bohatým býť/ nenj
 zlá wěc: ale nesprawedliwě bohatnaut/ Penize laťomě a nesprawe/
 dliwě zbřrat/ Lidj sřydit a laupit: chudššým pro Laťomstwj nic ne/
 wdělit a gich nepolitowat/ to nenj dobré ani chwalitebné. A proto
 se Pán Bůh na Laťomce hněwá a gim hrozý/ ldyž taťto mluwj:

Bída wám bohatým/ kterjz máte zde Potěšenj swé/ a chudých nelit-
 ingete/ ani jim nepomáháte. Bída wám kterjz gste nasyceni: ne-
 bo lačněti budete. Bída wám kterjz se nymj směgete : nebo twjlití
 a plakati budete. Luláš w Kap: 6. Ze oni bohatj/ teď málo weřs
 gmenowani Swatj byli/ a Pánu Bohu se libili/ Prawda gest: ale
 Statek mili sprawedliwě nabytj/ lačomě ho neschowáwali: ale
 chudým rádj a štědře rozdáwali.

Kapitola Osmá.

Že někteřj swé Lačomstwj a Škaupost nepokádnými Wemluwami zastáwagi.

Sau mnozj Lidé/ kterj chudým a nuzným málo dáwagi: a gijnj
 gšau/ kterj gini do konce nic nedáwagi: a tačowj se domnjwa-
 gi/ že z toho žjichu žádneho wemagi/ a že Pán Bůh jim to za
 nic wážit a počítat bude: ale meglj se. Pročěž bude gini daná Odo-
 powěd w tomto Mjstě na gegjch Wemluwaj/ kterými swé Lačom-
 stwj a Škaupost zakrywagi.

Neyprwě. Wymlawá se někteřj Bohatec / aby Almužny ne-
 dal/ řkauce: Nwjm galy gest tento žebřat/ nenjli Ležat a Powaleč/
 nenjli Opilec. Proč negde k swým? Snad má Syny aneb Dcery/
 nechť oni ho žijí. Ale slyš Bohatče co Pán Bůh mlujj skřz Swa-
 těho Dawida w žalma 9. Tobě gest pozůškawen chudj Cžlowěč:
 Syrotka ty buděš Pomocnjkem. Gle slyššs že Pán Bůh mlujj:
 Tobě gest pozůškawen chudobnj/ a ty buděš gemu pomáhat/ a ne-
 buděš ho odsylat k ginemu. A Pán Kryštus nikolitrát opatuge
 dáwno od Boha Otce wydané Příkladanj w starem Zákoně: Milos-
 wati buděš bližnjho swěho. galo sebe sameho. Zdaljž také neslyš
 chawáš Lačomče Škaupj žyřtorej oně hrozně o Boháčowj/ kterj
 sám hodugje každého Dne štwostně/ Psy syc dobře žiwil; ale na chu-
 dobneho Lazara/ v Dweřj Domu swěho ležjčyho a žladem a Bole-
 stmi se trápjčyho/ nic nedbal/ ani nymenššým Pokrmem ho nepo-
 jplnil/ a neschowal: a kterač po Smrti geho Duffe pohřbená byla
 w Pekle/ a tam se páčila Ohněm welmi prudčým. A kdjž ten páljčj
 se w Ohni Bohatec z Pekla wolal a prosyl o žawlaženj Gazyla swě-
 ho dost malau Dřaptu Wody/ nemohl gi wyžadat; ale raděgj wšly-
 šel Odpowěd: Synu/ přigala ty dobré wěcy za žiwota twěho: ale

Lazar nic dobrého nezakusyl na Světě. Pročez on se již radugety pať se trápišs. Gle onen Bohatec nebyl Lazarowi žádným Přitelem: ale že ho nepolitowal/ a Gidlem a Nápozem neschdrowal/ proto sanzen byl od Pána Boha: a že Darůw sobě od Pána Boha propůgčentých zle vjwal na Pechu a na Marnotratnosti/ dostal se do Pella. Nepomohla mu žádná Weymluwa. Luk: w Kapit: 26. Gleď tehdy každý skaupý Lakoměe/ aby se ti podobně nestalo.

Druhě. Giny se wymlauwá takto: Gá mám mnoho Cjeládky: Gosti tate často niwám: kdybych těm taulawým žebrákům a giným Powalečům často dáwal/ nestatilo by mně pro mé Domácý y pro wzáctné Gosti. Ale slyšs Krysta Pána připowjdagjcyho/ že tobě zas wynahradj mnohem wjc: a to Mjru dobrau/ natlačenau/ natřesa nau a wrchowatan: gal pišse Swatý Lukás w Kapit: 6. že pať býwá mnohem wjc naspořeno od Pána Boha těm/ kterj chudý Lid objiwugj/ vznamé to z mnohých Příkladůw. Job Muž sprawedliwý mnoho chudým rozdával/ a mnoho lačných Gidlem a Nápozem posyltiowal/ mnohé také potřebné Kauchem přiodjwal: a předce mnohým wjc měl/ ani Dgmy galé na swém Statku nevwznáwal. Tobiás stary/ že byl wšsem štědrý/ welitěho Bohatstwj došel/ diwným Bozjm Křizenjm/ strz Angela Swatěho Raffaele. Ale to gsau známi Příkladowé: Slyšsine gině.

O Swatěm Boniffacyowi pišse Swatý Křehoř Papež w prwnj Anjze Rozmlauwánj w Kapit: 9. takto. Bylo gedno Pachole neweliký/ Ginenem Boniffacyus/ w zemi Wlastě/ kterj chudým Almužný rád a štědre rozdawal. Přihodilo se času gednoho/ že Obylj ze Stodoly Matky swě wšsedo chudým rozdál. Přišla Matka domu/ anewěda co Syn gegj Boniffacyus w Nepřjtomnosti gegj w dělal/ Uahodau wessla do Stodoly/ a vhljda že Obylj wšsedo/ kterej byla ona k žiwnosti celého Roku připrawila/ našla/ že Syn náčel gegj wšsedo chudým rozdál. A když našla/ sama se rwala a Pištim bila/ galoby o celého Roku žiwnost přišla/ přišlo k tomu Pachole gegj Boniffacyus/ a počalo gi gatýmilowitě mohlo Slowy těšty. Aterážto když žádného Potěsenj připustiti a přigiti nechtěla/ prosyl gi/ aby z Stodoly wššla/ w nižto gestě nětco málo Obylj bylo. Pachole pať Bozi hnedty se na Modlitbu oddalo. A po chwilce wygdauc z Stodoly/ kterážto Obyljm wjcegi nežli prwé naplněná byla/ zase do ni Matku přiwedlo. Ten Djm když Matka vhljda/ litugjc toho/ co byla učinila/ giž sama swěho Syna k štědrě,

drému Dávání chudým napomínala/ widauc/ že tak spěšně/ zač Pán na Boha prosyl/ mohl dostati. Tak píše S. Kzech. Z toho my patrně widjme/ gal Pán Bůh zaopatruje djwně ty / kteří pro geho Sméno k chudým gsau střědij.

Ginau/ též diwnau gystory píše řečený Swatý Kzech Papež w 2. Dnje swého Rozmlauwání w Kapit: 22. o Swatém Otcy Benedyktu / který času weliké Drachoty y Aláster swüg žiwil/ y chudým Almužny rád rozdával/ a gaťe mu Pán Bůh Požehnaný dal: Píše tehdy o něm takto: Gineho také času w Bragině Kampány weliký Glad se škal/ a wšedy Lidj Chlebůw Potřeba sanžila/ a w Alástře Swatého Benedyktu Obylj se nedostávalo / a Chléby které měli / giž byli stráwili/ a chudým nětco rozdali; tak že nezůstávalo k Obědu pro Mnichy gedině pět Chlebůw. A když ge Důstogný Otec Benedykt zamancené widěl / gegich Věduwěrnost střidným Napomenutjm snážil se napraviti/ a Mysly gegich Slibowanjm potěšyti/ řka: Proč sobě stegškáte pro Vědostatek Chléba? dnes owšem málo máme/ ale dáli Pán Bůh zegtra budeme mji Sognost. Na zegrtj tehdy dwě sě Pytlůw Manky před Pologem Muže Božjho Benedyktu nalezeno gest: kterez řkz toho by Bůh Wšemohaucy poslal/ až po dnes wěděti se nemůže. To když Mnijšy vhljwali/ Pánu Bohu dělugjce/ naučili se y w Chudobě o Sognosti nepochybawati.

Že pak ginj na slawné Sostiny a na drahé Wina nakládaji raděgi než na chudé Lidj: Bohaté a sřtě raděgi trmj a napágegj/ než lačné a žijnjcy žebraťy/ tj nechť slyšy Brysta Pána mluwjećyho a vějcycho/ toho na Sostiny magj zwáti/ gal píše Swatý Lutáš Ewangelista w Kapit: 14. takto: Když činjs Oběd neb Wečeťj/ nezůw Přátel twých / ani Bratj twých / ani Přibuzných / ani Sausedůw bohatých / atbysnad y oni tebe zase nezwalj / a bylaby tobě Odplata: ale když činjs Sody/ powoleg chudých/ mdlých kulhawých/ slepých: a blahoslawený budeš; neboť nemagj tałowj odludby odplatili tobě: ale budeť odplaceno tobě při Wzřičenij Sprawedliwých. To to Napomenutj Brysta Pána když geden bohatý slyšel / řekl hlas sřtě: Blahoslawený ten/ kdož bude gišti Chléb w Králowstwj Božim! Dobře a prawdiwě řekl on: a gá také prawjm/ že dobře dělá ten/ který sprošťy a potřebný Lid zůwe k Obědu/ lépe než ginj který zůwe bohaté na Sostinu: nebo má dwogj toho Djjtel: geden/ že s chudobnými mnohém méně wtratj než s bohatými: druhé/ má Žásluhu

Sluhu v Pana Boha/ a má Naděgi že ho také Pán Krystus pozve na Gody své do Nebe.

A w Pravdě Podjwenj a Politowanj hodno gest/ že giž Lidé na Gostiny wynalozit mnoho Peněz a weliké Vlákady na ně činit/ za zádnau škodu a utrátu nepokládaj: Chudým pak Oběd geden dát aneb něco dost málo/ za škodu pokládaj. Zdalíž tehdy Pán Bůh nebude saudit a trestat těch/ kteří na Gostiny/ na příslisné Pitj a Obzerstwj/ na hry a na Muzylu mnoho utrácějí/ a rozhazují: chudým pak ani těch Zbytkůw od Gjda dát nechťějí/ aneb nemocným poslat pro Posylněnj gegjch/ nechťě každý zdráwě powážj.

Třetj. Giny je wymlawá: aby chudým nic nedal: Gá mám malé Dítly/ musjím se o ně starat/ a jim schowat/ aby měli čim žij býť/ a nemusjli w Chudobě Nauze trpět/ a Gladu zakusyt. Ale lepší gest na to tato Odpowěd. Lépe bude Dítly w dobré Bázni a w Boj Bázni odchowat/ a navčit/ ge spravedliwému Gospodářstwj/ aneb Kzemeslu poctiwému/ aneb Uměnj Literijnmu/ aby sobě sami žiwosti dobýwali a Chleba zasluhowali/ než aby nwměgic ničeho toho/ zahálčiwj žiwot wedli: a snad shromážděneho od Kodičům Starstwu zle vjzawali/ a geg rozhazowali a prohegřili: a aby se nespánilo Příslowj obecné na nich: Co nachowal Stegřkal/ to promchal Wegřkal: což se dost často stává. Byž talowj kaupj a pro své Děti příslis pečegjcy Kodičowé slššj/ galkau Odpowěd dal geden Synenský Mudřec Prátelům/ když mu radili/ aby Penze/ které od Cysáře swého dostal/ wynalozil na Kypowanj Koly/ Dějn a Dworům Synům a Wnukům swým/ takto řka jim: Habeo ab Antecessoribus meis fundum mihi relictum; qui, nisi filij ac nepotes mei defides erunt & marcebunt otio, in victum uestitumque facile sufficiet. Arent ipsi & ferant. Ope nimia Sapientum etiam animos depravant, malorum hominum vitia augent, impelluntque ad pejora. Sin à me nolent virtutem discere, saltém id non relinquam eis per quod pejores fiant. Lib: 9. Sinic: hist: dec: 1: Martin: S: J: To gest: Mám gá od Předkůw mých žiwosti a Koly mně zanechane; kteréžto/ gestli Synowé a Wnucy zahálčiwj nebuda a Powálectwj se nechťějí/ na Wpřj žiwenj a Wpřfaccenj snadno jim wystáti. Nechtě ont woragj a segj/ a Prácy pilnau žiwosti a giných Potřeb sobě dobýwagj. Bohatřwj welikéy Maudřčjch Lidj Myslj nalážge/ zlych Lidj Gřichy rozmnožge a wede k hřěššým. Gestli Synowé a Wnucy mogj ode mne se nechťějí Čtosti navčit/ a spoš toho jim nezanechám/ šřz co

by se požázt mohli. Tak mluvil ten Synenský Maudřec: a gítě maudře. A často se stává / že bohatých Lidj Děřj zanechany / obě od Kodicůw Statel nicemně vtrácej / až k posledku nic nemaj / a dosti bjdně se nuzuj / a nebo do Dluhůw tak se zapletan / až newě dj gal se z nich vymetat. Poznal to v Sfalomeun Král Yzrahelof / widauc Syna swěho Koboama Mrawůw nespůsobných a Rozumu tupěho / ldyž takto w Dnjze Klezraffes w Dap: 2. napsal: O mřela mne wšelika Dnážnost má / o kteraužto pod Sluncem nespilonejšj pracowal gšem / že mám mřti Dědice po sobě; kteréhož neznám a newjm / budeli Maudřj čili Blázen / a panowati bude nad Statel mým: kteréhož gšem s Pečowanjm pracowitě nabył: v to také Marnost gest. A protož přestal gšem / a nechčelo Srđce mé wjce pracowati: totijz pro Obohacenj Syna.

Čtvrté. Giny Lakomec se wymlauwá / aby chudým nedal: Musím gá také sám na sebe pamatowat: neb newjm co se mně může přihodit / a galá Potřeba na mne přigit: nemůžu tehdy wšeho Chudým rozdat. Takowému odpowjdam krátce. Zdaliz Pán Bůh nemá Starosti o laždeho? Zdaliz ldy Pán Bůh opustil Člowěka w sebe dauffagjčeho a chudým pro Gměno geho dobře činjčeho? Čteme w Dnjze Jobowě w Dapit: 4. takto: Rozpomeň se / prosím tebe / kdo gest ldy newinný zahynul? aneb ldy v přjinnj zahlazeni gšan? ano radějz bezbožnj / lstiwj / záwistiwj a lakomj Božim Dopuštěnjm zahynuli. Swatý Dawid také w žalmu 36. prawj: Mlad gšem byl / a zřkaral gšem se / a newiděl gšem sprawedliwého od Pána Boha opuštěného / ani Semene geho aby zebrale Chleba.

Strany pał Přjhod nestřastných / a pro ně skaupé Schowáwanj / a potřebných Lidj Opuštěnj / slyšme Gřřkory. Był geden Žahradnj / Muž Bohabogný / a střědřj Almuznj / který colow w ydělal / chudým rozdáwal / nenechaw sobě nic wjce než co mu k Wyživěnj a Wyřacenj / a pro domácj Potřebj statiti mohlo. Zawiděl mu těch Čtnostj Sřatan / a wpuřtil do Srđce geho takowé Myslenj: Gle / pomalu tobě Wěku přibýwá / a Den po Dni gly řarřřj / tak že řnad w Starosti twě nebuděš moct pracowat / a žiwnořti sobě dobřwat: a nebo nělđy w padneš do Nlemocy aneb do Nestrěřřj něgaleho: zdaliz tehdy nenj lépe schowat Penjze / nimiž bys sobě pomáhal w Potřebě / a ne wřředco chudým rozdal? Dal ten čtný Muž takowému Mysřlemj Mřřto v sebe / a schowáwage Penjze / nakladl gich plný Džbán / a Almuzaj giž nedáwal. Něljbilo se to Pánu Bo-

Bohu : pročť dopustil na něho těžkou Nemoc / tak že mu Uoha hnula / a on na Doktory a na Lazebničky wšedly ty najchromážděné Peníze wynaložil / a oni mu nic nepomohli / a zhogit ho nemohli. Naposledy přišel k němu geden starý a skuffený Doktor / a podjwas gje se na tu geho Uohu / řekl mu / že gi musí dát vřezat ; ginal že w zdrawen nebude / ani žiwota zachowat že nemůže. To slyšíc Zahradník ten / powolil tomu / ač doff nerád / a aby nazegťj přišel s Pjlkou a s ginými Vláštrogi / a Uohu mu vřezal / poodložil. W tom když Doktor odesšel / počal ten nemocný Zahradník s Plátem Pánu Bohu se modlit / aby se ráčil rozpomenaut na geho předesšlý žiwot a Almužny / které někdy dáwal pro Gměno geho chudým / a aby ho ráčil sám vzdrawit / a nedopauštět aby mu Uoha vřezaná byla. W tom se mu vlázał Angel Páně / a takto řekl : Adegšau ony Peníze / kterýchs tak mnoho nachowal ? a kde gest ona Vlážge / kteraus w těch Peněžch byl složil ? žle giž ani Peněz nemáš / ani zdrawj. To slyšíc Zahradník vpamatowal se / a s Plátem řekl : Zhřěštlý gšem / schowáwagje lašomě Peníze : ale prosím / Pane odpusť mně to : giž napocotom připowjdam / že žiwota swěho polepšším / a škaupším nikdy wjc nebudu / a zas Almužny rád dáwat budu. Tehdy Angel Páně dotel se Kulau swau Uohy geho bolawé / a hned gi zhogil : a Zahradník widauc se být zdrawěho gal prwé / wštal ráno / a šel do Zahrady swé / a tam obryčgnau Prácy swau konal wesele / a Pána Boha chwálil. Přišel pak Doktor do geho Domu / aby mu Uohu vřezal : a když ho newiděl w Domě : peal se Domáčšch / kam se poděl ? Odpowěděl mu / že hned na Dšwitě odesšel do Zahrady swé k Prácy / a že gest zdrawý / a že Prácy swau obryčgnau koná. Ulewěril tomu Doktor : pročť šel sám osobně k němu do Zahrady / aby se na něho podjwal. A když ho widěl zdrawěho a pilně pracugjčšho / chwálil Pána Boha / který toho nemocného vzdrawil. Tak o tom psáno nacházým w Bnize žiwotůw Swatých Otcůw in lib: de Doctr: num: 7. (in Speculo Exempl: Tit: Avaritia Exempl: 2.)

Páté. Ginj Almužny nedáwagj próto / aby sami měli pro swé Obweselenj a šodowánj. Ale nechť takowj slyšj šystory od Bryššak Pána powěděnan / a od Swatěho Lukáše Ewangelisty w Kap: 12. napsanau / takto : Žlowěla gedneho bohateho hogně Aurody Pole přineslo : y myšly w sobě / ťla : Co učinjm / že nemam lambych šchromáždil Obyl me ? y řekl : Toto učinjm. Žbořjm Štodoly mé / a wšššch nadělám / a tu šchromáždjm wšsedly wěcy které se mně

zrodily/ y žbožj mé. A djm Duffy mé: Duffe/ máš mnoho dobrého
 složeno za mnoha leta: Odpočiweg/ gez/ pj/ hodüg: y tckl mu
 Bůh: Blázne/ této Uocy požadaj Duffe twe od tebe/ a co gsy při-
 prawil/ tj to bude? Tuto Gystoryi Pán Krystus mluwil. Nly pal
 z této Kječj Krystowé widjme/ že gest marná Uaděge w Bohatstwj/
 a gal Czlowěk newj tdy ho Pán Bůh z tohoto Swěta powolá/ a
 newj tdo bude dědit a vjwat Statku geho. Pročez y napřed w té
 Bapitole Pán Krystus napomjná / čka: Wystřihgetež a warügte
 se od wffeligakého Lakomstwj: nebo ne w tom gednoho každého
 žiwot záležj/ což w hognosti Statku má. A Swatý Pawel w 1.
 Episttole k Tymoteowi w Bapit: 6. pěkně takto napomjná: Westit
 žyšt weliký Pobožnost s takowau Mysly/ kteráž na tom což má pře-
 stati wnj. Tlic gšme zagistě nepřinesli na tento Swět: bez Pochyby
 že také nic odnesti nemůžeme. Ale magjce Počrm a čjm bychom se
 odjwali/ mīgmež na tom dosti. Uebo tj kterež čhtěgi bohatj býti/
 vpadaj w Počussenj a w Osydlo šablowo/ w žádosti mnohé a ne-
 vjžtečné y škodliwe/ kterěz pohřizugi Lidj na Zahynutj a na Zatra-
 cenj. Bōten zagistě wšeho zleho gestit zlá žádost. Kterězto ně-
 kterj žádajge/ poblaudili gšau od Wjry/ a wwedli se w Bolesti mno-
 hé. Ale ty o Czlowěče Božj/ warüg se toho/ a následüg Sprawe-
 dlnosti/ Pobožnosti/ Wjry/ Lásky/ Trpěliwosti/ Uichosti. A nžje
 ten S. Aposttol pišse w té Episttole: Bohátům tohoto Swěta při-
 kazüg/ at negšau pyšni/ ani pokládaj sobě Uaděge w negistém žbo-
 žj/ ale w žiwém Bohu/ kteryz dáwa nám wšedy wěcy hogne k Požj-
 wánj. A at dobře činj/ at gšau bohatj w dobrých Sturcých: a at
 snadně wdělugj/ a s ginými se rádj zdělugj: a at sobě za Poklad dě-
 lagj Základ dobrý k času budancýmu/ aby dosáhli žiwota wěčneho.
 Tak pišse a wčj Aposttol Páně Swatý Pawel. Pročez aby od wšse-
 líkeho Lakomstwj Swět byl odweden/ a k Šštedrosti náležitě
 přiweden a naprawen/ přidám tuto gestě gednu Ka-
 pitolu o Šštedrosti k chudým Lidem.

Kapitola Dewátá.

**Že Sstědrost k chudým a Almužna / a ti wššedni kterýž
gi s Chutí dáwagi / Pánu Bohu se libj.**

Sstědrost a Almužna chudým a potřebným wdělená a každý
Stučet milosrdný Pánu Bohu se libj / máme Swědectwoj mno-
há w Swatém Písmě. Pán Krystus sám mluwj : Budtež mi-
losrdnj / gako y Otce wásš Třebesť milosrdný gest. Nesudte / a ne-
budete sauzeni. Nepotupúgte / a nebudete posupeni. Odpaustré-
te / a bude wám odpustěno. Dáwegte / a bude wám dáno. Mjra
dobrau / a natlačenau / a wrchowatau dagj : w Lúnowasse. Tauž
zagistě Měrau / kteraúž měřiti budete / bude wám odměreno. Lut. w
Kapit. 6. A Swatý Petr Apostol w 1. Epist. w Zap. 4. takto wj
wššedj Křestiany : Předewšsemi wěcmi společnuu mezy sebau Lásku
wstawičnuu mějte : nebo Láska přitěwá Množstwj Hřjchůw. Bud-
te přiwětíwj k sobě wespolet bez Keptánj. Sedentauž galž wzał
Milosť / zase wespolet gi sobě posluhúgte / gako dobřj Šlaffárj roz-
ličně Milosťi Božj.

Tobiáš stary napomjnjagje Syna swěho k Wdělowanj Almužny
chudým / takto mluwil : Synu můg / z Statku twěho dáweg Almu-
žny / a neodwracúg Twář twé od šádneho chuděho : nebo také tať
bude / že y od tebe nebudeť odwráčená Twář Božj. Ateral budeš
mocy / tať buď milosrdný. Budešli mji mnoho / dáweg mnoho :
a paťli budeš mji málo / tať y z mála rád wdělúg : nebo Odplatu
dobrau schromážduges sobě ke Dni Potřebnosti. Almužna zagistě
od wššelitého Hřjcha y od Smrti wyswobozuge / a nedopaušstj Dnšy
giti do Temnosti. Dauffánj bude weliké Almužna před neywyššým
Bohem / wššechněm kterýž gi činj. Tob. 4. cap.

Šledme také na Příklady. Abraham Patryarcha welmi štědrý
byl k chudým y počestným Lidem ; tak že ge sám do swěho Přibytku
zwáwal / a štědře hoššiwal. Job Swatý ku Podjwu byl štědrý
a milosrdný : tať že ani kusa Chleba negjdáwal / aby od něho chudým
aneb Syroctům nevdělował : štatil ge také a wššeligat štedrowal.
Tobiáš stary co koliw mji mohł / tim se dělwal s Chudými. A ty-
to tři Hystorye gsau z Stareho Zátona.

W Nowém pať Zátoně a w Hystorych Cyrkewnjch máme welmi
mnoho pěkných Příkladůw / gal gsau byli staťj Křestiane milosrdnj
a ště-

a štědrý k bližním potřebným. Swatý Kzehoř Papež weliký/ tal štědre chudým Důchody své Papežské rozdával/ že bylo k Podjwený wšsemu Swětu. Swatý Jan Almužník, Alexandrydy Patryarcha/ welmi štědrý byl chudým a potřebným: tal že weliké Množstwý Peněz a Zlata jim rozdál/ a každému potřebnému pomáhal Penězy a jinými věcmi: Wězné Křesťany od Pohanůw wylupowal. Ale pro lepšý Poznáný geho weliké Štědroty/ slyšime geho Poručenstwý/ které před Smrti swau psáti poručil: gest pač toto. Gá Jan Biskup Alexandrynský/ dělugi tobě Pane Bože můj/ žes mne hodného vzial/ abych twé Žboží/ kteréž gýš mně swěřil/ tobě zas odevzdal/ a škrz Kuce potřebného Lidu odwedl tobě: a tal že ze wšeho Statku a Žboží Zemského nic mi giného nepozůstalo/ než Třetina Penjze malého: kteraužto poraučim také dáti Chudým/ kteréž gsau mně Bratři w Krystu Pánu. Tebo když z Milosti Boží učiněným byl Biskupem Alexandrynským/ nassel gsem w Důchodech Biskupstwý mého asy osin tisícůw Liber Zlata; z Darůw pač a Obětowaný pobožných Lidj shromáždil gsem desetkrát tisídrát wjc Peněz. Kteréžto Penjze vznáwagje gá že gsau Krysta Pána/ to gest/ Pánu Krystu že gsau obětowané/ Krystu Pánu gsem ge zas škrz Kuce chudých Lidj odevzdal a nawrátit: gemuž také nynj odevzdamám Duffy mau. Toto Poručenstwý když wdělal a dopowěděl ten Weliký a Swatý Muž/ odevzdal Duffy w Kuce Boha žiwého. Tak njsse o něm Metaphrast: à Braderb: ch; (in Dauroult: cap: 7. Tit. 1. Ex: 9.) Tu widjme gač byla weliká starých Křesťanůw Štědrost k chudým Lidem.

Swatá Alžběta/ Dcera Krále Dherstého/ a Kněžna Durynská/ welmi štědrá byla k chudým a potřebným Lidem: a to hned od Mladosti své: nebo co koliw od Gidla dostati mohla/ to schowáwala/ a wynášsela chudým před Bránu Paláce Otce swého štogjým a Almužny ořebáwagjým/ gsauč gestě malé Dvě čirko: až času gedného Pán Bůh tu gegi Štědrost žáwralem přlným potwrdil. Tebo když gi Otec gegi Král widěl sanotmar k Bráně Paláce swého bžet/ a nese coš w Bljné/ zastawil gi/ a poručil aby mu wložala co nese: a ona bogje se Otce řekla/ že nese Kůže: a když wložala co nese/ widěl Otec/ widěla y ona/ že ty žbytky od Gidla w krásné a wanné Kůže se proměnili. Když pač byla Kněžnau w Durynku/ wdaná za Ludwika Knjze Durynské/ byla welmi štědrá k chudým a nuzným. Po Smeti Manjela swého zbawená Statku a Žboží wšeho Ma do

Esprála/ a tam Kulkama swýma slauzila Nemocným/ a Prácy při tom ginau konala/ a co Kulkama wypracowala/ z toho Lid chudobný žwila Pelbart: de Temeswar Festo S. Elizabeth Vidux.

Swatý Paulinus Biskup Molanský we Wlastě Zemi/ tak byl dobrotiwý na Lid chudobný/ že weliké Bohatstwý gim rozdál/ a na Wyplacený Wěziúw a Zagatých od Nepřátelúw ostatel Zboží swého wynaložil: a tdyž giž neměl čím wyplatit Syna gedné chudobné Wdowy/ která ho s Pláčem za Wyplacený geho prosyla/ sám sebe dal do Wězení a do Otroctwý za něho/ a tak ho wyswobodil/ a Mstace geho swobodného nawrátíl. Breviar: 3

Mnoho bych tute psáti mohl o dospělých Muzích a ženách/ a o gegých Štědrosti a Láске k chudým Lidem; ale nechajíc těch/ o mladých některý Příklad/ pro lepší Čtenářúw Naučení a Potěšení/ tute předlozim.

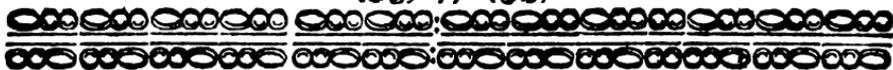
Swatý Elzearys/ rozený Zrabě/ tdyž gestě malým Dítětem byl/ a Chuwy geho gestě malého nosyl/ na chudobné Lidy lastawýma Očima wzhledáwal: ano odnest se od nich nebal/ a s Pláčem se zbrašowal/ až gim Almužna daná byla/ repxw se wpožogil. Tdyž pal giž byl Pacholetem/ a s ginými Pacholaty swé Obwešelenj a Šcy dětinstě mjwal/ rád gim Darečky dáwal/ a kteří z nich byli chudobnějšší/ k Obědu ge zwáwal. O tom pišse Surius w Žiwotě geho (in Paradiso Puer: Part: 2. cap: 29. §. 2. & 11. & quæ sequuntur exempla, inde sunt desumpta.)

Swatá Brygida rozená w Škofské Zemi/ byla Dcera gedného Wzáctného Pána/ gehož Gměno bylo Duxtak. Byla Twáří welmi krásné; ale Pobožnosti/ Čistotu Panenskau/ sšlechtnými Utrawy/ a Štědrosti k chudým Lidem/ daleko ozdobenějšší. Ta Panenka gšauc gestě mladičtá/ co toliw w Domě Otce swého dostat mohla/ wšsedo chudým rozdávala. Pro kterážto Příčinu Otec gegj na ni se rozhněwal/ a šel k swému Králi/ a gemu gi prodáwal/ aby gi sobě kaupil. Dal gi Král přiwest před sebe/ a řekl gi: Brygido/ pročs ty wzala regně Otce swému Měč/ a dalas geý chudému Zebrałowi? Odpowěděla ona: Milostiwý Králi a Pane můg/ gá gšem ten Měč Pánu Krystu dala: a to gišš o sobě doswiděngi/ že tdyby Pán Krystus tebe Králi/ Pane můg/ a Otce mého požádal odemne/ a tdyby možné bylo/ gábych wás obadwa šewšším waffším Zbožím a Statky gemu dala. To slyššc Král/ podjwil se/ a řekl k Duxtakowi Otce gegjmu: Dcera tato twá/ mnohem wěřšší a dražšší gest/

geřt/ než abyš tygi prodat/ aneb: gá: gi: od tebe kaupit: mohł/ a gi tobě zaplatit: a: tať: ge: oba: od sebe propustil.. Surius 1. Febr.: Slyšme geřtře: gedem: pěkněgřř: Příklady a z něho: Uvážení..

Bylo gedno: Pachole/ Petrus Nicolai řečený/ kterýž magje wětu: swěho: osm: let/ chodil: do: Školy s ginými Pacholaty. Přihodilo se Dne gednoho/ že ldyž: da: Školy: šel: s gedným Spolu: Vědlnj: tem swým/ widěl: starau: ženu: gab: spadla na Zem/ a pro Nemoc a Mdlobu wstáti: sama nemohla: přiškočil on/ a pomohl gi wstát/ až: y s Pomocí: swěho: Towaryše: Spolu: Vědlnjka: na Dlohy gi poskawil.. Potom: gšau: pohnuť: Milosřdenstwím/ dal gi co sám sobě: nesl: Šnjdanj. Co ldyž: ginj: Spolu: Vědlnjcy widěli/ posmjwali: se mu/ a prawili: Petře/ hle: dals: chudobné: ženě: twé: Šnjdanj: což: sám: gisti: buděš? Šimž: on: práwě: maudře: a: prawdiwě: odpowědil: Wěťte: mně/ žeby: se: mně: nemohlo: zdati: mltěgřř: Šnjdanj: nad: to. Co: se: chudým: dáwá/ wje: Člowěku: prospjwá/ než: to: co: se: do: Břicha: wpausťi: Prořm: wás: a: napomjnm/ nemějte: žádného: Posměchu: z: Chudých: Lidj; neb: oni: gšau: Přátele: Břysta: Pána/ a: geho: D. sobu: nám: wlazngj. Tak: to: dobrotiwý: Pachole: k: swým: Spolu: Vědlnjkám: mluwil: a: gisti: prawdiwě: a: rozumně: mluwil: neb: ne: šuffj: sobě: dilati: Posměchu: z: Chudých: a: nemocných: Lidj/ ale: raděgřj: pomáhati: jim/ a: politowati: gich. Co: se: tím: činj: Pánu: Břystu: se: činj; Činjš: jim: dobře/ Pán: Břystus: to: přigimá/ gabys: to: gemá: samému: činil: Činjš: jim: zle/ Pánu: Břystu: samému: gabys: to: činil.. Tento: Příklad: o: tom: Petrowi: Pacholeť: napsaný: geřw: Bronyláč: Františkánsťch: To: 4.

Kozdil Čtvrtý.

O třetím Hlavním Hříchu Smrtečným/ totiž o neřádném Smilstvu.

Předmluva.

Dyž tuto Čtenáti vřijmny čtes gmenowati Smilstwo/ máš wídeť/ že pod tím Gmenem se rozumj wšeligaý Spůsob hanebného/ nenáležitého tělesného Zřessenj / kterěz se od chlipných Lidj rozličným Spůsobem proti Božjmu Příkladj provádj; tak že y Zamba gest některého gmenowati. Gmenuge se pač Smilstwj Žjch/ hlavní/ proto že se mnozy ginj Žjchowé z něho plodj/ wětšj/ tětšj y obyždněšj: galo Smilstwo sprostě/násylne Panen Poruffenj/ Czozolžstwo/ Smilněnj proti vlastnj Druwj/ aneb s vlastnj Druwj tělesně Zřessenj: Swato, Brádeznjctwj./ Sodomské Zřessenj / aneb swých vlastnjch Těl hanebně Poruffowanj: s Gowady hanebně Obcowanj. A o těch wšech w této Druze a w tomto Kozdilu psáno bude: gacy gsau to Žjchowé a gal welicj/ a proč se gich má každj Czlowěk pilně warowati; a nejinál než galo Gedu neyhorššjho/ wjc než Draka sředněho/ aneb sameho ďabla Petelného. Ale na před o Smilstwu sprostěm psáno bude.

Kapitola Prwnj.

O Smilstwu sprostěm/ co gest/ a galkj Hřích gest: a proč se ho náležj wštrjbat?

Smilstwo sprostě toto se gmenuge / ldyž ty Osoby Mužského a ženského Pohlawj tělesně spolu hřěššjcy gsau swobodnj/ totiž nemagic Závazlu Manželského / ani Slybn Starwu Duchownjho aneb Mnjšského/ ani se nedopauššjg Smilstwa na Mjště poswátnejm: ani negsau Druwj Přátelě/ ani Amotrowé: ani Sodomštjm Spůsobem Zanebnosti neprowádegj: a on Panjcem nenj
ani

ani ona Pannau: ani který z nich druhého k tomu křeslení nutí / ani strz Czaryho k tomu nepřivádí: ale oba dobrovolně k tomu hříchu svolují: tj a taťowj Smilnjcy slugj; aneb to gegjch tělesné křeslení / Smilstwo sprostě se gmenue.

Wědětí pak náleží každému / že Smilstwo gest hřích smrtečný / od Pána Boha w ssestém Příkázání zapowěděný: Utesmilnys. A w 5. Anjze Moggj: w Kap: 23. takto Pán Bůh mluví: Nebudeš Ute wěstka žádná z Dcer Izrahelských: ani Smilnjt z Synůw Izrahelských: neboť Ohavnost gest před Pánem Bohem twým. Z těch Slow Božjch rozumětí se má / že Smilstwo gest hřích smrtečný / pod Pokutau Zatracenj věčného zapowěděný. Swatý Pawel Apostol také piše w 1. Epist: k Romy: w Kap: 6. že ani Smilnjcy do Brálowstwj Božjho nepřigdau. A w Epist: k Galat: w Kap: 5. piše / že kdož koliw taťowé hanebné hřjchy činí / Brálowstwj Božjho nedogde. A w Epist: k Efez: w Kap: 5. mluví: Toto wězte / že žádný Smilnjt nebude mjtí Dědictwj w Brálowstwj Božjím. Z těch Slow Pisma Swatého wyrozumjwáme patrně / že hanebné tělesné Smilněnj gest hřích smrtečný / a že se od hříchu nigal wymluwit nemůže. A poněwadž podle Swědectwj Swatého Pawla Apostola Smilnjcy do Nebě se nedostanau; kam tehdy ginám se dostanau / gedíně do Pella horaucyho / do Ohně věčného / který gest připrawen od Počátku Swěta Diáblu y Holomkům geho / a w něm se budau pálit a trápit / a za ty hanebné hřjchy odbywat až na wěky wěkůw / bez Ulewenj a bez Uaděge galeho Wrswobezenj. Ach toť gest přjliše mnoho! Ach kdožby se chtěl toho hříchu dopustit / poněwadžby proto musel gjt do Pella horaucyho a do Ohně věčného? Kjeť někdy S. Job w Kap: 6. Adož bude mocy olusyti toho / což olusene přináší Smrt? Geklíz tehdy Pokrmu aneb Uapoge ani kossowati nechtlby žádný / od kterého by musyl Smrtj časnau y mjtí: galz tehdy sinj se oddat na Stulec Smilstwa / pro který musy na Smrt wěcnau a do Ohně věčného gjtí?

Aniž Weymluwa gatať tomu postać / buď taťowá: žádnému gsem Křiwdy nedělal / když gsem se Smilstwa dopustil: Ute byla cyzy Manželka / ale Swobodná / aneb Obecny Uewěstka. Ani nepomůže taťowá Weymluwa: Gá gsem byl Pánem: aneb gá gsem byl Wogálem. Ani tato Weymluwa ti nepomůže: Byl gsem opilý / aneb dobře podraussený. Aniž tato Weymluwa postać: Wšak to taťeginj dělali; a to y tj / kterým to méně činit náleželo. Nepostać /

prawjm / žádná Weymluwa : nebo Pán Bůh jedemu každému smilnit zapowěděl / a k Swatému Stawu Manželstwu náležitě přistupit nezapowěděl / a nebránil. Ano strz Apofftola swého S^o Pawla včil w 1. Lpist: k Korynt: w Kapit: 7. Pro Uwarowánj Smilstwa / geden každý swau Manželku męg. A opět včil : Lépe gest oženiti se aneb wdáti poctiwě / než Chlipnosti neřádnu a habnebnau se páli / a smilniti / a tak Pekla sobě hledati a dobýwati.

Druhé. Warüg se Smilstwa proto / že Zambu / Potupu / Posměch a zlé Gmėno na ty / kterj se ho dopausstęgi / wádj. Widáwáme to / že Kodicowé a Přátelė stydjwajj se / když se gegich Dětj nepoctiwě zachowali / a tělesného hřichu dopustili. A že w Pravdě Smilstwo Zambu a Potupu na Cłowěla smilného wádj / máme Příklad na Salomaunowi Bráli Izrahelstém / o kterém maudrj Ktelezpastyk w Kapit: 47. takto napsal / galoby k němu mluwil : Dedisti maculam in gloria tua : inclinasti mulieribus famora tua. O Salomanne ! dal gšy posskwrnu w Slawě twě : zes nachylowal Ledwj twě k ženám. Byls slawným nad wsecky Brále Země : ale zes se ženstě Milosti přilifs chytil / a gi se z cela oddal / zprznils Slawu twau / a Gmėno twě zlechčil.

Patřme na giný Příklad. Lukrecya Křjmská Pani / že byla náslně sprzněná od Tarkwiny / tak se za to hanbila / že zwolila nebyt žiwá : pročej sama sebe Enlichem probodla / a zabila před Očima Otce swého a v Přitoměsti Přáteluw swých. a mnohých Křjmanůw / aby Posiněchu a Zambu od Křjmských Matron trpěti nemusyla / gal o tom pišse Sebastian: lib: 2. Cosmograph: Patř Čtenáři Křestianský na tento Lukrecye Křjmské Příklad. Gestli se Lukrecya tak styděla za Smilstwo / kterého se nechťj / ale přinuceně / dopustila ; a ta Pohantabyla : zdaliž se nemá Křestianská Dvěčela / aneb žena / aneb Mladenec / aneb Muž stydět za Smilstwo / kterého se do browolně dopustj :

Ano y o Statel a Žbojž Smilstwo neřádne Cłowěla pripravuęge. Tlesprj gest tento hřich / a gal o Oheš / který nitdy nečelne / dosti gest / dost gšy giž dal. Ale radęgi pobjzj a nutj : deg gestě / přines wjc. Příklad opět máme na Salomaunowi Bráli Izrahelstém / o kterém Pišmo Swatě swědęj w 3. Anjze Brál: w Kap: 10. že z Počátku Bralowánj swého a potom za mnoha k eta / tak byl bohatý / že Strjbro za nic se nepokládalo w geho Zemi / než samé Zlato / drahé Kamenj a Perly w Wážnosti byly : ale k possedtu / když se Milosti

ženšké přilisi přichytil/ a přilisi mnoho žen měl/ tať na Chudobu přišel/ že musel weliké Platy a Brně na své Poddané vložít/ a tať ge velmi obtížít: tať že tĕ Poddanĕj po Smrti geho před Synem geho Koboamem sobě střezowali/ klance: Otec twůg velmi těžkě Gho na nás vložil: pročĕž ty vlew nám od toho Gha přetěžkěho/ a budeme poddanĕj tobě. w 3. Knĕze Brál: w Kap: 12. Stává se tať y giným mnohým/ že weliké Bohatstvĕj a Statty s Uvěštkami tať vtrácejí/ že na Chudobu přicházegĕj. Příklad taťowých Utrat powěděł Pán Břystus w Swatěho Luťasse Ewangelisty w Kap: 15. o Synowi Marnotratném/ který welikan Podjlnost od Otce swěho přigatau w krátkém časě s Uvěštkami tať rozmřhal / že nic do konce neměl/ a na tu poslednj Urazy přišel: a tať hladem trápen byl/ že žádostiw byl Mlata pogist/ které Wepřĕj gedli/ a nim žalandel nasřit: ale ani toho do Sytosti mĕti nemohl: a do tať weliké Uraze Smilstwo a Uvěštky ho pripravily. Tu hle widĕme/ gať Smilstwo a Fregĕřstwj z dobrěho Gměna laupĕj a o Statty y o Penĕze připrawuge/ a na Chudobu vřádj.

Třetĕj Přĕčina / proč se máš Břestiane wěrný Smilstwa warowati/ gest tato/ že gať se toho žřichu gedentrát dopustĕjs/ hned zly a nepologný Ofen Chlipnosti do twěho Těla wvedeš. Často tebe chlipná žádost bude podpalowat/ a t tĕm smilným Učřáďum naklošowat. Tať že widauc ženškan Osobu: aneb žena Mládence spůsobněho/ hned na Sedecĕj raněná bude/ a Chlipnosti zapalěná. Příkladůw o tom přednášet není potřeba; neb gest wĕc gístá/ poněwadž y Apostol Pawel Swatý o pořádnĕjch Manželĕch pĕjše w 1. Epĕst: t Korynt: w Kap: 7. že Trápenĕj Těla/ to gest/ Ofen tělesný/ mĕti budau: čím wěššĕ Ofen budau mĕti ginĕj / třetĕj nepoctiwě se scházegĕj. Wšak nicméně powĕjm tuto Příklad někerĕj.

Swatá Mařĕj Eĕgyptská/ že za mladých Let swých nepoctiwě žiwot wedla / potom ldyž se na weliké Poťánĕj oddala/ a daleko na Pausĕ zassla/ ldyž Čłowěka žádněho newĕdawala; wšak nicméně velmi často chlipně žádosti mjwala/ a nimi proti své Wůli/ trápená býwala: a to pořád tolik Let/ tolik w Smilstwu prwě žiwot wedla: a co gest twěššĕmu Podĕwenĕj/ že taťowá tělesná Potušenĕj ona mjwala/ ldyž žiwot wedla w Postu wřlawičném a Těla Mřtwenĕj.

Ginĕj Příklad nacházĕm o gednom Mnichowi/ který se Moggĕjs gmenowal/ a ten z počátku byl Petrowský a Laupejnĕj welikĕ; ale naposledy žšřak Mnichem w gednom Bláštřecě/ a Poťánĕj welikě činił

činil za své Hříchy / na Postech a Modlitbách vstawičně trwagje / welikým Bđením a mnohou Práci Tělo své mrtwicje: wšak nicméně nemohl od sebe odehnat Oštnu Chlipnosti / který geho Tělo zapalował: aneb raděgi Šábel Tělo geho podpalował Ohněm Chlipnosti: proto že za mladých Let Smilstwa se dopaušstjwal. O tom pišse Pallad: in hist: Lausiaca. (in Horto Past: Tr:4 de Charit: Lect:8. Prop:2.) Z těch Hystoriy widime gal gest Mlada Šada Chlipnosti a Smilstwa z a Uliadra sobě paušstě / kterýžto wždycky šstipe Člowěta / a t Chlipnosti zdwihá a podpaluge.

Ale gestě horššy gest gina Neprawost při tałowých Lidech Smilstwem hanebným porušených / totiž že oni swá Těla hanebně porušugi a Chlipnost s swými Těly prowáděgi: kterážto pro Ohyzdnost ani se gmenowati nemá / a Šodomským Hříchem se gmenuge. Gest pak to Hřích welmi těžký a weliký před Obličegem Božim: ano y před swatými Angely / kteříž gsau Duchowě přecišši / a žádné chlipné Učestkory widět a trpět nemuzau; ale odwracugi se od ni / a daleko odstupugi. Hystoriy o tom pišse S. Antonjn Arcybiskup Florentský tałowau.

Byl geden Paušstewnický Mnjch / který w puššých Mjstech Pánu Bohu slaužil / a od Lidj vzdálený byl / proto / aby se Hřichu dopustit nemohl z Lidského Towaryšsenj. Ten Mnjch často prosywal Pána Boha / aby některý tegny Šaud swüg gatým toliw Špůsobem oznámiti mu ráčil. Wyslyšel Prosby geho Pán Bůh / a poslal Angela swěho swateho t němu: y řekł mu Angel: Podme z tohoto Mjsta ginám / a ohlídáš čemu nerozumjš / a navčjš se čeho gestě newidjšs. Adyž pak šli Cestau / nassli Tělo Člowěta ležjcyho / před několika Dni zabitého; a to giž welice smrdělo: tak že Paušstewnik sobě Nos šplně začpáwal. Ale Angel Páně nic; ano galoby Wůni čytil / t němu se Twář obrácel. Dřiwil se tomu Paušstewnik nemálo. Šli pak dále z toho Mjsta / a potkali se s Mládencem gedným krásným / pod Wěncem pěkně připraweným / a wšeligat šluffně ozdobeným / který mimo ně na Doni pěkným gel / mage Křstník a Sedlo pozlacený. A hle Angel Páně / když on gestě podál byl od nich / Nos swüg pilně zahradił. Čzemuz se Paušstewnik podjwiw / řekł: Co nynj medle tím minjš? že před tak krásným Mládencem Nos hradijš? a když gsme šli podlé Těla mrtwěho Člowěta welmi páchnaucyho / newčinil gšy toho. Odpowědił Angel: To Tělo mrtwe / gest gednoho Člowěta pobožného a Služebnika Božjho / kterýžto mně nic ne

smrdj : neb Angel ne Smrad Těla / ale Smrad Duffe / cští. Ale tento Mládenec gest chlipný / smilný / pyšný a nečistý : a protož před Pánem Bohem a před Angely geho smrdutý a nemilý gest. To po wědew Angel odesel od něho. Tak pišse S. Anton : Arcy. Biskup Florentský par. 4. Sum. Theol : Tit. 14. c. 6. §. 1. in Spec : Ex : Tit : Angelus Ex. 18. A tal nám z této zystorje zůstává Flavčenj / že žádná tělesná Učičstota / by pať gestě wjc páchla / před Pánem Bohem a před Swatými geho Angely tať smrdutá nenj / galo Cžlowět hanebným Smilstwem posskwrněný / aneb giným smrtedlným hřichem zohawený.

Cžwrtá Příčina / pro kterau Smilstwa / Ruffianstwa / a wffeliu galé tělesné neřádne Chlipnosti se warowati máš / totiž / že takowý hřissnjt z řjodka se polepsage : ano ani Napomenutj a od těch Učičadůw Odwáděnj nerád slýšš. Spowědnjka wždydy giného a neznámého ; nědy nevmělého / hledá : a tal o Polánj geho malá gest Uáděge. Dobře o takowých Ozeáš Prorok w Kap : 5. mluwj : Uemagi se k tomu / aby se obrátili k Bohu swému / proto že Duch Smilstwa v prostřed nich gest / a Pána Boha znáti nechťegj. A Syrach w Kap : 21. takto pišse : Slowo maudré wslýšel smilný Cžlowět / y nebudě se libiti genu : **Wřawřej** ge za hřbet swüg. A tot gest neyhorššj Ueduh / který zhogen býti nemůže / proto že y on zhogen býti nežádá. A co wjc ? Některý Smilnjt aby Pello otewřené widěl / a Plamen y dábly w něm a wffecta Petelná Trápenj / nezanechal by těch smilných hřichůw. A giffě máme o tom diwný Příklad uapfaný od Swatého Řehoře Papeže w 4. Anjze Rozmlauw : w Kapit : 36. že byl něgaly Sštěpán / Můž Ulnuzny střědre rozdawágjcy / a ginál dost ctnostný žiwot wedaucy ; ale Smilstwa hrubě hleděl / a nim swé Gmeno hanobil / a Duffy swau posskwrňowal. Ten strz časnuu Smrt z tohoto Swěta powolan gšauc na onen / podstaupil Saud Bojž / a poznal / gal Pán Bůh přisně a sprawedliwě saudj : widěl takě Muty / Oheš a Trápenj Petelná / kterými tam trestáni bywagj hřissnjcy : a z obzwláštjnj Milosti Bojž / zas se Duffe geho do Těla geho nawrátila / a on zas žiw byl gal prwé : ale nepolepsšl se / ani Smilstwa nezanechal. Ach gal to hanebné Smilstwo Lidj zaslepuge ! tal že ani Ohněm Petelným Smilnjt od něho se odstrašyt neda. Od Smilstwa to giffě pocházš ; ale taky od dábly / kterýž takowého hřissnjka wede po swé Wůli po tělesných žádostech / gal nědy widěl S. Pawel Sprostát Cžlowěla gednoho smilného / který w takowých tělesných hřissných mnoho. **Let wězel / že ho dábly wedli / magje**

magie ho na Vzdu pogateho galo Koně/ a wútol něho sli postka-
 tugje a gemu se posinjwagje/ a radugje se/ že giffě gegich bude/ a že
 se s nimi do Ohně Petelného dostane: widěl také ten Pawel/ gať An-
 gel Swatý/ Strážce geho/ šel z daleka za nim smutný: gať o tom
 čteme w Knize žiwotůw Swatých Otcůw lib: de Provident: (in Spec:
 Exempl: Tit: Angelus Exempl: 7.)

Věkterý také Smilnil aby raděgi chtěl přestat od těch hříchůw
 hanebných/ nemůže; tať ho zlá Chlipnosť/ a w ni zastaralá Zwy-
 klost/ tuze drží. Příklad čteme w žiwotě Swatého Ondřege Apo-
 stola o negatem Mikulášowí/ který wězyc w hanebném Smilstwu
 až do Sedmdesáti Let Wěku swěho/ rádby byl těch hříchůw přestat/
 Pokánj z nich činil/ a čistotný žiwot wedl/ ale nemohl přestat/ a těch
 hříchůw odwylnaut: až Swatý Ondřeg welikými Modlitbami a
 dlaným Postem mu to na Pánu Bohu wyprosyl. Abdias lib: 3. hist:
 Apost: (in Spec: Exempl: Tit: Consuetudo Exempl: 1.)

Pátá Příčina/ proč se máš Smilstwa warowati/ že pozůstává
 Lidem smilným wěčné do Pella Odsauzenj/ a Zatracenj do Ohně ne-
 vhasitelného/ do žaláře hrozného/ w kterým sedj vlowaný Lucy-
 per a Diábly šolomcy geho/ a ginj Zatracency. Ach toť gest Poluta
 přenáravně weliká a strasná! Snad chceš wědět Příčinu tať pře-
 hrozně Poluty Čtenáti? Wěz tehdy že tato gest/ že Bůh Wšemoh-
 haucý tať vložil/ aby tj kteří se Smilstwem pálili na tomto Swětě/
 na onom Swětě aby se pálili Ohněm Petelným. že smilným Li-
 dem Zatracenj wěčné do Ohně wěčného připrawené gest/ swěděj
 Swatj Apostolé Pawel a Jan. Swatý Pawel zřetelně taťto
 piše w Epistle: k Galat: w Kap: 5. Zgewnij gšan Skutkové Těla/
 genž gšan: Czuložstwo/ Smilstwo/ Učistota/ Učestydatost/ Chli-
 pnost/ Modloslawenj/ Tráwenj/ Uepřizně/ Swárowé/ Uenáwi-
 stj/ Zněwowé/ Wády/ Kuznice/ Koty/ Záwist/ Wraždy/ Opilstwj/
 Šodowánj/ a těm wěcem podobné: kteréž wám předpowjdam/ ga-
 lož gšem y prwe prawil/ že kdož taťkové wěcy činj/ Králowstwj Bo-
 žjho nedogdau. A Swatý Jan w Knize Zgewenj swěho w Kap:
 21. piše: Smilnicy/ a Czuložnicy/ a ginj těm podobnj hřisnicy/
 budau mjtí Djl w Gezěte/ kteréž hořj Ohněm a Syran; to gest w
 Pelle: neb tam gest galo Gezero Ohnivé/ plné Sýry hořjcy/ pro
 smilné Lidj/ do něho šoni wmetáni po hlavě budau/ a tam na wěčné
 Wěty hořeti a páliť se budau. Ach otevřj Očj chlipný Člowče/
 a pomysly/ co gest to bým zatracemu na wěty do Pella a do Ohně wě-
 čně

čně pálicyho ! A dyby Cysar Uteyasněgššý / Pán nášš Didičný / Po-
 řadu vložil za štých Smilšwa Ohněm pálenu být za živa a spálenu :
 a byloby vlázano / že se to giž stalo několika štíšnjtům taťowým /
 giž by se toho štýchu tazdy warowal. A hle Pán Bůh vložil Po-
 řadu wčného Pálení Ohněm Pelelným pro taťowý štých. Slysme
 zřstorce / že se tať negednau giž stalo / a tj se Ohněm hořjcy vlázali / a
 co trpěli a budau trpěti na wěty / oznámili.

Byla gedna Dvěwka mladého Wěku ; ale hanebných štýchůw
 tělesných tať se směle a často dopaušřtěl / gatby Wěku byla došti do-
 spēleho / s Mladency smilnjc b) Studa a bez Bázně Boží / Směněm
 Kateřina / w Zemi Peruánšřtě. A co horššýho bylo / těch hanebných
 štýchůw nikdy se nespowidala / gattoli často k Spowědj chodjwala :
 ano y w poslednj Tlemocy swě / ldyž dewětkrát Spowědnj k ni po-
 wolán byl / ona gemu těch štýchůw wyznati se nechřtěl ; gattoliw
 před domácými swěřšřtými Lidmi k nim se přiznala / a ge wygewo-
 wala. Umřtěl tehdy w těch štíššřšř / a do Pella od Pána Boha
 pro ně odsauzená gšauc / gešřtě gegj Duffe zanechaná za mnoho Dni
 byla w Domě gegj Panj / kterě za žiwobyřj slaužila / aby přišřlo k Wě-
 domořti žiwým / gat se gi stalo na onom Swětě / a gatau Záplatu
 wzala za swě hanebně štýchy. A dyž tehdy mnoho Dni w tom Do-
 mě bauřila / a Uteřiležitostj mnohě Domácým činila / a ge šřassyla /
 naposledy se zgewila gedně Služebnicy w tom Domě / wšředa Ohněm
 hořjcy a Plamenem hořjcy oblřčená / a Oheř hrozny ze wšřech
 gegj Audůw wycházěl / a plápolal. A gattoliw wšředa nahá se
 vlázala / wšřať nic méně měla Kaucha přes sebe / aby šřanbu Těla za-
 řřyla : ale ta Kaucha byla gako Měš neprozpáleněgššý / a sem y tam
 zatočená byla. Dřtěl se ta Služebnice welice / ldyž to widěla : ale
 pospřněná od Angela Šřařřce / gehoř při sobě widěla w Spůsobu
 malého a krásného Pacholáťka / řřala se Kateřiny / coby to zname-
 nalo / co na ni widj / a gatby s ni bylo ? Tu Kateřina oznámila se
 býti zatracenau na wěty do taťowého a mnohém prudšřšřho Ohně /
 pro hanebně smilněnj / kterého se za žiwobyřj dopaušřtěl : a gešřtě wj-
 c proto / že se těch štýchůw spowidat nechřtěl : a že z Dorněnj Božjho
 mušy gi to oznámit ; ať neráda / aby na gegj Přjklad a nestiařřně
 Zatracenj patřj / ginj se Pána Boha báli / Smilšwa se nedopau-
 šřtěl : štýchůw swých aby se wěrně a sprawedliwě spowj dali / a w
 Spowědi gich nezakřřwali / aby Pella horancýho wšřli : a to dopy-
 wědj zmjzela / a wjc nebauřila ; ale mnohým Swěta a Chlipnořti
 Mi

Milowanjům/ ldyž se toho dowěděli/ Strachu nemálo nahnala/ a od tałowých Hřijchůw hanebných ge odstrassyla/ Stalo se to Léta Páně 1590. (E lib: Domus æternit: Joa: Malobit: S. J. Part: 2. c. 13.)

Giný Příklad nacházým o dwanch Wogácých/ kterj celý geden Den a celau Noc w šodowánj/ w Obzerštwj/ w Tancých a w Smilněj s Obecnej galaus Tiewěstka stráwili. Ale geden z nich Gmém Rychard/ spjls odessel do swé šospody než druhý/ a hřessyt přestaf. Malau chwili poodpočinul na Lůžku swém Rychard a vsnul/ a toť druhý geho Towaryšs přišel k němu/ zbudil ho/ a vlázał se mu/ a s nim rozmlawal/ a gal se s nim stalo/ gemu oznámil/ totiž/ že z Powolenj Božjho šábel mu Rčl zakrautil/ a Duffy z Těla wytláčenau/ k Sandu Božjmu gi přiwedl/ a tam gi postavil/ a na ni žalowal/ a že gi Pán Bůh do Pella odsandil pro smilné a giné Hřijchy. A doložil: Ale aby také wěděl Rycharde gal gest semnau/ a galau gsem Odplatu wzal za mé hanebné Chlivošti/ podjweg se na mne: a w tom odhodil Pláště/ kterým přioděný se zdal býť. A wí děl Rychard/ gal ten nestřiasný Smilnjt wšecel Ohněm hořel/ a gal w geho Břisse šad j a Czerwj ohniwj se sem a tam plazyli/ a djwně ho šausali a trápili. Potom ten nestřiasný Smilnjt přezaloštně wštrjll/ a zmizel/ Šmradu přewelikého zanehaw po sobě. Rychard to widauc a slyššc/ welice se vlekl/ a hned bez Messánj oddal se na weliké Potánj/ a tałowých ohyzdnych tělesných Hřijchůw se odřekl/ a w Bázni Božj a Těla Mrtwenj dokud byl žiw/ setrwal. Orom pišse Joan: Nadasi S. J. in an: æternit: hebdom: 3 1. & ex eo Joan: Malobit: S. J. loco suprà cit: cap: 9. Tu hle patrně wídjš Czenaři Břessianšř/ galau šaplata dostáwá na onom Šwetě Smilštwj/ a tj wšřadni kterj se ho dopauššřej/ a galá gest tam Lázeš pro tałowě Hřijšnjt.

Kapitola Druhá.

O násylném Panen Porušenj/ a gal weliký gest to Hřijch.

Wšdili gšme w předěšlé Bapitole/ gal gest weliký Hřijch Smilštwj: a to že se tať gmenuge/ ldyž někdo smilnj s ženau swoobodnau Manžela nemagjcy/ a šám také Manželky nemá: ale wědři náležj/ že smilniti s Pannau/ a násylně gi o Panenštwj připrawit/

wit/ gest *šých* mnohem wěššy/ a mnohem wěššého *žněwu* Božjho a *Trestánj* zasluhuje. To se pač trogim Spůsobem stává. *Třep*rwé/ násylnau *Mocy* a *Dwaltem* Pannu o *Poctiwost* připravít w *Cestě* na *Polánj*/ aneb w *Lešě*/ aneb *Idelolij* ginde: o kterémžto *Uásyly* slyšeli *gšine* *Žeta* *Páně* 1702. že tač dělali *Wogácj* někteřj; a že *gedna* *Panenka* od toho *Smrt* měla. A *tačowj* *Uásylnj* z *Kozlazu* *Božjho* má být na *žrdle* *trestán* od *Auradu* *Swěšského*/ *galt* čteme w 5. *Dnjze* *Mogžššowé* w *Kapit:* 21. *Uneb* *Uásyly* tačto se stává/ *ldyž* *Panenka* *špy*/ a *Smilnjš* *nesslechětný* *přitrada* *uc* se *násylně* proti *gegj* *Wůli* *Stutek* *hanebný* s ni *wčinj*. *Uneb* *Pán* *některj*/ nebo *Uepřitel*/ *přinurj* *š swě* *Wůli* *Pannu*. *Uro* *gest* *šých* *weliktj*/ *horššj* než *lterá* *Laupěj*/ že *oblaupj* *Pannu* z *Polladu* *neydražššj*ho/ *lterého* *gi* *nawrátit* a *zaplatit* *nemůže*.

Druhým *Spůsobem* se stává *Panny* *násylné* o *Poctiwost* *Připrawenj*/ *totiž*/ *ldyž* *Panenu* *chlipný* *Lotr* *opogj*/ a w *tom* *Opilštwj* *gi* *žhanobj*; *tač* *že* *ona* *newj* *co* *se* *s* *ni* *a* *ldy* *štalo*/ *až* *se* *nalezne* *ob* *těžlanau*/ a *potom* *Dítě* *porodj*. *U* *gá*/ *který* *tyto* *wěcy* *pjššj*/ *tačowé* *Přjklady* *wjm*/ a *lde* *se* *to* *štalo*/ *powědět* *bych* *mohl*. *Má* *pač* *tač* *ždy* *tačowj* *Lotr* *wědět*/ *že* *gest* *to* *šých* *welmi* *weliktj*/ *Panenu* *opogit*/ *aby* *s* *ni* *šwan* *chlipnau* a *hanebnan* *Wůli* *prowedl*/ a *gi* *proti* *gegj* *Wůli* a *Myššlenj*/ o *Poctiwost* *připrawil*. *U* *má* *wědět*/ *že* *tač* *lowého* *Lotrštwj* *Pán* *Bůh* *bez* *přjšně* *Pomššy* *nenechá*.

Třetím *Spůsobem* o *Poctiwost* *Panny* *připrawenj* *býwagj* *štrz* *Cžary*/ *aneb* *s* *Pomocy* *Cžarůw*/ *ldyž* *totiž* *Lotr* *některj* *něčjm* *Děwěcku* *offautne*/ a *tač* *gi* *omráčj*/ *že* *ona* *newj* *šam* *se* *poděla*/ a *bránit* *se*/ *ani* *čičet*/ a *šwě* *Poctiwosti* *hágit* *nemůže*. *U* *tot* *gest* *gestřě* *horššj* a *mnohem* *těžššj* *šých*; *neb* *šabla* *na* *Pomoc* *tačowj* *lechlowážny* a *Boh* *apráždný* *čotr* *wezme*/ *aby* *mu* *štomu* *Kušš* *anštwj* *nápo* *mocen* *byl* *štrz* *Cžary*. *U* *gestřě* *gest* *wje* *čeho* *w* *tom* *želet* *totiž*/ *že* *tačowj* *zaslepenj* *Smilnicy* *za* *šých* *toho* *sobě* *nepořlādagj*/ *ani* *to* *co* *gšau* *wdělali* a *čim* *offaulli* *Děwěcku* a *gi* *omráčili*/ *za* *Cžary* *nema* *gj*/ *ale* *tačegj* *za* *Kušš*: *ano* *ani* *Spowědnjškowi* *při* *Spowědi* *to* *ho* *neoznámj*: *oneby* *gjššě* *vměl* *gim* *wlázat*/ *galy* *gest* *to* *šých*/ a *galy* *Cžary* *gšau*: a *vměl* *by* *gim* *Polánj* *špašytedlně* *wložit*. *Alle* *poně* *wadž* *oni* *neoznamugj* *toho* *Spowědnjškowi*/ a *od* *něho* *Trestánj* *nepřjgimagj*/ *budět* *ge* *trestati* *Pán* *Bůh*/ *Šaudce* *šprawedliwý* a *Uššitel* *wšech* *Ušprawosti*/ a *žahanbj* *ge* *před* *wšedčjm* *Swětem*. *U* *trestet* *mily* *Pán* *Bůh* *tento* *Swět* *tohoto* *nasseho* *Wětu* *těžšymi* *Me*.

Meklamy pro talowé a giné wffeligałé Ruffianstwíj a pro giné Hřích/ a Pokuty musí snášet winný y newinný: a newjme gał nás geffte trestat bude.

Mstít také y na tomto Swětě Pán Bůh talowé smilné Nefleschetny/ kteřj se opowázili ctné Panenky o Poctiwost násplně aneb aucladně připrawit. Příklad máme na Sychemowi Anjzetj Dananegstým/ kteřý zaslepen Chlipnosti porussyl násplně Dynu Dceru Jakoba Patriarchy: pro kteraužto Příčinu Synowé Jakobowj mstili se te Potupy Setře své učiněné / a zabili toho Sychema y ~~Matka~~ Otce geho / y wssedo Musše Pohlawj w gegich Městě/ a Dobytky gegich y wssedo co se jim libilo/ sobě pobrali: a kdyz Jakob Otec gegich pro tu Příjnost provedenau ge trestal/ oni odpowěděli: Měli toho rito Pohané nedělat/ co gsau wdělali/ a Sestry nasse násplně nezhanobit/ a nezjwat gi gało Obecny a zgewné Uewštky: gał o tom pisse Moggjss w 1. Anjze w Kap: 34.

Amon také Syn Dawida Brále Izrahelskeho/ pro Uásplj Panence Tamar učiněné/ zabit byl aucladně od Absoloma/ gehož Tamar vlastnj Sestra byla: a z toho possla Dawidowi Otcy gegich weliká žalost: ale sprawedliwě; poněwadž on Amona Syna pro ten Skutek neflechetný netrestal/ nechťjgc ho stormautit: gał o tom čteme w 2. Anjze Brálowé w Kap: 13. A tak se stává do dnešnjho Dne/ že kteřj Kодиčowé netrefcy swých Dytel/ aby gich nestormautil/ stormautj ge Pán Bůh y ty samý gegich Děti.

Djwnau a hroznau nacházým Hřistory/ gał Pán Bůh trestal gednoho Uásplnjka/ kteřý aucladně gednu Pannu o Panenstwíj připrawil: gest pat Hřistorye tato. Panna gedna/ w gedné Bragině Wlastě Země/ která se Apulia gmenuge / nedaleko od Barium, své Panenstwíj Pánu Bohu zaslibila/ a w Czistotě a Pobožnosti žiwot swůg o samotě wedla. Widěl gi času gednoho Weliký geden Pán/ Margkrabý/ a wssetečně se na ni podjwagil/ hned neřádnan Milostj gi zamilowal/ a Srdcem smilným požadał: a proto wffeligał přemyslel/ aby gi o Panenstwíj připrawil: a z ył posledku chytrosti welikau gi oklamal/ a hanebně porussyl. Ale Pán Bůh Wšsemohaucý/ Mstitel wssch Ueprawostj/ w krátčém čase ho Smrtj náhlau z tohoto Swěta powolal ł Sandu swěmnu/ a do Pella ho s Tělem y s Duffy odsaudil. Přátelé geho slawný Pohřeb mu wdělali/ a w Koštele Pátrůw Kapucynůw Tělo geho pochowat dali. Co se stalo? Uedlanho po tom Pohřebě šel geden z těch Kapucynůw w Uecy

do Kofstela/ a vhlídal na hrobě jeho stát Obludu galans hróznau a strassnau/ a tal se gi vlekl/ že hned omdlel/ a na zem padl. Potom vpamatugjc se běžel k Páteru Bwardyánowi/ a co w Kofstela widel/ gemu oznámil. Slyšíc to Bwardyán/ podiwil se : ale aby se Prawdy dowěděl/ poslal ho zas do Kofstela/ a poručil mu/ aby se té Obludy poptal/ co gest/ a čeho hledá neb potřebuge: Dám pak s některými Pátřý šel za nim poznenáhla/ aby se podjwal a vslyšel coby to bylo. Šel ten Mnich/ gal sobě poručeno měl/ a ptal se Obludy/ kdoby byl/ a čeho potřebuge? Odpowěděla gemu/ že gest Duffe toho Margkrabjho/ kterého před wčeregšým Dnem w tomto Kofstela a w tomto hrobě pochowali : a že mu oznamuge/ že pro hanebný žřich a Vlášle Panně (ginenowal tu Pannu) učiněné/ za tracená gest do Pella s Tělem y s Duffy. A nechťegili tomu wěřit/ aby hrob ten otwřeli/ že w něm Těla nenagdan: a to odmawjc ta Obluda/ zmizela. Pátřj Kapucynj aby se Prawdy dowědili/ hrob ten otwřeli: a ldyž do Truhly se podjwali/ Těla tam nebylo ; ale Smrad přewělilý a těžký z ni wyšel/ tal že wšydrni přjtomnj nim zemdeni na Zem padli: wšak potom vpamatugjc se/ a do té Truhly lépe hledjc/ wideli gi galo Ohněm popálenau; pročej gi wen z Kofstela wyhodili/ diwjc se sprawedliwému a přjšnému Sandu Božjmu. Tal pšje Raynaudus To: 10, in Prato spirit: & ex eo Penzinger Conc: 1. Dom: 22, post Pent:

Angelé Swatj také nědy trefkali smilné Lidj/ kteřj Vlášlj chtěli činit ctným Panenkám Křestianským/ a mšili přjšně. Přjkladuw máme o tom několik/ galo o Swatě Anžce/ o Swatě: Theofili/ o Swatě Cecylij/ Pannách Křestianských: ale těch / galožto známěgšých/ zanechajc/ o Swatě Juliáně Panně oznámjm; gest pak takowý Přjlad:

Adyž Aurelián Křimšj Cysar Pohan Křestiany wkrutně přenásledowal/ a k swému Pohanstwj ge nutil/ byla mu také: podaná Juliána Křestianská Panenka: a ldyž ona Bohům Pohanstým se lla- nět nechtěla/ poručil gi Cysar wwešt do nepoctiwého Domku Newěštel obecnjch/ aby tam o Panenstwj násplně přjprawená byla: neb se domnjwal/ že gi tal hůt wdělá než aby gi o žiwot přjprawil. Byli pak tam pohotowě innozy chlupnj Pohanstj Mládency/ kteřj za Juliánau tam běželi/ a geden druhého předbihal/ aby spšs Panny dogiti mohl. Panenka pak štydliwá Pánu Bohu se pobožně modlila/ aby gegj Ochrancem býti ráčil/ a nedáwal gi těm Pohanům w Moc/ galo

gało Owěičky Wlkům hltawým. W tom se gi Angel Páne vlázal/ a takto gi řekl : Nebog se Juliáno Panno; nebo Pán Krystus/ gehož ty nábožně ctíš/ poslal mne k tobě/ abych tě opatrowal/ a Swatě Sméno geho známé učinil wšem kteřjž se ho bogj. Adyž potom tj nestydatj Pohané walili se na Panentu Juliánu/ Angel Páne Wto. hau swau whodil gim Prach mezy Očj/ a oni hned na tom Mjště oslepli; tal zmámeni a přestraseni gšauc/ newědili kde gšau/ aneb tam giti magj/ aneb co činiti. To řdyž Zášupowé Lidu Pohanského widěli/ podjwili se/ a hlasytě zwolali : Welkýť gest a mocný Bůh Břeffianstý/ kteřjž swé Wěrné wšudy opatruje/ a gich bránj. Ale tj oslepeni/ totjž o Zral připraweni/ padše na Bolena swá/ s Pláčem prosyli Juliány Panny/ aby se za ně přimluwila k Bohu swému/ aby gim Zral nawrátíl/ připowjdagjc žiwota Polepseni. Pohnula se Milosrdenstwjm Juliána nad nimi/ a poručila sobě Wody přinesš : a kleknau na Bolena/ modlila se Pánu Bohu/ aby gim Hřich gegjch odpustil/ a Zral aby gim zas nawrátíl; a tal aby vlázal swau Božšťau Moc/ aby tj Pohané gi widauc/ w něho wvěřili. Potom ge pokropila Wodau/ a oni hned Zralu nabyli/ a padše na Zem/ dělowali Pánu Bohu/ a činjc Polánj z Hřichůw swých/ Wjru Břeffianstau přigali. O tom piše Sur: in vita S. Juliana V. (in Horto Past: Tract: 4. de Charit: Lect: 10. Prop: 2.)

Kapitola Třetj.

Co gest Czoložstwo: galý gest Hřich : a proč se ho má každý wstřjhat ?

Czoložstwo gest Smilněnj neřádne s czymž Manželem/ aneb s czjž Manželau. Dwogjm Sménem se gmenowati může: ggdno se gmenuge wlastnj/ a drahě newlastnj: a oboje Hřich gest welitý. Newlastnj se může gmenowati toto / řdyž wlastnj Manželé neřádne spola wšjwagj Manželstwa/ a ne tal/ gal Pán Bůh Stwořitel wšech wěcý natiždil/ a gal Přirozenj wlažuge/ totjž pro Splozenj Djrel počiwých: ale neřádnym Spůsobem/ chlipně Rozložše toliko hledagjc : a takowé wšfedy má Pán Bůh w Wěnowisti/ a ge tressáwá: a nětdy y dáblu w Moc ge dáwá/ gal se škalo sedmi Manželům / kteřj sobě Sáru Dceru Raguelowau za Manželku byli pogali : ale dábel ge dáwil wšdydy prwnj Wocy Manželstwa ge

gich/ až gich sedm/ gednoho po druhým/ podávil. A toho se obá-
 wagjc mladý Tobiáš řekl k Angelu Raffaelowi/ radjcy mu aby so-
 bě tu Sáru za Manželku pogal: Slyšel jsem / že ta Sára byla
 wdaná za Manželku sedmi Muzúm/ a tj wysydni zemřeli: ale y to
 jsem slyšel/ že dábel zdávil ge. Protož bogim se: aby snad y mne
 téhož se nepřihodilo. Řekl mu Angel Raffael: Slys mne Tobi-
 ášy/ gá tobě powjm kterj gsau tj: gesto nad nimi dábel má Moc.
 Tj zagisá kterjz w Manželstwo tal wstauj/ aby Pána Boha od sebe
 y z swe Myšly wypustili/ a w swe Chlipnosti aby měli tal Swobodu
 gako Aní a Mesel/ kterjzto Rozumu nemáj: nad talowými má
 Moc dábel. Tal psáno gest w Knize Tobiášowé w Kap: 6. Tě-
 hle widjme z Uavčej Angelského/ že y Manželé chlipnj sami s seba
 czoloziti mohau/ a Pána Boha na sebe rozhněwati. Necht se teh-
 dy nedomnjwagi Manželé. je jim gest powoleno s swými Manžel-
 kami dělat co-a gal sami chtěj. Widjme patrně z Slow Swa-
 tého Raffaele Angela/ že y Počestnost y Srdliwost/ a Numysl dobrý
 má byt w Stawn Manželstem. Ale necht slyšy šykorj/ gal Pán
 Bůh trestal gednoho chlipného Manžela nestaudného.

Byl Muz gedn/ který měl Manželku pořadnau a Bohabognau:
 ten Muz tal chlipný byl/ že na tom ničdy dost neměl/ ldyž Manželo-
 stwa vjwal s Manželtau swau/ ale Kulkama swýma gi hanebně se
 dorýtagjc / tal swau chlipnau žádost sytil. Manželka vznawagjc
 žeby to štjch byl/ napomjnala ho častó: y prosyla/ aby toho zane-
 chal/ a Pána Boha na sebe nepopauzel: ale on nechtěl přestat/ ani
 se polepsyt. Přihodilo se gedné Mocy ldyž to zas vdělal/ a Man-
 želka geho těžce to nesauc zle mu winflowala/ že Potřebu Břicha
 glauc prinucen wstal z Lože/ a šel do Záchodu / aby Břicho wy-
 prázdnil: a w tom stala se Metla Božj hned nad nim; nebo wšedla
 Střewa se z něho wytydla do toho Záchodu. To on poznagjc/ a
 welikan Bolest trpj/ křičel hlasytě/ a Pomocj žádal. Zběhli se Do-
 mácy hned/ a do Lůžka geho ho donesli: ale on wjc a wjc křičel a kři-
 čet nepřestával/ že mu y Kuce Ohněm newiditedlným se pálj: a aby
 mu ge zotjnali/ welice prosyl: wyznawagjc předewšsemi / co a pro-
 gatě štjchy trpj. A tal se trápjc až do třetj Godiny na Den umřel.
 O tom pišse Thom: Cantiprat: lib: 2. cap: 30. par: 55. (in Spec: Exempla:
 Tit: Sodomia Exempla: 8.)

Druhé Czolozjstwo gmenuge se wlastnj/ ldyž totiž některý Man-
 žel hřesý smilně s některau Osobau swobodnau Manžela nemájc:
 aurb

aneb žena některá magicy svého Manžela smilnj s swobodným Mladencem/ aneb Můzem: aneb oba smilně hřěšcy gsau w Stawu Manželském/ on s cizý Manžellau/ ona s cizým Manželem hřěšcy. A toto Cyzoloženj gest také žých weliký před Obličegem Božjm y před Lidmi. Poznati to můzemez několika Příčin.

Prwnj/ že Cyzoložnicy hřěšcy proti Swátosti Stawu Manželského. Nebo se má wědět / že sám Pán Bůh Staw Manželský ustanowil/ našel/ a poswětíl ho; a to w Rági/ w Místě rozkossném/ mezy dvěma prwnjmi Lidmi / Adamem a Ewau / v Přítomnosti Swatých Angelůw. Tuhle widjme/ že Stawu Manželského našel/ a poswětíl/ ani Moggjss/ ani který Procoł/ ani Angel; ale sám Pán Bůh/ a Požehnánj mu dal. A do koliw tehdy cyzoložj/ proti Pánu Bohu hřěšcy a proti geho Nařizenj/ a proti Swátosti Stawu Manželského.

Druhý. W Nowém Záloně Staw Manželský od Krysta Pána gest za gednu Swátost ustanowený/ a do Počtu Sedmi Swátosti Cyrkewnjch připogený. A tak Cyzoložnicy proti té Swátosti hřěšcy / kterau od Pána Boha přigali / a od Otce Duchownjho na Místě Božjm oddawagicýho a Požehnánj gim wdělugicýho. Hřěšcy také proti Záwazku / který činili Staw Manželský přigjmagice: a to w Domě Božjm/ před Panem Bohem a před Swatým Oltárem geho / před Swatými Angely / a před Otcem Duchownjm a před počestnými Lidmi.

Třetj. Cyzoložstwo gest hých horššý než galá Brádež. Mnozy zagistě Statku svého Stráru lechtěggybý neshi a snážeggybý ozeleli/ nešli Manžely své Sprzněnj. Čtème w Hystorjch / že Bajazyt Brál Turecký/ ldyž byl od Temir Chama Bogem přemožen / a thycen/ a od něho do Aletce železné wsazen/ a s wřezányma Dššyma a Nosem k Diwadlu po Swětě wozen: a k tomu/ ldyž Temir Cham chěl na Boně wšednaut/ musyl mu Bajazyt žřbetu svého podložit/ a on po něm sšlapagic na swůg Růš wšedal: a zmordowaw mu weliký Počet Wogjsta/ několik Žemi mu odgal. To/ prawjm/ ldyž trpěl Bajazyt/ lechtěggy to wšsedo neshi/ než ono/ že Temir Cham geho Manžellu posštwornil.

Čtvrté. Cyzoložstwo težšým žýchem poznáwáme býť/ že mnoho zleho z něho pocházý: nělky Mordy / nělky Gedem Tráwenj / nělky Swády a Ruznice domácý / Proklnánj společnj / zle Poděščenj a Důměnj / Srdcý Škormaucenj a Trápenj: Dítěl nepocti-
wých

wých mezy poctiwé Dwedenj : Statku Mchánj a Reznásemj / a
gintch zlych wěcy dost.

Páté. Czozoložstwo zly žijch gest / a poznává se býti zly z toho /
že Pán Bůh Czozoložnyty přísně trestává : nědy na tomto Swětě /
nědy na onom. A na onom Swětě giste a těžké gim gest připrawe
né Trestánj. že pať na tomto Swětě Pán Bůh trestává Czoz-
ložnyty / slyšme o tom Příklady.

Diwnanu Gystoryi pišse Swatý Petr: Damian: takto. Bljž Města
Wlastcho / které se Parma gmenuge / gest Dostel postaweny / a Pá-
nu Bohu poswíceny pod Tyrulem a Giménem Swatých Gerwazyja
a Protázja Mučednjtůw Božjch / a ldyž Swátel těch Swatých
příšel / swětjwali geg Lidé okolnj s welikau Pobožnosti. Byl také
nedaleko odtud Sedlat gepen / který měl krásnau a miladan Manžel-
ku : druhý pať Saused geho mu toho záwiděl / a pohnut zlaú Chli-
pnosti / přemyslel gaťby mu gi postkwrnil : a protož čekal a hleděl
časů k tomu příležitěho a příhodněho. Treffilo se Nocy té před
Swátkem řečených Božjch Mučednjtůw / že onen Sedlat wškal /
a Woly swé na Pastwu wedl : druhý to zwědew / tisse do geho Do-
mu wessel / a wprjmo do Komory k geho Manželce šel / na Lože k ni
se položil / nic nemluwil / než gaťby šymnicy měl / a Manžel gegj byl /
k ni se přiložil / a Źubama getral. Ona pať domnjwagje se ho býti
Manžela swěho / gaťo nemocněho litowala / k sobě ho přiwlnula / a
gať neylépe mohla / tať ho swým Tělem zahřjwala. Ale on Lotr
co minil / to učinil / a potom spěšně odesel. Manžel pať gegj po
malé chwjli se nawrátíl domu / a zas na swé Lože se položil podle
Manželky swé. Ale ona mu welmi tuze domlauwala / řkauc : O že
se w šedlo nestydjss / a Pána Boha se nebogjss / dnes mage se zdr-
žeti / a s Wěrnými srownati / na tuto Slawnost do Chrámu Páně
giti / a při Službách Božjch býti / mne gsy y sebe postkwrnil / a s Po-
togem gsy mne nenechal : a aby mne spisse k swé Wůli přiwedl / ge-
ffěs se y nemocným wdělal. On pať těch a talowých Řječj welice se
wlell / a dále se gi ptal / aby mu Prawdu oznámila / a nic netagila /
coby toho bylo / a co gest se gi tu w geho Nepřítomnosti přihodilo ?
On že se Pána Boha w tom dokládá / že o tom žádně Wědomosti
nemá. Ona wšfeco mu pořád wyprawila / ani Statku toho těle-
sněho netagila : y porozuměli tomu / že gsau oba lstně podwedeni a
oblamáni / a Lože gegjch Manželstě že gest od Wlkladnjta sprzněno :
y počali plakatí a sobě žalostně narjstati. A dyž pať Den byl / a Lidé
ode.

Giny/ tolikéj brozny Příklad/ o Polatě Czuložnja gedneho na cházým/ a gest tento. Muž gedem magic pořádnau a Bohabognau Manžellu/ gi sobě zošklivil/ a czých žen nepoctivých se přichytil. Čjasu gedneho wywedauc sobě Boně/ na něj se posadil: a ldyž se ho geho Manžella tázala/ kam get mjm/ on gi wprjmo powěděl/ že pogede l Newěšce/ a zabodna Boně/ gel. Potom/ provedauc štutet hanebný/ wšel zas na toho Boně/ a Domu get mjinil: ale Bůh se zdiwočil/ a s nim tať dlanho štálat a spjal se/ a zhažował ho z sebe/ až ho zhobil: potom s nim běhal/ a wlačil ho tať dlanho/ aš mu hlavu rozwalil/ a Mlozel z ni wytel: aniz přestal běhati/ až se před Domem oně Newěšty/ v které geho Pán byl/ a s kterau hěšty/ zastawil/ a Pána swěho umrlého tam přiwlekl. O tom se nacházý psáno in Pädagog: Christian: (in Nucleo Catechet: Lect: 60.) Z té gy skorye opět widjme/ gat gest Pán Bůh spráwedliwý Mšitel nad Czuložnjty.

A titot gšau Příkladowé/ gat Pán Bůh Czuložnjty trefal na tomto Switě: slyšine tať gat ge trefce na onom Switě. Čzeme w žiwotě Swatého Dominyta / že byl Muž gedem / který potupje Manžellu swau pořádnau / s ginyými czuložil. Manžella geho šjce to nesauc/ chčela se pomštit nad nim/ a tať s ginyými czuložit/ gatoby řekla: Gatau Mjrau mně pugjwás Manžele můj/ tako wan ti odplatim. Ale Pán Bůh gi diwně napravil/ a od Numyslu zlého a od Czuloženj odwedl taťowým Widěnjm/ které gi w Spanj vlázał. Ažy Tocy gedně spala/ widěla w tom Spanj Peko otevřené/ a w něm Czuložnjty gat se přečkrutně w Ohni páliu/ a gat ge dáby řěže trápili a bili/ a Plamenem Ohniwým polkwal. Slyšela tať/ gat tj nešťastnj Zatracency sobě žalostně natřlali/ křičeli a plakali. Potom gi tať byla vlážaná Pec Ohniwá pro gegjho Manžela czuložného připrawená. Ažy se ona z toho Šnu probudila/ djwila se tomu Šnu a Widěnj: a aby lépe tomu porozuměti mohla/ šla na Kaddu l Swatěmu Dominytowi/ a gemu to wšleto oznámila/ co gi Pán Bůh dal we Spanjwidě. Swatý Dominyt gi nawomenul/ aby se Pána Boha bála/ a neczuložila/ ana y wšfe chen Numysl dolonce od Czuložštwá odwrátila/ aby se tať do Pele po Smrti mezy gine Czuložnjty nedostala. Dal gi tať Páček ty/ aneb Kůženeč/ a poručil gi/ aby ge pod hlavu swěmu Manželowi položila ldyž bude spát. Udělala ona tať: a S. Dominyt se modlil Panu Bohu celau Tlozsa toho Czuložnja: a dal to Pán Bůh/ že ten

ten Cyzoložník/ Manžel té ženy/ měl také talowé Widěnj we Spany/
gate měla geho Manželka : odkudž polepsyl žiwota swého/ a Do-
lánj činil z hříškůw swých předessých. Nucleus Catechet. Lect. 6.

Z této zřstorie widíme/ gal w Pelle platj za Cyzoložstwo : a wi-
díme/ že se splňuje na Cyzoložnjcých co gest psáno o nich w 5. Dnje
Moggj w Kapit. 27. Zlořečený kdož obývá s ženau Bližnjho swého.
A to Zlořečenstwý na tomto Swětě y na onom se splňuje na Cyzo-
ložnjcých. To sobě rozjismagje mnohé sprawedliwe Manželty/ ra-
dijj povolily žiwot stratit/ než Cyzoložstwa se dopustit : gatáž byla
y za Starého dáloná žuzowna krásná žena/ kteráž k těm Vlasyňnjšm/
kterj jí k hanebnému Stutku namlawwali a nutili/ takto řekla : Le-
pe mi gest bý Stutku cyzoložnjho hanebného vpadnaut w Ruce
waffe/ a Smrt podstlaupit/ než hřešyt před Obličejem Božim.
Daniel: 13.

Alle poslechníme gal y Pohané / Neznabohowé/ newražili na
Cyzoložnjty a ge trestawali. Pisse Spanduginus, že Machomet Sul-
tan Turcký/ kdýž slyšel žalobu od Achmeta Bassere swého/ že Syn
geho Mastassa geho Manželce Vlasyle učinil s ni cyzoložil/ nepr-
we sic se stawal/ gatoby Syna swého zassáwal/ řka: Zdalíž ty Ach-
mete newiše/ jes můg Poddaný a Chlap? Gestliže gest můg Syn
Mastassa měl něco činit s Manželtan twan/ zdalíž gest neměl činiti
s man Chlapyňj a Poddanau? Wšak nicméně po tagi zawolaw
k sobě Syna swého/ přisně mu pro tu Věslechetnost domlawwal : a
naposledy aby Sprawedlnosti zadošti učinil/ rozlázal toho Syna
swého regně Sniaran zassetit/ Obyčejem Turckým. Tak pozna-
menal Spandugin : & ex eo Joan: Levenclaw: Hist: Turc: interpr: Což
gestliž Pravda gest/ diwka gisťe wic gest/ že y Turcký Cysar Cyzo-
ložstwo tak přisně trestal/ a ani Synu swému neodpusťil.

Pisse také Author lib: de Missione S. J. ad Chinenš: cap: 20. že kdýž
gedna Srenenšká žena Děšťiantq/ řatowala před Auřadem Cata-
ckým na swého Pána/ toližet Larara a Pohana/ že gi chťel Vlasyňj
vdělat a s ni cyzoložit/ a prolázala to na něho/ že Auřad toho Pána
přisně trestal/ Slowy přisňnjmé vlál/ zbit a vmřkat ho dal/ a peně-
žitau Polntu na něho vložil. Potom tu ženu že wšydní chwálili/ y
y Pohané/ že Manželowi swému Wiru zachowala/ gatkoliw sama
mladá byla a Manžel gegj starý byl : a Pán gegj toližet že byl mladý/
a ona předce že mu po Wůli býť nechťela/ aby necyzoložila. A do-
hladá řekeny Author tato Slowa : Adulterij crimen apud Tartaros

quoque admodum odiosum est; je y Catarum Pohanum Cyzološťw
 zdá se býti velmi ohryzná Nesslechetrost. Z toho widjme/ je y Po-
 hane Cyzološťwa neschwalugi/ ale nenáwidj a pťjsně trescť.

Kapitola Čtvrtá.

O Hřichu smilném proti vlastní Krtwi.

S Táwa se také z bábelského Zaslpeni/ a Lidště zlé žádosti a Chli-
 pnosti/ je Drownj Prátele spolu tělesně hřessť; bůž Otec s
 Dcerau swau/ Matka s Synem swým/ Dcetr s Sestrou/ Bra-
 trancco Sestřenicy: některý také s Manželkou Bratru swého/ aneb
 s Sestrou Manželky swé: a o takových Příkladjch jsme slychawali/
 a některé Očima spatřili. Slyšeli jsme také/ je některý zhřessť s
 Manželkou Otce swého/ to gest s Mardchan swan. Má pat každý
 vědět/ je to gest hřich weliký velmi proti Pánu Bohu a proti swo-
 řému Příložanj geho. Těch slyšť každý/ gal to Pán Bůh zapo-
 wida w 3. Knjze Mogg; w Dap: 18. takto mluwj: žádný Člowěk
 nepřistupuj k ženě blížě w Brwi sobě/ aby obnazil Gamba gegj/ a s
 ni tělesně hřessť. Gá Pán Bůh který to zapowidám. A w 5. Knjze
 Mogg; w Dapit: 27. takto psáno stoji: Zlořečený / kdož obýwá s
 Manželkou Otce swého/ a zgewuge Příkrýj Lože geho. Zlořečený
 kdož obýwá s swau Sestrou/ Dcerau Otce swého/ aneb Matky swé.
 Zlořečený kdož obýwá s Sswegruffy swau. Tak mluwj Pán Bůh/
 a Zlořečenstwjm hrozý takowým Smilnjům s vlastní Brwi. A
 to Zlořečenstwj splnilo se na dwauch Synch Dawida Brále Izra-
 helského; neyprwé na Amonowi/ který s Sestrou swau Tamar tě-
 lesně zhřessť/ učiniw gi Vášlj/ a o Panenstwj gi připraviw: pro
 kterážto Příčinu nenadále a bjdně zamoordowan gest. Lib: 2. Reg;
 cap: 13. Potom na Absolonowi to také se splnilo/ který se opowá-
 žil hanebně a nestydatě smilnit s Fenaggi Otce swého Dawida: a
 to z Váwodu Achyroffele zrádného. Lib: 2. Reg: cap: 16. Pročej y
 ten Absolon y Achyroffel/ neschetowá rádce geho/ hanebně zahy-
 ml.

Pro takowý také hřich zlořečil Jakob Patryarcha před Smrti
 swau neystarššymu Synu swému Rubenowi/ je gšanc opilý posskwe-
 nil Manželku geho/ Macochu swau/ kdýž takto mu řekl: Rozlitý gš
 galožto Woda; nemnožšs se; neb gš wstaučil na Lože Otce swé-
 ho/

ho / a zohawil by Postel geho. O tom píše Mogg: w 1. Anje w Dapit: 49. Xtreme také w 1. Epist: Swatého Pawla k Korint: w Dapit: 5. že talowého Smilnka newážneho / který sobě Manjellu Otce svého / Wdowa pozůstalau / za Manjellu byl pogal / totiž Macochu swau / Apóstol Pán Swatý Pawel dal w Moc dáblu / aby Táo geho ttápeno bylo zde na Swěte ; Dusse pat aby mohla spásena bý.

za Starého Záloha poručil Pán Bůh talowé Drowo Smilnky na hřeble trefat : Gýstine co sám Pán Bůh mlauj w 3. Anje Mogg: w Dap: 20. Adoby obřwal s Macochau swau / a obnažilby Gambu Otce svého / obadwa at Smrti vmřau : Drow gegich badiš na ně. Gessliby tdo obřwal s Metěssau swau / obadwa at Smrti vmřau ; neboť gsta hantěbnost spáchali : Drow gegich at gess itaně. Dterých loli Pohlawj Muzjkeho zřelby se Obyčejem žemřym s Pohlawj Muzjky / obadwa hanebnost spáchali gšau ; a protož at Smrti vmřau : Drow gegich bud na ně. Adoby loli pogma Dceru / potom Mátě gegi pogalby nad ro / hantěbnost gess učinil. za žma vpálen bude s nimi : anji tak welilš žich gššane mřey wámi. Adoby loli pogal Gessli swau / Dceru Otce svého / neb Dceru Mátě swy a spactilby Gambu gegi / oja také vzřelaby Gambu Bratra svého / hanebnan gšau wěc vání ; zabij budai přeb wšym Lidem : proto že Mřzlost swau obnažili ; a ponesauť Nepřawost swau. Gambu Tcy wšey Gessny neobnažis : Doby pat loli to učinil / Mřzlost Tala svého obnažil ; a protož poněsať obadwa žich swig. Adoby loli obřwal s ženau Gessěce neb Dyce svého / a obnažilby Gambu Přibuzěnstwj svého / ponesauť obadwa žich swig : vmřauť bez gš ním. Adoby loli pogal ženu Bratra svého / neschauť wěc učinil ; neb Gambu Bratra svého obnažil ; a protož bez Gš ním bude. Oštyřete Příkladanj mřdy prawj Pán Bůh / a plšte ge. Uchodte wědě Obyčejů a Lawilostj Pohawě. Tato wšedca Příkladanj mlauw Pán Bůh.

Ucházým také Gystore / z kterých se znát žm / gal říšce Pán Bůh wřšawal žichy tělesně / kterých se některj s přibuznan Drowj dopuššeli. Geden Příklad píše Swatý Peter Damján Epist: ad Alekandr: Pap: timto Spššobem. Čjasu dáwnjho býli powškali tal chlym Lidé a opowážlwy / že sobě za Manjelly pogjmali ženy Přitelšce : a ani se za to neschděl / ani Pána Boha nebáli / a Ducho-wnjch Lidj žapowědj / ani Bladby na sebe wydaně / nie sobě newážili /

právě za nic mšlí: ať Pan Bůh vložal Příklad na gednom z nich. Ten když šody Swadebnj držel o Přátele swými / pogmaně sobě Přátelstau ženu za Manželku / co kolim od pozustalých Polkmůw wen vyhodili / nechťeli toho Pšy gist / a ani se toho doctnaut. Co wic? Bdyš proti Zápowěd; Duchowných w tom nepořádním Manželstwu stál přede; z Dopustění Bojžho šrom na něho udeřil / a za; bil ho w geho Pologita. Tak napřal Petr Damián: (in Dauroult; tap: 3. Tit: 105. Exempl. 2.)

Byl také gedon Daworský Dnje / Gménéem Grimoaldus, ten sobě za Manželku pogal ženu pozustalau Wdowa po swém Bratru: ale Swatý Bordinán Biskup křezpřstý rozlázal ma / aby takowého Manželstwa zanechal / tereť sam Pan Bůh zapowědil: a stal dlawho sy nepořádná Manžely ten Swatý Biskup napomínal; ať oni př; pomůžli Polepšeni a Polám; za ten šrjch / a Manželstwa toho nepořádného Rozlátněni. Je pat ten Dnje tu ženu ne tak daleko od sebe odesal / gal náleželo / a po malém času zas se šastli / a spolu oby; wali: opit; ge ten Swatý Biskup třeskal / a spolu obywat nepow; towal: ale omi proso se mšl; a otrawis ho chtěli: Pan Bůh pat ne; dopustil na Služběm; swého tobo zleho: ale rdně; na ty nepořá; dně Manžely Gmē; swě; oby; wati; tak; je ten Dnje mladne od swých Měšťáctw; zamordowan; byl: ten pat křez Biskupa swatého za; mordowan; chtěli sam; ohawnan; Smrti; zahynul. Dnje;na Šildru; da; ta nepořádná Manželka; h; sled; na; Dn; křez; wy; w; ang; o; d; a; dy; a; Šbo;ji; př; m; a; p; a; n; a; ch; u; d; e; b; n; i; a; s; u; z; n; y; ž; i; w; o; t; w; e; š; t; m; u; š; l; a; a; w; B; i; d; e; w; e; l; i; š; t; e; m; e; l; a. Synow; as; k; g; e; n; y; m; n; o; h; y; m; i; Č; i; z; l; o; š; t; n; y; w; e; l; a; t; e; n; i; o; D; a; m; i; š; e;ř; t; w; i; p; ř; i; p; r; a; w; e; n; i; b; y; l; i; a; w; C; h; u; d; o; b; e; p; o; m; i; t; e; l; i. Tak; p; i; š; e; Baron: to: 9. (in Dauroult; cap: 3. Tit: 15. Exempl. 3.)

Poněwadž tehdy snadno se př; i; h; o; d; i; t; i; m; ů; z; e; / je; o; B; r; e; w; n; j; m; i; P; ř; i; t; e; l; y; n; e; m; i; n; e; l; d; o; z; b; ř; e; š; t; y; : n; a; p; o; m; i; n; a; m; g; a; R; o; d; i; m; a; / a; b; y; d; a; l; i; p; o; z; e; r; n; a; s; w; e; D; i; k; t; y; / a; b; y; k; a; j; d; e; P; o; h; l; a; w; i; z; n; i; c; h; z; w; l; a; š; t; i; l; i; š; a; l; i; / t; o; t; i; z; P; a; c; h; o; l; a; t; a; o; P; a; c; h; o; l; a; t; y; / D; i; w; e; c; a; t; a; o; D; e; w; e; c; a; t; y. D; i; a; b; e; l; w; e; š; t; / a; l; e; o; b; c; h; e;ř; t; g; a; l; o; L; e;w; i; w; a; š; t; y; / H; l; e; d; a; g; e; t; o; h; o; b; y; p; o; z; h; t; e; l; / t; o; g; e;š; t; / t; o; h; o; b; y; d; o; š; t; c; h; a; p; ř; i; p; r; a; w; i; l; / z; w; l; a; š; t; i; d; o; š; t; c; h; u; t; e; l; e;š; n; e; h; o; w; w; e; d; l. M; á; m; e; P; ř; i; k; l; a; d; o; g; e; d; n; o; m; P; a; c; h; o; l; e; t; y; Š; p; a; n; i; h; e; l; š; t; e; m; / k; t; e; r; ý; t; o; l; i; l; o; o; š; m; L; e; t; w; i; l; y; s; w; a; h; o; m; a; g; i; c; w; l; a; š; t; n; y; Š; a; š; t; r; a; s; w; a; u; s; i; m; i; l; n; a; l; / a; p; r; o; t; e; n; š; r; j; c; h; z; D; o; p; u; š; t; ě; n; i; B; o; j;ž; h; o; / n; á; h; l; a; u; S; m; e; r; t; i; z; a; h; y; n; a; l; / a; d; o; P; e; l; l; a; s; e; d; o; š; a; l; : g; a; l; t; o; P; a; n; n; a; M; a; r; y; a; z; g; e; w; i; l; a; g; e; d; n; e; t; a; g; i; c; y; ž; e; n; e; : a; p; i; š; t; e; o; t; o; m; M; i; c; h; a; e; l; a; b; I; n; s; u; l; i; s; T; r; a; c; t; ; d; e; R; o; l; a; r; i; o; B. V. (in Spec; Ex; Tit; Peccator Ex; 2.)

Geſt geſtře Příbuzenſtwj gedno / totiž Duchownj / kteréž bývá mezy Amotry. Adyžby tehdy nědo hřeſſyl těleſně s Amotrau ſwau / gejiſto Dítě držel na Ručích ſwých / ldyž Akeſt Swatý přigimalo : aneb Swatost Bítmowanj : aneb s Dcerau ſwau Duchownj / které on při Swatem Dětu Amotrem ſít / za ni odpowídal a ſibowal : aneb ſám gi křičil : bylby to ſtěch welmi weliký proti Duchownjmu Příbuzenſtwj. A tím geſt Duſſe wzáctněgſſý a dražſſý než Tělo / tímby také ten ſtěch wětſſý a tižſſý byl / než aby s Dcerau ſwau podle Těla / aneb s wlaſtnj Seſtrau hanebný ſtěch wdělal. A poněwadž ſe to také ſlawa na tomto Swěte / a některý talowý ſe geſtě chlaby / pročby on toho ſtátku nemohl s Amotrau ſwau wdělat : mají talowj Bohaprázdny wděti / že hřeſſyt těleſně s Amotrau ſwau / geſt weliký hřeſt / a mnohem wětſſý než s ginau cizý ženau : a že gej Pán Bůh přijmē třeſtati bude. Máme o tom Příklad welmi brozný napsaný od ſwateho Kzehoře Papeže w tato ſlowa.

Zrozného coſy / že w Podbragi Waleryánſtém ſe přihodilo / Welabný Muž Maximilián Biſkup Svatuzanſký rozprávíwal / tka : Gatyſy Dwořan / tohoſy mladické Dceř w Břlan Sobotu Amotrau byl. Ten po Poſtu domůw ſe nawrátíw / a Wínem přeplněn gſa / na krátce tu Duchownj Dceru ſwau / aby při něm zůſtala / mjeti chěl / a gi té Mocy (co řícy neſluſſý) zlechlil. Adyž pať ráno wſtal / zewinil Swědomj mage / zamýllil ſobě do Lázně giti / gaby Lázebnj Wodau Mztoſt ſtěchu ſmýti mohl. Šel tehdy / a zmyl ſe : ale do Doſtela ſe giti obáwal. Wſſat Lidj ſe ſtyděl / ldyby Dnetalowého do Doſtela neſſel : Šelliby pať / Sandu Dožho ſe bál. Než Lidſký Stud tu Bážeti přemohl. Šel tehdy předce do Doſtela / w němžto hrůzau ſe křeſa / každau chwiſti očeláwal / ldyby nečiffimú Duchu oddaný / od něho předewſſým Lidem trápen byl. A ldyž ſe tal náramně welice bál / nic mu ſe talowého při Slawnoſſi niſſe Swaté nepřihodilo. Pročez on weſel wygda / druhého Dne giž bezpečněgi do Doſtela přiffel / a tal ſleſt Dni pořád weſel a bezpečen chodil ; domnjwagje ſe / že ſtěchu geho Pán Bůh nebo newiděl / nebo mu gej miloſtiwě giž odpuſtil a prominul. Sedmého pať Dne Smrtj náhlan wmtel : a po Pochowánj geho z Grobu geho (na čež ſe mnozý doſti dlanho diwali) Oheň wyſſel / a tal dlanho Doſſi geho pálił / až wſſecel Grob ſtráwil / a země / která wřchowata nad nim byla / propadla ſe. Což Pán Bůh Wſſemohaučý proto dopuſtiti ráčil / aby známé učinil / coby Duſſe geho newidomě ſnáſſela / kteréž Tělo

Titopřed Svato Lid Vřina Oben Stránil. A nást. v. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Kapitola Pátá.

O Swato, Krádejnictwi, Štichu tělesném.

S Štichu tělesného, který se Swato, Krádejnictwi gmenuje/ La-
 tině Sacilegium, čtverým Spůsobem Lide se dopauštějí.
 Prvým/ ldyž s Bostela věci poswátne a Pánu Bohu a Dluž-
 bám jeho oddané/ kradau. Druhý/ ldyž Swatost krevaušlhw/
 galo Spowěd/ Welebnau Swatost Oltární/ Birmowánj/ Posle-
 dnj Pomazánj/ Stawu Marjelského/ zt. nehodně/ totjz w štichu
 swatodurim wědame/ aneb zlým Numyslem/ přigjmagj. A tot gest
 také štich welitj/ welimj/ o němž na tomto Mjstě pšati nepřimalež.
 Třetj Swato, Krádejnictwi gest/ ldyž na Mjstě poswátněm/ totjz w
 Bostele/ aneb w Kapli/ aneb na Archowě něčo tělesnj štich swěča;
 a to se také něčdy stává od Lidj Bohaprázdnyh a tělesnau Chlipnoe-
 sti zeslepenyh; a gest y ten štich welitj před Pánem Bohem/ a Mj-
 sto poswátne nim prvá poskwrněno/ tak že znouwmusj býe špěci-
 so. Čtverým Spůsobem Swato, Krádejnictwj se stává ldyž
 Osoba Duchownj s Swětskaw/ aneb také s Duchownj; aneb Osoba
 Swětska s Duchownj/ dopauštj se štichu tělesného; byt Osoba ta
 byla Anjz/ aneb Mnich/ aneb Šeptiska: a tento poslednj/ totjz s
 Šeptiskaw/ bylby nejwětšj štich; proto žeby byla porussená Panu
 Bohu oddaná a Slibem a Záwazkem wěčne Čjstoty zawázaná;
 nebo poněwadž takowá gest Wěwěstu gjz Kryslowau/ a gemu swatě
 zasnaubená gest/ nemá se giněmu žádnému propūgčwat: ani gj
 Člowěť žádný nemá tělesně zamilowat. Gmenuje se pač Swato,
 Krádejnictwj, takowý tělesnj štich Lidj Duchownjch/ proto že wtrá-
 dě co gest Pánu Bohu zaslibeno a oddáno/ a dáwá Tělu. A galož
 nfluššy Dajchūw a gjných Swatostj a věci poswátněh Kulama
 Swětskyma se dotýlati/ mačati a l Swětským Potřebam gich o-
 bráccetj; tak ani Osoby Duchownj nfluššy tělesně nenáležitě se dotý-
 lati;

Eati : aneb aby Osoba Duchownj Tělesnosti se oddala/ aneb někoho se tělesně hanebně dotýkala. Ano ani strogiti a zdobiti se tatowým! Osobám nešťastý z té Přejiny/ aby se Swětu zaslíbily/ a tělesně od toho zamilowány byly; než toliko Pánu Bohu : gemuž se celau Mysly s Tělem y s Duffy odewzdaly/ a odewzdat měly : a gemu samému aby čistau Mysl/ čisté Srdece/ a čisté Tělo zachowaly; aby tatowé Čistoty Odplatu w Těbi a Pochwalu dostaly; gal wěj S. Cypryan Biskup a Mudelnjst Božj / de Disciplina & habit: Virg:n:

že tělesně Smilněnj aneb Cyzoloženj Duchownjch Lidj/ a neywjce Septiffet/ Panen oddaných Pánu Bohu/ gest Hřích weliký/ a že bude přisně trestán od Pána Boha/ máme Příklady/ gal tatowj trestáni byli. Swary Řehoř Papež weliký w 4. Knize Rozmlauwánj w Kapit: 34. píše o gednom Anězy/ který se Tiburtius gmenowal/ že když umřel byla Duffe geho přiwedená k gedné náramně welité hranicy/ a na ni wvržená/ a pálená : a to widěl Muž gedem Reparatus řečený : kterýž také té dypke/ které y Tiburtius, byl umřel/ ale zas k sobě se nawrátíl/ a to co na onom Swětě widěl/ o Anězy Tyburcyowj přítomným Lidem oznámíl/ a potom znouwu podruhý umřel. Proč ale on Aněz Tyburcyus/ aneb Duffe geho/ na onom Swětě na hranicy wložená byla a pálená? bylo Dúměnj o něm/ že tělesnými Hřichy swé Tělo zhanobil. O som píše gmenowaný S. Řehoř (in Spec: Exempl: Tit: Lurxuria Exempl: 1.)

Cítíme také Gysťoryi o gedné Septiffce/ podle Těla welmi krásné Panně/ která se byla do Klásteru Pámu Bohu oddala/ a Pannestwj swé gemu zaslíbila; a přitom pobožný žiwot wedauc/ Blahoslawnas Pannu Marygi obzwláštne ctíla a milowala. Přihodilo se/ že tu gíšťau Pannu vhlídal gedem bohátý Cítowěl/ a hned gi Lášťan tělesnau a neřádnau zamilowal/ a za Manjeltu gi dostat sobě winšlowal. Posýlal tehdy k mi gíšte Osoby/ a strz ně gi sobě namlawal/ Bohatstwj zognosti/ Rozloffe/ a coby Srdece gegj požádalor wšsedo připowídal/ až gi k poslední k tomu namlawil/ že powolíla/ a z Klásteru wyšla/ ale do Domu swých Rodičůw napřed se odebrala/ aby potom s gegjch Wůli a Wědomjím gemu za Manjeltu se dala. Když pak prwnj Nocj w Domě swých Rodičůw spala/ dal gi Pán Bůh we Spany tatowé Widěnj. Widěla se býti v gedné welité/ slyrolé a náramně hluboké Sámy a Propasti welmi hrozné/ z níž vycházel welmi sferedný Smrad/ Deym také a Plamen přehrozny. Widěla také že sferednj Mauřenjnowé/ to gest Diáblj /

Dusse Lidště gjmali/ a do té Propasti házeli/ a pálili. W tom tať
 y gi ze ty Diably chytli/ a do té Propasti gi mocně ráhli/ a po hlavě
 gi do ni whodit vsylowali: ona pať tau celau a neywěťšy Sylau se
 opjrala a bránila/ a hleděla wsfudy wůkol/ zdaliby toho t Pomocy
 widět a dožadat se mohla. W tom vhlidala Blahoslawenau Pan-
 nu Maryi; ale z daleka/ a nelastawě na sebe patřicj; ano y o swě
 Wyswobozenj málo dbajicj. Widanc pať gi/ předece z předešle t
 ni Pobožnosti/ wzala t ni Důwěrnost/ a hlasem welikým gi za Po-
 moc prosyla/ a s Plátem sedetným se modlila/ aby gi w tě neywěťšy
 Tlaupy neopauštěla/ ale se milostiwě rozpomenauti ráčila na pře-
 dešle Modlitby kterými gi ctila a chwálila. Přistaupila tehdy bljš
 t ni Blahoslawená Boží Kodičla/ a ty dáby od ni odehuala/ a vje-
 mauc gi za Kulu/ takto t ni řekla: Hi sunt fructus libidinis, hoc pre-
 mium voluptatis. - Tito gsau Džjstowě Smilstwa/ a taťowá Zápła-
 ta za tělesnau neřádnau Rozkoss: a to dopowědewšy Panna Ma-
 ry/ hned od ni odesla/ a ta Septissima se ze Sna probudila/ wšedla
 welice vstrachowaná/ Strachem se třesaučy a poticj. Porozumě-
 gjc pať/ coby to za Widěnj bylo/ a pariatugjc na ona Slowa Pan-
 ny Marye/ odřekla se neřádně tělesně Rozkoss/ a hned se nawrátila
 do Bláštěra swěho/ a Polánj činjc/ bělowala Pánu Bohu a Panně
 Maryi za taťowě Tlapomenutj wě Spanj: a wyšřihala se aby gi
 nitdy wjc žádný wšfetečný Člowěk newiděl a nezamilowal. Tať se
 šte in Lib: Exempl: seu Miraculor: B. V. Mariæ: (in Spec: Exempl: Tit:
 Infernus Exempl: 12.)

Aniž mjše tomu diwme/ že Pán Bůh Wšemohaucy Pellem ho-
 raucým Smilstwu a Cyzoložstwu třešce/ a Duchownjch Lidj přisně-
 gj nej Swěťšých. Nebo gestli stařj Křjmané/ gsanc gestě Pohané/
 Septissy swě Panny (oni ge Virgines Vestales gmenowali) ldyž se
 Smilstwu dopustili/ přisně třeškali: gať nemá Pán Bůh třeštat/ a
 přisněgj třeštat Křestianských Septisseť a giných Duchownjch tělesně
 hřeššých? Třeškali pať Septissku spronewěřilau stařj Křjmané tať-
 kto. Nejprwě byla přiwedena před gegjch Neywěššyho Biskupa
 a před gině Biskupy/ a před Saudece předstawená/ a Množšwj Lidu
 welikě se schromázdilo t tomu Djawdlu. Potom gi Biskup Ney-
 wěššy přisnými Slowy třeštal/ bil a mrštal. Potom na Máry
 wložená byla/ a nesená t Bráně Měššě/ která se Dollina gmenowa-
 la/ a Přátele gegj šli za ni w Smutku a mlče. Byl pať tam v té
 Brány Sklep aneb Gestyně/ do které po žebřj se giti musylo. Do té
 tehdy

Saudcům Lidu Izrahelského a Správcům / kterj gatj byli Brášan
Zuzanny czjy Manželj / a gi k tělesnému Stattu požadali a namlan
wali / takto řeč : Species decepit te, & concupiscentia subvertit cor tu-
um. Daniel: 13. Bráša otlamala tebe / a zlá žádost přewrátila
Srdce twé. Tak se o některém Duchownjm třicti muže : Species mu-
lieris aut puellae decepit te. Bráša ženštké Osoby otlamala ho. A
proto lehčejj máme wážitj Pádu geho : ano radějji politowati / a
Pánu Bohu za něj se pomodliti.

Druhá Příčina Pádu Lidj Duchownjch býwá Chytrostí dábelštká
a Poluffenj. Má giffé Obyčej dábel Lidj Duchownj diwnými a
welmi schytralými Spůsobj a Zapactami k Žřjchu tělesnému přiwá-
dětj; proto že dobře wj / že z Pádu a Podwřácenj gich mnoho zleho
pocházj / a on je z toho má nejwětšj Vřitel. Widěl někdj Swatý
Malaryus Opat / gat diwnými Spůsobj dáblj Duchownj Lidj od
Pobožnosti odwáděli / a k Žřjchu wffeligačému ge přiwáděli. Wi-
děl také geden starý Mnich / který Cestu času gednoho s Swatým An-
gelem šel / na Strěsse Blášttera gatěhos weliké Množstwj dáblůw :
a opět v gatěhos Města gednoho toliko dábla na Bráně sedjčjho ;
a toho gessťe dřjmagjčjho ; y ptal se Angela coby to znamenalo.
Zdaliby w oném Blášttere wšydni bezbožnj byli / a dábelškau Wůli
plnili ? a w tom Městě wšydni Swatj byli a Pánu Bohu slaužili ?
Odpowěděl Angel : Utenj tak gat se ty domnjwáš : ale w oném Blá-
šttere swatě Pánu Bohu slaužj : a protož Množstwj dáblůw gim An-
klady činj / aby asposi některého z nich k Žřjchu přiwedli. W tomto
pal Městě wšydni téměř dábla poslauchajj : a protož dost gessťe
gich geden toliko wartuge ; a ten gessťe dřjmagj a ospalý ; neb se o
ně malo bogj aby mu wšlli. Tak wisse Author Spec; mag; Exempl; (ia
Spec; Exempl; Tir; Dæmon Exempl; 18.)

Pisse také Palladius diwnau Gystoryj / totiz / že času gednoho Pa-
chole Anjze gedno Pohanského / které bylo w Zboru Pohanském w-
šnulo / a do tmawé Tlocy tam zůstalo / probudj se ze Sna widělo w
tom Zboru mnoho dáblůw / a Anjze gegjch sedjčj na Stolicy / a Po-
řtu od swých Solomkůw diáblůw žádagjčj / a co který a gat na štodu
a Záhubu Lidškau prowedl ; a tu je každj z nich oznamowal / kde byl /
a co zleho Lidem wdělal / a koho a gat k Žřjchu přiwedl. Až geden
z nich naposledy předškaupil před Anjze swé dábelštké / a takto mlu-
wil : Pane / hle čtyřdyceti Let pořad gednoho Duchownjho k Šmil-
štwu gšem polauššel / a sotwa této Tlocy gšem ho podwedl / a k Šmil-
štwu

svau přivedl. To slyšíc Anje vábelské / hned z Stolice své po-
wstal / poljbil toho vábla / a snaw Kornnu z hlavy své / wstawil
mu gi na hlavu geho / a lázal mu se wedle sebe posadit: mage nad
sím weliké žalbenj / že tal Swatého a tal stáležo Duchownjho / kte-
rý tal mnoho let Potassenj tělesnému odpjral / t Smilstwu při-
wedl / a nim ho postkornil. Tal piše Pallad: (in Spec: Exempl: Tit:
Daemon Exempl: 7.) Z této zystory widjme patrně / gal pilně se stará
wábel a pracowati nepřestáwá / a Ankladům ljcti / aby Duchownjho
Cizowěta t žjchj tělesnému přivedl. A ldyž to dowede / galé nad
tim Potěsseni má

Wleslyšine gestě diwněssj zystory / gal wábel se snázi Cizowěta
Duchownjho a Swatého otlamati / a t žjchu tělesnému ho přive-
sti. Czeme w Anje žiworům Swatých Orcům takto. Byl ne-
galy Pausseni / Cizowěta Duchownj / který se Pánu Bohu oddal;
gehož Bydlenj bylo na Paustj w Gelfynj / Muž žiwota Swatého /
a zdrělwěho / kterýžto swau wlastnj Prácy žiwil / na Modlitbách
we Dne y w Nocj trwal / wšelkými Sledčernostmi / dobrými Ctno-
ssmi a chwáliběnými Slutky se stwěl. Wletem mage w swem Před-
sewsetj Prospách / pečal se z toho wywýssowati / a sám sobě se zaly-
bowati / a ne Pánu Bohu / ale sobě samému / ty dobré Slutky při-
rati. Znage to Wepjtel wábel / a seznaw talowě geho wšetečné
Daušsnj / hned t něotu přistaupil / Ošdlo. neb Lečly / do kterýchž
mohl zaplesti / mu strogil. Gednoho tehdy Dne t Weteru ten wá-
bel přistrogil se / a wzal ná se Spůsob welmi krásně a mladě ženy /
galoby po těch puštych Mjstech blaudila / a sem y tam chodjce welmi
wstala / a nikam gjž nemohla; protož přissedšj se Dwetům Cha-
lauply geho / na Kolená swá padla / a aby se nad ni smilowal / a t
sobě gi přigal / pokorně prosyla / řkanc: Mjg milý Pausseni /
Uoc mne nestiassnau na této Paustj zastjhlá / prosím tebe / přigmi
mne t sobě / a dej mi Uocle / a popřeg mi toho / abych gen něde loc-
kdes w Baurtu w tebe odpočinula; a od liti žwěj roztrhaná a sežra-
ná nebyla. Tehdy on slitowaw se nad ni / přigal gi do Chalauply
swé / ochotně se t ni měl / a na to se pilně ptal / z které Přjčiny na tu
Paust se dostala / a kteral a kde gest zblaudila? Ona Přjčinu opatr-
ně wymyslila / a doffi t Wjře podobně mluwila / a mezy tim aušstně
smrtedlný Ged wen ze wšj Řjcti přimjssowala / gednát se bjdnau /
Politowanj a Zastawanj hodnau býti prawila / gednát nehodnau;
a tal krásomluwu a lahodnau Řjctj swau Mjg geho t tomu na-

Hlonila/ že on k hanebnému štjchu Smilštwa se nacheylil. Potom pak tjm dálegy/ tjm aulistněgi s nim mluwila/ spymowala/ a mezi tím se vsinjwala/ Kulau za Bradu ho brala/ Snygi geho hladila/ po hrdle se mu wššela/ a tak ho tudy oklamati a ochlapholiti hleděla. Co potom wjc? Naposledy žena ta Služebniča Bryskoweho/ Muže toho pobožného a Swatého/ gako gateho k Milowanj swému naklonila/ a k zahynutj přiwedla. Ueb on hned počal se sám w sobě rmautiti/ sem y tam se wllati/ a žádostj zlan smilnan se pálitj/ wlozil powoliti sfalesně Rozkossy a wydati se we wššelikau Těstjstora tělesné Libosti: až k posledtu od toho dábla hrozně oklaměn a za hanben byl/ a k Pádu nenaprawitedlně přiweden. Uebo on mage napraviti se/ škawě Polánj činiti/ a Milosrdenstwj Božjho hledati/ toho neudělal: ale raděgi wydal se w Těstjdatost/ aby činił Těstjstora wššelikau/ a učiněn dáblům za Kořist a Lanpež: a tak zahynul. Uebo štitil se a warował wššeligal Obličege Swatých/ dobrých a pobožných Lidj/ aby ho žádný nemohl trestati/ spasytedlným Těstjstora naprawiti/ a od geho Pádu a zlého Předsewzetj odwesti. Tak mnoho dábel swau Chytrostj dowedl při tomto Mnichowi. A tu widjme/ galan má Chui dábel k Duchownjm Lidem/ a gal welitě nad tím Porěšenj má/ tož gedného z nich k štjchu/ zwlásti k hanebnému Smilštwu/ přiwede. Tato wypsaná hystorye nacházj se w Kříže žiwotuw Swatých Otcuw / in. vita S. Joan: Egypt: Erem: (in Spec: Exempl: Tit: Luxuria Exempl: 6.)

Třetj Přjčina Pádu Lidj Duchownjch do štjchu tělesného/ býwagi ženy chlipné/ které jim wššeligal lahōdj/ ge k sobě naklonjgi; nědy také k tomu y Cžarjw vjzwagi. Ga/ který tyto wěcy pjsj/ o tom glistotně wjm/ neb gsem. to widěl. A wššal y Přjkladuw máme nemálo/ gal něstaudně ženy Lidj Duchownj k swému Milowanj potahowaly/ a k tělesnému štjchu ge přiwest wššlowely. Swatý Tomáš z Aquinu vmjnil w Bláštěce Pámu Bohu škarit/ Mnichem býti/ a Cžjstora Panidau zachowat: a pro tu Přjčinu y Oděw Mnjššty přigal/ y Mnjššty žiwot westzatal. Ale znaggi dábel že z něho bude welmi Dčený Doktor Pjsma Swatého/ a Mnž Swatý a zna amenitý/ nawedl Beatry geho/ aby mu zbrániti býti Duchownjm/ a raděgi aby ho k tomu přiwedli/ aby se oženil/ a zůššal Cžlowětem Swčstým. A tož nigal se od swého dobrého Zmýšlu odwesti nedal/ oni naposledy wymýšlili Chytrost dábelškau/ a pustili k němu samotnému w Pokogičku zawřenému krásnan Mladicy odpola narhan/

Hau/ aby ona ho k tělesnému Hříchu přivedla svým Lahoděním/ a potom od dobrého Numyslu odvrátila. Ale Tomáše hlavní hříšný z Ohně vzatou gi od sebe odehnal; a tak Hříchu vffel. Čteme o tom in vita ejus in Brev: Rom: 7. Martij.

Podobným: Spůsoby nestydaté ženy přicházely k jiným Swatým a Lidem Duchowným/ jakož jedna až na Pausti k Swatému Martynjánovi; jiná nestydatě k Swatému Františkovi Seraffinskému; jiná k Swatému Karlovi Boromeovi/ k Swatému Salezycovi/ k Blahoslavenému Balasankriovi: až y nasseho Wětu jedna opowážliwá žena řáče jedného/ o kterém gá wim že gest Swědomý swateho/ a od něho gsem to slyšel/ vřala za Sulni/ a do swěho Lože táhla/ řkauce: Ty Bněže musíš to semnau vdělat. Ale on sprawedliwý Duchowný vlál tu bezectnau ženu přijnými Slowy/ a od ni odesfel.

Tak/ prawým/ nestydaté ženy Duchowným Lidem Nulady dělaly/ a k Hříchu hanebnému ge připravil vřlowaly. Ale co někdy dáwno vdělala jedna Panj mladá krásná cizý Manželka Swatému Wincencowi Bnězy a Mnichowi/ to bylo mnohem diwnějšy a nestydatějšy. Ta Panj zamilugje řečeného Wincencya/ wřal bez geho Wědomý a bez galé gi k tomu dané Příčiny/ newěda gal ho a kde k Cyzolozeni s sebau přiwábit/ vdělala se welmi těžce nemocnau/ a řečeného Wincencya/ jakožto Duchownjho Otce a Spowědnjka dobrého/ k sobě zawolati žádala/ aby se mu swých Hříchůw woznala/ a tak se k Smrti přichystala/ a Duffy swau zaopatřila. Stalo se: gřauc zawolán Swatý Wincenc/ Spowěd gegi slyšet hotow byl: ale ona miffšo Spowědi oznámila mu swau nezřizenau Lásku/ kterau k němu od dáwna měla/ a takto mluwila: Giž gest tomu plný Kol/ galž twau Drásau a Milostj welice gatá gsem; tak že netoliko O hněm tělesné Milosti Srdce mé zwadnauti a schnauti cytjm; ale také časokrát y samá sebe wlastnjma Kulama swýma zabiti se mysljm. Ugednau gsem chtěla Srdce mého Lásku tobě zgwewiti: ale nětko Studem žensky/ a nětko Gmenem Swatosti a Newinnosti twé/ gsem se stráshyla/ že gsem toho tobě oznámiti a swětiti nesměla/ až do této chvíle. Rozmefšlegje se pak nad tau wěcy/ gednau y po druhý/ widělo mi se/ abych tauto tělesnau Nemoc sobě wymyslila/ a tudy miffšo a čas přihodný k tomu obrala/ ľudybych talowý Oběš vřasiti/ a dáwno žádané Rozloffe dojiti a wjwati mohla. Z kterážto Příčiny Tělo mé/ kteráž widjše tebe zdrawi/ krásné a pěčné/ podobá

dávám Mocy a Wůli své. Protož můj nejmilejší Wincency/
měj sem nau Rozkofs/ a všimne nyní Milosti Začátek/ abychom po
tom oba nerozdielným a vstawičným Swazkem Milosti spogeni byli.
To powěděwšy Proškeradlo / kterýmž oděrá byla / pryč odhodila /
a nazičlá/ gal gi Matka gegi porodila/ tať ležela/ a genu se propůg-
čiti chtěla. Ale Wincencyus podjwil se Těslydatosti gegi/ a zbro-
zyl se talowé Těslechetnosti. A neyprwé gi napomenul/ aby pře-
tryla Zambu a Nahotu Těla swého : potom s mnohau Žútiwesti
hleděl gi odwesti a Mysl gegi odwrátiti od talowého Stattu nesses-
chetného. Naposledy toho doložil/ že Pánu Bohu a milému Spa-
syteli Krystu SŁžíšy/hned od Dětinšwj Swěto/ Tělo y Dnyšy swan
obětowal/ a w Čiřstotě až do neydelší Smrti setrawati přislíbil: z
kterého Příčiny ženštau a tělesnau Milost je zawrhl/ a wšelšau Lj-
bost a Rozkofs Těla je porupil. To powěděw bez Messánj od ni
odesšel. Ona pak po talowé geho sobě nepřigemni Odpowědy/ roz-
hněwala se welmi a pohnala naň: a hned myšlila aby Muže Bojžho
w Posměch w Zambu a Lechlost wwedla: a galo druhá Putyřfárta
křičeti a prawiti chtěla: že gi Nášly věniti a Mocy postkwrniti chtěł.
Ale Bojžka Welebná Opatrnost nitoli neráčila toho dopustiti/ aby
newinnému a sšlechtnému tomu Duchownjmu / tať nesseschetného
Čjnu Porupa přičtená/ a tudy geho dobrá Powěřt zhyzděná býti
měla. Nebo hned/ gatz ta nesydatá žena křičeti a Glas swůg wy-
pustiti chtěla/ ten dábel/ kterýž gi talowau Těslechetnost wnull/
gegi Tělo přewelmi těžce trápití a nj lomcowati počal. Protož se
zběhli k tomu přítomny Lidé wšydnj/ a na Příčinu talowého Křiku
pilně se wyptáwali. Naposledy po mnohých Znamených/ že žena
od dábla poseďlá gest/ poznali. Pročez powoláni gsau Mužj Dče-
nj/ který vměli dáblly zalkjnati: a k tomu strogila se rozličná Lelář-
šwj/ gimij Obyčeg měli/ talowým Lidem pomáhati: ale nic gi ne-
zbowili: nebo dábel talowau Odpowěd dáwal/ tím který ho zalkj-
nali: Z tohoto (prey) Těla newygdou/ a na krátce mne wyhnati wo-
cy nebudete/ leč sem toho Muže přiwedete/ kterýšto w prostřed Ohně
gsa postawen/ nemohl od Ohně býti spálen. Protož ptali se na to
wšydnj/ a chtěli rády wěděti/ kteral se má tím Slowům dáblowým
rozuměti: y po mnohém na to Dotazowánj/ někteřj řekli/ aby tam
powolán byl/ a k tomu přiweden Bněz Wincencyus: nebo poněwadž
gest Muž y Vměnjm y Swatosti žiwota wznessený/ a k tomu tať
šlyšel Spowěd této ženy/ gisťe že žádný giny/ tromě geho/ lepegi a
prawj

pravdivější těchto Slovo vyložití nemůže: Sněže se tehdy na tom /
 sli k Swatému Wincencysovi / a co se tam přihodilo / oznámili
 mu: žádajce při tom / aby ráčil s nimi giti / ženu tu nawšstiwiti. On
 pak wěda co gest w tom / ačtoli neshadno powolil tomu: wšat aby
 tudy na ni toho newigewil / a nětého neobyčejného před sebe bráti
 se newlázal: poněwadž gindy obyčejně Ulečné nawšstiwowal /
 co gšau chtěli / a zač žádali / obdrželi. Wšat přes to rozličná Mys
 šlenj sám s sebou mage / Páns Gřizny Dřystu se poraučel / a geho
 Milosti za to prosyl / aby pro swau nesmjrnau Dobrotu / ráčil se nad
 tan bjdnan ženau / kteráž netoliko na Těle / ale také y na Duffy / bjdně
 od ďábla se trápí: milostiwě smilowati. Potom když k tomu Mjstu
 přišel / kde ana neboha se trápila / ďábel hrozně weyl / a hlasem kri-
 čel / kta: Gle / teby gest giž ten Mjz / kteryž v prostřed ohně nenj spá-
 len ani porušen: a gá giž odsud musím odgiti / a déle zde nemoha
 býti. To ktauc / pryč se beal / a Těla toho na poly mrtwého tu zane-
 chal. Což widance Lide přítomnj / ten a takowý weliký Dřw / olelli
 se welmi / a Swatého Wincencya w wěššy Wážnošt a Poctiwosti
 měli / a od takowého hanebného Skutku mnozy se také tím odwedli.
 Tat napřal Surius w žiwosti Swatého Wincencya w 1. Knize w Ka-
 pit: 12. (in Spec: Exempl: Tit: Diffamare Exempl: 8.)

Tuto gystory naschwále gšem obššyrněj wypřal / aby Cštenářj
 poznali galými Auřlady Lide Duchownj býwagi k Gřichům wábeni
 naklořawáni / y přiwedeni. A aby každý magc o tom Wědomost /
 nezhorřowal se / křzby o nich co nelibého wšlyšel / nerupil gich a
 nezamjtal: ale raděj politowal gich / a Pánu Bohu za ně se pomo-
 díl / aby gim propůgčiti ráčil Milosti k Powstánj a k Polánj.

Kapitola Sedmá.

že tj / kterj k Gřichům Smilstwa a Cyzolořstwa / a k
 tím podobným napomáhajj / těžce trestau budau od
 Pána Boha.

Welké Záslepenj v Lidj se nacházj we Dvěřě / totiž že některj Li-
 de Lakomřtwym wábeni / osiwěli se k Smilstwu aneb Cyzo-
 lořřtwu / a k giným podobným Kuffiánským Hanebnořřtem
 napomáhat galým koliw Spůřobem. A záslepeni takowj Lide za
 Gřich toho sobě nepolládajj / ani Polánj z toho činj / a Dnělým
 P
 Spo.

Spovědníkům o tom neoznamuj : a domnívaj se že to gegich. Sých není / když oni sami toho se nedopustili : a tak ge dábel chytře vede / až ge do Pella za těmi Smilnými a Czoložnými zavede : a tam oni teprw poznají / gal zle z hřespli / a čeho gsau zaslaužili. Pročež wěděti má každý / že t talowým hanebným Sýchům / a t galy m koliw giným / napomáhat / buď Kaddau / aneb Uplatkem / aneb Slyby a Připowědj / aneb Chytrosti / aneb strz Czary / gest woliký Sých / a že říkly Počet za ty Dusse Pánu Bohu wydat musely talowj / a těžké Muly w Pella snášet budan až na wěty : nebo psáno gest : Běda tomu Czlowětu / z kterého Pohoršeni pochází. A tdi gest Pahoršeni přeweliké t talowým Sýchům pomáhat a přiwádit. Psáno gest gestě : Sodnj gsau Smrti / netolikoj ktej zle činj / ale y t ktej powoluj / a pomáhaj. W Epist: t Křimanům w Kap: 1. Grozau Sřstori nacházjmi o gedné ženě / která dwaum z Manželského Stawu t Czoloženi napomáhala a ge swádila / aby on Manžel / znechtj se sobě swau pořádnau Manželku / s cizy Manželau czo- ložil / a hřespl : Sřstorie gest talowá.

Byl někdy w gednom Měste Městěni gedew / Muž Bohabogný / pobožný / a sředry Almužnj a příkladný Czlowět / magjc swau Manželku pořádnau ; ale ne tak Pána Boha se bogjcy galjz on byl : kte- rážto Prostředkem Smrti z tohoto Swěta když se odebrala / on se staral o gegj Dusy / a často přemyslel galby s ni bylo na onom Swěte : pročež prosywal Pána Boha / aby mu račil galy m koliw Spůsobem zgewiti / galby s ni tam bylo. Po mnohá Dnech Dusse geho Manželky přišla t němu / a řekla : Cos žádal od Pána Boha / tos gj wyžádal / a teč gsem přišla tobě oznámit gal gest semnau : Pročež pod za mnan / a vhljdaš djwné wěcy. Sšel on za ni : a hle když přišli t Dwěřům galchos Domu / ta Dusse geho Manželky proměnila se w šada welikého : čehož on se vlek w chřel wjrat spát- kem : ale ona ho napomenala aby se nebál / ale předce dále šel. We- šli tehdy do galchos Domu hrozného a strasného ; a tu Dusse ta geho Manželky zas proměnila se t Spůsobu prwnjmu / a řekla : Po- djweg se co se djti bude / a nic se nebog. Widěl tehdy že dáby pře- hroznj přišli tam / a přinesli welikau Pánw / a Ohněm gi welice rozpalowali / a dvě Dusse do ni whodili / a w Metálu ge tam sma- žili gako Boblily bez přestánj / a bez Dlewenj. Tu řekla Dusse geho Manželky : Znás tyto dwa / ktej se w této Pánwj smažj ? Wišs do- bře

bře je tento byl Spolu. Měšťeinj twůg/ a tato Měšťeinjka. Tito dva zanechajíc Manželůw svých spolu cizoložili/ a nevěnice Polá-
nj žádného za své štých/ zemřeli: a proto odsazeni gsau od Pána
Boha k talowé Polutě. Že pať gá gsau byla Pomocnicy k těm zlým
a hanebným Sturkům gegich/ gim k tomu napomáhajíc a ge swá-
dějíc/ bylabych s nimi w tej Pánwjsmažená. na wěly. Ale že před
před Smrti Polánj z štýchůw svých včínika/ wšla gsau toho Zatra-
cenj. O tom píše Nicol: Dinclespule in lib: de septem Donis. (in Spec:
Exempl: Tit: Adulterium Exempl. 7.) Z této Zystorye widjme / že tať
dobře zasluhují Crestánj tj / kterj napomáhají k štýchům / aneb k
gich Wykonámj Raddy dodawajj / galo tj kterj hřešj.

Crestáwa Pán Bůh Swodnily a Swodnice / kterj k hanebnému
Smilněnj aneb k Cizoloženj napomáhajj: ale byľoby za spravedli-
wé aby y Lidé getrestali / kdyby koliw talowé possihli. Crestali Ba-
bu gednu / Swodnicy schytralan / náležitě / dobře / spravedliwě / a
chwalitebně w gednom Měště / o které talowan Zystorygi nachá-
zjw.

Byla gedna žena stará / Swodnice poctiwých Panen a cizřich
Manželek / která gednomu bohatému Měšťeinjnowi připowěděla k
chlipne Wáli geho přiwěsta připrawit poctiwau gednu ženu / Man-
želku gednoho chudobného Muže / z Duplatku. Přišla tehdy do ge-
gijho Domu / gi pozdrowila / a anlišně se k ni měla / a galoby gi ne-
znala tať se dělala. Po malé pal chwili / wffudy wůkol wzhljdagj /
stegj kaľa sobě / že po Cestě k ni gdauc welmi wšála. Ta dobrá mlá-
da žena nemohauc se toho dočkat / aby gi Baba oznámila: proč gešť
k ni přišla / y zeptala se gi / co dobrého y ni potřebuge ? Řzela Ba-
ba: Má milá Pani / šly ty ta / newjm / a Mášš k talowé Gmeno /
aneb gsylí talowé Marty Decra: na kterau gá se ptám / a kterauj tebe
býti domnjwám / neb zde swau Dgčenu mji mám. Odpowěděla ta
mladá žena. Gsemli gá ta / newjm; nej tohoč neptjm / a netagjm /
že mně tať hřagy / galy ty ginenugeš / a Marty mau tať gsau měla
talowan / galoj oznamugeš. Tehdy Baba křti a Ofsemctnosti pl-
ná, chytika se gi žďela / a obgymala gi / lybala a chwálila / řkauc: Ba-
má milá Dgčena / gistě je gš wšleďa k twé milé Matce podobná. Dá-
le se gi ptala: Tlu powězj m / galeho máš Muže: y oznámila gi ta
Mladice / a řekla: Děrujíc Panu Bohu dobrého: galkoli chudeho a
potřebného; a wšat swého Řzeměšťa Tesatřkeho pilneho / a na mne
lastawého. To šlyššc Baba wzdychatj a litowati gi začala / řkauc:

Ba milá Dcero/ má milá Dčeno/ kterak gŷy ty ŷ takowé Chudobě
 přišla/ a tať potřebneho Kzemeslnjka sobě wzala/ gesso gŷy w Rodu
 twém/ napotád ŷtoro/ wŷtedo možné a bohaté Lidj měla. To ŷelŷŷy/
 gaťoby proto zarmanená byla/ nic wjice nemluwila/ a od ni odeŷla.
 Čtwtý Den nawratiwŷŷy ŷe ŷni zas/ ŷelka : Gŷŷŷ/ má milá Dčeno/
 ŷtaram ŷe o tebe/ ŷtaram/ abys Chudoby a Tlauz netrpěla/ ale lepegi
 ŷe mŷti mohla. A naŷŷlaŷ gŷem giž ŷ tomu y Cestu/ gen budeŷŷli chŷti
 mne poŷlednauti/ a w tom/ coť důwěrně a w Tagnosti oznámjm/
 mi ŷwoliti. Geŷt zde w tomto Měŷtķi gedem welmi možný a bohatý
 Člowik/ kterýž mi ŷe toho wčeregŷŷyho Dne ŷwětil/ ldyž gŷem na
 twau Chudobu na Měŷtķŷŷi naŷŷlala/ a tebe/ gaťo ŷwě milé Dčenyŷ
 jeŷ ŷ ničemnému Mŷŷtu přišla/ litowala; y oznámil mi/ že tebe na
 dewŷŷedy giné ženy milage/ a žádá: a budeŷŷli mu chŷti po Wůli by
 ti / že budeŷo / nať ŷtlage / gen pomýŷliŷ / wŷŷeho dobrého doŷti
 mŷti. Odpowíděla ta mladá žena : Dchowěgž mne toho Pán
 Bůh. Mamí gá Manžela ŷwěho milého a dobrého/ a lepŷŷyho než
 gŷem gá ŷamá / a kteréhož negŷem geŷtķe ani hodná. Protož toho
 nevčinjŷ / a Bohatŷwŷy s gŷŷhem dobywati nebudŷ a neminjŷ.
 Tehdy Baba/ gaťoby tomu wděčná byla/ whljdný Obljteg na sobě
 wklázala/ ŷtauc : Dobře prawŷŷ má milá Dčeno/ giž na tebe o to
 laŷkawigŷŷy budu: a ŷ tim odeŷla. A po třech Dnech nawrátķla ŷe
 ŷni opět/ a pobídķla gi ŷtauc : Pod ŷem nau má milá/ pŷgdeni ŷpolu
 ŷ Matce Bojŷ do Koŷtķela. To ŷlyŷŷe ta dobrá žena/ nemagje gi
 giž w žádném Podezřeni/ ŷŷla ŷ ni. A ldyž před Dům toho bohatého
 přišŷli/ tať gať bylo na ni naŷtraženo/ Mladice Mocy wzatá/ a do
 Domory nigalķe temné wtážená byla: a gŷauc w welikém ŷauženj
 Mýŷli ŷwě/ gaťo nědy ona poctiwá ŷuzanna/ ŷrdcem ŷwým Pána
 Boha za Wyŷwobozenj poproŷŷla: a w tom sobě gedŷu Chŷtrowŷ
 wymýŷliŷla/ a naŷloniw ŷe ŷ té Babě / poŷŷepmo ŷ ni promlawķla /
 ŷtauc: Má milá ŷtatičķlo oznamugji/ že na mne této Mocy/ gať
 wŷŷ / podlé Běhu naŷŷeho ženského/ přišŷlo: protož welice proŷŷjm/
 wyŷwobod mne odsud dnes/ a gá tobě připowjdam/ že ŷem zegŷteg
 ŷŷyho Dne chcy ŷe nawrátiti zas. Dala tomu Mŷŷto Baba: na ten
 ŷpŷŷob powolil y ten bohatý Smilnjŷ/ totķz ldyž gegj čas mine/ aby
 ŷe ŷněmu nawrátķla. Ale ta dobrá žena/ wyŷŷedŷŷy z Kuŷau gegjch/
 gaťo z Dleťce Prát/ myŷliŷla co má dále činiti/ a kterak té Babě za tu
 gegj wěrnau ŷlužbu a Prácy zaplatiti : y poradķla ŷe ŷ některými
 ŷauŷed/ aměŷwými/ a z nich sobě čķj ŷtatečně a ŷyné wybraķla/ a ŷ čķ
 ŷŷými

Kapitola Osmá.

O Howadském Hřichu/ galť on a gal weliký gest.

DImo giž oznámených Hřichůw proti sřestému Přítázanj Božímu/ gestě se nachází Hřich Sodomský a Hřich Howadský. Co gest Hřich Sodomský/ psáti tuto nebudu; neb gsem odložil o něm psáti w druhém Dílu této Dnjhy w Kapit: 2. Ale co gest Howadský Hřich/ teč oznámjm. Howadský Hřich/ aneb Howadbský/ gest tento/ kdž Člowěk něsterý/ buď Mužského/ neb ženskeho Pohlawj/ s Howadem smilnj/ kaťé koliw howado bylo/ buď Kůň/ Dozbyla/ Bráwa/ Osel/ Pes/ Owce/ Doza/ zě. A takowý Hřich gest náramně weliký/ ohyzdny a težký/ pro který Pán Bůh gřstotně a přisně trestati bude. Což aby Lidé poznali poručil Pán Bůh takowě hanebně Smilnšty/ y s těmi Howady/ s kterými ta Ušlechetnost spáchali/ zabit/ a nešwit. Slowa Boží gšau tato : Kdožby koliw s Howadem obywal/ to gest/ kdožby koliw smilnil s Howadem/ Smeřj ať umře : Howado take zabitě. Item ? žena kteraby obýwala s Howadem/ spolu ať gest zabitá s nim. Tak psáno gest w 4. Dnjze Mojz: w Kapit: 20. A Práwo Swětské takowě Hřisnšty na šrdle trestawá/ a obyčegně za žywa páliť a na Prach spáliť poraučj y s Howady/ s kterými hřesřyli: galťchž Příkladůw gšme nětce sřysřeli, nětce w iděli.

Má tehdy každý Člowěk poznat z takowěho Trestánj/ že ten Hřich Howadnosti/ gest přewelmi weliký a ohyzdny/ poněwadž y na tomto Swěťe Ohněm trestán býwá. Ach považte Lidé! gal to mřzutě Smilštw a ta nezřjzená Chlipnost Člowěka zastěpuge/ tať že y s Howadem hanebně hřesřyt se neosřerchá : a gšauc Člowěkem v Obrazu a Podobenštwj Božímu štwočeny/ Howadům se přitownáwá sám/ a s nimi hanebně smilnj : tať že o takowěm dobře napsal Swatý Dawid w žalmu 48. Člowěk kdž byl we Cti postawen/ nštrozuinel/ Chlipnosti ohyzdnan gšauc zaslepen : přitowan gest s Howadům nemaudřym/ a podoben vřiněn gest gim.

Podle toho má každý Člowěk wědět/ že nšlšstý ani hledět na žambu Howad/ ani se gi dotýkat Kulama : ani kdž se Howada šcházegj/ nenálej se na ně dšwat ; zwlašř. Mládeřj: neb y to gest Mřzřlost a Hřich/ a Podnět Chlipnosti. Nenálej taťe do Lože s seban brát

brát Pšuw/ y těch maličtých/ pro Přejinn/ které se snadno Mandry
dowtjipiti můž.

Tu mně také přichází na Pamět/ co geden v mne powjdał/ a gi-
fil/ že Otima swýma na to se djwal/ co dělalo některé ženšte Pohla-
wj s těmi maličtými Pšičky/ totiž hanebnosti/ která se nikdy ani gine-
nowati nemá : mnohem méně prowadět. A doložil/ žeby náležitě
bylo takowé některé malé Pšičky za žiwá spálit. To/ prawjm/ přes
demnau mluwil geden/ který se dokládal/ že Otima swýma na to
hleděl/ co s takowými maličtými Pšičky děláno bylo.

Pročez/ prosým/ nechť se takowj rozpomenau/ a každý giný také/
na milého Pána Boha/ a takowým štjchem howadštým / welmi
ohyždným/ at ho nehněwá a nevrazy. Uchť se takowj rozpome-
nau na swau milau Duffy/ a gi nespržnugi a nezawáděgi tał hane-
bným štjchem. Uchť se rozpomenau na to/ že gšan l Obrazu a Pos-
dobenstwj Bozjinn Stwořenj/ a neydražššy Krwj Syna Bozjho
Krysta Pána wyłaupeni / a Těla swého tał ohyždným štjchem at
nespržnugi. Uchť se rozpomenau na Trestánj/ kterého a galeho
zasłahuge takowý štjch/ a Cžlowěk/ který se ho dopausstj: totiž/ a
nebo na tomto Swětě spálenau být od Datůw na šranicy y s howa-
dem/ a tał ohawnau Smrti skłizenau být z tohoto Swěta: aneb na
onom Swětě pálenau být w Pelle na wěčné Wěly w Ohni newyšlo-
witedlně průdčým a nevhasytedlným. Gle krátka welmi Rozkošs/
a tał welmi ohyždna a mrzka/ k čemu by přiwedla!

Kapitola Dewátá.

Co se o Myslenj a Požadánj smilném a nečistém ro-
zuměti a wěděti má.

NE sám toliko Stutel smilný aneb czozložný/ štjchem smrtedl-
ným gest/ ale y Myslenj nečisté a srdečné Chlipnosti Požadánj/
štjch smrtedlný na Duffy wwadj toho Cžlowěka/ který takowé
chlipné Myslenj a Požadánj přigjmá/ w něm sobě zalibuge a lochá
se/ a gemu powoluge. A takowé tělesné Myslenj/ aneb žádosti/ ča-
sko Cžlowěka polaussegj/ gał Swětského/ tał Duchownjho/ tał
Alášterského y Swarého: ale ten Rozděl gest/ že Duchownj Lidé
vměgi ge od sebe odháně/ gim žádného Mjsta nedáwat/ a nad nimi
swjtzjzjz; a tał ne štjch/ ale žáslahu y Pána Boha zegškat. Takowé
těl,

tělesné Potušení trpíval y Swatý Pawel Apostol; a ten Apostol/ který od sameho Krysta Pána k tomu Urádu Swatému a Důstojenství povolán byl; a který y do Káge/ y do třetího Těbe wtřzen byl: gat on sám o sobě pišse w 2. Epistole k Korynt: w Kap: 12. tak to: Ale aby Welikost Zgwenj mne nepozdwižla w Pechu a Wysokomyslnost/ dán mi gest Ofen Těla mého/ Angel Satanůw/ aby mne zashýglowal/ a bych se nad Mjru newynássel. Začej tiskrát gsem Pána Boha prosyl/ aby ten tělesný Ofen odstanpil odemne: y řekl mi Pán Bůh: Dostli máš na mě Mlilosti: neb Moc má w Těmocy se dočonává. Tak sám o sobě pišse Apostol/ gatě Potušení tělesné trpíval/ a pro kterau Příčinu to trpíval: ale mu nepowolowal/ ani w něm žaljbenj nemíwal/ ani ho sám dobrowolně nebledal/ ani Příčiny nedával: aby přišlo: ale naproti slyšé tomu Potušení odpíral/ a od sebe ge odháněl. A co wjc? Pána Boha za Ochránu žádal/ aby od takowého Potušení přemožen nebyl; ale radějí aby on ge přemohl. Přidával k tomu wjc Swatý Pawel/ totiž že swé Tělo mrtwíl a trápil/ Postem/ twrdým Leháním/ žijím/ Prácy: neb tak pišse sám w 1. Epist: k Korynt: w Kap: 9. Třecy Tělo mé/ a w Službu ge podrobugi: a bych snad giným láže/ sám Tělesnětým nebyl učiněn. Na ten Spůsob ginj Duchownj tělesná Potušení trpíwagi; ale ge odhánějí/ a Pána Boha za Pomoc žádají/ gemu swé Srdce y Duffy oběrgjce: ano y Těla swého Bugnost Postem a ginými Spůsoby mrtwíje. Kdo koliw y z Swětých Lidj na ten Spůsob činj/ dobře činj/ štjchu nemá z takowého Potušení: ale naproti tomu/ kdo ge rád má a ge přigimá/ a w nich se lochá/ takowý Člowěk wždydy hřích smrtedlný má po každýkrát/ když takowé Myslenj má; byt se Stuktem neshalé/ a třebaš y Stuktem splnit nemyslílo.

A takowé tělesné žádosti/ Myslenj a Potušení y Pozdwižení/ neyčastějí míwagi tj/ křeťj Stuktu smilného se dopustili/ a tak swé Tělo Chlipnosti zapálili. Míwagi y tj/ křeťj s Druhým Pohlawím zahráwagi: a gestě wjc tj/ křeťj hanebně se dotýlaji/ aneb na hanebné wěcy se díwagi. Slyšme co o tom Pán Krystus mluwj w dwa tého Matausse w Kapit: 5. Mluwj pal takto: Slyšeli gste/ že powěděno gest Starým/ to gest/ že Přilázanj dáno gest/ a Přilázanj Božim zapowěděno: Tělesmilnišs. Ale gat prawim wam: Každý kdoby pohleděl na ženu tu Požadánj gi/ giž gest smilnil s ni w Srdcy swém. Podobně/ kdyby ženške Pohlawj widauc Musšé Po.

Pohlaví/ Srdcem ho požádalo/ aneb chlipně Myšlenj na Srdce
dopustilo/ giž zhřešilo. Pročež napomíná Pán Krystus/ řka: Ge
stli že Oto twé pohoršuge tebe/ wylupij ge/ a wrž od sebe: gest vžj
tečněj tobě aby zahynul geden Aud twüg/ nežby celé Tělo twé wr
ženo bylo do Ohně Pekelného. Slyšme o tom žalostně Gy
stoye.

Byl geden bohatý Měšťian w Měšti/ Komum řečeném/ w Ze
mi Wlaske/ který několik Let měl w Domě swém v sebe Kuběnu/
ženu nepoctiwau/ a s ni tak obcowal gal s Manželkau počá
dnau: naposledy ldyž vpadl do těžké Nemocy/ a Léčarij mu ozná
mili/ že mu z té Nemocy pomocti nemůžau/ a že vmřiti musí/ aby ra
děj o swau Dussy se postaral/ a Spowědnjka/ Otce Duchownjho/
k sobě zawolati dal/ a z Hříchůw aby Polánj činil/ a k Saudu Božj
mu a na Wěcnost aby se hotowil: wdělal on tak/ a gedenho Aněze z
Towaryšstwa Gřisšowa zawolati k sobě dal/ a gemu se z Hříchůw
swých náležitě wyznal. Spowědnjst rozumný nechťel mu dát Ko
hřešenj/ dokudby spjls té Kuběny od sebe nepropustil/ a z Domu gi
neodbyl/ a na wěky se gi neodpowědil/ a wšech Hříchůw aby wěrně
želel/ a Polepsšenj žiwota gistě připowědil. Wdělal on to wšsedo:
ač z Počátku welmi nerád; ale potom wěrně a wprjmně: a tak
Swátostmi zaopatřen žiwot dokonal. Na druhý Den po
geho Smrti/ ldyž řečený Aněz o geho Smrti se dowědil/ šel do
Kostela/ aby za geho Dussy Mšsy Swatau slaužil. A hle/ gal při
cházet k Sadržstyi patrně znamenal/ že ho cos odstrčilo zpátkem:
a ldyž on/ newjda žádného/ za nic to měl/ a předce šel/ hlasťe na
něho zawolało: Kam gdes? Ale on/ newida opět žádného kdoby
to wolal/ šel předce k Sadržstyi: a tu nim opět cos střčilo zpátkem
na dwa neb na tři Broty/ až se tomu sám podjwil. Wšsal že ani
tenkrát žádného newiděl/ za nic to měl/ a wegdanc do Sadržstye/
oblehl se w Měšně Kauch/ a s Ministrantem šel k Oltáři/ aby Mšsy
Swatau slaužil za toho minil. W tom ldyž Ministrant po něm ři
kal Confiteor, to gest Obecny Spowěd/ wbljdal ten Aněz Obludu
šferednau na Oltáři na tom Měšti kde se počjna slaužiti Mše Swa
tá; a widauc gi zhrošyl se: a w tom ta Obluda k němu promluwila
takto: Nemodli se za mne/ a Mše Swatě neslauž. Ptal se
Aněz/ a řekl: A proč nemam se modliti a Mše Swatě slaužiti za
tebe? Zdaliz ty negsy Dusse toho Měščenjna/ kterého gsem gá wěc
regšj/ ho Dne Spowěd šlyšsel/ a Swátostmi zaopatřil/ a tak na
Cestu

Cestu Spasení věčného obrátil / a na ni postavil? Odpověděla Oblada: Gšem gá ten: a tať se wšsedo stalo/ gať mluwíš: a gá gšem se tobě vprímně wyznal wšsedch Štíchůw mých/ a Rozhřešeni y Odpustřeni gich dostal: a Pán Bůh mně ge taťe milostiwě odpustil: a tať byla gístá Naděge Spasení mého. Ale Nestěšť! Gať gšy ty z Domu mého wyšel/ hned zas le mne přišla ona nestřastná žena/ má nědegsšy nepoctiwá Kuběna: a gať le mne přistaupila/ chřegec mně slanziti podle Obyčege předěslého/ gá widauc gi/ a rozpomenuauc se na Sturky/ kterě gšem s ni činíwal/ zas přišlo Požadání chlipné do Srdce mého/ žebych zas s ni hřešyl/ řdybych wyzdravěl/ a gá tomu Mýšlení neřádnému dal gšem w Srdcy mém Mýsto/ a w tom hned gšem žiwot dočonal: a tať w tom Štichu smilného Požadání gšem vmtěl/ a t Saudu Božímu přiweden/ odsauzen gšem do Petla na věčné Zatracení: a tať se ty za mne nemodli/ neb mně nepomůžes: a to powěděwšy ta Oblada/ zmizela. Pädagog: Chřistian: cap: 4. de peccat: cogit: (in Nucleo Catechet: Lect: 65.)

Podobnau gšy story nacházým o gedné bohaté Paní/ která byla za žiwobytí swého welmi pobožná a příkladná/ a Almužny Chudým štědře rozdávala/ a byla w Wážnoski v Biskupa toho Města pro ty a taťowé Ctnoski: a on sám ten Biskup byl gegy Spowědní. Přihodilo se gi častu gedného/ že magie před sebau štogicý swé Služebny/ na gedného z nich wšfetečněgi pohljda/ zamilowala ho/ a chlipnau žádost t němu do Srdce swého dostala/ a gi hned nezawrhla; ale raděgi w ni Zalybení měla: a tať zhřešyla. A gať toliw gi častko na Mýsl přicházelo/ aby se toho Štichu/ Mýšlením samým a chlipným Požadáním dopustřěného/ spowjda/ a Rozhřešeni žádala/ a přigala: ale ona se štýděla spowjdat: a to y w poslednj Nemocy před Smrti/ řdyž gi Swědomi gegy newyic pobjzelo/ aby se z toho Štichu wyznala: ona wšsal předce y tentrát se štýděla/ a newyznala. Newyznala se/ prawim/ toho Štichu/ a tať zemčela. Biskup Spowědní gegy newěda nic o gegim tom Štichu/ pětný gi Pohřeb wđěl/ a w swé obzwláštnj Kapli gi pochowati dal: a to pro gegy Swatost a Zasluby/ gať on se domníwal. Ale gať gest diwňy a hrozňy Saud Boží/ wložalo se hned prwnj Tlocy po gegim Pohřebě. Nebo řdyž ten Biskup wštal o Půlnocy/ a wcházet do té Kaply aby se modlil Štítnj/ widěl tam Oheť welitý/ gaťby wšsedo hořelo; y vlekł se: ale předce poručie se Pánu Bohu wšsed tam/ a widěl Dřw hrozňy/ a snad nildy prwe newjdaný. Widěl/ prawim/

wjm/ na hrobě řečené Panj Kosti weliký postawený/ gal šáblý Tělo
 gáčeb na něm pelli a Ohněm pálili/ a podřantagjce a Oheš rozná-
 cugjce to Tělo obráceli. Poznal pať Biskup/ že to Tělo bylo té Panj/
 kterau on w té Kapli Dne předěšlého pohřbiri dal/ a ptal se coby
 to bylo/ a gáčby s ni bylo? Odpowědlo to Tělo/ gáčby žiwo bylo/
 tjbý bylo: a přitom oznámilo Přjčinu/ pro kterau dáno bylo šáblům
 w Moc/ a Duse gegj že gest zadržaná do Pella/ totiž pro chlipné
 Pomyslenj a Srdcem Požadanj/ kterého se dopustila z wšfetečného
 na gednoho Mládence Pohleděnj/ a že se ho nikdy nespowjerala/ pro-
 to že se styděla. A to powěděwšy/ stratilo se to Widěnj. To pať
 Pán Bůh vlázał na Tělegem/ aby poznáno bylo/ co a gal se weblo
 s Dusy gegj. O tom piše Joan: Raulin: Ordin: Cluniac: (in Nucleo
 Catechet: loc8 cit:) A tať widjme/ že y Myslenjm nečistým a chli-
 pným Požadanjm Lidě hřešy smrtelně/ a své Duse zawáděj na
 Zadržaněj wěčné; byt pať Skutkem nikdy se nedopustili.

Magj gěstě wědět Lidě/ že hledět a djwat se na hanebné wěcy;
 zwláště na Ťahotu druhého Pohlawj/ gest taťe Gřich. A Rozwá-
 ženj má každému býť y to co čteme/ že Adam a Ewa w Ráji/ gal po-
 znali že gšau nazý/ tať gal ge Pán Bůh stwořil/ styděli se sami za tu
 Ťahotu; gal koliw Manžele swogj pořádnj byli/ a sami dwa to-
 liho na Swětě Lidě: pročez nadělali sobě šášter z Katolesti Stromu
 šřlowého/ a tať Ťahotu Těl swých zakryli/ aby gi gedn na dru-
 hým/ a ani sám na sobě/ žádný newiděl. A ldyž ge Pán Bůh z Rá-
 ge wyhnal/ dal gim Sulničty/ aby zakryli šambu a Ťahotu Těl
 swých. Genes: 3. Myz toho takto sobě rozjimegme: Gěstij Adam
 a Ewa pořádnj Manžele styděli se/ a měli se stydět/ za Ťahotu Těl
 swých/ a gedn před druhým gi zakrywali; čím wjc magj se y nyněg-
 šy Manžele y wšfydni gimj Lidě za ni stydět/ šambu šwan přikry-
 wat/ na m/ a mnohém wjc na cizy/ se nedjwat a nehledět. Btečj
 pať na to nic nedbagj/ a rádj se djwagj na wěcy hanebné/ nechť šřšy
 co gim mluwj Swatý Otec Augustyn: Non dicatis vos habere animos
 pudicos, si habeatis oculos impudicos: impudicus enim oculus, impudici
 cordis est nuncius. E lib: Castit: mort: gen: fol: 72. Nešřegte že máte
 Myš čistau a Srdce čisté/ gěstijže máte Oči nečisté/ gěstijže wzhljdate
 a rádj se djwáte na nečisté a hanebné wěcy. Nešřydate Olo/ nešřy-
 datého Srdce gest Zwěšřowatel a Swědel.

Co se šřalo Dawidowi Bráli Izrahelšřému? Šdaliž newjite že z
 wšfetečného Pohleděnj na Nečistotu nabě ženj/ a té cizy Manžely/
 Q 2 vpadl

vpadl w Czuložstwo? Co se přihodilo gemu / přihodilo se jednomyšlně mu giněmu: a tak at se nestane y wám ctnj Křesťané/ odwracete Oč wassých od hanebných věcy.

Wědětí také náležj/ že ani mluwit/ ani spjwat hanebných Pissnj a Slow nemá žádný Czlowěk pod hřichem welikým. Nebo poněwádž wsseliké Slowo/ y to marně promluwené/ bude w Den Soudny předneseno zgewně/ a mussej Lidé z něho Pánu Bohu/ Soudcy sprawedliwému/ počet wydat: nad to tehdy wjc z Slowa oplzlého. A djwiti se gisťe musíme/ že gisť mnozý wwylli mezy Mládeži a před Mládeži hanebná Slowa mluwit/ a zertowat z věcy oplzlých/ gaťoby se tím wymluwnými a kratochwilnými wložat chtěli. Ginj pat aby ctné Panenky přjtomné a giné poctiwé ženy k Zastyděnj přiwedli/ welmi oplzlá Slowa mluwj. Ach niternj Tlučhubowé takowj/ nepolládajj toho sobě za žádný hřich/ gaťoby Pán Bůh takowých hanebných zertůw za nic polládal/ a swým časem přjsně nemstíl. A takowj zaslepeni Lidé/ před počestným Czlowěkem/ aneb před Ducho wnjm/ nechťeliby/ ani nesněli/ takowých Slow mluwit; a před Pánem Bohem a před Swatými Angely geho se nesřdyj/ ani nebogi. Pročej nechj slyšj takowj/ co Swatý Pawel Aposstol Páně mluwj/ a gaťe gim Napomenutj dáwa w Epistole k Efským w Kapit: 5. Smilstwo a wsseligatá Učesťota chlipná a tělešná/ ať nenj ani gmenowaná mezy wámi/ gaťož náležj na swaté Lidj a ctnostne a chwali tebné Křesťiany.

Křej pat na to swaté Napomenutj nic nedbagj/ a mluwjwagj Slowa hanebná/ magj wědět/ že dwauch Hřichůw welikých se do paussěg. Nejprwé/ sami za své takowé hanebné Mluwenj magj Hřich/ že mluwili co se Pánu Bohu neljbiło/ a co od něho zapowěděno bylo skz Aposstola Swatého/ gať gme málo weyše slyšeli. Druhý Hřich magj za ty křej gich poslauchagj/ a takowým hanebnostem se wěj/ a gim přiwylagj: a to gessťešj hřich. Kdo nechces sám dobrým být/ nelaz giněho. Nebo běda Czlowěkowi tomu/ z kterého Pohoršsenj pocházj: lépe by mu bylo/ aby zawěssen byl Mleryšj Dámen na Arč geho/ a aby s nim wvržen byl do hlubokosti Mořské/ nezby měl před ginými/ zwlášt před Mládeži/ tak swěwola ně mluwit hanebná Slowa/ a ge tomn wěit/ a k Chlipnostj podpalowat: gať Pán Krystus wěj a mluwj w Swatého Matausse w Kapit: 18. A gisťe nenechawat Pán Bůh bez Pomšty a bez Trestánj tato.

taťowého hanebného Mluwenj a s oplzlými Křečmi Žertowánj. Slyšme zřstori.

Času žymního když Cestau šel Swatý Waleryš Opat/ vchylil se do gedného žarnjho Domu/ aby se sehřil; neb byla žyma welmi prudlá a tuhá. Wlašel pať tam sedjeho žaráře ašnim Wladaťe toho Mjšta/ a t; dwa spolu s Smjchem a žertowánjm oplzle a hanebné Křečj mluwili bez Studu. Slyšyc to Swatý Waleryš/ napomenul ge pětnými Slowy/ aby taťowého nectného Mluwenj přestali/ že gich to nectj/ a giným t Pohoršsenj gest: a Pán Bůh/ Sandce sprawedliwý/ že trestati bude/ kterýž y marné Slowa sauditi bude. Ale oni ho Smjchem odbyli/ a gestě wje taťowých Slow mluwili. Kžeť tehdy S. Waleryš: Gá gsem do tohoto waffeho Domu z té Přjctiny se vchylil/ že gsem w ně pro žymu welikau nemohl obštat/ abych se w wás drobet sehřil: ale waffe oplzlá Mluwenj zas mne na tu žymu wyháněj. Odegdu tehdy od wás/ a raděj žymu prudlau snášseti budu/ nezbych waffých tať hanebných Rozprawet děle poslauchal. Odšel tehdy / a Prach z Vloh swých štiáš na ně na Prachu Domu: a hle hned Pomška Božj na ty Wemrawomlawce připadla: žarář hned té chwile na tom Mjště oslepl: Wladať pať počal hnjt za žiwa/ a těžce se trápit. Poznagjc oni oba Pomšku Božj nad sebau/ poslali rychle za Swatým Waleryšem/ prošyc ho porně/ aby gim hřjch gegjch dobrotiwě odpustil/ t nim aby se nawrátit/ a za ně se Pánu Bohu pomodlit/ aby ta Polata Božj od nich odgatá byla: ale on nechťel. A tať žarář slepým zůstal doľud žiw byl: Wladať pať hnjt za žiwa/ až schynl a vmřel. O tom pišse Sur. 2. April. (ě Nucleo Catechet: Lect: 64) Z tohoto Přjkladu wě se každy/ co a gať máš mluwit/ a gať se máš chowat/ aby Trestánj Božjho wšfel.

Kapitola Desátá.

Že Zahrawánj a hanebné Dotyhánj/ gsau taťe Hřjchowe welicj: a že se gich taťe má každy wšřjhat.

S Jeděti taťe nálešj každemu/ že Zahrawánj a Dotyhánj nečistotné obogjho Pohlawj/ gest taťe welitý žřjch/ a gest welitě Wbezpečenskwj/ které weđe t Statku smilnému; nebo Tělo t Chlipnosti welice zapaluge. Aterěhožto Dotyhánj má se každy

wjc warowat / než Bedu mořjcyho aneb železa neyrozpálenějšyho; nebo tyto věci Tělu by toliko škodily / ale chlipné Dotyčánj Duffy. Dobře geden starý Swatý Otec říkával / a Mládež napomínával takto: Pamatuj / že galo Sůl gest z Wody / a budeli připogena k Wodě / snadná se zas w Wodu obrátj a rozpline: tak y Muzške Pohlawj gest z ženy narozené / dočkneli se gi nenáležitě / nakazý se y ono k Zamilowánj neřádnému ženy. A do se Smoly dotýká / giffě se od ni zmaže a polálj / prawj Swatě Pismo w Dnize Klezypstyt: w Kapit: 13. Toho se obáwagje čistotný Mládenec Jozeff w Egypťe / Syn Jachoba Patriarchy / kdýž ho Pani geho / žena sfregowná a neřydátá / k Czoloženj wábila a k sobě do Lože za Kabát táhla / on gi Kabát pustil w gegj Kutách / a vtekl. Uteodháněl gi Kutama swýma / ani gi odstřlowal od sebe / aby se tak smilné ženy nedotekl / a tim Dočknutjm Chlipnosti zapálen a nalážen nebyl. Otom pišse Moggjso w 1. Dnize w Kapit: 39.

Welmi škodné gest Dočknutj Těla draběho Pohlawj; zwlastě nečistotně; neb welmi potahuge k Chlipnosti / a snadno k ni přiwede. Znal gsem gá Czlowěka gednoho / kterého gedna wšseretná žena k sobě wšseligal wábila: a kdýž nic dowest nemohla / w gála nena dále Kutn geho prawau / a k swým Pršúm gi přitlačila: od kteréhož to Dočknutj ten crný Mládenec hned cýtíl weliké Potussenj k Chlipnosti: ale odpjral tomu náležitě / a tu Kuta swan často wmiwal; ano y o Stěny a o ždj otjral: a šorwa to Potussenj po třech Dnech setřel / a Pologe nabyl. Powážme my té Příhody: Gestliže ten který nechtj dotekl se ženy; a to ani ne w hanebném ani nahém Mjště / tak weliké Potussenj trpěl a tak dlanho / a tak těžce ge od sebe zabnat mohl: galsj giny / kterýchctjcy hanebně se dotýká druběho Pohlawj / aneb nechá se dotýkat? Teni tisýdrát wěřšj Potussenj muly msti: wšsal zdržjli se od těššyho šřesfenj a od Šturku tělesneho.

Galau Sylu má Dočknutj draběho Pohlawj; zwlastě nahěho Audu / poznáme z této Gystorye. Pišse Cyrillus o Žazracých Swatěho Jaroljma / že byl geden mladíčj Mnjch w Bláštěře: Ctitel weliký Swatěho Jaroljma / welmi šydliwý / a Czjstoty Panidě ruhý Milownj. Příhodilo se že Otec geho starý těžce se rozštonal / a byl žadoškw před Swatě swan toho Mnjcha Syna swěho widět: pošlal tehdy do Bláštěra / a dal pělně prošyt Opata / který Mnjchy šjdil a nimi wládl / aby k němu propustil Syna geho na některý Den propošlednj počšfenj. Powolil tomu Opat / a Mnjchowi poručil / aby

aby šel/ a Otce svého nawštíwil a potěšyl/ a nemocnému posloužil. Nerád ten Mnich to udělal: ale na Poručení Opata musel. Přihodilo se potom/ že kdys Otce svému nemocnému slaužil/ a Trohy mu w teplé Vodě myl spolu s Sestrou swau/ Panentau mladau a krásnau / že mimo Wüle geho Kulan swau o gegy Kulu zawadil. Odkudž na něho přišlo weliké Potussenj a chlipná žádost k té své Sestře: kterehoz Potussenj a chlipné žádosti žádným Spůsobem pozbyt nemohl; a proto z Domu Otce svého do Kláštera se nawrátit nechěl: ale naposledy přinucen/ musel se nawrátit. Ale ani tam ho to Potussenj s Pokogem nenechal; nýbrž tak dlouho ho trápilo/ a k Sestře táhlo/ až z Kláštera tezně všel do Domu Otce svého / aby tam té své Sestry dogiti mohl. Ale kdys neopatrně s tou Sestrou zabrawat chěl/ prozrazen byl/ a welice zahanden/ a střešán/ a do Kláštera zas odeslán. Odkudž po dvě Leta pořád Polánj weliké s Plátem mnohým lonal/ a sstiasně žiwot dokonal. Cyrillus iu Epist: ad Augustin: è Spec: Exempl: Tit: Fæmina. Exempl: 4.

Zoršlý Přihodu a wětšý Vysstěšj starý geden Mnich Paustewnjš dš sobě vbonil/ kdys neopatrně s gednau Pannau Pánu Bohu oddanau bydlel/ a ona se ho/ galožto Nemocného/ často dotkla/ slaužic mu: a on také to dotknutj snášet musel z Potřeby Nemocy své: o čemž takto psáno nacházým. Byl geden Mnich w Kláštere gednom mnoho Let/ a w něm Pánu Bohu swatě slaužil. Ten w své Starosti a Wětu Sesslosti se rozškonal/ a dlouho nemocný ležel: pročť řekl: Abych neobtěžowal Bratry mý / křeťj mne nemocnému tak dlouho giž slaužj/ a Prácy semnau magj/ pugdu ginam/ a ogednu do Egypta. Slyšíc to Opat geho/ řekl mu: Nechod nilam Bratře/ ale zůstaň zde: nebo gestj ogednes/ w štych Smilstwj wpadnes. To slyšíc on/ zarmautil se/ a z Šorliwosti řekl Opatowi: Gať gá mám gestě Smilstwa hleděť? Zdalj newidíš/ že Tělo mé wšedo gest zemdene/ a těmět giž mrtwé: nestaneť se to: a to powědív šel předce. Kdys do Egypta přišel/ něgalať Panenta/ která se byla Pánu Bohu oddala y s Panenstwjm swým/ widauc geho neznámého a nemocného/ a nemagjcyho kdoby mu slaužil / z Bohomyšlnosti mu posluhowala: a posluhgjic mu mnohokrát se ho dotkla / a on zas gi: ale žádným zlým Namyslem/ než toliťto z Potřeby pro těžkau Nemoc. Co se škalo: kdys ten Starec powyzdrawel od své Nemocy/ porušyl tu Pannu a obtěštal: kterážto porodila Syna. Starec tehdy wzał to Dítě/ kdys poodrošklo/ na Lotry swé/ a nawrátil se do Klá

Bláštěra swého/ a w Den welikého Swátku do Dostela s nim šel/
a předewšsemi Mnichy to Dítě postavil. Oni pak to widauce/ za-
šyděli se/ a splatali wšydni. Ale on řekl gim: Widjeli toto Dě-
tátko? wíte že gest Syn můj/ a Syn Neposlussenstwj mého. Pro-
tož warůgte se Neposlussenstwj a Pohlawj ženškeho/ a lagte se
mnan. Co se mně w Starosti mé přihodilo/ aby was tolitez ne-
portalo. A modlete se Pánu Bohu za mne/ ať za ten můj těžký šich
hodně Polánj činiti mohu. Potom se nawrátil do swé Chalaupy/
a činil šlawé Polánj/ až zase přišel k předššlemu Spůsobu swému/
a došel Smilowánj Božjho. O tom psáno se nachází w Dnje ži-
wotůw Swatých Otcůw (in Spec: Exempl: Tit: Amor illicitus. Ex-
empl: 6.) A to o Zahrawánj a Dotylánj nesdaudněm ať gest w
tomžo Místě powěděno.

Dále wěděti gestě náležj/ že y Poljbenj a Obgjmánj Osobám swó-
bodným/ to gest/ kterj negšan w Stawu Manželštem/ nenj powole-
no: proto/ že y to k Chlipnosti wede a nallosuge. A máme Příkla-
dy/ že gšan byly Panenty/ které Poljbenj od žádného prigjt nechťely/
ale chowaly to budaucým pořádným Manželům swým: galáz byla
y ona Panentka we Wlastě Zemi/ která ani Kjimštemu Cysaři (genž
se Otto toho Gmena Čtyrtý gmenowal) poljbit nedopustila. Dte-
rážto gegj Ctnost a Srdliwost tať se Cysaři zaljbila/ že gi wdal za
gednoho wzáctného Pána/ a wěnowal gi weliké Panstwj/ a tať z ni
Pani bohatau a slawnau učinil. O tom pišše Baptista Fulgoš lib: 6.
cap: 1. in Spec: Exempl: Tit: Castitas Exempl: 14.

Uapsal tať Tomáš z Bantypeatu chwalitebný Děinel gedné
potešně Panenty těmito Slowy. Ažj gšem přišel do Města Bru-
xellu/ w Brabantště Zemi ležjcyho/ přišla ke mne pěkná Panentka/ ale
chudobná/ a s welikým Pláčem mne prosyla/ abych se nad ni smilo-
wal. Ažj gšem gi powolil/ aby oznámila/ galau má žádost/ ona
řekla: Přihodilo se/ Otče Duchownj/ teš nedáwno/ že gedem Du-
chownj Člowěk přištaupil ke mne/ a chťel mne poljbit: gá pak brá-
njc se tomu/ wdeřila gšem ho Pěšj w Ljce geho/ tať až mu hned Břew
z Uosu tekla. Pro kterýžto Děinel giný Duchownj mně hrozj/ že
musjím do Kjima/ chťjc neb nechťjc/ putowati/ a tam Rozhřessenj
žadati. Tehdy gá/ sotwa se zdržjc od Smjchu/ řekl gšem gi/ že se
owššem Wyrstupu welikého dopustila/ wdeřjc tať hrubě Člowěka
Duchownjho/ a otrwawjc ho. Wšak nieměně/ gestli se mně Šli-
hem welikým zawáže/ že to splnj co gi wlozjm/ že gi Rozhřessenj wde-
ljm/

ljm/ a té Pantj do Kjjma zbawjm. Slibila ona ráda: a gá gšem gi řekl: Adoby toliw tobě ctná Panenko Nášylj chrěl vdělat/ neče gest Swěťský aneb Duchownj/ deq mu Pěšji tať dobruu/ ať mu Olo z hlavy wyleze: a tať prawjm tobě/ zachoweg se k němu. Nebo Doctiwosti může hágiti každý/ tať galo žiwota swěho. To odemne slyšyc přitomnj/ wšpědni se hlasytě zasmáli: zasmála se tať ta Panenka. Tať pišse Thom: Cantipr: lib: 2. cap: 30. part: 25. (in Spec: Ex: Tit: Occasio. Ex: 2.) Co Welebný Tomáš z Dantypřratu powoliť oně ctné Panence/ každá ctná Panenka může se tať zachowati w tať lowě Přjčíně.

Kapitola Gedenáctá.

Kjim se má/ a powinen gest/ každý Čłowěk od Smilřtwa wšseligakého/ a od hanebných Žadostj odwesti?

N toho Přjčín a Důwodůw gest podstatných/ kterými se má a může každý wěrný Křestian od hanebného Smilřtwa/ Cyo zoložřtwa/ Kuffiánřtwa/ a wšseligakě tělesně hanebně Chliřpnořti od Pána Boha zapowěděně odwesti/ z nich tyto následugjcy neppředněgřšj a neypodstatněgřšj gřřan.

Nejprwe: Rozpomeň se Čłowěte/ že Pán Bůh tobě gest přjřtomen/ na tebe hledj/ a widj co minjs/ myšřšs/ a činjs: a ty přěd Swatým geho Oblicěgem buďes taťowan hanebnořt činit? Zdaljš bys tať směl dělat před Čyřřatem/ aneb před Drálem/ a zdaljš bys se ho nestyděl a nebal? A hle Pán Bůh newyslowitedlně gest wja neč wšpědni Drálowě a Čyřřatowě wšřeho Swěta: a ten může Čřlo twě zabit/ gal sám chce/ a ldy chce/ a Duffy twau odsaudit a poslat do Petelněho Ohně. Taťowan Křetj Swatý Passnucyus Paustownjdy Mnřch gedna ženu odwedl od smilněho žiwota/ a napravil na Cestu Polánj a wěčného Spasenj. Nebo ldyž ona mu řekla: W tomto nezadněgřšjřm a dobře zawřřeným Pologitku můžeme spolu obcowat gal sami chceme; neb nás tu řadný widět ani slyřet nemůže/ krom Pán Bůh sám. To slyříc Swatý Otec/ řekl k ni: A tať ty wěřjs/ že Pán Bůh nás spolu hřřěšřyc vhlidá y w tomto nezadněgřšjřm a neřřřřřěgřšjřm Mřřřě: A poněwadž tomu wěřjs/ proč smjs přěd geho Swatým a Očima tať hanebně hřřěřyt? a proč se ho nebogjs? Co ona slyřřc od toho Duchownjšho Starce/ welice

se vlekla/ a vpamatujíc se/ hned mu slybila s Plátem velikým/ že s nim pŕijde na Pausst/ a že tam Pánu Bohu bude slaužit/ a wérné Po-
láníj činit za předesležíjichy své. Sŕla tehdy hned gal Pán Bůh
Den dal/ a splnila co slybila/ a t Podiwenj velikému Poláníj činila.
Tak gest psáno w Anjze žiwotůw Swatých Otcůw/ w žiwotě dwa-
tého Passnucya Paustewnjka. (in Horto Past: Tract: 2. de Fide Lect: 1.
Prop: 2.)

Druhý: Rozpomeh se Cšlowěče na Blahoslawenau Pannu Ma-
rygi/ Matku Boží/ Patronku twau/ kteránj částo žádás za Pŕijmluwu
t Pánu Bohu: a ty gi tal ohyzdným hřichem skormautjss/ a rozhně-
wás/ a od sebe odwratjss? Galž budess smjt žlat: Zdráwas Pan-
no Marya: Orodug za mne. Pisse Guilielm: Gumpenberg: S. J.
cent: 12. Atlant: Mar: Imag: 1184. že byl někdy Mládenec geden w Se-
mi Grandt fregowny a smilný/ který sobě t své Wůli Dnegednoho
namluwil Dwečku galaus/ a do swého Domu gi wwedl: ale než s
ni co nenáležitěho činiti začal/ ptal se gi/ galěby gegj Směno bylo?
Dyž ona řekla: Směno mě gest Marya: to Směno mně při dwa-
tém Bětu dáno gest. To slyšíc ten Mládenec/ pro Dctiwost Blaho-
slawené Panny Marye/ nechtěl s tau Dwečkau hřesyt/ ale hned gi od
sebe odbyl. že pat to wdělal/ nabyl od Panny Marye Milosti/ že od
té hodiny odgala od něho wssedu tělesnau Chlipnost/ a dala mu
Srdce čisté/ lagicj a bohobogné/ kposledku sstiasně žiwota Slons-
čenj. Tak pisse Gumpenberg: O Cšlowěče smilný! pamatug na to:
pamatug na Blahoslawenau Pannu Marygi/ a pro Dctiwost gegj/
a pro Dctiwost Panenjswj gegjho/ zanecheg Smilstwa neřádneho/
a nikdy se ho nedopauštíj. Což gestliže učinjss/ nagedess talé Mi-
lost v ni: a ona tobě wyprosy Milost v Synáčka swého Krysa Pá-
na a Srdce čistotné/ žiwobyti počestné a chwalitebné/ a sstiasný ko-
nec žiwota twého.

Čtj: Rozpomeh se Cšlowěče na Pŕijtomnost twého přemilého
Swatého Angela Strážce: Oně při tobě wždydy stoji/ on na tebe
hledj/ on twé Mluwenj y twé Myslenj spytuge: On tebe opatruge/
a gest na tebe lastaw/ proto zes mu od Pána Boha swěřeny. A tyliž
ho Smilnějm a Činy hanebnými skormautjss? A ty ho hane-
bnými Slowy/ aneb nestaudným Zahrawánjm od sebe zapudjss!
Ach nečis toho! Neodháněj tal mocného a wŕjmného Ochránce
twého.

Wacházým žystorygi w Anjze žiwotůw Swatých Otcůw/ že
starý

řary geden Otec Duchownj widawal/ z Daru Božjho/ toho ginj ne-
 wdávali. Wdával/ ldyž Lidé Swaté Rozmlauwánj měli mezy
 seban/ Swaté Angely Strážce gegjch/ gal wesele při nich stáli/ gal
 se nad tim potěšowali/ gal těm Lidem Lásku wložowali : Ale gal
 oni/ nechagjce pobožného Rozmlauwánj/ dali se do giných Rozprá-
 wel nenáležitých/ aneb ldyž co oplzleho mluwili/ hned Swatj An-
 gelé od nich odcházeli s Znamenjm Velásky a s Sněwem: přicházeli
 pak mezy ně sserednj gacýsy Wepřj/ a wáleli se mezy nimi : a tje gsau
 byli dáblowé w Spůsobu Wepřuw nečistých/ kteří se radugi z nečis-
 tých Lidských Rozprávek a Činůw smilných : gal o tom čteme w
 Anjze žiwotůw Swatých Otcůw. (in Spec: Exempl: Tit: Angelus.
 Exempla.) Pročež má se každý wstříhat/ aby před Obličegem Swa-
 tého Angela Strážce swého nikdy nic oplzleho nepromluwil/ ani
 nečinil/ a tak ho od sebe neodehnal.

Čtvrté : Rozpomeň se Člowiče na twau milau Duffy/ kterážto
 gest Chorj Krystowá/ gemu při Swatém Řtu poswěcená a odda-
 ná : Arwj gehu neydražšj kaupená a obmytá : nezprzstůgž gi Smil-
 štwem ani galým giným hanebným Skutkem : nechwácůg gi Pá-
 nu Bohu/ a neoddáweg dáblu. Gle Pán Krystus gi draze kaupil/
 totiz swau neydražšj Arwj a welikými Prácemi/ gal Swatý Pawel
 pisse: Empti estis pretiò magnò. 1. Corinth: 6. Kaupenj gste za we-
 likau Mzdu. Waž tehdy sobě toho/ a tak lacyno sebe a swé milé
 Duffe dáblu neprodáweg. Slys co mluwj Swatý Augustyn in
 Manuali cáp: 23. In omnibus non inveni tam efficax remedium contra
 ardorem libidinis, quàm mortem & vulnera Redemptoris. Proti wšem.
 Hřichům a zlým Potussenjm l Hřichům nenalezl gsem lepšj a mo-
 cněgšj Obrany/ galo Smrt a Kány Krysta Pána Wylupitele mé-
 ho: to gest Rozjímánj Smrti a o Swatých Kanách gehu. To-
 bě/ můg pobožnj Křestiane/ toto Rozjímánj bude také Obrana-
 mo-
 cná proti chlipným žádostem a proti hanebnému Smilštwu.

Stusyl toho platně Mladenec geden z Stawu Panského/ kterés-
 mu Kaddu byl dal geden Aněz z Towaryšstwa Gřjžšowa/ gehu
 Spowědnjst/ kolikrát koliw z Domu swého wycházet bude/ aby dřjw
 Potlonu wdělal Obrazu Pána Krysta vřjzjowaneho/ a poljbic Swa-
 té Kány gehu/ do nich se s Tělem y s Duffy poraučel. Kterýžto tak
 dělajc gattoliw několikrát wpadl mezy Příležitostj a w Potlassenj l
 tělesným Hřichům ; wšak nikdy přemožen nebyl ; ale wždyč swj-
 řězyl nad Potussenjm. A to on Swatým Kanám Pána Krysta při-

pisoval do kterých se tak vraucně poraučjwal. Ex Annuis S. J. Colleg: Vien: in lib: Castitas mort: cap: 5.

Páté : Rozpomeni se Člowěče galy to konec wezme / budešli smilniti / a co hanebného činiti ; totiž Zambu na tomto Swětě / Postupu / Posměch / Domluwu / Trešťanj / zlaú Powěst : mimo Naklonosti Těla k částému tělesnému štěšenj : na onom pat Swětě Pello horaucy / w Ohni neuhasytelném Pálenj / Potupu wěčnau / a od Šablůw Posměchy wěčné. Ach toť bude Odplata hořká ! toť bude té Rozkoffe tělesné smutný konec ! Dobře geden Poěta napsal : Principium dulce est : sed finis amoris amarus. Lata venire Venus, tristis abire solet. Počátek smilné Milosti vlazuje se s Sladkosti : Wšak konec plný hořkosti : neb po té časné Radošti / přichází k wěčné Žalosti : nad kteranzto není hořší.

Šesté : Rozjimeg sobě Člowěče / že dopustjšli se hanebné Těla Rozkoffe / zbawjš se wěčného Spasenj / Radošti Nebeské a tam newyšlowitedlných Rozkoffy a Potěšenj. Nebo tak piše Swatý Pawel Apostol w 1. Epist: k Korynt: w Kapit: 6. že ani Smilnicy / ani Czoložnicy / ani rozkoffnj šřišnjcy / ani Sodomaj / a těm podobnj / do Brálowštwj Nebeského se nedostanau. A takw Epistole k Galatům w Kapit: 5. piše takto : Zgewnij gšau Skutkové Těla / Genš gšau Czoložštwow / Smilštwow / Nečistota / Nestydatost / Chlipnost / Modloslawzenj / a těm podobná štěšenj : kterážto wám předsowjdam / galož gšem y prwe prawil / že ldož takowé wěcy činj / Brálowštwj Dožjho nedogdau. Kamž tehdy tělesni šřišnjcy po Šmrti se dostanau / než do Pella / gal piše Swatý Jan Apostol w Dnize Zgewenj swého w Kapit: 21. že Obydlj swé Smilnicy a gim gim podobnj šřišnjcy budau mjtj w Gezeru hořjčým Ohněm a Syrau. Poważ tehdy Člowěče / coby ti přinesla tělesná Chlipnost / a čehoby tě zbawila dobrého / a lamby tě zawedla.

Protož dáwnj Křestiané tak byli Čjistoty Panidě Milownjcy walcj / a Smilštwow a wšeligatow Zanebnost měli w Uenáwšti, že raděgj powolili wšeligatě Črápenj podštaupiti / ano y Ohněm spáleni býti / než aby se Smilštwow dopustili. Takowá byla Panenka gedna Křestianta / která slaužila Pánu galémus Pohanowi / který gi k swé chlipné Wůli často wšlowal přiwěšti : a ldyž ona nigal powolit nechčela hanobit Těla swého Smilštwem / on gi hrozyl / že gi obžaluge a prozradj před Wladateřem Pohanštwym / že gest Křestianta / a že Bohy Pohanštwě tupj / a gim se lhaněti nechce. A ldyž ona ani na
ty Po

ty Pohřížty nic nedbala/ a genu t chlipné geho žádosti swoliti nechtěla/ on gi obžalował před Wladařem/ a Wladař gi do Wězenj wsaditi rozlázał. Bdyž byla w Wězenj/ poslal t ni Pán gegi gisť Lidj a Penze/ wskazugjc gi/ že gi z toho Wězenj pomůže/ gestli aspoň giž Wůli geho splnit chce: a gestli nechce/ že dowede/ aby za žiwa palená y spalená byla. Ale ona raděgi Ohněm býť spalená wywolila/ než aby se hanebným Smilstwem sprznila. Takž tehdy Wladař Pohanský odsaudil gi aby do Kotla welitého plneho dmo-ly hořjcy wsazená byla/ a tař smajená/ ašby žiwot dokonala. Bdyž t tomu Kotlu přiwedena byla/ řekl gi gestť Wladař : Powol Pána twému/ a propustjm tě : nechcessli/ hned tě do toho Kotla wřelého wsaditi poručjm. Ale ona řekla : Odstup odemne hanebné Smilněnj : raděgi powoljm w tomto Kotle palená/ smajená y wmořená býť. Ty pař Pane Wladaři poznenáhla mne do toho Kotla wpaussťeti poruč/ abys widěl gař mne posylstuge můg Bůh Krystus Pán/ kteréhož ty neznáš/ a w něho newěřjs. A tař se gi stalo/ že poznenáhla puffsťená byla do toho Kotla/ aš byla pod Brč do něho wsazená : a tař žiwot swůg w tom nesmjrném Pálenj a Smajenj dokonala/ raděgi než aby se hanebného/ od Pána Boha zapowěděného/ Smilstwa dopustila. O tom pišse Palladius (in Spec: Exempl: Tir: Amor illicitus. Exempl: 1.) Maudře gisť ta Panenta vžnala/ že lépe gest pálenu býť Ohněm na tomto Swětě bez Štjchu ; než spáchaty Štjch/ a dostati se do Pekla/ a tam se pálti aš na wěky. To ty tař wěrný Dřěstiane zdráwě sobě rozgjmeg.

Kapitola Dwanáctá.

Gal přemilá/ vřlechtilá a chwalitebná gest Ctnost Panictwj a Panensfwj.

Napsal Ssalomann Brál Izrahelský o ženě ctnostně/ t gegi Pochwale/ tato Slowa : Multæ filix congregaverunt divitias : tu supergressa es univerfas. Proverb: 31. Mnohé Dcery ř hromáždily Bohatřwj Zemřtě : ale ty přewyřřylas wřlechtj ; nebs Bohatřwj dobrých Ctnosti ř hromáždila ; a protoř wěřřwj Chwály nabyla. Co Ssalomaun napsal o ctnostně ženě/ my t Pochwale Panictwj a Panensfwj Smyslem Duchownjm můžeme takto řjcti : Mnohé Ctnosti dosáhly piřně Chwály/ a magj Pochwalu welikau a

w Tebi Odplatu: ale Panictwj a Panenstwj přewyssuge gine Ctností Arásu a Pochwalu/ a má w Tebi Odplatu wětšy a rozdylnějšy. A gal Swatý Ambrož Biskup Lib: de Virgin: pisse: Nemo est laudabilior, quàm qui ab omnibus laudari potest. Ten sám neywětšy Chwály dostává/ toho wšydní chwáliti mohau/ a chwálj. Ale Ctností Panická a Panenstkaú chwálj wšydní: protož ona gest neypětnějšy/ neywzáctnějšy/ neyoslechtejšy. Ohlídáme to z následujících Dúwodůw.

Neyprwé/ Pán Krystus miluge Ctností Panická a Panenstkaú; poněwadž on nechťel se naroditi než z Panny/ to gest: z Marye neypěstornějšy Panny: on z Tebe zskaučil do žiwota gegjho Panenstkeho/ w něm Cžlowěčenstwj přigal/ a Cžlowětem učině/ z ni se narodil. Ona ho neyprwé do swých Panenstých Kulaú přigala/ Plenkami obwinula/ a wšfeligal mu slaužila. Propúgčil se tate Pán Krystus do Kulaú Jozeffowi Pěstaunowi swému: a on druhý byl/ který Krysta Pána/ Syna Božjho narozeneho/ do Kulaú swých dostal: proto že byl Panic ctnostný / sprawedliwý a neposkwrněný. A tat Pánu Krystu slaužili na Zemi neyprwé Panna a Panic/ Marya/ a Jozeff; gemuš prwé slaužili w Tebi Swatj Angelé: aby wklázano bylo/ že Ctností Panická a Panenstká gest Ctností Angelstá/ a že Angelům se připodobňuge. Slyšme co Swatý Otec Jaroljm pisse: Sicut antea in caelesti Curia DEO Angeli, sic in Orbe nostro DEO homini Angelici homines ministrarunt. Poněwadž w Tebi Bohu slaužili Swatj Angelé/ chťel on tomu/ aby gemu Cžlowětem učiněnému/ prawému Bohu/ a prawému Cžlowětu/ slaužili Angelstj Lidé/ totiž Panicowé/ Panna Marya a Jozeff Panic/ milý Pěstaun geho.

že Pán Bůh miluge Cžkostu Panická a Panenstkaú nad gine Ctností/ máme o tom Příklad w žiwotě Swateho Emeryta/ Swateho Štěpána Arále Dherstkeho Syna/ napsaný/ o kterém toto psáno nacházým/ že kdž se samotný/ s gedným toliko Služebníkem/ w Zámku Wesprynu/ w Hostele Swateho Giřjho/ Pánu Bohu horliwě modlił/ a prosyl ho/ aby mu zgewiti ráčil/ gatauby mu Ctností aneb Službu prokázati mohl lžaljenj/ a která by mu byla neymilejšy ze wšech a neypřigemnějšy: po té a talowě geho Modlitbě se wklázala weliká Gasnost po wšem tom Hostele/ a tento Glas z Wysošti slyšán byl: Praeclara res est Virginitas; hanc igitur DEO offerro, & constanti proposito in ea perseverato. To gest: Přewzáctná gest Ctnost

Ctnost Panictwj neporuffené ; Tu tehdy Ctnost/ ty Emerylu/ Pánu Bohu obětug/ a stálan Mysly w ni setrweg : Tu Ctnost náležičě zachoweg; onat Pánu Bohu gest neyprigemněgšy : a ty pro tu Ctnost budeš gemu neymilegšy. Tak piše Anton: Bonfinis lib; 2. dec. 2. Rer: Ungar: (in Paradiso Puer: Par: 2. cap: 28. §. 4.)

Máme také pěkný a milostný Příklad na Swatém Konstanty nowi/ kterýž také čistotný Panic byl/ a w Panictwj neporuffeném setrwal. Ten Swatý když času gednoho před Obrazem Pána Dyrysta vltěžowaného se modlil horliwě/ a Swaté Kány geho nábožně obgjal a libal/ obgal ho milostně swýma Swatýma Kulama Pán Dyrystus/ a na Czele geho Znamenj Swatého Dějiše položil / a zas nechal. Tu opět widjme/ gal Pán Dyrystus Panictwj miluge/ a galau Látku mu prolazuje.

Drahé : Blahoslavená Panna Marya lastawá také gest na čistotné Panice a Panny/ a swau Swatou Milost gim vlazuje. Po známe to z Příkladůw mnohých/ galož y z toho/ který se nachází o dwauch Swatých Manželjch ; ale Panictwj a Panestwj z cela a neporuffytelně zachowáwagjých/ totiž o Juliánowi a Bazylisě. Tj dwa mladj když k Stawu Manželstěmu přistaupili/ a hned prwnj Uocj Pánu Bohu a Blahoslavené Panně Marygi Čistotu Panidau a Panestau zasljbili/ hned k nim přišel Pán Dyrystus a Panna Marya s mnohými Swatými a s Angely : a Pán Dyrystus owšem pochwálil Juliána/ že tal vminil Čistotu Panidau zachowati y w Stawu Manželstěm/ a oznámil mu/ že Gméno geho zapsáno gest do Knjhy žiwota wěčného. Panna Marya zas k Bazylisě řekla : Blahoslavená gšy Bazylisě/ zes vposlechla spasytelného Uapomenutj Manžela swého / a zawrhnauc podwodně tohoto Swěta Obweselenj a žemstě y tělesné Rozloffe/ k žiwotu wěčnému gšy se připrawila. A tal oba ty nowé Manžely Panice vtwardjcw Slybu a w Umyslu Paniděm/ zanechagj gim welileho Potěšenj/ odesli od nich. Tak piše Simeon Metaphrast: apud Lipoman: To: 7. (in Spec: Exempl: Tit: Virgo. Exempl: 11.)

Byl také Biskup geden/ též Julián Gménem/ netoliko pobožný a Swatý/ ale také Panic čistotný/ a Panny Marye/ Maryky Dozji/ Citel welibý. Ten když měl vmítiti/ vlázala se mu Panna Marya/ a Katolest Palmowau/ z Káge Nebestěho wzatau / překrásnau / s sebou přinesla/ a do Kuty mu dala / a řekla : Přigmi Juliáne tuto Palmu/ Znamenj twého Panictwj a Čistoty neporuffené ; a dagie mu

mu ty Katolest/ a zůstavje ho w welikém Porěšenj/ odesla od něho. Posud tuto Chtenáti lastawý/ gal byl porěšen nad tim ten Swatý Biskup/ ldyž Pannu Marygi widěl/ a talowý Dar od ni dostal/ a tak milostné Slowa od ni slyšel: a z toho pozneg/ gal Panna Marya/ Marka Bozi/ čistotné Panice a Panny miluge.

Třetj: Swatj Angelé milugj Panjce a Panny nad giné Lidj; wšlat třetj čistotnj Panjcowé a Panny gsau/ a ty wšsedj, třetj tuto Ctnost gato neydražšjý Pohlád zachowáwagi/ a gi obzwláštne opatruj. Chteme w žiwotě Swaté Cecylie Panenky Krijinské/ že ona Cjistotu swau Panenskau byla Pánu Krystu a Panně Marygi zaslybila; ale proti swé Wůli wdaná byla od swých Rodičůw za Manželtu Waleryanowi Mládency bohatému a z Wzáctného Rodu pošlému. Ale ona mu hned prwnj Mocy oznámila/ že swé Panenstwj Krystu Pánu zaslybila; a probo že gi Angel Páně pilně ostřihá a opatruje. Pročež je ho napomjná/ aby gi tělesnau Milostj nemilowal/ a gi se negal nenáležitě nedotýkal/ aby se ten Angel na něho nerozhněwal/ a nezabil ho w Swětu Mladosti geho. Těmi a ginými Slowy pohnut Waleryán/ nesměl se gi dotknout; ano y w Pana Krysta wštelil/ galožto w Boha praweho/ žiweho/ a Swěta Spasitele/ a Břest Swatý přigal od Urbana Papeže Krijinského/ a Břestianem prawým zůstal. Po přigatém Břtu Swatým/ nawrátj se k swé Panně Cecylii Newěššé/ widěl při ni státi překrásného Angela: a ten Angel měl w Rukách dwa Wěnce z Lilij a z Růžj Nebeských pětně wroté: a postawje jim obaum ty Wěnce na Glawy/ řekl: Těchto Wěncůw pilně opatrujte/wedauce žiwot čistotný/ a Srdce čistotné zachowagjce a nepoškwěněné. Někdy tyto Wěnce na was newwadnau/ ani Wáně Sladlosti nikdy nestratj: anjž ldy budau mocy spacteni býti od giných/ gedině od Panjcůw a Panen. To powědew Angel Páně/ a těch Wěncůw jim zanechaw/ odšel od Očj gegich: ale newiditedlně zůstal při nich/ opatrujgic gich a Panenstwj gegich.

Máme také mnoho Příkladůw giných/ gal Swatj Angelé Panice a Panny obzwláštne opatrowali/ a gal welikan Lástu jim prokazowali. Odtudž zas widjme/ gal gest wzáctná Ctnost Paměd/ a Panenská Cjistota.

Cztwrté: Dal to Pán Bůh/ a dáwa gestě/ že dábel se bogj Cjlowila/ který gest čistotný Panj/ a Panna čistotná/ a škodjč jim/ tak galby štěl/ nemůže. Přiznal se dábel sám Cypryanowi Czarodegijso

nítowí/ že t Justyně Panně Břestianstě Přejstapu žádného miji nemohl/ a gi podle geho žádosti t Chlipnosti tělesné a t Smilstwou pohnauti; nebo byla netoliko Břestianka dobrá/ ale y prawá Panna čistotná. Breviar: Rom:

Byl také geden Swatý Pauszewnjčy Mnich/ Gménem Jan/ který od Pána Boha Darůw a Milostí Duchownjch mnoho došahł/ tal že Ulemocy Lidské gale kolim Modlitbau/ aneb Znamenjm Swatého Bříže/ aneb Polozenjm Kuly své vzdrowowal: dáby také z Lidj wymjtal. Stało se času gednoho že t němu přiwedli galého Cizowěla dáblem zlým posedlého/ aby mu pomohl/ a toho dábla z něho wyhnal: ale on toho dowest nemohl; tal až se tomu wšfydni djwili. U w tom přicházel tam Cizowěl geden Sedlstý; a dřiw než gestě do Dweři Chalaupky toho Swatého Jana wtročil / ten dábel zlý a spurný tal se ho vlekl/ že ho dočkat nesměł/ a Přitomnosti geho nemohl strpět/ ale wyffel hned z Cizowěla toho. Djwil se tomu ten Swatý Jan Pauszewnjč/ a ptal se pilně Cizowěla toho Sedláka/ galý žiwot wede/ a galé má Ctnosti/ že se ho tal zlý dábel tal welice polekal/ a dočkat ho nesměł? Po dlanhém pał Dotazowánj/ přiznal se mu ten Sedláč w Tegnosti/ že také minil býti Mnichem/ a Pánu Bohu na Pausstj slaužití: ale že z Porutenj Rodičůw swrchy se musel oženit proti své Wůli. Ale že swau Uewěstu/ a tu giž Manželku/ má při sobě galo Sestru swau/ a že se gi nedočlá; ale raděj je Panenstwj gegjho ostřjhá a opatruge: sám také že gest Panje čistotný/ a že se čistotně chowá: a že tomu giž gest gedenáctě Let/ gal gest w takowém Stawu Manželském/ a že o tom newj žádný Cizowěl. Tal pišse Cassian: Collat: 4. cap: 7. (in Spec: Exempl: Tit: Castitas. Exempl: 3.) Tu opět widjme/ že prawj Panjcowé gsau milj Pánu Bohu/ Panně Marygi/ a Swatým Angelům: a že se gich dáby bogj/ a škodit jim nemůžau galby chtěli.

Paté: Prawj Panjcowé a prawě Panny mjwagj Smrt štiastněgššý; neb Swatj Angelé býwagj při Skonánj gegjch/ a Duffe gegjch do swrch Swatých Kulau přigjmagj/ a do Uebe wyprowázejgi. Tal se stało Swatému Ludwikowi Barla Sycylského Brále Synowi/ ldyž umřjti měl/ a ldyž umřel: neb Angelé Duffy geho do Uebe wyprowobili: a w tom také žlas tento z Uebe šřřán byl: Sic fit servientí DEO in munditia & puritate. Tal se stává tomu/ ldyž slaužj Pánu Bohu w Čistotě Panje a Ueporussenosti.

Ucházjým také žřřory/ že ldyž byl umřel Danownjč geden/

přiběhla k geho Tělu na Marách ležícímu Swatá Terezya Panna/
a uctiwě Kuce y Uoby geho lžaba. A když se tomu přítomnj Lidé
djwili/ ona gim Příčinu oznámila/ prož mu tu Uctiwost věnila/ že
gi Pán Bůh zgewil že ten Banownj byl prawý Panic/ a že Čistotu
Panickau zachowal : a pro tu Příčinu že Swatj Angeli Duffy geho
do Uebe hned po Smrti Těla geho nelli k Odpočjwánj/ a k wěčné
Odplatě. Opřemila Cnost Panictwj/ gals ty stiafna !

Šesté : W Uebi Panicowé a Panny magj obzwláffstnj Odpla-
tu/ po které se rozeznáwagj od giných/ kteréj Panicowé negsau a Pano-
ny. Ueyprwé/ magj Wince na hlawách přelrásné a djwné/ od Pa-
na Boha gim připrawené a dané : galéhož Wince žádný ginj/ kdo
nenj Panjc neb Panna/ nemá a mjtj nemůže. Druhé/ Kauchy magj
na sobě ozdobněgšj než ginj Swatj : w galémž se po Smrti wložal
Swatj Ondřej Corfinus Banownjlowi gednomu Přibuznému sw-
mu/ totiž w Sutni Zlatem prokláwané/ a po té Sutni wšlady bylo
widět Lilia a Kůže/ na Znamenj zachowané Panické Čistoty. Třetj :
Spjwagj tam Panny a Panicowé Pjssě djwnau a wtěffenau/ a za
Beránkem Pánem Bryškem/ galo na Processy chodj : kteréžto Pjssě
ani spjwati/ ani rozuměti nemůže/ kdo nenj prawý Panjc aneb Pano-
na : gal pisse o tom Swatj Jan Aposstol w Anjze Zgewenj swěho
w Kap: 14.

Z těch Důwodůw widjme/ gal gest milá/ krásná a welmi wzáctná
Cnost Panictwj a Panenstwj. Widjme také/ gal nemandě dělas
gj/ kteréj nepoctiwě swé Panictwj neb Panenstwj mrhagj. Widjme
také/ gal slepě a blázniwě dělagj Děwečky některé/ které se stydj Pano-
nami býti a newdati se : a proto se/ nebo ničemně wdáwagj/ aneb o
Panenstwj hanebně se připrawit dobrowolně powolugj. A tak Po-
klad nad wšedy Polklady dražšj/ a Alenot nad wšedy Zemské Ale-
noty wzáctněgšj/ zahazugj do Bláta/ do Uetádu/ do mrtlého Zás-
chodu : kterýž se nigal šlacowat a zaplatit nemůže : a štracený ge-
denkrát mildý wjc se nenawracuge/ ani nawrácen a naprawen býti
nemůže. NB. Historiæ, quæ in hoc capite leguntur, penè omnes
desumptæ sunt ex anreo libello, Castitas mortal: &c. in-
titulato, cap: 1.

Kozdil Pátý.

O čtvrtém Hlavním Hříchu Smrtebným/ totiž o Závisli.

Kapitola První.

Co gest Závisť / od toho vzala Počátek / a gakh
Hřích gest?

Závisť gest velmi škodný hřích / kteréhož se dopauští Člowěk ten / který nepřegé swému Blížnjmu co dobrého : z geho šfšššij a Zdravj se rmautj / gakhoby to gemu vbywalo / co ginj máš aneb čeho dostává a dostati má. Závisť gmemuge se hlavní hřích / proto / že giné hřichy plodj a mnoho zlého pufobj. Závisť gest hřích weliký a ohyzdny / a práwě dábelšty. Poznává se to z toho / že dwa neyhorsšy gi začali / a na Swět wwedli ; a strz so wšššedo giné zlé a neyhorsšy na Lidj přišššlo. První / který Závisť začal / gest dábel ; kterýžto widance sebe z Nebe zhozeného a Blahoslawenštwj wěčného zbaweného : a naproti tomu Člowěla k Obrazu a Podo- benštwj Bozjmu stwořeného / a postaweného w Kági Kozkofse / w šššššij přewelikém / a znage to / že Člowěk má se dostati na ty Mjsta do Nebe / kde on první byl / a odkud wyhozen gest / záwiděl mu toho : a z té Závisli podwodně ho k Přestaupenj Přitázanj Bozjho a k hřiču přiwedl : a tak ho Zemššého mnohého dobrého zbawil / Potutu Smrti časné na něho wwedl / a w Nebezpečenštwj Stracenj wěčného Spasenj a Blahoslawenštwj přiwedl : odkudž nesčislne Množštwj Lidj do Pella přicházj / a Nebeske Radošti zbaweno býwá. A tak dábel Závisť začal / a z té Závisli přemnoho zlého na Lidške Po- tolenj wwalil : a gestře tak závisliwý gest / že žádnému Člowěku nic dobrého nepřegé ; a nehwjc Spasenj wěčného mu nepřegé / a záwi- dj. Odkudž geden dábel se pronešl / a sám se přiznal / žebyraděgjšššš do Pella horaucyho s gednau Duffj Lidškau / kterauby k hřiču přiwedl /

wedl' než do Abebe bez Dusse Lucyperowi a Pellu zerkané. Ach toť gest žlost nad žlostí! toť gest hrozná žáwist! O tom piše Cæsarius lib: 5. cap: 9. in Spec: Exempl: Tit: Invidia. Exempl: 7. Dobře tehdy Pismo Swaté prawj : Invidiã diaboli mors intravit in Orbem terrarum : imitantur autem illum, qui sunt ex parte illius. Sapiens: 2. Žáwistj šabelskau Smrt přišla na Otršlet Země : následujjí ho palťj / křejj šau z šrawy geho.

Druhý / který Žáwist začal / byl Bayn / Syn prworozeny Adama / prwnjho Otce nasseho ; křejj widauce že Pán Bůh gest lastawějšj na Abele Bratra geho mladšjho / žáwiděl mu toho : a nij te Žáwistj z Mysly pustit chtěl / až Abele wylaudil aulistně do Pole / a tam ho zrádně zamordował : gal o tom piše Mojjšs w 1. Knjze w Kap: 4. A tal od šabla a od Bayna Wraha začátel wzala Žáwist : a ta se gjž tal šyroce rozšla po wfšem Swětě / že sotwa se nagde Dům geden / w kterémby Žáwistj nebylo : a ona w mnoha Mjstech šylně panuge. Widjme tehdy z toho / gal gest mrzutý / ohyzdny a welitý šejch Žáwist / a že na Cjlowěta žádného nikdy nenálejí / a že se nim šprznit žádný nemá.

Poznawáme dále / že Žáwist gest šejch welitý / proto / že gest proti Bohu Otcy Šwotiteli wfšech wěcy ; poněwadž on šwotil Cjlowěta šprostého a wprjmného / bez šti a Žáwistj / šastau a Wprjmnosti ozdobeného ; galťj byl Adam a Ewa w šági : a galťj byl Job šprawedliwý / gemuž šám Pán Bůh Chwálu dáwal / že byl Muž šprostý / wprjmný / bohobogný / a na šwě Bližnj šprawedliwě lastawý : žádnému talé ničeho nežáwiděl / a nad každým šsauženým / a šlauzj trpjčým je Poljtowanj / a z cizýho ššestj dobrého / Potěšenj / a šaljbenj měl.

Gest talé Žáwist proti Synu Božjmu / Pánu Krjstu / Špaspteli šwěta / křejšto šášce a Wprjmnosti wfšedy wšil / od Žáwistj a Wenáwistj wfšedy odwešti se wynasňájl : žáwistiwým šrestánj a Pellu předpowjdał : šmilowanj špolečnému wfšedy přiwěšti chtěl / často napomjnage : šmilowati buděš Bližnjho šwěho / galš sebe šameho.

Žáwist gest talé šejch proti Bohu Duchu Swátému / křejšto gest Bůh newyšlowitedlné Dobrotj / a on šwau Dobro tau / šilost a Dary wděluje Lidem / křejj toho ššau hodnj. Oně šilage ty Lidj / křejj w šášce a šwornosti ššau šiwj wšpoleł / a Žáwistj se nedopaustřěgi. On talé prawj : we ššech wěcech šlibilo se Duchu mému /

mu/ kterážto schválené gsau před Bohem/ y před Lidmi. Swornost Bratřij Milowanj Bliznjch/ a Muž a žena dobře se snášející. **Ulezpaf: w Zap: 25.**

Poznáme gestě/ že Závist gest zly a welitý štich/ proto že mnohým škodj/ a často newinným/ gimj Závistnět Žiwota/ Škod u a Tlačitščinj: nědy ge y Bratečku gegjch/ šowádel. Zdravj a Žiwota zba- wuge: a to z Závisti a Šlosti dělá. Příklad na Amanowi Amjetj Ašwera Brále Peršského známý gest/ který se páčil Závistj proti Marchoeowi ctnému Muži; tať je t swým Přátelům milujice/ a gim wyprawugice Welikost Žbožj swěho/ a křerak má mnoho Synůw/ a křerak ho Brál wywysyl w Sláwě nad wšedca Křijata a Služebnjky swé: potom přidal y toto: Brálowna tať šester žadně ho giněho nepozwala na šody s Brálem/ gedině mne/ a zepřta opřt mam v ni obědwati s Brálem. A ačkoliw tyto wšedcy wěcy mám/ wštal mi se zdá galobych nic neměl/ doľudž widim Marchoea Žida/ an sedj v Dwěť Brálowštych. Z těch Šlow widime/ gal se Aman Závistwý trápil Šlostj/ a Šrdce swé pákal Závistj/ že Muže ctneho widěl w Štěstj. A ldyž se potom brzo přihodilo/ že ten Aman Marchoeowi welikau Peršiwost musel věinit z Poručenj Brále/ ta se teprw wjc rmautil/ že Protiwijla swěho widěl w Sláwě/ a sám se Sláwy msti nemohl; galkoliw o ni neywj stál: nebo na- wrátil se do swěho Domu smutny/ přikřyw šlawu swau. O tom psáno gest w Knize šester w Zap: 5. a 6.

Pojud tehdy laždy/ nenlij Závist welitý a Škodný štich? Ale žádněmu Závistnět wjc neššodj galo sobě saměmu: Ulezpřwé/ swé Šrdce trápj Závistj a suffy w sobě; šlawu pal swau Myšlenjm Závistwým obrězuge; žiwota sobě wtracuge: a co neyššodněššyho/ swau milau Duffy do Della horaucyho mezy šáby Závistwé na wěčné Zatracenj přiwádj: a tať nesmyslný šlowěl sobě wjc než lo- mu giněmu Škodj swau Závistj. Pročej napominjá Swatý Chry- zostom Homil: 53. ad popul: Antioch: Fugiamus invidia pestem: non enim licet evadere ignem diabolo praparatum ab hoc malo non libera- tos. Warugme se Závisti/ galožto Gedu aneb Moru neyhorššyho: neboť nebude možné wgti Ohně Petelněho šáblům připraweněho/ loby tim štichem Závistj špržen byl/ a od něho šbawen nebyl. Tať Swatý Chryzostom wčj.

že gest welitý a práwě šábelšty štich Závist/ powědel gsam nau před: ale poznáme to tať z této šyťtorye. Adyž Swatý Benedykt

Opat ustanovil Řád nový Klášterských Mnichůw / a s swými Mnichy swatě Pánu Bohu slaužil / mnozí k němu přicházeli; některý aby Mnichský Žiwot a Obcowání přijimali / jiný aby od něho spasitelného Tawření aučastnj byli: y stało se / že Gmeno Benedykt se slysoce rozhlássowáno a schwalowáno bylo. Widával to často Anž-geden / florencyus Gmenem / a že sám tak slawným a Lidem milým nebyl / záwiděl toho Benedyktowi / a wffeligate Protimyslnosti mu činil: až y to učinil / že mu poslal Chleb Gdem nalažený / galo Dar z Lásky a z Almužny. Ale Swatý Benedykt oswjcen gsa od Pána Boha / poznal že ten Chleb byl Gdem nalažený; wssal předce za ten Dar poděkowal. Stáwalo se pat / že kdýž Swatý Benedykt obědowával / Arlawec geden z Lesa k němu přiljsowal / a z Kuty geho Chleb bráwal: kterýžto kdýž podle Obyčege swého přiletěl / poručil mu Benedykt / aby ten Gdem nalažený Chleb wzal / a pryč zanesl. Uesměl dlouho Arlawec Chleba toho wssít; až potom napomenut od Benedyktu / aby gey směle wzal / a pryč odness / tal wđlal: a tal Benedykt otráwen býť nemohł od záwistiwého Czlowěka. Poznagje to záwistiwý florencyus / wjnijł hůř Swatému Benedyktowi a Mnichům geho sřkdit: pročej wymyslíł práwě šabelstau Lest / kterauby Duffe gegich podwratil / tal je gess do Zahrady pod Pologem / w kterémž Benedykt bydlel / sedm krásných a wyborných Děwěcel nahých poslal / aby před nim a před geho Mnichy rancugjy a hrugjy / Mysly gegich přewrstenau Chlipnosti zapálily. Což Muž Swatý Benedykt z Pologe swěho wida / a Pád mladšých Mnichůw před Oćima mage / a v sebe to wrajugje / že gemu samému na Wzdory to se děge / wstaupil před Záwisti: a nariđiw staršy s některými Bratřimi / a něco málo giných s sebau pogawsse / na gině Mysto k Bydlenj odesseł: a tal Muž Boží Benedykt před Záwisti zlého Czlowěka se wchylil: ale nad Záwistijnkem Pomsta Boží nemesskala. Nebo kdýž ten záwistiwý florencyus na Synj Domu swěho stoge / že gij Benedykt wšel / wsslyšel / z toho se radowal a stá- tal: tehdy sama toliko / na kterěz stál / Půda / ostatek Domu w Celosti zůstáwagje / pod nim se obořila / a toho záwistijnka zmatlagje / wdáwila: a tehož se domegssleť / Duffy geho k dábłum do Pella odeslala. O tom wisse Swatý Řehoř Papež welitý w druhé Anje Rozmlauwání w Kap: 8. in Spec: Exempl: Tit: Inuidia Exempl: 1. Z toho widjme / gat Pán Bůh tressal záwistiwého Czlowěka / aby se geden kdýž tal z Příhody zlé geho / a Záwisti se nedopaussčil.

Kapitola Druhá.

že mnohé Lidj zasllepuge Záwist/ a k žlým Činům
ge přiwádj.

Přel jsem napřed/ že Záwist gest žjch hlavní/ a že se mnoho
zlého z něho plodj: to je Prawda gest/ vlážj w této Kapitole/
gať mnohé Lidj ona zasllepuge/ a k žlému přiwádj.

Třepřwé: Sedlácy/ Lid došti sprostý/ a Kzemeslnjcy/ Záwistí
se tak: dáwagj přemáhat/ a giným Spolu. Sausedům Sstěšj/ Zdra-
wj a Aurody žemské záwiděgj. Máli některý z nich hogněgšj Au-
rodu/ přitněgšj Boně aneb giný Dobytel: aneb w Kzemesle a w žan-
dijch Prospěch lepšj/ hned mu toho druhý záwidj a nepřege/ a ško-
du mu wdělat / aneb mu to spášt a o to gey připrawit pomyslj /
aneb Nátjškem gaťým koliw ho sšuzowat: tať že o taťowých Ovidius
štarodawnj Wrššowec prawdiwě napsal: Uterior seges est alieno
semper in agro: Vicinúmque pecus grandius uber habet. Wždydy na
czým Kolj Obrj hogněgšj se byti zdá záwistiwému: A czý Doby-
tel wětšj zdá se dáwat Ožitel nežli geho wlastnj genu. A to dělá
Záwist sama a Nepřjžest. Gestto tdyby Láštá byla a Přjžest/ bylyb
Láždý spologen s tim co mu Pán. Bůh propůgčil: ano raděgj by
Blížnjmu swému napomáhal k Ožjtku lepšjmu.

Druhé: Taťe bohatých Lidj se chytíla Záwist: kterjžto/ aťkoliw
Žbožj dost magj k swému a swých Domácých Wžjwenj / předce gi-
ným záwiděgj. Přjklad máme na Obywateljch žemě Palestynské/
kterjž dost bohatj gšauce a žemšjch Ožjtkůw s Dostatkem magjce/
tdž widěli že Kzátowi Patryarchowi z Božjho Požehnánj wšedco
dobře se dařilo/ gať na Polj/ tať na Dobytku/ záwiděli mu toho/ a
Přelázkú mu dělali/ a Studnice/ které dal wykopat pro Napágenj
Dobytkůw swých/ mu zodnjwali/ aneb žemi zasypali: gať o tom pi-
še Moggjšs w 1. Anjze w Zap: 16. Tať/ prawjm / y bohatj Lidě
dáwagj se Záwistí zasllepí/ a Blížnjm swým nepřegj Ožjtku a Sstě-
šj. Ale byloby zapotřebj taťowým podjwati se na Přjklad Čzan:
kterjžto gša Muž bogowný a držj/ wšal Bratru swému Jakobowi:
Statku a Žbožj welikého nezáwiděl: nýbrž ani Darůw welikých od
něho přigmant nechťel/ ale řekl: Mámi gá sám dost mnoho/ Bra-
še

řke mlý; zanecheg ty sobě twých Strachůw : gal o tom pisse Moggjsis w 1. Anjze w Kap: 33.

Třetj: Mezy Bratry také začašty se Závist ljhne ; tal že geden druhému Lášty wětšj/ Ššěstj a dobrého Prospěchu newzdydy přege. Často se splhuga na Bratřjch ono dáwnj Propowědnj : Rara concordia Fratrum. Swornost Bratrská z řjzda se nacházj vprjmná. Příkladůw o tom dost máme: ale na Jozeffowi Synowi Jazoba Patryarchy a na Bratřjch geho známějšj a patrnějšj. Ten Jozeff / že pro swě šlechetné Mrawy/ pro čistotnj Žiwot/ pro Posuffenštwj k Rodičům swým / byl od Otce swého milowan wjc než jinj Bratřj/ a pěknějšj Šlasy dostal než oni / pročej zawiděli mu toho/ tal že nic pokogného mu mluwit nemohli / a nechťeli; ano y Auclady mu strogili/ aby ho zahubili : až naposledy do Egypta Pohanům ho prodali/ do Služebnosti a Otroctwj: gal o tom napsal Moggjsis w 1. Anjzew Kap: 37.

Čtvrtě: Mezy Bráry a Šwěta tohoto Potentáry často býwá Závist: nebo ldyž geden na druhého bláwu/ Ššěstj Moc a Bohatštwj djwati se nemůze/ powstáwá proti němu/ Wognu s nim wede/ Země y Lid hubj/ a mnoho zlého pusobj. A galčjch gšme my za našeho Wltu newiděli Wogen/ o galém Brwe Lidště Wylitj neslyšfeli/ galčjch Strachůw a Tržšostj nepodnili! a tomu gestě lonce nemj. A to wšfedo stropila Závist. Prosmež mileho Pána Boha/ at on to sám napravj/ a Anjzata Břestianská swatau Láštau a Swornostj obdarj/ a Pokog swatj at spušobj.

Pátě: Dworaninowé Brálowštwj a Panštwj tohoto Šwěta často s Závisti zahráwajj / a geden druhému Wryššfenosti/ Auřadu/ Ššěstj/ a Panště Lášty nepřege: odtudž ho wšfeligal snjzit/ zosšlwwit/ aneb zahubit vsyluge. Příkladůw o tom dost se nacházj: ale o Belizarypowi diwnějšj gest. Ten Belizarypus byl neywyššj Šeytman Polnj Wogšta Justynyána Cysáre Konstantynopolitánského / a swau Maudrostj/ Dilnostj a Šrdinstwjm mnoho slawných Wjtrěštwj nad Nepřátely obdržel/ a sobě Šměno welmi slawné spůsobil/ a y Cysáre dosáhl Milost welitau : Bohatštwj také nabył welikého. Ale zawištwj Protiwncj geho/ tal ho před Cysárem osočili/ a zosšlwwili/ že on ho bez Milostj o wšfel Štatel připrawil/ Cti a bláwy y Auřadu Šeytmanštého zbatwil/ a oslepil ho poručil/ a k tal wešlě Trauzy a Chudobě ho přinutil/ že musel mezy Žebráky v Cesty sedáwat/ a Almužny sobě žebřat/ a nj se žiwit. A ldyž Almužny žebřal/

od mimo gdaucých/ tato Slova mluwjal : Date obulum Belifario, quem virtus extulit, invidia obcaecavit. Degte Belizaryowi malý Penjzet Almuzny/ gehož Ctnost a Zmužilost někdy powýšyla ; ale Závist o Zral připravila. O tom píše Procopius lib: 1. bell: Persic: Cedren: in Dauroult: cap: 6. Tit: 16. Exempl: 1.

Šesté : Závist se také wlaudila mezy Duchownj Lidj ; ano y do Klášterůw se wstěhowala : a w něterém z nich slyně se zasadila. Tamě sobě něteřj záwiděj Wywýšsenosti/ ginj Přednosti/ ginj Lásky a Přizně/ kterau magj v Lidj ; tak že ge zoslliwit/ a o tu Lásku pripravit/ a Lidj od nich odwrátit/ vsylugj. Byl geden starý Mnich w Egyptě/ gehož pro ctnostný Život okolnj Lidě w welike Wážno- sti měli / a Almuzny mu dávali : a to trwalo mnoho let. Přihodilo se potom / že tam w ty Mjsta přišel giný Mnich neznámý / Gménem Pastor, s několika ginými Mnichy / a tam w gedné Chalaupece se osadil/ a Pánu Bohu slaužil : gehožto Swate Obcowánj Ldyž Lidě té Země widěli / opustili prwněgššyho Mnicha / a k tomu nowému chodili/ a wšseligal ho ctili/ Almuzny mu dávali/ a Chwálu o něm welikau wydávali. Widauce to onen starý Mnich/ těžce to nesi/ že byš pal žlaga, giž za nic v Lidj, a že ho wjc nechwálili/ a Almuzen mu tak nedávali : pročež záwiděl Pastorowi/ druhému Mnichowi/ a wšseligal před Lidmi zle o něm mluwil / a Gméno geho tupil/ y těch wšslech Mnichůw/ kterj s nim přišli/ a s nim bydleli. Tu widjme / že y mezy Duchownj Lidj dábel Zaukol Závisti rozšwá/ aby gednj druhým dobré Powěsti/ pohodlněgššyho Mjsta/ les pššyho Wyziwenj/ a co koliw magj/ záwiděli. Ale nenálej to na Duchownj : kterjšto wšseligalým Spůsobem magj Lásku mezy sebau zachowáwari/ a gednj druhých od Závisti odwádeti/ a k společnj Láске přiwádeti/ gal wdělal Pastor Mnich nahore gmenowaný. On tehdyse dowědel galau Závisti proti němu se zapálil onen starý Mnich / ukowal toho welice / že pro něho onen Starec Závisti se tak trápi/ a myslil / y radil se/ galby ho mohł napraviti/ a k Láске naklonit. Poručil tehdy swým Mnichům aby Gjdlo negalé/ podlé chudobné Možnosti swé/ přistrogili/ a Chleba a trošsku Wjna/ které měli/ aby sebau wzali/ a za nim šli k tomu Staremu. Přigdauce pal k geho Chalaupece/ zatlaukli na Dwěte : y wysšel hned Wědlnj onoho Stareho / a ptal se gich / ldo a odkudby byli / a čehoby hledali ? Odpowíděli/ že gest Pastor Mnich s swými Mnichy/ a že šsau přišli nawšstiwit geho Pána Mnicha/ a že chtěj mu činit D.

ctiwost/ a Pokrmu/ který s sebou přinesli/ spolu s nim vjwat. O známil to Vědnlj starému swému Mnichowi; ale on gich k sobě pustit nechťel. Pročez Pastor Mnich předce prosyl/ aby byl puštěn před Starého/ aby mohl dosáhnauti Požehnanj od něho/ a s nim rozmluwit/ a Pokrmu y Uapoge/ který přinesli/ s nim vjit: a ldyž dlouho očekawal/ a prosyt nepřestawal/ poručil jim otewřit Starce/ a ge před sebe pustit. A tak Pastor předstaujic před Starce/ welikau mu čiuil Uctiwost/ a přiwětivými Slowy tak ho k sobě naslonil/ je on zawrhnauc od sebe Zawist a Zlost/ wčintn gest Pastrowi welikým Přitelem. O tom psáno gest w Anje žiwotiw Dwařých Otcuw. (in Spec: Exempl: Tit: Benevolentia. Exempl: 4.)

Uapоследy/ ani Spytále není/ w kterémžby mezy žebrařy Záwist se newhnydila/ a gedného proti druhému nepozdwyhowala: ldyž se gednomu zdá/ že druhý wje dostal než on/ hned Nepřízeň powstane. Odtudž staré Přjslowj gest/ že Záwist se rodj při Dwořjch welikých Pánkw/ w Klášterjch že roste/ a we Spytále že vmirá mezy žebrařy. O trjžby dolonce w některém Spytali vmřela aneb kde koliw ginde ta škodná Záwist/ a tak Lidj gedných proti druhým nepozdwyhowala!

Kapitola Třetj.

že Pán Bůh hroznými Pokutami trestává záwistivé Lidj.

Sfeligařj žjch Pán Bůh/ gažžto Sandce spravedliwý/ trestawal/ tresse/ a bude trestati mnohými a welikými Pokutami: takž podobně že y Záwist trestati bude/ a neodpuřj/ wědět zağisťo máme: gestli kdo od toho žjchu se nepolepřj. Uacházjym w Anjách že Pán Bůh hrozně trestawal ten hřjch/ tak že nědy y báblům Moc dáwal/ aby Lidj záwistiwé trápili/ trestali/ a tak ge trocili. Anž se dwit tomu/ že Pán Bůh dáwal Moc báblům nad Záwistiwými/ poněwadž Záwist/ gal gsem w 1. Kap: toboto Kozdiju powěděl/ že gest hřjch bábelřj/ a od bábla wzal swůg Počátel: ano y Dcerau báblowau se gmenuge.

Přjklad máme na Saulowi prwnjm Králi Izrahelřjým; o němž čteme/ že nim bábel začastylomcowal/ a trápil ho: ne proto samé/ že byl Pánu Bohu newdčjný a neposlušný; ale také proto/ že Dawida

wida newinného zle sřihal/ a gey zabit vsylowal/ z samé toliko žá-
wisti; že totiž mu záwiděl Lásky v Pána Boha y v Lidj. 1. Regj
18. &c.

Giný Příklad nacházým w Anjze žiwotůw Swatých Otcůw na
tento Spůsob napsaný. Byl w gednom Kláštře gedem vřle-
chtilý Mládenec/ Passnucyus Gménem/ Mnich mladý/ pobožný/
Mrawůw sřlechetných/ poslušný Wrdnjm swým/ a ke wřsem wcti-
wý: pro kterážto Ctnosti odewřech dobrých milowan byl. Záwiděl
mu toho giný/ a wřseligal přemewřlel/ galby ho zosřliwil a Gméno
geho zlechił před ginými: až wymyřlił takowan Lest. Wzał swan
wlastnj Anjzku/ a tegně wessel do Celly Passnucyowi/ a tam gi řtyl/
a hned běžel k Opatowi toho Klášttera/ a Sřiznosť wedl před nim/
že mu kdos Anjzku wtradel: protož žádal Opata/ aby w wřech Mnja-
chůw gi hledati rozlázał/ aby on swého zas dostati mohl. Dřwil
se té žalobě Opat y wřřadni Starřšý/ galožto Skutku tam neobyře-
nému a neslychanému/ totiž Brádeži/ a galé Strátě. Wybral teh-
dy Opat řij starřšý Mnichy/ Muže hodnowěrné/ a poručil jim/ aby
obesřli celý Kláštter/ a w každého Mnicha Celly aby pilně hledali:
řel také s nimi žalobnjž záwřřiwý. A hle kdýž přišli do Celly Pa-
ssnucyowý/ tam tu Anjzku našli mezy Listjm Palmowým; neb gi
tam byl ten záwřřiwý žalobnjž položil/ a Passnucyus o tom nic nes-
wědel. Přinesli gi tehdy před Opata a před wřřecto Šhromážděnj
Mnichůw toho Klášttera: a tak Passnucyus newinný za žloděge
wyhlássen byl/ a k weliké Polutě odsanzen: wřřal on se newymlau-
wal/ ale snářřel tu řřiwdu trpěliwě. Takž z Dloženj Opata Pa-
ssnucyus dvě řředěle před Dostelem řřawati a kletati musel/ a na se-
be žalowati. Po dwauch řředěljch toho zlořřného žalobnjža dá-
bel welmi zlý poseđl/ a nim hrozně lomcowal/ a gey trápil. Sěřřli
se k tomu neppředněřřšý Mnijřř/ kterj wěli dáby zallinat a wyhá-
nět; ale wřředa gegjch řřáce daremnej byla: nebál se gich ten dábel/
a poslechnaut nechěl: proto/ že samému newinnému Passnucyowi
Pán Dřřřřus tu Moc a Pochwalu byl zanechal. On tehdy gal se
Pánu Bohu pomodil za toho bjdného Člowěka/ hned dábla z ně-
ho wyňal. Tu opět widjme/ že Pán Bůh dal Moc dáblu nad
Člowěkem záwřřiwým. Tu řřřřori napsal Joan: Cassian: Collat:
18. c. 15. in Dauroult: cap. 6. Tit. 16. Exempl. 3.

řřozný řřest tento Příklad oznámený/ a hrozná Poluta na Člo-
wěta záwřřiwého; ale tak hrozný/ řřestli ne hrozněřřšý/ nacházým
T 2 Pjř

Příklad w životě Swatého Anzelma Biskupa o gednom záwistiwém Mnichowi takto napsaný. Byl Swatý Anzelm/ netoliko D. měnjm welikým oswjcený/ ale také sšlechtným Obcowánjm ozdobený a prawau Pobožnosti. Byl také w tom Bláštěte gedem Mnich welmi zlý a záwistiwý/ který toho ctného Anzelma welice nenáwiděl/ a Chwály mu záwiděl; tal že ani dobrým Olem na něho hledět nechťel/ ani dobrého Slowa o něm slyšet/ ani sám mluwit nemohl. Pročez pro tal welikau Záwist dopustil Pán Bůh na něho těžkau Nemoc: w kteréžto ldyž děle ležel/ k posledku počal hrozně křičet/ Oči sem y tam wywalowat/ a na wšedy strany sebau zmjrat. Přiběhli k němu Mnichy někteří/ a zhrozysse se těch geho Činůw neobyčejných/ a Břiku/ ptali se ho/ coby se mu stalo? Gimž on s Podjwenjm odpowěděl: Dwa Wlky widjte/ křej mne za Art Nohami v gali/ a dáwj mne/ a wdáwit vsylugj/ a ptáte se/ co se mně stalo? To gal ty Mnichy od něho vslyšeli/ vlekli se/ že to nic dobrého není: a hned gedem z nich běžel k Anzelmowi/ a ořtom mu oznámil. On pak pomodlj se k Pánu Bohu/ šel k tomu Nemocnému: a wcházegjc do Dweří Celly/ w které ten Nemocný ležel/ Znameni Swatého Kříže Kuka swau nad nim wdělal/ řkauc: We Gměno Otce/ y Syna/ y Ducha Swatého: to gal wyslowil/ hned se Mnich nemocný vpořogil/ a díkygc Pánu Bohu/ přiznal se/ že gal Anzelm wcházel k němu do Dweří/ a Kuka Znameni Swatého Kříže wdělal/ a Nesywětěgšy Trojice Gměno wyslowil/ widěl z Ořt geho wycházegjcy Plamen/ který na ty Wlky padl/ a hned ge zenidil/ a pryč zahnal. To gal powěděl/ Anzelm ho k Pořánj z Řířchůw neyprwé napomenul/ a Rozhřessenj mu tagjcým wdělil: potom ho napomenul/ aby Záwisti zanechal/ a Polepsněj žiwota Pánu Bohu připowěděl. Naposledy mu oznámil/ že se hodina Smrti geho přibližuge/ aby se dhyřtal z tohoto Swěta na Wěčnost/ gmenugjc gemu y giným přítomným w kterau hodinu žiwor dořoná: a tal se stalo. Vincent: Spec: hist: lib: 25. cap: 69. (in Dauroult: cap: 6. Tit: 16. Exempl: 7.) Z této Gystorye poznawáme/ že y onen Mnich záwistiwý byl dán šablům w Moc/ křej se mu w špůsobu Wlkůw vlázali/ a dáwili ho/ pro Záwist kterau měl proti Blížjma šwěmu.

Gestře diwněgšy Příklad nacházým w životě Swatého Samsona Biskupa w tato Slowa. Byl Samson Biskup Swatý/ wšlemi Ctnostmi/ a neywjc Sprostnosti a Dpřjmnosti/ ozdobený: gehož sobě pro to wzal w Nenáwist welikau gedem newáždny Člowěk/ a

Gedu

Gednu podal w Tápogi / aby ho očerwil / a z Swěta sľidil: a
 to vđilal z parhy Závisti a Zlosti. Ale ten Swatý Biskup oswigen
 gšauc od Pána Boha / poznal byti Ged w tom Tápogi sobě poda-
 nem: wštal nicméně požehnjao geš Swatým Bějem / wypil / a nic
 mu newštodil. Potom ten záwistivý Kulladnjš / zornic sobě pollá-
 dagic toho swěho zlého Včintu / ošnělil se přistaupe t Stolu Páně
 w Ueděli spola s gšnými Wčerstmi / a z Kaby téhož Biskupa Sam-
 šona Welebnau Swátost přijmati / newlinje z Hřichu swěho zá-
 dneho Potánj. To gal vđilal / hned ho váběl zly posedl / a welnj
 tájee trápil / Smyslu a Rozumu ho zbawil / : tal je se sam nestydatě
 obmajowal / a newdělšitě na gine wštelowal / a sám sebe Kulan bý-
 newal. Potom pal ten Swatý Biskup odpuštic mu gečo Prowi-
 něnj / a aby sedoběšim zázly dopatari / a Plásem se za něho Pána Bo-
 ha modlil / a hned toho vábta z něho wppudil / a Zdrawj předešle
 mu wpprosyl. On pal nawrácen t Zdrawj / zgewně předewšsemi
 znal se z Hřichu swěho / a Potánj činil. Tal pišse Vincent lib: 21.
 cap: 107. & roš: (in Spec: Exempl: Tit: Comúnio. Exempl: 11.)

Známa také geš mnohým gšstorie o Drahomiče Aněžně Cješké /
 Matce Swatého Wáclawa Anjjetě Cješkého / co a gal se gi skalo
 pro Závist a vkrutnau Zlobiwost : nebo ona Závistj zapálená
 proti Swatě Lidmily / tolikěz proti Swatému Wáclawowi Sy-
 nu swěmu / a proti wšem Křestianům y proti Wjre Křestianšké /
 Lidmily zassřtit dala / proto že Wjru Křestianštan zastawala
 a rozmnožowala : potom také Wáclawa Syna swěho zabit sp-
 sobila : naposledy nad Křestiany welikan vkrutnosť prowádělay
 a mnoho gich zmordowat dala. Pročeš z Božjho Dopuštěnj / za-
 žiwa do Země a do Pella se propadla : gal pišse Daubrayius lib: 5.
 hist: Boēm: Tal Pán Bůh vmj trestat a trottit záwistiwé Lidj / aby
 ginj se táli / a tal mžlého Hřichu se nedopauššeli.

Trestal také Pán Bůh gednu záwistiwau ženu; ne tal přjšan
 Polutau / gal ty / o kterých gšem giš wpsal / ale doš welikan a těj-
 šau / o ktere talowan gšstoriy nacházým. Byli dwa Manžele z Ko-
 du Zemanškeho w Měšě Lionu w vprjmně Manželšké Lásce nětolil
 let žiwj. Zawiděla gim toho gedna Zemanka / a na tu dobran a
 crnau Manželku zle zaneuwrajje / ljiwě gi před gešj Manželem oso-
 čila / že mu Wjry Manželšké nezachowala / a lože Manželšké Cyzo-
 ložštwem sprznila : a tu Leš a Leš swau tal schytralau Kšejj vľčila /
 že ten Zeman tomu wvěřil / a proto Manželku swau wzał w Pěná-
 wist /

Měsícůw to konal / obměřeno gest Srdce geho / tal že y Závist y
 Zlost / ktera proti oněmu Pánurostly / odhodil / a s Plátem Polání
 z štichůw činil : a tal Rozhřessenj doffel. Tal pisse Joau Nider
 S. Theolog: Doctor lib: 6; Formicar: cap: 9. (in Dauroult; cap: 6. Tit 16;
 Exempl: 9.) **Těžce / pravjm / leda s Pomocj Boj / Závist se může**
naprawit : wšak nicméně / nacházým há nětteri Spůsob / nimžby se
glá Závist napravit mohla : gšau patřito :

První Spůsob : Hled wšeligal se protazowat s Lástka Závist
 stnětowi twému / poslaust mu / o něm dobře před ginými mluwit ; a
 po nětteri časů poznáť / že ho napravíšs : wjme se tomu z této Hro
 story. Byli dwa Mnijšy w gednom Bláštěte / geden sprošť / ctno
 stný a wprjmný ; druhý pat záwistiwý a nepologný / ktery sobě toho
 sproštěho wzal w Ošklivost / a tal ho nenáwiděl / že ani hledit na
 něho nechťel / a ani slyšet o něm nemohl. Porozuměl tomu ten
 sprošť : pročež toho záwistiwého wšeligalau Lástka a službau k so
 bě naklonit se snážíl : Postel mu spravowal / Střewice mu vtjral /
 Celly umětal ; a co koliw znal byt k Potřebě geho a k Zájbenj / w
 tom mu posluhowal. Widauc to záwistiwý / a tal hotowě Služ by
 geho sobě rozgymagie / nemohl se děle zdrzet w své Závisti ; ale k
 Láске se naklonil / a toho sproštěho napotom wjc než toho giného
 milowal. Tal hle Dobrotiwost záwistiwého Člowěta může na
 prawit. O tom pisse Cašarus lib: 4. cap. 2. (in Spec; Exempl; Tit
 Invidia. Exempl: 6.)

Druhý Spůsob záwistiwého napravit / gest / žábat od něho
Smjtenj ; byt pat ty nic gemu winen nebyl / a odprost se gemu.
Wdělal tal Mnijch geden Paustewnidý / Gménem Motues. Ten gšauc
žádostiw Pánu Bohu slanžit bez Přelážly swětských Lidj / odesel na
Paust až k gatěmus Bláštěru Mnijchůw Paustewnidých / a tam s
nimi Pánu Bohu ponjženě slaužil. Byl talé w tom Bláštěte Mnijch
geden nepologný / ktery mu tam Bytu záwiděl / a často se s nim wa
dil / a wšeligalau Protimyslnost mu činil. Nemilowal toho Mo
tues : pročež odsěhowal se daleko od toho Mjsta / a postavil tam
sobě Paustu / a w ni se zawřel / a Pánu Bohu w Postech a Modlit
bách pobožně slaužil. Dowěděl se toho Mnijšy toho Bláštěra od
řtereho odesel / a že ho milowali pro geho Ctnosti / a nerádj ho stra
tili / šli za nim / pogawše s sebau toho záwistiwého a nepologného
Mnijcha : a kdž byli nedaletu od Pausty Motensowě / složili z sebe
Zápě swě / a polozjce ge na žem / nechali při nich toho nepologného
Mnij

Mnichů a sami. Šli k Městečku, a žádali ho, aby se s nimi navrátil do gegich Blášttera: vztanuvšice přitom, že toho nepožogneho Mnicha s sebou přivedli, aby se smjřili. To gaž vslyšel Motues/ hned wysšel z Chalauply swé, a pospissyl k oněma Mnichowí, a tlae něgjo se genu, a obgjmajic ho, aby mu odpušřil co toliw má proti němu. Potom ho wvedl do swé Chalauply, a wšseligalau Octiwošř a Lášřtu mu prolazowal, a tim Spšřšobem Zlobiwostř a Zkřwistř geho přemohl, a k sobě natlonil. Tak o tom psáno se nacházř w Anjze Žiwotůw Swatých Otcůw. (in Spec: Exempl: loco cit: Exempl: 4.) Pěšřný hle Spšřšob zřwistřiwého Čřlowěla napravil k Lášřce.

Třetj Spšřšob: Nařřid Osobu špšřšobnau, aneb wjc tařowých / třetjby mezy sebou a zřwistřiwým. Mřř a Lášřtu špšřšohili; gažř wdělal geden mladý Mnich rozumný, nikdy k druhému zle nemluwřic / gaž mu bylo poručeno; ale wždřdy ginal na dobran stranu obrácesgic / až oba Odpornřly dobře smjřil: o tom gá takřto psáno nacházřým / a Čřtenářům pro Nawřenř naschwále tuto přednášřřím / aby se nawřřili Oheřř Zlašřř, Zněřřa a Zřwistřř vřassowat / nerozřřaulowat a rozněcowat: gest pažř gřřřřore tařowá. Přřřřel do gednoho Pawšřewniděho Blášřtera Mnich geden neznámý pocestný / a žádal tam poněkud poodpočinaut; a nenalezřřř Celly pro sebe prázdne / žádal od gednoho starěho Mnicha / který měl gednu prázdnu Celly / aby mu gi na něřřerý Den zapůgřil: wdělal takř Starý; a sám w swé Celly zřřřřawagřic / druge tomu Mnichowí propůgřil. Potom pažř widauc / že k tomu nowému Mnichowí každěho Dne mnozřř chodili / aby od něho slyšřřli Slowo Bojřř a spřřřředně Nawřenř / zřwiděl mu toho / a řřell k swému Wědlnřřřowí: Hle gá gšem zde takř mnoho řřet / a mně řře Poctiwostřř nedělajřř / gařřan dělajřř tomuto Mnichowí neznáměmu: a dále řřell: Gdřř bez mešřřřanj / a wyřřešřř toho Mnicha zřř mé Celly. Wědlnřřř poslechl Rozřřazu geho / a řřell: ale chřřře proměnil řřeřř / a tak neoznámil gažř mu Pán geho poručil / ale takřto k tomu nowému Mnichowí řřell: Possřřlá mne Opat mřřg k tobě / abych řři oznámil / že slyšřřel o tobě řřešř nemocný / a dal se přřatřř gažř gest s tebou. Slyšřřř to nowý Mnich / měl za to že gest Prawda / co mluwřřil Wědlnřřř / a byl nad tim potěšřřen; pročeřř odlázřřal Starěmu takřto: Gest Prawda / že něřřco nemocný gšem / a řřell / že prořřřřm Opata twěho / aby se za mne Pánu Bohu pomodřřil / aby mne co neyřřřřřř pozdrawil. Přřřřgaw Wědlnřřř tuto Odpowěd / nawřřřřil se k Mnja

Mnichowi swému / a opět Řeč před nim proměnil takto : Dať tě / Otče / ten Mnich welice prosyt / abys mu pozhowěl pobyt w té Chalaupce twé ašy za těj Dni / ašby drobet powyzdrawěl / že gest nemo-
cny / a ašby sobě Chalaupku ginau zaopatřil. Powolil tomu Star-
rec : ale po třech Dnech poslal zas Včedlnjša swého k němu / aby mu
řekl / aby se hned stěhowal ginám ; ginat že ho Bygem
wyžene. Ale Včedlnjš opět Řeč proměnil / a k nowému
Mnichowi řekl : Opat můg stará se o tebe / poněwádž wj že gšy nemo-
cny / a dá se ptát gal gest s tebau. To slyššyc nowý Mnich / zrado-
wal se / a takto Starému odlázal : Powěz Opatowi twému / že mu
poniženě dělugi / že se za mne nemocného modlil / a že na geho Mo-
dlitby Pán Bůh mne drobet pozdrawil : a že prosým Swatosti ge-
ho / aby se gestě za mne modlil / ašbych gal náleži wyzdeawěl. Ale
Včedlnjš ldyž se nawrátíl k Starému swému / zas proměnil Wzlá-
zanj / a řekl : Prosy tě / Otče / ten Mnich gestě welice / abys mu pozho-
wěl tam bydlet až do přjšstj Neděle / a potom že odegde ginam. Ažyž
pat Neděle minula / a Mnich neodcházel / Starý pohnut žněwema
žawisťj / wzał Bey / a šel tam aby ho wyhnal : šel také s nim Včedl-
njš geho. Ale ten Včedlnjš opět opatrně wdělal / a řekl k Starému
Otče / poběhnu gá tam napřed / a podiwám se / zdali v toho Mnicha
negšaa negaty Lidé : nebo ldyby oni widěli tebe hněwivého / a Mn-
cha přespólnjho Bygem bigicýho / pohorššyli by se nad tim. Powo-
lil Starec tomu : ale Včedlnjš opět proměnil Řeč ; neb přiběhnuť
k nowému tomu Mnichowi takto mluwil : Žle teč můg starý Opat
k tobě gde z weliké Lásky / kterau k tobě má / aby tě nawššiwil / a la-
škawě s tebau rozmluwil : pročez wygdi proti němu / a wctiwě ho při-
wjteg. Wdělal tak Mnich / a wygdanc w šštj Starému / poklonil
se před nim až k Zemi / a řekl : Zaplatiž tobě Pán Bůh / Otče / žes mne
zapůgčil Chalaupky twé pro Gměno geho : a degž tobě Pán Kryšus
w Kralowštwj Nebestěm slawný Přjbytel mezy Swatými Božjmi.
To ldyž widěl a slyšel onen Starec / podjwil se Tichosti toho Mn-
cha / a odhodjic od sebe Byg / obgal ho laškawě / a pozwal ho do swé
Chalaupky k Obědu. Potom pat přiznal se Včedlnjš toho Starce /
že on tu Lásku spůšobil mezy nimi Opatrnosti swau / a že nildy žuri-
wěho Wzłázanj Mnichowi neoznamowal / gal měl sobě poručěno /
ale že wždydy proměnil w lepššy : za čez pochwalil ho Opat geho / a
mnoho sobě ho wážil. O tom psáno gest w Anjze žiwotůw Swa-
tých Otcůw in Spec: Exempl: Tit: cit: Exempl: 3.

Cizweté: Giny Spůsob wynalezl geden Mnich Řádu Cysterce-
enskeho/ a to takowý. Adyz žádným dobrým Spůsobem/ ani Po-
korau a Poddáwaním/ nemohl záwistiwého Odporníka swého na-
prawit/ modlil se Pánu Bohu/ aby on sám Srdce geho obmětil/ a
t Lásce wprjmné od Záwisti ho odwrátil. Prosył také Blahoslawe-
nau Pannu Marygi/ aby ona to swau Přjmluan obdržela na Pá-
nu Bohu. Přihodilo se času gednoho/ když se w Dostele na Citině
s ginyými Mnichy modlil/ a Srdcem horliwym Pannu Marygi za
to prosyl/ ona t němu přislla w Sláwě weliké s gedným mladým
Swatým/ tak gal ten Swatý gemu se w Spůsobu mladého wložal /
tolitež welikan Gastnosti ozdobeným/ a postawj se před nim/ řekla :
Přestah giž Slauho Boží od Pláče a Žarmutku / kterým se trápí Srd-
ce twé; nebo Odplata tobě w Tebi složená gest. Pročez abys wě-
děl/ že pro dobruu Wjru twau a Pobožnost/ gal tobě Sláwu w Te-
bi/ tak Odporníkowi twému Odpustěny/ na Pánu Bohu gsem wy-
prosyla. To wsllyšyc Mnich/ radostně se gi zepřtal/ kdoby byla/ a kdoby
byl ten/ který s ni přissel: gemuž ona odpowěděla/ že gest Panna
Marya/ Matka Syna Božího/ Dřystka Pána/ Swěta Spasýtele:
a ten Swatý že gest Jan Apóstol a Ewangelista. To gal powě-
děla/ hned odeslla/ zanechajic welmi libezné Wuně po sobě/ kterany
on y wssydni Mnichy přitomnj cýtli/ a gi se diwili. Cýtli gi také y
onen záwistiwý Mnich/ a hned Srdce geho se obmětilo; tak že štj-
hu swého welice želel: a toho také welice litowal/ že newinneho
Mnicha tak nenáwiděl/ a z Záwisti o něm zle mluwl/ a Srdce geho
skormancowal/ činjc mu Přjloži: a napotom t wprjmné Lásce se na-
wrátil. O tom čteme w Dnize de Viris Illustr. Ord: Cisterc: (in Spec:
Exempl Tit: Invidia. Exempl: 5.) Takowý hle Spůsob Cizowita
záwistiwého t Lásce napsrawit dobrý a platný gest/ gal ten Mnich
wdělal.

Kapitola Pátá.

! Co a galh Hřich gest Nenáwist :

Nenáwist rodj se z Záwisti/ Hřich zlý a Mrodný/ galo zlý Plod z
Matky zlé: Bodláčj zlé z Trnj zlého. Gest pat Nenáwist/
když někoho nenáwidis/ a ani hledět na něho nechceš/ ani
o něm slyšet: a to obyčejně se stáwá pro Prawdu/ aneb pro dobré
Ctno;

Enosti. Tak často hazatelové Slova Božjho / a tj třetj Prawdnu včj a mluwj / a pochlebowat nechčejj / vpadajj w Nenáwistj / gal se stalo Micheášowi Prorokowi / o kterém řečl Achab Brál Izrahelský : Gá ho nenáwidjm ; nebě mně nikdy neprorokuje co dobré / ale co zlé. 3. Reg: cap: 22. Tak Pána Krysta wzali židě w Nenáwistj / a welice se mu protjwily Křejj Stukum geho / gal on sám řečl : W Nenáwistj mne měli darmo. Jan w Kap: 15. Tak Swateho Štěpána Prwo . Mučedlnjka wzali židě w Nenáwistj / že o Pánu Krystu / prawém Mesyášj / prawdivě Swiectwj wydáwal / a že s Hřichůw / a z Uewjry / a z Uewdččnosti getrefal ; až ho z té Uenáwistj wflamenowali.

Pro Enost také w Nenáwistj vpadá Cizowěl mnohdykrát / gal se stalo Jozeffowi Synowi Jakoba Patryarchy / že Bratřj geho wlastnj tak na něho zanewrazj / že ani hledět na něho / ani položně co mu mluwit nemohli : a to tak blaugo / až ho prodali Pohanům . do cizých a neznámých Zemj za Otroka : gal o tom piše Mojsis w 1. Knjze w Kap: 37.

Ale wědětj má každý / že nenáwidět Bljznjho swěho / zwláštj pro Prawdnu a Enost geho / gest Hřich welikj a prawě dábelstj : nebo gal Záwistj / tak y Nenáwistj . Půwod a Počátek má od Dábla ; a Dcera dáblowá gedna y druhá se gmennje . Tak gsem napřed Příklad napřal / že gedna dábel se prohlásyl / že má tak welikau Zlost a Uenáwistj proti Cizowěku / žeby zwolil do Pella gjt s gednou Duffj Lid . stau / a podwedenau a k Hřichu přiwedenau / než bez toho Aučinku do Brálowstwj Uebestěho : gal piše Cěsar: lib: 5. cap: 9. Protož také nic Diwu nemj / že Pán Bůh dal w Moc dáblu Cizowěka zlofneho / který tak welice nenáwiděl Bljznjho swěho / že se s nim smjřit ginál nechčel / ani žádněmu / ani Otcy Duchownjmu / na to namluwit a nawklonit nedal / aby se s nim smjřil / a s Lástau wpijmnau k němu se nawrátil ; až ho brzo potom dábel posedl / a těžce nim lomcowal . A kdjz na žádost a welikau Prosbu mnohých Lidj Welebny Pán Jacobus de Vitriaco za něho se Pánu Bohu pomodlil / a dábla z něho wyhnal / on teprw se smjřil s Bljznjm swým / kterého prwe nenáwiděl . Piše o tom Thom. Cantipr: lib: 1. Ap: c. 18. p. 2. (in Dauroult: cap: 6. Tit: 16. Exempl: 8.)

Dále / aby se wědělo / že Nenáwistj gest Hřich welikj / piše S. Jan . Apostol w 1. Epist: w Kap: 3. Adož nenáwidj Bljznjho swěho / Wraždlnj gest . Awjste / že žádnj Wraždlnj nemá žiwota wěčného

ěneho w sobě zůstáwagicého. Aterážto Swatého Apóstola Sława mági gednoho každého od dábelské Bližnjch nenáwisti odwesti; poněwadž ten / který nenáwidj Bližnjho swého mezy Wraždlnjstj se počítá / a nebude mjeti Mjsta w Králowstwj Nebeském.

Kapitola Šestá.

Co má gednoho každého odwesti od Závisti a Nenáwisti Bližnjch / a k Láске vprjmné napraviti ?

Do koliw Závistj aneb Uenáwistj proti Bližnjmu / z gatě kooliw Přikázj / hořjso / wčas ten zly Oběti: wywrž od sebe takowau Jlost: aby Sand Bojji tě w tom nezachwátil / a neoděř stal mezy zlobiwé a závistiwé dáblj do Pella; odludžby newyffel na wily.

Kozgjmež sobě neprwé / že Závist a Bližnjho Uenáwiděnj gest žjich weliky proti Pánu Bohu / proti Bližnjmu / a proti Láске kterau gšme powinij gemi: gest také proti Přikázanj Bojžjmu tomuto: Mielowati buděs Bližnjho swého galo sebe samého / a tak galo Aud Čelawého: žádný pal Člowěk Audu swého nemá w Uenáwisti / a nezáwidj mu Zdrawj. Sily / Čerstwosti / Šťěstj / Všetěnj / a co koliw má od Pána Boha; ani mu toho neruffý a neodnjmá dále / žjich ten gest dábelšj; neb dábel Závist začal y Uenáwist / gal gšemgiz napřed powěděl: a do dneška dábel Člowěka nenáwidj / a ničeho dobrého mu nepřege. A takowý gest také Člowěk závistiwý / že swým Bližnjm nic dobrého nepřege / a wšedě dobre mu záwidj.

Druhé: Kozgjmež sobě / že Závist le wšsemu zlému wede a Člowěka welmi na Kozumu zaslepuge / a do gjných žjichlůw ho wede. Závistiwý Člowěk gšně mnoho zleho může štrojit Bližnjm / a stroj pil gž negeden. Ale sobě samému wč škodj závistiwý; neb Šrdce a Mysl swau trápj žlostj / Myslěnjm a zlym žněwem: Duffý pal swau obtěžuge žjichem / a zawádj gi do Pella. Pročež dobře S. Chryzostom pjsse Homil: 44. ad Popul: Antiochen: Omni veniâ caret istud invidia peccatum. Nam fornicator quidem concupiscentiam præterdere potest, fur paupertatem, homicida furorem; frigidus quidem & irrationabiles: habent tamen quas præterdant exultationes. Tu verò quàm dices causam? rogo. Nullam penitus, nisi tantum intensam nequitiam. Si enim inimicos diligere jubemur, quam pœnam luemus, si etiam

etiam diligentes oderimus? To gest: žádně Weymluw / žádněho Odupstěnj nemůžє mje ten Hřich Závisti. Nebo je někdo by se omilštwā dopustil / můžє se wymlawat / je ho zlá žádost tělesná napadla a přemohla / aneb Brása oklamala: Zloděg takě by se mohl wymlawat / je pro Uauzy a Chudobu krásť musel: Wražděnj takě by se mohl wymlawat / je to z hněwu odělal. Mohli by se prawjm / tak wymlawat některj / a ty Přjčiny Hřichůw swých předstawowat; gakkoliw ničěmně / galowě a neplatně by to byly Weymluw: wštat předce byly by galež takěž Weymluw. Ale ty Czlowěče závistiwj galau dáš Weymluw? prosjm tě. Gistě / je žádně gině Weymluw a Přjčiny powědět nemůžєš twě Závisti / gedině twau nestrocenau Nesslechetnost. Nebo gestli podle Přikázanj Božjho / máme milowati y Neprátely nasse / galež Trestanj podštaupit musšme / gestliže y ty / kterj nás milujj / máme w Nenávisti? Tak mluwj Swatý Chryzostom.

Třetj: Rozgineg / je závistiwj Lidě těžce trestáni byli od Pána Boha / a zly lonce žiwota swěho wzali. Pohled na wštedy strany / a spytug galež můžєš Přjklady / a nagděš to. Pohled neyprwě na Dábla: ten za swau Závist a Czlowěla Nenawiděnj / dostal Pello horaucy / a w něm se pálj / a bude pálit na wěly. Kayn Syn Adámůw pro swau Závist vbonil na sebe Zlořečenstwj; neb mu Pán Bůh zlořečil / řka: Zlořečený budeš na žemi. Pročej S. Judas Aposstol w swě Epistole pišše: Běda těm / kterj na Cestu Kaynowau odesšli / a Kayna w Závistihášldowali. Bratřj Jozeffa Patriarchy pro swau Nenávist k Bratru swěmu nemálo žalosti. Otrachy a Starosti zakusyt museli. Saul Král Izrahelský pro Závist a Zloš / kterau sřihal Dawida newinněho / mnoho snášet musel / gat od Neprátelůw swých / tak od Dábla / který nim lomcowal; až naposledy bjdně zahynul. Aman Knjže Ušwera Krále Perskěho pro Závistswau dostal se na Sřybenicy y s swými Syny; a tak haněbný lonce žiwota swěho wzal. Anjzata Darya Krále Perskěho pro nestrocenau Závist / kterau měli k Danielowi Prorokowi Swatěmu / a zle mu dělali / a Uuclady mu strogili / haněbný lonce žiwota wzali; neb roztrhali ge Lwj. Saryzeowě a ginj mnozý židě / kterj z Závisti Pána Drysta na Smrt Dřjže pripravili / a potom Aposstolům a giným wěrným Břestianům mnoho zleho činili / zlaw záplatu wzali / od Křjmskěho Wogřka těžce sřaužení / zlaupeni / zmordowáni / a oštatel po Swětě rozpryleni: Naposledy / poněwadž w Pána Kry-

řka wěšit nechťeli/ Pella za to wzali. A tak by se o mnohých giných powědět mohlo / gal zlaú Odplatu přinášý Žawist a Bliznjch Uenáwist.

Czwrté : Rozjimeg / že nepuštissi od Žawisti / do Pella musšys : a palli . . . zanechajic Žawisti a Uenáwisti Lásku k Bliznjm zachowás/ Uáděgi mji budes/ že do Králowstwj Uebestého přigdejs. Prawj Pán Krystus w Swatého Matanše w Kap: 5. Blahoslaweni polognj; neboť oni Synowé Bojji slanti budau. O gal přemilá gest ta Připowěd/ že Lidé dobrotiwj/ a Lásku a Polog zachowáwajicj / Synowé Bojji slanti budau ! A opit prawj Pán Krystus : Blahoslaweni tiššý ; neboť oni Zemi wládnanti budau. Galau Zemi wládnanti budau ? gedině Zemi žiwých a nikdy newmšragicjch ; to gest/ Králowstwjm Uebestým. Naproti tomu / do Země Smrti/ do Země žaláče wěčného/ do Trápenj newyflowirdlného se dostanau žawistiwj / zlobiwj a swárliwj/ gal pišse Apofftol Swatý Pawel w Epistole k Galatům w Kap: 5. takto : žgewně gšau Štutlowé Těla/ genž gšau: Człozložšwo / Smilšwo / Ueciškota/ Uestydatoš/ Chlipnoš/ Modłošlanženj/ Tráwenj/ Uepřjžně Swárowé/ Uenáwisti/ Šněwové/ Wády/ Kuznice: Koty/ Žawisti/ Wrazdy/ Opilšwj/ Šodowánj/ a těm wěcem podobné: kte režto wám předpowjdam/ gakož gšem y prwe prawil/ že kdej takowé wěcý činj/ Králowstwj Bojjiho nedogda. Ale Owotce Ducha gest/ Láška/ Radoš/ Polog/ Trpěliwost/ Dobrotiwost/ Dobrota/ Dlawhočelánj/ Ujchost. Wjra/ Štrjdmost/ Šdrželiwost/ Čištota. Tak Swatý Pawel wěj.

Páté : Rozjimeg sobě/ gal čašso Pán Krystus a Swatj Apofftolé napomjnagj k spoledně Lášce; a te w přjmně / bez Uenáwisti/ bez Ššybalšwj. A Pán Krystus poručj : Budes milowati Pána Boha twého z celého Šrdce twého/ z celé Myšly/ z celé Ššly/ a z celé Duffe twé: a Bliznjho twého gako sebe samého. Na těchto dwanč Přikázanjch wšleden Žákon zálejj y Prorocy. A Swatý Peter Apofftol w prwj swé Epistole w Kap: 2. takto pišse : Šložte wšselikau Šloš/ a každan Šest a Šsemetnoš/ Žawisti a wšsedna Utrhánj/ rošite w Bohu k Špašenj. A Swatý Pawel Apofftol w Epistole k Řjzmanům w Kap: 13. napomjná : Šodina gest nám giž ze Šna wššáti : Ue w Šodowánj a w Opilšwj/ ne w Smilšwj a Uestydatoštech/ ne w Šwáru a w Uenáwisti: ale oblečte se w Pána našeho Škřjšse Kryšta. Tak Š. Pawel wěj.

Ādo pať chceš lépe wědět/ gal Swatj Aposstolé nás Křestiany
 t Lásce wprjmné nabjzegg/ a od Záwisti odwest se snázi/ čtj Epistoly
 Swatého Jana Kwangelisty/ a w nich nagdeš dočteš se/ gal ten
 Miláčet Pána Krysta t Lásce wprjmné pilně napomjná/ a od Záwi-
 sti odwesti se snázi každého. Pročez pro Doplnění tohoto Rozdjlu/
 přidám tuto gestě gednu Kapitoly o Lásce/ kterau magj mezy sebau
 mji wšychni wěrnj Křestiane.

Kapitola Sedmá.

Že Láska wprjmná/ bez Záwisti a Sňbalstwj/ gest
 chwalitebná a wžitečná Etnost.

B Aži loncy předesslé Kapitoly napsal gsem/ že nás Pán Krystus
 a Swatj Aposstolé t Lásce wprjmné častko napomjmagj: a tať
 gest; a činj to oni z welikých Příčin.

Prwnj Příčina/ že Láska wprjmná wšsedo dobré plodj; galož na-
 proti tomu Záwist a Wenáwist wšsedo zlé plodj a přinássi. Ādo gest
 Pjssma Swatého powědom/ dočel se tam w 3. Anjze Brálow: w
 Dapic. 4. že za Panowánj Ssalomanna Brále Nyrabelského/ Pod-
 danj geho Lidé wšychni w Pologi přebýwali/ gednkaždý seděl pod
 Stjnem Stromu swého a pod Winným Amenem Wmice swé; pro-
 to že byl Polog w Zemi: byla tať Láska gednoho každého s Blijnj-
 mi swými: žádný žádnému Uátistřuw nečinil ani Škod: žádný ne-
 sprawedliwě nesaudil/ žádný žádnému nebral: wprjmná Láska to
 působila/ a to dobré zachowáwala.

W Synenské Zystoryi sepsané od Welebneho Pátera Martina
 S. J. lib: 4. dec: 1. podobný tomu Příklad nacházjm/ že za Changa
 Anjzete Synenského/ tať wlastně bylo w Zemi geho/ gal za Brále Šsa-
 lomanna w židowské Zemi. Ā tomu wjc/ kdo Kolj měl mimo swé
 Potřeby/ pustil ginému Djl dobrowolně a darmo t Wjzwánj. Ādo
 na Cestě nětco stratil/ nestaral se o to/ že to giný wezme; neb newzal
 žádný/ a nechal lezet každý/ až se nawrátíl ten/ který stratil/ a wzal
 co geho bylo. Dále/ wšychni wespolet wprjmně se ctili a milowali/
 bez Sňbalstwj/ bez Záwisti. O gal milo bylo žiwu býť mezy taťo-
 wými Lidmi! A tj byli Pohané/ o Příkazanj Božjm nic newěděli.
 Šdaliž tehdy Křestiane taťowé Lásťy mezy sebau nemagj mjt? Ba
 gisť

gisti magj mjt : neb nám Pán Krystus gi přikázal/ a přikazujc často opatrowal. A byliť gsau prwnj Křestiané w takowé Lásce/ o nichž Swatý Lukás w Anjze Skut: Apostol: w Baz: 4. pisse takto : Množstwj wěřících bylo Srdce gedno a Duffe gedna : aniz ldo z nich prawil by to geho bylo/ čímž włádl; ale byli gim wšsedy wěcy obecné. Aniz ldo mezy nimi byl chudý. Ueb kolik koliw bylo těch křetíž měli Pole/ neb Domy/ prodáwagjce nosyli ty Summy Peněz/ za kterěz prodáwali/ a hladli před Uohy Apostolské : y bylo rozdělowáno gednomu každému / gaž komu Potřeby bylo. A takowá/ prawjm/ byla mezy prwnjmi Křestiany Láška.

Druhé : Ade Láška wpijmná gest/ tuť se zlého nic neloná / tuť Saused šlody netrpj : nebo druhý ldo koliw šlodnau wěc od něho odžene a odwrátj; by pať y swým Statkem a Zdrawjm měl mu pomáhat. Ach tat by byla wžitečná Láška ! Ale nedoptáme se gi za nasseho Wěku : byla pať za dáwnjch Leth/ gať poznáme z teto šy-
storie.

Za Panowánj Maurycya Cysare Konstantynopolitánského wpadli Saracenowé Pohané do Aragin Křestianských/ a mimo gi ně Koristj a Lidj / zagali také s sebau krásneho Mládence gednoho Křestianského asy dwadcytilětého. Widěl ge y s tim Mládencem gedem starý Pauszewnjký Mnich / a přistaupil bliz k nim : Mládenec pať ten dáwal mu Tlawěstj/ aby ho z Kulau gegjch wymohl; ano y s Pláčem ho za to prosyl. Pohnut Láškau Křestianskau ten Mnich / prosyl těch Pohanůw/ aby mu ho darowali : ale odpowěděl mu gedem z nich/ že toho nikoliw nevdělaj. Prosyl gich podruhý/ a řekl : Wězměte mne sobě místo Mládence toho; neb on giž gest indlý a wnowený po tat dalekě Cestě ; gať pať gsem při Syle a Czerstwosti. Odpowěděl zas ten Pohan : Ani toho nevděláme. Prosyl gich ten Mnich potřetj/ aby žádali Peněz co koliw za něho/ že ho wyplatj. Ale zas mu ten Pohan odpowěděl / že ani toho nevdělá/ a wdělat nemůže/ proto/ že přišlibili Anězy swému Pohankemu/ že co koliw pěkného w Zemjch Křestianských dostanau/ to že ge mu přiwedau/ a dagj/ aby on to Bohu swému oběrowal. Adoložil Pohružku ten Pohan : A ty Mnichu gdj giž od nás / a nic wjc k nám nemlww ; nebo ti hned Glawu Mřčem setuu. To wšlyšyc Mnich/ klekl na Kolena/ a modlil se Pánu Bohu/ aby on sám toho Mládence wyswobodil; a stalo se : nebo hned dábel osedlal ty Pohany/ že sami sebe wšpoleť Šlawlemi selali/ až se wšfydni třj zmor-

domali: a Mlādenec swobodný učiněn / přidržel se toho Mnicha do
end žiw byl / a Pānu Bohu slaužil až do skonānj žiwota swého. O tom
pisse Sophron. in Prato spirit. cap. 155. (in Daurolt. Cap. 3. Tit. 4. Ex. 4.

Weliká byla Láska k bližnjmu / a tomu neznámému: ale welikau
také Lásku prokázala Dēwečka gedna w Městě Alexandry k Cjlowětu
sauzenému; a ta byla gestě Pohanka: nebo kdyz wessla do Zahrady
swé / kterau byla zdědila po swých Rodičích / a mnoho přitom Statku
giného / widěla je nedaletko od ni galys Muž wázal sobě Prowaz na
gednom Stromě / a na Arl geg sobě zatahowal / chyc se oběsyt: y bā
žela rychle k němu / a pamatowala ho / y prosyla / aby sobě toho ne
dělal. On pak odpowědil: Mnoho gsem dlužen Wětitelům mým:
a ti na mne welmi tuze a nesnesytedlně nastupngj / abych Dluhy pla
til: a gá nebohý negnām / odlud platit. Pročez raděgi chcy se oběsyt /
a konec takowým nātiskům wdělat / nezbych měl každého Dne trápet
být od Wětitelůw. Řzela ona: Gá mám po mých Rodičích Sta
tek weliký: pod Cjlowěte / a wezmi geg sobě wšecet / a poplat Dluhy
twé; toliko sām sebe o žiwot tak hanebně nepřiprawūg. Šel ten
Muž / wzal Statek gegj / azaplatil Dluhy swé: a ta Dēwečka práwě
chndobná zůstala. Ach tot opět byla weliká Láska te Dēwečky k Bli
žnjmu! Ale po nedlaubém času Pān Būh tu gegj Lásku hogně gi od
platil. Nebo kdyz vpadla do těžké Nemocy / přišlo gi wnuknatj do
Srdce / aby byla Křestiankau: a kdyz žádny se gi wgmāt nechčel / a
Křtu swateho gi zgednat / poslal Pān Būh tři swé swatě Angely / aby
to zgednali: z nichz gedn w spūsobn onoho Muže / kterému ona swūg
Statek byla dala / k ni přišel / a wyslyššyc žádoš gegj / Křest swatý
gi zgednal / a gini dwa tolikěz w spūsobu Lidškem / a gako negacy
wzāctmj Pānj / za Dmotty gi stāli / a za ni odpowj dali / a slibowali.
Dēwečka pak brzo potom wmtela / a do Nebe se dostala. O tom pis
se Sophron. in Prato spirit. cap. 207. (in Daurolt. cap. 1. Tit. 1. Ex. 5.)
Tak hle Láska mnoho dobrého působj.

Třetj / Láska vpřijmná toto přināššj / že gest Znamenjm pělňým a
patrným / že tj třetj gi zachowāwagj nāležitě / gsau Služebnjcý a
Wywoleni Bozj. Prawj Pān Kryštus w S. Jana w Kapit. 13.
Potomě poznagj wšy dni / že gste mogj Dčedlnicy / budeteli se milo
wati wespolek. Odludž S. Augustyn Trac. 4. in Epist. 1. Joan. takto
pisse: Signent se omnes signo Crucis, respondeant omnes, Amen: can
tent omnes Alleluja, baptizentur omnes, intrent Ecclesias: non distin
guuntur filij Dei à filijs diaboli, nisi charitate. Qui habent charitatem,
nati

nati sunt ex Deo: & quamdiu semen hoc custodiunt, non peccant, nec separabuntur à Deo. To gest: Byt wššydni žehnali znamenjm swateho Džize / byt wššydni odpowidali Amen: byt wššydni spjwali Ab leluja: byt wššydni Džest swaty přijimali: byt wššydni chodili do Kosteluw: wššal nicméně nebudau rozeznáni Synowé Božj od Synuw šablowsch/ gedině samau vprjmnau Láškau. Adož magj Lásku / narozeni gsau z Boha: a gal dlaugo to Semeno Lásky zachowawagj / nehřesšy / ani od Boha odlaučenj nebudau. Tak mluwj S. Otec Augustyn. Tu opět widime gal mnoho dobrého Láška sprawedliwá působj.

Czwrté / Láška vprjmná zakrývá hřichy Cžlowěta / aby ho Pán Bůh nesaudil podle množstwj a welikosti hřichuw geho / ale podle welikého Milosrdenstwj swého. Slyšme co píše S. Petr Apostol w prwnj Epistole swé w Kapit. 4. Slowa geho gnu: Protož buďte opatrnj / a bděte na Modlitbách. Předewšsemi pať wěcmi společenau mezy sebau Lášku wstawičnau mějte: Nebo Láška přikrývá množstwj hřichuw. Budtež přiwětij k sobě wespoleť bez reptánj. Gedenkaždy gal wzał milost / zase wespoleť gi sobě posluhujte / gá to dobřj Šfaffárj rozličné milosti Božj. Tak mluwj S. Petr. Že pať Láška vprjmná k bližnjm zakrývá hřichy / a Dusem napomáhá do Nebe k Špaseňj wěčnému / máme známau o tom Ľystori w tento Smysl.

Byl někdy geden Pán welitý / bohatsý a mocný / který negednomu nizššymu nátiš k žiwdu činil: Slowa pať Božjho a napomenutj k dobrému nerád slyšel / a slyšeti nechtěl: to pať bylo k geho štěstj / že měl Manželku welmi pobožnau a Bohabognau. Přihodilo se časa gednoho / že přišli k němu dwa Mnjššy / gichž Manželka toho Pána prosyla / aby gegi Manželowi dali šparycedné negalé nawěnenj a napomenutj: powolil tomu y ten Pán: wššal s tan wýminkau / aby žtráta bylo a nedlaugo. Dostanauc Powolenj Duchownj Cžlowěť / dal mu welmi krátčé / ale platné Nawčenj / čla: Řžel Pán Kryštus w swatém Ewaugelium: Cokoliw chceš Cžlowěče / aby tobě gini wčinili / čin to také ty ginym: a čehoby sám nerád měl / a nechtěl aby tobě čdo wčinil / nečin toho žádnému. Budessli ty Pane toto dwoge Nawčenj zachowáwati / gá tobě připowjdám / že twau Duffy přiweděš k Špaseňj wěčnému. Přigal to Nawčenj ten Pán / a škutkem se tak we wššem zachowal: neb komukoliwěť čdy Džiwdu gatau wđilal / hneď Náhradu každému dělal. Widěllitaké toho w Nauzy / pomy

pomyšlil sobě: Byloby mne wděl / kdybych já w takové Potřebě pos-
 tawen byl / aby mne kdo politował a pomáhal: wdělám já také ta-
 ginému. A posledku se přihodilo / že k němu přišel žebřák geden bj-
 dný a potřebný: widauc ho ten Pán tak bjdného a potřebného / hned
 ho litował / a wwedl do swého Domu / a dobrau mu Wěčeri dal / a
 dobrým Wjnem ho napogil / a blizko swého Pologe Postel mu dal z
 Odpočiwánj. W Ulocy pak ten žebřák trápen gšauc žizni / prosyl /
 aby mu někdo Wody podal / pro vhasšenj žizně / aby nemusl do Ká-
 na žiznj wmtiti. Slyšel tu geho Prosbu Pán / a pomyšlil sobě / a
 řekl: Kdyby na mne taková žizň přišla / byloby mně wděl / kdyby
 někdo wstal / a Wody mně podal: wstanu já / a tomu žiznjemy žeb-
 řákowi Wody přinesu / a podám. Šel tehdy k Studnici / která
 byla w geho Zámku / a když se nahnul / aby Wody nabral / wpadl do
 ni / a wtopil se. Káno když ho newděl / a tam se poděl newděl /
 wšsudy s pilnosti ho hledali: až na posledy w té Cysteri ho nassli wro-
 peného: a tu byl Pláč weliký odewšech Domáček / pro geho tak ná-
 hlau a nenadálau Smrt. Ale když pilněj na geho Tělo hleděli / w-
 děl / že měl gakaus Obrněn zlatan na Zeti / tak diwně wloženu / že
 gi ani sniti nemohli / ani rozoznati kde se spogowala: a na ni wpryté
 byly tyto Slowa: My Angelé Duffy tohoto Pána / hned gal z Těla
 wysšla / wzali gšme do nassích Kůlau / a dšw nez Tělo geho w této
 Wodě wysšdlo / do Těbe gšme gj wprwowodili. To widauc Man-
 želka geho / padla na swé Koleny / a Pánu Bohu děkowala / že wgio-
 střená byla / že Duffe Manžela gegjho gštorně se do Těbe dostala: a
 tak z welikého Žármutku nastala wšsein weliká Radost. My pak /
 Čtenáři / opět widjme / že Láška wprjmná zakrywá množšwj Hří-
 chůw / a Duffem do Těbe napomáhá. O tom Pánu pišse Hugaris
 Minorita in exposit. Symboli Serm. 70. (in Spec. Ex. Tit. Caritas Ex. 13.)

Páté / Láška sprawedliwá Člowěla s Pánem Bohem spoguge;
 tak že Člowěl s Pánem Bohem / a Pán Bůh s Člowělem přebýwá.
 Swěděj to sám Krystns Pán w S^o Matausse w Kapit. 18. takto mlu-
 wic: Kde se segdau dwa anebo tři w Gměnu mém / totiž w Lášce a
 Wprjmnosti / tuť gšem já w prostřed nich. A S. Jan Aposstol w
 prwnj Epistrole w Kapit. 4. takto napomjná: Milugme se wšpolek
 Láškau Swatau; neb Láška z Boha gest: a každý kdož miluge Bli-
 žnjho swého / z Boha se narodil / a znát Boha. Nepmilegššj /
 poněwadž Bůh milował nás / y my máme se wšpolek milowati.
 Budemeli se wšpolek milowati Bůh w nás bude přebýwati: a Láška
 W a gebo

geho w nás dočlonalá bude. A nize ten Swatý Apofftol takto piſſe: Bůh Láſka geſt; a kdož přebýwá w Láſce / w Bohu přebýwá; a Bůh w něm. A w tom i geſt dočlonalá Láſka Boží s námi / aby chom Dauſſánj měli w Den Saudný. Tak piſſe S. Jan.

Nawraťte ſe tehdy wěrnj Křeſťiané / nawraťte ſe k Láſce w přimné / poněwádž ona tak ſe Pánu Bohu libj / a Lidem tak mnoho dobrého přináſſj. Zanechejte záwiffj a gedni druhých Uenáwidiňj; neb ti ſtjchomé do mnohých ſtjchůw Lidj přiwádějí / a do Pella zawádějí. Slyſte o Láſce / gal wzáctná geſt / a galá má býti / a gal o ni piſſe S. Pawel Apofftol w prwnj Epiff: k Korynt: w Kapit: 13. Bých Gažyly Lidſtými mluwil y Angelſtými / a Láſty kdybých neměl / w čině gſem galo Mědžwučjcy / aneb Zwonec zněgicj. Abych měl Proroctwj / a abych znal wſſeda Tagemſtwj y wſſelité Dměnj; abych měl tak dočlonalau Wjru / žebých Gory přenáſſel / Láſty pal kdybých neměl / nic neyſem. Abych rozdal na Pokrmy chudým wſſecel Stařel můg / abych wydal Tělo mé k ſpálenj na Oheň; Láſty pal kdybých neměl / nic mi to neproſpjwá. Láſka trpěliwá a dobrotiwá geſt. Láſka nezáwjdj / neni wſſetečná / nenadýmá ſe / w nic neſluſſného ne wydáwá ſe: nebledj toho což geſt wlaſtniho gegjho: neſpanzý ſy / ne myſljzleho. Ueraduge ſe z Ueprawoſti / ale ſpoluraduge ſe Práwdě. Wſſedo ſnáſſj / wſſemu wěťj / a we wſſem Uáděgi má / wſſeho trpěliwě čela. Láſka niſdy newypadá; ačkoliw Proroctwj pře ſtanau / buďto že Gažyłowě zhynau / buďto že Dměnj ſtaženo bude. Až potud S. Pawel o Láſce piſſe / a tak gi wychwaluge / a wylláda lažděmu k Wyzrozuměnj.

Kozdjl Sfestý.

O Obzerstwj pátým Hlawnjm Hřichu Smr- tedlným.

O bzerstwj dwoge gest: gedno w Gidle / druhé w Pitj: oboge nemjrně vjwané gest Hřich weliký. Smenuge se také Hřich Hlawnj / proto / že z něho ginj Hřichowé se plodj. O obogjm tomto Obzerstwj psáti budu w tomto Kozdjl a vlázi, gal mnoho zlého a Hřichů wseligatých z obogjho pocházý: a gal a kdy gest Hřichem smrtedlným Obzerstwj oboge: a gal Pán Bůh hrozně ge trestal / a bude trestat. Kozjimegme nejprvé o Obzerstwj w Gidle.

Kapitola Prwnj.

Co gest Obzerstwj / a galý gest Hřich:

O bzerstwj w Gidle býwá také Hřich; nědy wsfednj / nědy smrtedlný. Smrtedlným Hřichem gest / kdy nědo přilifs stwo-
stně a nadherně hodúge / Bližnjm na Sškodu / Pánu Bohu na Potupu. Item / kdy w zapowěděné Dni Masstých Pokrmů wj-
wá / aneb bez Potřeby a bez Powolenj částěg w Postnj Dni Pokrmů wjwá: aneb přilifným a nemjrným Gedenjm a zrádlem Zdrawi Tě-
la swého lazý. Ueb Pismo Swaté prawj: Uebýwey lakotný we wselikém Godowánj / a netwap hbitě na laždanu Armi: Ueb w mno-
hých Armjch bude Uemoc / a přilifná Lakota přibliž se až k Ue-
chutenstwj. Pro Obežránj zagistě mnozý gsau zemteli: ale kdo zdra-
želiwý gest / přičinj sobě Žiwota. Eccli. 37. že pal Obzerstwj a
přilifně zrádlo s Uewdčnosťj proti Pánu Bohu a s pachánjm Hřj-
chůw giných / gest těstlý Hřich / a gal geg nědy Pán Bůh trestal / a
vlázał že y na onom Swítě trestat bude / máme o tom hrozný Příklad takowý.

Byli w gednom Bláštěce w Francé žemi dwa stažj Mnjšj / od
Mladostj swé w Towaryšstwj a we wseligatých Ueslechetnostech
w 3 spoju

spolu odchowani / Natizenj Bláštěrnj zanedbáwagjcy / a w hodo-
wánj a w zrádle gednát wstawičnj. Ti dwa k swému Towaryffenj a
spoluhodowánj wábili a připogowali mladšj Mnichy: a tať každé-
ho Dne w hodo wánj / w Bratochwilenj / w Smjssjch a zrádle čas
tráwili / a z giných sproštěgšjch a pobožněgšjch Posměch sobě dělali /
a gim necně vtrhali. A poněwadž staršj byli / nebylo k doby ge
směť napomenaut / a z taťowých zlych a nepálezjčjch činůw potřeštat.
Ale Bůh Wšemohancj / když se giž na gegich Nezbednosti děle dj-
wat nechťel / wložil gim Konec žiwota neobyčejnj a neschápnj. Ne-
bo když gednoho Dne Wečer posadili se za stůl / a do zrádla nemirně-
ho s Bratochwilenjm obyčejnjm se oddali / toť gedn z nich sotwa
čtvrtj neb páťj Kausel do Dst wložil / a hned na tom Mjssě se wdá-
wil / na Zem padl / a otwjrage sem a tam Oči / náhle vmřel. Poletali
se toho Pádu wšychni Spoluhodowncj / a wškali od Stola: ale gať
rychle toho vmřelého od Oči odklidili / aneb raděgi žrauta wdáwene-
ho odwlekli / posadil se druhj Starec z nowu za Stůl / střesauc z sebe
Strach / který ho byl napadl z Smřti náhle swého Towaryffe / a tať
nemirně se Sidlem a Pirjm přeplnil / a přemohl / že ho gako vmřelého
museli z Mjssa wzyt / a do Lože položit / hůť ožralého / nez které ho
wado. Me gaťj Konec žiwota měl prwnj Starec / taťowj wzał y
tento druhj; ráno vmřelý nalezen gest: a tať šel taťž Cestau za dru-
hým k Saudu Božjmu / aby tam odpowídal / Záplatu wzał za swé
Čjny. Otom pišse Thom. Cantiprat: Lib: 2. Apum: cap: 12. a klade že
to stalo za geho Wětu. (in Dauroult: Cap: 6. Tit: 17. Ex: 2.)

hroznj tento Příklad gest; ale mnohem hrozněšj pišse Martin.
Delrio to: 2. Dispu: Magic: lib: 3. p. 1. q. 7. o giných Mnjssjch / a zvláště
o gednom neynezbedněgšj m / taťto. Byli w gednom Bláštěře w
Zemi Flandrské tři Mnjssj; ale Slowem tolika a Oděwem Mnjssj /
Sturtem pať Lakotnjcy / Ležácj / Ožralcy a hanebnj žiřšjnjcy / křej
spolu bez Studu a bez Bázně Božj hodo wali / ožrali se / wesely ži-
wor wedli / a hanebně hřěšyli. Uocj gedné / když se do Srtošti / a
wjenez potřeba bylo / Sidlem a Pirjm naplnili / wstaw od Stola
gedn řekl druhým: Dost gšme se giž nagedli a napili / a přitom spolu
naťratochwilili / giž tať aspoš Pánu Bohu poděťugme. Zasmál se
tomu druhj / a řekl: Gá pať ne Pánu Bohu / ale dábla / děl owati
budu; nebo Sturky dáblowé činjme: a tať s Smichem wškali od
Stola. Potom šli do Bomory / a položili se do Lože každý s swau.
Sotwa dolehli / a hle zawřčenjma Dwěma dábel tam k nim wessel /
bro:

hrozného Wzezření / a galo pohrůžky dáwagje / w Spůsobu Mysliwce negatého / a za nim dwa malý báblý / w Spůsobu Duchritůw negatých / a tal chodil mezy nimi / hledě z gednoho na druhého ; až hrozným hlasem zwolal : Ade gesten / který mně dělował po Wečeti ? Tuž gsem abych mu zaplatil. To slyššyce ti Mnijšší báli se welmi / a Strachem se třášli : ale on chytic toho nezbedného Mnjcha / z Łože ho wyťahl / bogjcyho se / třesancyho / a gednát Strachem w mjrągcyho / a whodil těm Duchritům báblům / a poručil gim / aby ho na Kozen nastřčili / a Ohněm pelli y vpelli. Udělali oni tal / a toho nesciašného na Kozen nastřčje / a Oheň wdělaj je / pelli ho / obraceli / až na místo ho vpelli / a Smradem té Pečeně wšsedu Domoru / w které se to lonalo / naplnili ; tal že pozůstali dwa Mnijšší Strachem welitým diw nepomčeli. Potom bábel k těm pozůstalým Mnjchům takto promluwil : Ğodni gšše y wy talowé Záplaty / galau wzal tento Mnjch teč vpečený : a gá mám také na wás Chut : ale Moc Boží mně gescť zbrašňuje. Dostí nerád od wás odcházým. Wštat napominám wás / abyste se polepššyli : ginát hrozněgšší Masy gšau wám připrawené. A tal ti wššy dni tři báblý odesšli / ti Mnijšší pač pozůstali a z swých Postely wštat nesmčeli / až byly den byl : a tdyž wštali / a přiššli k místu / na kterým swého Towaryšše na Kozně pect widěli / nassli ho mrtwého / a na místo vpečeného / a náramně se vletli. Tal pišše Delrio. (in Daurout. loco cit. Ex. 3.) My pač z té Ğystorye widjme / gal přehrozně / a snad nikdy prwe neslychaně / Pán Bůh dal trestat ělowěla laťotného a objerného giným k wesskaze.

Widěli gšme giž gal Pán Bůh trestal laťotné a objerné Ľidi : giž také podiwegme se gal trestal ty / kteří w zapowěděné od Ľyrtwe Swatě Dni / to gest w Postě / Maso gedli : a to wdělali bez potřeby a z samé paubě rozwersnosti.

Byl gedon Opat Swatý / gmněnem Odo / kterýžto napominagje swé Mnjchy k zachowáwánj Blassčernjho natizenj a Postu Swatého / od Ľyrtwe Swatě přilazaného dwa Příkladý / a dwa zlé Pády / dwauch Mnjchůw / gim připominal / takto mluwje. Těchto dnůw dwa Mnijšší náhlau Smrti zachwáceni gšau / a šfrestáni ; ne gednoho dne / ani ne w gednom mjestě. Geden z nich přigedanc do Domu swé Sestry / natřtal sobě / že se welmi anawil na cestě / a že by gjdla potřebowal / proteč aby mu gjdlo dáno bylo / žádal. Odpowěděla gemu Sestra / že má Krb dost / aby vziwal Pokrmu tdy a gal mnoho se gemu ljb. Ale on a hnáwem odpowěděl / že se mu giž Kby přegedli / tal

tal že ani hledět na ně wjc nemůže. A wezmanc stěhno z galěhos howádla / poručil aby mu ge vpekli. A nemoha dočkat azby se vperlo / odřezal od něho kausel masa / a položic ge na Dhlj / vpekł sobě; a poručic sobě Wjna přinešt / posadil se za Stůl / a počal gyst. Ale gal kausel od toho pečeného Massa do Dst wložil / hned se nim wdávil / a nemoha ho z Arku zbyti vměkl. Talhle Pán Bůh strestal toho / který w Postnj Den bez potřeby Massa gebl.

Podobný Příklad o druhém Mnichowi připomínal S. Odo Opat / takto: Giný Mnich také Postnjho času přigel k Otcy swému / a hned / galoby k do wj gal welice lačný byl / Polrnu žádal. Řekl mu Otec / že gestě hodina a čas gjdla vjwat není / aby maličko pozhowěl. Ale on s netrpěliwosti zvolal: Gle gá gsem celan Noc na porušenj mých Dřchňjch na Boni gel / a wy mně gestě nutite abych se postil? Odpo. wěděl Otec: Máme Ryb dostatel / připravjme wám ge w malých wjli. Ale Mnich opět s hněwem sem y tam se ohljdage / zdaliby kde co k swě lahudce vhljdal / y widěl škaděčko Slepice mimo gdauerch / a chojpic Reg / tu ktera se gemu ljbila / aze wšech neplepšy býs zdála / zabil / a poručil aby mu gi oparili a vpekli / kcauc: Tato mne dnes Ryba bude. Po těch Slowjch geden z přistogjých se ozwal / a řekl mu: Což wám Pane Pater nálezj dnes / w Postnj Den / Massa gysti? Ale on odpowěděl: Ptactwo a pernatý žiwotčich není Massa; nebo pernatý žiwotčichowé a Ryby z gednoho žiwla gsau possli / totiž z Wody. Vpekli tehdy tomu Mnichowi tu Slepicy / a on se za Stůl posadil / aby hodowal: ale gal prwnj kausel odkrogil / a do Dst wložil / on mu w Dstch tal wšel / že ho ani pozhřít / ani z Dst wyhodit nemohl; a tal se nim wdávil. O tom pišse Vincent. Spec. hist. lib. 24. c. 67. (in Spec. Exempl. Tit. Gula Ex 8. & 9.) A tal se na těch Mnichých lakotných / a Postu Swatého sobě newážicých / obnowilo / co se dáwno bylo židům Massa žadagjým skato / totiž / že gestě Massa w Dstch gegich bylo / ani do Arku wpuffěno nebylo / až hněw Bojžj připadl na ně / a tim Massem se podáwili: gal napsal Moggjss w čtwrté Anjze w Kapit. 11. Z těch Příkladůw widjme / že žádný nemá z Postu Swatého posměchu sobě dělat / ani ho wšfetečně přestupowat a ruffyt:

Gestě giným spůsobem Objerstwjm může někdo zhřěšyt / kdyby totiž nepřestáwal na tom / co mu Pán Bůh propůgčil; ale reptagje proti němu / a giným zawiděgic / žádal by škwofstněgšyho a vprawněgšyho Gjdlá. Poznáme to z této zystorie. Byl geden starý Paustwuidý Mnich / gemuz Pán Bůh tegně wěcy zgewowal. Ten čas

Času jedného obědval s ginými několika Lidmi / a widěl / že z jedné a též křisly někteří křicemi brali Med / a gedli : ginj brali Chleb / a gedli : ginj obyřdna Legna / a též ge gedli : y diwil se tomu welice / coby to znamenalo. Pročej modlil se Pánu Bohu / řka : Prošým tě / milý Pane Bože / rač mne zgewiti tagemstw / toto / co to znamená / poněwádž jeden Pokrm na gedné Mše gest wšem předstawený / že někteřm se on obrácý w Med / giným w Chleb / giným pač w obyřdné Legno. A hned hlas k němu se řkal z wysošti : Ti / kterým se gydlo w Med obrácý / gsau / křej vřjwagje Pokrmu Pána Boha chwálj / a wstawě ně mu dělugi / a s báznj Božj Pokrmu vřjwagj : pročej P : - m se gim w Med obrácý. A kterým pač obrácý se gydlo w Chleb / ti gsau / křej s wděčnosťi přigjmagj Pokrm / galým ge Pán Bůh podělil. Ale ti / kterým se Pokrm w siraclawě legno obrácý / gsau / křej řdyz gejdj Pokrmu repecy proti Pánu Bohu / řjtagjce : Tento gest dobrý Pokrm / a tento gest nedobry : mne Pán Bůh dal málo / a giným mnoho : mne Pán Bůh dal sprostý a galový Pokrm : bohatým pač vpravný a hogný. To wslřšřc onen starý Mnich / napomináwal giných / aby se při gydle sřlechně chowali / a s podělowánjm Pánu Bohu / Pokrmu přigjmagjce / jádněmu lepšřšho nezawidli. Tač o tom psáno gest w Anže žiwot. S. Otcuw. (in Spec. Ex. Tit. Gula Ex. 6.)

Kapitola Druhá.

Že chwálibdná a wřšřená gest Čtnost / Čřřjdmost w Šjble.

S Čřřjdmost w gydle gest Čtnost práwě Lidřká / a od Pána Boho Lidem daná / a od Přirozenj gim wlitá ; řdybyžlá žádost gi ne byla porušřla / a k řradlu a neřřřjdmosti nenaklonita. Patřme na Adama prwnjho Otce nasseho / gal mu Pán Bůh dal z počátku Owotce toliko k Pokrmu w Kági / a Wodu k piti. A řdyž ho z Káge wyhnal / pro přestaupenj Přitázanj geho / řek mu : W Potu Čwári twé gisři budesš Chleb twůg : a budesš gisři Šyliny Země Genes. 3. A tač Chleb a zemřte Šyliny / a Owotce Štromowé / a Mleko a Šeyr od Dobřřka / za Pokrm natřdil mu Pán Bůh / a Wodu za Člápog. A tačowan žiwnost měli Lide před Potopau Šwřta wřřgnau : Masřa / Ryb / aneb galřch lahudel řotwa řdy / aneb řřřjda pořjwali. Šwidě řj to Pšřmo Šwate řřřřto Šlowy : Počátel žiwota Čřlowěta gestšř Chleb a Woda. Šyrach w Āapit. : 9. to gest / tačowým Pokrmem a

Uapogem/totiz Chlebem a Wodau/ žiwili se Lide od Počátku Swěta za mnohá Léta: a proto býwali welmi dlanho žiwi / zdrawj a splni. A tať od Pána Boha a od Pírozemj dáno gest Lidem střidmý žiwot westi.

Druhě/ kdo střidmý žiwot wede / Swatým Angelům se připodobnjá; nebo Angele Swatj Pokrmu newiditedlného vjzwagi / gal oznámil S Raffael Archangel obaum Tobiáššum/ Otcy totiz a geho Synowi. Tob. 12. A tať Angele Pokrmu vjzwagi / gal gim Pán Bůh dáwá / a oni magj na něm dost. Tať člowěk posylnc se swým Pokrmem/ co gest mu dost/ má wj/ přiljsa a často nešádat/ a žalaudka swého nepřepřskowat. Pročez čteme Příklad w Anjze žiwotůw S. Otcůw/ že se byl oddal Muž geden na Paufft / aby tam Pánu Bohu o samotě slaužil wolněj a bez Přelážky. Bydlic pak tam/ gjdáwal Chleb a Bylinky žemšě/ aneb co w těch pušťch Lesých k Pokrmu swému nassel: potom sám sobě pomislil / a řekl: Poněwadž nic obzwláfirnjho w těchto mjšťech za Pokrm nemám / budu gjst ldy a kolikrát mne chut k gjdlu napadne: a dělával tať. Ale aby ho Pán Bůh napravil k zdrčelivosti od častého gjdání/ poslal k němu Angela swého / který se mu vlážje / a gako pomjggjje ho / pozdrawil ho těmito Slowy: Zdráw buď žowado: a to powědew stratil se od Oči geho. Pauffstwnjř myslje sobě/ coby to za pozdrawenj bylo: Zdráw buď žowado? a pročby ho Angel Páně žowadem nazwal / porozuměl že proto/ že často gjdáwá/ gal y žowada často gjdáwagi: y vminil dwa trát toliko za den gjdáwat; totiz w Poledne a Wečer. A ldyž tať se chowal za některý čas / vlážal se mu Angel Páně zas / a pozdrawil ho těmito Slowy: Zdráw buď Člowěče: a hned zas odesel od něho. Myslil opět Pauffstwnjř coby to znamenalo/ že ho gjž Člowěkem Angel Páně gménowal: a porozuměl že proto / že gjž střidmégššj žiwot wede / dwa trát toliko za Den Pokrmu vjzwagi: y vminjř geden trát toliko za den Pokrmu vjzwat/ a nělby gestře dele od Gjdlu se zdrčowat. To ldyž zachowáwal/ vlážal se mu Angel Páně po třetj / a pozdrawjje ho řek: Zdráw buď Angelšty Člowěče: a zas se stratil od Oči geho. Z toho my widjme / že Angele Swatj milugi Člowěka střidmě Pokrmu vjzwagi/ a že se gim taťowý Člowěk připodebnjwá. O tom čteme w žiwot. Swat. Otcůw. (in Pelbarto de Temesvar Serm. 1. punc. 2. Dom. 16. post Pentec.)

Třetj / Střidmost w gjdle zachowáwá Člowěka od žřichu/ ldyž Tělu / gako Kojšowi bugněmu / Obroku vjgmá. Nebo prawdiwá gsau

gšau Slova S. Bernarda: zjídla čístoty/ kdo gest dobře krmný a
 vykrmný. A Ozeáš Prorok w Kapit. 13. praví: Podle Pastwíř
 swých (to gest hogných hodowaní/ Břichůw pasení/ a Gidlem pře-
 plňowaní) naplněný gšau a nasycený/ y pozdwihlý Srdce swého/ a
 zapomenu na Pána Boha swého. Tak Prorok Boží praví. A
 gšitě mnozí tak vdělali/ a dělají gšitě/ že gšauc nasycený a wypasený/
 zapomínají na Pána Boha a na Swatě Příkladzání geho. Sodomo-
 řtj Měšťane dáwno tak vdělali/ gal swědčj Ezechyel Prorok w Ka-
 pit. 16. řka: Tato byla Nepravost/ a půwod Nepravosti/ Sodo-
 my/ Pycha/ srostk Chleba/ a hognosti wšeho dobrého/ a zle a nemjrné
 toho vjíwání. Pročež také gal hanebně hřešyli/ tak hanebnau Po-
 kutu wzali/ a berau gi w Pelle/ a brát budan w Pelle na wěty.

Židé dáwnj z Egypta diwnau a welikau Mocj Boží w Swobo-
 du z Otrocstwj wywedenj/ gal se na hodowaní a Břichůw pasení odo-
 dali/ tak se hned y k hřichům hanebným naklonili: Ueb takto pišse o
 nich Mojžíš w druhé Knize w Kapit. 32. Posadil se Lid židowský
 aby gedl a pil: a ldyž se gidlem a pitjm přeplnil/ wstali gšau aby hra-
 li/ tancewali/ a zlatému Teletj se klaněli: a snad y hanebně smilnili.
 Zle k čemu ge Objerstwj přiwedlo!

Piše také Příklad S. Petr Damián. Epist. ad Fratr. Mandat. trans-
 gres. o galém Mnjchowi který nesauc na Misce welimi lahodný Po-
 krm ginemu/ tak welkau žádosti k němu zapalen byl/ že se zdrjeti nemo-
 hl/ ale nětco od něho vchytjc/ to rychle snědl: Ale possko z te Lakoty/
 že se hanebneho hřichu/ který pro Stud ani se giněnowati nemá/ do-
 pustil. (in Spec. Ex. Tit. Gula Ex. 2.) Splnilo se na tom Mnjchowi a
 na mnohých giných/ co pišse S. Jaroljm: Venter cibo & potu actu-
 ans, cito despumat in libidine. Břicho gidlem a nápojem přílišs wy-
 pasené/ a zbugněné/ snadno k chylpnosti se wzbužuge: naklonuge a ni se
 sprziuge. Dobrá tehdy a swatá Kadda gest/ Strjdmost zachowá-
 wat/ a Břicha nepřepřňowat. Čehož se také obáwal S. Pawel A-
 postol/ a w Osobě swé giným Weystrahu dáwal/ ldyž takto psal w
 prwnj Epist. k Corint. w Kapit. 9. Trešcy Tělo swé/ a w Službu
 gepodrobugi: abych snad giným láze/ sám neschetným nebyl w
 čině.

Čtwté/ Strjdmost a Skromnost w Gidle/ zachowáwá také
 Člowěka od Nemocy/ a Tělo při zdrawj zdržuge. Widjme to pa-
 trně/ že Lid chudobný/ který se wjc nužně/ než sýtě žiwj/ a w Prácech a
 Robotách trwá/ gest zdrawějšj/ sylnějšj a trwanliwějšj/ než gšau
 E 2 boba

bohatj / kterj štwofsně trawj : a netolilo se do Sytosti / ale také y zby-
tečně Sjdlm trmi. Djsse Cardin: Bellarmin: Conc: 1. Dom: 1. Quadr:
Systori o gednom Pánu / kterj w Rozkloffech žiwot wedauc / a Sj-
dlem štwofsným Tělo trmic / wždycky churawý / nemocný a nedužiwý
byl : anj se nacházel Letař / kterj by ho vzdrawit uměl. Přihobilo se
mu potom plawit po Moři / a tam se dostat w Ruce Lanzejnkům
Mořským : kterjž ho bez Milosti a bez galého Všetření gali / a k
Weslam na Sýřfě swém Kjetězy přiwázali / a wstawičně pracowat /
a Weslem Sýřf táhnaut / přinutili : dáwajíc mu k Pokrmu něco má-
lo Chleba dwa trát pečeneho / a Wody k pitj. A tomu začastě mra
Bygem na Žáda aneb Barábatem přidáwali. Domnjwal se ten Pán/
tolikě y ginj kterj ho znali / že musj w krátkém Času zahynaut w tako-
wé Práci a na talowém strawowánj : ale ginál se skalo : po něko-
lita Uedělich on dobře wyzdrawěl / a sljný y mocný k Práci wčiněn
byl. (è Trip: Fabri Part: 1. Conc: 1. Fer: Ciner: punc: 2. art: 2.) Tu wi-
djme patrně / že Strjdmoss w Sjdle a w Uápogi Zdrawi Člowěka
zchowává.

Podobný Příklad nacházjm o gednom Prelátowi / kterj wstawi-
čně churawý / nedužiwý a mdlý byl / tal že ani nersubtylněgsjých Po-
krmů w sjwati nemohl k posylněnj swému : a Letaři také k Zdrawi
mu pomáhat nemohli : k tomu y na Mysly a na Rozumu raněn byl.
Ten tehdy Pán wsllyšíc Času gednoho / že Strjdmoss w Sjdle a
sprostj Pokrmowé k Zdrawy napomáhajj Tělu y Mysly / opustil wše-
do co w Swětě měl / a dal se do Klášttera Kšádn Cystercepského / a
Mnjchem zůstal / a tam na tenlé a sprostičlé Strawě gsaučhowán /
wyzdrawěl / a zdužněl / a k Rozumu dobrému a zdrawemu přišel. Do-
widěl se toho gedem Arcy: Biskup / geho dobrj známý / a naschwále se
k němu wyprawil / aby se dowiděl / bylaliby prawdiwá Kjet / kteran
o něm slyšel. A hle tdyž k němu přišel / nassel ho zdraweho / tlnšeho
a weselého ; y podiwil se mu : a ptal se ho / po galém Letařstwj tal
wyzdrawěl ? Odpowiděl on : Zrách gjdáwám / Bob a Želj / a Chleb
černý. A co wjc ? že toho gestě do sytosti nemám : a talowan Stra-
wan gssem se wylečil. O tom napsal Joan. Aegidius in Scala Cœli- (in
Spec. Ex. Tit. Abstinencia Ex. 13.)

Páté / Powáž Člowiče / že kdo rád Sjdlm se přemáhá / a rád
štwofsně hoduge / ten také rád na žostiny chodj / a sám zas žostiny
strogj / a na ně gině zuwe : a tal několikerého / nebo zlého / nebo nepo-
řebného se dopaustj. Čas mařj při dlouhém seděnj a hodowánj /
kterj.

čterýby se mohl k lepšímu a užitečnějšímu Činům vynaložit. Tu při hodování setať mnoho mluj / a zjídla bývá mnohé mlouwenj bez prohřeseny. Tu se tať žalandel přeplisuje / a na Zdravi škoda býlá. Tu tať na taťowé hořiny welité býwajj Antraty: kterýchžto Antrat aby polowic / aneb třetj / aneb čtvrtj Djl / obratíl na Oběd Chudým Lidem / ach gahby měl welítan w Uebí slozenau zásluhu! a mělby Vládi gi / že ho Pán Dřystus zas pozwe do Uebe na wěčné ho dy swé. Pročež on sám napomjná w S. Luťasse w Kapit. 14. toho na hořiny máme zwát / když takto mluj: Bdyž čijnjs Oběd neb Wečetj / nezúm Přátel twých / ani Bratřj twých / ani Přjbužnjch ani Saw sedům bohatsch / aťby snad y oni zase nezwalí tebe: a býlahy tobě oda plata. Ale když čijnjs Gody / powoleg chudých / mdých / kulhawých / slepých / a Blahoslaweny budeš; nebě taťowj nemagj odludby oda platíli tobě; ale budeč odplaceno tobě při Wzřijšenj Sprawedli wých. Tak wěj Pán Dřystus.

Napsal S. Dawid w žalmu 111. o spravedliwém Člowěku a Almužny chudým sčedře rozdávajjícím / a galau taťowý bude mjt w Uebí odplatn / když takto dj: Dispersit, dedit pauperibus: justitia ejus manet in saeculum saeculi. Rozptýlil / dal chudým Statel swůg: Pročež spravedlnost geho zůstává na wěky wětůw. Ale co o taťowým napsal S. Dawid / o Marnotratnjlowi / který Stary a Zbojž swé wynaložil na hořiny a na Marnosti / a Bohatým dával / a syť krmíl: ano y Pochlebntům / Golotum a Psům sčedře odělowal / my málo proměnic Slowa Dawidowa o něm řjct musíme: Dispersit dedit pauperibus: stultitia ejus manet in saeculum saeculi: Rozptýlil Zbojž swé / a wynaložil na hořiny / a dal Opilcům: pročež bláznowstwj geho zůstává na wěky wětůw.

To / Co gšem gíž o hořinách mlouwl / rozzjmagje sobě někteřj dwať Otcowé / nerádj na hořiny chodíli / a sotwa s přinaceni někdj na ně šli: galo S. Ambrož / S. Augustjyn / S. Řjehoř Nazranský Biskup / &c. ale raděgj sami chudý Lid k Obědu zwávali / a dobře w hostíli: a tať Antraty platné a chwalitebné dělali / Pána Bohu k žalbenj / chudým pro pospělněj / a pro odplatu wěťnan: a přitom času marně neinařili / a štjchu několikereho vřli.

Sestě / kdo štjjdmy žiwot we de / a zbytečných Antrat na Pýchu a na hořowanj nedělá / we selegj púgde k Sandu Bojžmu / a bezpečněgj tam štáti a Pána Bohu odpowjdati bude; anjž pro Marnotratnost Pella se báti bude. Ue tať bude giněmu / který na hořinách Břjcho swé

sw. paswal. Piše Cyrillus, že byl geden Panstewnický Mnich / S Jarolinowi dobře známý / dočud gesté Jarolin žiw byl / a ten Mnich že byl Swatého žiwota : dal Pán Bůh tomu Mnichowi diwné wi děni; nebo se mu zdálo galoby Duffe geho z Těla wyslla / a došla se na welmi syroce a krásné Pole: po hodině asy wšel / že přetrásnj Mládency tam přišli / a připravili krásnou Stolicy / galo Sandnau / a přitryli gi drabými Zobercy / galo pro Saudce / který by se měl na ni posadit. Po něgale chwili přišel tam Pán Krystus s množstwjm Swatých / a posadil se na té Stolicy / galo magje nětoho saudit : a to množstwj Swatých wšel něho stálo. Po malé opit chwili přiwedli tam dáby před Saudce Krysta Pána Duffy galýchos Probošta Mnějšského / swázanau Kjetězy ohniwými; a z té Duffe wrházel brozný Plamen Očima / Nofem / Dšyma y Dštama. A hle gal ta Duffe tam byla přiwedena / hned žalostně křičet a přiznáwat se počas la / že gest hodná Zatracenj wěčného do Ohně Pekelného / pro Pýchu w drabém Oděwu / a pro časte / strowostné a nemjrné hadowám. Po tom Sandce sprawedliwý Pán Krystus odsaučil gi do Ohně wěčného / aby tam odbýwala ze swé Činy a šřjchy az do z Metwých wstánj Těla gegiho / az by spolu s Tělem dwognásobnj Polutu wzala a odbýwala. Tak piše Cyrillus Epist. ad Augustin. O. (in Spec. Ex Tit. Gula Ex. 18.) Přidám tuto gesté gednu Křstori / pro ty kteří swá Těla dobře krmj a k weliké tučnosti ge přiwáděj: gest pak Křstorie tato.

Byl geden Pán bohatý w Grandreychu / který swem Tělu wšeliké gale Pohodlj činil / dobrými Doktrmy a Čápopi krmil / tak az welice štůněl / a Buže geho sotwa ten Tul zdrzet mohla / aby se Břicho geho nerozpuklo a Sádlo z něho newylydlo. Widauc to Duchář geho / který mu k ljbošti wšeligaté rozkošné Gidla strogjwal / dostanauc přilžitost k mlčweny / takto k němu / galo pod žertem / promluwil; za tím pak Prawdu promluwit minil. O Pane! gale bude štkawenj / kdrž toto waffe Tělo do Ohně Pekelného š; dostane / a gal mnoho Sádla š; z něho wysškawj a potře. Slyšyc to ten Pán / nerozhněwal se / ani mšřil; ale rozgymagje sobě Slowa toho Ducháře / vyznal to / že prawdima gšau / a rell: Prawdu gšy powědil Ducháři / že by z něho Těla bylo weliké štkawenj w Pelle / a že by mnoho Sádla ze ně se wysškawilo : ale gá wdělám aby to nebylo. A od toho času ten Pán dal se na Polánj a welmi štkowný a šřjdmý žiwot wedl / az to geho Sádlo š; stratilo. Tak piše Joan. Junior in Scala Caeli. (in Spec. Ex. Tit. Gula Ex. 19.)

to Smyšl. Léta Páně 1584. dva Páni Stravu Krýstského založili se
wespolek a Slibem zawázali / aby tak blanho pálené Wino pili / do
kudby geden z nich nepadl a nevmřel. Gesliby který z nich spjše z mje
šťa wštal a od piti přestál a odgjt dytěl / aby zly Diábel k němu Práwo
měl a Arť gemuzakrantil. Adž tehdy na talowan wymintu splně
pili / přihodilo se že Kupec gabys tan Cestau mimo ně gel: gehožoni
widauč / k sobě na zawdanau zawolali / a aby se posadil a s nimi pil /
přinutili: což on wdělat musel / bože se Smřti aneb nĕgale neptiležio
tošti. A hle když ti dva Páni od piti nepřestali / po nĕgale chwjli při
šel k nim dábel a obaam Arť zakrantil: a tak ti nĕstiaštnj Ožralcy o
žiwoty přišli. (in Dauroult. Cap. 6. Tit. 27. Ex. 7.) a splnilo se na
nich co gšem powědel z Izaraffe Proroka Božho: Bĕda wám kteří
gste mocnj tu piti Wina (aneb kterého koliw Nápože obigegjěšho)
a Maži sytnj k smjssenj Opilstwa. Tolikž se splnilo na nich / co gess
nřáno w Knize Jobowě w Kapit. 21. Držj Opilcy a ěodownjey
Duben a ěausle / a radugi se w zwuku Warhanlw: wedau w doo
brych wĕcých Dni swĕ / a w olamjenj do Petel zřkupngj.

Třetj / ěiřchu welitĕho se dopaušřtĕgj / kteří w ěrĕmách wšsedo
propigegj / a Manželĕt swĕ a Dĕtkami doma ěladem se trápiti a
s Nlauzy trĕpĕt neĕhāwāgj: a nĕž galau Starořt o ně magj. A toť
gess nelidřtā wĕc / sām senapāges a wšsedo propiti a swau wlastnj
ěrew opuřit / a ěladem ge trápiti se neĕat! Slysime ěystorij o ge
gednom talowým ěumbalkowj / a gal to zly a žalostnj ěonec
wzalo.

Byl geden Muž ěrāt a Opilĕc welitĕ / který w ěrĕmách wšsedo
co mĕl propigel / a Manželĕt swĕ a dwĕma Pachołātky / Syny swĕmji /
ěladem se trápiti neĕat. One gednoho ldyž w ěrĕmĕ wšel byl / s
gjnĕmji sobĕ podobnjmi pil a hrāl / přišla k němu Manželĕta geho / a
pĕtnĕ mu předlādala / galau Nlauzy s Dĕtkami doma trĕpĕ / a galĕ
ělad magj: a prosyla ho / aby se rozpomenul na nĕ / a wšseho nepro
pigel a neprohrāwal. Ale on se welice rozĕnĕwal; a netoliko gi
zlymi Slowy wlal / ale k tomu tak welice zbil / že mālō žiwā zřřkala.
Do talowĕ Lāznu wpatatugje se ta nebohā žĕna šřla domu s Plāĕem:
a hle gal do domu wessla / přibĕhlil ni Pachołātka gegj / a drĕje se gi
s Plāĕem prosyli / aby gim ěhleba dala / že giž dwa Dni nic negedli.
Ona pať z welitĕ Lirořti a ěorliwosti řella: Ach kĕdĕž mām ěhleba
wřřiti pro wās milĕ Dĕti! Otec wās wšsedo projřrā a prohrāwā / a
my se zde ěladem trāpime. ěĕpeti gess gedĕn řrāt wmiřt / neĕ ěajĕeĕho

Dne

Dne se trápit/a říkage vmírat. W tom wzala Tluž slyň/ a obaum
tčm swým Pacholáctům Arky podřezala/ a gezabila. Po tom Au
čintu přiffel gegi Manžel domu w Hocy dobře napitý a do Lže se
položil a vsnul. Gehož Manželka twrdě spjčyho widauc/wzala ten
Tluž/ kterým swé Pacholáctka zmordowala a přiffaupje k němu/ čella:
y ty bezbožný Manžele a Ožralče vmírt musyšs; poněwádž twé Ož
ralstwí gest přičina twých Synůw y mé Smrti: a po těch Slowech
pjchla mu ten Tluž do Arku/a Glawu mu vřezala. Na zegřtj proneš
flo se co se stalo: a ona wzatá od Auřadu do Wězenj/ přiznala se do
browolně/ co a proč wdělala: a tať odsauzená na Smrt/ slla důwěri
ně: ale dřjw napomenutj učinila k ginyňm Manželům/ aby se waro
wali Opilstwí/ a wšfeho z domu nepropigeli a ueprohrawali/ a žy
Dřky gegich s Matkami museli se Gladem trápit. O tom pišfe Joan.
Benedičti Řádu Frantisskanského Theol. lib. 3. Summæ cap. 7. in Ap
pendice. (in Dauroult. Cap. 6. Tit. 17. Ex. 12.) A tať Ožralstwí oným
čtyřem Lidem Smrt žalostnau přineslo.

Čtwtřé/ Hřeffý Člowěť Opilstwím/ řdyž na swém Zdrawj sľo
du sobě dělá/a tať žiwota sobě wtracuge: Nebo giffá wěč gest/ že při
liffně pjtí Nlemocy přinášy/ a žiwot Člowěťka pomaličtu wžjrá.
Swěděj to maudrý Syrách w Kapit. 37. takto mluwje: Pro Obžer
stwí mnozý gľau zemřeli: ale řdož zdrželiwý gest/ přičinj sobě žiwotu.
O gažby mnoho Lidi mohlo byt zdrawých a při žiwobytj pozustas
lých/ řdyby Opilstwí se warowali a přiliffným pitjm wětu sobě nebylt
wtrátili.

Páté/ Hřeffý tať ten/ který dostanauc k sobě Přjtele aneb známěs
ho/ tať ho pitjm obrěžuge/ a ž ho opogi/ a od sebe nepropustj/ než dor
bře opogeneho/ aneb na Poffel položj opilěho. A ten gest gíž obyčeg
tohoto Swěta/ že se domnıwagj Lidé/ gestli Žofťa swěho neopogj/ a ž
na Uohách stát nemůže/ že ho nevcťj. Ach Swěte zaslepený! Proč
zbytkem Přjtelu dáwáš/ a aby pil/ wšfeligal ho nutjs; a tať ho o
Zdrawj připrawuges/ a sobě žtjch děláš? O tyžbys ty ten zbytel La
zarowi některému wdělil/ který se Gladem a Nauzy trápj/ aneb Nlemo
cy obtjzen gest! gažbys dostal welikau za to od Pána Boha zápla
tu. Proč se nerozpomeněš na Přjklad od Pána Ařysta přednesněš
y S. Lukáffe w Kapit. 16. o Bohátčowi/ který hodowal lazdeho
dne sľtwošně a zbytečně: Lazarowi pať ani Dauska od swých gjdel/
p ani trunku pjtí nepodať/ gehož nuzueho v swých Dwěti wdáwal/
Nlemocy/ Gladem a žjznj se trápjčyho. Pročž po Smrti Bohatec

ten odsauzen gest do Pella: a tam se pájí / a bude pálit na wěly wě-
 řůw w Ohni. Uebyloby se mu to stalo / ldyby byl Lazarowi nužné-
 mu asposi zbytkůw od gjdla a piti wdělowal. Tak by lepe bylo zby-
 ty šostum dané a mocně do nich wnucené / a do Dř w litě / dáti potřeb-
 nému kvjrtku / než Příteli na škodu zdrawj / a sobě na odpowjdanj
 před Pánem Bohem: a což těššlým štjchem gest / tať zbytečně do sebe
 Truřil aneb do Přjtele ljt / až ho zachowat nemůžes / a zas wen wy-
 dáwit musyřs.

Sfeste / Mnohém pať wjc a hůř hřeřšy ten / který něloho opogj
 proto / aby s opilým hřeřšyl po swé wůli: a toť gest dábelřšy štjch / a
 bude mjť odplatu od dábla; gestli se nepolepřšy / a Polánj welikho
 newdělá. Wjm gá co piřšj: Slyřel gsem Přjtklad gedem / že kterýs
 gnámý wřtawičným připigenjm a l pji nucenjm opogil Otce gedno-
 ho / aby s geho Dcerau Pannau zahrawat mohl po swé wůli / ldyžby
 .: Otec opilý spal: a že se tať stalo / ten který se na to tegně djwal / mne
 powědel. A toť byl štjch weliký! Giný opogil Manžela / aby s ge-
 ho Manžellau swau zlaui wůli provedl bez přelážly. A toť gestě
 byl wětřšy štjch. Wjm tať dwa Přjtklady / že někteřj lechlowážnj
 Lotřj opogili Panenty wřtawičným nutkánjm l pji a připigenjm: a
 dyž ony se opily a twrdě spaly / tehdy ge o Panenřkau Čjřřotu připra-
 wili: očemž ony newdělili / až se poznali být těhotnými. Ach toť by-
 la neshlechtnost Pohanská! tať podwodně Panenku / mimo gegj wů-
 le a wědomosti / a proti gegj wůli o Poctiwost připrawit / a giněno
 y potupn Uewěřřly nepoctiwě gi spůsobit. A gaťž nemá Pán Bůh
 Wřemohauřy na taťowě štjchy a Ruffianřtwa se hněwat / a Swěta
 toho třeřřat? A giřřě třeřřce nás Pán Bůh rozličnými Polutami na
 tomto Swětě: a my těch Polut snářřšime hogně / až se nám šteřřřá:
 gať pať bude na onom Swětě třeřřat? O gať tam bude taťowý Lo-
 tras / Panenřřě Čjřřoty lřřwý Laupeřnj / zahanden? A co horřřšho
 nad to gest / že taťowý bezbožnj Lotras / Poctiwosti cizyř řybalsřy Au-
 řladnj l Laupeřnj / při Swatě Spowědi nepřjzná se Otcy Ducho-
 wnjmu gať to wdělal / a že opogil Děweřku / a proti gegj wůli gi zpr-
 ynil. A tať wětřřy djř štjchuzatagj / než se wyzná. Pročeřž napomj-
 nám / w pamatugte se wěrnj Křestiane na Pána Boha / na Saud geho
 hroznj / na waffe milé Duffe; naposledy y na Pello horauřy / a taťo-
 wých štjchůw se wyřřřhegte. Warugte se taťe Opilřřwj / kterěž l
 štjch uede. Wy pať Panenty a poctiwě ženy / warugte se pitj / aby
 nepřjřřlo t Opilřřwj / a z Opilřřwj t horřřšma štjchu. Uepřjgjmegte

Nápoge mimo potřeby a Strjdomosti/aby ste oklamany nebyly. Nas pomjná S. Pawel Aposstol w Epist. k Efezským w Kapit. 5. Nolite inebriari vino, in quo est luxuria. Neopjgecte se Winem/ w kterémz gest Smilstwo. Neopjgecte se Nápogem/ kteryzby was o Rozum/ potom o Poctiwost a o dobré Gméno pripravil/ a zlé Gméno y Sanbu wám způsobil.

Kapitola Čtvrtá.

Že z Opilstwj mnoho zlého pochází.

Owěděl jsem napřed/ že Opilstwj se gmenuge hlavním Hříšchem proto že se z něho mnozy Hříchowé plodj; o kterých jsem již nětco w předestlé Kapitole ponawrhl: w teto pak Kapitole obšyrnějš oznámjm/ gať mnoho zlého a Lidem škodného plodj Opilstwj: aby tať gedentaždy se sobě zoslliwil/ a warowal se ho.

Nejprwe/ Opilstwj Czlowěka o Rozum pripravuge. Widáwáme to očité/ že opilý Czlowěk se potácj gaťo bezrozumý a na Nohách stat nemůže: widáwáme gať na Zem padá/ na Strěny/ na Stoly; někdy y do Bláta neb do Studně: některý wpadne do Kzely a wtopj se. A ten Příklad jsme widěli/ a taťowého w topeného na porwatném Místě pochowat jsme nesměli. Widáwáme gestě/ a slycháwáme/ gať opilý bez Rozumu mluj a činj: a tať Posměch z sebe dělá wšem/ y těm malým Pacholatum. Pročej ne bez přjčiny Opilj w oslliwosti a nenáwisti každěmu rozumnému gsau. Pro ty přjčiny chřegjce staťj Lacedemonstj swe Dytj od Opilstwj odwest/ taťto dělávali: Opgili swe Služebnjš a Otroky/ a kdyz oni gsauce opilý wegšali/ bez Rozumu wyřikowali, potáčeli se a padali/ w lazowali gestwým Dytkám/ aby se na gegich nezbedné Mrawy podjwali/ a co způsobj Opilstwj/ aby poznali: a tať aby sobě Opilstwj zoslliwili/ a wyřihali se ho. Plutarch. in Lacon.

Druhé/ Opilstwj pripravuge do Chudoby. Wjme/ že ne gedem Mladeneček dostáwa po swých Rodičjch pěťny Statel: některému taťe Manželka přinesla pěťné Wěno do hospodářstwj: některá Pás střjbrny anebo co podobného. Ale mladý Hospodářiček pomaly to do Arčemy wynosl a propil: k tomu tať se gestě zadlužil/ a o wštedo přissel/ až newy tam s Bonopj. Šnal jsem gednoho Kzemeslnjka kteremž Manželka přinesla do Hospodářstwj Pás střjbrny pěťného starodawnjho Djala Dwanáct Aposstolůw z Střjbra wdělaných; ale on brzo po

Swadebných Zódech odesel do blížeho Města mezy židy/ dva Apo-
stoly od toho Pásu jim prodal; a tak rozestlání Apostolůw začal;
až jinými časý wšedy ge do Swěta rozestlal / a Peníze za ně stržené s
Towarišstwem propil. A to mu za winnu / aneb za posměch dáno
bylo / že Apostoly židům prodával: ale on se wymlanwal / že také
Gidás Pána Krysta židům prodal. Ginj pak mu zas odpowěděl
že Gidás Peněz / které od židůw dostal / nepropil / gačo on Peníze za
Apostoly přigatě od židůw. Co se k posledku stalo? Ten dotčený
Kzemeslník strz Opilstwí na Chudobu a na žebrotu přišel. Posně
lajdč dobrý / k čemu Opilstwí přiwádí. Dobře tehdy napsal Mau-
dry Syrach w Kapit. 19. Dělník Opilec nezbohatne.

Třetí Opilstwí přináší Nemoc wšeligatě / totiž Podatky / Saw-
chotiny / žil w Anlách strčenj / žalaudla zemdenj / Kůtan třesenj / Zá-
wrat žlavy / Bášsel / &c. talowý hle gest wegdělel Opilstwí. Propř
Peníze / propil Rozum y Zdrawj. Tu mne na mysl přišla Paměť
hodná rozprávla / co se stalo Študentowi gednomu. Gel on na
Donj ze Školy k Rodičům swým z hlavního Města Páříže w žemi
francě ležícího / a přigel na Tlocle k Přátelům swým / které mu We-
četi dobran dali / a pít Wina dobrého dostatel. Adyž on se napil do
štyosti / nechťel wjč pít: ale Přátele ho prosyli / aby gestře pil / a obwe-
selil se s nimi / a připigeli mu za Zdrawj toho y onoho / za Zdrawj Přá-
telům y jiných / až on dobře opogenný do Postele položen byl. Káno
wstana / mimo mdloby žalaudla / welikau Bolest žlavy trpěl: a tak
podělugje Přátelům za dobré chování / odgel. Potóm přigel k Wo-
dě na swém Donj / a pozastawil se w Kzece / aby žowado napogil. Pil
Růst co mu bylo potřeba / potom nechťel. Pobjzel ho Študent
Slowy / pohybowáním Wzdy / hwjzdáním; ale Růst nechťel pít přes
potřebu. Pobjzel on ho zas / aby pil aspoň pro zdrawj žospodáte /
w kterého se wčeregššého dne dobře měli: opět za zdrawj geho Dcery:
opět za zdrawj geho Děwečky: naposledy za zdrawj wšech pěťných
Donj: ale Růst předce nechťel pít; nebo giž piti nepotřebowal. Tu
Študent řekl: daleko gš ty můg Donj rozumněgššý než gá s man-
wšedau Školau. Adybych gá byl wčeregššý Tlocy tak wdělal / ga-
čo ty dnes: a kdy gšem se dost napil / nebyl pil za zdrawj žospodáte /
geho Manželky / geho Dcery a jiných známých a Přátelům / nebyl
bych měl tak welikého bolenj w žlawě / gal nymj mám. O tom pišse
Adm. R. D. Jacob. Marchant. in Horto Past. Trac. 5; Tubæ Lect. 4.

Čtvrtě / Opilec propige y Paměť: nebo při piti s jinými zapo-
mene

mene na sebe y na jiné Osoby: tak že sobě y Wzáctných Osob y své Wrchnosti newází a mluwj o nich nectně/a ge pomlauwá: za což potom ldyž wystřizlý má co odpowjdat. Tak zhřessyli někteří Tarentynstj/kteří při posezenj a pitj w Arčmě o Pirrhowi Aráli swém zlé a bezvzdně mluwili. Doneslo seto Arály Dne druhého; kterýžto poručil ge přiwest před sebe. Ldyž před nim stáli/ptal se gich/ byloliby prawda / že o něm wčeregssyho dne mluwili Slowa nenalezitá: Odpowěděl geden z nich / a Prawdu se přiznal/ řka: Mluwili gsme owšem o tobě Aráli dokud nám Wjna naljwali: a ldyby Ssentyš byl nám wjc Wjna naljwal/ bylibichom děle a wjc mluwili. A tak zlé a hanliwé o Aráli swém Řečj na Opilstwj wylázal. Plutarch. to. 1. in Pirrho. (in Horto Past. loco cit.)

Páté/ Opilstwj Gazyl rozwazuje y l hanebnému mluwenj a spjwánj. To se často stáwá s pohorssenjm Mládeže/s zlým Příkladem/ s vrázenjm Božjho Příkazanj. Ale ani na hanebným mluwenj nebývá dost: gessě l hanebnému Smilněnj a Czoloženj Opilstwj napomáhá a přiwádj. Anjž se diwit tomu: neč Opilstwj zaslepjge a odmjmá Rozum. O gal negeden k negedná zhřessyli w Opilstwj! čehožby se nebrli dopustili/ ldyby opilý nebyly. Diwný Příklad pisše S. Jarolim o gedné ženě w tento Smysl. Žena gedna Wdowa ctnostněho žiwota nassla Dítěwen wyhozené a odewssech opustěné Pacholátko / a wlitugj se ho / wzala ge a chowala pro odplatu Božj. Byla pač lastkwa na to Pacholátko/ tak že ge bráwala s sebau do Lože swého každě Dnoy / až gij deset Let starý bylo. Přibodilo se gi/ že se Wjnem podnapila / wjc než na ženstě Pohlawj slusšelo: a magic Kauso / položila se do Postele podle Pacholátka toho: a což y žanba gest mluwit / věila ho smilnie s sebau. To wdělala gedné Dnoy/ wdělala zas druhé Dnoy / a potom častěj. Ale aby Pán Bůh wygewil to gegi lotrowánj / že newinné Pacholátko věila tačowě hanebnosti/ a spznila geho Dětinštan Wewinnost/ dopustil na ni/ že než dwa Měsíce minuli / obřěšlaný žiwot nosyla. D. Hieronym. Epist. ad Vitul. tom. 3. (in Horto Past. Tračt. 5. Tubæ Lečt. 5.)

Poněwádž tehdy Opilstwj tak mnoho zleho přinássj / warugmež se ho: chowegme se střjdmě a střjzlwě. Poslechněme napomenutj Krysta Pána mluwicého: Pilně se warugte / aby snad nebyly obej žená Srdce waffe objerstwjm / opilstwjm a petowánjm o tento žiwot. Luk. w Bapit. 21. Pamatowat také slusšy co se stalo Lotowi Patryarchowi: ten gattoli byl Muž sprawedliwý a bohobogný / a

w střizliwosti etnostně se chowal: wssak w opilstwji s wlastnjmi Dce-
rami zhrěšyl a ge porušyl. gal pisse Moggiss w prwnj Anjze w Ka-
pit. 19. Gesljiž se to Swatému Muži prihodilo w opilstwji / a po-
dobně gin'ím mnohým Swětšým y Duchownjm / zdrawá Kadda
gest / Opilstwji se wystřihat / a Střizliwost zachowat.

Kapitola Páta.

Gakým spůsobem může / a má se každh Cizlowěk od
Opilstwji odvest.

Quano jsem spšel / že Cizlowěta Opilstwji hledjcyho někdo může
přivest k zachowávání Střizliwosti / a Wjno mu tak zoskli-
wit žebý na ně ani hledět nemohl / byby w Wjně gisteho Práta
vropil a Opilstwji to Wjno wypit dal. Dowěděl se toho geden kte-
rý rád Wjno pjal / tak že wssedl co měl propigel / a bylby rád od O-
pilstwji se odwedl a dofsanane Práta takoweho / sám ho w Wjně v-
ropil: ale napřed ša rozlaučenau a na Valere s milým Wjnem / ge-
stě se šobě Wjna hápi: a potom to Wjno w kterém Práta vropil /
wypil: ale nic nepřehobho: pil předece tak dobtě napotem jako pi-
we. A tak ona Kadda byla bez platnosti. Gá lepšj lekařstwji pro-
ti Opilstwji wjm / a w tomto mjestě ge oznámjm: a sibiugi / budeli ge
kdo zachowáwati / že od Opilstwji Mysl odwrátj a snadno od něho
přestane.

Terpěwě: Rozpoměh se Cizlowěte na Slowa Pána Krysta / kte-
rě mluj w S. Lučáse w Kapit. 21. a gal posledtu předesslě Kapi-
toly jsem ge položil / rosij: Pilně se warugte / aby snad nebyl obrje-
ná Šrdce waffe Objeršwjm a Opilstwjm a pečowánjm o tento žb-
wot. Powáž pilně těch Slow: Pilně se warugte Objeršwji a Opil-
stwji. A byby Pán Krystus Spasyl náš nebr'wědč / že Opilstwji
gest welmi škodně Spasenj Lidškemu / nebylby tak bedtíwě napómj-
nal. Pozorüg takě Cizlowěte Slow Izayasse Proroka w Kapit. 5.
takto mlujcyho: Běda wám kterjž wstáwate Káno k Opilstwji / a
byšste pili až do Wčera / a Wjnem hořeli. A niže prawj: Běda
wám kterjž mocnj gste lu pitj Wjna a Muži sylnj k smišsenj Opilstwa.
Pozorüg y Slow S. Pawla Apostola / kterě pisse w Epistole k Ga-
lat. w Kapit. 5. Zgewně jsem zagistě Stutkowě Čela / genž gsaš
Cyzolojšwo / Smilstwo / Nečistota / Neštydatost / Chlipnost / Zás-
wist / Wraždy / Opilstwji / Šodowánj / a těm wšcem podobně / kterěž
wám

vám předpovídam / gaťož jsem y prwe pravil / že kdož takové věci činj / Královstwj Božjho nedogdau. Na taková / pravim Slo-
wa pamatuj / a zdržjs se od Opilstwj. A kdožby se nezdržel / slyšíc
že Opilec nebude přigat do Královstwj Božjho / a že musí jít do Pe-
lla horaucyho?

Druhé / Rozjimeg sobě / že mnozý strz Opilstwj přišli l Zanbě / l
Sřkodě / l Hřichům / a l věcněmu Zatracenj. Třoe Patrjarcha po
Potopě Swěta prwnj byl který Winicy wysadil a sřtěpowal on prw-
nj Wjna napřesowal / a on také prwnj se Winem opil: a on také pr-
wnj byl / kterýž w Opilstwj obnažen posměch sněsl. Lot Patrjarcha
w Opilstwj l welmi haněbnym Hřichům přišel; a tak zhrěšyl / že
mnozý Pohane tak hřěšyt neshli. Soloffernes Anjze Slowutný
w Opilstwj ldyž spal / Kutau ženskau s swým vlastním Měcem stiať
byl. Ssymon Machabegský / wžáctný Bogownj a Anjze w Opil-
stwj zamordowan y s swými Syny / y s mnohými Služebnjly swými.
Balthazar Král Babilonský / ldyž hodowal a nemjrně pil / te Třocy
gabit byl od Neprátelůw a stratil Královstwj sobě y Rodině swé. A
takowých Příkladůw mohloby se několik přednest.

Třetj / Rozpomemj se na to / co jsem napřed powěděl / že Opilstwj
a Objestwj gěst Půwod mnohých Hřichům / kterých se Lidě dopau-
sřěg w Opilstwj. Čteme w druhé Anjze Králow. w Kapit. 13. že
Abšolon přilázal Služebnjtům swým / řka: Sřetřte ldyž se opjge Am-
non Winem / a gá ldyž djm vám: Bjte ho / a zamordugte geg: a oni
tak se zachowali gať sobě porněno měli. Na ten spůsob poručil Anj-
že dábelště Zolomkům swým dáblům: Sřetřte / ldyž onen aneb ona
budau opili / a tehďáž ge podpalugte l Hřichu / gineho l Kuznjcým a
Kwačkám / gineho l Ditwě / Sřawljm a Sřwancarám / gineho l
Chlipnosti a Smilstwu / &c. Toho času máte příležitost dobrau l
takowým a giným wšfeligatým Hřichům ge přiwěst. A gistě mnohé
dábel toho času přiwádj l Hřichům / ldyž glau opilj.

Diwau o tom nacházým Hřstori / o galéms Paustewnitowi / a
gěst Hřstoria takowá. Byl Paustewnjt geden Bohabogný / a Swa-
tělauzjcý Pánu Bohu w pastých Mjstch: toho dábel trápil wšeli-
gatým zlým Poluffenjm za dlouhý čas; až se to nebohemu Pauste-
wnjtwi stěšlo a řekl: dokudž dáble nepřestaneš / a mne s Pologema
nenecháš / ať smilným Hřichům podpalowat mne budeš? Po řech
Slowjch vlázal je mu dábel / a takto mu řekl: Z řechto řech Hřichům
gednoho se dopusti / a gá napotom nechám tě bez poluffenj. A nebo se
opi:

Opj: aneb Czycolož; aneb nětoho zamordüg. Vwěřil sprosty Pan-
 skewnjš Dáblu podwodnému a myslje sobě že Opilstwj bude negmenššy
 žřich / šel do Arčmy / a pil wesele / až dobře do hlavy dostal. Byla
 pak tam Slenčyła pělná žena / a swěmu Manželowi nehrubě wěrná :
 pročž ten opilý Paustewnjš snadno gi sobě namluwil t skutku Těle-
 sněmu Czycoložnému : a tak se stalo. Po učiněném tom skutku při-
 šel gegi Manžel a merlugje co se stalo s geho Manželau / minil se
 pomstit nad Paustewnjšem. Paustewnjš porozuměgje tomu / vsj-
 šyl se / azabil ho : a tak který Dáblu wěřil a Opilstwj za negmenššy
 žřich polládal / třech žřichůw welmi ohyzdných se dopnšil / totiž
 Opilstwj / Czycoložstwj a Wraždy. O tom psáno gěstw Anjše žiwos-
 tůw S. Orcůw. (in Horto Pastor. Trac. 5. Tubæ Lect. 3i.)

Cztwřte / Rozgjmeg sobě / gať gěst nepětná wěc / ldyž Cžlowěť
 Rozum propjge a mluwj zcestně / gětrawě a blaznowě : ldyž na Uo-
 hách stát nemůže / potácy se a padá na žem y do Bláta : ldyž nělby
 tak těžce padne až t Aurazu přigde : a to z Opilstwj : gať prawjm / to
 gěst nechwalitebná wěc a Cžlowěta hřzdi / že Rozum propil a Blá-
 znům aneb churawým gěst podobný. Byl Cysář geden Konstanti-
 nopolitánský gménem Solájs / ten se Wjnem tak podpalowal / že o
 Rozum přicházjwal ; tak že ldyž ho Poddani geho opilého / bezro-
 zumného a šteřstěného widáwali / zosmlwili ho sobě / a zgewně na ně-
 ho wyřikowali : Opěts pil z welkého Poharu / opěts Rozumu poz-
 byl. gať o tom pišse Glycas. Widjme opěť / že Opilstwj Posměch a
 Potupn na Opilce wádj.

Páté / Rozgjmeg sobě Cžlowěte / gať Pán Bůh trestat bude Opil-
 ce na onom Swětě. Slyšeli gšme gij napřed / gať Opilcům hrozj
 Pán Kryštus / totiž že gim Bida bude / a je do Pella sedostanan. Sly-
 cháwáme takě / že onen Bohatec Geruzalemský pro swě každodennj
 hodowánj a piti dostal se do Pella / a tam že se těžce trápil w Ohni w-
 řutném / až zwolal t Abrahamowi : Trápm se w tomto Plameni.
 Lučáš w Dapit. 16. Tuto žřstori j powědel sám Kryštus Pán. Gi-
 nau pak hroznan žřstori j nacházj m o giných Ožralcých / gať onj
 Blápoj a hodowánj magj na onom Swětě ; gěst pak žřstoria ta-
 lowá.

Byl geden Rychtář / Mňž swáwolný / newážný a Ožralec welitý /
 který každého dne se opigel : měl pak Manželku dobru a pobožnu /
 která se za něho každého Dne t Pánu Bohu modlila / a Almužny ch-
 dým dáwala / aby ho Pán Bůh napravil / a od taťowého Opilstwj
 odwřá

odvrátil. Přihodilo se že ten Rychtář dobře podrauffený nawracel se do swého Domu z Arčmy: a když šel přes Archow zawadil Uohn o galys Spalet/ a rozhněwagie se proto / lál / a proti Pánu Bohu a Panně Marygi rauhawě mluwil. Adyž poodšel dále / zawadil zas o galés Dřewo / a opět lál zle a prosljnal. Adyž dále poodšel / zawadil po třetj o galés Dřewo / a tu opět wje než prwe se hněwal / zlořetil a proti Pánu Bohu a proti Panně Marygi rauhawě lál: a w tom se mu galys vmrdlý vlázal. On pak / galožto Opily / ptal se ho / kdoby byl? Gemuž vmrdlý odpowědel: Co gsem gá to ty tež budeš. Kžel mu Rychtář: Adostolowit / zuwj tě k sobě dnes k Wečeři. Odpowědel vmrdlý: Gdj napřed / gá za teba u po malé chwili přigdu. Adyž do swého Domu ten Rychtář přišel / upamatowal se / že tohoš neznámého neopatrně pozwal k Wečeři / a počal se bít. Oznámil tehdy o tom Manželce swé a domácým / a poručil gim aby Dweře Okenice pilně wzajrali / a žádného do Domu nepaušřili. Po malé chwili přišel pozwaný Gost vmrdlý / a splně na Dweře zasklaul: ale žádný mu otewřit nesměl ani nic promluwit. Zatlaukl on podruhé tak splně / až se wšsedem Dům zatřásl / a Dweře se otewřeli: a tót přišel hrozný Muž / a k sedicýmu Rychtářowi za Stolem promluwil: Pozwals mne k Wečeři: hle dal gsem se nagit: a posadil se wedle něho: to widauc domácý / wšydní Strachem zwtřiali. Potom řekl vmrdlý Rychtářowi: Tys mne dnes pozwal k Wečeři / gá tebe zuwj na man Gostinu třetjho Dne / abys se dostawil w gístau Gostinu (kterau mu také gmenowal) a hned zmjzel. Adyž bylo Ráno a Pán Bůh Den dal a Rychtář se wyšpál a wyšřřizliwěl. bál se welice Gostiny / na kterau byl pozwan od vmrdlého. Pročež aby swau Duffy zaopatřil / šel k Swaté Spowědi / wšech Hříchůw se nálezitě a welikau strausfenosti wyznal Otcy Duchownjmu a Welebnau Swátost nábožně přigal / očetawagie co a gal s nim bude. Třetjho Dne w určitanu Godinu wzat byl ten Rychtář s Čelem y s Duffy diwnau Mocy a newiditedlnau / daleko nessen / a až do Pella donessen: a tam widěl galé tam Trápenj Ožralcy měli / gal tam hodowali / a galých Potrmůw a Nápoğůw wjwali: a tu k němu onen vmrdlý / od něho před wčeregššým Dnem k Wečeři pozwaný / takto promluwil: Widjse hle galau gá aginj Opily Gostinu zde máme: Gz s námi a pj / a buď wesel. Oni pak tam gedli Gady ohmwé a Šřiry (tak gal se gemu widět dále) a pili rozpalenu Šřru / Šmolu a Plamen. On pak se roho tak zbrozyl / že málo žiw zůstal. Potom zas na swé mjesto

přinešen byl / wšechen zmámený / a od hrůzy a strachu málo žiwý a
 sledjvý. Abyž pat k sobě přišel / do lud žiw byl / nesmál se nitdy / ani
 wesel nebyl: ale raději tdyž widěl giné zlodownjstý a Opilce / platal
 horece: za swé pat předesse žřichy Počánj čiml: bogic se / aby se do
 Petla mezy giné Opilce nedostal / a nemusel s nimi gadůw Ohniwých
 za Pokrm mjt / a Stry a Smoly Ohněm rozpalené za Vápog. Tu
 to zřstori j napsal Gotfchalc. Holen Ord. S. Augustin. part. æstival. Ser
 301. (in Spec. Exemp. Tit. Ebrietas Ex. 3. A dokládá ten Author, By
 loby w Pravdě winšlowat / aby nynějššý Ožralcy takowé wěcy widě
 li / galé widěl onen Kychtát / a widauc aby od Opilstwý přestali / a
 swých žiwotůw polepšyli.

Kapitola Šestá.

že Štřízliwost gest welmi pěkná Čtnost: a lbo
 nám gi schwaluge.

S Alož Štřízdmost a Škownost w Šidle / tať Štřízliwost a od
 zbytečného psti zdrželiwost / gest Čtnost chwálitebná a pěkná / a
 lidem potřebná. Ulegeden Důwod / ale několik Důwodůw /
 nám gi radj a schwalugj.

Ueyprwé / Samo Půrozenj Štřízliwosti nás wěj: nebo od Po
 čátku Swěta / až do wětegné Potopy / nebylo žádného Vápoge opo
 gugicýho: nebylo Wjna / ani Pjwa / ani Ročalky: a tať Lidé wždy
 dy štřízliwý žiwot wedli: wždydy widěli lde gsau / co dělajj / a co dě
 lat magj: nezastlepilo Opilstwý Rozumu žádnému. Swědčj to Šy
 rach w Bapit. 29. takto mluwjc: Initium vitæ hominis aqua & panis.
 To gest: Chléb měli za Pokrm Lidé od Počátku / a Wodu za Vápog.
 Po Potopě Swěta teprw Vloe Patryarcha wynalezl Wjno / a newě
 danc galá Sylá a galý Ančinel geho gest / pil ho mnoho / a opil se nim:
 ale na swůg posměch: gal pišse Moggjšs w 1. Anjze w Bapit. 9.

Pisse tať R. P. Martinij S. J. lib. 2. Sinic. hist. dec. 1. že Yvus Cysař
 Synenšty tdyž se dowěděl / že geden Muž z geho Poddaných wynalezl
 Vápog libezný k pitj / a způsob wařenj geho z Kexje / a ten Vápog byl
 opigegjcy o kterém Předkové nic newěděli / ani ho wařit neměli / těš
 ce to nesh / a zwolal: Quanta hæc potio damna regno inferet! Malè o
 minor meæ quoque stirpi perniciem & Imperij jaçturam hoc dulci veneno
 paratum iri. Ach gal mnoho zlého Vápog tento wwalj na mé Brá
 lowstwý! Gij se obáwám / že y mému Rodu y celému Cysařstwý zly
 Pád

Pád tímto sladkým Nápojem/ gačo negalkým Sedem se připrawuge.
 Tak mluwil ten rozumný Čsťar/obáwage se Opilstwoj w swé Zemi/ a z
 Opilstwoj / kdyžby se ho Lidé přichytili a wykli mu / mnoheho zleho.
 Pročez toho Cšlowěta / který ten opognucjč Nápoj wymyslił / wenz
 swých Zemi wypowěděl / a giným wšem přisně zapowěděl / aby žádný
 wjczatowěho Nápoje newátil / kterýmby se Lidé opiget mohli; ale
 aby wšydni starěho Nápoje/ totiž Wody/ wjzwali / a na tom přestá-
 wali/rozlázał. Tu hle widjme/že y Pohané Strážliwost milowali /
 a o Opilstwoj dlanho nic newěděl.

Druhě / Swatj Angelé Strážliwosti nás wčj / a Strážliwě Lidě
 milugi. Onen Angel / který Manželce Manne / Múže tak řečeněho /
 předpowěděl/že se gi narodj Syn/Samson negslněgšj/také hned gi
 poručil / aby žádněho Nápoje opognucjchho nepila: gal čtème w
 Anjze Juditům w Kapit. 13. Giný Angel/ který se zgewil Agar Dá-
 ce Abrahama Pattrarchy na Pausstj/ když ona platala nad Ismahe-
 lem Pacholetem Synem swým/že žjzni vmjzalo/ wložal gi Studántu
 čistě Wody/a napomenul aby z ni Syna swěho napogila; gal napsal
 o tom Moggjjs w prvěj Anjze w Kapit. 21. Nepřinesł gi Angel Wj-
 na/ani Pjwa: aby se wčila y onay Syn gegi Strážliwosti. Opět gi
 ný Angel Páně/ který Eliáše Proroka hortem a Prácy onaweněho / a
 žjznj chřadnancjch na Pausstj nawstjwil / přinesł mu Chleba pod-
 popelněho a Nádobu Wody / aby se tím posylnil. Nepřinesł genu
 Wjna ani giněho Nápoje lepšjch; což snadno wdělat mohl. Proč
 mu Wjna nepřinesł? zdalžby se Wjnem nebył lépe posylnil na dale-
 kau Cestu/terau konati měl na Hornu Božj Oreb? Ale rozuměl Swa-
 tý Angel / že Lidem gest přibodněgšj Strážliwost. O tom napsáno
 gest w třetj Anjze Brátow. w Kapit. 19. Podobně když Daniel
 Prorok Božj w Gámě mezj Lwy hladowitými seděl / do které byl od
 záwistiwých Nepřátelůw swých wvržený/ sám také tam zlačněl a žj-
 sněl/Augel Páně přinesł mu Oběd; ale z sprostěho Warenj přistroge-
 ný a Wody k pitj. gačo tom čtème w Anjze Daniele Proroka w Da-
 pit. 14. z toho wšeho widjme/že Swatj Angele milugi Strážliwost /
 a že na Lidě Strážliwost zachowáwagjčj lastawý gšau.

Třetj / Strážliwý Cšlowěl ke wšema dobrěmu gest spůsobný:
 Opily k ničemu: Strážliwý Kaddy dobře wdělugé: Opily ani mas-
 dře ani dobře promlawit nemúže. Protož když se gedem tazal Mu-
 drce Spartiatskěho / který Leontychydas se gměnowal / pro gačan
 Příčinu Měšiane Spartyaststj welmi málo Wjna pili / a tak pilně

Střízlivost zachovávali? Odpověděl: Aby ne ginj omás pečovali, / starali se a radili; ale my raděj o giné / gšauc vždydy střízlivý / k vydávání a vdělování zdravé Raddy způsobnj. Plutarch. A w pravdě / posud každý rozumný / k gálemu gest vžitku Cizověl opilý: Gistě že k ničemu se nehodj / ani sobě / ani ginému prospěšný být nemůž / dočud opilý gest.

Alffonz maudrý Král Aragonský Wina velmi málo pjal; a to gestě obyčegně Wody přiliváním zemdljwal. Ptali se ho Přátele le času gednoho / pročby to dělal proti obyčegi Králůw giných a Potentátůw tohoto Swěta? Odpověděl on / že nešťjdmé Wina pitj Maudrost Cizověla rupj a zaslepuge. Gineho času ldyž ten řečený Král Alffonz Wody sobě do Wina přilivat poručil / tázali se ho zas Přátele s podiwením / pročby to dělal: Poněwábž se wj / že gest lepšj a chutněšj Wino samo / než s Wodau zmicháno? Odpověděl gim: Proto tač dělám / abych se neopil: Těb dobře wjm / gač welice Sláwu a dobráu Powěst Alexandra welilého Potentata zmenšjlo a zbyzdilo Opilstwj. Panormit. lib. 2. de Reb. ejus gestis. Tač statj Předlowé našj Střízlivost milowali a zachovávali / aby se wšsemu do brému byli schopnj / hotowj a vžitečnj : a aby Opilstwj dobrého Gména swěho nezbyzdili.

Protož gač Pán Krystus Spasitel náša / tač Swatj Apostole / k střízlivosti často napominali / a gestě napominajj. Pán Krystus tačto mluj: Pilně se warugte / aby snad nebyla obtřžená Srdce wšfe Objerstwjm / Opilstwj a Pečováňjm o tento žiwot. Lut. w Kapit. 21. A to napomenutj dáwal Pán Krystus ldyž byl předpowěděl / že přigde konečná stáža na Město Gernzalem a na židy. S. Petr Apostol w prwnj Epistle w Kapit. 5. napominá: Budež střízliwj a bděte; neb Protiwňj wás Diábel gačto Lew řwa obcházy hle dage tohoby sežral. S. Pawel Apostol w Epistle k Řijman. w Kapit. 13. napominá / aby wedli Křestiane žiwot / ne w hodowánj a w Opilstwj; ale w střídmosti a střízlivosti. A w Epistle k Tyrowi w Kapit. 2. wj a poručj / Abychom odřetnauce se wšsy bezbožnosti a Swěstřých žádosti / střízliwě / spráwedliwě a pobožně žiwj byli na tomto Swětě / očeláwagjce blahoslawené Vláděge přistj Sláwy welilého Boha a Spasitele našeho Gejisse Krysta.

Čtwtřé / Příkladůw máme mnoho / gač stříliwý žiwot wedli množj a dlouho žiwj yzdrawj byli. Daniel Prorok a s nim tři Mladency, Sydrach / Mišach / Abdenago / prosyli Wladaře / který nad nimi byl

byl vřanowený? Aby jim k Potrmu dáwáno bylo Watenstolito a Woda k pití; to když se stalo / tím oni Potrmem a Tlapogem učiněni gšan pánigšš a cčhngšš než jinj Mládency / kteří z Aralowského Stolu Sidlo a Wino mpyali. Daniel. cap. 1.

O Judytě Wdowě takto píše S. Ambrož Biskup? Potentes vinum prohibetur bibere; ne cum biberint obliviscantur Sapientiam. Bibebant vinum in ebrietate potentes; qui Holoferni Principi militiae Regis Assyriorum se tradere gestiebant: sed non bibebat femina Judith jejunans omnibus diebus viduitatis suae; praeter Festorum dierum Solemnitates. His armis munita: processit, & omnem Assyriorum circumvenit exercitum: sobrijs vigore consilij abstulit Holofernus caput, servavit pudicitiam, victoriam reportavit. To gest: Mocnárům tohoto Swěta zapowědá se pitj Wina / aby kdyžby se opili / nezapomenuli na Mawdrošš. Pili Wino až do opiti moczj / kteří Holofernowi křymanu Wogšša Arále Assyrského poddali se chřeli: ale nepila ctná žena Judyta / která se postila po wšechnj Dni Wdowstwj swěho: krom Swátečnjch Dni. Tatowan žbroji / totiž Střizliwosti / zaopatěná šla a wšedo množšwj Wogšša Assyrského otlamala: střizliwan Kaddan šiala Holofernowi hlavu / zachowala swau Docti wšš / Wtčššwj obdržela. Tak píše S. Ambrož.

Swatj Apostole / tolikž Swatj Paustewnjcy / střizliwý žiwot wedli a dlaho žiwj a zdravj byli; gako S. Pawel Prwnj Paustewnjš / S. Matarys / Sylaryon / a giných na Tisfce / kteří Wodu za Tlapog měli; a mnozy z nich ani té do Sycoski nepřwali: a proto Pánn Bohu Swatě slaužili a Spasenj wěčného došli. Tito wšš dni Důwodowe nša k tomu wedau / abychom Střizliwost zamiložwali / gi zachowali / potnpjc Obžerstwj j Opilšwj.

Kozdil Sedmý.

O Sestém Hlavním Hřichu smrtedlným /
genž se Hněw gmenúge.

Kapitola První.

Co gest Hněw / a kolikerý gest / a kdy gest Hřichem
Smrtedlným.

Nkozy Lide tžlosti a hněwivosti welmi gsau naklaněni a gnr-
wn tať gsau vwykli / že ho ani za štjch nepolládaŋi: ale
megli se: nebo y gněw mnohý gest štjch; gattoli nelázdý
za weliký štjch se polláda / a některý za žádný štjch se nepo-
lláda. Wědětci tehdy náležj / že gněw gest několikerý. Jeden gest
náhlý / z nepozorn a z nevpamatowánj vznikagjcy / z gattoliw Dřj-
činy/ aneb z netrpěliwosti: a ten gněw nenj štjchem smrtedlným.
by Člowěk vpamatugje se / hned od gněwu vlewil / a tať nenadáleho
w gněwu vnáhlenj litowal. Takowým gněwem obyčegně se zapo-
luggj Rodičowé na swé Dětj / Gospodářj a Gospodyně na swau Čje-
ládku / aneb na šowádka neposlušná; tať že ge y prokljagj y zlegim
winssugi. Ale měliby se hned vpamatowat / a od toho gněwu y oš
prokljásnj vpustit / a přestat / aby to oboje štjchem welikým nebylo / a
z toho pohorssenj giným se nedalo.

Aniž diwu nenj Lidem w lopotowánj tohoto Swěta hjdného
poslaweným / že se gněwem náhle / galo Oheš zapalugi / poněwádž y
Swatj Lide nědy w tať náhlý gněw upadli; galo Moggjsa / který
widauč je Lid židowský gemu swětený od Pána Boha tžizenj / upadl
do štjchu welikého / totij Modláštwj / a že se klaněl Teletj zlatému / a
za Boha ge měl / nebo z náhlosti gněwu welikého lamenné Ddy od
Pána Boha přigatě / na kterých bylo Prstím Božim napsáno Desá-
tero Přikázanj / o Dámen rozrazil. Tento geho Ančinel zdálby se
být štjchem welikým / poněwádž taťowé Ddy od Pána Boha přiga-
tě / a na nich napsané Přikázanj Božj wšsemu Lidu wydané tžacho-
pawámj rozrazil a řazyl. Ale wymluwilo ho od štjchu vnáhlenj
w gně.

w Gněwu pro tať weliký Hřich Lidu židowského / tať že mu toho Pán Bůh za Hřich nepočítal / ani ho proto netrestal. gať čteme o tom w druhé Dnize Mogžíšowé w Kapit. 32. Tať / prawdy vnáhlený Gněw welikému Hřichu se nepřipisuje: ale kdyby se Cizlowěl vpamatoval / a od toho Gněwu předce nevlévil / ale lál / proklínal / bil a mstil měl by hřich weliký a wymlawit by se nemohl.

Druhý Gněw býwá dobrý a spravedlivý / když totiž někdo na Hřichy Lidské se hněwá / kterými Pána Boha vrážejí Lidé a proti nim je hře a ge trefce; a tať zaskáwá Cjest a Sláwu Boží a Lidi na lepšý Cestu napravuje. A taťowý Gněw žádným Hřichem nem; ale rať bři má zásluhu w Pána Boha. Nebo kdyby nebylo Bázně / nebylo by ani Bázně: a laťdrby dělal coby chtěl / byť to y neyhoršý bylo. Pročež Auřadowe a Wchnosti powinnj gsau Hřichy trestati / aby gi ni widěli / že nemajj hřešty / a za zlé Činy je býwá zlá Záplata: a aby žádný dobrý od Zlosynůw Břiwdy a Vlasyj netrpěl a Mod snášeti nemužel. Tu hle widit / že Lid poddaný a giný laťdý zle mlawj / když Wchnosti a Auřady pomlawa / že některého Wženjm / giného Bictjm / giného Polutan Penšitan trestali: nebo trestánj mušj byť / aby byla Bážejj Bážejj. Poslechni laťdý co o tom pišse S. Pawel Apoffol w Epistle k Řijman. w Kapit. 13. Wchnosti negsau k Strachu dobře činjcm / ale zle činjcm. Chcešli pať se nebáti Wchnosti? tiniž dobře a budeš mjt Chwálu od ni. Služcánj zagistj Boží gest tobi k dobrému. Paťr budeš zlé činiti / bog se; nebž nenadarmo Meč neje: Boží zagistj Služebnj gest / aby mstil zřiwé nad tim / kdo zlé činj. Tať wčj Apoffol.

Přiklad máme zas na Mogžíšowi kterýžto / Lid sobě od Pána Bohajwřený pro spáchané Modlářstwj přisně trestal / a poručil gich Mečem z mordowati do tti a dwadecti Tisícůw / gať psáno stogj w druhé Dnize Mogžíšowé w Kapit. 32. A k podjwenj to mušj byť / že Mogžíš Přestupnj Přilazanj Božího tať přisně trestal / poně wádž o něm Pismo Swatě swědčj / že byl Muž ze wšech Lidi tohoto Swěta neyťisšý a welmi dobroctiwý / w Čtwrté Dnize Mogžíšowé w Kapit. 12.

Tať se byl rozhorlil proti Muži gednoma zřewně hřešcýmu Finces Syn Eleazarůw / Syna Arona Dněže židowského a schopiw se ze wšeho množstwj Lidi Izabelského z prostedku / a wzaw Meč / šel za tim Mužem do Domu Awěštjho a probodl obadwa spolu / Muž je totiž toho y ženu Awěštu Pohantu / a tať pomstil Potupy / kterš

se Pánu Bohu díla od nich a Pohoršenj / kterc se skal předewšim Lidem / šrestal: a za to Milostv Pána Boha welitaufoběžestkal: gačteme s čwrtc Anjze Moggijff w Kapit. 25.

Podobný Příklad máme na Matatyášowi židowi / kterc to wis danc je gedcn žid na poručcnj Legsmána Pohanského přistaužil k Oltári Pohanskému / aby Občr Bohum Pohanským činil / nemohl to ho šrest / ale přistčocic s nahým Měcem / zabil toho žida na tom mjišči / a toho Pohana také zabil: a tak pomštil Potupy / kterc se Pánu Bohu díla gal o tom stogy psáno w prwnj Anjze Machabeg: w Kapit. 2.

Talowy / prawjm / žněw není zly / aniž žichřetnenj: wššal musš z mezj newytračowat; nebd ošáno gest; ano raději poručeno: žněw egte se: ale nehřestte. Psal. 4. to gest netrescese wjc než nálež / a vkrutenštwj w trestánj se nedopaušřegte: gačho se dopaušřegj některj Pánj Officyři / Lidi Poddané přiliss trescyc / bigic Ubohými čopagjc / na ně pligjc / Wžcnjm twrdým trápjc / aneb Poltatomi Peněžitými ge přestfacugjc: a to býwá někdy za dost malc prowinnjm: a to gest žřich welily / a mnohým nebohým Lidem Žiwda welity: tal je oni do Ulebe na Pomstu wolagy: a Pán Bůh ššstj y wyl / aš Glas gegich. Měliby pamatowat talowy Páni Wladari / gačc gim Pán Bůh dal wmyšlenj a Uariženj w Pátc Anjze Moggijššowc w Kapit. 26. talto mlawjc: A dýžby Wladari a Saudcowc uznali / že ten ktercž hřestyl / hoden gest trestánj / na žemi powrhnaný / a před seba ššstj geg zmršštati. A wedle mšry Prowinnjm / tal bude počet Kan: wššal tal aby nebylo Kan wjc než čtyřdceti: aby přiliss zmrššán o šdrawi nepřiliss / a šnad newměl / od ukrutného bitj a mrššánj Bližnj twůg. Tal Pán Bůh mlawj / a Saudcům a Wladarům tohoto Šwěta Uawcnj dáwá.

Třetj žněw býwá přiliss ukrutný (o ktercmž toč giž gest powřženo) Dýž točj někdo přiliss tresce a mšj wjc než zašlawženo gest / a wjc než Pán Bůh powolil / a než ššlowit šnest může: a talowy žněw a Trestánj gest Ukrutenštwj / ne Křestianům / ale Pohanům / Turkům a Tatarům obyčcný: a gest žřich welily: aniz odpustřen bnd / došud se Uáhrada nestane tomu / kdo Žiwdu trpěl. A gest gišš Podiwcnj hodno / gal může některj Pán Officyr přiliss ukrutně nalladát s poddaným Lidem / bitjm / čopánjm / pliwánjm / prollinánjm / pohruššami / Wžcnjm zč. Ššanc šam Křestian / Křestianům tal děl / gal šnad gestš Pohane Otrolům nedělali: a diwná wic / že wěšic /

řic / galožto Křestian / w Boha Saudce spravedliwého / Saudu
geho se neboj / na kterémž dnes aneb zejtra gistotně státi musí. Gá /
který tyto Wěc sem sepsal / widěl gsem tačoweho Utrutenstwj a Ty
ranstwj prowadět nemálo : od kteréhožto Utrutenstwj něktej nebo
žj Arwj politi byli / něktej také Smrt měli. A tomuse také znám /
že gsem gestě málo widěl / aby z seymanských a Officyrských Sy
nůw který byl Czlowěkem wzáctným a stiaštným. Pán Bůh tres
stává štjchy Orcůw do třeteho a čtwerého Bolena ; gal pišse Mogy
žjsa w druhé Knize w Kapit. 34. a w páté Knize w Kapit. 5.

Zle tehdy gest Peršse a Wysokomyslnosti se dát přemoc / a Zněwu
zaslepit ; neb tač zaslepený Czlowěk málo dobrého wdělá ; ale k Utru
tenstwi snadno se naklonj. Z těch dwauch Příčin oznámených / to
tjz Perchy a Zněwu / vpadagj w Tyranstwj y Mauděj / y Pobožnj /
y Duchownj Lidě / ldyž se nezdružj ; galo Dawid Syn Izay / který
potom Brálem Izrahelským učiněn byl ; neb času gednoho pro han
liwe Slowa tač welice se na Muže gednoho bohateho který se Ua
bal gménowal / rozhněwal / že se Příšahau zawázal / že ho sewssemi
Domácými geho Mečem zmorduge / a žádného žiwit nebude : a šel
hned s Wogáky swými na Pomstu. Ale potom utrocen maudran
Kječj a Dary / vpamatowal se / a dělowal za Uapomynutj / aby Ar
we newinně z Zněwu newylewal : gal o tom napsáno gest w prwnj
Knize Brálow : w Kapit. 25. Potom zas ldyž gjz Brálem byl Da
wid / weliký Zněw a Pomstu provedl nad Brálem Ammonjstským a
nad Poddanými geho ; nebo ldyž nad nimi zwítězyl / a Města Glaw
njho Kabbath dobrl / sehrau Lid Města toho / Plami ge přetjrac
rozlázal / a přegjžděl ge Wozy železnými / a někteř z nich Tesáky
rozjelal / a gině w Pecy Cyhelne spálil. Tač podobně wdělal wssch
něm Městům Ammonjstským : gal čteme w druhé Knize Brálow. w
Kapit. 12. A kterýmžto Autinkem Dawid weliký Zněw a Pomstu nes
lýchanau nad Lidem podmáněným vlázal ; tač že od Utrutenstwj
šotwa se wymluwit může.

Tač Dawid Brál / galkoliw dobrotiwý a šwaty / poddal se Zně
wu welikemu / a z toho Zněwu welmi přjšně se mštil. Ale y Předek
geho Brál Saul Utrutenstwj nemalé provedl z Zněwu nad Achy
melechem Anězem newinným / proto že Dawida y Služebniky geho
Chlebein šfedrowal / z Uewědomosti / žeby to bylo proti Wůli Brá
le Saule / a dal toho Achymelecha spolu s osmdesáti a pěti Aněže
zmordowat / Město gegich Uobeskažyl / a wšsedy w něm / gal Dysty

tal ženy / Měčem pomordowat. A toť bylo Ukrutenstwj weliké nad Lidem newinným / a nad těmi Duchownjmi / k kterému ho náhlý žněw přiwedl: gal o tom čteme w prwnj Anjze Brál: w Kap. 22.

W tal weliký žněw a Ukrutenstwj oddali se Anjzata a Brálowé / gal gsem powěděl: ale ne oni sami toliko; tale y Duchownj něktej nelitostiwě trestáwali; a to y newinné / ldyž se dali žněwu přemoct. Byl gedon Mnich Obcowánj welmi sšlecherného / dobrotwý / po božný / trpěliwý poslušný / Gménem Libertyn: na něhož Opat geho / Muž náhlý a prchlý / časú gednoho tal se byl rozlobil / že ho pohlawtowal / a po Twáti Pěstj bil: a ldyž Nyge tal špěšně nagiti nemohl / kterýmby nebohého Libertyna lepe bil / chytil Stoličku / na které Uobyswě zlechlował / a tu ho bil tal / až mu hlavu slaukl / a Twát zohawil. Na zeytj Libertyn přišel / a gemu podle swé Sprostnosti / a Trpěliwosti odprossowal. Gehož tal zbitého a zraněného widanc ten Opat / teprw litowal / a padnał geho Uohám / prosyl za Odpusstěnj: gal o tom pišse S. Kžeňoř Papež w prwnj Anjze Kozmlauwánj w Kapit. 2. (è spec. Tit. Patientia Ex. 1.)

Byl také gedon Mnich starý / welmi newhodný / který Innocentia / ginál Achárya / mladeho Mnicha sobě k Twičenj swěteného / zle welmi trýznil / galožto hněwíwý a prchlý Starce; tal že nebohý Innocentius nědy hlavu prorazenau / nědy Oto Brwj zalité / nědy Twát zšynalau od Pohlawtowánj / kterým ho Starce hněwíwý bil / giným vlazowal: a tal dewět Let wystal pod Mocý tal nelidštého Starce / až štiašťně umřel. Po Smrti geho Starce teprw litowal toho a welice želel / že swé nezřizene Prchliwosti newinnému Innocentiowi Mladenečkowi takowé Žiwdy činil / a Wrahem geho se býti nazýwal: gal pišse Matthæ. Rader. in Viridar. Sanct. ex Menæis Græcor. (in Daurout. Cap. 7. Tit. 75. Ex. 1.) Litowal toho / prawjm / onen Starce; ale pozdě. Tal se stává / že negeden Tyran bude litowal swého Ukrutenstwj / které prowádel nad nebohým Lidem: ale bogjm se / že bude pozdě.

Čtwwrtý žněw býwá proti Pánu Bohu a proti Swatým geho: a takowého žněwu se dopauššěgj Lidé lechlówážnj / spohanilj a Bohaprázdny / zlořečic / prokljnagic / rauhawá Slowa mluwic. Gi ni zas ldyž se gim co nedatj / aneb ldyž děle prššj Děšit než oni chtěgj; aneb ldyž nětco těžššjho trpj / tu repcy y proti Pánu Bohu / a dost na sobě znát vlazugi / že se na Pána Boha hněwagi / galoby gim Žiwdu dělal / aneb po Wůli gich ne chtěl býti: a to gestžjch weliký. Podo-

bni gsau tałowi Pohanům některým / kteří se na své Bohy hněvali a Pomstaui jim hrozili; gal'z byl Cajus Galigula Římský Cýsař / který na svého Boha (ale my Křesťané raději četněme na Diábla / kterého on za Boha měl / a ctil) tak se hněval / že ho k poslánj s sebou a do Birwy vybízel / řkauc: neb ty mne zabi / neb gá tebe. Gal pisse. Dio Cassius. Podobně rauhawě se hněval na Brysta Pána Julian Cýsař Římský / od Wjry Křesťianské Odpadlec / hrozyc mu / že Gmeno geho wyhladi z Swěta; toličež je wdělá Křesťianům wšem y Gmenu gegich. Vmínil také w Geruzalemě začít Mordowanj Křesťianům / a tam ge také dolonat: aby tak / kde se ta Wjra začala / Donec také wzala. Ale nedowedl toho; neb ho skrotil Pán Bůh / zázračně dopustic / že Dopjím z Wysofci prohnán / smrtedlně raněn na Zem padl / a nešťastně zcepenil: wyznáwage s Rauhánjm Moc Brystowau welikan a sebe býti přemoženým. (ex Horto Past, Trac. 6. Tubæ Lect. 2.)

Žněw / prawjm / proti Pánu Bohu / aneb proti Swatým geho / weliký Hřích gesta právě Diábelský: neb Diábel se hněwá na Pána Boha / že ho odsaudil do Pella / a že Zlost geho krotj. Pročež warüg se každý Cslowiče / aby z Uctepéliwofci gattoliw se na Pána Boha nehněwal; by předešl malým Žněwem: skrotilby on tebe galo Czervička neymdlejšího.

Kapitola Druhá.

Že ž. Hněwu mnoho zlého pochází / gakož y Pomsta: a že Pomsty má každý zanechat / dčeli Hřichu a Křesťianj Božjho vgit.

Wžděli gsme w Kapitole předešlé / gal mnoho zlého může Hněw nestkroceny / k galým Hřichům / Břiwdám a Tyranstwjm přiwádj: což aby lépe vзнáno bylo / w této Kapitole a w giných následujících doložjm wsc; totiž že z Hněwu pochází žádost Pomsty a mnohdykrát y Wykonánj; pochází také raněnj Bližních y Wraždy: a nědy také strz Czáry Bližního o Zdrawi y o život připrawenj / y Statečku geho zbawenj. Pochází také z Hněwu Neswornost a Kůznice: Item zle Protlínánj: a to gsan wšedco Hřichowé welicy. Dčejjto Hřichowé aby lepeji poznáni byli / w následujících Kapitolách

Proslách o nich psáti budu / pro Uvácení Lidu sprostého: ale w této pís-
tomné Kapitole o Pomstě toliko věsti budu; totiž / co gest Pomsta /
gaty gest štých / a že mstíti se nemáme.

Pomsta gest / když gsauc Zněwem zapálený proti nětomu / odpustit
a smítit se s nim nechceme / dokud se newymstíjs gaty mkoliv spůsobem /
a tak Zněwu swého nenasytíjs: a to gest štých; nebo Cizlowětowi se
mstít nenáleží; proto je to Pánu Bohu náleží; aneb Wrdnostem a
Autadům zanecháno má býc / aby oni podle Dznání a zdrawého O-
sauzení potrestali. A Bůh gístě tako mluj w páte Dnje Mogy-
flowé w Kapit. 32. Mně at gest zanechaná Pomsta: a gát odplatím
w čas vloženy. A w Modlitbě Páni od Pána Krysta wydané čtá-
me: Odpust nám Otče Nebeský nasse Winny / gatožy my odpauštj-
me nassím Winnitům. Poněwadž tehdy tak máme Zapowěd Po-
msty / proť předce některý mluj / a hrozý tako: spíjs we mně zhnige
dwaulibernj Zámen / než gá mu to odpustím. Giny se zakljná a
přisahá / aby ho tj a tj zlj wzali / že neodpuští. O bjdny Cizlowěte!
proť se Zněwu tak welice na Pomstu přemahati dájs? Dlyjs co P-
smo swaté mluj: mluj pať toto: Cizlowět proti Cizlowětu drj
Zněw; od Boha pať sám žáda Uzdrawení? ě Cizlowětu podobněm
sobě Litosti nemá / a za štých swé prosý? sám gsa Čelo / Zněw drj / a
Snilowánj žáda od Boha? kdo bude se modliti za štých takowé-
ho? pomnj na posledni wěcy / a přestaň Nepřitelem býti / a mstíti se.
Syrach w Kapit. 28. Tak napomjná Pán Bůh škrz Mudrce swého.

A gístě nenáleží se Cizlowětu Dřestianskému w Zněwu se tak zázlo-
bit / aby na Pomstu pospíchal / a odpustit nechťel. A gattoliw ne-
náleží se mstíti / wšsal gsa u mezy námi Dřestiane množy / kteří se spo-
logit nemůžau / dokud Pomsty newytkonaj / a tak Zněwu swého ne-
wychladj; až potom toho sami magj co litowat / že se tak přisně msti-
li. Mstí se negáleho Prowiněnj Theodosyus staršj Cýsař Bon-
stantynopolitánský na Městianech Tesalonických / a chyře Zněw
swůg a žádošť Pomsty w Srdcy tagil / až Lid se vbezpečil / že Pom-
sta nebude / a že Cýsař zapomenul na gegich Prowiněnj. Ale on chy-
ře ge oklamajc / a weliké gich Množstwj w gedno Mjsto shromá-
ždjc / pustil na ně Wagáty swé / poručit jim aby mordowali na po-
řád wšsedy: a tak Lidu zmordowáno do sedmi Tisícůw / tak dobře
winných galo newinných / a wjc newinných než winných. Potom
pať z Napomenutj a Trestánj S° Ambroje Biskupa vpamatůjgc se /
— jeleť

želel toho welice / a hořce plačal ten Cýsař. Gal o tom piše Nicephor, lib. 12. Eccles. hist. cap. 40. (in Dauroult. Cap. 6. Tit. 19. Ex. 4.)

Ale bylali gest ldy Pomsta weliká / byla gisté Cslowěta gednoho Bohaprázdného / který magje žněw proti druhému / tať po Pomstě dychtěl / že nemyslíl býti dost / ldyby ho bil / ranil / ochromil / neb o žral připrawil / aneb na Mjště zabil; ale aby y Dussy geho do Pella heraucyho poslal a lžatracenj wěcnemu přiwedl. Čžetal tehdy ať ho samorného w Poli dopadl / zmocnil se ho a porazyl: potom wy táhnauc Tulich / hrozyl mu / že mu geg hned do Ořdce wrazy / a na Mjště ho zabige. Wštal že mu odpustj na ten dpuřob / gestli to wdělá co mu rozláže / a že ho nechá a pustj. Powolil tomu ten nebohy přemožený / a slibil že tať wdělá / cokoli w rozláže / a požáda. Tu Wrah mu řekl: To chcy od tebe / abys Pána Boha zapřel a s Přjssau se ho odřekl. Gestli to wděláš / žiwot swúg zachowáš / a gá tebe pustim swobodného. Nebohy ten přemožený / ba na Wěly neffiaštný / myslil / že ldyž propustřen bude / štrž Spowěd a Polánj bude moct ten žjich naprawit: a tať z Strachu Smrti zapřel Pána Boha / a odřekl se ho. Tu přenesslechety Wrah řekl: Toho gsem gáchtěl od tebe / abych tať y Tělo twé y Dussy twau zabil / a do Pella gi poslal a tať se wrchowatě nad tebau pomstil: a po těch slowich wrazy Tulich do Ořdce geho / a zabil ho. Posud sprawedliwy Břesiane / nebylaliž to Diabelská žněwwořt a Pomsta! zabit Tělo y Dussy: a gisté byla. Nebo Diabel toho nerwic hledj / aby Dusse Lidště do Pella přiwedl. Ach gaty to byl žjich! ach gal zaslepená Pomsta! piše tuto žystory A. R. D. Jacob. Marchantius Trac. 6. Tubæ Lect. 3. in Horto Past. Slyšine gestě o gině Pomsty žádořtwým / a žněwem zaslepeným Mladency Přjklad; gest pať tento.

Mladenec gedeno w Zemi Wlaště tať welice zanewražil na Mor. dyře Bratra swého / že ho wšseligatým Spuřobem o žiwot připrawil wřlowal: a poněwadž tať snadno toho dowest nemohl / wdělal Obraz l Pedobenswtj geho / a postawil geg w Domě swém / laždě ho Dne mu dáwal Kány. štilenjm aneb Bodejm. Po dlahém Čzasa napadl toho swého Nepřitele w Kosteľe / a bez Messkánj wrazy mu Tulich do Pěřuw / a na Mjště ho zabil. Auřad toho Měřta težce to nesi / gedno / že sám sobě Práwo wdělal / a Cslowěta zabil: druhé / že ani Mjřta poswěceného a Pánu Bohu oddaného / totiz Kostela newšfanowal / ale Břwjl Lidřkan a Wraždau geg spržnil: protož gali toho Mladence / a řěžkan Smrtj trestali: dali ho do Botla plneho

Olege wleho wsadit / a tať ho smažit a trápit / ažby umřel. Ale on w tom Trápenj nenařikal sobě ; nýbrž wesel byl. A ldyž se ho přioptogjcy a na to geho Trápenj se dwagjcy Lidé ptali / gať může wesel býť w tať welilem Trápenj ? Odpowěděl on : Magna quidem tormenta ; sed pulchra vindicta. Weliké owšem Trápenj a smaženj w tom ; to Olegi trpím ; ale milejšj gest mne že gsem se pomřil. O tom napřsal Paulus Zceuthner in Promontor, malá Ipei.lib. 2. §. 7. Et ex eo Pexenfelder S. J. Histor. 20.

Welini / prawjm / schopnj gšan Lidé k Pomřě ; ale Pán Kryštof chřegic nás od zněwivosti a žádosti Pomřty odwest / předstawil nám Příklad o gednom Bráli dobrotiwým / Dluhy milostiwě odpausřegicým / těm křej ho za to prosyli : a zas gať byl přisřný na toho / který Bližnjmu odpustit nechřěl na žádnau Prosbu / aby se nemřil : a doložil : Tať Otec můg Nebesřký vřinj wám / gestli že neodpustřte gedem řazdy Bližnjmu swěmu z Srdce wassřch. Pisse ta Slowa S. Matausa Ewangelisřta w Kapit. 18. Aterážto Slowa tať se rozuměri magj : Odpustřs ty Bližnjmu twěmu / edpuřř tobě tať Pán Bůh řřjchy twě : neodpuřřs ty / ani Pán Bůh tobě neodpuřř : mřřs ty / y Pán Bůh mřřiti bude. Slyřme o tom Příklad porěřřtedlný.

Pisse Anastasius Sinaita Bistup Antyocheňský / že byl někdy w gednom Blářřterě Mnřch gedem welini nedbalý / zahálciwý a swřch Powinnosti newyřkonáwagjcy. Ten ldyž do poslednj Nemocy wpađl / a na smřtedlně Posteli ležel / nic se Smřti nestrahowal / ale wesel gi na sebe ořeláwal / gaťoby řdo wj gať Swatý byl a o swěm Spaseňj wřřřěňj. Widauc to gedem řarý Mnřch / řekl mu : Bratte / wjme wřřřěni / řes w Zahálce a Nedbánliwosti welikě řiwor wedř : odřudž řatowau mařř Weselost před Smřti twau ? Odpowěděl ten Mnřch / a řekl : Gest Prawda / Oře / že gsem byl welini nedbánliwý. Ale wřž / že Swatj Angelé řeto řodiny byli v mně / a přineřli Anřhu / w křeré byli zapřsanj wřřřěni řřjchowé mogj / a ptali se mně / řdali se ř těm řřjchům znám : Odpowěděl gsem gim / že owšem ř nim se znám / aniž řich zapřřám. Ale aby wěděl / že gať gřeni se do Blářřtera za Mnřcha řal / a řiwor Mnřřřty řačal / že gsem řadněho nepořauřowal / a řřiwody řadně mně od řoholow wřiněně niřdy nemřil / ale řazdem z prawěho Srdce odpausřřil. Porež ře tať mám Waděgi ř Slowům Páně / a aby se tať na mně řřnili / ře prosřm a řadám / křeré on mluwil : Nesandře / a nebudete řauřeni : Odpausřřegře / a bude wám odpausřřeno. To gať gsem dopowěděl / hned Swatj Angelé

gele Spis / na kterém byli napsáni Hříchowé mogj / potrhali a w nic wwedli : a pro tu Příčinu gá wesele Smrti očelawám / a k Pánu Bohu gda. To gal powědel / hned umřel / a přistojící Mnijší tomu se welice podiwili / a Nawčenj sobě wzali. Tak pišse Anastasius Sinaita. (in Horto Past. Trac. 3. de Charitate Lect. 8. Prop. 3.)

Gestě ginau Pomstu Lide dělawagj ; a to někdy pro Slowo / ně lda dost pro malé Prowiněnj / že Bližnjmu swému strz Czáry a Zauzla škodj ; a tak ho / aneb o Zowádla geho / aneb o geho wlastnj Zdrawj / aneb do konce o Žiwot / přípravugj ; a talowým zlým Spůsobem Zněwu swému zadosti činj. A co horššého gest / že talowj zaslepenj Lide nelladau toho sobě za žádný Hřích / ani z něho Polánj nečinj / řiřagjice / aneb sobě myřlice : Malým gsem to wdělal : toť nenj Hřích. O zaslepený Czlowěče ! zdaliž gest to malý aneb do konce žádný Hřích / Zowádla Bližnjho twého o Zdrawj přípravit / aneb geho samého Zdrawj neb Žiwota zbawit / a tak se Wrahem nad njm wdělal ; a to strz Czáry ? Máš tehdy wědět / že to Hřích gest weliký ; a negeden Hřích / ale trogj. Prwnj / že strz Czáry a strz Diabla gš to wdělal : galkoliw ty tomu nerozumíš / a práwíš jes to malým wdělal. Tys malau Wěc wdělal / a Diábel pro to twé malé Wdělánj hotow byl / a Šřkodu welikau Bližnjmu twému wdělal / na kteréhoš ty to mnil a polřil ; a takš Diabla potřebowal k Šřkodě aneb k Záhubbě Bližnjho twého. Wewěřišli tomu / pteg se toho wišs neyvčeněgššého a nerozumněgššého / a každy ti odpowj / že to Prawda gest / co gá teb tebe vějm. Druhý Hřích z toho máš / jes Šřkodu Bližnjmu wdělal / buď na Dobřtu / buď na geho Zdrawj : a toť gest opět Hřích weliký : a ten ti odpustřen nebude dořud Wáhrady newděláš a Šřkody nezaplatiš. Třetj / wdělals to z Zněwu / z Pomsty a Závijsti : a to opět giný Hřích gest : neb Pán Bůh zapowjda Zněw / zapowjda Závijst a Pomstu : a naproti tomu poručj / aby milowal Bližnjho swého / galo sebe sameho : a poněwádž bys ty nechřel / aby tobě ldo talowau / aneb galkolkoliw ginau / wdělal Řiwdu neb Šřkodu / máš ty gi také newdělal giněmu.

A toto gsem gá naschwále w tomto Mjřtě o Pomstě napsal / aby se Lide nemřtili / a Pomsty neřádali : ale aby sobě wšpolek odpauřřeli. Wěbo wjm gistotně / že mnozý gšau welmi mřřtitedlnj / a Pomsty zadostiwj : a je newědj galyby Hřích byl Pomsta : a gal dobrá a spasyřtedlná Wěc gest na Pomstu zapomjnat / a odpauřřět. A tu gestě dolořjm co Pišmo Swate mluwj / totij : Odpusř Bližnjmu twému /

kdýž tobě škodí; a tehdyž kdýž se budeš modliti Bohu / odpustění
budau štíchowé twogj. Eccli. 28.

Kapitola Třetí.

Že gest škodná Roztržitoť a Neswornost: a ta že také
z Dněwu pochází.

Rykřtus Pán v S. Matausse w Kapit. 18. věj obšyrně / aby ža-
dný žádnému Pohorřenij nedával: a doložil / žeby lepe bylo
Pohorřenij dáwagjcyho Cřlowěla / přiwázić mn Mlernský
Kámen na Brč / whodit ho do hlubokořti Mořské / dřiw nezby Po-
horřenijm toho položyl: a že běda talowému bude / z toho škodné
Pohorřenij pochází.

Koztržitoť a Neswornost weliké činj Pohorřenij / a mnoho zleho
wvádj na Lidj / a mnohým škodj. Běda tehdy talowým bude / kre-
ťj Kaulol Koztržitořti rozřwagj; nebo Lářku a Swornost / Cřnost
nerymilogřřj / nerywřřeněgřřj a nerywřřitečněgřřj ruffj / a wvaděgřj ško-
dnan / a Pánu Bohu y ōwatým Angelům geho nemilau a ohyřdnau
Koztržitoř.

Gal pět ná gest Cřnost Lářka a Swornost / wčjme se z Slow žalmu
131. kdež takto S. Dawid spjwá: Uj gal dobrá a gal wřřěšená gest
Wěc / přebýwari Bratřj w Sednotě; tolikez w Lářce a Swornosti.
Nebo tu zařřibil Pán Bůh Požehnánj y žiwot až na Wěly. A řřez
Mudrcě Sprach Pán Bůh takto mluw j w Kapit. 25. we třech Wě-
cech lybilo se Duchu mému / kterězto řřwáleně gřsau před Bohem y
před Lidmi. Swornost Bratřj: Mlilowanj Bližnjch: a Muž a že-
na dobře se řřnářřegjcy. Z kterýchžto Slow rozumjme / že se Pánu
Bohu welini lji Lářka w přimná a Swornost Lidj / a že talowým
on dáwá swě Swatě Požehnánj a swan Mlilost; ano y mezy nimi pře-
býwá / gal piřře S. Jan w prwnj Epist. w Kapit. 4. Bůh Lářka
gest: a kdož přebýwá w Lářce / w Bohu přebýwá / a Bůh w něm. Z
toho widjme / že kdo Lářku a Swornost ruffj / a Koztržitoř rozřy-
wá / gal zle dělá / a galého dobrého sebe a gině Lidj zbwáuge

Drůhě / běda tomu / kdo rozřywá Koztržitoř / nebo Diáblůw Ná-
honěj gest / a Dřlo Diáblowo toná. Diábel gest Ruffytel Pokoge /
Swornosti a Lářky. Diábel podpaluge & idj k žněwu a Koztržitoř-
řem: čemuž nás věj řřřřorya / která se nachází přaná w Anjze žiwo-
tůw

tůw Swar. Orcůw / že widěl geden Diábla sedjcýho na swé Stoli-
cy / a swé zelomty Diábly wrslychagjcýho co kterýz nich zlého stro-
pil we Swětě mezy Lidmi : a geden Diábel že řekl : Gá gsem byl w
gedné Dragině / a tam gsem Lidj zbauřil proti sobě / a t ěněwu welis-
temu a t Roztržitosti pozdwlhl / tal že weliká Bitwa powstala / a
mnoho Arwe Lidské wylito bylo : a neš gsem to dowedl / třidcet Dni
gsem pracował a na to wynalozil. Po něm předstaupil giný / a řekl :
Gá gsem byl w gednom Městě / tde se ženil geden Mladenec / a na té
Swadbě stropil gsem tatowan Šarwátku / že bigjce se a selagjce /
mnozy zbiti a zraněni gsau ; tal že y ženicha toho zabili : a to gsem
spůsobil w desjti Dnech. Kád to šlyšel Anjze dábelšký / proto že se z
Lidšských Roztržitosti a Neswornosti raduge / a w nich má swé Žalů
benj. Ale že ti dwa Diábly tal málo w mnohá Dnech provedli / po-
ručil ge trestat / aby napotom pilněgšy byli a wjc Kůznic a Roztrži-
tosti mezy Lidmi rozšřwali. A tal tdo koliw z Lidj Kůznic tropj
mezy ginými / Diáblům Kadošř činj / a gim napomáhá. (in Spec.
Ex. Tit. Dæmon. Ex. 7.)

Čteme také o S. Frantiskowi Serassjedém / že tdyž přišel t go-
dnomu Městu / kterému Argentina řikagi / nassel ram weliký Kozbrog me-
zy Městjany / tal že málem chybilo aby se wespoleť nepemordowali / a
Město gegich t záhubě nepřišlo. A tdyž on pilně na to Město hleděl / wi-
děl dwa Diábly gať t stawicně běhali mezy Městjany / a ge t ěněwu a
t Zlosti podpalowali. Prečez poslal t Bráně Městě swehc Towa-
ryše Mnicha / aby Gménem Bojym a geho poručil wšem Diáblům /
aby hned / a to co neyšpjs / z toho Města se pryč brali. Stalo se po
tom Kozlagn / že Lid Městský diwně hned se přestál hněwat a hau-
řit / a w Pologi odpočjwal. Tal pišse Joan. Trithem. lib: 1. de Ten-
tat. c. 5. (in Daurolt: cap. 6. Tit: 20 Ex. 2.)

Piše také Nauclerus diwnau ěystorj ; že se štalo Léta Páně 1056.
A dyž ěyřat Křymšký / Gménem Gundrich / toho Gména kterj w Mě-
stě Křjštěm Mohuči Swato. Duffnj Swátky nábožně swětil / a
Arcy. Biskupowé s ginými Duchownjmi w Šlawnjm Kosteľe Služ-
by Bojy wylonávaly v Přitomnosti ěyřate a mnohých Anjzat / z
Diábelšeho Podpálenj štala se w tom Kosteľe neyšrwe Swáda a
šadla mezy Služebnjly Arcy. Biskupa a Opata Šuldenšeho o Před-
nost Mjsta / kterjby totjz z nich na předněgšjím Mjstě sedět měli : po-
tom wjc a wjc se ta Swáda rozmáhala / až přišlo t tomu / že se
Pěšmy bili a pohlawťowali / potom se Dordy šetali / až Dlážďeni

Dostelnj hogně Krwj politico bylo. Ale kdyz rychle Biskupowé a gini Pánj mezy ně přiběhli / hned tu Bitwu přerhli: potom Kofel od Krwe Lidské wyčískali / a posvětili: naposledy Misy Swatau se wšsy Pobožnostj slaužili. A hle kdyz spjwajic přišli na ta Slowa: *Tys Pane Bože slawný tento Dnešnj Den vdělal / Glas z Wysofki hned slyšán byl tento: Gá gsem tento Den bogowný vdělal.* Podwili se wšspdni tomu Glasu / newěda od koho by possel. Ale Cysar porozuměl / že ten Glas byl Diábla radugjchyo se / že takowý Rozbrog mezy Lidmi škropil: a Krwe Lidské wyliti spůsobic / Slawnost takowau zohawil: pročez ozwal se ten dobry Cysar / a řekl: *Ty Diábte wšseho zlého Půwode a wšsy Zlofki Podněte / ten Swatý Den bogowný gsy wdělal / a pyšným žaleštwý: ale My / škrz Božj Milost / kterjž geg slawným wdělal / chudým a potřebným weseľy a přigemný wděláme.* A potom začtnauc znou Spěw swatý / Misy swatau dokonali. Po Misy swatě a po Službách Božjch poručil Cysar zwolat wšsedny chudobně Lidj / co gich mohli nagjt / a wšsedy drabě a anprawně Pěctmy k swému Obědu a Dweřanůw swých připrawené gim poručil dát / a sám on pobožný Cysar se wšsemi Biskupy Anjzaty a Pánym slaužil swýma Kulama. A *žal* Diábla škormautil / a zahambil. Naucier. Vol. 2. generat. 36. (in Dauroult. loco cit. Ex. 3.) Tyto gystorye proto gsem w tomto Misse položil / aby každý wěděl / že Diábel mnohštráte gest Půwod Kůznic a Nepologůw / a že se radugez Lidšjch Neswornosti a Žáhnb: a kdo koliw z Lidj Kůznic začtná a mezy Lidj rozštwá / že gest Diáblůw Náhonči.

Třetj / běda tomu Cžlowěkowi který Kůznic rozštwá / neb mnoho zlého na Obce Měš / Měštetel a Wěšnic wwaluge / které z Roztržitosti a Neswornosti pocházegj: ano y celé Králowstwj k Pádům a k nenabytelným Škodám přicházegj. Dáwno to Pán Krystus předpowěděl / řka: *Kazde Králowstwj samo w sobě rozděleně spustne / a Dům na Dům padne.* Luk. w 11. Kapit. Pisse Mikulášs Jschwanšj w Dheršké gystoryi / že Dherškého Králowstwj Sláwa / Swoboda / Bohatstwj / a cololiw wžactného w něm bylo / straceno gest škrz Roztržitost dwauch Pánůw Dherššjch / Dhrůw rozených / totiž Jana Zapolškého / Hraběte Špissšého / Weywody Sedmihradšského / a Štěpána Batoryho Palatyna Králowstwj Dherškého / který Weywodowi zawiděl Králowšského Důstogenstwj / a raděgj powolal Němcůw do Dher / a gim Králowstwj odwedl. Pro kteražto Roztržitost welmi mnoho zlého gij temět za dvě Stě Let Dher-

Oberšfé Královstwj wytrpělo / a gině Země přitom wystáti musely. Ale trestal Pán Bůh obadwa ty Pány Kúšytelé Swornosti : Uebo Weywodůw Rod na geho Synowi y s geho Synem zahynul / a Batorrho na Wnułow / gal pisse gmenowaný Jstchwansfi.

Czwrté / běda tomu Cłowělowi / který Swornost a Lásku rwší / a Rozbroge / Kúznice a Roztržitosti začíná a množj; neboť Trest Bozjho nevgde / buď na tomto Swětě / buď na onom. Cžtemě w Anjze Jozue / w Kapit. 7. že k Achawanowi mluwili židě domlawwagie mu / kdž ho na Smrt wedli / aby ho kamenjm vprali a zabili : Quia turbásti nos, exturbet te Dominus. že gsy zarmautil nás / zarmutjs také tebe Pán Bůh w tento Den. Uegeden Rozšywač Roztržitosti zarmaucen bude w Trestánj / kterým ho Pán Bůh spotutuge.

Byl geden Arcy. Biskup / Gménem Baldwin / Swatého žiwota / a Auřad swúg a Duchownj Powinnosti swatě a náležitě zachowá wagjey. že pal pro něho byla za geho žiwobytj powstala weliká Kúznice a Wálka mezy dvěma Městy Wlastjmi / Pjsanským totjz a Lufanským / Duffe geho po Smrti Těla odsauzená byla do Očistce a Trápenj těžkeho / aby tam tať dlanho byla / dokudby se ty Měsia nespokogili a neporownali. A ta Wogna mezy njmi trwala několik let / než k Pologi a Porownánj přiwedená byla. Posud Cžtenáti / gessli ten který Swatý byl a welmi příkladný Arcy. Biskup / že dal maličlau Přejinn k Roztržitosti a Wogně / po Smrti těžce a dlanho se trápil w Očistce / co se stane s tím / který swewolně ze žlosti a žněwu neb z Pomsty Kúznicy začíná a troj : Ten gisti wěššj Trestánj podniknauti musj a wystáti : a Strach aby ne w Pelle. Tato žystorra napsaná gest w Anjze / Exordium Ordin. Cisterc. řečené. (in Spec. Ex. Tit. Discordia Ex. 6)

Byl také geden Mnich Řjzadu Cysterceyenského / který welikau Kúznicy stre pil w Bláštěce proti Opatowi / a mnoho Mnichůw proti němu pozdwižhl : anjž se chtěl dát naprawit Uapomjnánjm Opatowým. Uaposledy mu Opat v Přjtomnosti wšech swrch Mnichůw předpowěděl / že ho Pán Bůh w krátlem Čjasu střece : a stalo se tať : nebo gšauc zdrawj a čerštwj / nenádale zbledl Ůči wywalil / slawn zwěšpl / a na žem leřel : vgal ho druhý Mnich / geho w te Roztržitosti Pomocnj / aby padnauč na žem / něgal škodně se nevrázk : ale on gestě na žem nedopadl / gž w geho Kufách vmřel. Byl zas giný Mnich w tom Bláštěce / který se o Duffy toho Rozšywače Kú-

znic skral / a celý Kol pilně Pánu Bohu se za ni modlil / a prosyl / aby mu zgewiti ráčil / gal gests nina onom Swětě. A hle po Koce měl Widěnj / a tu Duffy widěl / a ona k němu promluwila / že weliké Trápenj wystała giž / a že gestě wystaťi musy / pro Rozsřwánj Roztržitořti: wšal předce že nepochybuje o Bozjm Milosřdenstwj. Tak napřáno gest w Anže de Viris illustrib. Ordin. Cistec. (in Spec. Ex. Tit. cit. Ex. 7.)

Gestě těřřj Trěřtánj musel wystať giny Člowěť swětřj / proto / že se mu libila Trěřwornost / a že se nechťel smjřit s Bližnjm swřjm / od kterého nětdy Diwdu gataus trpěl / a že poslechnaut nechťel / ldyž ho Důřkogně Wlebný Bardsnal Jacob. de Vitriaco k smjřenj napomjnal; nebo Diábel ho hned osedlal / a tak ho těřce trápil / že Břew se mu z Dřt lila / a diwně o Žem nim prať / a ž se wřřřdni přito-mnj zhrozpli. Ale ldyž na welikau Přjmluwu wšeho Lidu přito-mného za něho se Pánu Bohu pomodlil řečený Bardsnal / hned ho Diábel pustil. On pať w pamatugic se / hned se rád smjřil s Bližnjm swřjm. (e Spec. Ex. Tit. cit. Ex. 9.)

Gestě mnohem těřřj Potutu wzala Baba gedna za to / že mezy swornymj Manřelj Kůznicj stropila we třech Dnech z Nlawodu Días blowého. Pročej zaplatil gi Diábel takto řka : Třidcet Let gšem gá pracowal / abych tyto dwa Manřelj swadil / a Kůznicj mezy njo mi vřinil / a nemohl gšem toho dwest: ty pať Babo we třech Dnech tos dowedla. Pročej uznávám že mářa byřřřgřřj Gazyť neř gá / a Gazyť práwě Peklňj: a hodněřřřj gřj proto Pella neř gá: a w tou gi wgal / a neř sebau do Pella. O tom piřře Joan. Junior. Ordin. Prædicat. (in Spec. Ex. Tit. cit. Ex. 10.)

Mnohem gestě diwněřřřj a hrozněřřřj Ğřřřřgi nacházřm o dwauch Sedlacych / třetj wřřřřs sebau wálčili / a porownat se nechťeli: ano ldyž řarát gegich o to pracowal aby ge smjřil / oni tomu powolit nigat nechťeli: nybř řekli / že raděřj powoli do Pella giř / neř se smjřit. Co řě řkalo: wřřel z nich geden / a pohřben gest: po malém Čřasj wřřel také drnhý / a pohřben ř on. řarát pať gegich wěda že w Ğněwu a Roztržitořti weliké řiwoty dořonali / řaral se o gegich Duffe / a bylby rád wědel / gal gests nimi na onom Swětě: a modlil se pilně Pánu Bohu / aby mu to zgewiti ráčil. Wřřřřel ho Pán Bůh / a poslal k němu Angela swěho / a ten ho w Duchu wřwědl na gedno Mjřřo / ldeřřo widěl Dec gataus welmi rozpálenau Syřau a Smolau / z kterěř wřřřli dwa Mjřři s nahřmi a ohnjwymj Mečj wřřřo

wespolek se selagje / až se na Rusy rozselali. Potom přišli heozmj Diábly / a ty Rusy Tě gegich zbjeati / a do té Ohniwé Pece zas wházeli. A kdž za dlanbau chwli tam se pálihi a smažili / zas celý včine něni byli / a wyběšse wen s těmi Ohniwými Mečj / selali se z nowu / a na Rusy rozselali: a ty Diábly opět Rusy Tě gegich z nowu do té Ohniwé Pece wházeli: a tať se stalo po třikrát. Potom řekl Angel Páně tomu Sarátowi: Toto gšan ti dwa Sedlácj / krej za swého žiwobyti spolu wálčili / a porownat se a w Pologi žiw býc nechčeli / a raděj sobě wywolili do Pella se dostat / nežli se smjřit. Dostali se tehdy tam / a berau Záplatu za swúg Diábelšy Gáw a Neswornost / gals widěl. Tuto Gystorygi pišse Collector Spec. mag. Exemp. (in Spec. Ex. Tit. Dimittere Ex. 5.) My pal / Ctenáti / ze wšeho toho widjme / gal gest zněwíwost zlá a škodná / a ti krej Řáznice troj a rozšřwagy Neswornost / a gi milngj / gal zlan Záplatu mjti budau.

Kapitola Čtvrtá.

Ze Profljnánj a zlé Winšowánj gest Hřich / a že zle
pokutowáno bude.

Ržel Pán Kristus w S. Matanše w Kapit. 7. že zly Strom zlé
Owoce nese. Zněw zly gest: a protožy on / galo negaty zly
Strom / zlé Ančinty a Hřichy plodj. Mezy těmi y tento gest / že
Lidé snadno zle lagj a wespolek se profljnagj / a zle sobě winšugj.
Sřchawáme to welmi zhusťa / gal Kobilowé swým Djetám / Gospo
dáti a Gospodyně Čeládce / a Čeládla gim zas / a gimj giným; ano y
ty male Děti / zle winšugj a profljnagj / až hrozno poslauchat; totiz /
aby tě Diábel wzal: aby tě wšyřni černej Čertj rozřhali aneb wzali:
abya toho aneb onoho zlého snědl aneb wypil: aby na tebe Grom z
gasna wdělil: aby tě sto Kop Tisřcůw /ř. a tať mnohý profljná a zle
winšuge bez Rozmyslu / gal mu náhlý zněw a Slna na Gazył přio
nese. O nesmyslnj Lidé! co myšlite / že se zněwu tať přemáhat dá
wáte / a Gazyly tať šyroce rozpauffjete; a tať zle winšugete wespo
leť / galého winšowánj snad mezy Pohany nebywalo. Wžtež teh
dy / že gest to Hřich weliký tať zlé profljnát: nebo S. Pawel Apóstol
pišse w Prwnj Epist. k Korynt. w Kapit. 6. že ani zlolagecnj do Ne
be nepřigbau. a w Epist. k Řiman. w Kapit. 12. pišse: Uzlotečte.
A galáž gest to pochwala Dřestianům / wždydy Čerta a Diábla w
Dřech mjti / a geho giněmu / y swým Djetám / y Čeládce / y Gowadům
winšfo

winsfowat? Ano Potupa gest nám weliká / že jsme hněwivěgfšy a
 stolagivněgfšy než někdy byli Pohane. Dale pomyslete / že taťowým
 prollinánjm a zlého winsfowánjm pohoršsenj dáwáte giným / a
 newjc malým Dětřám / třetj se od was tomu věj / a dřjw než dobře
 mluwit vměgj / aneb co rozumně powědět / prollinat a zle winsfowat
 na wýbor vměgj. A čj gest to třjch? gedině Kodicůw a Staršjch /
 třetj zým Příkladem Mládežkazy.

Druhě / Pomyslete / A dby Pán Bůh dopustil to / co zlého winsf
 fugete / aby se stalo? nicby nowého nebylo: gjz máme Příklady že se
 tať stalo negednan. Pisse Cezarius, že w Bryzaku Otec gedet / Muž
 hněwivš a zawisťiwš / ldyž widěl Dcerku swau / Děwčátko w Děti Leo
 tech / gjši Mleto / zlé mu winsfowal / řka: Gez / abys Diábola snědla do
 Dřicha twého: Děwčátko nerozuměgj a newšsmagjc toho zlého
 Otcowého winsfowánj / gedlo předce: a hle gát po tou zléw winsfo
 wánj prwnj Lžičku Mleto do Vst dalo / Diábola snědlo: třetj gj po
 tom dlanho trápil / až do Wěta dospěleho: až ona podle Kaddy do
 brých Lidi putowala do Řjma t Swatým Aposstolům Petrowi a
 Pawlowi / a tam toho Diábola sprostěná byla. Adoby řekl / žeby
 Diábel měl gátě Práwo t Děwčátku malému pokřtěnému a newinně
 mu? Ale prollinánj Otcowo to spůsobilo / že dostal Práwo / a do ni
 se wtělil. Cezar. lib. 5. cap. 26. (in Paradiso Puer. Part. 1. Cap. 17. §. 3.)

Nacházým tať Systerj ginau / že Otec Synowi swému / a opět
 giná Matka tež Synowi swému / zlé winsfowali z hněwu; a tať se
 gin stalo / gát gin winsfowali. Otec winsfowal Synowi neposlu
 šnému / a proto wjc / že ho ten Syn Děsti vřhodil / ldyž ho Slowy zu
 řiwými třestál / řka: winsfugit Synu / aby ta Kula twá byla wtatá / a
 ty po třech Dnech abys na teřo Sřybenicy byl oběšen. Matka pať
 třescyc Syna swého pro Marnotratnost / winsfowala mu / aby ho
 wjc žiwého newiděla / ale zabyteho a mnohými Kanami zbōdeného
 do Domu přinešseného na Mārách ležjc ho aby widěla. Wyšli ři
 dwa Synowe každy z swého Domu rozhněwanj od swých Kodicůw /
 a potlagjc se spolu / pobžli se do Brěny na Wjno / a tam pojedjc se
 pili / až se podrauffyli. W tom swadjc se / počali se Kordy selat / až
 gedet druhemu dal smrtedlnau Kanu: s cbawagjc se aby prozrazen
 nebyl a třestán / mnohými Kanami zbōdř Tělo geho / a potom do Leo
 sa wtřkal. Dowěděl se toho Strážnj Jámku bljžleho / y pustili se po
 něm / aby ho gali / a do Wězenj dali: ale on bránil se gin Kordem / a
 oně po něm selagjc / wtřli mu Kulu / a tať ho chřtily / a do Wězenj přio
 wedli.

wedli. Uedlanho tam seděl / aš ho Anžad na Ssybenicy odsaudil / a na ni oběsyt dal. A tak co mu Otec Zněwem zapalený winssowal / to se muskalo / a na to se Očimadjwal. Ona také M. Za newiděla wjc Syna swěho žiwěho / ale na Maráth w Domě swém mnohýmí Kanamí z bodeného / a gal gemu winssowala / umrlého. A ten byl wšitel proklnánj wšych Dítel a zlého gim winssowanj. O tom píše Colectór Spec. Exempl. (in Spec. Ex. Tit. Maledicere Ex. 4.)

Že pak tohoto nasseho Wělu se to nestává / aby Diábel do něloho se wtělil / gal prwe býwalo / na to nehledět / a proto Diábla žádnému newinssowat / ani něeho zlého: wšak trpíme težlostí a giných wšseligatých Natistkůw dost / aš se šeršká žiwa býť na Swětě. A to gsau také wšitkowě proklnánj zlého. Natilagj také sobě Hospodině, že od swých Dobytkůw málo wšitku dostáwaj: a nepomyšl j sobě / že swě Dobyty sami proklnaj / a to dělaj také gegich Děti y Čeládky y Pastři. Galž tehdy může ten Dobytek wznyť myš / a wšitel dáwat? Ano to proklnánj tak zhnsta se stává / že by nebylo djwa / by se nim Powěrtj našazylo.

Ani sobě samému nemá žádný něeho zlého winssowat / ani sebe proklnat: což také nětřej nesmyslnj a přiliss hněwíwí dělajj / winssugie sobě aby se propadli do Země tak hluboko / gal wysoko gsau nad Zemí: nětřej winssugie sobě / aby ge Diábly wzali s Těkem y s Duffy. O nerozumnj a Zněwem zaslepenj Lide! co to sobě winssugete? Gi šte kdybyste widěli galž gest Diábel aneb widěli gal štedný / hrozný / zly a ukrutný gest a tamby wás zaneš / kdyby wás wzal / totj do horancýho Petla / saudjm že byste ho ani sobě ani žádnému newinssowali / ani neporauceli. Že se paty to stalo / když sobě Křestian geden mla dy Diábla winssowal / máme o tom takowý Příklad.

Léta Páně 1619. w Anžetšwí Lothrynskem hráli w Barty nětřej Towaryšy Kzemeslnicy w Hospodě / a když pozoru na Penize nedali na Stole ležící Mládenecel geden Kzemesla Šewcowšského wchwátíl geden štrjbrný Peniz / a do Strěwice pod Tlohu geg scho wal. Po malé chwjli poznali hracijcy že se gim geden Peniz stratil: a ptali se kdo geg wzal? Wymlawwali se wšpctm že ho newzali. A když na toho Mládenecela dotjrali / že on geg musel wzyť / on aby se očistil / řekl: Gestli gsam gá geg wzal / a gestli geg mám / ai mne hned Diábel Artzakrantj. Sorwa ta Slowa dopowěděl / a y hned se gemu glawa zatočila spátkem / a tak magj glawu naspátel zatočenan Twáři na šebet / padl na žem. Stal se Arč / a přišel strach na wšsel

dy kteří tam byli: přiběhl také tam Pán Domu y Manželka jeho / aby se podívali co se stalo. Vzali tehdy toho nestřastného a na stranu ho odložili: a když mu Strévice z Uob zavali wypadl ten Peníz po kterým se ptali / a pro který se to stalo. Maggic giž Peníz napravovali tomu Mládenečkovi hlavu na místo náležiti / a snadno ginaprawili: ale on předce mluvit nemohl. W tom sam přiffel geden Páter z Towaryšstwa Gejssowa / gšauc tam powolan k tomu nebohému Mládenečkovi: a když Slova od něho dostat nemohl / napomenul wšech přítomných / aby se za toho nebohého Pánu Bohu pomodlili / a sám začal Letanij le wšsem Swatým říkat / a oni odpo wdali. Gať se Letanij wyinodlili / promluwil ten Mládeneček / a wykonagie Spowěd z hříchůw swých / a dostanauc rozhrěšení / oznámil tomu Spowědníkowi swému co se genu / a gať / a proč stalo; totiž / že sám sobě winšował / aby mu Diábel Břk zakrautil / gestá gest winen trádeji Peníze / který se byl stratil / a že byl winen: a že gať ta Slova dopowěděl / že hned se postavil před nim weliký terný Pes / a wyzdwjhnauc se na zadnj Uoby / před nimi ho za hlavu vgať / tak gaťo Kulami / a že mu gi zakrautil / na zem ho porázył. O tom pišse Pedagog. Christian. & ex eo Author Nuclei Catechet. Lect. 49.

Talové Příhody slyšíc / po tentrát geden každý degj na swé mluwenj pozor / a žádného / ani sebe samého neproflinę / a zlého newinšug. Dost giž těžkosti wšseligatých trpjme / a ty Człowěče hněw wy také trpiš: newinšug aby tomu přidáno bylo co zlého a těžšího. Slys gať tě od hněwa a od zlého lánj a proflinánj pělným napomenutjm odwádj S. Pawel Apóstol w Epist. k Efezským w Kapit. 4. řka: žádná těžká newycházeg z Úst wášich: ale gestli která dobrá k wzdělánj Wry / kterážby ljezná byla Poslouchatům. A nezarmu cujte Ducha Swatého Božšho / w kterémžto gste znamenánj le Dni wylaupenj. Wšselitá hořkost a nadymánj / y hněw / a křit / y zloegctwji buď odgatí od wás / y také wšselitá zlost. Ale buďte geden k druhému dobrotiwj / milosrdnj / odpaustřegjce sobě wespolet / gaťožto y Bůh w Brytku Pánu odpustil wám.

Kapitola Pátá.

Gaťhm spůsobem má a může se každh Człowěk od Hněwu odwrátit.

Známo

Dlámno gest každemu / že malý Ohněs a při Počátku než se zmůže /
 Svojs se vhasyti může / než když se již hrubě rozhoří: a gessťe lépe
 gest opatrnosti předcházet / aby se Ohněs neznal / a rozpálj se /
 Mod welitých nenadělal. Zněw Lidstý podobný gest Ohni. Do-
 brě dělá kdo se od něho wyšťjhá: a toliěž dobředělá / kdo při Počá-
 tu geg troj a hasý. Poněwádž pat Ohněs zněwu mnoho zlého tro-
 pj w Swětě / gá teč wčiti budu galým způsobem on se má hasyt.

Neyprwe / wyšťjheg se Přejčin t zněwu wedancých / a mēg se na po-
 zorn / aby se Ohněs hněwivosti w tobě nezapálil. Pakli tē ten Ohněs
 zněwu zapálj. nevnáhlu g se / ale pozastaw: nic před sebe toho neber /
 t čemu tē ten zněw pudj; ale rozmysli se / mássli to mluwit / aneb ne:
 mássli to dělat / aneb toho nechat: mássli bjt a trestat / aneb poodlo-
 žit. A toto wčenj gest welmi dobré / a wzate od S. Pawla Aposto-
 la / kterýž piššyc t Křimanům w Kapit. 12. takto napominá: Date lo-
 cum ira. Degte místo zněwu. To gest / zastawte se / když wás zněw
 napadne / a nenahlete / až wás pomine. Dáti wám kdo Přejčinu t zně-
 wu / wstupte mu / zmlčte / neodpowj degte mu: a tak on když se naktičj a
 nalage do wůle / když mu Slow přidawat nebudete / musý přestát.
 Zastawit se pat a z prudkosti zněwu ani nelát / ani netrestat / ani se
 nemstít / že náležite gest / wčj nás yštařj Mudrcy Příkladem swým / z
 nichž gedon byl Plato. Ten se času gednoho rozhněwal na Služe-
 bnjka swěho / pro galēs prowinněj: ale ho w tom zněwu netrestal
 sám ani Slowy ani bitjm: než přistogjcsému Příteli swěmu to odo-
 dal / a řekl: Potresty ty tohoto Služebnjka mého / nebo gá nynj
 gsem rozhněwaný / a z zněwu ho trestat nebudu / abych snad wjc ne-
 trestal / než náležj.

Ginj Příklad nacházjm o Cysaři Křimském Oktawianowi Augu-
 stowi a o geho Præceptorowi. Ten Cysař měl v sebe mnoho Leth
 Mudřec gednoho / který se Athenodorus gmenowal / a byl Cysaři to-
 mu za Præptora a za Kaddn obzwláštjn. Když pat již starý byl /
 žádestiw byl ostatek žiwota swěho s pokojem stráwiti: prosil tehdy
 Cysaře / aby ho od sebe ze Služby swě Dworške propustil. Powolil
 tomu Cysař: wšsal žádal od něho aby mu gessťe nēgale Uawcenj dal /
 dřjw nežby odesšel. Řekl Mudřec: Cysaři / a Pane můg / kdyžby
 koliw tebe zněw napadl / ničeho před sebe neber / ani Slowem / ani
 Skutkem / dohūd neyprwe sám s sebau dwadčrti a čtyř Liter Kjedě
 Abecedy newyřjklás. Tjm Uapomenutjm mjnil maudřý Atheno-
 dor, aby Cysař w zněwu nenáhlił / ale aby se pozastawil / ažby ho

Ěněw drobět pomínuł / a wpełogil se. Porozuměl tomu Císar / a hned wgwaw Kulu geho / polibil gi / a řekl mu: Geště tě / ctný a rozumný Muži / od sebe nepropausťm; neb widjm žes mne geště potřebný a wžitečný. Tak pišfe Plutarch. in Apoptheg. Romanor. Dobrá tehdy Radda gest / pozastawiti se a dáti Mjšto Ěněwu / ažby se wpołogil / a před sebe z náhlého Ěněwu nic nebrat / aby z Cesty newytkročil / a tak něčeho zlého nepromluwil / aneb newčinil / žeby toho měl litowat / řdyžby tě Ěněw pomínuł. Tebo prawdiwé gest Propowěděnj gednoho Poěty: Impedit ira animum, nē possit cernere verum. Ěněw Rozum Lidský tak zaslepuge / že nezná co zlého provozuge. A z toho pocházý následugjey Napomenurj.

Drůhē / rozgjmeg sobē / že Ěněw nestrocený mnoho zlého provedl / a geště provede; nebudeli trocen. Z Ěněwu se weliké Swády a Kůznice zdwjhly / Kwačly a Bitj; nětdy Kaněnj na Těle y Wraždj: čehožby se nebylo nic stalo / řdyžby se byli Lidé w Ěněwu tročili a wpatowali. Máme Příkladůw o tom došť. Pišfe mandrý Seneca lib. de ira, o gednom Wladáři Wogenšťým a Saudce / tak owý Příklad. Byli dwa Wogacy někam od swěho Officyra posláni w důležitě potřebě: gedn z nich toliko se nawrátíl / a drůhého nepřiwedl. Wpadl proto w Důměnj / že ho na Cestě zabil: a gattoliw on to zapřtal / a k tomu se nigal znáti nechtěl / wštal ho Saudce geho odsaudil na Ssybenicy / a poručil Ěyrtmanowi aby ho wedl / a oběsyt dal. Ažby weden byl na Poprawu / toč onen Wogal / o kterém bylo řečeno že zabýnul / nawracowal se / a potkal se s njmi. Byl tomu powděčen Ěyrtman / a s Kadošťj oba ty Wogaky přiwedl před Saudce: ale ten Saudce welmi se rozhněwal / a wydal takowý Ortel: Ty Wogaku prwnj / gižs byl odsauzen na Ssybenicy / a tak musyšs wiseti aby Ortel na tebe wydaný spátkem nessel. Ty drůhý Wogaku / poněwadžs byl Příčina Odsauzenj swěho Towaryšfe na Smrt / a on má wiset / musyšs y ty wiset: a tak y tebe odsuzugj na Ssybenicy. Ty pak Ěyrtmane / poněwadžs nebyls poslušný Poručenj mého / a newyřtonals geg / a toho Wogáka nedals oběsyt / budes y ty wiset. A tak wšřadni tři gdete na Ssybenicy. Tuto Ěyřtorij napsal Seneca. My pak z této Ěyřtorie widjme / gal welice náhlý Ěněw zaslepuge Lidi / galožy toho Saudce Wogenšťeho / který tři Muže newinné odsaudil na Smrt ohawnan bez potreby. (ex Horto Past. Tračt. 6. Tubæ Lect. 5)

Nacházým geště giný Příklad / a ten hrozný a diwný / gal Ěněw náhlý a nestrocený mnoho zlého spůsobil. Sedlál gedn w čas
žně

žně kdýž Obilj sklizel w Polj s Dynem swým / poslal po gales Potřebě toho Dyna někam : že se pak Dyn welmi dlaho obmestlal / a Prácy newawrátíl / rozhněwal se Otce geho welice / tak že netoliko zlými Slowy zle ho wlať ale chytic twrdau hrndu vhodil ho w hlavu / a na tom Místě ho zabil. Widauc pak Syna zabiteho / teprw se v pamatowal / vlekł se / a tak náhleho žněwu swého litowal : a boge se Trestámj / zakrył Syna Snopy Ciblnými / a pozauřagjc sobě / běžel do swe Stodoly a oběřyl se. Doneslo se to geho Manželky / která Doma byla / a toho Času malé Děťátko w Baupely myla / a vslyřšyc takowau Powěť / vlekla se / a nechagjc Dítě we Wodě / běžela do Stodoly / aby se podjwala / zdaliby se w Gistotě Manžel gegj oběřyl : a widauc ho wiset / gestřě wjc se vlekla / a s Plátem pospichala k Dětěti swemu : a hle nassla ge we Wodě wtopeně / od ktere byla odděhla. Pročež gestřě wje se vlekla / a žořem y zauffal swým pozauřagjc sobě / nawrátila se do Stodoly / a na tom Trámu se oběřyla / na kterem wisel oběřeny Manžel gegj. A tak z gedneho žněwu náhleho čtřery Čloby zahynuly. Tak pjsse Pædagog: Christian: & ex eo Author: Nuclei Catechet: Lect: 108.

Třetj / rozpomeň se Člowěče hněwivý / žes Křestian / a že na Křestiany nenáležj se hěwat / a z žněwu lát / prokljnat / zle winřřowat / aneb co horřšyho dělat. Kdýž Tobiáš stary řřfel že Přátelě geho nětco scestněho mluwili / napomenul ge / řřka: Nemuwte tak ; neboť Synowé Swatřch Otcůw gšme / a nelsuřř to na nás : gať čtřemew geho Anje w Kapit. 2. Tak ani nám Křestianům nenáležj žněwem se přemahat / a z žněwu nětco zleho mluwit / aneb čjnit / aneb prokljnat / aneb se mřřt ; neboť Synowé dobrých Křestianůw gšme.

Nacházjm Přjklad o dwauh wzáctných Majjch / třetj kdýž se času gednoho nenadále powadili a rozhněwali / a ten ktery začal / a zlými Slowy druhému Křiwdu wdělal / a gřj se Kordu chřtal / aby druhého seřal : wřřal v pamatůgjc se že gest w Bratřstwj Blahoslawene Panny Marye / hned se vpokogil : a vgwšse wctiwě za Kulu druhého / wedl ho do Beřřla / a kletnauc před nim na Bolena / prořřl ho za Odpustěnj, že mu dal Přjčinu k žněwu. Druhý pak w danc to / hned se s nim smřřil.

Ginj dwa Pánj Španielowé / kdýž řřali před Králowřřým Auřřadem / a o galaus Wěc se saudili / gedem z nich žněwem se wnahlił / a druhému Bláznůw nadal / a nenadále mu Pohlawel wyřřal : a tak

mu y Dřiwdu welikau y Posměch vdělal. Druhý pak rozpomenau se že gest gednim z Bratrstwa Blahoslawené Panny Marye/ nemstil se/ ani Pomsty od Pánůw Sandcůw nežádal; ale pologně řekl: Mogg Zřichowé mnohém wětšyho Trestánj zaslaužili: gá tuto Dřiwdu a Potupu/ mně od tebe učiněnou/ pro Milost Božj/ rád wytrpjm a snesu/ a hned se posadil/ ga by žádné Dřiwdy a Potupy nebyl trpěl. To widauc a slyšyc ten kterýmu Dřiwdu vdělal/ hned se pamtowal/ a vznagjc swúg Wýstnpeť/ litowal toho/ a předewštemi přítomnými geg odprosyl: sameho sebe winjc/ že gako Czlowěk nesmyslný/ a gako giný Blázen/ mluwil/ colow mluwil: a prosyl wšech přítomných za Odpustěm. O tom pišse Bencius S. J. in An. lit. S. J. (in Dauroult. Cap. 6. Tit. 21. Ex. 7. & 8.) Na ten Dřůsob Dřestiane každý kroti Zněw swúg/ pamatugjc zes Dřestian: aneb také z některého Bratrstwa Panny Marye/ aneb některého Swatého gineho.

Czwrtě/ ldyžby tě ldo pamtowal rozhněwaného a od Zněwu krotil/ poslechni ho/ a spolog se/ a nezhtëšlys Zněwem/ aneb w Zněwu: a tato Kadda gest dobrá. Byl se někdy welice na swé Poddané rozhněwal Theodosyus Cysar Konstantynopolitánský/ že Obrazu geho pobožné a wetni ctnostné Manželky Placylly/ která giž w Pánu Bohu byla vsnula/ welikan Potupu vdělali/ a mšjt té Potupy chtěl. Ale na polornau Prosbu a napomenutj Macedonia Mnicha starého vpologil se w Zněwu/ a odpustil gim Prowiněnj: gako tom napšal Nicephor. lib. 11. cap. 44. hist. Eccles. (in Dauroult. Cap. 6. Tit. 21. Ex. 1.) Widjme z této Zystorie/ že gest dobře pamtowat a krotit Czlowěka Zněwem rozpaleného: gestě lépe gest/ ldyž on poslechne/ a dá se w krotit.

Biloby pak gestě prospěšněgšy napomenutj Manželky/ ldyžby ona Manžela swého Zněwem proti nědomu popauzeného krotila: onaby to snáz dowedla než ldo giný. Dělávala tak Placylla/ o které gsem málo wěgšs zmjnknu učinil/ Theodosyowi Manželu swému/ Cysari Konstantinopolitánskému/ za časť ho napomjnjgc/ aby pamtowal/ ldo a galy prwe byl/ a tym ho Pán Bůh vdělal/ a ga ho na tom Swětě wiwššyl a zwelebil/ totiž/ že ho učinil Cysarem/ mocným a slawným Pánem/ z sprostého a obecného Stawu: na to bude pamatowat/ že nikdy Pánu Bohu nebude newděčný/ a ničeho zlého že se nedopustj. Tak maudře a pěkně ona Manžela swého napomjňawala; on pak gi poslechl/ a dobrý/ pobožný a milostwý Pán byl. pišse o tom Theodoret. lib. 2. cap. 8. (in Spec. Ex. Tit. Infr. Ex. 6.

Také

Také tak vdělala maudrá žena Abygail / když se dowěděla že Nabal Manžel gegi zlé provinil proti Dawidowi wolenému Králi Izrahelskému / a obáwage se Pomsty od Dawida / rychle pospissyla w škří gemu : a potlawse se s ním w Cestě / pokornau Kžeči a Prosbau vtrotila Zněw geho : tak že on tomu powděčen byl / a gi za to pochwálil / že ho od Zněwu odwrátila / aby z Zněwu nemordowal winneho y newinných. Čteine o tom w Prwnj Anjze Králowstě w Bapit. 25.

Tak prawjm / dobrá Manželka vtrotj Zněw Manžela swěho : ale zlá wjc geg t Zněwu popudj a zapálj ; tak že se nemalá Králowa stane negednonu newinnému. Ale byloby spastředně Manželkám nasledowat Placilly Čyřatowny : a newjc Panj Hegtmanj a Panj Oficiry aby gi nasledowali / kdržby widěli že se gegich Manželowena Lid Kobotný a Poddaný hněwagj / azle ge trejcy / a Králowdu gim dělajj / aby ge pamatowali a od Zněwu odwedli : připominagj jim / a tlauc : Pamatug milý Manžele kdos nědy byl / a tymo učiněn. Byls chudobným / a nědy Chleb owesný za Pokrms mjwal : byls sám Poddaným a Služebnjtem : Otec twůg Chleba sobě žebráwal. A tomu / newjss gal té zas Pán Bůh ponjzit může. Uynj ses Hegtmanem a Wladarem učiněn / newypnjeg se / nečih jádnému Králowdy / neobřžug jádného. Pán Bůh Pyssně ponjžuge / a mšj Králowdy njssřm učiněn. Takby měl Manželky swě Manžely Zněwem zapálené pamatowat / a od Zněwu ge odwracowat.

Pátě / Aby opokogil hněw swěho / odpowěz gemu dobrotiwě / a wstupuje gemu / krot geho : Responso mollis frangit iram, prawj Pjřmo Swatěw Anjžě Pjřřlowj w Bapit. 15. Odpowěz mělá pro lomuge Zněw : ale Kžečřpurná zbužuge Přchliwost. A to gest škuffeno / že lahodnau Kžeči vtrotjss hněw swěho : twrdau pač Odpowědi wjc ho popudjss t Zněwu. Příklad na Dawidowi : on když ho Saul Kráľ s Wogřřem swým hledal / aby ho zahub. l / wyffel t němu Dawid z Gestyně / w které se byl před nim skrřl / a tlaněgje se gemu dobrotiwě t němu mluwil / tla : O Králi Izrahelský ! proti komu gdesa ? koho honjss ? Psa mrtwěho honjss a Blecha gednu. Budiž Pán Bůh Saudce / a nechť rozřaudj mezy mnau a tebau / a nechť pohledj a wyswobodj Pán Bůh Pěř mau / a wyswobodj mne z Kufau twřch. Uewěř Králi Chářum mluwicřm / žebych hledal zahynntj twěho : nenj to Prawda. Takowau Kžeči obměčilo se Srdce Saule Krále ař splatal / a zlořti swě litowal : a hned Připo-

wšedně dělal Dawidowi / že mu po tenkrát nic zlého nevdělá. Gato tom psáno gest w Prwnj Anjze Brálow. w Kapit. 24. Mnohobych Příkladůw o tom mohl přednest; ale abych nemeškal Čtenáře / ge-
dinky toliko přednesu z Anjhy žiwotůw Swatých Otcůw.

Času gednoho sli Cestau mezy Obiljm třj Mnjšsý Paustewnic-
stj / a wespolet pobožně Rozmlauwánj měli. Přihodilo se pat že z
Cesty zblaudili / a chřegje y nechřegje po Ofetj šlapali Nohama ;
neb pro pilné Duchownj Rozmlauwánj Cesty před sebau nešetřili.
Widěl to Sedlák gedem / který w těch Mjšstech toho Času Prácy
swau konal / a rozhněwagje se welmi pro tu dost malau Škodu /
řičel / na ně / a domlauwal jim / že mu Škodu dělajj / řkauc : A
wy gste Mnjšsý? wy se Pána Boha bogjte? Adybyste se Pána Bo-
ha báli / té Škody byste mně nedělali. To slyšyc staršj z těch Mn-
chůw řekl druhým : prosím wás / neodpowjdegte mu ani Slowa ;
šam pat ho krotil pokognyšmi Slowy / a řekl : Prawdu mluwjss /
Synu můg. Sedlák zas na ně wywoláwal / a hanliwě jim do-
mlauwal. Opět starý Mnjch k němu řekl : Prawdu mluwjss / Sy-
načku : Nebo kdybychom my dobřj Mnjšsý byli / té Škody bychme
tobě nebyli vdělali. Ale prosím tě pro Boha / odpusť nám / nebě
gsmezhřestjli. Takowan Odpowěd slyšyc Sedlák / podiwil se ta-
lowě Dobrotiwosti a Pokoře toho Starce / přištaupic k němu / padl
mu k Nohám / a řekl : prosím tě pro Boha / odpusť mi / že gšam
wám tak twrdě mluwil : a prosím wás wšech / přigjnete mne mezy
wás do Blášttera. Šfel tehdy Sedlák za nimi / a přigmauc Oděw
Mnjšstý / Mnjchem zůstal mezy nimi. Tak pišse Sophron. in Prat.
spirit. cap. 218. (in Dauroult. Cap. 7. Tit. 25. Ex 9).

Tento předesslý Puškt protě gšem položil / aby se naučil každý /
gat má cizý gšněw krotit a wpologit : nawrátj m se zas k předesslemu
Děnj / a doložj m / čim gessčě swug wlastnj gšněw každý má a může
krotit ; totjž / Rozpomeň se Člowěte na přjšný a hrozný gšněw Božj /
aby ty šam do něho nevpadl / gessliby z gšněwu komu Křiwdu wdělal /
aneb zle lál a prokřjnal / neb zlořečil : Nebo psáno gest : Galau M-
rau měřjte / takowan wám odměřeno bude. Pročej o gšněwu Bo-
žjm w teč následugjcy Kapitole psáti budu.

Kapitola Šestá.

O Hněwu Božim / a že se ho každý má bát.

Bo wšeliké Stwoření má se bát Pána Boha a spravedliwého
 Zněwu geho / soudj; n je nenj žádného Cizowěla na Swětě / který
 by se k tomu neznal a za Pravdu toho newyznal: ale gšan předce
 někteřj / že se Pána Boha málo bojj / a Zněwu geho málo sobě wájj:
 ale od nás Křestianůw odstúp to / abychom se neměli bát Zněwu Bo-
 žjho. Pročež / aby každý wznal lepe / proč se bát Zněwu Božjho ná-
 lejj / a geho na sebe nepopauzet / w této Kapitole wčiti budu.

Nejprwe / považ Cizowěče / že gal gest Pán Bůh nymocněg-
 ŏj / aniz kdo se mu sprotjwit může / aneb obránit; tak gest y Zněw ge-
 ho. Slys co mluwj Nahuš Prorok w Kapit. 1. Bůh horliwý a
 msticý Pán / msticý Pán a magic Prchliwost / msticý se Pán nad Pro-
 tiwnjky swými / a hněwage se na Nephátely swé. Pán trpěliwý a
 weliké Sply. Pán w Dawri a w Wjchru Cesty geho / a Mhy Prach
 Noh geho. Kterýž tresce Moře y wysuffuge ge / a wšesdy Kžety pře-
 suffuge. Gory pohnuly se od něho / a Dahrbcy opufftění gšau: y za-
 trášla se Země od Twáři geho / a Otršlet Swěta / y wšydní obywa-
 gječj w něm. Před Twáři Kozhněwánj geho kdo obštogi: A kdo od-
 olá Zněwu Prchliwosti geho: Kozhněwánj geho wylito gest galo
 Obel / a Stály wywracegj se před nim. Tak o Zněwu Božim a o
 Mocj geho pišŏ Prorok Božj / aby vlázal wšsemu Lidu / gal gest
 přemocný Zněw Božj / a gal se mu opřjt / ani se před nim skrýt nelze
 žádnému / a gal se ho wšydní báti magj / a na sebe ho nepopauzet.

Příkladůw máme w swatém Pišmě doš / z kterých widjme / gal
 gest přemocný Božj Zněw. Lucyper a Golomcy geho / přěšlyj Du-
 chowé / nemohli odolati gemu; ale z Nebezhozenj gšau až do Petla.
 Nemohli se mu oni obránit: galž tehdy Cizowit slabý galo Czerwi-
 čel oštogi před nim: Potopa wětegná wšseho Swěta vlazuje Moc
 Božj welikau / a gal snadno Pán Bůh může społutowat toho / kdo
 zaslaui Zněwu geho a Křestánj. Něktrýl se žádný Cizowit před
 tau Potopau / ani na newyššŏch Gorách; nebo Wody topily a za-
 trýwaly y ty newyššŏj Gory / tak že patnácté Loctůw wyšŏ byla Wo-
 da nad Gorami / y těmi newyššŏjmi / gal prawj Pišmo Swaté w
 prwj Anjze Moggjšlowe w Kapit. 7.

Sedoma a Gomorrha / a giná Města a Weshnice a celá ta pře-
aurodná Dragina / skusly gal gest mocný a přisný Pán Bůh w gně-
wu swém; neb z Uebe na ně přšel Oheš a Syra a Smola / a spalily
ge / a potom se propadli do Země / a Duffe gegich sly do Petla: a na
tom Místěstogi Moře mrtwé / a žiwého w něm ostati nic nemůže /
aniž se tam co roby wůkol toho Moře Břehu. Čteme o tom w pr-
wnj Anje Moggys. w Kapit. 19.

Gal byl Král Jarao? gal w Sylu swau / a w Moc Wogsta
swého dauffal? Ale kbyž se Pánu Bohu poddat nechtěl / skrotit on
ho rozličnými a těžkými Potutami: až ho naposledy s Wogstem ne-
stislným w čerweném Moři wtopil. Čteme o tom w druhé Anje
Moggys. w několiká Kapitolách / až na poslednj w 14. Kapitole.
A talby se o mnohých mohlo powědět.

Báti se pat má každý Gněwu Bojho / sprawedliwý y hříšný /
Člowěk y Duch wffelitý / a wsechno Stwořenj; ale hříšnj Lidé ney-
wic / kteří zauffanliwě proti Milosrdenstwj Bojimu hřessý. Báti
se také magj Gněwu Bojho Města / Městečka a Osady / w kterých se
Množstwj Šřichůw oplzlych páchá / Nesprawedlnosti prowádegi /
a Bázně Bojw njch nenj; aniž gest kdo kterýby trestal.

Báti se magj gessě wic Gněwu Bojho / kteří šřisnjtůw netoliko
samj netressý / ale ani giným trestati nedagi a zbrafugi; galož bylo
glawnj Město Gabaa w Pololenj Benjamin / w Zemi židowské / w
kterém se welmi zleho a hanebného šřichu dopustili někteřj lechlo-
wážnj toho Města Obywatele / a Autad Měšťský gich trestat nechtěl /
ani giným mocněgšým t Trestánj wydat. Pročež dopustil Pán Bůh
že z nich zmordowáno bylo do dwaceti a pěti Tisícůw Mužůw bran-
ných / a to Město Mečem a Ohněm skazeno. Gal o tom psáno gest
w Anje Judytům w Kapit. 20.

Magj se také nad giné bát Gněwu Bojho tj wšydni / kteří činj
Břiwdy a Nátisťy Bližnjm swým; zwláště Syrotkům a Wdowám
a giným mdlegšým. Uebo Pán Bůh sám mluwj skz Dawida Pro-
roka Swateho w žalmu gedenáctém takto: Pro Břidu Chudých a
Pláč Tuzných / nynj powstanu / prawj Pán Bůh. Příklad na Ja-
raonowi Králi / gal byl skrestán / powěděl gsem gíž napřed. Gi-
ný Příklad na Králi Umalechystkým / který se Agag gmenowal / pa-
trný gest / gemuz domlawage Samuel Prorok takto řekl: Galož
gest wtinil / aby byli bez Děti ženy / Meč twüg / tal bez Děti bude me-

37 ženami Máte twá : y rozselal ho na Dny Samuel před Pánem w Galgala. Psáno gest o tom w prwnj Dnje Brálowsté w Bapit. 15.

Alle at také z gíných Zysforyj Příklad některý doložim / o Arnulfowi Rzymstém Cysaři krátce tuto oznámim / gal on diwnau Mocý Boží pro své Utrutenstwj streťán byl. Ten Cysař Pechau pohnat / záwiděl Swatoplukowi Bráli Morawstému Sláwy / Bohatstwj a Mocý / kterau měl : a nemoha sám ho přemoct / popudil proti němu Uhry / toho Čjasu gestě Pohany převotrutné / dagje jim Zlata weliké Množstwj / aby celau Sylan a Mocý swau bogowali proti Bráli Morawstému / a cokoliw od geho Zemi sobě dobudau / to že gegich dědičné bude : sám také nemesskal s swými Francouzý a Němcý. A tak přemožen Brál Morawstý stratil Bitwu / a Uhtj y Cysařstj pohubili Morawu na neywýs : a tak nědy mocné a weliké a slawné Brálowstwj wyrátali / a Bonec mu vdělali. Potom ten Cysař ne magé mocněgšýho nad sebe / gestě wjc se w Pechu a Utrutenstwj wydal / Pána Boha se nebál / a swým Wogátům / tdyz Wognu wedl we Wlassých / powolil dělat co sami chtěli : omi pať Lidj Duchownj swazowali / a zle s nimi nakládali : Panny a cizý Manželj náslyně o Poctiwost připrawowali : Aostely kaupili / a co tam naslli / wšsedo brali. A co horšýho a ohyzdněgšýho bylo / z Chrámůw Božich Peleše Lotrowsté sobě dělali / Zanebnosti Tělesné w nich prováděgjece Prčež talowé Tyranstwj / Pechu / Latomstwj a Ruffianstwj trestal Pán Bůh / dopustic na toho Cysaře Wšsy w welikém Množstwj / které ho wystawičně kánsaly a gedly aniž mu který Lekař uměl aneb mohl od toho Uetádu pomoct. Wjeli gest metalia bili / wjc se gich načázelo : až ho po welikém Trápenj vmořily : a talowan wzał Zápлатu na tom Swětě za swau Pechu a za Tyranstwj které prováděl : a poznal on y celý Swět / gal gest mocný Pán Bůh / a gal mocně trestce w Zněwu swém. O tom pišse Cuspinian. in Arnulpho. Anno 899. (in Dauroult. Cap. 6. Tit. 2. Ex. 14.)

Ze wšseho tohoto widjme / gal gest mocný Pán Bůh / a gal přj sný gest Zněw geho / a že se ho má každý bát / a na sebe zlymi Činy ani Tyranstwjim gáým nepopauzet. Stročil Zněw Boží negednoho Tyrana : stročil Muže wždydy každého. Na čež abychom nezapomjnali / napomjné nás Brystus takto mluwic w S. Luťasse Kwangelisty w Bapit. 12. Prawjmi wám / abyšste se nestrachowali těch kreťjš zabigenj Tělo / a potom nemagj coby wjce vdělali : ale vlájjt wám

Toho se máte báti : Bogte se toho / kterýžto ldyž zabige / má Moc
poslati do Petelného Ohně. Protož pravjm wám / toho se bogte.

Kapitola Sedmá.

Ze Dobrotiwost gest wtěšená a chwáliběbná Stnost.

Dlož zněwíwost / a Tyranstwj žádnému dobrému se nelibj; tať
Dobrotiwost každému dobrému se libj. Abyš pať Cžlowiče do-
brotiwým byl / a každému přiwítiwým a pologným / webau tě
k tomu pělnj Dúwodowé.

Učepřwé / weđe tě k tomu samo Přirozenj (ano sám Pán Bůh
Stwořitel wšech Wěcy) nebo Cžlowěk zewšsich žiwotčichůw rodj
se bez žbroge : neb některým žiwotčichům dalo Přirozenj Koby / gi-
ným Pazaurj / giným Žuby : pernatým špičaté Pysky : giným na Čla-
hách Kopyta k bitj a k bráněnj sebe : sám Cžlowěk se rodj bez taťowých
Aubůw a bez žbraně ; aby wznal / že má býť polognj / tichj a dobroti-
wýl swým Bližnjm. O Mogžissowj Pismo swaté w čtwrté Anjze
geho w Kapit. 12. swěděj / že on byl Muž nepřjssěgšj nadewšsedy giné
Lidj / kterjž bydleli na Zemi. Odludž nic Djwu / že byl milý Bohu y
Lidem / a že mohl sám włádnauti Lidem welmi mnohým ; a k tomu
baučliwým a nepologným a twrdosřgným : gehož Damátka w Po-
žehnánj gest / gal swaté Pismo dj w Anjze Ktežypastyla w Kapit. 45.
Taťowý byl y Job / milý Bohu y Lidem / gemuž sám Pán Bůh Po-
chwalu dal / že gest byl Muž sprošty a wptimný / bogjcy se Boha / a
wzdalugjcy se od zlého. Job. 1. & 2. cap. Protož napomjná Ktežypa-
stylus w Kapit. 3. Synu / w Tichošti Stutly twé koneg / a budeš
milowan nad Chwálu k idškau.

Drúhé / napomjná k Dobrotiwosti a Tichošti Pán Krystus kaž-
dého wěrneho Křestiana w mnohá Mjstech ; ale v S^o Maraušse
Kwangelisty w Kapit. 5. obzwláštj / kdež takto wěj : Slyšeli gste / že
powiděno gest Starým / to gest / že Přilžanj od Boha Orce dáno
gest : Učzabigess : pakliby ldo zabil Cžlowěta / hoden bude Sandu.
Ale gát pravjm wám / že každj ldož se hněwá na Bližnjho swěho /
hoden bude Sandu. Kdožby pať řekl Bližnjmu swěmu Kacha / po-
stupně Slowo / hoden bude Kaddy ; aby se Sandcowé radili čeho
gest za to zaslauzil. A kdožby řekl Bližnjmu swěmu Blázne / hoden
bude Petelného Ohně. Slyšeli gste tať / že powiděno gest Sta-
rým :

rým: Olo za Olo / a Žub za Žub: ale gát prawjm wám / abyście ne
 odpjrali zlemu: ale vdeřili kdo tebe w prawé Ljce twé/nastaw gemu y
 drůheho: a tomu kdož se s tebau chce saudit a Sulni twau wzřiti /
 nech gemu y Pláště: A kdo bytoli přinutil tebe aby s nim šel Těšce
 Broceguw / gdi s nim y giné dwa. A kdo prosy tebe / deg mu; a kdo
 by chřel wypůgčiti od tebe / neodwraćug se. Slyšeli gste / že powě-
 dno gest: Milowati budesa Bližnjho twého / a nenáwiděti budesa
 Nepřjtele twého: ale gát prawjm wám: Milůgte Nepřátele wasse /
 a dobře čisite těm kteříž wás nenáwidj / a modlte se za Protiwjnřy a
 za šance wasse / abyście byli Synowé Otce wasseho / kterýž gest w
 Nebesřdy: Kterýž Slancy swemu welj wychoditi na Dobře y na Zlé:
 a Deřit dáwá na sprawedliwé y na nesprawedliwé. Nebo milůgeteli
 ty kteříž wás milůgj / gatan Odplatu mřti budete? Ždaliž y zgewnj
 štřiměj toho nečinj? A budeteli pozdrawowati toliko Bratrj wa-
 sřich / což wjce činjte? Wřat y Pohané to činj. Protož wy budte do-
 konali / galo y Otec wasse Nebesřy dokonaly gest. Tak Pán Dřystus
 wěj / a tjm swým Wěenjm wřecel Dřestřiany k Dobrotiwosti nalloniti a
 přiwěsti chce.

Třetj / napomjnagj k Dobrotiwosti a k Wpoclognosti Swatj
 Apořtole: z nichž S. Pawel w Epistle k Řjmanům w Kapit. 12.
 takto napomíná: Žadnému zleho za zle neodplacůgte. Opatrně
 čisite dobre / neroliko před Bohem / ale také y před wřřemi Lidmi.
 Můželi to břti / což na wás gest / se wřřemi Lidmi Pokog mēgte. Ne-
 mřřice sami sebe: ale degte Mřřto šněwu: neb psáno gest: Mně Po-
 mřřta / a gát odplatjm / prawj Pán Bůh. Gestli že Nepřjtel twůg
 laćnj / naktm geg: žjžnilit / deg mu Wapog: Wěb to čině / Wħj řeta-
 wě šhrneš na geho šlawu. Tak Apořtol piřse. Ale gale Wħy se
 šhene na šlawu Protiwjřta twého / řdyž ty mn dobře činuti budesa?
 Wě Wħy žiwelnj / galby se kdo sprořřj domnjwal; ale Wħy Ducho-
 wnj / totjž Lářky / Dobrotiwosti a Wpřjmnosti / kterým on zahřit
 bude y zapálen k Lářce wřřimné a náležitě. Waposledy dořladá
 Apořtol: Wdeřž se přemocy zlemu / ale přemaheg w dobrém zle.
 A w Epistle k Galat. w Kapit. 5. takto piřse: Žgewnj gřau zařjřě
 Šturtkowé Těla / genž gřau: Čyzořřstwo / Smřřstwo / Wěřřtora /
 Wěřřdatost / Chlipnost / Modlořřauženj / Tráwenj / Wěřřjžně / Šwa-
 rowé / Wěnáwřřřj / šněwowé / Wady / Řůžnice / Řocy / Žawřřřř / Wřa-
 ždy / Opřřřtwj / šodowanj / a těm Wěcem podobně: kteréž wám pře-
 powjdam / galož gřem y prwe prawil / že kdož takowé Wěcy činj /

Arálowstwý Božjho nedogde. Ale Otworce Ducha gest / Láška /
Radošť Duchowný / Pokoj / Trpěliwost / Dobrotiwost / Dobrota /
Dlanhočelánj / Tichoť / Wjra / Strjdmest / Zdrzeliwost / Czistota.
A zawjrá Apostol Kapitolu tuto těmito Slowy: Uebýwegte ma-
ně Chwály žádostiwj / wespolek sebe popauzegje / geden drůhemu
žáwdjce.

Czwrté / napomjnagi nás Příkladowé mnozý a wybornj k Do-
brotiwosti. Ueprwé sám milý Pán Bůh / který le wšsem dobroti-
wý gest / a wšsem dobře činj / hodným y nehodným / zlým y dobrým /
wděčným y newděčným : gehož Dobrota kdyby nebýla / gatkýby šál
Swět a Lidé w něm ? Pán Krytus Syn Boží / Dobrotiwosti pře-
milostný Příklad / sám takto mluwj : Učte se odemně / nebť tichý
gšem a pokorný Srdcem / a naleznete. Odpočinutj Dussem wáším.
Mataus. w Bap. 11. A že dobrotiwý byl když po Swětě chodil /
wlazugi Skutkowé geho / když slepým žral nawracowal / kulha-
wým dobrý Chod / nemocným a gaktoliwě neduziwým Zdrawj dá-
wal : žiřijnjškům lagicým Odpustřěnj žiřjhůw a Dussem gychich Po-
řěšenj wdělowal : každého w žármutku postaweného potěšlowal : žá-
dného šformanceného od sebe nepropaušřil. Dělal pak to proto /
aby každý wěrný Křestian učil se od něho býti dobrotiwým k swým
Bliznjm : nebo y ginde takto řekl : Příklad gšem wám dal / abyšte /
gakož gšem gá učinil / y wy tež učinili. S. Jan w Bapit. 13.

Ale podjwegme se také na Příkladý Swatých. S. Wáclaw /
někdy slawný Anje Czešťé země / potom slawnějšý Mučednik Bo-
ží / za žiwobytj swého welmi byl dobrotiwý wšsem / y swým Ueprá-
telům / Posměwatům a Utrhačům. Uuzným wšseligatou Pomoc
činjwal / smutné řešywal a Kadau dobran gim pomáhawal. Gest-
li se přihodilo že žločinec některý od Auřadu byl odsauzen na Smrt /
litowal ho ten dobrotiwý Anje / a negednoho Penězý od Smrti
wyplatil. Po Smrti pak / kterau pro Krytia Pána a pro Swatau
Wjru geho trpěliwě podštaupil / a do Uebe se k Pánu Bohu dostal /
mnoho dobrého swým Czechům a Morawanům činjwal / a činj do
dnešnjho Dne.

Swatý Martin Biskup Tronský / Slowanského Narodu
Ozdoba wzáctná / welmi dobrotiwý byl každěmu. Pisse o geho Do-
brotiwosti Sever. Sulpit. takto : žádný Cžlowěk newiděl nikdy Mar-
tina Biskupa rozhněwaného / žádný smutného / žádný směgjcýho se :
gednosřegný on wždycky byl / Uebestau Weselost na swé Twaři
wždy.

wždydy vláznucy. Tak pat welikau Trpěliwost proti wšelikým
 Řiwodám na sobě vlázal / že ani těch nejněžšých Duchowných / za Po-
 směchy a Řiwody / které mu činili / netrestal / ani proto Auřadu ge-
 gich a Služby nikdy gich nezbowil / a gich od swé Lásky neodlaučil.
 Nýbrž za gegich Hřichy Pánu Bohu se modliwal / aby gim odpustě-
 ni byli. Tak piše Sulpit. in vit. S. Martini: (in Horto Pastor. Trac. 6.
 Lect. 11. Tubz.

S. Spiridion Biskup / gsanc powolan od Cfsaře Konstanty-
 na ke Dworu Cfsařskému / ldyž tam přišly w sprostém a starém Odě-
 wu wessel / dal mu Poličel nemalý geden newážný z Dwořanůw Cy-
 sařských z Wšetečnosti: ale Spiridion nehněwal se proto / ani mu ne-
 domlanwal / ani žalobau nehrozyl; nýbrž druhého Ljce mu podal.
 Widanc talowan Trpěliwost a Dobrotu geho ten Newážnjš / vlekl
 se geho Swatosti a Tichošty / a hned mu padl k Tlohám / a za Odpus-
 štěnj prosyl. Suri. 14. Decembr. (in horto Past. loco cit.)

Swatý Elzearyus hrabě welmi dobrotiwý byl a trpěliwý Pán /
 a wšeligatě Řiwody snášel trpěliwě; tak až se Manželka geho tomu
 djwila / a ptala se ho někdy / odkudby mu tak weliká Trpěliwost byla /
 a je se nikdy na žádného nehněwá? Gijž on odpowěděl: Coby mne
 to pomohlo hněwati se? Wšak powjm si Prawdnu. Někdy mne
 napadne Netrpěliwost w Sanženj některém: ale hned sobě před Otci
 předstawuji Řiwody / které odemně a pro mně Wtřpytel můg Kry-
 stus Pán trpěl: a hned sám sobě mlawjm: Aby pat tobě Služebnjcy
 twogij Wlasz z twé Brady wytrhali / a aby tě y pohlawlowali /
 mělbyš to snášet: nebo by to gestě nic nebilo k přiwonánj toho / co
 pro tebe Pán Krystus trpěl. A toto Myšlenj mau Myšl hned vpo-
 togi. Tak piše Surlus w životě geho w Bapit. 23. (in Horto Past.
 Trac. cit. Lect. 7.) Ale poslechněme gestě gineho Příkladu weliké Tr-
 pěliwostj a Dobrotiwošty k Sřtudcy neyanhlawnějššj-
 mu; gest pat Příklad talowý.

Cyřat Karel Weliký / tak nazwaný pro swé Ctnosti a weliké Zedjni-
 stwj a mnohá Witězstwj / které obdržel nad Nepřátele mnohými /
 měl Syldekardu / Dceru Syldebranda Anjzete Šwabšského / za Man-
 želku / Panj netoliko mnohými Ctnostmi / ale také Brásau Těla wel-
 mi ozdebenau. Ten slawný Cfsař ldyž mjniš na Wogna táhnaut s
 Wogškem welikým proti Sasům / toho žal gestě Pohanům / aby
 ge k Wěre Křestianské přinutil / Manželku swau Syldekardu y wšes-
 do swé Králowstwj Tolandowi Bratrowi swému poručil. Adyž se

Cysař naté Wogně dlaho messkal / Bratr geho Toland zamilował
Gyldeardu geho Manželku / swau Swagrowan neřádnau / Mlósť /
ať swé chlípne Wůli častko gi namlauwał. Ona pat / ldyž ho ani na
prawit k lepššmu Myšlenj ani od sebe zbyť / nemohla wlaudila ho
chytře do gedné Wěže / a tam ho zawřela / a celý Kol w ni zawřené
ho držela / nialo mu Pokrmu a Napoge tam dodawagje ; aby tať
chlípnau Těla geho Bůgnoštkrotila / a Polog před nim mřti mo-
hla. Potom ldyž se Cysař Manžel gegj z Wogny nawrátíl / pastila
Tolanda z Wěže / a Cysařowi o geho Wězenj / a o Příčině toho Wě-
zenj / nic neoznámila ; nechťegje Tolandowi Zandy a galé Těškosťi
způsobit. Ale Toland / chťegje se pomštit nad Cysařownau / obe-
lhal gi před Cysařem / že se nepoctiwě chowala / a Manželowi swé-
mu sronewětíla : on pat Toland ldyž gi z toho treskal / že ho do Wě-
zenj wśadila / a celý Kol w něm zawřeného držela / a welmi stro-
wným Gldem a Pitjm žiwila / až sotwa žiw zůstal. Wřetíl Cysař
těm Křecem / a wnáhlyc se žněwem na swau Manželku / poručíl někte-
rým Wogáčům aby gi do Lesa zawedli / a zabili. Ale ti Wogácy
báli se Pána Boha / a zabit gi neschli : propustili pat gi tegně / za-
wázawšce gi Přisahau / aby tať daleko odesšla z těch Mjšt / azy by se Cys-
sař o ni nedowěděl. Taťz Gyldearda šla do cyzřich Zemi / odewšlech
opuštěná : gedná tolito Služebnice gegjs ni šla. Schodila daleké
Braginy / až naposledy přišly do Křima / a tam chudobný / ale swa-
ty žiwot wedly / a žádnému se neoznámily kdoby byly. Zнала tať
Gyldearda Bylinky Zemské / a z nich wšeligaté Letaištwj strogt
wměla / a strogila / a mnohé nemocné z rozličných a těžkých Nemocy
vzdrawowala : ale wjc Pán Bůh ge vzdrawowal / přj Swatešť a
Zásluhy swé Služebnice Gyldeardy : a cokoliw došlawala odžogentj
Nemocných / ať welmi škrowně Zápłaty žádwala / tim se žiwila s
swau Služebnicy. Po několika Letech přigel Cysař Barel / gegj
Manžel / do Měšťa Křima / a Toland Bratr geho s nim ; a ten To-
land byl težkau Nemocy obličený / a žádný Doktor mu pomoct ne-
mohl. Dowěděl se Toland w Křimě / že gest tam gedna pobožná
žena / která wšeligaté Nemocy hogj / a Lidem k Zdrawi napomahá /
y dal se k ni donešť / a nepoznal gi / by ona Cysařowna / geho Bratra
Barla Cysaře Manželka byla ; ale ona ho peznala ; wšak se mu ne-
oznámila. Adyž od ni wdrawen býti žádal / ona mu odpowěděla :
Dobrý Muži / na Duffy twe gšy wjc nemocný než na Těle : pročej Du-
šy twau žhog neyprwe od Šřichům ; gdi k Spowědj / a wšlech Šřj-
chům /

chů / y těch neyregněgšých y neyprávěgšých Otcy Duchownjmu se wyzneg / a potom ke mně přigdes / a gá tě vzdawjm. Stalo se tať / že on Spowědzewšfeh Hříchůw wytonaw / od Gyldeardy byl od swé Nemocy vzdrawn : a tať ona se mu dobrým za zlé wchowate odeplatila / gšanc Přičinaw / že on na Duffy od Hříchůw / y na Těle od Uduhu swěho / vzdrawn byl. Potomě diwným Božim Řjzenjm pronešeno bylo / že ona gest Cysářowna / a Cysáře Karla Manžela : gij Cysář wděčně zas za Manželku přigal. Tuto Gystoryj pisse Stengel. de Divinjudicijs to. 3. c. 49. & ex eo Penzinger. Dom. 24. post Pent. Conc. 2.

Alle abychom taťe o Dobrotiwosti některých Amžat Pohanskych nětco wědili / položjm tuto o Syweniowi Cysáři Synenským / co o něm Paměť hodného psáno nacházjm. Cysář ten byl welmi dobrotiwý od Přirozenj ; a to neywjc na swé Poddané : gimž on dáwal Auředlnjstj a Wladate Muže dobrotiwé / litoštwé a sprawedliwé : ne laťomé / ne Tyrany : a taťowé wphledáwal s welikau Pilnosstj. Adyž pať gim oddáwal a porančel Sprawowanj Lidu / aneb Saudce wstanowowal / pilně gim porančel / aby Dobrotiwost k Poddaným wšseligal prolazowali / gaťbykolim neywjc mohli. Na Smrt aby ne hned toho odsaudili ; ale s welikým Rozwáženjm : a dokládal : Lepe bude / aby se něgať Práw nedoplnili Přjstnosstj / než byste měli toho náhle / bez pilného a zdrawého Rozwáženj na Smrt odsaudit : Ueb Zdrawj a Žiwot Čłowěka gest Błenot neydražšj / kterjž se ani ššacowati ani zaplatiti nemůže. Weliký tehdy má se dáť pozor / weliká Opatrnost / aby ani geden Čłowěť bez zdrawého Rozšauzenj a bez weliké Přšćiny / nebrť o Žiwot připrawen. Tať on Saudcům a Spráwčům Lidu swěho příkazowal.

Agattolow ten Cysář welmi dobrotiwý byl na swé Poddané ; wššat wčarowat nemohl / aby některj Poddanj proti němu se nepozdwišli : což wdělali Obywatele Kráginy Kantung : a ti gij byli Dšl něgaťy Wogška Cysářšého / které bylo wysláno aby ge špokogilo / porazyli a zahnali. Poslal tehdy Cysář nowe Wogško na ně / a nad nim wstanowil Muže mandřého / který se Kumsjy gmenowal : a pro pausšřege ho od sebe / prať se gaťymby Špůsobem mjnil ty Rebellan ty špokogil? Odpowěděl on : Taťowým Špůsobem / gaťym rozmotawáme zatočenj neb šukowaty Prowaz. Popnšit a vlewit mjnjm. Rebellirugj ti Lidě Poddanj / že Uátjštj trpj od swých Wladarůw / a že šlad ge trápj a množj ginj Nedostatkowé. Gá gim vlewjm
we

we všem / a Obily k Potravám dobám / a tatže snadno spolegim.
 A co Slovy mlávil ten mandry Heytman / Stuklem tať vdělal : a w
 malem Času tu Rebelligj spolegij bez Brwe prolitj. Tat pišse Mar-
 tinus lib. 9. hist. Sinic. dec. 1.

Widjme z této Hystorye / že y Pohané byli dobrotiwj k Blížnjm :
 Atejšto ne pro Odplatu w Nebi / ne pro Zachowáwanj Příkladanj
 Božjho / ne pro Dgjtj Pella hrozného / takowj byli ; neb oni o tom
 nikdy nic neslychávali : ale samau přirozenau Mysli, a Dobrotiwostj
 k tomu hnuti / a pro Počestnost. Zdalž tehdy Křestiané nemaggi
 opowrhnut Zlobiwostj / Zněwíwostj / Ukrutenstwj a Pomsty pro
 Zachowánj Příkladanj Božjho / pro Dosazenj Spasenj věčného / pro
 Dgjtj Pella horaucyho ? Agiše / aby Křestiané wšydni na sebe do-
 brotwj byli / Pán Bůh tomu chce / a to přilazuje. Swatj Apo-
 stole k tomu také napomjnaggi. Slyšme gať nás wěj S. Pawel w
 w Epistole k Kolocenským w Kapit. 3. Oblecte se gako Wywolenj
 Božj / Swatj a milj / w Střewa Milostdenstwj / w Dobrotu / w
 Pokoru / w Strjdmost / w Trpěliwost. Snaštegice gedem drůbě-
 ho / a odpausťtegice sobě wespolet / máli kdo proti nětomu žalobu :
 gakož y Drystus Pán odpustil nám / tať y wy. Ale nadewšsedo to-
 to / měgte Lásku / kteráž gess Swazel Dobrotiwosti. A Polog Dry-
 stůw at panuge w Srdcých wasšch / k kterémužto powolani
 gste w gednom Čele / a buďtez toho
 wděčni.

Kozdijl Osmý.

D sedmém Hlatwnjm Hřichu/ totiž o Lenosti.

Wzjme to patrně / že ten Swět giž tal gest zaslepený / že mnohých Hřichůw za Hřichy nemá / a newětj ani wětít nechce / aby Hřichowé byli; břit oni y smrtedlnj y ohyzdnj byli. Podobně Lenosti za Hřich sobě Lidé nekladau / a čas ničemně zmařit / a k dobremu wáhawým a odládamým břit / žádným Hřichem břit se domnjwagi. Ale meplj se : y Zahálka / y Lenost / gest Hřichy Hlatwnj se gménuge / proto že z něho několit Hřichůw a nemálo zlého pocházív. Pročez w tomto Kozdijlu Osmém o Lenosti a Zahálce / a o těch Hřiffřich y Polutách za ně / psáti budu : a neyprwe a naprosto o Lenosti a Zahálce / a proč se gi má každý warowat ; věiti budu.

Kapitola Prwnj.

Pro které Přičiny ma se každý Czlowěk Lenosti a Zahálky warowat / a Práce počestně pilen být.

Weyprwe : Warůg se Czlowěče Lenosti a Zahálky : Kozpomeš se / že Pán Bůh Czlowěka stwořil k Prácy / gal psáno gest w Bnize Jobowé w Kapit. 1. Czlowěk se rodj k Prácy : a Prál k Ljtánj. Vlázal to Pán Bůh na dwauch prwnjch Liděch / Adamowi a Ewě / které galž stwořil / hned ge w Rági Kozloffe postavil / aby tam wššým wládli / a aby pracowali / a Ráge opatrowali / a Přikázanj geho zachewávali. A to gest k Podiwenj a Kozwáženj / že / poněwadž bylo w Rági k Potrawě Lidstě y wššech žiwotěchůw wššeho dobrého Dostatel y k Diti / předce Pán Bůh wložil Czlowěkowi aby tam Prácy konal / a nezahálel; galž Pismo swaté prawj w prwnj Bnize Moggjssowé w Kapit. 2. A ldyž potom Czlowěk w Rági přestaužil Nozj Přikázanj / a Pán Bůh ho z Ráge wyhnal / poručil mu aby se swau Prácy žiwil / a Prácy sobě Chleba z Země dobřwal / itauc takto : W Potu Twáři twé gjsi bnděš Chlěb twůg : gal o tom čte me w prwnj Bnize Moggjssowé w Kapit. 2. a 3.

Dále / patř na wsselité Boží Stwoření / gať se wždydy s Prácy / sobě od Pána Boha wyměřenau / objrá / a nezahálj: Slunce / Měsíc / Hwězdy swúg Běh wždydy lonaggi: gini žiwotčichowé / běhaggi / lita gi / a žiwnoští sobě hledaggi. Ano y tji Mrawency počnau od Jarnjho Času až do Žymy / wstawičně běhaggi / ěnizda sobě dělaggi / a žiwnošt snáseggi na Žymu. Pročez maudrý Šsalomaun chřěgjc zahálčjweho Lenocha od Zahálky t Prácy wžitečné napravit / wlazuge mu Příklad na Mrawency / takto w Dnjze Příkladowj w Kapit. 6. ita : **O** Leniwý! gdi t Mrawency / a znameneg Stezky geho / a navč se Mandroški. Kterýžto nemage Wúdc / ani kdoby gemu rozlazo wal / a geg spravowal: a wšal připrawuge sobě w Letě Pokrm / a shromážďuge sobě we žnj / coby měl potom gissi. Tak mluwj Šsalomann. Pročez y Pán Bůh tresce Ležáky a tj kteřj nic nepracugjc / aneb dost málo pracugjc / s ginými pracugjcými zároveň gisst chřěgi / a Mzdu brát.

Djwnau Zpřstoriy pišse Thom. Cantiprat. o gednom zahálčjwem Mládency takto. Byl Mládenec gedent t Prácy welmi wáhawý a lenošný / který toliko powálet se chřěl / zahálet a nic nedělat: wšal co Otec geho a Bratřj napracowali / tať dobče s nimi gidáwal / gato oni kteřj pilně pracowali / a žiwnošty sobě Prácy dobywali. Streštal ho Pán Bůh takto. Aďyž s ginými Pokrmu vřjwal / zdálo se mu / že gemu samému Pokrm / který z Mjssy bral / w řady se obracel / a giným ne: co on wzal z Mjssy / to řadem býť se zdálo: a co wzal giný / to Pokrm byl. Djwil se on tomu / a Pokrmu sobě zosřlywil / a gisst gich nesněl. Aďyž to se gemu stalo po několik Dnj pořád / a řladem y Strachem nemálo se wtrápit / potom se vpamiatowal / že ho řnad Pán Bůh tresce proto / že zahálj / a nepracugjc a Pokrmu nezashugjc / t Stolu a t Ějdlu s giným chodj / a gj. Pročez od toho Času oddal se y on t Prácy / a spolu s druhými swými Bratřjmi pracowal pilně: a od toho Času Pokrmowé se mu w řady neproměňowali / a on gich s Chutj vřjwal. Tak pišse Thom. Cantiprat. lib. 2. Apum cap. 9. p. 2. a že od toho gistého Mládence sám slyšet / a že on mu to s Pláčem wyprawowal co wytrpěl pro swau Lenost. (č Dauroult. Cad. 6. Tit. 22. Ex. 9) Pročez poraučj S. Pawel Apostol w druhé Ěpišst. t Tesalonienštým w Kapit. 3. takto: Aďož nechce pracowati / aby tať negedl. A sám sebe tu Příkladu předstawuge piššec to w Kapitole takto: Aniz gšme gedli Chlěb darmo w toho: ale byli gšme w Prácy a w Wstawánj / we Dne y w Mocy pracugj.

cugice / proto / abychom šádneho z was neobtržili. Ne gaťoby nám nenáleželo toho činiti; ale abychom se wydali wám za Příklad / abyšite nás w tom následowali.

Drúhé / Warúg se Lenosti a Zahálčivosti; neb Zahálčivost k štýchum wede / a snadno zahálčivý Cžlowěk w padne w zlá Potušení / zlá Mysleni / Mlawenij Činění. Příkladina gest / že ho Diábel nahází ničím giným dobrým zanepřáždňého / ale k Potušení hoto weho. Odtúdy starým Příkladowjm Zahálka se gmenuge Polstrátem Diáblowým. A S. Jaroljm / magic toho známost dobran / takto wti každého Cžlowěka : Semper aliquid boni operis facito, ut te Diabolus semper inveniatur occupatum. Gled vždy nětco dobrého na Prácy msti / aby tě Diábel ne w Zahálce / ale w Zanepřáždňení musel nagřiti. O gal mnohýby do štichu nevpadl / kdyby se na Zahálku neoddal. Prawj také Pismo Swaté / w Klezastyl. w Kapit. 33. Mnohému zleimu navřilo Zahálení. Příklad me na Příkladu.

Dawid Král Izrahelský dokud we Wognách se cwřil / a Prácmi Wogenštymi se obmestřawal / chwálibečně wštedo konal / a Pánu Bohu slaužil bez Anhony : ale gal od těch Prácy wlewl / a zahálčivý žiwot west začal / w padl do štichu negedného ; a tak dobran swau Chwálu smazal.

Sfalomaun geho Syn / také Král Izrahelský / dokud se zanepřáždňowal s Prácy stawenij Kostela Božjho / také Domu swého Králowškeho a giných slawných a krásných Stawenij / dobrý a cmy žiwot we dl. Po wylonanj těch Prácy / magic Polog odewšad / oddal se na marnosti / a na žiwobytj nechwalitebné : a tak sprznil Sláwu swau y Maudrest swau / kterau byl od Pána Boha dostal.

Tomu / co zahálčivost přináší / rozuměgic mnozý / warowali se gi galo štedné wěcy / a Prácmi wšfeligatými se wšlawičně obmestřawali ; galož y geden Mnijch Paustewnidý / gniěnem Dorotheus Thebanus, takowými Prácmi se zabýwal / we Dne od Rána až do Wěčera wynášel Dámenj z Moře a Domečty z něho stawěl : a když dostawenij byly / dáwal ge darmo tím kteřj Domu neměli : w Uocy pał Dossy a Soturty pletawal / a za ně sobě Chleb a ginan Potrawn gednáwal : a tak wždydy měl práce dost až do wrawenij. To když někteřj maudij widěli / psali se ho / pročby šwe Tělo takowau Prácy wšlawičnau přemáhal a hubil : Odpowědil on : Aby ono mne nepřemohlo / a nezahubilo mne ani Duffe mé. gaťo něm napjal Sozomen. lib. 6. cap. 29. (in Dauroult. Cap. 6. Tit. 22. Ex. 4.)

Giný Mnich giž starý / který byl wypěl Prácy své od mladosti své / ani w starosti / ani w slepotě od Práce přestati nechťel / aby nezahálel / a z zahálky něgáleho hřichu sobě newhonil. Uosswal pak sobě Wodu zdaleka : a aby Stezky nechybil / když giž slepý byl / Prowas zem se spravował / gehož Donec gedem přiwázał v své Chalanply / a druhý v Studánky / z které Wodn asy na Tisýc Dročegůw bráwał. A když galyo mladý Mnich mu w Službu se podrobował / a že mu chce Wodu s Dostatkem nosyt / slibował / on nechťel / ěla : Giž dwacetí dwě Letha sobě Wodu gá tal nosýwám / a tyby mne chťel zásluhy a Odplaty v Pána Bohazbawit ? Uedopustjm : a také zahálet nechcy a nebndu. O tom pišfe Sophron. in Prat. spirit. cap. 169. (in Dauroult. Cap. & Tit. cit. Ex. 6.)

Swatá Alžběta Dcera Krále Dherškeho / nědy welmi bohatá / když giž Wdowan byla a o wšsedo Bohatstwj přišla a připrawená byla / Kulama swýma pracowala / předanc Wlnu / sřyjc / a colow liw dobrého pracugjc y Uemocným we Spítále slanzjc / čas wšsedhen wynakládala / a tal zahálky wšla / Čiřtornu Wdowstau zachowala / w Ponjženosti a w dobrých Čtnostech se wtwardila / a giným pětíných Příkladůw po sobě zanechala : zwláště tohoto Uawtenj / že do wěčné Sláwy Uebestě sřz rozličné Práce a Čela Urtwenj Česta gest. O tom pišfe Conrad. in vit. ejus apud Suri. (in Dauroult. loco cit. Ex. 3.)

Gal ale snadno zahálka přiwede Člowika k hřichu / a o Milost Božj a o Přjtomnost S. Angela Strážce připrawj / poznáme. to z řeto Gystorye. S. Antonjn Arcy Biskup Florentský Čjasu gednoho šel podlé Domu gedné chndobné Wdowy / a hledjc na gegj Dům / a newěda kdoby w něm bydlel / widěl na něm Swatě Angely sedjcy ; a byl nad tim welmi porěssen. Ale aby se dowěděl kdo w tom Domě bydlj / a galy žiwot wede / že zaslanzil mjti Swatě Angely Opatrownjly Domu swěho / wšsel tam. A hle widěl tam Wdowu chudobnau / sproště oděnan / Uohama bosýma / s Dcerami swými pilně pracugjcj a žiwnosti sobě dobywagjcj. Pročej dal jim dobrau a šřědran Almužnu na Wyžiwenj. Po kolikas Dnech šel zas ten Swatý Otec tau Čestau / a hledjc na ten Dům / giž Angelůw na něm newiděl / ale Diábly na Šřěsse geho sedjcy ; a vlek se : a chřějc se dowidět kdo gest tam / a gal se chorwá / wessel tam : a hle widěl tu Wdowu pětně oblečenan / a Dcery gegj také tal : a widěl že nepracowaly / ale zahálely / a Čela swá šperlowaly / aby se zlybyly nětomu a wdaly. pročej

Pročež jim domlával / a t Prácy a t předešlému chwalitebnému Obcowání genapomenul. ~ Tak bysse Vincent, Main. in' vita S. Antonini apud Suri. 2 Maji: (è Nucko Catechet. Lect. 109.) Tu opět widjme / že Zahálka Hřích plodj / Angely swatě skormučuje a odhání: Diably obweseluje / a Myslo jim dáwá.

Z Hříchům / prawjm / we de Lenost a Zahálciwost: ale tdo w Pracy wstawičně se cwíj, ygde mnohých Hříchům; zwláště tělesných. Tomu rozuměli y Pohantě dáwmj / z nichž geden / Ovidius řečený / ty to Werse napsal: Queritur: Egistus quare sit factus adulter? In promptu causa est desidiosus erat. To gest: Ptajj se mnozý dost pilně / proč Egistus žiw byl smilně? Příčina na hotowě hned / že žiwot zahálciwý wed. A opět Radu dáwá řečený Ovidius takowa: Otia si tollas, perire Cupidinis arcus: Contemptaq; jacent & sine luce fac'es. To gest: Gestli se zbawissě Zahálky / nebaděs mjt s Smilstwem Wálky: Těb Smilstwo pracowitěho nepáj Čjowěla ctěho.

Těri / warůg se Lenost a Zahálky / abys wšel mnohých a tčjých Nemocy / a abys žiwot twůg při dobrém Zdrawi zachowal / a dlanho žiw byl. Widjme to wslady / že Lid pracowitý gest slyněšší / zdrawěšší / a dle býwá žiw: zahálciwý pať y mdlj býwággý / rozličným Nemocem poddánj; jako Podagře / Bolice / Skřetenj žil a Audůw / zč. Mně se zdajj Lidě podobnj býť Wodě. Woda která wzdry teče a běj / gest čistá a Zdravá: která pať w Rybnjčch a w Gezeřjch stogj / nepělná / nečistá a nezdravá býwá / a žaby a wšeliká cy Čerwy se w ni ljhau. Tak Práce wstawičná zachowáwá Lidě škěho Těla Zdravj: Zahálka a Lenost plodj rozličně Nemocy. To ho negal podotkl S. Pawel Apostol w prwnj Epist. Tymoteowí w Kapit. 4. těmito Slowy: Corporalis exercitatio ad modicum utilis est. Tělesně Cwíčenj w Prácy malěho gest Džjtu: ale předce t Džjtku dobrému gest / totiz y pro zachowání zdravj.

Pisse Author lib. de Missione S. J. ad Chinens. ad fidem Christ. convertendo c. 17. že Welebnj Patres z Towaryšstwa Břjssowa w Chy-nenských Zemjch Pohantům Wjru Břestianskau ohlašugjcy / muspli samj sobě Chleba a žiwnostu mnohýkrát dobywat swýma Kulkama: tak mezy Pohany pýšnými býti musli: a to práwě po Apostolstau. (S. Paulus Epist. 2. ad Thessal. cap 3.) A geden z nich Pater, Joannes Adamus Schaal, že Prácy wstawičnan na Těle tak wwrđ / že galkoliw staršš glauc přes Sedmdesáte Leth / že ani na Zdrawi / ani na Čerštwosti nic mu nebylo / a Nedostatků w tom obogjm že netrpil /

aniž mu tak blauihy Wěel obtížny byl. Tak widíme že Práce poctiwě
Zdrawi Cizlowka zachowává: Lenest a Zahálčiwost ge kazí. A
zdaliž neteme w Dniách žiwotůw Swatých Orcůw / že stař Mnij
šy Pauskewnyj dlaho žiwi býwali? galo S. Pawel prwnj Pau
skewnjš / S. Antoš / Malaryus / Szlaryon / a ginyš na Sta Pau
skewnjšyš Mnichůw : a to gim Práce vřkawně a Střidmost w
Bidle a Pirj přidala.

Czwrtě / warůg se Lenosti a Zahálčy ; Uebo hned od staro
dáwna mnoho Náradowě a Wřchnosti gegich zahálčiwě Lidj w
Uenáwisti měli / a gich netrpěli; nýbrž k Prácy ge nutili. Takowj
byl geden Gangus Synenský v Krále Byna Wladat / kterj na Leja
ly a Lenochy těžkě Práwa wydal / tořiz aby od toho koliw chy cenj byli /
a za Orcoty a Chlapy odsauzenj / a k Prácy a Kobotám nezwř
ženějšyš přinucenj. Item / aby museli opecnj Práce a Potřehy pod
njkat. Item / aby žádnj zahálčiwj Wřcy neměl; awlášti před Prá
wem / a za Swědka nikdy proti žádněmu nebyl připuštěn. Pisse o
tom Martini S. J. lib. 5. Sinic. hist. dec. 1.

Stař Cysarowě Kjinštyj / galkoliw gestě Pohane / zahálčj
wjm Lidem nehowěli / ale k Prácm ge nutili. Erabus Cysar nedo
paustěl ani Wogajim zahálet / ale k Prácy vřkawně ge nutil /
řikajic: že ani Wogacy nemagi darmo Chleba gijš: gal pisse Flavius
Vopiscus. Severus Cysar šertmanům a Wogakům swjm za šeslo
dal: Laboremus: Pracůgme. Pertinax Cysar swjm za šeslo dal:
Milemus: Bogůgme. Vespasianus Cysar wjdrčy Prácy negatan
lonal: a ldyž gijš těžce nemocnj byl / tak je ležet musyl / od Práce pře
dce přestat nechěl. A ldyž ho Přátele napomjnali / aby sobě Polog
dal w Uemocy / on gim odpowěděl / že na Cřstě náležj aby štoge w
mřel / a w Prácm žiwot dokonal: gal pisse Sveton. Apelles ney
hlawnějšyš Maljř každěho Dne nětco podle Bunsstu swěho lonal / a
nikdy nepominul: tak že o něm Přislowj bylo: Nulla hora sine linea:
žádná šodina bez Linie nepomjnula: to gest / žádné šodiny nemáš
zmařit bez poctiwě Práce. Plato Mudřec ldyž ze Školy do swjch
Domůw Wědlnity swě propauštel / napomjňawal ge: Videte pue
ri, ut otium in re quapiam honesta collocetis. Wize Pacholátka / ať
Čas w galkoliw počestně Prácy wynaložite. I. aert. lib. 3. Apopth.

S. Frantissel Scraffjšj / hned při Počátku swě Řeholy / kre
rau ustanowil / Mnichy swěl Prácy wedl / a pracowat ge wěl: a ldyž
gednoho mezy nimi widěl zahálčiwěho / že ani Modlitbám se neměl /
ani

ani k zebřání Almužny / ani k gatě Prácy / zahnal ho prý / kta : Tys gako Maucha / chceš se czys Prácy žiwit gako Maucha : gdi odkuds přišel. Tak pišle S. Bonaventura w žiwotě S. Františka w Kap. 5. (in Spec. Ex. Tit. Laborare Exemp. 9.)

A Prácy tehdy my Lidé stwořenj gsance / wšdydy galautolimo Prácy počestnau a chwalitebnau konegme : ať nám žádný Den / žádná hodina prázdná nevěče. Poter bychom museli Pánu Bohu wydat y z toho. Slyšme gal nás Pišmo Swatě napomjná w Dnize Ktle. zyastes w Kapit. 9. Cožkoli může Kůla twá dobrého činit / wstawičně děleg : nebo ani Djlo / ani Rozum / ani Dměnj / ani Maudrost ne bude w Pelle. A S. Pawel Apostol w Epist. k Galat. w Kapit. 6. napomjná takto : dobře činjce / nevwstáwegme ; neb Časem swým žiti budeme nevwstáwagjce. A protož dočlawadž Čas máme / čisime do dobře wšechněm : a zwláště Domácým Wjry. Nechť nám žádný Den ani hodina nemjne bez dobrého Sturku ke Cti a Chwále Boží / a Bližnjm k lepššjmu / a k Spasenj naššych Duffy.

Kapitola Druhá.

O Lenosti k Duchownjm Wěcem : a gakh gest Hřich takowá Lenost.

Wěděli gšme w předešlé Kapitole / že Lenost gest zlá a škodná / a že Hřichy plodj : ale máme wědět / že Lenost k Duchownjm Wěcem gest škodněgšj / a že gest wětšjím Hřichem. Nacházegj se pal Lidé tau Lenosti obržjenj z hůsta a mnozj.

Prwnj gsau / kterj do Kostela na Službu Boží / na Mšy Swatou / na Bázanj / to gest / Slowa Božího poslauchánj / pozdě se z Domu wyprawugj / a pozdě přicházegj ; tak že půl Mše Swatě aneb wětšj Djl w Den Swátečnjz Lenosti aneb z Wáhawosti zmesškáwagj / a za žádný Hřich toho sobě nekladau. Ale wědět magj / že takowá zpozdilost gest Hřich / a zmesškati půl Mše Swatě aneb wětšj Djl w zaswěceně Dnj / bez důležité Přjčiny / gest Hřich smrtedlný. A byť se někomn zdálo / že má sprawedliwan Přjčinu pozdě se wystrogje do Kostela ; wšak gá sandjm / že to Diábel wjc působj / zdržugje a mesškagje Člowěka / než aby sprawedliwá Přjčina byla. Wjm gá / kterj tyto Wěcy pišle / Přjklad. Byli třj w gednom Towaryštwu : geden z nich po Sezwaněnj na Mšy Swatou w Neděli pšpřchal /

a Towaryšské světl tomu vřtawičně pobjzěl / aby šli spěšně : ale oni
 meškali se / postáwali / rozprávěli / a welmi wáhawě šli : ale ten třet
 ij předce pobjzet gich nepřestáwal. A ldyž gich k tomu přiwesť ne
 mohł / počal se sám také při nich meškat a zashawowat ; až se mu zdá
 lo / a cytedlně znamenal že ho cos swazowalo wšedého gako Pro
 wazem negalým / že na Misse také wězel / a Chut od Misse Swatě po
 žal trazit. Potom pak wpamatugic se / a tak swazáného se cýtje /
 wzał nowan Chut k Misse Swatě : a gako by se někomu z Swazkůw
 dřěl wydějt / popjchal do Dostela : a tím wjc běžel / tím ho wjc
 Swazkové opaušřeli ; až gako bys Dorissenj cytedlného do Srdce
 dostal / že se wydětel z Swazkůw oných / a že se k Dostelu přibljžowal.
 O tom Příkladu gá giffě wjm. / a kde se to stalo / a kteří tj Towaryšy
 byli / powědětrých mohł / ldyby Potřeba bylo. To pak dokládám /
 že Diábel musel být / který ho Swazkem Lenosti swazowal / aby se
 meškál / a na Misse Swatau nepospjchal / až by gi wěšřě Děl zme
 škal. A co genu wdělal / dělá to gessť mnohým giným / aby do Do
 stela na Služby Bojž časně nepřišli.

Družý gšau / které Lenost Duchownj přemahá / totiž tj / kteří w
 Dostelich na Modlitbě wáhawi gšau / a modli se Misy roztržitau a
 dřimawě. A to gessť nechwalitebná Wáhawost. Pomyšlj Cžlo
 wěče / ldyby Brále aneb Pána twého za něco welitěho a potřebného
 žádal stoge před Obličegem geho / a žádost tu konal bys opale / dřj
 mawě a nepozorně / zdaliby ten Brál aneb. twüg Pán přigol twau
 Prosbu / a tobě to wdělil / zachwřho prosyl? Gá šaudj / že by on tebe
 zle wál / a od sebe odehnal. A hle ldyž Pána Boha prosis / před
 Obličegem geho stogis / a prosis dřimawě / lenostně a nepozorně.
 Zdalij tehdy gšy hoden aby on tebe wyslyšel? Slysime gystorygi.

Był geděn Mnich Kžádu Cysterpenšského / který býwawic w Do
 stele s ginými swě Kžeholy Mnichy / po Wykonánj Gřitnj a Modlis
 teb / ldyž ginj konali Medytacj a Srdcem se Pánu Bohu modlili /
 on se spolehawal na gednu Stolicu / a dřimawal. A ldyž tak mno
 hokrát wdělal / napomenul ho Pán Krystus tímto diwným Spůso
 bem. Postawil se před nim gako na Křiži přibity a wisycy ; ale štěbe
 tem se k němu obrátil / ne Twář ; gako by řel : Poněwádž ty Mnichu
 na Modlitbě w Dostele Bojžm spis / dřjmesš a nemodlis se / negšy
 hoden abych gá k tobě Twář obrátil ; ale štěbet. Pisse o tom Joan.
 Herolt, vulgò Discipulus, in Promptuar. Ex. Tit. Acedia Ex. 10. ex Cæ
 sario. Pamatüg Cžlowěče na tuto gystorygi / a wě se w Dostelich ná
 božně

božně modliwat / nedřimat ani nespát : aby snad y tobě Pán Kristus
 křbetu svého neobrátil : Nebož nespáš w Domě Božím spát / ani
 dřimat / ani dřimawé Modlitby konat.

Třetí gšau / třetí se k Duchownjm Wěcem lenossnj vlázugj / to
 tiž tj / třetí na Zázanj Slowa Božjho dřimajj an : b spěj / a raděj
 kratochwilnjch wěcy poslauchajj / než Slowa Božjho : a to také gess
 žjich ; a nematý gess žjich. Pamatuj Cizowice eo ti Pán Kristus
 mlujj : Ne saným Chlebem žiw gess Cizowit ; ale každým Slo
 wem pocházegjým z Úst Božjch. Chleb Zemský gess Potrawa pro
 Tělo / aby žiw bylo : Slowo Božj gess Potrám Duffy Lidských / aby
 y ony živy byly požíwajj ho. Dřwná pal Wěc / že Lidé sotwa tde
 ginde tak snadno a často dřimawajj a spawajj / galo na Zázanj /
 řdyž magj Slowo Božj slyšet. Soudym gá / že y tu Dřimotu Diá
 bel wadj. Ale měliby se Lidé bránit Dřimotě / a neklášt po Stoli
 cých / aby gich Dřimota přemocnemohla. A měliby raděj dělat /
 co wdělal geden starý Swatý Otec / Macheses Gménem / který dlaw
 ho Pána Boha prosil za tu Milost / aby na Zázanj nikdy Dřimota
 na něj nepřišla ; a naproti tomu / řdyžby co marného / swětského aneb
 sleho mluweno bylo / aby hned Dřimota a Spanj na něj přyšlo : a
 wyprosil to na Pánu Bohu : nebo napotom aby Zázanj bylo celý
 Den / aneb dwa Dni pořád / aneb gessť děle / žádná Dřimota ho ne
 přemáhala. Ale řdyž co swětského mluweno bylo / hned Dřimota
 byla pohotowě / a on spal tak dlouho / dohad takowých Mluwenj
 nepřestali / a čeho lepšjho mluwit nezačali. O tom piše Cassian. de
 Justit. Renuntiant. lib. 5. cap. 29. (in Spec. Ex. Tit. Otium Ex. 1.)

Gessťewjc dowedl ten Swatý Otec Macheses, nebo patrně vlá
 zel kdo Spanj a Dřimotu wádj na Poslauchate Slowa Božjho.
 Času gedenoho řdyž on spáštedně Tlavěm dáwal Poslauchacům
 mladým / oni napařád dřimali / aneb spali. Widauc on to / neha
 ge Zázanj Slowa Božjho / začal řábuly směšsnau powjdat : a hle
 oni se hned probudili / a s Radostjgi poslauchat počali. On pal gim
 řekl : z toho poznáte Synáctowé / kdo wwaluge Dřimotu na Poslau
 chate Slowa Božjho / totjž Diábel. Gle dohúd gšem gá wám Slo
 wo Božj powjdal / dřimali gste / a někteřj z wás spali : ale gát gšem
 směšsnau řábuly wyprawowat začal / probudili gste se. Ale máte
 na opal dělat : k poslauchánj marných wěcy máte být dřimawj : k
 poslauchánj pal Slowa Božjho pozornj a bedliwj. Cassian. lib. 5,
 cap. 31. (in Spec. Ex. loco cit.)

Czwrtj l Duchownjm wćcem lenoſnj gſau / kterj o Spasenj ſwých Duſſy málo dbaggi / a napominánj ſpaſytedlného ſobě newáží / a ge zanedbawaggi. A toť geſt Lenoſt welmi ſkłodná. O tyžby ten Swět to poznati mohl / gal to Spasenj Lidſkému welmi přeláží. Piſſe Sophron. in Prato ſpirit. cap. 44. tałowau hystorij. Starý geden Pauſtewnický Mnich bydlel w ſwě Pauſtce ſedmdeſáte Leth ne daleko od Měſt: Antinoum, a byl ſwateho žiwota a přjkladného obcowánj: měl pať při ſobě deſet mladých Mnichůw na Cwjećenj w Po božnoſti a w Mnijſtém obcowánj. Mezy těmi deſti byl geden welmi nedbánliwý l Modlitbám a le wſſemu dobrému: ale Starec ho napomináwal čaſto / ſta: Synáctu / hled aby byl pilněgſſý o Spasenj ſwě Duſſe; nebo máſs vmřiti / a l Sauda Božjmu giti: a budeſſi tam tałowý nalezen / do treſtánj a do trápenj giti muſſſs. Ale on málo ſobě toho a tałowého napominánj wáží / a w ničem ſe nepolepſſowal. Stalo ſe potom že vmřel. Starec pať o geho Duſſe Spasenj ſe ſtaral; neb dobře wěděl že on w weliké Lenoſti a o Spasenj ſwě Duſſe nedbánliwoſti wyſſel z tohoto Swěta. Pročez mojdijwal ſe za něho / a tjláwal: Milý Pane Gezu Kryste / prawý Bože máſs / rač mně zgewiti gal geſt na onom Swětě s Duſſy toho mladého Mnicha / něho Vědlnjka. A wyſlyſſel ho Pán Bůh / a dal na něž wytrčenj myſſy: a w tom widěl galauſ welikan Kžetu ohniwan / gegiž Wody ſám hořicý Plamen byly / a w tē Kžecce mnoho Lidſkých Duſſy bylo / a wproſtřed toho mladého Mnicha / ſwěho nědegſſýho Vědlnjka / o kterého ſe tať ſtaral / pod Křt w tē Wodě ohniwe ſtoji cyho vhljdał. Widauch o / zawolał na něho: O Synáctu! wſſal gſem tē čaſto napomináwal / aby o ſwě Duſſe Spasenj byl pilněgſſý; tyſ pať nedbał na mé napominánj. Odpowěděl on: Dělugi Pánu Bohu / Otče / že aſpoſt Gława má odpočinuti má: nebo pro twě Modlitby / které za mne tonáſs / dal mně to Pán Bůh / že ſtojim na Gławě Biſkupa gednoho / kterjž wſſecel podemnau geſt w tēto Ohniwe Kžecce. Tať piſſe Sophron. (in Dauroult. Cap. 6. Tit. 22. Ex. 10.) Z tēto hystorie widjme / gal ſobě ten čłowěť ſkłodj / kterj o Spasenj ſwě Duſſe nedbá / a dobrého napomenutj nepřijmá.

Pátj gſau Lenoſnj / kterj Swátečnj a Vědlnj dni zahálčiwě a neb w ſperkowánj Těla ſtráwugi. Widawáme to / že w tałowě Dni nejwjc Zahálčtůw ſe nacháží: ginj do Křem / ginj do Tancůw / ginj na Taulty / ginj na Těla ozdobněgſſý ſtrogenj / aby byly widěnj a zamilowanj od Swěta / ſe oddáwaggi. A toť geſt wſſecel marnoſt / a

ſtřich /

šijch) který Diábla k Cizlowětu wábi / a místo mu v něho připravunge. Byla někdy pozwaná Swatá Brygyda Panna od gedné Swětšké Panny k Obědu: a když v ni při Stole seděla Brygyda / Diábla hrozného v té Panny jedicýho widěla: kteržto měl žlawu welikan a hroznau / a z Vsy geho / z Uosu / z Vst az Oči gemu Plamen vycházel / a oznámila to té Panně. Panna pak řekla: Kada bych já toho Diábla také widěla / kdyby možné bylo. Řekla Brygyda: možné gest; ale pozhneg sobě Oči Říjem Swatým / abys mohla snest hrůzu geho. Udělala ta Panna tak / a Diábla toho hned widěla. Potom Brygyda tomu Diáblu poručila aby mlčwil / a powěděl Přejčinu / proč te Panně přišel / a v ni se posadil. Odpověděl on: Tato Panna mne k sobě přiwábila swan Lenosti / a Zahálčwosti / a swého Tela šperlowáním. Potom řekla Brygyda ke Panně: widys již Panno / tohoš tak mnoho a et při sobě měla / a pro galau Přejčinu on se k tobě přibral. A od toho času ta Panna Lenosti zanechala / a Swatých Dni sobě lepe wážíla. O tom pišse Suri. 1. Febr. w žiwotě S. Brygydy Panny. (in Daurault. loco cit. Ex. 12.) Widíme opět / že Lenost k Duchowným wicem gest škodná.

Kapitola Třetí.

že Lenost k činění Polánj / a odhládání s ním / gest nebezpečná a škodná.

Připomíná Pismo Swaté každého Cizlowěta čimto Slowy: Nemessřeg obrátiti se ku Pánu Bohu / a neodhládeš s Polánjm Den odedne. Nebo náhle přigde Sněw geho / a w čas Pomsty shladit tebe. Klezpastyl. w Kapit. 5. A w Pravdě nebezpečno y škodno gest odhládatis Polánjm / a nechriti se některého šijchu a neb dokonce žádného spowjdati: a ta wáhawost aneb nedbánliwost negednomu přinesla wěčne Zatracenj: aneb Trestánj časné; ale trpě. Šsan pak Přejčinu weliké / pro které nemá žádnýs Polánjm z šijchůw swých odhládat; a gšan tyto.

Prwnj Přejčina / Wěz Cizlowěte hřiffný / že dočud gšy w šijchu smrteclným postawený / a wišs gšě nim se býti winen / gšy w mocy Diáblowě / a on k tobě má Práwo pro ten šijch; toliko že telá / aš Pán Bůh tě odsaudj a dá w plnau moc gemu. Poznáváme to z Přejkladůw / že bylo od Swatých někdy widěno / gal Diáblj šli blizko

Cizlověta hříšného/ a po své vůli ho svázaného vedli/ a radovali se je ho měli: což někdy viděl S. Pavel Sprošťal/ Mnich Paustek wmdy. Viděl podobně S. Dominyl/ právě toho času když w Boskele na Bazaredlnicy Slovo Boží Lidem mnohým mohlá sňoval/ gal Diablůw hrozných množstwi hříšného galehos Pána provádělo. To wudanc on sám/ modlil se Pánu Bohu/ aby to také dal widit wsemu Lidu přítomnému. Stalo se: a hle ti Lide zděšy wse se těch Diablůw / gedenáť wšydni z Kostela vtecli. O tom napsal Guilielm Gumpfenberg. S. J. Cent. 10. Imag. mirac. 938. Atlant. Maria. Gessliž tehdy hříšný/ dotud gest w hříšných smrtedlných/ gest w mocy dábelstě/ proč nepospíšš wjít z ní strz pravě Polánj? Z wězemj Luce deho aneb Tatarského wjítá Wězeň galau newitěšy chytrosti a Ošlau miže; proto/ je oni s Wěznem wteatně nakládaj: ale dábel mnohem wtrutněšy gest/ a žádošiw gest hříšnýja do Wězemj wěčného/ to gest do Pella horaucyho/ whodit/ a tam ho pře wtrutně trápit. A Idajby z ge ho mocy wjít cō spjso to lépe nepospjchaj? když z Wězemj Čuredeho aneb Tatarského někdo býwá wyplacen/ talowý i swemu Dobrodincy k Wobám padá a ger obgjmě; proto je zná/ gal weliké Dobrodinj mu prolázal/ wyswobodjc ho z Mocy těch wtrutných Pohanůw. A hle hříšný Cizlověče Pán Bůh tebe z Mocy dábelstě chce wyswobodit/ kdybys ty Polánj činil z hříchůw: chce také řajdy Otec Duchowuj na misť Božim tobě poslauszit/ a proč ty sám zanedbáwáš/ a s Polánjm odhládáš? a to do času negištěho.

Druhé: Pomysly sobě/ že čím déle budeš w hříchu smrtedlném wězet/ čím wjc w něm wylněš/ ať ho snad nebudeš moct zbýt. W žiwotě Swatého Ondřege Apostola nacházjm poznamenáno / že negatý Mikuláš/ Muž šedmdesatiletý/ bylby rád hanebného hříchu Smilstwa zanechal/ alenemohl; nebo ho zlá žádoš a chlipná Rozkos zdržowala/ kteréž on byl w wyl od Mladosti své: anjžby toho hříchu byl kdy se zbawil/ kdyby Swatý Ondřej nebrl se za něho posil dlanho a Pánu Bohu modlil. Co se oněmu Starcy stalo/ mnohým se tal stáwá/ kteréž nepospjchaj co negspjso z hříchůw Polánj činit. Serio medicina paratur, cum mala per longas invaluere moras. Zastaralá Nemoc, težce býwá vzdrawená: ale w čas Lékařstwjm předcházena/ snáze býwá wrhozená. Zelezo/ když se ho Kez chytj/ težce se máže wrčistiti/ wšal na čisto newrčistj. Tak hřích dlanho w Swědomj nosseni/ gako Kez se přidrj/ je galkoliw ho pozbuděš/ Blákonně přece k němu pozůstane.

Třetj:

Třetí: Posud Ejlowěte/ který hřích dlaho nosíšs/ a spowídat se ho nechceš/ a odkládáš s nim až do poslední Nemocy/ galé potom twé Polánj bude? Nemoc tě strápi/ o Paměť připravj/ a nespůsobného tě učinj! opravdowému hříchůw želenj. Ade pať Pobožnosti a opravdowého hříchůw želenj není a gich Odřítání/ galéz gest to Polánj? Bogjm se že ono ničim bude ani Pánu Bohu přigemně; poněwadž nepochází z Lásky sprawedliwé/ z prawé Pobožnosti/ a z želenj hříchůw; než toliko z strachu Smrti a Pella. Máme Příkladůw několik w Anjách wseligatých/ že bylo zgeweno/ že talowých Lidj Polánj nebylo Dusem gegich! Spasenj. Aniz nevlazůg žádný na Lotra na Dřízi wissěcyho/ a před Smrti teprw Polánj učiněcyho/ ze mu Pán Krystus na gednau toliko Prosbau wsfedy geho hřichy odpustil: a k tomu připowěděl mu Kág/ a w něm s sebau Ohledánj/ a potom w Tebi Přebýpánj; nebo Lotr onen s prawau skrausfenosti želel hříchůw swých: atehdáž měl příležitost láti se z nich/ a prwěgi neměl; neb Pána Krysta nebyl nikdy doffel. Ale ty/ ó Ejlowěte! ó Hříšniče! máš času dost/ máš příležitost! k Polánj dost; a to wšdydy: a proč odkládáš s Spowědj některého hřichu teyněgšfšho až do poslední Nemocy? A gestli se šydjšs oznámit ho twému Saráťowi aneb známému Spowědlnjťowi/ proč negdeš! k ginému který tě nezná/ a newytonášs Spowědj z cela a náležitě?

Čtvrté: Mělyš se obáwat/ aby Pán Bůh tobě neodňal swé Swaté Milostj; a té pohnutelné a mocné: také žeby ti neodňal! prawé Skrausfenosti nad hřichy twými; gal se škalo negalému Saráťowi Lizynradému/ nekagjcy'mu a s Polánjm odkládagjcy'mu: o kterém psáti budu w třetjm Dylu této Anjy/ w Rozdjlu prwnjm/ w Kapit: 2. proto žes zanedbáwal/ ldyž on tebe k Polánj wolal/ napomjnal a ocláwal. A to nám vlazuge Swaté Pismo/ ldyž takto w Anje Příslowj Ssalomaun: w Kapit: 1. mluwj: Ty wypoymě wám Ducha mého/ a olájj wám Slowa má. Neboť gá wolal gšem/ a pohrdali gste/ wzrátł gšem Kuku mau/ a nebyl ldo by pohledil: pohrdali gste wselikau Kaddan mau/ a Trestánj mého zanedbali gste. Pročejy gá také w Zahynutj wassem posmjwati a porauhat se wám budu/ ldyž přigde na wás to/ lehož gste se báli: ldyž připadne na wás náhlá Břida/ a Zahynutj galo Baute ldyž připadne/ ldyž přigde na wás Žármuteľ a Auzkost. Tehdy wolati budu ke mně/ a gá newšřfšým: proto že gsau w Marnosti měli Bázeň/ a Bázně Bojj nepřigali. Tak Pán Bůh mluwj w Swatém Pšmě.

A S. Pawel Apóstol w Epistě: k Říman; w Kap: 2. takto píše:
 Zdalíž newjš Člowěče/ je Dobrotiwost Boží k Polánj tebe wede?
 Ale podle Twardosti twé/ a nelagjcyho Srdce shromáždžes sobě
 Zněw te Dni Zněwu/ a Zgewem sprawedliwego Saudu Božího:
 Kterýz odplatj gednomu každému wedlé Skutkůw geho. Tak píše
 Apóstol Páně.

Tak tehdy z Lenosti a z nedbánilivosti odkládati s Polánjm/ gest
 Pána Boha k Zněwu popauzet: a toč gest nebezpečno. že takowý byl
 Antiochus Král Dyrský/ Tyranský/ a bezbožný/ čelal ho Pán Bůh dost
 dlouho k Polánj: ale kdýz on odkládal wždydy/ w poslednj teprw
 Nemocy před Smrti k Pánu Bohu wolal; o němž prawj Písno
 Swatě: Modlil se ten neschetný Král Pánu Bohu/ od něhož ne
 mohl wyprositi sobě Milosrdenstwj/ w druhé Knize Machab. w
 Kap: 9.

Pátě: Powáž Člowěče nelagjcy a Polánjm odkládajcy/ že byš
 by patj Spowěd náležiti wylonal w poslednj Nemocy před Smrti/
 a Swátostmi Swatými náležiti zaopatřen byl/ je tě očeláwat bude
 Očistec weliký a dlouhý. Máš wědět/ že za každý hřích Polutu wy
 štáti máš a musjšs/ nebo na tomto Swětě, nebo na onom. A kdýz
 by teprw w poslednj Nemocy hříchůw se spowjdal/ Poluty za ně w
 činit a wylonat nemůžes/ neb času k tomu dosti nemáš: wtráti ti
 Wětu Smrt: a tak Poluta tě očeláwat bude na onom Swětě w
 Očistcy. A tam gal gest horká Lázeš/ gal těžké Muky/ galý Oheš
 a Palenj/ toho wylowit nemůž žádný Člowěk. A pomysly sobě/
 že na tomto Swětě dost malau chwjly w Ohni welikém byš newyše
 děl: galž tehdy budes w Očistcowým Ohni Kol/ dwa/ deset. aneb
 wjc sedět a pálit se/ gal dlouho ti Pán Bůh vsaudj a wlojž? Zdalíž
 tehdy nenj lépe na tomto Swětě w čas Polánj z každého hřichu čí
 nit/ a Polutu také wylát/ než gi do Očistce sobě zanecháwat?

Sestě: Pomysly gestě toto/ že poněwadž hříchůw některých se
 spowjdat nechces/ je se stydišs ge wygewit; a to před Otcem Du
 chownjm/ zdalíž sobě co tím spomůžes? Wol neb newol ten hřích
 wygewen být máš/ a bude wygewen; poněwadž sam Pán Krystus
 prawj/ že nenj nic tak tegneho a skrýteho/ aby nebylo uětdy wygewe
 no: a tak newygewjšs ty hřichu před gedným Duchownjm Otcem/
 wygewj ge Pán Bůh před celým Swětém w Saudný Den. A ga
 láž tam sobě žamba bude/ galá Potupa/ galý Posměch, že moha hří
 chy wygewit při Spowědi k swému Spasenj/ a tak ge wymazat aby
 ti na

ti na věky vyčítáni nebyli/ zanechals gich aby byli wygweneni před wšedcym Swětem: a tobě s žádným Djítkem ani s Pochwalau; ale raději s Posměchem / Potupau / Domlawáním a wěčným twým Zatracením. Pročež od dneška takové Medbánliwosti a Leniwosti zanechej hříšný Czlowěk: čiň z hříchůw Počánj co neyypis / a vbezpeč twau Duffy t Spasenj wěčnému.

Kapitola Čtvrtá.

Ze každh Czlowěk má pracowat / kdo se chce do Králowstwj Nebestého dostat.

Ložil Pán Bůh každému dospělému a Rozum zdrawý magjcy mu / že chce se do Nebe dostat / má prácy dobrau toho za slaužit. Práce pak gest / kterau Pán Bryštns wyflowil / čla: Chcešli do žiwota wěčného přigiti / zachowáweg Příkladanj Božj. A gald gšau to Příkladanj / wyložil summowně / čla: Milowati budels Pána Boha twého z celého Srdce twého / z celé Mysly / z celé Duffe twé / a z celé Syly twé: a Bližnjho twého galo sebe sameho. Mataus w Kapit: 19. a w 22. Z těch Slow widjme / že ne zahálčiwým / ale pracujcým a zaslauhgjcým chce dáti Pán Bůh Králowstwj Nebesté a w něm wěčné žbojj. Proč pak to? poněwádž on sám gest Bůh a Pán storchowáný / a může darmo dát komu chce / gal on sám mluj / a slova geho napsal S. Pawel Apostol w Epist: t Azjm: w Kapit: 9. Smilugi se nad tím / prawj Pán Bůh / nad tým se smilowati chce: a slitugi se nad tím / nad tým se mne ljb. Gest Prawda / že dáti může darmo Pán Bůh Králowstwj swé a w něm nestjhlé žbojj: wšal nicméně chce abyhom ge zaslaužili.

Přčina toho prwnj gest / Swatá a dokonalá Wíle geho: o kteréž žmjnk u činj S. Pawel w Epist: druhé t Tymoteowi w Zap: a. Nebude korunowán / gedině ten který bude statečně bogowati. Pracowati musí / na Swatě Ewangelim. Na kterážto Slowa činje Weyklad w na Swatě Ewangelim. S. Kehož Papež / takto píše: A welikým Odplatám / které gšau w Nebi / nemůže žádný přigiti / gedině strz weliké Práce. Pročež w S. Pawel znamenitý Bazatel / prawj: Nebude korunowán / gedině ten který bude statečně bogowati. Nechť nás tehdy obweseluge welikost Odplaty w Nebi; ale nechť nás od Pracowánj a Zaslauženj neodstrassuge Težlost Pracowánj.

Drhá Příčina/ kterau oznamuje Pán Krystus/ kdyz takto mluví; Musel Krystus trpěti/ a tak wjiti do Sláwy své. Lukáš w Kap: 24. Gessliž Pán Krystus/ prawý Syn Boží/ do své Sláwy wjiti nemohl/ ale prwe pracowati/ a trpěti/ a řiagje zaslaužiti musel: zdalž Člo- wěk do cizy Sláwy / to gest do Těbe/ wjiti může bez Práce a bez Wytrpenj toho/ co na něho vložj Pán Bůh/ a tak bez Zaslauženj?

Rozuměli tomu/ gat Swatj Aposstolé/ tak Mučedlnjcy Boží y Wyznáwací; nebž oni přemnoho trpěli pro Směno Boží a pro Do- gitj Sláwy Těbeské. Wyznal to také S. Passnucrus Mnich Pau- skewnjdy a Mučedlnj Boží/ který od Wladate země Egypské/ za Cysáre Drotlecyána/ gšanc gat od Pohanůw pro Wyznánj Wjry Swatě Křestianské/ a před řečeného Wladate přiweden/ kdyz mu Wladat rozkazowal/ aby Wjru Krystowau y sameho Krysta Boha zapřel/ on nikoliw toho wdělat nechtěl. Grozyl mu Wladat/ že ho dá vkrutně trápit/ nezapřeli své Wjry/ a nebudeli Pohanským Bo- hům a Modlám se klanět a Obětj jim činit. A aby w skutku widěl poručil mu před Oči připest a položit rozpálené jezezné Štjny/ Štřip- ce/ jezezné ščebenj/ a tēm podobne Tlástroge/ od Pohanůw k Trá- penj Křestianůw wymyšlené a připrawené/ a hrozyl mu/ že ho nimi poručj bez Milosti trápit. Ale Swatý Wyznáwac nic se toho ne- strachowal; nybrž mu řekl: Co se ty Wladatj domnywáš/ že tiro Tlástrogowe k Trápenj mému připraweni a předloženi gšau mně tak- strasny/ jedych gá od Pána Boha mého prawého nimi se dal od- strasyt? Ano raděgj abys wěděl/ že nasse Mnjská Pausti/ náša Blá- sster/ a Blásternj Tlážzenj mnohēm těžšj gšau/ proto že za dlouhý čas trwagj. Bterěžto Tlážzenj nicméně my rádj a mile snáššjme pro Milost Boží/ a pro Naděgj/ že dogdeme žiwota wěčného: a wesele to wššeko snáššjme. Tak piše Platus lib. 1. cap. 12. & ex eo Joan. Malobitšj S. J. Part. 1. Dom. aternit. cap. 11. Z toho widjme/ že dáwnj Křestiane rádj pracowali a mnoho trpěli/ aby žiwota wě- čného dostli.

Těci: Potwřzugi to Swatj Aposstolé; nebž oni nás k Praco- wánj pro Dosáženj Sláwy Těbeské horliwě napomjnagj. S. Peter w 1. Epist. w Kap: 1. takto piše: Snažte se na to/ abyšte dobrými skutky potwřdili a dolazowali gisteho wššeho Powelánj y Wyrwo- lenj; neb to činjce/ nebudete hřesšyti nikdy. A tudy spůsobj se wám hogný Přjstup k wěčnému Králowštwj Pána nasseho Gějše Kry- sta. A protož budu wás wždydy napomjnati k tēm wěcem. A S.

Pavel w Epistt: k Galat: w Kapit: 6. napomíná takto: Dobře činjece/nevstávejme; neb časem svým žiti budeme nevstávejce. A protož dokláváš čas máme/ činme dobře vsfechném. A opět tenž Apostol a Barnabáš/ kbyž weliké Protivenstwj trpěli od Pohanůw a od židůw pro Krysta Pána a pro Ohlaffungj Swatě Wjry geho/ rádji a wesele to trpěli: a obrátj se k nowým Křestianům/ které gsau byli na Wjru Křestianskau z Pohanůw obrátili/ napomínali ge k Králosti v Wjstě Swatě/ takto ktauce; že strz mnohé Zármatky a a Práce musíme wjsti do Králowstwj Bozjho: gal o tom napsal S. Lukás w Dnjze Skut: Aposti: w Kap: 14.

Pročež/ ó wěrnj Křestiane! hleďtež abyšste času žádného marně nezmatili; ale raději abyšste wždycky nětco dobrého pro Čjest a Chwálu Boží konali/ abyšste Odplaty zaslanjiti mohli w Králowstwj Nebeském.

Kapitola Pátá.

Že náleží každě čas dobře wynaložit/ a nikdy ho w Záhálce zmařit.

Sau mnozy Lidé na Swětě/ kterj sobě wěcy dobrých potřebných/ a vžitečných málo wáží/ a ničemně ge wynakládaji a tratj: ale gestli sobě čeho Lidé méně wáží/ času gisté sobě newáží/ a wáží ho sobě nevmějí/ a nicméně ho nevwěťšj Děl maří a tratj. Uzná toho tento Swět/ ani Lidé tohoto našeho Wětu. Pročež aby sobě času lépe wážit vměli/ a wážíli napotom/ w tomto Křistě učiti a napomínati budu.

Powáž neyprwé Czlowěče/ že čas gest welmi drahý wdo tomu rozumj/ a wážit ho sobě vmj/ a wáží: neb zmařený gedentrát/ nikdy se wjc nenawrátj: a cos mohl dobrého a spasitelného zyskat/ to ti vsšlo/ jako Woda. Čteme o Jakobowi Patryarchowi/ že kbyž se dowěděl/ že w Egyptě prodawajj Obylj w hognošti/ a sám trpěl hlad a Uedostatek se wšsemi Domácými swými/ řekl Synům swým: Proč zanedbáwate.: Slyštel gsem žeby se prodawalo Obylj w Egyptě: gďtece/ a natupte nám Potřeb/ abychom mohli žiwj byti/ a nezahynuli hladem. Tak pišse Mojššs w prwnj Dnjze w Kapit: 42. Domlawwal ten Swatý Patryarcha Synům swým/ že času nevměli znát/ a dobře ho vjswat/ moha sobě žiwnošti dobyt/ ani se zaopatřit: a Czlowěk mnohý nevmj sobě času wážit/ w kterémby mohl pro

Spaseni své Duffe mnoho dobrého zespátat. Protož S. Pawel A postol napominagje abychom sobě času každého wázili/ a dobře gey wynalozili/ takto píše w Epist: k Efezským w Kapit: 5. Wize/ kterak byste opatrně chodili; ne jako nemandij/ ale jako maudij: wykupujce čas; nebo Dnowězi gfan. Protož nebywge neopatrnij/ ale rozuměte ktera gess Wíle Boží. Tak S. Pawel wí.

Druhě: Pomaž Cílowěte/ že ze wšeho/ y toho Slowa marného/ y z času zahálciwě a marně zmařeného/ musys poťet Pánu Bohu wydat. Gesslis čas dobře wynalozil/ Pochwalu mji budesa; patli marně a zahálciwě/ Domluwu a Trestánj ponejeso. Poznawáme to z Podobenstw/ ktere Pán Krystus mluwí v Swatého Matausse w Kapit: 25. a v Swatého Lukásse w Kapit: 19. Cílowět gedem znamenitý odesel do daleké Braginy; a dřiw než se na Cestu wydal/ powolal Služebníkúw swých/ a rozdal jim Hřtiny swe/ ika jim: Dupčtež dokud nepřigdu. A když se nawrátíl z Cesty/ powolal gich/ a žádal od nich Počtu. Třetj z nich wlázi Džitel nás ležity své práce a času propučeného k práci/ pochwalil ge a Odplatau dobran podílil. Ale Služebnjka lenošného/ ktery nic Džitku w lázat nemohl/ a čas zahálciwě zmařil/ trestal Slowy přisnými/ a do Wizenj wsadit rozlázal/ ika: Nevžitečného Služebnjka wvržtež do Temnostj zewnitřnjch: tamě bude Pláč a Dřtřipenj žubúw. Tož Podobenstw powěděl Pán Krystus/ aby každý wěděl/ že nemá čas ničemně mrbat/ a zahálciwě ho mařit; ale le Eťi a Chwále Boží/ a pro Spaseni své Duffe/ wždydy něco dobrého tonat.

Ta to pamatowal/ a Saudn Božího se strachowal/ Swatý Mikuláš Tolentynský/ nebo kdy koliw slyšel hodiny bji/ wždydy wzdychage k Pánu Bohu žítawal: Gle milý Pane Bože/ opět gsem stráwil gednu hodinu/ z kterežto masřm tobě počet wydat/ gal gsem gi stráwil/ a gal wynalozil. O tom píše Gotschalc. Hoen. Ordin: S. Augustini Erem. Sermon. de Dedicat. (in Spec. Exempl. Tit. Tempus. Exemp. 2.)

Třetj: Pomaž Cílowěte/ že čas zahálciwě zmařený napraviti/ a spátkem zawolati se nemůže: giž wplynul jako Woda/ spátkem se nenawrátj na wěly; a ta stráta času býwá ne gednomu k wěně žalostí. O tom nacházřm Hřtřorygi takowau. Mnjch gedem Řjádú Cyřtercynského/ pobožný a horlwy/ časú gednoho když se Pán Bohu modlil/ slyšel za sebou Glas gaky něko ho welice plačicýho a sobě nadržagicýho: a že newěděl kdoby sobě tak taužebně našel/ a žádného newi

dával / galoby w něm wšeho Zwjstj Wüni shromážděná byla. Cjimž se zgewně znáti dalo / galé Radosti Duffe geho pozjwá w Ue-
bi / poněwádj Tělo w Zem obrácené talowau wydáwalo Wüni. O
tom pišse S. Xzehoř Papež w čtwrté Anjze Rozmlaw: w Dap: 47.
(in Spec. Ex: Tit: Laus Divina. Ex: unico.)

O giném Mnichowj toto psáno nacházjím / že gsauc gestě w Uo-
wicyátn a na Prubě / w pádl do těžlé Nemocy / a l Smrti se přiblizoo-
wal. A ldyž ginj Mnijšj za stiaštné geho Duff z Těla Wygij se
modlili / on se probral / a takto gim řekl: Slyšite Bratřj neymilegšj /
mně se přihodilo střěšj / galo někomu gdaucjmu na Jarmael / kterš
za malé Penjze welikého Bohatřwj nalaupil. Ueb hle gá malý
čas gsem Pánu Bohu slaužil / a giž gdu do Brálowřwj Uebřěkeho: a
to gal dopowěděl / vsnul w Pánu. O tom psáno gest w Anjze žiwor:
Mnichůw Bazatek part. 6. cap. 2. (in Spec. Ex: Tit. Caelestis gloria.
Ex: 7.)

Tal / prawjím / w malém času mnoho bychom zeyškati mohli w
Uebi Odplaty / ldybychom Záhaly nechali / a wždydy co dobrého
konati chčěli / a konali. Ze pať na talowá Uapomenutj Lidě oby-
čegně nic nedbagj / a raděgi w Brémách / w Tancých / w Marnostj a
w Djwánj na talowé Marnostj čas stráwěgi ; a to ne gen we Dne /
ale také y w Uocy / byloby winřowat / aby nělody Duch něgaty platil
talowému zahálčjwému / gal platil gednomu / o kterém talowau g-
řtorygi nacházjím. Mládencec gedem welmi rád se djwáwal ldyž gi-
nj hráli w Karty aneb w Kostky / a ldyž tancowali a Marnostj šwě-
řtych vjwáli. Uocy gedné skalo se / ldyž se podepřel na Stül / a na
talowé hráce se djwal / přiffel Duch galýs / a tal ho sewřel / že se ani
wyzdwjhnaut / ani hnaut nemohl : a ten Duch ho bil a mrřtal bez
přěřšánj ; aš on nebohy newěděl Boleřty co dělat. A ldyž se tomu
Duchu ani wydrěit ani vbránit nemohl / a také ho widět nemohl / k-
terý ho bil : třičet také o Pomoc se šyděl / přifflo mu na Myřl / že ho pro-
to Duch od Pána Boha poslaný bige a tresce / že w talowých Mar-
nostech a w Djwánj se na ně čas mařj / modlil se Pánu Bohu Šrd-
cem w přjmným / aby to Třěřšánj od něho obložil / a tomu Duchu pře-
řtati poručil / že gistorně se chce polepřyt / a do Klářtera bez meřřánj
a Odkladůw pospřřyt / a tam zůřtanauc Mnichem / Pořánj činit / a
Pánu Bohu slaužit doľud žiw bude. Gal ten Slyb wdělal / hned
ten Duch bit a mrřtat ho přěřtal / a puřřil ho : on pať bez meřřánj
pospřřyl do šwěho Domu / a dočłagje rána / opuřřiwřse wřředo co
měl /

měl/ běžel do Kláštera / a tam zůstal Mnichem. O tom čteme w Dnje de Viris illustrib. Ordin. Cisterc. (in Spec. Exempl. Tit. Lusus. Exem: 1.) Takového Potrestánj byloby winšovat negednomu čas marjeymu při Sze Kofel neb Bartůw/ při Muzyce a Tancych/ a podobných Marnostech.

Protož od Marnosti a od Zahálky odváděj nás moudrý Sfalomaun w Dnje Ecclesiastes w Kapit: 9. takto mlawj : Cožkoliv může Kula twá/ zmužile děleg : nebo ani Dřlo/ ani Rozum/ ani Dměnj/ ani Maudrost nebude w Místech Pella / lamž ty pospýchás. A Swatý Pawel Apostol w Epistr: k Galat: w Kapit: 6. napomj ná: Cožkoli bude syti Cizlowěl/ toč bude y žiti. A kdož rozšřwá w Těle swém/ z Těla také žiti bude Porušenj: ale kdož rozšřwá w Duchu/ z Ducha žiti bude žiwot wěčný. A dobře činjce/ newstáwegme/ neb časem swým žiti budeme newstáwegjce. A protož dolawádž čas máme/ čisme dobře wšfechněm. Tak napomj ná S. Pawel gednoho každého wěrného Děstiana od Zahálky k Prácy počestné.

Kapitola Šestá.

Še wtěšené a chwalitebné gest dobré a počestné Pracowánj.

Pracowitého Cřlowěla ne gedna wěc potěšuge/ a Posly ma přidawá / aby Práce počestné pilen byl / a Zahálky se nechytal.

Ucyprwé : Potěšuge tě pilný Pracowniče/ že zachowáwás to/ k čemu tě Pán Bůh swočil a oddal/ totiž k Prácy podlé Stawu a Dowolánj twého. Nebudesa se bát/ že ti Pán Bůh bude domlawat/ gal domlawal onen Hospodár/ který nagjmal Dělnjky na Winicy swau: Proč tu stojite celý Den zahálegjce ? Nebudesa se bát/ aby Pán Bůh žádage počtu/ gals čas tobě propůgčeny wynalozil/ a Hřjwnu swětenau tjšil/ jes gi zalopal/ a zahálet; ale wložesa gi/ a řeknes : Pane gednu Hřjwnu gfy mně swětil/ a gá hle druhau gsem zegštal : a tobě Pane gi odwadjm. Nebudesa se bát/ že tě budau sáby mřkat a byt pro Zahálku/ gako Osla lemiwého/ aneb Wola ne tážneho.

Druhé : Potěšug se/ že Pán Bůh ti pomáhá a posylňuge tě; zwlášťe gestli z Lásky Bližnjmu twému pomáhás; gal se škalo oným

dwam Dělňákům/ kterj z Lásky za třetjho Towarysse swého/ kterj se byl roznemohl/ Děl žali pronagatého w Polj Obylj; neb Pán Bůh ge posylšowal/ tak že oni sami dwa celau žch pronagatau wykonali w tolika Dnech/ kterau wšydni tři konati měli; gal o tom psáno gest w Anjze žiwor: Swatych Otčůw (in Spec. Exempt. Tit. Charitas. Exemp. 9.)

Třetj: Potěšňug se každý dobrj Pracownjke/ že také Blahoslawená Panna Marya a ginj Swatj/ tolikej Swatj Angelé Strážcové posylšugj tebe; gal se škal některým pilně pracujcým Mnichům: neb starodawnj Mnishj/ netal žebrotau a Almužnamj/ ani Poddanjm/ Dwory a Důchody/ galo Prácy Kusau swých/ se žiwili. Tdyž tehdy řasu gednoho Mnishj Cyffercyenskj při Šlizenj Obylj w Polj pilně pracowali/ a žili Obylj w šorku Dennjm welikým/ poodšsel od nich gedon Šmínem Reginaldus, aby se Pána Bohu pomodlil / a Modlitby vložene wykonal: a hle šogic na Modlitbě/ widěl že z Wšfosti Nebestě přicházely tři Swate a překrásné Panj/ a šly vpřjmo k těm žencům Mnichům: a ta neppřednějšj byla Blahoslawená Panna Marya/ druhá byla Swatá Mařj Magdalena/ třetj Swatá Alžběta: a ty dvě drzely Ručnjky/ a Panna Marya njm širala Pot a Prach z Twařj těch žencůw/ a ge posylšowala: gal o tom psáno se nacházj w Anjze de Viris illustr. Ord. Cisterc. (in Spec. Ex: Tit. Laborare. Ex: 7.

Přemilé a weliké to bylo Potěšenj/ kterého aučastnj byli ti žency: ale aby y ginj wšydni také byli aučastnj takoweho aneb giněho od Pána Boha a Swatých geho Potěšenj/ nechť dagj pozor/ aby při konánj Prácy swých potěšně se chowali/ hanebných Šlow nemlwwili/ nemrawných Pjsnj aneb dvěšřkých nespřawali/ ani Šmichůw a žertůw nenáležitých netropili/ gal některj Obyčej magj. Ale raděj šdyž Prácy Kusama konaj/ Šrdcem Pánu Bohu se modlili/ a sebe y swau Prácy gemu poraučeli/ aneb pobožně Pjsně špřawali. Swatj Angelé také by jim přisomnj byli: a od zleho y od Aurazu mnohého by ge dhránili a zachowali/ a k Prácy posylšowali.

Čtvrté: Potěšňug se pracujcj Člowiče/ že buděšli trpěliwý w Prácy a Powolám twém/ ta Práce/ ten Pot wšug/ to Dnawenj bude tobě za Očištec žemšj/ a že na onom Šwěš malo odbegwati budeš

deſa za své hříchy. Tak potřeſſoval Swatý Bernard Opat Mnjs
cha gednoho / kterého widěl we žnj pilně tak pracugjcyho / ať mu
Pot Oči zaljwal a po Twáři tetanc na žem lapal; neb mu řekl v přis-
tomnoſti giných Mnichůw/ také při té žnj pracugjcy: Ty Bratře/
tiš co činjs/ pracug pilně a weſele/ Pánu Bohu Prácy twau obětůg:
to ti připowjdam/ že na onom Swětě žádného Očiſtce nepodſtan-
piš a trpět nebudeš: ta Práce/ to náſylně Unawemj své Očiſtcem
tobě geſt. O tom napſal Thom. Cantiprat. lib. 2. Apum cap. 5. par. 2. (in
Spec. Ex: Tit. Laborare. Ex: 10.)

Nacházjm také pſáno w Dnjze Swatých Otcůw žiwot: že kaſa
gednoho přiffel Swatý Otec Malaryus k Swatému Antonjnowi
Opatowi / a ldyž ſpolu dlanho rozmlauwali o swatých wěcech/ od-
dali ſe k Prácy: a potom ldyž Antoš widěl Prácy pilnau Malaryo-
wan/ vgal geho Kuce ſwýma Kůlami / a poljbjc ge řekl: Multa virtus
de iſtis manibusegredietur. Welká Moc z těch Kůlau bude vycházet.
To bylo řečeno pro Potřeſſenj pracugjcyemu Malaryowi. (In Spec.
Exempl. Tit. cit. Exem. 1.)

Byl také w gednom Aláſtete gedem Kzecholnjš/ Gménem Ky-
chard/ Kžádu Pramonſtratenſkého / a byl dobrý Pſſat/ ten přes mno-
ha Leta w Aláſtete Dnjhy uſtawičně přepiſowal / a žádné žáplaty
za ſwan Prácy nežádawal / ani nepřijmawal; ale necháwal ſobě
Odplaty w Nebi. Po geho Smrti a Pohřebn po dwadeceti Letech
hrob geho otewřeli / a wſſedo Tělo geho w Prach obráceno nalezli:
ſamau toliko Kůtu prawau naſſli celau bez Poruſſenj/ galby té chwjle
byla od Těla žiwého odřezaná / a tam položená: a podjwili ſe tomu/
že Pán Bůh y na té Kuce vložal / gal w Nebi platj tím / křej pracos-
witj gſau / a pro Čjeſt a Sláwu Božj pilně pracugj: a tu Kůtu že
magj do dneſnjho Dne w tom Aláſtete celau neporuſſenau na Dvě
decwj toho: piſſe Caſarius w Dnjze 12. w Dap. 47. (in Spec. Exempl.
Tit. Labor. Exem. 8.)

Ljbj ſe / prawjm / Pánu Bohu Lidé pracowitj / gedenkždy poblé
Stawu a Powolánj ſwého: ale ldyž ſe ničeho zceſtného nedopau-
ſtřej: palli ſe čeho zceſtného a nenáležitého dopauſtřej / aneb gſau
hučewiwj při Prácy / netrpěliw j / zloagnj a protljmagjcy / magj dábla
při ſobě / který ge k žloſti podpaluge: nacházjm o tom Gſtjorygi ta-
wan.

wan. Starý gedn Mnich Paustewnjdy/ Muž do konalé Pobožnosti/ Ldyž Cestau šel/ přihodilo se že přišel k Chalaupe Mnicha galehos mladého Paustewnjdeho/ a našel ho zaneprázdněného při Sprawowaní swé Chalaupty/ a při Rozlamowaní gedné Stály pracugjcyho/ a zastawjc se djwal se na něho. A hle Mnich ten o Hněwem sylně bil Bladiwem na tu Stálu/ a Mauřenjn galyš (byl gisté dábel w Dpůsobu Mauřenjna) geho ponaukal k té Prácy: a Ldyž ten Mnich ynowený Ditjm na tu Stálu vstál/ zas ho dábel k té Prácy ponaukal. Nemoha toho ten starý Mnich dele trpět/ oznámil tomu Mnichowi mladému/ aby Hněwu a Netrpěliwosti při Prácy zanechal: ginál/ bylliby netrpěliwý/ hněwiwý/ a zle protljnagjcy/ žeby dábla k sobě přiwábil/ kterýby ho k těm Hřichům a k giným horššým wjc podpalował. O tom pisse Cassian. Collat. 9. cap. 6. (in Spec. Exem. Tit. cit. Exem. 5.)

Díl Druhý.

O čtyřech Hříšných do Nebe na Pomstu wolagjých.

Uředmluwa.

S gšau něktej hřichowé / ktej do Nebe wolagi na Pomstu/Pismo Swaté nám o tom swědij: gšau pať čtyřj. Prwnj gest zaumyslňá Wraždy nesprawedliwá. Druhý gest němý a sodemský hřich. Třetj gest Dřistňanj Wdow a Sycotkůw/ a giných mdlegššých Lidj. Čtwtřj gest Zadržemj Mzdy Služebnjtům a Dělnjtům. Ne proto pať se tito hřichowé gmenugj do Nebe wolagj: cýt galoby ginj žádnj do Nebe na Pomstu newolali: wolagi gššě wššyčnĭ smrtebnj hřichowé: ale tito čtyřj gmenowanj newjwc a obzwláštně; poněwadž njmi se obzwláštnj Potupa Pánu Bohu/ a Bližnjm Křiwda děge welitá: a je tĭ Lidě/ ktej Křiwdu trpěli/ aneb trpj wolagi k Pánu Bohu o Pomstu. O těch tehdy hřššých w tomto druhém této Knjhy Dĭlu psáti budu: aby lajdý dočtauc se o tom/ warowal se tať hřessyt/ aby přjšně od Pána Boha třešťan nebył.

Kapitola Prwnj.

O prwnjm Hřichu do Nebe na Pomstu wolagjým.

Prwjn hřich do Nebe na Pomstu wolagjý / gest zaumyslňá a nesprawedliwá Wraždy/ gal gšem powěděl. Dřew newině, ná nesprawedliwě wylitá wola na Pomstu k Pánu Bohu do Nebe/ aby neodpaustěl/ ale mštil/ a třešťal toho/ kdo gi nesprawedliwě wylil. Přjklad na Křwi Abele sprawedliwého a newinného/

gehoj Bratr Kayn ukrutně zamordowal : nebo po wplonané Wraždě / kdyz Kayn chodil galoby nic zleho nebyl wdělal / wložal se mu Pán Bůh / a ptal se ho na Bratra geho Abele : a kdyz on lživě zapřel / že o něm newy / řekl mu Pán Bůh : Cos wdělal ? Glas Brwe Bratra twého wolá te mne ze Země. Protož nynj zlořečený budešs na Zemi / kteráž otewřela Usta swá / a přigala Brwe Bratra twého z Kuty twé. Kdyz budešs dělati Zemi / nebudešs wydáwati tobě Džuklůw swých. Tulátem a zahnaným budešs na Zemi. Tak mluwil Pán Bůh a trestal Kayna pro Wraždnu : gal pišse Moggjiss w 1. Anjze / w Kap. 4.

Napsal také S. Jan Apóstol w Anjze žgewenj swého w Kap: 6. že žmordowanj newinné wolagj k Pánu Bohu / a Pomsty žádagj na swé Wrahy : Slowa gegjich tam tlade tato : Dokawádz Pane dwa ty a prawý nesauidjss a nemstjss Brwe nassj / nad těmi křejjž přebýwagj na Zemi ? A daná jim Odpowěd / aby počekali gestě za malý čas / dokudj se nenaplň počet Spolu Služebnjkůw gegjich / a Bratřj gegjich / křejj magj zbitj bři / galy oni.

Potwřugj to mnozý Příkladowé / gal Pán Bůh wygewowal Wraždnu ; aby poznáno bylo / že tak dlanho wolá Brwe newinná k Pánu Bohu / až se Pomsty dowolá ; až Pán Bůh wygewj Wraha / aby trestán byl. Pišse Moggjiss sám o sobě w druhé swé Anjze w Kapit: 2. že kdyz on zabil Pohana Egypčana z šerliwosti pro Obhágenj Lidu Božjho / a Tělo zabitěho pilně zahrabal / domnjwagjic se že žádný newiděl / a že se žádný toho nedowj : ale na druhý Den hned mu to wyřstal giný : Brál šarac také se toho dowěděl / a Moggjisse proto zabit křel : také že on musel vřect do cizých Zemj / aby se o něm žádný nedowěděl.

Brál Dawid chyře našidil aby Dyrás byl zabit od Nepřátelůw : a domnjwal se že tegno bude / a na gewo ni dny newygde : ale pronešl to Pán Bůh / a štrž Natanu Proroka přjssně mu domlawal těmito Slowy : Ty Dawide učinil gšy to škrťě ; gá pat učinim Slowo to před Twátj wšseho Nřabele a před Obličegem Slunce. O tom čteme w 2. Anjze Král. w Kapit. 12.

Ginj Příkladowé mnozý w giných Anjhách zapřáni to wložugj / že Pán Bůh wygewuge Wraždnljstj / a bez Pomsty gich nenecháwá : z kterýchžto Příkladůw tento prawě diwný a hrozný gest. Roku gednoho byl Pán Bůh dopustil Drahotu a hlad welitý na Lidj : kterehožto škrpěti nemoha dwa Muzj chudobnj šli do cizých Zemj / aby

aby sobě žiwnosti hledali. A dyž daleko zassli/ přitowaryssyl se k nim třetj Muž: ptali se ho oni/ kamby šel? Odpowěděl on/ že putuje k Grobu Swatě Walpurty Panny/ aby tam Pobožnost swau wylo-
nal/ a Odupsttůw dostal; poněwádž šlyssy/ že se tam mnozy Žazra-
towě stáwagj/ a mnozy & idě wšseligalých Dobrodinj od Pána Boha
tam dostáwagj/ na Přjmluwy té Swatě Panny. A dyž poněkud
spolu šli/ položili se w chládku/ aby odpočinuli. A hle tdyž ten po-
božný Pantnjšpal/ tj dwa chudobnj Mužj/ domnjwagjce se že v ně-
ho Penjze nadgau/ wkratně ho zabil. Potom se počali bát/ a šta-
rat/ co s geho Tělem magj dělat/ a kde ge schowat/ aby prozrazení
nebyli. Wzal ho tehdy geden na swá Kamena/ aby ho někam z Ce-
stj zanesl/ a zahodil daleko/ aby tať snadno nalezeno nebylo. A hle
žazrat se wklazol weliký: to mrtwé Tělo tať se ho tuze Kutama oko-
lo Arku drželo/ že ho z sebe nigal zhodit nemohl. Šsel tehdy s tim
štrašným Břemenem welmi teskliwě a s štrachem: a w tom počal
se s nim geden geho Přjtel/ a ptal se ho/ eoby to na sobě nesh? gemuš
on se přiznal a prawdu oznámil/ co wdělal/ a gal toho zabitého Tě-
la z sebe pozbyt nemůže/ y prosyl ho aby mu od toho Břemena po-
mohl. Šmilowal se on nad nim/ a dobyw Tesáta/ chtěl Kuce to-
mu vmelema zwrjnat/ a tať Přjtele sweho wyswobodit. Ale gal
bljž k němu přjštaupil/ hned y on diwným Žazratem a diwnau Mo-
cy newiditedlnau byl připogen k němu/ že ani šelat/ ani odgjt od ně-
ho žádným špůsobem nemohl. Wznagjc pať w tom welikau Moc
Božj/ šnázně a bez meškánj se Pána Bohu modlil/ za Odupsttěnj
prosyl/ a Swatě Walpurty za Přjmluwu: pročej y hned tať zpro-
štěn byl; wšsal Přjtele sweho neopustil/ a s nim šetrwal, a šsel. Ten
pať Wrah nemoha děle trpěti toho Břemena na sobě/ a štydj se. Li-
dj y bogic/ tdyž ho nigal zhodit a z sebe zbyť nemohl/ donešauc ho
až k Keynu Ajece weliké/ sám šebau do té Ažety hodil/ chyc se y s tim
Tělem wtopit: ale nechřěla ho Woda trpět: nybrž ho na Břeh wy-
hedila y s tim Tělem/ které na sobě nosyl. Widauc to Přjtel geho/
a tomu se djwic/ běžel do Blášttera Swatě Walpurty/ a tam ozna-
mil co se štalo/ a co se gestě děge. Wšly mnozy k tomu Djwadlu/
a tať zpartili/ gal jim oznámeno bylo: a djwili se weliké Mocj Bo-
žj. O tom piše Surius to: 3. 1. Maji. (in Dauroult. cap. 3. Tit. 17.
Exem. 5.)

Piše tať Baron. že tdyž dala zrádně zamordowat Kliffryta
Brálowna Englická Edwarda Brále Englického/ gemuš ona Ma-
cohan

cohan byla/ proto aby Syn gegj tu Cestu Brálowstwj Engličého došehl/ a záwidjc mu Pohřebu slawného na poswěceném Mjstě/ to gest w Kostele a w hrobě Brálowském/ dala ho zatopat na Mjstě obecném tegně; aby tal y Památka geho y Aučinel gegj ukrutný na gewo newyffel. Ale Pán Bůh wygewil patrnými znameniji kde geho Tělo leželo; nebo Gasnosti z Uebe zstupowaly weliké na to Mjsto/ po kterých Lidé poznali/ že tam zatopáno bylo Tělo newinně zabitého toho Bráte. Potom dal Pán Bůh/ že se v toho Swatěho Těla mnozy Zákratowé stáwali: tam stepj Zratu nabjwali/ tam hlusy Sluchu dostáwali/ a wseligalými nemocmi obrjzenj Zdrawj dostáwali. Bdyž pak ta Wraždinice sama tam na Kosi get chtěla/ ten gegj Bůh před tim wždydy powolný a krotký/ žádným způsobem tam gjt nechťel agi nest/ a ani z mjsta postaupit/ galkoliw od Sluzebnjšw nucen a bit byl: potom ani druhý Bůh toho wdělat nechťel. A kterýmjsto Zákraty pohnutá Křšřdyta weliké Počánj činila za ten swůg štjch dokud žiwa byla. Pisse o tom Baron: že se to skalo Léta Páně 978. (in Daurout. cap. 10; cit. Exem. 2.) A tal Pán Bůh diwně wygewil Wraždju/ proto že ten štjch a ta newinně wylitá Břew wolala do Uebe na Pomstu.

Diwný talé Příklad nacházým w Bnjze žiwotůw Swatých Otcůw o galéms Wrahowi/ který Pacholátto malé a newinně byl zamordowal: a litugjc toho štjchu/ dal se do Blášttera/ a Mnjchem zůstal/ a wstawičné Počánj činil za ten štjch; ale Pologe předce zádného neměl: neb to Pacholátto/ to gest Duffe geho/ w každém Mjstě/ y w Kostele/ y ldyž se modlil/ ldyž k Stolu Páně šel/ y ldyž s ginými Pokrmu vjzwal/ y ldyž spal/ a ldekoliw byl/ wlazowalo se mu/ a wždydy mu domlawwalo: Pročs mnezabil? Pročs mne zabil? a tu Domlawwu od Duffe toho Pacholátka musel snášset dewět Let. Nema gjc tehdy Pologe žádného/ a nemoha toho Trápenj sneš/ šel k Opatowi toho Blášttera/ a prosyl ho/ aby mu geho Dvěřstě Sřaty nawrátíl/ že musy zas býť Dvěřstým Cjlowěkem/ a Poluru za zly swůg hřjch před dewiti Lety spáchaný wylítat. Pral se Opat na přjčinu y na ten hřjch: a on wšsedno mu oznámil/ co a gal učinil/ a gal Pologe neměl w tom Bláštřeě wplných dewět Let od toho Pacholete: y dal mu Opat geho Sřaty/ a on obleknanc ge šel z Blášttera wen: a gal přišel do Města Drospoli/ poznali ho/ a gali: a nedlauho s nim mesřagjc/ Glawu šit mu dali. O tom napsal Sophron. in Prat. Spirit. cap. 166. (in Horto Past. Tract. 4. de Charit. Lect. 5. Prop. 2.)

Z těch přednějšých zřstoriy widjme / že Arew Lidská newinně wylitá wolá do Nebe na Pomstu: a tať dlanho wolá / az Pán Bůh wyslyší / a Wraždlnjka wygewj / a pomstj. Gistá wěc / že Slowa Boží se naplnj. A poněwádž Pán Arysus mluwj / že nic nenj tať tegneho / aby nebylo wygeweno / gať napsal S. Matausa Ewangeljsta w Kapit. 10. Tať ani Wražda tať zakrytá nebude / aby nebyla wygewená.

Kapitola Druhá.

O druhém Hříchu do Nebe na Pomstu wolagickým.

Druhý zřich na Pomstu do Nebe wolagický / gest Sodomský aneb Vlémý: a proto se gmenuge Sodomský / že Obywatele Sodomy / nědeggšého Města w Zemi Bananegské / tim zřichem sprzněni byli / a pro něj přebrozně spolutowánj gsau od Pána Boha. Gmenuge se tať Vlémý ten zřich / snad proto / žeby lépe bylo oněmět / než gey gmenowat; podlé toho co pisse S. Pawel w Epistole k Efezským w Kapit. 5. Wšeliká Nečistota smilná ani nebuť gmenowaná mezy wámi. A co djm / že ani gmenowán nemá byt zřich ohyzdný / a žeby lépe bylo oněmět / než gey gmenowat: Pojm Prawdu: Lépeby bylo vmjst / než se ho ldy dopustit / aneb na to pomyslít / aby se ho dopustil. Prowáděj pať ten zřich Sodomský mnozí Lidé / gať ti kterj negsaw w Stawu Manželském / tať ti kterj w něm gsaw. Prowáděj ten zřich několikerym způsobem: ale poněwádž se to ani gmenowat nemá pro welikau Oplzlost / pro šanbu a Mrzlost zřichu toho; a snad aby se něldo spjsa zlému nena wčil / než od něho přestal / musím střjdmě o tom psát.

Prwnj způsob Sodomského zřessenj / gať se ho Lidé chljpj a bezbožnj dopaustrěj / wypisuge S. Pawel Apostol w Epistole k Řjmanům w Kap. 1. totj / ldyž tělesnau šanebnost ldy prowádj s jobě podobným Dohlawj / Pacholj s Pacholjem / Mládenc s Mládencem / ženštkě Dohlawj s ženštkým: a to gest ta Ohyzdnost zřichu toho / že gest proti Bohu Stwořiteli / kteryž natjdiť Plozenj Djetel Manžela s Manželkau pořadnau: a taťowj Sodomatj nehledaj Plodu / ale hanebně Chljpnosti tělesné / od Pána Boha přjsně zapowěděné: ano y proti Kozumu Lidskému a proti Půrozenj hřessj Sodomatj.

Tim Sřichem Sodomstj Obywatelé hřesřwali a se spržiowali/ bez Šrudu a bez Vážně Božj: a chtěli y s dvěma Angely/ kteřjz w Špůsobu dwauch krásných Mládencůw do Města Sodomy wessli před Wečerem/ a Lot Patriarcha ge do swěho Domu wwedl/ tak šmilně hřesřyl/ a pro tu přičinu Autol wđělali na Dum Lotůw: ale Lot ge odwáđil mnohau Křečj od tak hrozneho Sřichu/ řka gim: Učinte/ prošřm Bratřj moji/ nečinite zleho tohoto. Mámě dvě Dcery/ kterěz řsau gešřě Muže nepoznaly/ wywedut ge ř wám: y požjwegte gich gař se wám lřbj: toliko s řěmito Mládency toho hřjchu nečinte. Ale řdyž oni od swěho neshlechetného Numyslu přestát nechřeli/ Angelé Božj Šlepotan ge ranili/ tak že celau Vřoc Domu Lotowěho a Dweřj geho hledagjce nagit nemohli: a na druhy Den hněd ge Pán Bůh hrozně trestal/ dšřte na ně Šmolu a Oheř; nimž oni se pálili/ a potom do Země s Městem a s celau gegich Braginau se propadli: gař o tom pišse Mojžiš w 1. Anjze/ w Kap. 19.

O druhém Špůsobu Sřichu Sodomšřeho pišse také S. Pawel w prwnj Epist. ř Aorjnt. w Kapit. 6. totjz/ řdyž něđo/ buď Mužšřeho aneb řenskěho Pohlawj/ šám s swřm wlastnjm Tělem hanebně zahrává a hřesřj/ a Chřipnost neřáđnau řělesnau prowáđj: a toř také gešř řřich welmi welikř: a wšřat čařřo a z huřřa se páčřwá od rozpustilřch/ wyřasěnýřch a zbugnělýřch bohapřáđnýřch Lidj/ kteřj nechřěgi Bůgnořři Těla swěho křotit Pořřem/ Prácy a Mřtwnjmi řatowě Bůgnořři/ a raděgi mu řau řanebnostj powolagj/ a Pána Boha na sebe ř welikěmu a gřřřěmu řněwu popauřegj.

O Sodomatřjch a Welikřři Sřichu řoho Těmeho welmi ohyzdněho/ pišse Mojžiš w prwnj Anjze w Kapit. 18. že wolá do Těbe na Pomřřta/ aby Pán Bůh řěle na něg se nedřwal/ ale přjřně mřřil a trestal/ řdyž řakřo Šlowa Božj klade: Řřik Sodomšřřch a Šomorřřch rozmohl se/ a hřřch gegich obrjžen geřř náravně. A potom řakřoby se milř Pán Bůh řřwřl a pochybowal nad řakřowau Neshlechetnořři/ řka: Šřřaupřm/ a pohledřm/ řđali Řřik řen/ kterř přjřřel ře mne/ řřutřem řokřnalj/ řili řak řenř/ abyř poznal. Řakřoby milř Pán Bůh řell: Něžđá mi se řo ř Wřřře podobně/ aby Řidě řakřowau Neshlechetnořř řěli páčřati/ aneb aby řěl řakřowř a řak neshlechetnýř řřich w Řidřřřm řokřolenj naležen břři. Řřerěhořřo Sodomšřřeho Sřichu welikřř se poznati můžě z řokřuty/ Třřřřánj a řomřřřř/ řřerau ge trestal Pán Bůh; neb řak řđ řřřřmo Šwate: Pán Bůh řřřřřil na Sodomu a Šomorřř řřřřu a Oheřř z Těbe/ a podwřřřřřil Měřřř

Města ta y wšednu wůkol Traginu; wšedy Obywatele Měst/ a wšednu Zelenost Země. U tu Zemi někdy welmi krásnau a aurodnau ob-
brátil w Moře mrtwé; w kterémžto ani Ryba žiwa zůstati nemůže/
a nic tam wůkol bydleti a obžiti nemůže/ ani Člowěk/ ani Pták/
ani Živ; a to tak geště zůstává přes mnoho Set Let. Protož se
má lazdy toho Hříchu Sodomského hroziti/ a Zněwu Bojsho tak
lehce newššymati. Gešliž Pohanům Ueznabohům Sodomským a
Gomorským neodpuštil/ ale tak přísně a hrozně ge trestal; zdaliž
Křesťanům odpušti? ano mnohém přísněgi trestati ge bude/ a do
hlubššého Pella odsandj.

Tj/ kteří takowým Hříchem Sodomským nalazenj gsau/ těžce od
něho přestawajj/ a z řjda se napraviti dajj; galož y onen Mláde-
nec (wšak bylli hoden Mládencem gmenován býti/ aneb raděgi
Kuffiánem hanebným/ Sodomatem/ a wjc než Durwářem) který/
ač se mnohokrát spowjdal z toho hříchu hanebného Sodomského/
wšak se wždydy zase nawrátíl do něho. Naposledy pa/ ldyz geho
Spowědnjst ge napomjnal a trestal/ proč se tak často w takowý
welký a hanebný Hřjch zase nawracý? sľibugjc wždydy je se polepššj/
a že se nikdy nepolepššuge. Odpowědel on: Otče Duchownj; nechcý
tě gij wice oklamati/ a sľaleššnými Sľiby a Sľowy swými sľozowa-
ti. Uebo to wěz/ ldybřch Pello hořjcy otewřené z gedné strany wi-
děl/ a w něm dábluw nesčisľný počet; a z druhé strany/ ldyz mne těle-
sně Polussenj napadne/ Osobuť Kuffského Pohlawj k hřessenj tělesnému
měl/ tehdy bych od té Uesľechetnosti a Uawyllosti nemohl přesta-
ti/ bych se pať hned měl po Aučintku hanebném sodomském do Pella
horaucýho mezy dáblu na wěčné Zatracenj dostati/ y s tím s kterým
bych hřesľyl. O tom pišse Collector Spec. Exempl. (in Spec. Exempl.
Tit. Zodomia. Exem. 9.) Z toho widjme/ gal tělesný hřjch/ a zwľá-
šřě Sodomský/ Člowěka zasľepuge/ a zatwřzuge; tak že ho přestati
nechce; ldo mu přiwylne.

To ať posawád wěššým Dilem gsẽm psal o těch Sodomatjch/
kteřj s sobě podobným Pohlawjm hanebnost tělesnau prowáděgj:
nawrátjme se zas/ a budu dále psat o těch kteřj sami s swým Tělem to-
činjwajj. Magj pať takowj wědět/ gal geho kolw oni gsau Stawu/
Wěku aneb Powolanj/ je sami s sebau Tělesnost chľipnau prowá-
děgjcy welikého hřjchu se dopaušřěgj/ a gisťeho a těžkého Trestánj
newgdau. O takowřch S. Pawel pišse w prwj Episť. k Korync.
w Kapit. 6. že do Kráľowštwj Bojsho se nedostanau. A tak mu-

sejg mezi ďáblý do Ohně Pekelného: a tam budou brát Žáplatu za takové hanebné Kuffianstwj w Ohni Pekelném.

A ten žjch Sodomareňj a swého vlastnjho Těla hanebné Poruffowanj tak mrzutý a smradlawý gest/ že ho ani ďábel snešť a geho smradu štrpět neimůje. Pisse Tomáša z Bantyrpratu o gedné ženě/ která liháwagje w swém Ložj sama s sebau sodomský hřešťwala: a tak dlanho to dělávala a na tenžjch nedbala/ až ďábel se gi ozwal/ a pliwage řekl: Pffj/ pffj/ pffj. Cžehož ona se tak vletla/ že bez mešťánj k Spowědj běžela/ a s pláčem welitým těch hřjchůw se spowdala/ a Počánj mnohem wětšj řonala/ než gi od Otce Duchownjho vloženo bylo.

Byla gestě giná žena/ která týmž způsobem sama swé Tělo hanbila; a to tak dlanho/ až ďábla slyšela že gi hrozyl/ řka: Age misera, age quod agis, benē tibisolvertur in proximo, quod nunc agis. Cžjst to bjdná chlipná a nestydatá žena/ čjst co čjnsj: w krátkem čase ti to perně placeno bude/ co nynj čjnsj. To ona slyšyc/ welice se také vletla/ a k Spowědi běžela/ a tolitež s pláčem se těch hřjchůw spowjřdala/ a Počánj welitě činila. A že se pro ty hřjchy Pomšty Božj welice bála/ tan Bázni Wěku sobě vkrátila/ a vmřela: a co na tom Swětě Potuty newystála/ a newyplatila/ to w Otčjstcy doplnila. Tak opět pisse Thom. Cantipr. lib. 2. c. 30. Par. 3. & 4. (in Spec. Ex. Tit. Zodomia. Exem. 1. & 2.)

Gak pat to gest welitě žjch Sodomareňj s vlastnjm Tělem swým/ poznáme také z Trestánj/ kterým Pán Bůh takové hřjssnjky trestawal. Prwnj Příklad pisse často gimenowaný Thom. Cantipr. tento. Byl gedn Mládeneč z wzacného Rodu possly/ který se nestiastně přichytil Towaryše galéhoš smilného/ který ho navčil s Tělem swým hanebně sodomský hřešťw. On tomu se navčjc/ často to potom dělawal; aniž se od té žanebnosti odwest dal. Ano ldyž Duchownj Staw na sebe wzal/ a Danownjstem wčinen byl/ toho hřešsenj nezanechal. Cžasu gehnoho přigeli k němu Přátelě geho s mnohými Služebnjky/ a on ge vhostil gak náleželo. Adyž bylo po stwořtne Wěčeti/ šel on do swého Pologička k Odpočjwánj/ a ginj se také wzešlli: tu on po negatě chwjly nenadále welitým hlasem počal řičet. Wstali wšřdnj Přátelě a Služebnjcy geho/ a k němu se sešlli/ a wtali se ho/ co se mu tak nenadále přihodilo/ a coby mu bylo: ale on řičel/ a w Ložj se swjgel/ ani gim Slowa neodpowěděl. Vletli se tehdy wšřdnj/ a poslali špěšně pro Děkana a pro gině Danownjky:

wyjšly: a tj také hned se tam nagjti dali. Dělan pať sedjc v něho/ napomjnal ho mnohau Křečj/ aby se z hříchůw spowjdał/ a k Pánu Bohu o Milosřdenstwj wolał/ řka: Poněwadž widjme wšřdni/ že s tebau nebezpečno gessť/ a žádný z nás ani z giných Lidj tobě pomocu nemůžē/ Pán Bůh sám můžē; pros ho za hříchůw Oduštěnj a za Smilowánj. Ale on sřeredně pohljdnauc na Dělana/ skřikł: Běda tomu/ který mne tomu šřesťenj navěil. A opěť wolał: Tlač/ a nať gá mám k Pánu Bohu wolať a za Smilowánj ho prosyti/ poněwadž gjz widjme Pelle otwřěně/ a mjsťo mně w něm připrawenē: a widj m také gat dábly w přitomnj šřogj/ a mě Duffe očeláwagi/ aby gj wzali/ a do Pelle whodili: a to powěďw začwal/ a obrátjc se na stranu/ žiwot dołonal. Tak hle nestiaštný Sodomat zly konec žiwota wzal: a horšřj w Pelle žaplalu. O tom pišse Thom. Cantipr. lib. 2. c. 30. Apum. (in Spec. Exempl Tit. Docere. Exem. 3.)

O giném Sodomatřkém Mlādency / který sám swě Tělo hanebně porušowal/ a tak hanebně Chlipnosti hleděl/ toto psáno nacházj m/ že kdž to často dělawał/ a Spowědnjškům swým se napraviti nedal/ ani se w čem polepšřit chřel/ času gedneho kdž ho ta chlipná žádost napadla/ šsel do Pologička na stranu/ aby to tam wdělal: ale nestiaštně tam wessel! nemyslic/ že ten geho hanebný Štutel bude poslednj/ a potom že mu dābel Arť zakrautj/ a Duffj geho do Pelle whodj; což se mu hned stalo. Zůstal tehdy ten smilný Mlādenec w tom Pologičku od dābla zassřecený/ a žádný newěďel tam se poděl: až giný dābel z gedneho Cšlowěla/ ktereho byl poseďl/ kdž ho Duchownj Lidě wyhāněli/ zasmāl se radostně/ a řekl: hle w onom Měšřě (gmenowal to Město) Towaryšs můg dābel znamenitý Štutel provedl. Mlādence gedneho (také ho gmenowat/ y Dům w kterém se to stalo) kdž sám s swým Tělem sodomšřy hřěšřl/ vřal za Arť/ a odwāzaw Podwazel od geho Uohy/ na něm gey na Trámu oběšřl/ a wisiť tam w tmawém Pologičku. Neb Angel Strážce geho nemoha se tomu hanebnému Kuffiánšřwj děle djwat/ a trpěť ho/ powolil dāblowi: aby se Batem wdělal/ a oběšřl ho na Trámu/ a tak mu zaplatil. Newěřili tomu ti/ kteří to slyšeli od toho dābla/ aby to Prawda bylo: pročež poslali tam spěšně na Přezwědy/ a nasslo se tak w skutku. O tom pišse Recupitus tr. 1. Indultriari, bona mortis n. 21. Et ex eo Author lib. Castitas mortal. gen. cap. 3. pag. 37. & sequ. A tak wzal y ten hanebný Sodomat hroznan/ ale sprawedliwan žaplalu za swau Třetisťotu.

Hedna také žena w tom hanebném Sodomáiském štichu zemřela/ a pohřbená gšanc na Archowě/ gehož hedná nebyla/ takto spotutowaná byla: hned první Tlocy galás černá Swyně s sedmi Prasaty černými tam přišla/ Tělo gegj z hrobu wyrpla/ Andy gegj wšfedy roztrhala/ a Střewa poružnu žalostiwě rozvlátila: a potom ta Swyně y s Prasaty hned se stratila/ a welikého Smradu po sobě nechal. Pišse o tom Thom. Cantiprat. loco cit. (in Spec. Exempl. loco cit. Exemp. 5.)

Giný opět Sodomáť/ gša tim neschetným Činem winen/ gdauc přes zelenau Lusa/ widěl že Trawa zelená pod geho Tloha ma tal vschla/ galoby od Ohně spálená byla; tal že wšfedy geho Sšlápěge bylo znáti: kterýž také/ gal neschetně byl žiw/ tal bjdně a nestiastně zabynul. O tom pišse často gmenowaný Thom. Cantipr. loco cit. (in Spec. Exempl. loco cit. Exem: 7.)

My pať čtauce/ aneb slyššyce/ tal diwné Příkladý / pomysleme/ gšstliž Pán Bůh tal hrozně a přisně Sodomáře na tomto Swětě trestáwal/ galž ge trestati dá w Pelle: Ach tamě oni hořeti budau w Plamenj nevhasytedlným na wěly/ bez wlewenj a bez konce/ w Gezeťe hořicým Sýrau/ Smúlan a Ohněm/ gal S. Jan Apóstol pišse w Anjze žgwenj swěho w Kapit. 21. Protož otewři Oči smilný Člowěťe/ a coby ti ta hanebná Chlipnosť přinesla/ zdráwě rozwažšg.

Kapitola Třetí.

O třetím štichu do Nebe na Pomstu wolagicým.

Přetj štich na Pomstu k Pánu Bohu wolagicým gest Dřistlání chudých a robotných Lidj; Jtem Wdow a Syrotkůw / a gim štiwody nespravedliwé Činění. že tomu tal gest/ a že talowj Mátistkowě hřichem velikým gšau/ a že do Nebe wolagi na Pomstu/ poznawáme to z druhé Anjhy Moggjšfowe/ z Kap: 2. kdež takto psáno gest: Šynowě Nzcabelstj (w Egyptě) wzdychajice pro Roboty/ wolali s Awjlenjm k Pánu Bohu: y wštaupil Dřil gegjch k Bohu: y wšlyšel Bůh Awjlenj gegjch. A w Kapit. 3. té Anjhy pišse Moggjšf: že sám Pán Bůh mluwil k němu tato Slowa: Widěl gšem Trápenj Lidu mého w Egyptě/ a Dřil geho slyšel gšem/ pro Dřisnost těch třetjz gšau wštanowenj nad Robotami: a poznaw Bolest geho/ zštaupil gšem/ abych gey wštwobodil z Kulan Egyptštych:

řých: a abych wywedl ge z Země té/ do Země dobré a prostranné/ do Země kteráž teče Mlékem a Srdym. Protož Král Synůw Izraelských přišel ke mne/ a widěl gšem Trápenj gegich/ kterýmž ge Egypstj vřískaji. Tak Pán Bůh mluwil. Z těch tehdy Slow pastně rozumjme/ že Vřískanj Bližnjho toho koliv/ zwlássi chudobného/ Poddaného/ Wdowy neb Syrotka/ gest hřích weliký/ do Nebe wolagjcy a Pomsty od Pána Boha žádajcy. Protož y ginde Pán Bůh napominá/ aby žádný žádnému Vřískůw a Křiwůw nečinil/ Bdyž takto w druhé Knize Mojššowě w Kap. 22. mluwj: Wdowě a Syrotku nebudete škoditi. Budeteli ge vřískati / oni wolati budau ke mně/ a gáči budu slyseti Král gegich: a rozhněwá se Prchliwost má/ a poteput wás Měčem: a budant Manželky waffe Wdowý/ a Synowě waffý Syrotcy. Tak Pán Bůh mluwj.

My pak z těch Slow widjme/ gal Pán Bůh zapowjdá Vřístky činiti Wdowám/ Syrotkům a giným nuzným a poddaným Lidem/ a gakan Polutan trestati hrozý Vřásljnstý a Tyranny. Kteréžto Boží Vřástenj a Pohřžby byloby winšowat/ aby wšydni Wladatj tohoto Swěta znali/ a pamatowali: saudjm/ žeby méně slycháno bylo Vřásljánj o Křiwodách nebohého Lidu poddaného. Ale je mnozý na to nic nedbagj/ a předce wšseligaké Vřístky Lidem dělajj/ Pláč těch/ krej Křiwdy a Vřístky trpj a Vřásljánj gegich gde do Nebe/ a Pán Bůh swým častem Tyranny štesce. Slysime Příklady.

Adyž před Dawidem Králem Izraelským žalowal Natan Prořol/ že Bohatec gedem/ magjc mnoho Dobytku swěho/ wzał chudobnému Člowěkowi gedinkau/ a tu poslednj/ Owčičku/ a zabil gi/ a šostinu připravil Přjtelj swěmu/ a tázal se Dawida Krále/ čehoby zaslawil takowý Laupežnj? Odpowěděl Dawid: šoden gest šmrti/ šdo gest takowau wěc wdělal: a za gednu Owcy dá čtyry Owce/ proto že wděnil takowau wěc/ a od toho se nezdržel. Z toho my Čtenátj widjme/ gal přjšný Ortel na Dítě Lidšče wydan byl od toho Swatého Krále: gako tam psáno gest w druhé Knize Králow: w Kap. 12. Ale posledhněme gal Pán Bůh Lidšče Dítě mřil a trestal.

Byl gedem Swatý Břstap / Juventius Šménem/ chudřch Lidj/ Wdow a Syrotkůw šástupce weliký a Pomocnj. Časj gednoho přjška k němu Wdowa gedna/ a štjžnost wedla / že Wěřitel gegi/ od kterého byla Peněz nětco wppůgčila/ žáda od ni dwognášobně colit/ co byl gi půgčil: a poněwadž gi welitau Křiwdu a Vříst činj/

a přilís neliďsty od ni Dluhu vpomíná; a to dwaťrát toliť/ toliť byla wypůgčila/ prospyla ho aby gi w té porčebě zasláwal. Wyslýfšic gi Swaty Biskup/ zawolal Jáhn swého / a poručil mu/ aby s tau Wdowau šel k tomu Wřitelowi/ a aby ho Gmėnem swým pozdrawil/ a řekl mu: Otec twůg Duchownj/ Biskup prosj tebe/ abys přestáwal na tom což twého gest/ a aby nežádal od této Wdowj čeho tobě powinná není/ a čehos gi nepůgčil/ abys šnad toho/ což máš/ nestralil. Gestli pak tebe nebude chrjt slyšet/ a této Wdowj s pologem necháť/ toť hlé máš tal mnoho Zlata/ gať mnoho on od této Wdowj žáda/ deg mu ge / a odegdi. Wytonal to Jáhn wšsedť/ co mu bylo od Biskupa poručeno/ a oznámil mu wšsedť slowa geho; ale Srdce toho Lakomce od Lakomstwj odwrátit nigal nemohl. Pročej dal mu Zlato / které s seban od Biskupa přinesl. Ale ten Lakomec gať Zlato přigal/ hned náhle umřel / a padl na Zem. O tom geho náhlém Zahynutj řdyž Lidě slyšeli / djwili se / a chwálili Pána Boha / kterýž se vjima Wdow a řech kreťj Řiwdy a Nátistj trpj. O tom pišse Surius 12. Sept. ex Paulo Diacono. (in Dauroult. cap. 6. Tit. 42. Exemp. 4.)

Cysatowna Eudoxia, Manželka Arčády Cysate Konstantynopolitánskeho/ Wdowám Nátistj a Řiwdy nemalé činila/ řdyž gednu Wdowu o Koly dědičnau připrawila/ dtuhé Penjze wzala: a že S. Chryzostomus/ Biskup Konstantynopolitánský/ řech Wdow se vjimal/ a Řiwdy gim činit zbrašowal/ proto y gemu řečená Cysatowna Řiwdu welikan wdělala / zgednagje to / aby wypowěden byl do cizých a dálekých Zemi. Co se stalo? Gať ten Swaty Biskup wygel z Konstantynopole / a do cizých Pohanských Zemi se doštal / y mnoho zleho tam zakusyt musel / y mnoho také Lidj k Wjře Řestianské přiwedl. Potom řdyž se Papež Řjmský w to wložil / a wetegný Sněm Cyrlewnj / nasesl Cysat Chryzostoma do Konstantynopole na geho Biskupstwj powolat: ale on na Cestě swatě žiwot dočonal / a pohřben byl w Měště Románském. Co se dále stalo? Ğněw Bojž na Cysate y na geho Manželku náhle přišsel: Nebo Powětj weliké a hrozně Arupobitj na Město Konstantynopole zpadlo / a Cysatowna wpadla do Nemočy / a čwrtého Dne umřela. Ale ani tu Ğněw Bojž nepřestal; nebo w gegjm Ğrobě weliké Bauenj každého Dne a každě Nocy slycháno bylo / až se po Bosťele / w kterém pohřbená byla / rozlihalo / a Lidem strachu mnoho dáwalo. Po třideceti Letech / řdyž panowal Teodozjus / Syn Arčádyřuw a Ğudo;

Ludorie/ nemoha děle snášeti toho Bantenj w Grobě swé Mateře/ wyžádal aby Tělo Swatého Chryzostoma gemu do Konstantyno- pole přenesť bylo povoleno : ale žádným způsobem ono se z místa wyzdvihnout nedopustilo; až Cysář Teodozrus Prosbu welilau a polornau psanau k němu (galoby gestě žiw byl) poslal/ a gi uctiwě na geho Prsy položili. Potom tojz giž s Pobožnosti bylo přiveze- no to Swatě Tělo na Břech Matky proti Městu Konstantynopolis wsebl Cysář na swůg krásný Sfřf/ a weliké množstw Lidu z Města Konstantynopole na mnohá Sfřfich wygelo také proti němu : ale Cysář to Swatě Tělo poručil wnest do sweho Sfřfu / a drabými Dobercy ge přikryt. Tu opět weliký Dřw se stal : nebo před tim byl welmi pěkný a libezný čas/ a ticho na Moři/ a hle sřhl se nena- dále weliký Dřw/ a ty wšedcy Sfřfky na ruzno rozehnal : Cysářský pal Sfřf/ s Tělem Swatým přihnál k Koly oně Wdowy/ kterau byla Cysářowna Ludoria té Wdowě mocně wzala/ a Chryzostomus se Wdowy vjmal/ a Křiwdy gi činit nedopauštěl. Potom zas pě- kný čas a libezný Wěstičel byl na Moři a Dřissenj weliké/ a Tělo swa- té k Přistawadlu Konstantynopolitánskemu se připravilo y wšfy- dni ginj Sřfowé : odludz na Poručenj Cysáře wloženo bylo to Swatě Tělo na Wůz Cysářský/ a slawně do Města wzeno. a po- tom do Kostela Swatých Apofftolim wnesseno. Cysář pal Teo- dozrus polorně klel na swá Bolena/ a prosyl Swatého Otce Chry- zostoma/ aby giž odpustil hřichy geho Rodičům a wšedcy Křiwdy/ kteréz mu dělali za žiwobytj/ a Dřissem gegich aby wyžádal na Pánu Bohu Polehčenj. Dále prosyl polorně ten Cysář/ aby to Bantenj w Grobě Matky swé Ludorie/ kteráz Chryzostomowých Křiwd ney- wěstř přičina byla/ giž přestalo : a wyprosyl : nebo od toho času ža- dneho Bantenj w tom Grobě slyšet nebylo. A tak po třidacti a pěti Letech to hrozně Bantenj přestalo. Wšedchen také Lid přítomný wolal/ a modlil se: Regredere in thronum tuum, ó Sancte Pater! Ua- wrať se na Biskupskau Stolicu twau/ ó Swatý Otče! Gimž on/ galoby gestě žiwý byl/ odpověděl: Pax sit vobiscum. Pokoj budij swámi. A tak ten Swatý a sřdnatý Zástupce chudých Lidj/ Wdow a Syrotkůw/ w slawném Grobě pochován byl. O tom se nacházj psáno w žiwotě toho Swatého (in Horto Past. Tract. 2. Tubz Lect. 7.

Mstil tehdy Pán Bůh diwné a hrozně Křiwdy Wdowám/ a Sy- rotkům y giným třerým koliw učiněni/ a ani Cysářům neodpusťil; e

mštil mnoho let/ gat všem napsal: ale mštil ještě jinát trestal Dítě
 te Lidského a Trápice nevednoho/ o nichž w rozličných Anghách
 psáno jest: ale gá tuto vednu toliko zřstori přednesu. Za Brále
 Grandého Theodoberta byl negaly Parthenius Brálowský Wla-
 dat/ který obecný Lid Berněmi velikými obrězowal/ a wšeligaté
 gim Vlástky dělával/ dauffage w Ochranu Brálowšťau: a Lid
 obecnj pro Brále nic mu wdělat a mštit se nesměl/ a nemohl.
 Ale po Smrti Brále wšechen Lid se zbawil/ a zabít toho
 Dítě Parthenya vsylowal: což on widauc/ vřel do Města Try-
 era/ a dožádal se dwauh Biskupůw/ aby ho pod swau Ochranu
 přigali/ a swau Řeči Lid zbawěný spologili/ a Bezpečnost mu
 spůsobili. Dřinili tat Biskupowě/ a za něj se přimlawali: ale
 Lid welice hřtený odpustit Partheniowi žádným spůsobem nechtěl.
 Widauc Biskupowě že se Lid vpologit nechce/ a že s Partheniem zle
 bude/ wwedli ho tegně do Dostela/ a do Truhly Dostelnj ho položili/
 a Kauchem wšeligatým Dostelnjm přikli/ a Truhlu zamkli. Po-
 rozuměl Lid ~~zbaurlivý~~ že Parthenius se vtrývá w Dostele: pročež
 vřtem tam běželi/ a wšludy ho hledali: a když ho nitde nagit nemo-
 hli/ šli wšydní wen. A w tom gedem z nich vhljdagie Truhlu Do-
 stelnj welikan/ řekl k jiným: Gestě gšme toho Trápice nasseho w
 této Truhle nehledali: wraťte se/ a hledegme ho. Obrátil se tehdy
 Lid/ a poručil Dostelnjům Truhlu otevřít. syce že gi sami rozšelas-
 gj. Tatž Dostelnjcy nemoha odolat Syle a Wůli Lidu/ otevřeli
 Truhlu: Lid pať hledagie w ni/ nassel toho Parthenia/ a wřtá-
 hnauc ho wen/ ginj mu Pohlawtý dávali/ ginj ho bili/ ginj za Wla-
 sřtwali a táhli/ ginj na něj plili; a swázjce mu Kuce po zadu/ ři-
 želi: Dáť nám Pán Bůh Věpřjtele nasseho do Kutau nassjch. A
 tat wywedanc ho z Dostela/ k Slaupu přiwázali/ a Damenjm ho bi-
 li/ až ho zabili. A tat ten Lidský Dítě za swe Věšlechetnosti a D-
 trutenštwy wzał sprawedliwau Záplatu. O tom pišse S. Řehoř
 Biskup Taronský lib. 3. hist. Franc. cap. 36. (in Daurault. cap. 6. Tit. 40.
 Exem. 3.)

Maudie tehdy a swatě wdělat Ludwil Řjmský Cřsař/ Barla
 Cřsaře Syn/ když rozšlal Maže maudře/ Sprawedlnost milugjcy
 a hodnowěrné po wšech zemjch Wlastjch/ Vlěmedjch/ a Grandjch/
 aby se pilně dotazowali/ zdaliby lde Dřiwda galau od Wladatřuw
 wřpěli Poddanj; zwláště Wdowy a Syrotty/ a aby každemu Dřiw-
 du wřpěcymu Věštradu dělali: gat pišse Ado in Chron. Et. 6. Anno
 815.

815. (in Dauroult. cap. 6. Tit. 43. Exem. 3.) Ale gestě lépe někteří dy-
 henští Králové a Cysarové dělávali / kteří / a nebo Lidj hodno-
 věrné a Spravedlnost milagij w talowých Příčinách wysílali po
 swých zemjch / aneb sami osobně Audiency dávali Poddaným / a Dř-
 žnosti gegich slyšeli / a Vláhradu dělali každému Dřiwdu trpjcymae
 Vláshlnjty pat a ty wšedy / kteří Dřiwdu činili giným / přjsně trestá-
 wali. Gal pišse Martinus S. J. w Synenské Gřkoryi.

Kapitola Čtvrtá.

O čtvrtém Hříchu do Nebe na Pomstu wolagichm.

Do koliw z Pánůw aneb z Hospodárůw Mzdy Služebnjům
 aneb Dělnjům swým spravedliwěby nezaplátil / aneb s pla-
 cenjm dlouho odhládal / mělby za to Hřich welitj: a ten Hřich
 by také do Nebe wolal na Pomstu. Uediw se tomu žádnj / ani ne-
 domnjweg / žeby to Prawda nebylo: nebo ta Mzda gest galo krwa-
 wá / a těžjým Potem a Prácy / tal galo Arwi / zašlanžená. A poně-
 wádž Krew Lidská newinně wylitá wolá do Nebe na Pomstu / gal
 gšem w prwnj Kapitole tohoto Diju powědel / tak y ta Arwi zašlan-
 žená Mzda wolá na Pomstu / ldyž býwá zapřená / nezaplacená / aneb
 galým koliw způsobem zmenšená a wgará. Slyšme co Pán Bůh
 o tom porauči; mluwj on takto: Nežustaneč Mzda Dělnjka tweho
 v tebe až do Gtra. To gest: Sned toho Dne Dělnjkw twému za-
 plati / a neodhládeš s Placenjm ani do Zepřika: tal o tom čtme w
 třetj Anjze Moggjššowé w Kap: 19. A přjčinu toho dáwá Pan Bůh
 sám w páté Anjze Moggjššowé w Kap: 24. takto mluwj: Neode-
 přešš Mzdy Dělnjkw twému; ale w ten Den dáš geho Mzdu za
 Prácy přwe než Sluncezapadne: nebo chudy gest / a tim se žiwj: až
 by newolal ku Pánu Bohu protitobě: a počtenožby bylo za hřich.

Proti talowým také pišse S. Jakub Apostol menšj w swé Epi-
 stole w Kapit: 5. takto: Až Mzda Dělnjům / kteří gšan žali Dragi-
 ny waffe / kterauž gše gim zadrželi / křičj / a Dřil gegj wšel w Dřj
 Pána Zástupůw. Z kterýchžto wšedy Pišma Swatého Swěda-
 ctwj patrně poznáwáme / že Mzda zadržená a nezaplacená Dělnj-
 kům a Služebnjům wolá do Nebe na Pomstu.

Welmi známá gest Gřkorye. neb často gest na Kázanjch w Bo-
 ňeljch ohtáššowaná / o gednom Mnjchewu který od Dřiwozu přeš-
 Kja

Křesťu welilau w Saské Zemi dal se přewest Plawcům : a nemage
 čim zaplatit/ vmluwił se / že co neysspis Peněz gim náležity posse.
 Gšanc na ten spůsob od Plawcůw propustěný / zapomenul na ten
 Dluh y na swau Připowěd ; poněwadž ten Dluh welmi malý se mu
 zdál býti. A hle po málo tolikas Dnech vmiel ten Mnich ; a řdyž se
 žádná giná Winna před Božim Soudem na něm nenacházela / Du-
 še geho slla přjmo do Nebe : ale tam wgjt nemohla ; nebo ten Pe-
 něz od Přjwozu nezaplacený wždydy gi Cestu zastupowal / a tak we-
 litý se býti zdál / že wšecet Swěť přewyřšowal. Potom pak na wzá-
 enau Přjmluwu Swatých Angelůw powolił Pan Bůh / abyta Du-
 še do Céla swěho se nawrátila / a aby žádná Opata swěho / aby on
 tēm Plawcům Dluh zaplatil. Wstal tehdy z Mrtwých ten Mnich /
 a posadil se s welikým Podiwenjm wšech přjtomných. A řdyž wy-
 powědel co se mu na onom Swěť stalo / a proč do Nebestě Slawy
 wgjt nemůže : prořyl Opata / aby za něho zaplatil ten zaslaužený
 Peněz Plawcům : Opata pak co neyrychlegi poslal gim dwognásobnj
 Zaplatu : a ti Plawcy gał gi přigali / řekeny Mnich hned podruhé
 dořonal žiwot. O tom napsal Caesar. Haisterbach. tom. 11. cap. 35.
 (in Dauroult. cap. 6. Tit 43. Ex. unico.)

Muřin taso přewat gestře gednu Gystoryi / z které twrdj Gospo-
 dářj a ginj Dlužnjcy budau moct poznat / gał gest zle Mzdu zaslau-
 ženau zadržowat / a Dluhůw neplatit. Był gedne Gospodář zatw-
 řelý / který nerád platil čim byl tomu powinen. Był také on gedne
 chudobně Wdowě dlužen šest Peněz / a ona častto chodila k němu / a
 vpomjnala ho / aby gi zaplatil : ale on gi wždydy odhládal / a wše-
 ligal se wymlawagjc / nic gi nedal. Potom vmiel / a do Očistce se
 dostal / a tam těžce odbýwal za swě Neplacenj. Po mnoha Dnech /
 z Powolenj Božjho / wložal se gedne bohobogně Osobě / a oznámil
 gi / kam se dostal / a co trpj pro swě Neplacenj Dluhu : a doložil y o
 oně Wdowě / a gmenowal gi / a řekl : že gsem té Wdowě spravedli-
 věho Dluhu nezaplatil / a ona mnohokrát chodila mne vpomjnat /
 a gał wždydy gsem odhládal / a gi darimo trmácel / a předce nezapla-
 til / tolił ona Břotůw wdělala chodjc mne vpomjnat / tolił Xan mině
 řáby w Očistcy řazdeho Dne ohniwau Mrtlau dáwagj. Ale prošym
 řě / oznam to Dedicow mým / a že gich prošym / aby oni gi náležitě za-
 platili. Gestliž oni to wdělaji / že gał hned od toho Mrtšánj wyswo-
 bozen budu. O tom piře Joan. Herolt, ginál Discipulus, in Prompt.
 Exempl. Tit. Res injusta. Exem: 2.

Díl Třetí.

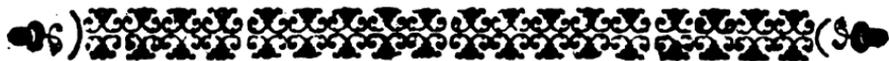
O čtyřech posledních věcech Člověka každého/ a o Věčnosti.

Předmluva.

Vše Author libelli, Castitas mortal. gener. intitu-
lati; parvi equidem, sed. verè auro scribendi, c. 5. pag. 69.
že byl Člověk geden / který říkával / že dřív než hř-
chu gatěmu toliw powolj a se ho dopustj / radjwá se
čtyr neomylných Kaddnjch a páteho Præsidenta / aneb
Wladáre / který wje má býti štetěn než oni čtyřj Kads-
bnj; a wradje se gich; ano gat gen pomysl na ně/ že hned hřichu ne-
chá/ a odřjlá se ho. Tázan gsau/ kterjby to byli čtyřj Kaddnj/ a kte-
rý Præsident/ aneb Wladar: Odpowěděl: Gsau čtyry poslednj wě-
cy Člowěka každého; totiz/ první Smrt/ druhý Saud Boží/ třetí
Peklo horaucý/ čtvrtý Kadošt Nebeská/ pátý pak nad ty čtyry gessře
strassněgššj/ gess Wěčnost. Maudře ten říkával/ a swatě y spaspte-
dlně tak dělával; neb takowým Přemyslowánjm proti wšelikému
Polussenj k hřichu/ proti zlým Těla žádostem/ a proti hřichu tak se
vpewnil / že nikdy nehřěššl: nebo tak psáno gess: Člowěče/ při
wšech věcech twých pamatuj na poslednj věcy twé/ a na wěky ne-
zhěšššs. Ulezyaššl w Kapit. 7.

A gisž tak gess: Abo pamatuge na Smrt / a gi sobě žiwě a o
prawdowě rozwažuge; a gatýmby sobě winšlowal nalezenu býť při
Smrti/ tak se chowá/ ten hřěššyt nebude. A opěť/ kdo žiwě pama-
tuge na hrozny a sprawedliwy Saud Boží/ a je před nim štáti/ a ze
wšeho odpowjdat musý/ a šlyšet y přigjt Ortel od Saudce Pána
Boha wydany/ nebude se hřichu žádného dopauššřt. Abo také na
Peklo horaucý / a na Muly a Trápenj / na Oheš náramně a ne-
wšlowitedlně pákšjwy a nevháštědlný / kterýž tam gess připraw-
ny

ny Šablům a šijšmčium nekagjčym / pamatuge žiwě / nebude hřessyř / aby se tam nedostal / a toho také netrpěl. Tak zas / kdo na Radost Nebestán a na Blahoslawnstwj které w Nebi gest / pamatuge / nedopuřt se hřjchu žádného / aby toho nestratil / co má w Nebi od Pána Boha připraweno a přisljbeno. A k tomu pamatugje / že Pello a Radost Nebestá bude trwat na wěty bez konce / a ti které se tam dostanu / že tam bndau na wěčné Wěty : takowý nikdy se nedopuřt zleho ničeho. Gá tehdy winřugje wřsedy Lidj k tomu přiwěř / aby nehřessyli nikdy / a aby dobře činj wřřli Zatracenj wěčného a Pella horaucyho / a dostati se mohli do Radosti a Sláwy Nebesté / o těch čtyřech posledních každého Cizlověta wěcch psáti w tomto třetím této Knjhy Dju badu : k poslední přidám o Wěčnosti / co ona gest / a co o ni wědět / rozgjmá / a myslit má každý Cizlowěť.

Rozdjil Prwnj.

Kapitola Prwnj.

O prwnj poslednj wěcy Cizlověta každého / totiž
o Smrti.

S Dyz o Smrti řmjnka se činj / nemá se domnjwat / žeby Smrt byla Obluda něgata / gatau Malij malowawagj / bez Těla / bez Bůze / a same toliko holé Kosti : anjž má kdo myslit / žeby Smrt byla Osoba welmi wřřřa / ženě podobná ; gatau někteřj powidagj je widěli. Ale wědět / že Smrt gest Rozlawněnj Těla s Duřř / kterau wweď na sebe Adam prwnj nářř Otec / když postlawen gřřauc w Káři Rozkoffe přěřřanpil Přilázanj Božj / kteréž mu byl Pán Bůh dal / aby z Stromu Dměnj dobrého a zleho Owocce negeď / pod Polutgu Smrti : neb w kterau by toli hodinu / kterého toliw Dne by to Přilázanj přěřřanpil / a geďby z toho Stromu zapowěděného / že Smrt na sebe wweďe. On pař nepamatugje na to Přilázanj / dal se namluwřt Manželce řřwě na to / aby lořřtował Owocce zapowěděného : a proto z něřřmrtedlného řřmrtedlným wčjně gest / y wřřřřni Potomcy geho / gař o tom napsal Moggjřř w prwnj

Dáje w Dapit. 2. a 3. A to tak Smrt wvedl na sebe Adam y na
 wšlecky Potomky swé/ že žádný Smrti vgit nemůže/ byt on mladššý/
 pětňegššý/ vrozenegššý aneb slynegššý byl. Protož prawj S. Dawid
 w žalmu osmdesátém osmém: Který gest Cizowěl/ genžby žiw byl/
 a nezšel Smrti? žádný gisť. A S. Pawel Aposstol w Epistole k
 židům psané w Dapit. 9. piše: Vloženo gest Lidem aby gednau w
 mřeli. A toť gest Smrt časná/ které wyhnant nelze žádnému. A
 ta Smrt přináššý Přátelům žalost/ ldyž jim milý a wěrný Přitel
 umře: giným přináššý Radosť/ totiž gegjch Žawisťnjtům a Uepřás
 telům/ aneb těm kterjž Dvjtku očetawali z Smrti talowého Cjlo
 wěla. Umjragjčjmu pak přináššý Smrti Uzlosti weliké: a žiwým
 zdrawé a spasytelné Přemyšlowánj; a o tom obogim teď psáti
 budu.

Umjragjčjmu Lidem mnohé Uzlosti Smrt přináššý: Ueprwé
 Bolest welikau/ a newyslowit tedlnau/ kterauž trpj ldyž se ti dwa neyo
 milegššý Towaryššy/ Čelo a Duffe/ od sebe laněj. Ach tai gest weliká
 lá Bolest/ kterau zná ten sám který umjrá: ti pak kterj se na něho dje
 waggj/ widj nědy weliké Trápenj; ale gal gest umjragjčjmu na ōrds
 cy a wnitř/ toho newidj/ a neznajj.

Čjteme w Anjze o Zázcach Swatého Jaroljma/ že brzo po
 Smrti toho Swatého Otce byli umřeli tři Mladency/ a potom strz
 Přjmluwu toho Swatého Jaroljma v Pána Boha učiněnou k ži
 wotu zas nawrácemj/ že tři Dni pořád po swém Wzkřjstjenj wstawi
 čně plakali a twjlili. Geden z nich tázan/ pročby tal hořce a wsta
 wičně plakal? Dal tuto ōpowěd: Pláče mého/ mezy ginými tato
 gest přjčina/ že gsem w hodinu Smrti mé/ ldyž se Duffe s Čelem dě
 lila/ trpěl tal welikau Bolest/ gal mi wyslowit nenj možné/ a ani
 Mysl Lidská pochopit nemůže toho: a ga sám bych tomu nebyl ni
 dy wěřil/ ldybych nebyl štusyl. Uebo wšeliká Uzlost/ kterau Cjlo
 wěl na tomto Swětě trpěti může/ aneb trpj/ aneb o ni slyššý neb my
 ššj/ nic nenj k Přirownánj oné Uzlosti/ která býwá w hodinu ōmrti.
 Tal piše Cyrillus Biskup in Epist. ad S. August. (in Pelbaro de Temel
 var. Dom. 23. post Pentec. Serm. 4. punc. 1.)

Druhá Uzlost Cjlowěla umjragjčjcho/ gest na Duffy geho; nebě
 se ona w tu chwjly Saudu Božjho lelá/ a proto wygiti z Čela se strae
 chuge. Přjklad na Saulowi Bráti Zzrahelššjmu: / který před ōmrti
 tiswan zwolal hlasytě: Uzlosti mne obličjly; gal o tom psáno gest
 w druhé Anjze Brálow w Dapit. 1. Galé to byly Uzlosti/ které
 Du

Duší jeho obličjily w hodinu Smrti: Strjchowé jeho byli/ kterých se on nemalých dopustil.

Podobný Příklad na Antyochowi Králi Syrském / který před Smrti swau takto k Přítelům mluwil: Tynj se rozpomjnam na zlé věci/ kteréž jsem činil w Geruzalémě/ z něhož jsem pobral wšedky Laupeže od Zlata a Strjbra/ kteréž byly w něm/ a poslal jsem aby byli zagatj Obywatelé w židowstwu bez přičiny. Protož poznal jsem/ že proto přistly na mne tyto zlé věci. A ay již vmjram w velikém Zármutku. Otom jeho Uatjlanj čteme w prwnj Anjze Mlad. w Kap. 6.

Widjme hle/ že těm Králům/ pro weliké gegich hřjchy a Utruzenstwj/ přicházely Tjžtosti weliké při Smrti/ když se Duše gegich strachowaly Sandu Bojho a Potut zaslanžených. Co se pal gim stalo/ ach mnohým se tak stává/ že sobě natjlagjce/ tjlagj: Ach tyž jsem toho aneb onoho hřjchu nikdy se nebyl dopustil! Ach tyž jsem tomu aneb onomu Kráwdy a Uatjstku nebyl nikdy učinil! Ach tyž jsem se byl zdržel od Kráwd a Ulačowanj k idu niššyho! galsbych byl lehčegšj a weselegšj Smrt-měl! Pročez/ ó dobrý Břestiane! který toto čtēs/ aneb čjstj slyšjšs/ tak se choweg za žiwobyty swého/ tak Wlady a Auřadu twého/ tobě swěčeného / vjzweg / abys při Smrti neměl nač natjlat/ a proč se strachowat / a čeho hořce pylat.

Tětj Uzlost při Smrti Cílowětu býwá/ že dáblj widj přítomné: a ti mu hřjchy wlazugi/ kterých se gal žiw dopustil/ a k Zauffabstwj nad swým Spasením ho přiwelst vsylagi. A toč gēst skrafná Uzlost/ widēt tal hrozně Přjssery Petelné a od nich Potussenj a Strassenj trpēt. Příkladůw máme dost o tom: ale gá toliko o Swatém Křesbiowi powjm w tomto mjstě/ který se nacházj napřsaný w Anjze o Zázracých Swatého Jaroljma takto. Křesbius byl Wědlnj a milý Služebnj Swatého Jaroljma: ten před Smrti swau diwně a hrozně sobě počjnal/ Oči a Uat k Zemi přitlačowal/ a hlasem welikým tak wolal / že Mnjšy přítomnj welice se zděšly. Když se pal drobet popopologil/ ptali se ho: Co gēst tobě Otče? Odpowědil on: Šdaliž tato newidjte dábluw Množstwj přítomných/ kteréž mne přemoct vslugj? A protož jsem Uat man odwracowal a šregwal/ abych gich newiděl; nebě gsau náramně šerednj: a tak gsau šerednj/ že se nemůže pomyslit Potuta a Uřstjanj tak weliké na Swětě/ galo na gegich šerednost hledēt. A po

šom S. Jarolím se mu zgewil/ a ty dáby od něho odelnal; a on weselan a swatan Smrti žiwot došonal. Tak pišse Cyrillus in Epist. ad August; (in Spec. Exempl. Tit. Mors mori. Ex: 19.) Pomysleme my Aštesiané: gestli Swatého Muže dáby při Smrti tak dáyli/ co budau dělat hrššnému? a tomu nelagjcy mu? Ach! chysteg se každý k Smrti gal neplepe mužeso.

Czwrtá Auzkost Cizowěka při Smrti býwá; zwlášti bohate mu/ který w Rozkoffech žiw byl/ že mašy opuskit wšsedo/ a ničeho a sebau newezme z Štarku a Bohatšwj swého/ a púgde do Draginy neznáme/ w které nidby nebyl/ a odlud se mu spátlem nawrátit newowolj. Tak zwolal před Smrti Ugag Král Amalechystky: Talli oddělnge hořlá Smrt: 1. Reg. 15. A Kllezrašyl w Kapit. 41. napšal: O Smrti! kteraš přewelmi hořlá gest Pamárta twá Cizowěku tomu/ který má Pokog w Zbožj swém/ a má wšseho dobrego doštatel. Tak se štalo Boháčowi onomu/ o kterém Pán Dyrstus mlawj w Swatého Lutáše w Kapit. 12. že hognošt Cbylj a Petraw wšseligatých sobě nashromáždil/ a vminiš hodowat a wesel býš za mnohá Léta: ale hlas z Nebe zawolal na něho: Blázne/ této Vlocy požadagj Dusse twé od tebe: a co gšy pripravil/ čto bude?

Piše také Joan. Herolt Serm. 1. Dom. 15. pošt Pentec. o gednom mladém Šraběti/ který ležic na smrtedlné Postely natřkal sobě takto: Ach což gest wšsechen tento Swět a wšsedá geho Sláwa a Bohatšwj! Šle gá mám Bohatšwj weliké/ a mám několik Zámšuw a Palácuw/ zebych mohl mnohým Lidem a Pánům dát Gospodu/ a ge dobře zaopatřit: gá paš vniřit teš mám/ a z tohoto Swěta gšy a newjm do které Draginy se doštanu/ a newjm šdo mne tam prvjm Gospodu dá. A to mlawje ten mladý Pán splatak / splatali nad nim yginj přítomnj šlogjcy.

A tyto gšau/ a gestě giné/ které šam Pán Bůh neplepe zná/ Těžkošti Lidj vmjragjcyš/ a Smrt gim težlá býwá. Žiwým paš Šmet gest k Tlawčeniš několikerému. Adyž tehdy Cizowěce widišš vmrleho/ aneb wyprowázjšš ho k Pohřebu/ pomyšly/ co gest Cizowěš/ toriž je Země gest a w šem se obrátj: a to myšlyš/ zanecheg Peryš: netup žadneho/ nad žadneho se newypineš: wššal po Smrti sobě rownj budete: aniž was Cizowěš který rozegná/ které gšau Košti Pána/ které Poddaného/ které bohateho aneb chudobného. Šlyšš co mlawj Kllezrašyl w Kapit: 10. Proč přchášš Země a Popele? a proč gineho tupišš a pohrdášš nim?

Druhé : Když widjše umrlého / pomysly gal gest krátky Wět Cizlowěta na tomto Swětě: pobuděš zde za někteřý Kol / potom umřěš / do Země wložen budeš / a w Země se obrátíš / a brzo Památka twá zahyne. Pročež S. Job žiwot Cizlowěta připodobnjwá Dwětu a Šláze geho / když takto mluwj : Cizlowět narozený z ženy / krátkeho žiw gsa čas / naplněn býwá mnohými Bzdami. Kterýžto vychází galo Dwět / a setrjn býwá / a pomjgi galo Dřjn / a nikdy w gednostegném Dpůsobu nezůstawá. Job w Kapit. 14. Proč sobě Cizlowěte tak mnoho zaládáš w tomto žiwotě / poněwadž galo Dwět snadno podtat můjěš být / a w Dřch a w Země se obrátit? Proč se k Smrti sstiašně a k žiwotu wěčnému nechystáš?

Třetj : Ně se z mrtwého znát / co gest Sláwa tohoto Swěta / a co Bohatstw. Tak slawný galo zawržený Cizlowět / tak bohatý galo chudobný w Czerwy se obrátj w ěniz a Smrad / a w Zem. Dřš se o sobě S. Augustyn / že když do Řjma přišel / byl pozwán aby se podjwal na Tělo Cysarowo / který před někteřým klějcem byl w mřel / a ležel w Truble / do které se Dlyntem hledět mohlo : a dohlá dá co tam widěl / tořj : A widěl gsem gal to Tělo bylo ohyzděné / na magjic žádně Brásky ani Lidškeho Podobenstw. Widěl gsem gal to Tělo wšsedo hřilo / Dřicho geho se rozpuřlo / a gal Czerwy w něm sem a tam se plazyli / a pářli se w něm. Dwě takě žaby hrozně sedily na Očjch geho / a wygdaly ge : Wlasj mu šlezli / z hlavy / žuby z Dř wyhřdaly ; neb Kcy giž byli zhnily : Nos takě zhnil ; tak že se dřta do hlavy spartowala. A gá obrátj se k přistogjčjm / řekl gsem : Dam se gest poděla Brása tohoto Těla Cysaroweho? Ade gest Bohatstw geho weliké / kde gšau Kozkoffe geho hogně : kde gest množstw Pánůw Zemanů a Služebnjčůw / kterj mu někdy slaužili a weliceho csili? Ade gšau Wogřka geho / kterj m on rozlazowal : kde gšau Palácowě geho / a zlate Kozje y Stolice geho : kde wšsedla Sláwa y Moc geho? wšsedo se šratilo : a ten Cysar miřto Služebnjčůw má Czerwy : miřto drahých Šřatůw a Brásky má na sobě ěniz. Tak řisše S. Augustyn Scrm. 48. ad Fratr. in Erem. (in Dauroult. c. 8. Tit. 1. Exem. 4.)

Takowě wěcy widauč a sobě rozjmagjic někteřj / naučili se znát / co gest Cizlowět a co Tělo geho : co Sláwa Swěta a Bohatstw : a bez Dřřtu swateho a spasyředneho gim to nebylo ; nebo žiwoty šwe pro něnili w lepřšj / Dřchy / Lakomstw a Marněšj Swětšřjch / toľkej šimilneho žiwota / zanechali / a Pánu Bohu slaužiti w prwěm

wém Polánj začali/ a slaužili mu dočud žiwj byli/ aby sstiafue Smr-
 ti sobě zaslaužiti a wržadati mohli. Takowá byla gedna zgewná a
 obecnej Žena w Měště Wlastem Florencyi/ kteráž gdauc na Pohřeb
 gedneho Mládence/ který za žiwobytj welmi krásný byl/ a widauc
 ho welmi proměněného/ hrozneho a sobě nepodobného/ vlella se/ a
 toto myslila: Tak tehdy wsseda Lidská Brása w takowau Npě-
 knost se obrácj po Smrti! Ach já nesiastná/ že gsem Tělo tak mi-
 lowala/ a tělesně tak dlawho hřešyla! Pročej zanechajic zlych Čj-
 nůw/ weliké Polánj činila za své žjchy.

Mládenc gedem/ Gmenem Sylwester/ ldyž byl otewten Grob/
 w kterém pohřbený ležel ginj Mládenc/ kteréhož Sylwester za ži-
 wobytj dobře znal/ a widěl/ že za žiwobytj byl welmi krásný/ a po
 Smrti gal se ta Brása w Sniz a w Czerwy proměnila/ vjáš se: a
 wzdechnauc k Pánu Bohu/ opustil wssedo co měl/ a Mnichem wči-
 něn/ swatě Pánu Bohu slaužil.

Žena gedna/ Martyta Gmenem/ ldyž hledala něldegššyho Milo-
 wnja swého/ s kterým tělesně hřešywala/ a Pes gi přiwedl k zabi-
 řemu geho Tělu mezy Dřiwim zahozenému/ a widěla gal wssedo
 giš hnilo a Snizem se rozlezalo: gal Czerwy z něho lezli/ gal Smrad
 nesnesytedlný z něho pocházal/ vlella se/ a oddala se na weliké Polá-
 nj/ a tak lagjcy žiwot wedla/ že swatanžústala.

Swatý Frantjšek Borgia/ Anjze/ ldyž widěl Cysářownu Iza-
 belli/ něldegššy Manželku Cysáře Darla Pátého/ za gegj žiwobytj
 welmi a tu Podiwu krásnan; ale po Smrti tak Snizem zobawenau
 a proměněnau/ že gi poznat nebylo možné/ welice se té Proměně po-
 djwil. A hned mu Swět a Sláwa geho se znechutila: a protož
 opustic wssedo/ žústal k zeholnětem w Swatém Towaryštwu G-
 žiflowém/ a Swatý žiwot wedl/ y Swatým žústal. Tito předne-
 šenj Přjkladowě nacházegj se w Anjzei Caritas mortal gener. tytalic.
 w Kapit. 4.

Widjme/ pobožnj Čtenářj/ že Smrt a na ni Pamatowánj/ aneb
 na Tělo wmrlého Pohleděnj/ gednomu byla k Naprawenj žiwota
 na Cestu/ která wede k žiwotu wěčnému. Čtenářj pobožnj/ w-
 ťište také tak/ a budete nělde Pánu Bohu y sobě
 dílowat.

Kapitola Druhá.

že Pán Bůh trestává některé lidské hlavy Smrtí / nás hlavy a nestiastnau : a kteří se jí magy nehyje báti.

Dopsal Swatý Dawid w žalmu třicátým třetím : Smrt žijí smrtíův gest neyhorsšý. Strává se ta / a dopauštrj to Pán Bůh na žijšijnj / aby ge ta / za gegjch zle skutky spótkowal ; a gijj kteří to widj / aneb o tom slyšj / aby se vletli / vpamatowali / a zlych hřjchůw zanechali. Nehyje se pať magj bát náhle a nestiastně Smrti / kteří netoliko sprawedliwego Polánj z hřjchůw nečinj / ale raděj do gijých často se nawracugj : a ti gsau podobnj těm / kteří se z Pána Boha pošinjwagj ; ale zla u za Pojměchy žaplau dostáwagj. Pročej napomjná takowé Mudřec těmito Slowy : Nehyje leg : žhřessyl gšem / a což mi se z toho přihodilo smutného ? neb nehywššj Bůh gest trpěliwy Odplatitel. Při Odpustěnj hřjchůw nehyweg bez Bážně / anjž přidáweg hřjchu k hřjchu. Ani žkej : Smilowánj Bojž weliké gest / a smiluge se nad množstwj hřjchůw mych. Milosřdenstwj gisťe y žněw rychle wycházy od něho / a na žijšijnj hledi žněw geho. Nemessleg obrátiti se ku Pánu Bohu / ani odhládeť s Polánjm Den odedne : nebo w náhle přigde žněw geho / a w čas Pomššy shladit tebe. Tať pišse Křezyst w Kapit. 5.

Přjklad na Saraonowi Králi Egyptšćem a na geho Lidu ; kteří žjsto často do žatwželostj se nawracugj / a k posledku hřj hřessyl minj / stopem gsau w Moři čerweném / a Smrtj náhlau a nestiastšnan zahynuli : gať čteme w druhé Dnjze Moggjššowé w Kapitolách několika.

O gednom také žijšijnjowi pišse Tomáš z Bantypřatu / že často do hřjchu hanebného Sodomšćého se nawracowal ; galkctw žarátowi Spowědnjstwi swému wždydy při Spowědj slibowal Polepšenj. Naposledy před wyššym Duchownjm spowidajic se toho hřjchu / a rozhřessenj wyžadati se snáží / došáhl ho na ten spůsob a weymintu / aby ho Pán Bůh náhle střeštal / gestliby po tenkrát se toho hřjchu dopuštil. Dať tehdy po té Spowědj a Připowědj na sebe pozor poněkud ; ale brzo po Welikonocy zas se do toho hřjchu nawrátil / a Pomšša Bojž hned také na něj připadla : neb šřitl náhle : Pomšša Bojž nademnan / Pomšša Bojž nademnan / padl na

žem/ a náhle umřel. O tom piše Thom. Cantipr: lib. 2. cap: 30. par: 9. (In Spec. Exempl. Tit. Zodomia. Exem: 4.)

Grozny také Příklad piše S. Bonaventura o gednom/ který se do hřichu/ jako Swině do Bláta a Těradu/ nawrátíl/ gal náhle a nešťastně zahynal/ takto. Času onoho/ když S. Frantisek Seraffio dý w Městě Reate nemocný ležel/ přinesen k němu byl galýs Præbendarus, Gménem Gedeon/ wšecel nemocný a škrčený na Loži ležící/ kterýto za zdravého žiwota světlý welmi a smilný žiwot wedl: ten pokorně prosyl Swatého Frantiska/ aby ho Křížem Swatým požehnal: neb Uaděgi měl/ gessli od něho Požehnanj dostane/ je hned vzdrawen bude. Přimlawali se za něho mnozy přistogijci k Frantiskowi/ aby mu to Duchownj Dobrodinj prokázal. Kžel tomu Nemocnému Frantisek: Poněwadž gý ty za zdravého žiwota howadšý žiwot wedl/ nic nehlidajic na sprawedliwý Sand Boží/ a proto tě Pán Bůh tak třešce; kteráž gá mám tobě Křížem Swatým dáti Požehnanj we Gmènu Páně: wšal nicméně na Přimlawu welikan těchto přistogijců/ dám tobě Požehnanj we Gmènu Páně. Ty pať wěz gistotně/ že těžšý Polutu poneseš/ gessli se do prwněgsých hřichůw nawrátíš: nebo pro Newdčnost Pán Bůh štýšně přisněgi třešawá. Gal gey tehdy S. Frantisek Křížem Swatým požehnal/ on hned zdravý učiněn/ wšal z Lože/ a Kosti se w něm wyprimily/ a Třeš těch Kostí tak slyšán byl/ gal kdyžby nědo Suché Dřiwětko Kulama lámal: a on zwolal hned Glasem a Pánu Bohu děkował za Vzdrawenj. Poděkował také Swatému Otcy Frantiskowi/ a odesel zdravý. Ale že nedlauho pamatował na to Dobrodinj a na horliwé Napomenutj/ které mu dal Swatý Frantisek/ a po málo kolikas Dnech zase se k smilnému Hřešeni nawrátíl/ Mela Boží také nad nim byla pohotowě. Nebo když v gednoho Lawnownjka wesele a štkowstně powečetel/ a na Obpočinutj se oddal y ginj wšedni/ nenadále Štřecha toho Domu na wšedy spadla/ a zádného gñého/ krom geho sameho/ zatlačila a zabila. A tak se widělo/ že Swatý Frantisek Duchem Prorockým předzwěděl co se mu stane: a předpowěděl/ že těm/ kteří se k Hřešeni žastěgi nawracujj/ nastawá Smrt náhlá a nešťastná. O tom piše S. Bonaventura in vita S. Francisci c. 11. (in Dauroult. cap. 5. cap. 45. Ex: 2.)

Druhé: Grozý Smrti nešťastnau/ nědy v náhlau/ Pán Bůh těm/ kteří w Rozlošech žiwot wedau/ a za Dobrodinj Pánu Bohu wdčnj negsau/ a k Bliznjm swým twedj gšau a Milosrdenskwj gim
ne

neprolazugi. Dva Příklady Pán Krystus powěděl o takových v Swateho Lutáše Kap: 12. o gednom Bohatcy / který sobě zalládal hodowat / gíst / pít / wesel být a odpočiwat: ale sinutný z Nebe Glas k sobě učiněný wlyffel tento: Blázne / co sobě sám ukládá hodowat a wesel být: Těto Wocy požádagi Duffe twé od tebe: k Sandu Bozjmu cyprowán budeš / a dostawit se musíš: tento Swět a wśedo což máš zanecháš giným / a půgdeš na Wětnost: a stalo se mu tak; neb té Wocy náhlau Smrti umřel. O druhém v Swateho Lutáše w Dapir: 16. který lazdeho Dne hodowal štwofně / w drahé Kaucho se oblačel / a bjdného Lazara v Dweřj Domu swěho ležjcyho / ne mocného a hladowitěho / nigał nepolitowal. Pročej sám Smrtj wśiastnau zachwácen do Petla se dostal / a tam se páj w Ohni / a bude pálit a trápit na věky.

O giném / který se Chriřagrus gmenowal / piře S. Řehoř Papež w čtwrté Knjze Rozmlauwánj w Kap: 39 takto. Byl Pán gedn / Chriřagorius řečený / welmi spráwný a bohatý Cizlowět: neř gał Bohatřwjm / tał štjchy plný / Dychau nadutý / Chlipnořti těleřné podmaněný / k Nabýwánj Statku Ohněm Latomřwjm rozpálený. A dyř pał Pán Bůh tu geho Zloř přetřhnauti wminil / těžkau naři Wěmoc dopuřtil / kterauřto on schřádná / niř přeř Pra.h žiwota křátel / a práwě té chwjle / k dyř Tělo opuřtiti měl / otewra Oči swych widěl / an brořnj a řřerednj Duchowé / geřto přeř nim státi / nař: aby nim Peřlo zaweřzi / nastaupagi: y počal se křářti / blednauti / potiti / a welitřm Řiřkem za Prodlenj a Showěnj žádati / a Syna swěho / Gmēm Maxima / zarmauceným Glasem wolati: Maxime bžj / niřdyř gšem nic zleho nevěinil / přigmi mne w twé Důwěrořti. Š Zdeřře njm se hned Maximus přeř něho postawil: gałoř pał y Czeláďta k němu se s Pláčem a Nařřlánjm řeřřla. Těch pał / kterých on na se nastupugjcyřch řneřřti nemohl / čerňých Duchůw / newiděli / neř Přiořtomnořt gegjch z geho Wledořřti a Třeřenj poznáwali. Řřřžan pał gegjch přemřzute Pořřlawy řem y tam se na Řřřžtu přemřjal / leřře na lewým Boku / na ně hleděti nemohl: obrátil se k Šřěni / y tu mu na Očjch byli. A dyř pał se tał ze wřředj řřan řřauřeneho widěl býti / o Polehčenj zařřřagj / co mořně bylo křičel: Showěnj ařpořř až do rána / showěnj ařpořř až do rána: a w tom Řiřku žiwota pozbył. Š te pał geho Přjřhody to nám za gistě býti má / že to ne pro řebe: neř pro nař / widěl / aby nař to geho Widěnj prořpělo / na které tał dlauhomyřřně Črpěliwořř Bořj očeláwala. Nebo což ge

mu platno bylo/ že před svým Slonáním ohyzdné Duchy widěl/ který Prodlení/ za třetí žádal/ vprositi nemohl? Tak píše S. Kzehož Papež (in Spec. Exempl. Tit. Mors. Exem. 3.) A tak ten Bohatec/ který Žboží od Pána Boha propuštěného zle vjíwal/ a vjíwagje Rozkossy/ Přitázanj Boží přestupowal/ zlaui a nestiastnau Smrti Žiwot dołonal.

Třetíj: Dopauštíj Pán Bůh nestiastnau Smrt na Lidj smilné/ smilný Žiwot wedaucy/ a často ge w mladém Wětu z tohoto Swěta poweláwá k Sandu swému: nědy také dáwá Moc dáblu aby ge dáw wil. Tak se stalo sedmi chlipným Manželům a zhowadilým Sáryctné Panentj/ Dcery Kaguelowé / gal třeme w Dnjeze Tobiášfowé w Kapit. 6. S. Ambrož také píše w Žiwotě Swaté Aněšly Panny a Mučednice Boží/ že kdž gi Symfforyán Wladat Křimský odsau dil/ aby o Panenstwj násilně připrawená byla/ a Syn geho napřed k ni wessel; ona pak pod Ochranu Boží pokorně se wtjkala / a mo dlila se/ Angel Páně se zgewil/ a stál v ni/ a Gasnostiwelikaui gi přis oděl. Ten pak chlipný a nestydatý Mladeneček/ nic se neohlidagje na Angela Božjho/ ani na Gasnost/ kterau při Anjšce widěl/ w přjmo k ni šel Numyslem chlipným: ale dřjw než se gi Kutau dotell/ dábel ho wdáw il/ a o Žem nim vřhodil. Tak píše Swatý Ambrož Biskup lib. 4. Epist. (in Dauroult. cap. 6. Tit. 15. Exem. 3.)

Byl také Dnjeze geden/ Pán slawný na Swěte a bohatý/ který neda bage na swatý a poctiwý Staw Manželstý / oddal se na hanebné Dmilněnj/ a za dlaný čas w Chlipnostech wffeligačjch Žiwot wedl. Potom ho Pán Bůh spolutowal dopustje na něho těžkau Nemoc/ tak že hnil za žiwa/ až y Služebnjcy geho pro weliký Smrad nemo hli obstat při něm/ a museli ho zawřit w gedné Komore/ a žádného k němu pustit nesměli. Naposledy přišel geden wžeactný Pán/ a ptal se/ kdeby Dnjeze ten/ Pán gegjch byl? gemuž oni děle tagit nemo hanc/ wwedli ho k němu: a on nassel ho čtwermo ležjčjho/ totiž na Kutách a na Uohách/ a gal z něho wplynula wšteda Štewa ge ho/ a wnitřnj Necistota: a w tom welikém Trápenj dołonal nestiastný Žiwot/ žádnými Cyrlewnjmi Swátostimi negšauc zaopa rčen. Byl žiw galo ťowado/ a hůt než které ťowado/ a zabynul galo ťowado/ a nestiastněgi než které ťowado. A to na Čile: na Duffy pak galau Odplatu wzal na onom Swěte/ to Pán Bůh wj. Tak napsal Vincent. lib. 3. Spec. moral. distin. 3. p. 9. (in Dauroult. loco cit. Exem. 5.)

Ale abych se nezdál o samých toliho Swětých Lidech psáti / a
 nic o Duchowných / gatoby oni wšydni Swatí byli / a žádný hřisný /
 položim tuto Příklad o gednom Jarátí / gisťe hrozny a strasny. Byl
 nědy dáwno Jarát gedem Frankreychu blíž Lizynyaku nebbaly w swé
 Powinnosti: w hodowaní pal a w Bratochwilení bylo geho Obs
 wesení: Žiwot také wedl nechwalitebný s Zubínau gednau. Při
 towarýšyl se pal k Mnichům Kžádn Cystercepského Alášttera Bo
 na Vallis, a často ge nawštřewowal; nebo nedaleko od nich Jarát
 měl. Oni znagie galy Žiwot wede / často ho napomínali k Pole
 psení Žiwota: a aby s nimi w Aláštete Mnichem žúšťal / a Polánj
 z hříchůw činil / namlawwali ho: ale mimo často Připowědi / nic na
 něm neodrželi. Přiffel tehdy čas od Pána Boha vložený / aby ten
 Jarát wzal Záplatn za swé Činy: próčez ramil ho Pán Bžh těžlau
 Nemocy za několik Dnj. Dowěděl se toho Přewor Alášttera této
 něho / y přiffel ho nawštřewit / a opět ho k Polánj napomínal: ale on
 ginám ho Slowy odtahowal. Potom ldyž byl Wečer / počal ten
 Jarát nemocný hrozně křičet: Braš Pane Přewor / Braš mne. Gle
 dwa welicy a přehrozny Lwowé přiběhli sem / a do mne se dali / aby
 mne swými Zubami na kusy roztrhali. Pros Pána Boha za mne /
 aby mne rychle od nich pomohl / dřjw než oni mne na kusy roztrhají /
 a rozšapají: a to mluwil a wolal wšecel přestraseny a třesauy se /
 a na Postely se swigegjey. Porozuměl Přewor že s nim žerta není /
 Próčez kleknuac na Kolena / modlil se pobožně za něho. A hle
 ten Nemocný proměnic Křič / dělował Přeworowy za snážnau
 Modlitbu / a že od těch Lwůw gest wyswobozen / oznámil mu: a s nim
 Mysli přjtomnau (kterau až do poslednjí hodiny Žiwota swého měl)
 pěknau Rozprávku měl. Opět pal asy po hodině počal gestře wjc
 než prwe ten Nemocný křičet / křa: Gle / hle Ohně z Nebe / galo Po
 tol negaty / na mně se walj / a mně na této Postely pálit a na Prach a
 Popel spálit má. Pospěš Pane Přewor / modli se rychle za mně /
 abych od toho Ohně tak bjdně nebyl spálen. A to mluwj / Kulama
 Prošteradlem / kterým přitřpy byl / se zastřal před tím Ohněm; ga
 łoby to Prošteradlo proti Ohni newydbitedlněmu / od Pána Boha
 poslanému / mohlo mu co spómoc. Přewor slyšye to / sám se taky
 nemálo vlek / a kleknuac spěšně na Kolena / modlil se za toho nebo
 hěho Štjssnjka Pánu Bohu gal newjwc mohl. A ldyž Přewor se ge
 řtě modlil / Nemocný k němu promluwil / že gíž od toho Ohně wy
 wobozen gest: a próčez prošyl Přewora / aby od něho neodcházel /

doľudžby se nedowěděl/ gal s nim k posledku bude. A když dlanha
 na Uoc spolu rozmlauwali/ tak Nemocný wřisyl se/ a galoby giž ži
 wor doľonal/ tak ležel/ a Přewor očeláwal budeli co z toho násle
 dowat. Po dlanhé chwily ten Nemocný se probral/ a hrozným a
 žalostným hlasem wolati a nářkati začal: Ach ach/ k Saudu Božji
 mu wzat gsem byl: a ach přenesstiaštný gá na wěčné Zatracenj do
 Pella odsauzen gsem. Oddán gsem hrozným Batům Petelným/
 abych spolu s ďablem a Solomty geho Ohněm neuhasyředlným na
 wěty pálen byl. Gle hle ohniwau Pánew/ plnau Smoly a Sýry
 hořjcy přinešli sem ďábly/ a předemnau gi postavili/ a giž gi odeš
 wřad rozpalugji/ aby mne do ni whodili/ a w ni smažili. Co slyššyc
 od něho Přewor/ zhrozyl se/ a kletka na Kolena počal se za něho giž
 potčeti Pánu Bohu modlit: ale on zwolal: Přestaň/ přestaň od
 Modlitby/ nebo tě giž Pán Bůh newyslyššy/ giž mně Milosti newy
 proššys. Ale Přewor řek: Bratře/ nawrať se k Srdcy a k Paměti
 a doľud gestě twá Duffe w Těleťpros Pána Boha za Smilowánj.
 On pak řek: Co se ty domnjwáš/ se gsem gá o Rozum přišel/ a je
 newjm co mluwjm? Nemyl se: zdrawy Rozum y Paměť mám/ a
 wjm co mluwjm. A w tom ugal Kuku Přewora za Dulty geho/ a
 řek: zďaliž toto/ co gá Kuku držjm/ není/ Kule twá? A Přewor
 odpowěděl: Gest tak. A on zas řek: Galož toto Kauch/ Kule
 twá gest: a galož toto co podemnau proššeno gest/ Plewagest: tak
 to co gá před sebau widjm/ ohniwá Pánew gest/ pro mne připrawe
 ná. A w tom gedna Bapka toho newiditedlného Ohně z té Pánwe
 wyřkočila/ a na Kuku toho Nemocného padla (a ten Přewor tam
 sedjcy tu Bapku ohniwau letěš widěl) a w Oľamženj Důži y Tělo
 geho hluboce propálila až do Kostí: a Nemocný žalostným hlasem
 zwolal: Gle gišty proľaz toho co gá widjm: a galož tato Gistra z
 této Pánwe mé Tělo ramla a propálila/ tak gá gišty w té Pánwi se
 pálit a smažit budu. A když se Přewor tomu wšsemu djwil/ Nemo
 cný zwolal hlasem: Gle giž Batané Petelnj bliž ke mne tu Pánew
 přidawagi/ a giž giž Kuce wztahugji aby mnewzali/ a do ni whodie
 li. A po malé chwylce zwolal: Gle giž Prořteradlo ti ďábly berau/
 na kterém gálejjm/ a wššyďmi se snažj. mnedo té ohniwé Pánwe who
 bit. A to bylo poslední geho Slowo: po kterém obrátě glawa
 na stranu/ žiwot nestiaštně doľonal/ a Duffy ďal ďáblům k wěčnému
 Pálení a Smažení. Tak pak weliký strach připadl na wššedy/ kteřj
 w tom Domě byli/ hned po geho Smrti/ že žádný tam žiřtat nesměl/
 a wššy

a vsydní se ginam rozběhli. Na zegerj pal to nestiafne Tlo bylo do země zatopáno: ale po několika dnech/ když se o té geho nestiafne Smrti okolnj Lidé dowěděli; a zwlášt o té Dře/ kterau Gistra Ohně Peklneho w Kuce geho wypálila/ mnozy tam přišli/ aby se na ni podjwali: dali tehdy šob geho odřopat; a našli w prawdě tať byti/ welice podjwili/ a vletli se sprawedliwého a přisného Saudu Bojho: a mnozy sobě Příklad brali k lepššymu žiwobytj. Pisse tuto Gystoryi Petrus Vener: Abbas Cluniac: lib. 3. Miracul: cap. 15. (in Spec. Exempl. Tit. Mors. Exem: 24.)

Czwrté: Dtej Děj gšan swým Kodicům trawowitj/ a nepodda nj/ a Těžkost y Stormaucenj gim činj/ na talowě Pán Bůh dopau stjwá Smrt náhlau a nestiafna. Wjme co se stalo Absolono wi/ Synowi Dawida Krále Izrahelského; nebo proto/ že welikau Rebelligi zdwył, I proti Otcy swému/ a nahnal mu netoliko strachu mnoho/ ale y Zármutku a Pláče/ dopustil Pán Bůh na Absolona/ že Wogško geho přemoženo bylo a poraženo / a on oběšen na swých Wlajšch w Lesě/ proboden třemj Dopjmi bjdně zahynul w Dvětu Mladosti swé: a ani Pohřebu poctiwého neměl; nebo w:hozen byl do welike Gámi aneb Zmoly/ a kamenjm welmi mnohým zaházen a zasypán gest. Gal o tom čteme w Pismě Swatém w drabě Dnje Králow: w Kap. 18.

Podobny Příklad nacházjm o Chramnowi/ kterjž byl Syn Alostarya Krále Skandého: ten/ že z Táwodn swé Manželky a swých Dcer/ a některjch podwodných Lidj/ sprotiwil se Otcy swému/ a se braw spíné Wogško/ Wálku proti němu wedl/ bjdně zahynul. Ta bo když se obě Wogška/ totiž geho a Otcowo/ w Polj potýkat a bit měli/ Otec pozdwyhl Očj k Nebi y Kuce/ takto se modlil: Wzhlé dniž Pane Bžde z Nebe/ a suš sprawedliwě / a talowý Saud vlož/ gatys nědy vložil mezy Absolonom a geho Otcem Dawidem. Tak gal se pomodlil Otec Alostaryus/ nedlauho stát mohlo w Bitwě Wogško Synowo: nebo přemoženo a zahnáno bylo. Chramnus pal Syn meha w čas vtect na Moře na Siffy/ kterjz tam měl pohotowě/ obmesskal se pro Manželku a pro Dcery swé/ chřegjce ge. s sebau wzt: a w tom zachwácen od Xřtjštwa Otcowého/ gat gest a swázán y s Manžellau y s Dcerami/ a Otcy dodán. Otec pal tať se welice na ně rozhněwal/ až ge poručil do gedné chatně Chalupy zawřit/ a k Lawicym přiwázat/ a zapálje Ohněm tu Chalupu/ dať ge spálit. A tať hrozna a nestiafna Smrt wzał Syn nepodařilj

řily a Otcy swému sprotiwily/ spolu y s těmi kteří ho na to nawedli. O tom napsal S. Kzeboř Biskup Turonský w páte Anjze Gystor. Franc. w Kapit. 20. (in Dauroult. cap: 3. Tit. 82. Exemp: 4.)

Grozny také Příklad pisse Tomáše z Bantyppratu o gednom nepodařilem Synowi/ který wšem Lidem byl vruptny a odporny; ano y swým wlastnjm Rodičům tak twrdý/ protiwny a zlostny/ že dřiw času k Smrti a do hrobů přiwedl. Po gegjch Smrti sam také po nedlauhém času do těžké Nemocy vpadl/ a podle své žádosti/ Swatostmi Swatými od Otce Duchownjho zaopatřen byl. A hle když již umřít měl/ a mnozy při něm známj a Přátelé stáli/ aby ho widěli vmjrajicého/ on nenadále se šhopil/ a hlasře řekl: Wstáste wšlydni berťe Zbrog/ a mne proti mému wlastnjmu Otcy pomáhęte; neboť on wšech nepřátelům mych gest Wůdcem/ a wsluge mae zabit: a to powěděw wšal/ galoby chtěl proň mnozstwj w; Hřzajicých gest/ a postawit se. Ale bez mešťkani padl na Zem/ a wywrátie hrozně Otci/ vmjrajic řičel: Běda mně! Otec můj teď nynj Kamennem-welikým mne w Czelo vdeřil/ a ge rozrazyl; a w tom wniřel. Tj pat Lidé kteří přitomni byli/ žádného wcházeti newiděl; ale galoby mnozstwj wcházęjicých se tlačilo/ slyřeli. Podiw se Cztenáři/ gal ten Syn nepodařily/ ani od Otce swého před swau Smrti Pologe msti nemohl. A podiw se/ gal Pán Bůh diwně tresce Dřtly nepodařile/ a swým Rodičům twrdosřgné. Thom. Cantiprat. lib. 2. Apunt cap: 14. par. 7. (in Dauroult. cap: 3. Tit. 83. Ex: 4.)

Páté: Tj kteří Duchownjm Lidem činj gate toliw Přitěžj/ magj se obawat/ aby nebyli trestáni zlymi Pády od Pána Boha a nestiasřtanu Smrtj; nebo ta Přitěžj/ která se Duchownjm činj/ tař se Pánu Bohu činj/ podle oně Řeči Dřysta Pána; Add wás/ Duchownj/ slyřj/ mne slyřj; a tdo wás tupj/ mne tupj; gal pisse S. Lukáša Ewangelista w Kapit. 10. A Potupa Služebnjšowi od Pána wyřtanému wčiněná/ wřkahuge se na Pána. Duchownj gřan Služebnjšy Boha žiwého Wřsemohaucyho: Potupa a Dřiwda gim wčiněná/ wřkahuge se na Pána Boha. Tak čteme w třetj Anjze Brálow: w Kapit: 22. že Potupa/ kterau wdělal Achab Brál Izrahelský Micheořřšowi Prorokowi Božjmu/ a že ho dal do žaláře wsadit/ a ge w něm hladem a žjzni trápit/ Pán Bůh pomřřtil Smrti nenadálan; nebo ten Achab Brál po malém času zahynul a wřředa toliřz geho Rodina. Čteme také o Jezabelli Brálowně/ Achaba Brále Manřřelce/ gal bjdně a nestiasřně zahynula/ proto že Přitěžj činila Eliá.

řlowski Prorokowi Bojimu ; nebo po Smrti Achaba gegiho Man-
žela/ od Gehu nowého Krále zhozená dolu z Olna/ Kosiškyma Noe-
hama rozstlaná gest/ a Psy gegi Tělo snědli ; gat psáno gest w 4.
Knize Králow: w Kapit. 9.

Ukráčen také byl žiwot Guneryłowi Králi Wandalskemu / a
Smrt vkrutná na něho poslaná od Pána Boha/ proto že Biskupy a
gine Kněžstwo Katolické/ gsanc sám Arjánšty Bacyř/ rozktně trá-
pil / a mnohé z nich z swé Země wypowieděl : nebo Křys vyplnit w
Králowstwu sedm toliko. Let a deset Měsícůw (nedlouhy gisťe Wít)
za žiwa hnil / a Cjerwy Tělo geho gedli ; potom dnu byl dáblu w
Moe/ a od něho těžce gsanc trápen / sám sebe žubami tchal : a tak
k poslední se Cjerwy a snizem rozlezl než umřel/ je po Smrti w Co-
lesti geho Těla neměli k Pochowánj : ale kusy toliko Těla zbýrali k
Pohřebu. Slunce také se zatmilo při geho Smrti ; tak že sotwa
štesj Děl ho bylo widět. Tak piše Viktor Utcen: Baron: & S. Gre-
gor: Turon: (in Dauroult: cap. 8. Tit. 6. Exem: r.

Píše také Příklad S. Řehoř Turonšty Biskup/ že Nantinus Grah-
bi Duchownim Lidem mnoho zlého činil za žiwobyti swého / a Ge-
ralliowi Biskupowi nejwětšy Břiwdy dělal : potom šrestán od
Pána Boha welmi pálen waz. žymnicj křičel / i ta : Běda / běda mně
gat mne Gerialius Biskup pály a gat mne trápj ; a on mne k Sana-
du Bojimu wolá a cyruga. Dznámám hřích můj / a pamatugi
š / že jsem nespráwedliwě Břiwdy činil: tomu Biskupowi : žádám
sobě wřísti / abych se dele netrápil tímto Pálenim. Takowá slowa
býj křičel w nejwětšy Bolesť / nestiastnou Smrti žiwos dolonal /
nepochybne zanechaw žnamenj / že co trpěl pro Břiwdy Biskupowi
a gijným Duchownim učiněné trpěl : a také že Pálenj weliké trpěl / žu-
stalo na geho Těle žnamenj / kterěz po Smrti wšsedo černé bylo / ga-
loby na Dhlj páleno a pečeno bylo. Na kteryzto Příklad patřj
nechť se wšstáni / a gedenáždý / lagj / a warugi / aby Duchownim Li-
dem Místiškůw a Břiwdb nečinili : nebo Pán Bůh mstj Břiwdy slaw-
žebníkům swým / w sebe danštagjcým / učiněné. S. Gregor. Tu-
ron. lib. 5. hist. Franc. cap. 36. & Baron. (in Dauroult.
loco cit. Exem. 3.)

Kapitola Třetí.

Ze dobrých a pobožných Křesťanův bývá Smrt
šťastná.

Důlal Swatý Dawid Prorok w žalnu svým patnáctým / že pře-
drahá gest před Obličejem Božím Smrt Swatých geho.
Drahá a šťastná gest Smrt Wyvolených Božích; neb ona
se Smu libeznému přepodobníwá; galáz také byla Swatého Ště-
pána prwního Mučedníka Božího / kterýž vsnul w Pánu / gal píše
S. Lukás w Dnje Skutkůw Apostolských w Kapit. 7. Druhý:
Dmragi dobij Křesťané w Naděgi welite / že žiwot wěčný začnan /
a ten nesmrtný / kterýž trwati bude na wěky bez konce. Třetí: Ma-
gi Naděgi. že se do Těbe dostanau / a Pána Boha / swého Stwořite-
le / tam widěti budau / a s nim se radowati : křesťo nebude žádný
Bolesti / žádného Trápení / Gorka / žijně / žym / ani toho protiwné-
ho nikdy nebude : Obáwanj Smrti druhé nikdy nebude. Za zemský
a časný Přibytel / budau myt Nebesky a wěčný : o kterém píše S. Pa-
wel Apostol w druhé Epist: k Korynt: w Kapit: 5. takto : Wime
zagiffi / že budeli Dům zemský náš tohoto Přibytlu zbožen / že wzde-
laný od Boha Dům máme ; ne kulan wdělaný / ale wěčný w Ne-
besých.

Talowým Rozjímáním mnozí se těšiwali při Smrti ; galož
y jedna Panenka / když gegj Smrti Rodičowé a Přátelé žeteli a pla-
kali / ona jim řekla : žádné Přijiny nemáte abyšte platali : nebo Pán
Bůh chce mne w tomto mladém Wěku mém do Káge swého wysci.
A když potom se k ni pře Elawštwenj a Potřessenj sessly některé Pa-
nenty / ona gich prosta / aby šetly na Koloma / a Modlitby. které w
Kostele hlasytě se modlywaly / také při ni hlasytě za ni lonaly : a ony
hned se také zachowaly. A hle když se newinné Panenty modlily / Du-
še newinná Panenty nemocné šťastněz Těla wyšla / tal galby vsnu-
la / s welikým wšech přítomných Potřessením a Podiwením. O tom
píše Joan. Hayus in hist. Indic. de Collegio Omurano. (in Paradiso Puer.
par. 3. cap. 1. §. 2.)

Přidává také při Smrti wěrným Křesťanům Potřessenj přede-
šlý gegjch žiwot w dobrém Obcowánj stráwený / gal píše S. Kře-
stý Papež Homil. 13. in Evangel. Qui de sua spe & operatione securus
est, pulsanti DEO Judici, per mortem vicinam, confestim aperit; quia
latus

latus Judicem sustinet: & cum tempus propinqua mortis advenerit, de gloria retributionis hilarescit. **Drerý Cizovčel o swém ctném žiwobytí a Vladozi gest gisť/ tlulaucýmu Pánu Bohu: a skrz časnu Smrt z tohoto swěta wolagjícím/ hned otwírá; nebo wesele Boha Ğauduce swěho přigimá: a ldyž čas Smrti se přibliž/ je Odplatu Sláwy Liebste dořáhne/ raduge se. Tat S. Křehoť wčj.**

Tatowe Porěšenj měl před Smrti swau S. Martin Biskup Turonský/ ldyž před sebau widěl ďábla sferedného státi/ aby ho straffyl w poslednj hodině žiwota/ obořil se Slowy na něho/ a takto k němu mluwl: Co tu stogjís Obludo pekelná: jádneho řežleho hřichu na mne nenalezneš. Lúno Abrahamowo mne přigme. A tat ďábel zaharben odštaupit musel. Sever. Sulpit. in wita S. Martini.

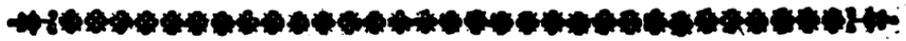
Přidává také Porěšenj při Smrti wěrným Ğřestianům/ že gswau náležitě Swarostmi Swatými zaopatřenj před Smrti; a proto že budau mř Dyl s Ğrystem Pánem a s ginými Wywolenými Božjmi w Nebi. Toho zaopatřenj sobě jádagi wěrnj Ğřestiane: jádala také Panenka gedna gestě mladíčla/ totiž která teprw sedmý Roť žiwota swěho začala; a jádala toho z Napomenutj Blahoslawene Panny Marye/ kteráž se gi byla zgewila. A ldyž gi Páter z Towaryšstwa GŁžiffowa Welebné Swátosti podati nechťil/ obáwage se/ že gestě hrubě mladá byla/ a žeby snad o te důstogne Swátosti gal náležj nerozuměla/ ona mu řella: Widěla gsem předestlé Uocy Pani gednu welmi krásnu a Sláwu weliku ozdobenau: gedem toliko s ni šel Služebnj; a y ten weliku Sláwu okrášlen byl; wzačne Ofoby byl a starý. Ta Pani mne napomenula/ abych Welebnau Swátost Otráň přigala/ že po třech Dnech s Otcem mým (kterýž také toho času řežce nemocný byl) z tohoto Swěta se odeberu. Poslanzil gi tehdy řečený Páter Welebnau Swátosti/ a ona třetjho Dne: a w hodinu která byla řella/ umřela: a Otec gegi práwě také w tu hodinu umřel. Ex lit. Soc. JESU. Anno Dom: 1587. (in Paradiso Puer: Par: 3. cap: 1. §. 14.)

Přidává gestě některým wěrným Ğřestianům Porěšenj w hodinu Smrti/ že widj při sobě přítomně Swaté Angely/ aneb některé Swaté: někdy také Blahoslawenu Pannu Marygi; gal se stalo mnohým/ a také Swatemu Arnulffowi Biskupowi. Ten Biskup ldyž na smrtedlné Postely ležel/ Uocy gedně začásl se welice Pořizitel. w kterem ležel/ až se wšychni přítomnj poleťali: a to se stalo pořikrát/ a Dweře se také pořikrát otwřely; a tat se gim zdálo/ ga

toby se mělo wšedlo to Stavenj z Grantu wywrátiti: pročej Mnijšj
 a Služebnjcy přítomnj chřeli strachem vřikat: ale on jim zbranil/
 napominajic gich/ aby se nic nebáli/ že se jim nic zlého nestane. Ge
 muž geden z Anějš přítomnjch řekl: Pane můj/ Země se třese/ Polo
 gitel tento wšechen se pohybnge/ Dwěte/ třetj gsem gá gij porúkráz
 zawřel/ otwřagi se/ Zášupu gatěhos newiditedlněho hlucicýho w
 tomto myšje žwul se rozlhá; a galsz my w tolika strassch můžeme
 zde žustat? Odpowěděl mu Swatý Biskup: Nebog se/ milý Bra
 tře; nebož toto gšau wšedlo Znamenj Bojše Welebnosti: po ma
 le pal chwily gá sobě powym/ gálá Moc zatkássa tento Pologitel.
 Na druhý Den ten namocný Biskup řekl k Bratřim: Chystegte pro
 mne wěcy k Pohřebu potřebne; nebo nastáwagjcyho Wetera gá ži
 wor do konám / galsz mně Pán Bůh / gemuž gšem gá celau Sylau
 flauzil/ wčeregšj Mocy oznámil/ ldyž ono Země Třesenj Pologitel
 tímto zatkássa. Nebo při prwnjm Třesenj přišel ke mne S. Petr
 Apostol/ oznamagjic mně/ že gšau mně hřichowé moji odpustěm/ a
 že Brána do Nebe gess mně otewřená: byli také s Petrem Aposto
 lem přítomnj y ginj Swatj/ Chwálu Pánu Bohu Spěwem Swa
 tým wyzdáwagjcy. Při druhým Země Třesenj přišel ke mne Swatý
 Michael Archangel s mnohými Swatými Angely/ připowjdagjic
 mně / že mne wweđe do žiwota blahoslawěného. Při třetjm pal
 Třesenj přišla ke mne Blahoslawená Panna Marya/ Matka Milo
 sedenskwj/ s mnohými Swatými Pannami / připowjdagjic mně a
 wgistugjic/ že Dasse má do Nebe wweđená bude. Tak ten S. Biskup
 oznámil swým Domácým co widěl/ a co slyšel. A ldyž on takowas
 Připowěd měl/ a takowé Swatě widěl před swau Smrti/ zdalij ne
 byla předrahá a přestřastná Smrt geho? Tak pišse Joan. Lisard. &
 Baron: An: 1087. (in Dauroult: cap: 3. Tit. 5. Exem. 2.)

Podobný Příklad pišse Swatý Kžeň Papež o gednom Swa
 tém Aněžj tímto Slowp. Byl gedon Aněž čistotný/ příkladný a
 swatěho žiwota. Ten před swau Smrti widěl neypředněgšj Swatě
 w sebe; k nimž také s welikau Radostí počal mluwit/ řka: Wřtám
 wás: milj Páni/ wřtám wás milj Páni: y proč gšse k Služebnjctwu
 waffemr přigjiti ráčili? Gdu/ gdu: dělugi wám/ dělugi wám. A
 ldyž to častěgi hlasytě opalowal/ známj/ třetj okolo něho stáli/ k to
 mu by to mlawil/ geho se ptali. Gimžto on s Podiwěnjm odpowě
 děl/ řka: Zdalij newidjete/ že gšau se tu Swatj Apostoly sessli? Ne
 widjtelij prwnjch z Apostoluw Swatěho Petra a Pawla? k nimž
 řca:

že zase obrátje/ řek: Giž gdu/ giž gdu: a w tom Duffy swan wydal Pánu Bohu. Žeby pal opravdowě Swatě Apostoly widěl/ time to/ že za nimi šel/ cšwědčil. Tak S. Křehoř pisse/ adoláda hned: Gaž se pal to z husta Sprawedliwým přibáží/ aby pro Dwarowě nj hrůzy vtrpne Smrti/ při Smrti swě předněgššých Swatých wi- děnj mřeli. Nebo když se myslj gegich předššira věčných Měšťianůw Towaryšstwo/ od Spogeny Těla bez hrůzy a Bolesti odlančenj by- waggi. Tak pisse S. Křehoř w 4. Knjze Rozmlauwánj w Kap: 11. (in Dauroult, cap: 8. Tit: 5. Exem: 3.)

Rozdjil Druhý.

O hrozném a sprawedliwém Saudu Božim: na kterých dostawiti se musy každý Cizlovět.

Předmluva.

Saud Božj dwogi bude/ prwnj Osobnj/ malý neb Partyku- lárnj/ hned po Smrti Cizlověta každého; a ten sprawedliwý a přisný: druhý pal wětegný při Šlonánj Swěta/ na kterémž wššychni Lide/ co gich bylo/ co gess na Swěte/ a co gessě bude/ šauzeni budau/ o tom pochybowat žádný nemá; nebo y Pismo Dwa- té y mnozy Dúwobowé toho potwzugi/ a nás w té Wěte ygistugi: a co wic? žtetedlné Slowa Kryša Pána/ Sandce samého/ o com gistan Spráwu dáwaggi. A galkoliw šaudjm/ že žádného mezy Kře- štiany neni/ kterýby tomu newěříš/ aneb o tom pochybowal: wššat widjme patně/ že mnozy gšau tal žiwj/ galkoby newěřili/ a toho Saudu Božjho obogjho nic se nebáli. Pročež/ pro Uprawenj gich/ o tom Saudu obogjm pšati budu w tomto Rozdjilu.

Kapitola Prwnj.

O prwnjm Saudu Božim partykulárnjm / aneb Osobnjm.

Prwjn Sand Božj bude malý aneb Osobnj / hned gaš Duffe Cizlověta z Těla wygde: neb ona k tomu Saudu/ buš djwanau Božškau žšocy tazena a nucena bude; buš od swěho Štráž-

ce Angela Swatého tam dowedená; buď od Dáblůw tam přiwleč
 ťená a postawená/ aby žalobu na sebe/ z Ččinůw swých/ z Slow a
 mlaweni/ z Myšlenj a zleho Srdcem Požadánj/ a Zanedbánj do
 breho/ sauzená byla/ a Ortel aneb Weypowěd/ co zaslaužila/ a tam
 gje má/ a co wzyr za žaplátu/ buď w Těbi/ neb w Pelle/ aneb w O
 tistcy/ aby wšlyšela. O tom Saudu se také rezumět mohau Slowa
 Swatého Pawla Aposstola w Epistt: k Židům w Kapit. 9. napsaná:
 Statutum est omnibus hominibus semel mori: post hoc autem iudicium.
 Dlejeno gjeť wšsechněm Lidem aby gednau wmteli: ale potom Saud
 bude; totiž prwnj a partikulárnj neb Osobnj; a potom druhj wes
 řegnj při skonánj Swěta. A Klezysastt w Kapit: 11. pišje: Při
 skonánj Cizlowěka budei Obnaženj Slutkůw geho.

Wěditi pak máme/ že ten Saud bude hroznj/ přisnj a sprawe
 dliwj/ gehoť se každá Duffe strachuge a lela/ kdjž z Těla vycházy: a
 kdjž před nim stoji/ třese se a bogi; tak že (ižlage) Strachem chta
 dne/ newěda tam bude odsauzená a odeslaná. A gal se nemá bát
 Boha Saudce přemocného/ sprawedliwého a swrchowaného?
 před nimj se ukryt/ aneb co zapřít/ neb k giněmu Saudcy se odwo
 láwat/ nebude možně. Slyšme co geden/ který stál na tom Saudu
 Bozim/ a skusl gal tam bylo/ mlawil/ kdjž se zas Duffe geho do Tě
 la nawrátíla.

Piše Cyrillus o Zázracích Swatého Jaroljma takto. Brzo po
 Smrti Swatého Orce Jaroljma bylo powstalo galés podwodné
 Dacyřstwj; galť se to stáwalo prwe/ kdjž Swatj Aposstolé a ginj
 prawdiwj Dčitelowé pomteli: tak po Smrti Swatého Jaroljma/
 Dčitele dobrého/ Muže nevyčenenějšjho/ powstalo Dacyřstwj a sce
 ťné Dčenj w Palestyně/ totiž/ žeby Duffe Lidške žádného Trápenj na
 onom Swětě nepodstupowaly/ a bez Trestánj tam byly/ až do Saud
 něho Dne: a žeby také Otštec žádnj nebyl. Proti tomu sceřtněma
 a neprawěmu Dčenj wštanowil a nauřdil za tři Dni Půst Swatj Cy
 ryllus Biskup Geruzalémšty Lidu sobě swěřeněmu a Modlenj po
 ručel/ aby Pán Bůh sám ráčil naprawiti takowé bludné Dčitele; a
 swatě a prawdiwě Dčenj prolázati. W těch třech Dnech wklázal se
 Swatj Jaroljm Kwzebiowi swěmu něldejšjmu Dčednjkowi/ a
 takto mu řekl: Žertějšjho Dne dáš wnest třech mrtwých Těla/
 třetj teto Mocy zemteli/ do Daple Narozenj Bysta Pána/ w kteréž
 gjeť pohřbeno Tělo mé/ a dáš ge položit v Geshičel: a položjšs na
 ně žni mau/ třete gšem gá za žiwobyřj mého/ k Přioděnj Těla mého/

potřeboval/ a oni hned vstana z Mrtvých/ a proti tomu novému
 Zacrstnému Dění dají Swědeckwj prawému Katolickému Dění.
 Dralo se ta/ gať bylo poručeno; a ti tři wzkříšeni z Mrtvých rozšli
 se do swých Pěibytůw s Podiwením velikým wšeho Lidu. Dřz
 o tom vskřel Swatý Cyrillus Biskup Geruzalémstý/ šel k gedno-
 mu/ a našel ho vstawičně a hořce pláčjého; y ptal se ho na příčinu
 takowého Pláče? gemuž on odpověděl: Dřby wšedla Trápenj/
 Bolenj a Sauzenj/ které Lidě trpěli od počátku Swěta až do dne
 šnjho Dne/ pospolu byli/ a měli se přitownat aspoň s gedným/ y tím
 neymenššým Trápenjm/ kteréž gest w Pelle aneb w Očistcy na onom
 Swětě/ za nicby počtený nebyly: a raděgiby to wšedlo podštaupil
 Člowěk/ který widěl galá gšau Trápenj na onom Swětě/ neby mĕl
 w Pelle/ aneb w Očistcy; y to neymenššý Trápenj/ gedem Den trpět.
 Předw se tehdy Otče/ že gá vstawičně pláčj; poněwádj gšem widěl/
 galá gšau Trápenj na onom Swětě/ a gal Pán Bůh spravedliwý
 Saudce gest: ale tomu se raděgi podiw/ že Lidě wěřj/ že wmrĕti mu-
 segj/ a že k Saudu Božjemu pŭgdu/ a tam ze wšeho odpowjdati/ a
 Zásluhu/ dobrau neb zla/ bráti budau; a předce se ho nebogj/ a
 Muł Petelných neb Očistcowých se nebogj a nestrachngj: a tať gšau
 wesele a rozpustile žiwj/ galoby o těch věcech nic newětili/ a nesly-
 chawali.

Ptal se ho dále S. Cyrillus: Gať gest bylo s teba/ dřzjs mĕl w
 mĕřt/ aneb dřzjs wmrĕl? Odpowděl on: W tom mĕřtĕ/ w kterém
 gšem wmrĕl/ tať veliké množstwj dábůw se bylo sešlo/ že pro veliké
 gich množstwj/ nebylo možné gich spočĕtat: gegichžto Obličegowé a
 Postawy tať hrozne byly/ že nic nad ně hrozněgššého a strašněgššého
 ho pomyslĕ se nemŭže. Dřeřžto přĕštaupjĕ ke mne/ wšedý hřĕchj/
 kterých gšem se proti Pánu Bohu ldy dopustil/ na Pamět mně přĕ-
 wáděli/ a ge wtažowali: a k tomu mne nurlali/ aby ch wĕc w Božšĕ
 milosrdenstwj nedaust. il/ a k Spasenj wěčnému žádně Raděge ne-
 mĕl. A tať mne těmi Křečmi wřĕškali/ že ldyby nebylo Božšĕ Pomo-
 y/ nebyl bych mohl gim se wbránit. Ale S. Jaroljm/ Patron mŭg/
 wřĕštel mi k Pomocy/ a hned ge wšedcy odemne odehnal. A w tom
 Duffe má s Tělem se dělila/ a přitom Duffe s Tělem Dĕlenj tať veliké
 Bolesťi gšem trpěl: že Lidšĕ Mysl nemŭže pochopit/ ani Gazyť Lid-
 řĕ wyslowit. A gá šam bych tomu nebyl wĕřil/ ldybych nebyl škusyl.
 žádná Bolesť. žádně Trápenj tohoto Swěta/ nemŭže se přitownat
 one Bolesťi, kterau trpj Člowěk wmrĕgajĕ. Tať on mluwil.

Talové Křeči wyslyššyc Swatý Cyrillus od toho Cizowka; na zertýj šel k drabemu/ který také na wzáctné a močné Pripntuwy a ža-
 sluby Swateho Jaroljma byl wzkřiššeny/ nalezl ho také hoče
 plačejšho/ a ptal se ho/ gal s nim bylo při Smrti? On pak edpo-
 wídel: Duffe nasse/ totiž má a myš Towaryššuw/ hned gal z Tě-
 l nassých wyslyš/ w Otamžení postaweny byly před Saudcem Pánem
 Bohem: ale od toho a gal tam donessené byly/ o tom powíder new-
 mjm. Byli gšme wšydní tři hrúzan nemalan naplněny/ myšlyce a
 staragjce se co s námi a gal bude Saudce sprawedliwy Pán Bůh
 dělat: nebo wšydní nassý Czinowé a hřichowé/ kterých gšme se gal
 žiwj dopustili/ Saudcy Pánu Bohu známy byli: ano galoby tam
 přítomni byli/ patrnj byli wšsem tam přítomným. Tam také dáblj
 štáli/ na nás žalugjce/ a co/ kdy/ kde/ gal s dym/ a w kterem myššě/
 a kolikrát gšme se čeho dopustili/ dospwědujce. Což mywidauc a
 šlyššyc/ zapřijri gšme ničeho nemohli: a protož w strachu velikém
 gšauc/ očkáwali gšme Wypowědy na sebe od Saudce Pána Boha.
 A w tom se postawil také tam před Saudcem Pánem Bohem S.
 Jaroljm: za nás se snažně přimlawagjce/ abyhom pro geho žašlus-
 by a na Prosbu geho do Těla se nawrátily/ a s Swatým Ewzebiem
 Bremonšským pobyli za dwadcer Dni: a to pro žraššeny Dacystwa
 nowého/ které těchto Dnůw powstalo. Tak pišše Cyrillus Episc.
 Jerosolym. in Epist. ad August. de miraculis S. Hieron. Et ex eo Joan. Rau-
 lin. Theolog. Doctor Tract. de morte; cap. 6. Tuto žystoryge nasschwa-
 le gšem wypsal/ a w tomto myššě položil/ aby Czinatj poznali/ gal
 s Cizowilem býwš při Smrti/ a že Duffe po Smrti Těla hned se do-
 stawit musj k Sandu Božjmu/ a že tam na ni bude žaloba stawená/
 a že bude z hřichůw sauzená/ a ortelowaná. Múže se to gššiti na gla-
 ném Příkladu wšázat.

Byl Pachole gedem/ Gmínem Eynolff/ který za swěho žiwobytt
 wtrádl gednu Babečku/ maličky a malé Ceny Penzjel/ a nenawrátíl
 ho: a když w tom hřichu umřel/ postawen byl před Saudem Bo-
 žjím/ ldežto dábel na niho žalował takto: Saudce sprawedliwy
 Božej tento Eynolff wtrádl Babečku Bljznjmu swému/ a nenawra-
 til jí: pročej žádám/ aby mně přisauzen býš a do Pella odsauzen.
 Kžell Saudce Pán Bůh: Mncho žádáš dáble: Má Sprawedl-
 wost není bez Milosrdenstwj. Pro tak malau Brádej a tak malý
 hřich nemožu ho do Pella odsaudit/ a tobě ho w Moc dát; poně
 wádj žádného giněho hřichu se na něm nenalezá. Wššat nicméně/
 aby

aby za ten hřích dosti učinil/ ty Anjele/ Strážce geho/ vsad ho do Očístce. Byl tehdy Eynolff w Očístce/ galo w negalé ohniwé štu dni, za gednu hodinu/ a páčil se: po hodině wytažen od Angela z toho Ohně/ zas před Saudce Pána Boha postawen byl: a tu již Twáš Boží patrně widěl; neb již přwe widěti nemohl. Potom z Powolení Božího zas ta Duffe do Těla se wrátila/ a on gestě blauho žiw gšauc, wyprawowal co se mu na onom Swítě přihodilo/ a gal w Ohni Očístcowém newyprawitedlně Pálenj wyšál: a ten který to od něho několikrát slyšel/ napsal to/ Caesar. lib. 12. cap. 57. (in Paradiso Pueror. par. 2. cap. 11. §. 13.)

Toho Saudu také strachowali se mnozí/ netoliko hřisnj/ ale y Swatj/ a starali se welice/ gal tam štáti budau/ gal odpowidati/ a tam odsauzeni budau. Tak dělawal S. Dawid Král Izrahelšty/ když w žalnu šým čtyřdecátým drahým takto se Pánu Bohu modljal: Uewcházegž w Saud s Služebnjem twým milý Pane Bože: neboť nebude sprawodliw učiněn před Obličegem twým žádný žiwý. A w žalnu šým osmnáctým takto se modljal: Stroitiš Házni twau Tělo mé Pane Bože: Sauduw twých gístě letal gšem se. A S. Job w Kapit. 31. pišle/ gal se toho Saudu Božího bál: Co učinjm/ když wstane Bůh k Saudu? a když otáže se/ co odpowjm gemu?

W Cyrkewnjch také zyskorjch a w Anjách žiwotůw Swatých Otcůw/ máme Příklady/ že Swatj mnozí/ gal za zdrawého žiwota/ tak před Smrti/ Saudu Božího se strachowali. Takowý byl S. Jaroljm/ kterýž také ten Sand podšaučil w Mladenedem Wětu swém/ a widěl gal Pán Bůh přisně sandj a tresce; neb takto řkaławal: Budto gim/ aneb pigi/ aneb co koliw gineho činjm/ wždydy se mně zdá/ že w Oššých mých zni Trauba ona/ kteráž k Saudu Božímu wšledy Lidj wolati bude tímto žwutem: Wstáwegte mrtwi/ podre k Saudu Božímu.

Takowý také byl Swatý Sysoy Opat Mnichůw Pauskewnjčch/ kterýžto když již mnoho let Pánu Bohu slaužil w Trpěliwosti welice/ w Postech/ Modlitbách/ Pokoře a Těla sweho Mrtwejni/ potom se roznemohl až k Smrti. A když v něho seděli Swatj Starcowé Mnššj Pauskewnjčstj/ widěli před Smrti geho/ že se Twáš geho zasskwěla gasně galo Slunce: a on řekl: Šle teď Swatj Antoš Opat přišel ke mne. A po negalé chwily zas se zasskwěla Twáš geho gestě wjc/ a on řekl: Šle Swatj Prorocy přišli ke mne.

Posledj zastřwěla se Twař geho mnohem wjc než prwé; a on řekl: Gle Swatj Apostolé přišli ke mne. Potom se zas zastřwěla Twař geho wjc než Slunce/ a slyšeli že s tšyms rozmlawal: y prali se ho Swatj Starcowé/ řka: Otče/ s tšým mlawjšs? Odpowěděl on: Gle Swatj Angelé přišli ke mne/ a chtějji mau Duffy wzyt/ a nešt do Tlebe: gá gal gich prošym/ aby mně Pozhownej dali do času něttes reho/ abych mohl Polánj hodně wčinit za mé hřichy. Řekli mu Swatj Starcowé: Otče/ giš tobě nenj potřeba Polánj činit; nebs dost giš weliké Polánj wylonal. Ale on řekl: Wětte mně/ že gšem gá gestřě nezačal Polánj činit. Tak o tom čteme w Anjze žiworůw Swatých Otcůw. (in Spec. Exempk Tit. Mors. Exem: 8.) Gle ten S. Otec Sysyos/ kterjžto wedl žiwot Angelský na Swětě/ a tal dwa ry byl/ aby hoden byl aby ho nawštwili Swatj Prorocy/ Apostolé y Angelé; a předce se Saudu Božjho lekal/ a Duffe geho se strachowala z Těla wygjt k tomu Saudu.

Pisse také S. Jaroljm/ že žylarjoni Mnich Paustewnjdy/ řdyž k lonce žiwota přicházel/ a předesse mnoho Let Pánu Bohu slaužil/ znamenage že k Saudu Božjmu půgde/ počal se bát a strachowat; tal aš Duffy swan napomjnal těmito Slowy: Wygdj z Těla/ co se bogjšs: Wygdj Duffe má/ co pochybuges? Bednál sedmdesáte Let slaužilas Pánu Bohu/ a Smrti se bogjšs: tal on k swě Duffy mlawil. Breviar. Rom: 21. Octob: My pat/ Čtenáti Bohabogni/ posudme z těch geho Slow/ galš býwá Duffem při Wygiti z Těla strach Saudu Božjho/ poněwádž ten Swatý Starc žylarjon/ kterj sedmdesáte Let Pánu Bohu slaužil w puštych mštech/ a swatý žiwot wedl bez hřichu/ tal se bál Saudu Božjho.

Podobně S. Agathon/ Paustewnjdy Mnich/ řdyž k lonce žiwota přicházel/ bál se a strachowal/ tal že se nemálo djwili Dědnjcy geho/ kterj widěli gal swatě Pánu Bohu slaužil; y tázali se ho/ řka: Proč se Otče tal strachuges? My wjme/ žeš Pánu Bohu wěrně slaužil. Ale on jim odpowěděl: Proco se strachugi/ neb wjm že gest giny Sand Božj a giny Lidšty.

Gle Swatj Saudu Božjho se strachowali: a my žijšnjcy welicý gdeme k němu wesele bez neymenšy Otrosti/ galbychom gišty byli Spasenjm wčěným. Pamatůgme se/ pamatůgme/ ai nás žádná zlá žádost/ žádný Podwod/ žádný zlý cyzš Příklad nezastlepuge/ a Bázně Božj od nás neodnjmá. Slyšime co S. Petr Apostol pisse w prwój Epist. w Kapit. 4. že před Božjm Saudem sprawedliwý Člowěk

forma obřogi a spasen bude: hříšný pal a bezbožný kde se oláže/ a gal tam obřogi? Toho se také strachoval geden Mnich/ o kterém talowau hystorygi nacházým.

Dáwnjch oných Let byl Mládenec geden/ který vmjnil dát se do Alášttera/ a w něm Pánu Bohu slaužit: o tom když se Matka gebo dowěděla/ zbrašowala mu gal neywjc mohla; ale on gi odpowj dal: Proto gá to chcý vdělat/ abych mohl zeggřat Spasenj Duffe me: když tehdy mu zbránit nemohla/ nechala gey při gebo dobrém Numyslu. Tal on Mnichem věiněn/ nebyl pilen Powimnosti swé/ ale welmi nedbanliwý/ a málo toho plnil/ proť se do Alášttera dal. Stalo se potom/ že Matka gebo vmřela: on také po ni nedlaubo w padl do těžké Nemocy/ a naposledy wytržen byl w Duchu/ galoby Duffe gebo z Těla wysla/ a nassel se stát před Saudem Božjm: a tam také widěl státi množstwý Duffý y Matku swau/ kteřj oteklawali Saudu Božjho a Weypowědj tam magj gyt a odesláni býť/ a galau Odplatu wzýt magj. Widauc ho tam také stát Matka gebo/ řekla mu: Což y ty Synu můg došlals se na toto mjesto? A kdež gest ona twá Kječ a twá Slowa nědwegřý/ kterás předemnan mluwjwal/ když se měl dát do Alášttera: Chcý t Spasenj věčnému přiwěst Duffý mau: To slyššc on/ zastyděl se welmi/ a newěděl coby gi měl odpowědět; neb znal se býti winným/ poněwadž nedbánliwý žiwot wedauc/ o Spasenj swé Duffe nepracowal/ a Saudu Božjho se ne bál/ a t němu se nechřřal. Stalo se potom/ že z Božjho Milosřdenstwý/ Duffe gebo do Těla se nawrátila/ a on wyzdrawěl z Nemocy swé. Protož pamatujc kde byl/ a galau Domluwu od Matky swé sřřel/ a gal se tam zastyděl/ obáwage se napotom Saudu Božjho/ oddal se na weliké Polánj/ a horliwě Pánu Bohu slaujic/ wstawišně pcwněgřý swé Nedbánliwosti a hřjchůw oplatáwal; tal že se tomu množý Lidé djwili welice: a častho ho napomjnawali/ aby wš lewl od tal weliké nad sebau Přisnosti a od Wylewanj šiz. Ale on gim odpowj dal: Gestliž gšem gá na onom Swěťe Domluwy Matky mé snessi nemohl/ a zastyděl gšem se; galž bych před Saudem Božjm stát šiněl/ a gal bych Domluwu od Pána Boha/ Saudce meho/ snessi mohl? O tom psáno gest w Anjze žiwotůw šwatých Otcůw: (in Spec. Exempl. Tit. Judicium DEL. Exem: 3.)

Verme my sobě Tawčenj z Slow toho Mnicha/ a pomysleme/ gal státi budeme před Saudcem Pánem Bohem/ a gal tam odpo

wjdat/ a wymlawwat se: a gal budeme moct snest Domlawu/ kteras
on nám domlawwat bude.

Kapitola Druhá.

O Saudu Božim weřegným/ který bude při Sko-
nání Swěta.

Býl Cedrenus, že welikomocný Král Bulgarstý/ Gménem Bo-
gor, gšauc gessě Pohán/ byl na Mysliwoš a na žwěť welice
laskaw/ a tau Aratochwily se často obweselował. Aby pař
y toho času/ Božj na Mysliwoš negel/ asposi Podjwánim na wsselio
galau žwěť se obweselil/ dal wystawit nowý Dům prostranný/ a za-
wolagje Maljře wyborného/ Gménem Methudya/ kterýž Křestian
dobrý byl a Mnich/ poručil mu/ aby w tom nowém Stawenj wy-
malował wsseligatou žwěť/ a při tom coby sám wěděl být kunsto-
wneho; wssal hrozného a strasného. Methudys newěda coby
nad poslednj Saud Božj hroznějšyho bylo/ ten tam na gedné štěně
wmalował gal neylépe a neyhrozněgi uměl a mohl. Po wykona-
ném tom Djele/ přišel tam Král Bogor/ aby se podjwal na Malo-
wánj: a ldyž whljdař Obráz Saudu Božjho/ a gal na wysokém Trů-
nu Pán Krystus sedj/ a Angelé a ginj Swatj před nim stogj w stra-
chu welikém a na Dolena padagj. Item widěl gal dobrým Lidem
se tam bohatě platilo/ a gal wesele do Nebestě Sláwy wedemj byli:
a naproti tomu gal hřjšnj Lidé a newěřjcy Pohané hnáni byli do
Pelle horaucyho/ rozličných Mul a Trápenj plného: a gal dáblj
welmi hroznj ge tam hnali a táhli/ a wkrutně s nimi nařládali: a on
tomu ničemu nerozuměl/ poněwadž/ gakožto Pohán/ toho nikdy ne-
widáwal/ ani o tom neslyřáwal/ ptal se Maljře/ coby to bylo/ a co-
by znamenalo? Wyložil mu to Maljř práwě gal o tom Křestiané
wěřj; doložje/ že talowý bude gistotně/ ano newyřlowitedlně hro-
znějšj/ Saud Božj w poslednjm času: a dobjj a wěřjcy ze Odplatu
Spasemj a Blahoslawnestwj wěčného dořtanau: zlj a newěřjcy Po-
hané Zatracenj wěčné a Křestánj w Pelle mřti budau: a že budau dání
dábľum/ Batům Pelelným wkrutným/ w Moc: a oni ge budau pálit a
trápit tam až na wěly bez konce a bez přestánj. Slyřjyc to Král/
počal se bát Saudu Božjho a Zatracenj wěčného; pročěž hned po-
wolil být Křestianem/ a Wjra Křestianskau přigal: a powolagje
gedného Křestianského Biskapa/ od něho Człantům Wjry Kře-
stiané

řianské gsa wyvčen. Břest Swatý bez messianj přigal. A talowým počatkem Wyra Swatá Břestianská mezy Bnlgary, Národ tolikej Slowanský/ a nělby wynešený a mocný/ sedostala. Cedren. in Compend. histor. (in Dauroult. cap. 8. Tit. 15. Exem. 3.)

Minjm gá/ Čtenářj tskawj/ w teto Kapitole psáti o poslednjm a wětegným Saudu Bojim/ a o tom Saudném Dni; a gey galo wy-malowaný na Tabuly wěrným Břestianům l Rozgimánj předstawiti. O křby mně Pán Bůh rátil tu Milost dáti/ abych to tal náležitě vdělal/ aby každému čtaucýmu bylo l Uprawený žiwota/ l Uabrtj Bážně Bojz/ a l Dosáženj žiwota wěčného! Aby tehdy w tom náležitý pořádek zachowan býl/ a tomu snáze sprostý Lid wyrozuměti mohl/ psáti budu nepprwé/ co gest Saud Bojz wětegný poslednj/ a proč konán bude. Druhý/ je ten Saud glistně konán bude/ aby o tom nepochybowal žádný. Třetj/ kde a gal konán bude. Čtwtetj/ gal hrozný a přjssný bude. A posledku dolojím kdy on konán bude.

Nepprwé/ Saud onen wětegný/ poslednj a hrozný tento se gme-nuge/ který konati bude Pán Krystus/ prawý Bůh/ a prawý Člo-wěl/ Wylupitel Pokblenj Lidského/ při škonánj Swěta. Sauditi/ prawjm/ bude Angely/ sprawedliwé y hřjssné/ a gednjm Slowem/ wšleky Lidj/ kteří byli na Swětě od prwnjho Člowěka Adama/ a kteří nynj glau/ a kteří budau až do škonánj Swěta. Sauditi bude ge ze wšlech Čjinůw geych/ z Mluwenj také y z Myšljenj/ a z zleho Požadánj/ a z žanedbánj/ čeho žanedbati neměli: bude sauditi z Wj-ry/ galan měli/ a galé se přidrželi.

Sauditi bude proto/ aby bylo wšsemu Swětu a wšsem Lidem wědomo/ že on gest Bůh mocný a swěchowaný/ a Pán wšleho štwor-čenj; a že on gest od Boha Otce ustanoweny Saudce žiwých y mrt-wých; gal mluwil na Bážanj Swatý Petr Apostol w Škutčch Apoštolšch w Kapit. 10. Sauditi také proto bude/ aby poznali wššrdni/ že on každému sprawedliwě činil/ a čimj wždyčy/ a že sprawedliwý Saudce gest/ a že se od něho žádnému žádná Břiwda nestala ani nestane. Saudit bude w ten poslednj Den/ aby každý wzal Odplatu naležitau za své Činy: dobrj a wěrnj/ Odplatu dobran; zlj a newěrcj/ zlan: gal pšše Swatý Pawel w druhé Kpist: l Ko-rynt: w Kapit. 5. Wšrdni my zagistě musíme se wklazati před saudu nau Solicy Břpřstowau/ aby přinesl gedentáždy wlastnj wěcy Těla swěho/ galéj činil/ buďto dobré aneb zle.

Sand ten poslednj proto také lonán bude/ aby také Tělo každého Cflowěla wzalo spolu y s Duffy Odplatu zaslauženau: nebo po Wygirtj Duffe z Těla/ sama toliko Duffe saužená byla/ a Odplatu wzala/ a odeslaná byla tam/ tam zaslaužila odeslaná býti: ale Tělo / kteréž také hřessylo/ a wjc winno bylo než Duffe/ w hrobě leželo/ a Odplaty newzalo: tak ani to Tělo/ které dobrý žiwot wedlo a Pánu Bohu slaužilo/ Odplaty nepřigalo. Musj tehdy býť ten Sand weřegný/ kdž Duffe se nawrátj při weřegném z Mrtwých Wstánj/ aby také Tělo Odplatu zaslauženau spolu s Duffy wzalo.

Bude také ten weřegný Saudný Den na Zahanbenj newějcjch: ne samých Pohanůw / a židůw; ale také mnohých Křestianůw (gacj byli dáwno mnozí/ a nynj mnohem gest gich wjc) kteréž o tom Saudném Dni málo wěřj/ a málo se ho bogj: a tak nezwedný žiwot wedan/ talowých Zanebnostj se dopauštěj. talowých Fortelůw a Ofybalstwj hledj/ galby Pohané Wznanobowé byli: o nichž prorokowal S. Petr Apofftol w druhé swe Epiff: w Zap. 3. takto: Přigdan w poslednjch Dnech s Oklamawánjm Posměwacj/ podle swých Zádostj chodjce/ a tjkagjce: Ade gest Zaslubenj aneb Přichod geho/ Krysta Syna Božjho t Saudu? neb gal gsau Otcowé nassj zemčeli/ wšsedy wěcy tak trwagj od počátku Stwořenj.

Naposledy proto bude Sand Božj onen weřegný/ aby se Cjest a Sláwa Krysta Pána wklázala/ a tj které ho tupili/ a Posměch z něho měli/ a w něho wěřit nechřeli/ byli zahanbenj. Předpowěděl to Zacharyáš Prorok w Kapit. 12. a z něho wypsál S. Jan Ewangelišta w Zap. 19. takto: Vžjst w tohoť gsau budli.

Druhé: Wěřit a zagjsto myt máme/ že ten poslednj weřegný Saudný Den giffotně přigde: anj má se ldo domnjwat/ že nepřigde/ a že Odplata žádná na onom Swětě nebude: bude konečně. O tom Saudném Dni wěřj také židj y Turcy/ a znagj se t tomu/ že wěřj/ a že on bude/ a že Pán Bůh přigde saudit wšsedy Lidj. My pal Křestiane/ ne gegich Příkladem se twrdjme w této Wjře o Saudném Dni/ ale Slowem Božjm/ které se w Swatém Piffně a w Swatém Ewangelium nacházy. O něm také z dáwna gsau předpowydali a prorokowali mnozí/ gako Enoch/ gal piffse S. Judas Apofftol w swe Epiffotle ika: Prorokowal o tom Saudném Dni sedmi od Adama/ Enoch/ ika: U přigde Pán s Swatými tiffcy swými/ aiby wydal Odsauzenj proti wšsedněm/ a trestal wšsedy neshlecherné ze wšsedch Stwrtůw Weprawostj gegich/ kterými neshlecherné činili/ y ze wšsedch

trvdých Křeč;/ kteréz mluvili proti němu Křesťnjcy neshlechetnj. A
 Zayás Prorok w Kapit. 3. o tom Sandu předpowědel těmito slo-
 wy: Bůh k Sandu přigde s Starcy Lidu swého/ y s Anjzaty geho.
 A Swatý Job procołował o z Mrtvých Wstání/ y o Sandu po-
 slednjm/ řka: Wjm zagiště/ že Wykupitel můg žiw gest/ a že w po-
 slednj Den z Země wstáti mám: a zase oblečen budu Bůzj mau/ a w
 Těle mēm vžřjm Boha. Tak Swatý Job mluvil; Křeč pak tuto
 swan zawěl těmito následagjcými Slowy: Wězte že bude Sand.
 w Kapit. 19. A co ga tato dwědctwj přednášřm? Pán Kryškus
 o tom swětelhdpowědel/ a wygadřil/ že bude Sandný Den/ a gał bude
 de lonán; o čemž pišse Swatý Mataus w Kap. 24. a w 25. A ten
 gest Ejlánel nasse Wjry Křesťjanské Katolické/ že wěřjme o wětega
 nem z Mrtvých Wstání/ a o Sandu Bořjm poslednjm/ a o Odpla-
 tē zřjm y doberřm.

Třetj: Rozwážjme sobě/ gały bude ten Sand/ a gały Sandce.
 Sandce ten bude Pán Kryškus/ který přigde w sláwě weliké a w ne-
 wyslowitedlné Welebnosti / mnohēm gasněgřř nad slance/ Moc
 welikau magjcy a na sobě gi wlazugjcy; tak že každý uzná geho za
 swrchowaneho Sandce/ a žádný se mu opřje ani sprotiwit nebude
 smēt: nebo pozná každý/ že on gest Bůh a Sandce wšemohaucy.
 O tom swēm Přichodu k Sandu wětegněmu sám Kryškus Pán před-
 powědel/ gał pišse S. Mataus Ewangelista w Kapit. 24. těmito
 Slowy: Vžřje Syn Cizlověta/ to gest Kryška Pána/ přicházegjcy-
 ho k Sandu w Oblacřch Nebesřřch/ s Mocj welikau a Welebnosti.
 A w Kapit. 25. mluj: Přigde Syn Cizlověta/ to gest Kryškus Syn
 Bořj a Syn Panny Marye/ w Welebnosti swě/ a wšřřdni Angełé
 geho s nim. Tehdy se posadj na Stolicy Welebnosti swě. Bude
 také Pán Kryškus/ Sandce spravedliwý y Sand geho: bude mocný;
 nebo před nim se postawiti musy každý/ gałeho koliw Powolánj a
 Stawu/ a wšřřdni před nim skogjcy rownj budau. Nebude tam
 Anjzetj/ ani Zrabětj/ ani Biskupowi/ ani Farátowi/ ani Pánu/ ani
 Poddanému/ ani Bohatěmu/ ani Chudobněmu předněgřř mjšto/
 ani Sedlákow/ a Zebraťow posledněgřř: tu státi bude/ na kterēm
 mjšti postawen bude: a tu očeláwati bude Pochwaly/ aneb Potu-
 py; Špafeni/ aneb Zatraceni/ podle swého Zaslauzenj.

Čtvrtē: Bde/ aneb w které Zemi swěta ten Sand lonán bude?
 Odpowjda swate Pismo: že w Geruzalema Města/ w Audolj Joza-
 šarowem, a že Pán Kryškus seděti bude w Powěťj nad Goran Oliwet-
 řkau/

řkau/ 3 které wstoupil do Nebe/ seděti bude/ a sanditi/ předpowěděl
o tom Swatý Angeli/ té hodiny po na Nebe Wstoupení Pána Kry-
sta/ k Apóstolům takto mluwjce: Tento Pán Kristus/ který wzac-
gest od nás do Nebe/ tak přigde/ galz gste widěti ho gdaucyho do
Nebe. Act. 1.

že pač do Audoli Jozaffatowěho/ kterýž gest mezy Geruzalémem/
a mezy horau Oliwetřkau/ shromážděni budau wšydní Lidě ze wšse-
ho Swěta k tomu Sandu/ předpowěděl Pán Bůh skrz Proroka
Johele w Kapit. 2. těmito Slovy: Shromáždím wšsedy Náro-
dy/ a wведу je do Audoli Jozaffat. A njze w té Dajst: takto Pán
Bůh mluwj: Powšakšite / a wstupte Národowě do Audoli Jozas-
ffat: nebo tu seděti budu/ abych sandil wšsedy Národy. A Pán Kry-
stus sám předpowěděl v Swatěho Matausse w Kapit: 24. Possle
Syn Boží/ Sandce swrchowaný / Angely swě s hlasem welitřna
Trauby/ a shromáždj Wolene geho od čtyr Wětrůw/ od wrchu Ne-
bes až do konce gegjch. Galá to Trauba Angelowa bude/ a galý
hlas aneb žwut gegj bude? Odpowjdaj Swatý Otcowé/ že takowý:
Wšlawegte mrtwý/ počte k Sandu Božímu. Po tom hlasu Země
se wšseda náramně zatřese/ hrobowě wšydní se zotwjragn/ a Mo. y
Boží wšschna Lidřká Těla z Země/ z Prachu a Popela wstanau w
Celosti swě/ a Dnsse odewšsad/ z Nebe/ z Otšisce/ y z Petla wygdu
wšsedy/ každá k swěmu Tělu/ a do Těla zas wegde/ a Tělo státi bude
na Wobách žiwě gal přwé: potom Mocy Boží djwnau a nepochopi-
redlnau budau wšydní tazeni a nuceni k Geruzalému do Audoli Jo-
zaffat k tomu Sandu wěčgněmu.

Tu giž pomysly každy Člowiče/ galé tam Djwadlo bude/ ldyž
tak welite množstw Lidj pospoln bude ze wšseho Swěta/ gehož
přehljdnout Olem Lidřkým nebude mozně. Pomysly také/ galé tam
Narřstánj hřjřňých a zlych bude/ galý Pláč a Dpěň/ galý strach a
Třesenj gegjch! Gal oni sobě winřowat budau/ aby na ně padly ho-
ry/ a zakryly je před hněwem Sandce Beha Wšsemohaucyho; gal
o tom předpowěděl Swatý Jan Apóstol w Dnjze žgwenj swěho
w Kapit: 6. Naproti tomu pomysly/ s gal weselěni Mysly dobřj a
pobožnj k tomu Sandu pŕgdan/ magjce Naděgi k wěčné w Nebe-
řch Odplatě. A gižě bude tam Djwadlo galé nebylo od počátku
Swěta.

Pátě : Rozjimegme/ gal s tím fewřřým Lidem tam se konati bu-
de; ano y s námi samými/ kterýž toto čteme/ neb čjři slyřřime. O
som

tom také předpověděl Pán Krystus/ gal napsal Swatý Matanso Ewangelista/ w Kapir: 25. takto: A dyž přijde l Sandu poslednjmu Syn Ešlowěla a Syn Boží Krystus w Welebnosti swé/ a wšydní Angelé geho s nim: Tehdyt se posadí na Stolicu Welebnosti swé/ a shromážděni budau před něho wšydní Uarodowé: y rozdíl je naruzno/ tak gako Pastyř odděluje Owce od Kozlůw. A postawí Owce na Prawicy swé; to gest sprawedliwé a Wywolené: a Božy na Lewicy; to gest hřisně a zatracené: tak on předpověděl. Pomysly opět Czenáři wprjmný/ galé tam bude zas Uarilánj od hřisných Zatracencůw/ galá žalost a Pláč/ ldyž budau z prostředku Božich Wywolenyh oddělowáni a wylučowáni/ a postaweni na straně té/ která bude Zatracencůw! Ale budeli tam tomu wěššy žalost gako Atešianům/ je tj znagje Wůli Boží/ a moha gi gestě lepe znát: a magje o tom Sandu a o Zatracený wěčném dobrau Wědomost/ zle byli žiwj/ a toho zleho sami sobě zaslaužili. A gestě mnohem wěššy žalost tam bude l idem Duchownjm a Děným/ a mně samému/ ktery tuto Anjhu gšem sepsal/ gestlž tam odeslán budu; a bude y Ganba weliká/ Potupa a Posměch/ je znagje tyto wěcy/ a giné gim wyočugj/ sami gšime zle žiwj byli: a wlazugje giným Cestu do Uebe/ do Pella gšime jšli. Ale dobrým a sprawedliwým newyslowitedlné Porišeni a Kadešt tam bude a Serdec Plesánj.

Po tom Rozdělenj dobrých od zlých/ a Postaweni dobrých na Prawicy Sandce Krysta Pána/ a zlých na geho Lewicy/ začne se Sand/ a gedenkadž z Lidj z swých Činůw sauzen bude. Nebude pal tam Pánu Krystu Sandcy Práce jádná s doprawánjm se na hřichy ktereho koliw Ešlowěla: ani ōwědkůw tam a žalobnjtůw on potřebowat nebude; galž býwá a musý býť při ōaudedch Lidššých na tomto ōwětě: gatkoliw y žalobnjcy y ōwědkowé tam budau: nebo wšydní ōtctowé gednoho každého Ešlowěla swětle a patrně wšem wložani a zgeweni budau/ je gich jádný ani šřyt/ ani zapřjs nebude moct. Ach což my tam vhljdáme wěcy/ diwne a mrzuté hřichy! Ach což tam vhljdáme/ gaky ldo w Serdcy byl: a toho gšime ně ldy za Swatého měli a za wprjmného/ toho tam vhljdáme je byl Potrytce a ōšybalem. Vhljdáme zas/ gal gineho tegnj hřichowé/ Ganebnosti ōmilštwá/ Czuložštwá. ōodomššé Hřeseni: Item Brádeže/ Laupeže/ Bližnjch schytralé ōllamánj/ to tam wšedo bude wložano Krystu Pánu Sandcy plnomocnému a wšsemu ōwětu. Ach galá tam bude Ganba ne gednomu/ ldo tak winen bude! Ach Ešlowěla!

wěle! Zakrywáš zde hříchý twé/ a ani gich Spowědnjlowi/ Otce twému Dnchowjmu/ nechceš w Ťpowědj wygewit: a oni tam wygweni budau před wšsemi Lidmi/ gichž bude na Tisyce a Milliony/ Millionůw Milliony. Ach gať ti tam swětlo bude! a nebyloby ti niľdy tať swětlo/ ľdbyby byl za žiwobytj twěho hříchůw twých se wyznať w Ťpowědj/ a Poľánj z nich wćinil.

Šeste : Kozjmegme/ budeli sám Pán Kryřtus sedět na Stolicy Welebnosti swé/ a saudit wšfecel Ťwět; a nebo tať budauli při něm na Stolicých sedět ginj a spolu sandit? Odpowjdam : že ľ tomůdau s Pánem Kryřtem přigdau mnozý/ předpowěděl Prorok Bojž Jzayáš w Kapitole třetj taťto : Bůh ľ Saudu přigde s Starcy Lidu swěho y s Dnřřaty geho. Máme tať od Pána Kryřta Připowěd/ že tj wšředni/ křetj pro něho opuřřili wšfeco/ a následowali ho (gať napřed wćinili Swatj Apofftolé) budau s nim sedět na dwanácti Stolicých saudjce wšfeden Ťwět; nebť on w Ťwateho Matauře w Kapit: 19. taťto mluwil ľ Apofftolům swým: Žagjřě prawjm wám/ že wy křetjž gřě následowali mne/ w druhém Narozenj (to geřř po wěregném z Mřtwých Wřřánj w Den Ĥaudný) ľdřž sedne Ĥyn Ĥjlo wěľa na Trůnu Welebnosti swé/ sednete y wy na dwanácti Stolicých/ saudjce dwanáctero Poľolenj Izraelřě/ to geřř wšfecel Ťwět. Tamť budau sedět Apofftolé y ginj Muřřj Apofftolřřj/ křetj pro Ĥjeřř a Ĥľáwu Bojž/ a pro žádost Ĥpawenj Ĥidřřřých Ĥuřřř wšfeco opuřřili a pilnýmj Práćemj napomáhali ľ Ĥpawenj Ĥidřřěmu.

Sedmé : Kozjmegme sobě že gaľož na tomto Ťwětě po wyľořnaném Ĥaudu Ortel aneb Weypowěd následuge; tať se řřane y na onom Saudu Bojžim wěregným. Pán Kryřtus tam wyďá Weypowěd dwogj: nad Ĥprawedliwýmj / swýmj Wywolenýmj / dobran a welmi potěřřtedlnau / tuto : Poďte pořřehnanj Otce meho / wľádněte Bráľowřřwjm wám připraweným od Wřřanowenj Swěta. Ale nad Žatracený hrozný a žalostný Ortel bude tento : Odegdětež odemne zľořćenj do Ohně wěčného / křetj geřř připrawen Ĥablu y Angelům geho; gať o tom obogjm Ortelj piřře Swatý Matauřř Ĥwangelista w Kapit: 25. Bráťřř/ ale welikěho Ĥpyřřowánj hodný geřř tento obogj Ortel. Co bude moć býti potěřřtedněřřřho Wywoleným Bojžim nad to/ že s Pánem Kryřtem pũgdau do Ubebe/ a tam se radowat a wěčných Ĥodůw pořřjwat budau bez ľonce/ bez Ĥmenřřenj. bez neymenřřřho Ĥľormaucenj ! A napřřoci tomu/ co se můžže pomýřřlit žalostněřřřho Žatracencům nad to/ že budau na wěľy

od Boha odloučenj a zlořečenj/ a že musěj gjt do žaláře a Ohně Pe-
telného/ dáblím připraveného/ a w něm se pálit a trápit až na věky!

Osmé: Rozgjmegme sobě/ že gať ten Ortel nad obogjmi/ totiž
nad Wywolenými a Zatracency/ wydan bude od Saudce Krysta
Pána/ hned se Nebeská Brána otewře/ a Pán Krystus pügde do Ne-
be napřed/ a za nim wšsecet Zástup Bojich Wywolených se pobere w
Pořádku djwným/ slawným a milostným/ prospěwugjc Píseň wjstě-
nau/ a chwáljc Pána Boha/ a dělugjc mu za swé špasenj. O gať
bude milá ona Processy a milo bude na ni hledět; neb taté šwartj
Angele ge budau wyprawázet/ a s nimi y mezy nimi pügdau wesele.
O gať sřiasťnj budau/ kterým se dostane w počtu té swaté Processy
být! U ldyž gij do Nebe wegdau/ Brána Nebeská se zawře/ a oni
tam budau na věky přebýwat w slawě a w Oplywánj Rozkossj Ne-
beských/ a budau wstawičně Pána Boha chwálit až na wěčné věky.
Uaproti tomu/ ldyž Ortel žalostný na Zatracence wydan bude/ hned
se Pello náramně sřyroce ctwěre/ gať předpowěděl Izayás Proroč
w Kapit. 5. Rozsřyřilo Pello Duffy swau/ a Osta swá otewřelo be-
ze wšeho konce; yzstauřili slynj geho/ a Lid geho/ a wysocy y slawnj
geho do něho. Tat napsal Izayás. Otwěre se/ prawjm/ Pello/
a Zatracency gať štrádo Dobryta do něho hnáni budau a po šlawě
tam metáni. Tamě bude widět/ gať dáblj/ nelitostiwj Katj Petela
nj/ nutit budau y šřekat nebohými Zatracency gať ge budau bit/ mra-
řkat a trápit. U ldyž tam do toho přehrozneho žaláře a Ohně wšřo-
dni y s dáblj wpadnan/ Pello se zawře/ a Mocj Bojřkau djwnau
zamknuto bude/ aby žádný z nich/ ani geden/ na wěčné věky wen ne-
wysřel ani wygjt nemohl: tam pať aby wšřadni wězeli w tom žalo-
řnem žalářj/ w Pecy ohniwe náramně hořjcy/ a aby hořeli/ pálili
se a smažili wždydy/ a na věky neshořeli. O žalostně Zatracenj!
Ach pamatüg na to žlowěče/ abys neshřěšřřl a tam se nedostal.

Dewáté: Aďy ten psřednj wětegný Saud bude/ a gať daleko
geřřtě do něho máme! Odpowjdam: Wřepřeg se wšřetečně na to: ale
wěř je daleko do něho neni: poznawáme to z mnohých žnamenj:
dost geřř pať na tom/ že wjme gisř je přigde. Proč pať někteřj tať
směli/ ba y nesmyslnj gřsau/ že směgřj mluwit: Ach dalekoř geřř geřřtě
do toho šaudneho Dne; Můžeme my zde geřřtě weseľj pobýt/ hodo-
wat/ pjt a šwěta wjřt: můžeme smilnit/ cřyřeložit/ cřyř šřatřj sobě
brát/ mdlegřřj wřlatowat/ nesprawedliwě šaudit: a gedným šlo-
wem/ dělat co dčeme. Gať pať taťowým odpowjdam; Wěmřte

se : gattoliw zdá se ten Saudný Den daleko gestře od nás býť / wšak na tom má býť nám dost / že on gistorně přigde / byť pak y po tisíc let přišel / a my wšykni tam se dostawit musíme / Ortel slyšet / za zlé Činy zlaup Záplaty a hanbu věčnan wzít. Na to tehdy se neptat gal do něho daleko gestř; ani proto zle nečinít / že se zdá do něho daleko býť : ale wětit zařisťo že přigde : a k tomu se chystat / aby tam mohł každý wesele a důwěrně stát / a šťastný Ortel slyšet / a do Nebese dostat.

Kapitola Třetí.

že pamatowati na Saud Boží poslední / gest k mnohému dobrému / Člowěku každému.

Pamatowati na wětřejný a poslední Saud Boží / gest každému Člowěku k mnohému dobrému prospěšno : ale tomu gest prospěšno / kdo žiwě a opravdowě pamatuje a o něm sobě rozgimá / aspoň tak / gal gsem wypsál w předěšých dwauch Kapitolách ; aneb gimá / kdo lépe a dokonaleji umí : kdo pak běžně a lebasgal na něj spomíná a o něm mluwí / nic mu nepospěje. Žiwá tehdy Památka na Saud Boží / poslední onen a hrozný / nepprwě / pohne a napraví každého k Bázni Boží. A kdožby se nevoleł tak hrozného a přšného Saudu / a tak mocného a sprawedliwego Saudce Pána Boha ? Břwá na tom Swětě / že kde gest Rychtář přšný / sprawedliwý a náhlý / který neodpaušřej / žádnému zle činícemu / bogi se Lidě / a warugi se hřessenj a zleho Činěnj ; wědanc gisťe / žeby Trestánj nepřšli. My Křestiané wětjme / ano zařisťo máme / že bude wětřejný Saudný Den / a že každý z nás tam se dostawit musíme / a že sprawedliwý sauzenj budeme / a že tam bude welilá Odplata dobrým / a přšná Pomsta zlá za zlé Činy ; a ta Pomsta bude věčná / proč se tehdy nebogjme toho : proč zaumyšlně / wšřetečně a welice / zle a haubně některj hřěšjme ? Gle přšný a přehrozný Saud Boží se přibližuje / a giž daleko nemj : a my na to nic nedbáme ? Saudce Pán Bůh Mocnosti a Welebnosti plný / k tomu Saudu gde : my Lidě hlasu toliko geho očeláwáme : Wšřawegte mrtwý / pobte k Saudu.

Pisťe Joan. Herolt, gimá Discipulus, Serm: 9. de Temp. punc. 3. o gednom Mnichowi Křádu Domynylánskeho / že když w poslední Wecocp ležel a gimj Mnijšj při něm stáli / a řěšpli ho on že brł wesele / a nic se nestrachowal ; přjčinnu swé Weselosti oznámil / že widěl Blao

heslawenau Pánu Marygi/ a jedného Swateho Krále/ Patrona sweho/ se k němu přišli. Ale po chwyli/ gal Oti se Dweřím obrátil/ hned se vlekl/ trásl strachem/ baš/ a gako umrlý za chwyli ležel: a taš se přistogjým Mnichům zdalo/ že gako by od něho byl objalowan/ a že na žaloby odpowjda: přitom taš se hrubě potil/ že nemohl postáit geden Mnich šfarkem Potu geho strach. Potom ldyš k sobě přišel/ oznámil Mnichům přistogjým/ že přišel Pán Krystus k němu/ a žegako Saudce sprawedliwý a Welebnošti plný ho saudit: a poněwadž Obličeg geho brozný byl/ a Saud taš přisný a sprawedliwý/ že strachem se trásl a potil. Taš on mluwil. My wěrnj Diešřiane pamatügme na Saud Božj/ a gal se tam tráš strachem a potit budeme/ w cas sobě rozgjügme. Tomu chce Pán Duh/ kterjš Angela sweho poslal/ aby hlasem welikým wolal: Bogte se Pána Boha/ a wzdáwegte gemu Čest; nebi geš přišla hodina Sauda geho: gal pišše S. Jan w Anjze sweho žgeweni w Kapit. 14.

Druhé: Památka na brozný a sprawedliwý Saud Božj zdržuge Cílowěla od šřestemj: nebo ldyš sobě přemeryššil/ žeby pro takowý a kterjš koliw hřich/ před Pánem Bohem objalowan byl/ od něho sauzen a orelowan/ před wšsemi Lidmi celého Swěta zahanben / w Pelle na wěly pálena trápen/ přestane od Zumyřlu k šřestemj/ a šřichu se nedopuřšj; gakož wdělal Martyryán Paustewml/ ldyš ho gedená wšřetečná a bohaprázdna žena k hřichu Smilřwa namlawala a k sobě ho wábila/ a on gegj lahodnau Řečj gednal natloněn/ to mu powolowal. Potom vpamatugic se/ galby z toho Aučinka Pánu Bohu odpowjdal/ a galby w Pelle w Ohni odb:wal. nazbjral Rozd/ a Oheř wdělal/ a posadjc se do něho/ sedil a pátl se w něm až welice gsa popálen/ šřepět nemohl. Pročeswygdauc z Ohně/ řekl k té ženě: Tlemiu Prudlosti toho Obně šřest/ a mnohem méně bych mohl wyšřepět Petelnj Oheř/ do kterého bych byl odsauzen sprawedliwým Saudem Božjim/ ldybych s tebau hřesyl. Ty tehdy ženo gdi odemne/ a čiš Polánj: a gá taš taš wdělám.

Swatý Jaroljm/ aby Myřš swau a Šrdce od wšřelického hřichu a od zlé žádosti čistě zachowal/ na Saud Božj poslednj wjdydy pamatowal; taš je řikawal: Holitrátkoliw na ten brozný Sandnj Den spomynám/ celým Šrdcem y Tělem se šřesu. A co wjc: Budřogjin/ budřo pigi/ aneb co koliw giného řinjm/ zdá se uně wjdrdy/ že ona brozná Trauba Archangelowá w Dřřřch myřch žnj/ která bude před poslednjm Sandnjm Dnem po wššem Swěte žnj/ a k tomu

Saudu wšedky Lidj wolat: Wstáwegte mrtwj/ podte k Saudu Bo-
žjmu. Ta/ prawim / Tranba wždydy znj w Všřch mých; gal o
tom pišfe Dionyf. Carthuf. de remed; tentat. art. 22. (in Dauroult. cap. 8.
Tit. 15. Exempl: 1.)

Swatý Augustýn/ doľud gestě swětský a Swěta a Marnosti geho
Milownj brl/ od Marnosti swětských a od Tělesných Rozkossý nes-
mohl přestat/ ani žádným Dpůsobem se od nich odwest/ až naposledy
častým Přemysšlowánjm o Smrti a o hrozném Saudu Božjm: to
Pamatowanj že gest mu bylo gako za Vzdzu/ aby nikdy wjc nehřěšyl;
ale aby Polánj činil za hřychy swé; gal on sám se přiznává lib. 16.
Confess. cap. 16. (in Dauroult. loco cit. Exem. 2.)

Pročej napomjná S. Bazylius na žalm 33. takto pišfe: Abyž
tě Člowěce napadne zlá žádost k hřichu galemu koliw/ radjmě/ rozo-
pomeš se na onen hrozný a nesnesredný Saud poslednj na kterémž
bude seděti Saudce Kryštus Pán na wysokém a welebném Trůnu:
bude také tam státi wšeliké Stwořenj/ před Obličegem Božjm se
třesaucý. My také tam wšřdni přiwedeni budeme/ abychom tam
že wšech Čjinůw a hřichůw nassých/ kterýchž gsme se za žiwobytj do-
pustili/ odpowj dali/ a Počet z nich wydali. Sned pal řem/ kteřj zle
žiwj byli na Swětě/ a mnohých hřichůw se dopustili/ wšázj se hroznj
a sšerednj Duchowé/ ohnivé Twáře magjce/ a Plamen hrozný z Vst
wypaustřegjce/ hrůzu z sebe wydawagjce/ aby na Lidj šalowali: a to
wčinj oni z weliké Bolesti a Wenáwisti k Lidštemu Potolenj. Tak S.
Bazylius. Na to ty Čženářj také pamatüg/ to sobě rozgjmeg ča-
sto/ a odpadne od tebe zlá žádost k zlemu Čjiněnj a hřěšenj.

Dr. Třetj: Památka žiwá ~~potřebná~~ na Saud Božj hrozný/ natlo-
nj Člowěta k horliwým Modlitbam; aby totjž Pána Boha prosyl
každěho Dne pokorně/ aby ho nesaudil w onen Den podle Prowině-
nj geho a Zaslauzenj/ ani podle Sprawedlnosti swé; ale podle Mi-
lošrdenstwj swěho. Tak se modljwal S. Dawid Brál Izrahelský/
gal sám napsal w žalmu 142. Pane Bože/ wšlyš Modlitbu mau/
Dšyma pozorüg Prošby mé w Prawdě twé/ wšlyš mne w twé Dpra-
wedlnosti. A newcházegj w Saud s Služebnjstem twým; neb nes-
bude sprawedliw wčiněnj před Obličegem twým žádný žiwý. A w
žalmu 24. takto se modljwal: Hřichůw Mladosti mé/ a co gsme či-
nil z Newědomj mého/ nepřipomjněg Pane Bože. Na ten Dpůsob
mnozy se často modljwagj.

Čjwrtě: Pamatowanj na Saud Božj poslednj wzbuzuge Člo-
wěta

wěka k činěm dobrých skutkůw; zvláště milosrdných Bližnjm. Že tatowj Děukowé w onen Den Sandný přinesau weliké Potřessenj/ a že welikau Pochwalu a Odplatu mji budau/ sám Pán Kryšťus to předpowědel/ že Wywolenyjm swým bude připomjnat/ gal gfsau dobre skutky konali/ kta k nim: Podce požehnanej Otce meho/ wladně te Aralowstwjm wám připrawenyjm od Wštanowenj Swěta. Neb gsem lačněl/ a dali gste mi gisti: žjznil gsem/ a dali gste mi piti: Hořkem gsem byl/ a přigali gste mne: Uahy gsem byl/ a oděli gste mne: Uemocen gsem byl/ a nawšstjwili gste mne: W žaláti gsem seděl/ a přicházeli gste k mne. Žagistěprawjím wám/ cožkoli gste činili gdnomu z Bratřj těchto mých neymenšjých/ mně gste učinili. Mas tawš w Kapit: 25.

Máme také Zystorygi o něgakém Petrowi Celným/ Ežlowěku bohatým/ ale náranně skaupým/ který žádnému chudobnému nikdy nie nechťel dát. Čzaju pak gednoho/ kdž žebrał galys otrhaný tuze k němu přistupowal/ a Almužny od něho nezbedně žádal/ on ne z Láskj/ ale z žněwu/ hodil na něho Chlébem/ a žebrał gey misto Almužny wzal/ a odesšel. Potom dal Pán Bůh tomu Petrowi talowé Widěnj/ že se mu zdálo galoby před Pánem Bohem na Sandu geho stál/ a že wšyrdni Čjinowé geho zlj byli na Wáhu wloženi/ a na druhau stranu Wáhy nebrlo žádného dobrého skutku co wložit: až S. Angel Strážce geho přinesl onen Chléb nedáwno před tim chudému whozeny. A potom byl napomenut/ aby k tomu Chlébu přidáwal Almužen/ aby mohl wjit wěčného Zatracenj. Aterýmžto Widěnjm a Napomenutjím ten Petr/ tak byl milosrdným a středyjm učiněn/ že wšecel Statel swúg rozdal Chudým: ano y sebe fameho prodat welel/ a dal se prodat/ a Penjze za sebe přigatě wšecdy Chudým rozdat poručil. Aterýmžto skutky milosrdnými tak sobě Pán na Kryšťu y na tomto Swětě/ y na Sandu Božjm/ způsobil milostiwého/ a Spasenj swé Duffe zerskal. O tom psáno gest obšěrně w žiwotě Swatého Jana Almužnjka §. 12. (in Spec: Exem: Tit: Humilitas. Exem: 17.) Následůgme wěrnj Křestiané toho Petra w Čjiněj dobrých skutkůw milosrdných/ kdo z nás chce důwěrněgi státi před Saudem Božjm.

Pátě: Pamatowánj na Saud Boží hrozny sprawedliwý můž že každého Wladate tohoto Swěta škrotit/ a každého Saudce neb Rychtáře Zemškeho k tomu pohnout/ aby saudil sprawedliwě/ a žádně

dnemu Kráľdy ani Vlátišťkú aby nečimil: je gešliby se opowázil neo
sprawedliwě sandit/ sandiliby ho Pán Bůh sprawedliwě: Počnaby
od něho požádal/ a mštil. Protož napomíná Písino Swatě w Anjo
ze Mandrofti w Kapit: 6. takto: Slyšte Kráľowě/ a rozumějte/
wěte se Saudcowě Končin Země. Vlachylte Dfšy waffšich wy kteřj
władnete nad množstwjm / a zalibagere se sobě w hauffšich Vláro
důw: nebo daná gest wám Moc od Pána Boha/ a Sylá od neyo
wyššjho/ kteřj oráže se skutůw waffšich/ a Myšlenj waffe spřos
wati bude. Nebo kdžj gšfe byli Služebnjcy Kráľowštwj geho/ ne
právě gšfe sandili/ ani gšfe ošřihali Žalona Sprawedlnosti/ aniž
gšfe wedlé Wůle Božjchodili. Grozně a náhle vláže se wám: nebo
neytwrdšj bude Saud s těmi gestto nad ginými władnan. Uziťeho
žagšfe Kžádu Cílowiřn wložano bude Milofrdenštwj: ale moenj
mocné Muly trpěti budau. Nebi nebude dbáti na Osobn žádněho
Bůh/ kteřj gest Pán wššech. Tak Swatě Písino mluwj.

Poletal se sprawedliwěho Saudu Božjho a Žatracenj wěčněho/
které nastává tēm Saudcům/kteřj nesprawedliwě sandj/ geden Saud/
ce/ o kterém se takowá žystorye nacházj. Byl geden Doktor w Prá
wich a Rychtář w Měšči Castellonia Provincie Romaně. Ten času
gednoho předwěčernjho wyhljidal z Okna na Dwůr swůg pro swě
Obweselenj: a widěl gal na tom Dwore Swjštál geho welikau Prá
cy měl s Swjněmi/ aby ge wehnal do Chléwa; neb ony ho posles
chnaut nechťely/ a wždydy mu na ruzno sly: a Pán widanc to/ měl
nad tim lžbezne Obweselenj. W tom přišel tam giný Swjštál / a
ptal se toho Swjštála/ coby dělal? gemuž on odpowěděl/ že má Prá
cy s Swjněmi/ a že mu do Chléwa gjt nechťejj/ a wždydy se na ruzno
rozbjhagj. Kžel mu druhý: Chcessli ty/ aby tobě Swjně bez Odporn
do Chléwa sly/ rcy gim takto: Wepřj/ Wepřj/ wegďte do waffeho
Chléwa/ tak galo Prokurátōřj a Rychtářj tohoto Swěta gđau do Pe
řla; a whljďás/že oni tē hned poslechňau/ a pŭgđau. Poslechťe Kžá
dy Swjštál/ a na ty Wepře tēmi Slowy zawolal. Dřwná wěc: gal
ten Swjštál ta Slowa řel/ hned Swjně bez mešťanj a bez Opo
ru wššedy do Chléwa wessly. To widanc a slyšyc ten Pán Rychtář/
welice se vřel Saudu Božjho: a zanechagē toho Auřadu/ a opustje
wššedo/ bez mešťanj dal se do Kláštera Šrantsiřtánštkého welmi
twrdý žiwot wedl w prawém Polanj. Tak čtēme lib. 10. č. 35. Vo
lum. 2. Chronic. FF. Minor. (in Spec. Exempl: Tit. Advocatus Exem: 3.)

Ač by bylo winšowat/ aby někteří našeho Wětu Sandcowé na to pamatovali: mám Tladiği zeby spravedliwěgi saudjwali/ aneb Auřady své opustili.

Rozdil Dřeti.

O třetím posledním Ešlowěka / totiž o Pelle.

Předmluva.

W Agje gá o Pelle psáti/ laškawj Čtenáři/wiňšowalbych sobě/ aby se semnau co podobného stalo/ co se stalo s Drechelmem gedným Engličanem/ gehož Duffe hned gal z Těla wyššla/ byla přiwedena až před Pello: a tam postawená/ a od Anjela Swatého/ Wůdce geho/ samorná tam zanechaná/ widěla Plasmen Ohně Pelelného náramak weliký a hrozný/ a gal w něm Duffe Lidstě gako Gystry ljtaly w zbhůru/ azas doln padaly. Widěla také Propast do toho Pella přehroznau: slyšela také Dřiti a Tlarištánj přejalostné w tom Pelle zatracených Duffů/ pro ukrutné Pálení a Trápenj: a na to se ona bjwala dost dlouho s swým welikým Strachem; gal piše Welebný Beda lib. 5. cap. 13. de gestis Anglor. (in Spec. Exempl. Tit. Infernus. Exem: 4.) Toho/ prawjm/ bych sobě winšowal widět a slyšet/ abych o Pelle důkladněgi psáti mohl/ a wy psáti/ co gest Pello a gal se tam hjššným platj/ a bude platit až na wěky. A co gá to sobě samému winšugi: Winšowat raděgi mnohým Lidem rozpustilým/ Pana Boha a Pella se nebojícím/ swěwolně hješšícím/ aby oni také widěli a slyšeli: a ta vleknau se Pella a Mut/ kteri gšan w něm/ polepšyli žiwotůw swých. Ale to se nebrzo stane komu na tomto Swětě/ stane pať na onom mnohemu: ale ten žalostný Rozdil bude/ že se mu nerošlo podjwat do Pella dağj/ a Mnty Pelelné widět: ale pohlawě ho tam whodj: a tamj on se bowj. co gest Pello/ a gal gest w něm. A co horššho: wyjit mu z něho nepowolj wjč/ aby sobě ginbe mjšta hledal/ gestliby se mu tam neljbilo: O krom t Saudnému Dni poslednjmu wygde: ale zas se tam s Tělem y s Duffy nawrátit musj; a tam Wěznem bude až na wěčné Wěky. Pročej/ aby Lid sprešty něgal porozuměl/ co gest Pe-

Ho / a gal gest w něm / ga w tomto Rozdíl / tať gal w Dnjhách na
 psáno nacházým / a Cítowit pochopit může / sprostať Kjetj wy-
 pisy.

Kapitola Prwnj.

Co gest Pelle / a lde ono gest ?

Pelle / misti a Příbytek dáblůw a Zatracenůw / sám Pán Bůh /
 Pán Krystus Syn Boží / tať Swatj Prorocy / Písino Swatě /
 a Swatj Otcowě tať welitě a hrozně wěcy mluwili a psali / že ať
 hrozno gest číst a slyšet. Pelle gest hrozny Příbytek Lucypeta a dá-
 blůw : gest misto Zlořečenstwj a Bjd plně : Pelle gest Wězenj nad
 wšedě gíná Wězenj neybjdněgšj a neyžalostněgšj. Pelle gest
 Gáma Ohně / Trápenj a Pálenj přewtrutného a wšelitého zlého
 plná. Klezawšyt w Kap. 1. nazýwá ge Glubokošti Propastj. W
 Zgwenj Swatěho Jana Apostola w Kapit. 19. gmenuge se Ge-
 serem ohniwým hořcým Syran. Job Swatý w Kapit. 10. gme-
 nuge ge žemi tmawaj / přitrytan Mrátoťau Smrti : žemi Bjd a
 Temnošti / Idej gest Strj Smrti / a nemj žádný tam Kžád / ale
 wělná hrůza tam přebýwá. A Pán Krystus v Swatěho Luťáše
 w Kapit. 16. nazýwá ge Pellem ohniwým / ita : Umřel Bohatec
 nemilosrdný / a pohřben gest w Pelle / a trápj se tam w Pla-
 menj wtrutném. A v Swatěho Matausse w Kapit. 13. nazýwá ge
 Pecy ohnjwaj / ita : Tať bude při Skonánj Swěta. Wygdau An-
 gelé / a oddělj zlé z Proštedku Sprawedliwých / a wvrhau ge do
 Pece Ohnjwé : tamt bude Pláč a škrjpenj žubůw. A opř w Dnj-
 ze Zgwenj Swatěho Jana Pelle se gmenuge Pres žněwu Pchli-
 wostj Boha Wšsemohaucyho. Swatý Cyryllus Alexandrynský
 Orat. de exitu animæ, gmenuge Pelle / mistem a žaláťem tať hrozny /
 že se ho sám dábel strachuge. Swatý Bernard nazýwá Pelle mj-
 stem / w kterém bydlej dáblj / wtrutnj Pekelnj Katj / kterj geden l
 drahému wolaggi / a l žlosti se ponauťaggi taťowými Slowy : Percu-
 re, dilacera, interlice, velociter spolia detrahe, cito prædare, injice prun-
 is & ebullientibus impone lebetibus. To gest : Bj / rozšápeg / zabj /
 rychle Bžj z Cítowitě zatraceného zedřj / špěšně ho odřj / whoť ho
 na rozpáleně Dhlj / wlož ho do rozpáleně Pánwe. A tať widjme z
 těch wšech / Pána Boha / Písma Swatěho a z Swatých Otcůw
 Kjetj / co gest Pelle : a že w Pekle nic dobrého nemj / ale wšedě zlé
 a neyhoršj tam gest. Tam tať žádného Vlewenj nemj ani Polie-
 towá.

rowánj/ a ani Oddechnutj tam nedaggi ; ale Pálenj tam gest a Trápenj nevykrukněgšj/ které prováděgj dáby nad těmi/ které Pán Bůh do Pekla odsaudil/ a gim ge w Moc odwedl.

Tomu aby Lidé wvěřili/ že Peklo gest/ a to plné Ohně/ dal to Pán Bůh/ že w některých zemích z hor welikých wyštaluge Oheš/ Dámenj a Popel wyhazuge/ a strach nemalý na okolnj Lidj wwaluge: aby asposť z toho poznali že gest Peklo pod žemi/ Wženyj Ohniwé šjřšjnětům nelagjčjm připrawené. Takowá hora gedna gest w Sycyli/ Aethna řečená: Druhá hora Vesuvius řečená we Wlasyých: Třetj w Půlnočním Ostrowě/ kterému Jland řjlagi/ gest šetla/ hora weliká tak řečená/ taško Oheš a Popel wy házjgjcj: Čjrtwá w Ostrowě/ Maurica řečeném/ w Indyjch na Wýchod Slunce/ o kteréš psano nacházjím w Anje o životu Swatého Frantiska Kawerypa/ žeren Swatý a Apostolský Páter/ ldyž se dostal do té žemě/ bral Příležitost/ mezy ginau Křeti/ Lid té žemě wěit a napomjnat l Poznánj Boha žiwého prawého a l Bážnj geho / a l Přigiti Swaté Wjry Křestianské/ wklazugjc gim na tu horu hořjčj Ohněm/ a gmeo nujc gi Romjnem Pekelným: a aby se báli Pána Boha/ aby gich pro gegich Newěru a šlost do něho neodsaudil l Pálenj newyflowi tedněmu a wěčnému. A tak s Pomocy Bojž ty Lidj žutiwě/ zhowadil a twrdossegně okročil/ a l Přigiti Wjry Křestianské obmětil. Gat pišse Horat. Turfellin. lib. 3. cap. 3. vitæ S. Franc. Xav.

Widěl také Peklo otewřené Drechelm/ a kterém gsem napřed psal/ a gate ono gest/ a co widěl y slyšel/ takto wyprawowal. Widěl gsem Propast náramně welikau/ z kteréžo Plamen přehrozný plápolal/ gednál w žhůru/ gednál dolu: a to wždydy bez gateho přestánj bylo. A ldyž gsem do toho Plamene hleděl/ widěl gsem/ že Dasse Lidšě w něm byly welmi rozpálené/ a ty se s Plamenem tim gednál nahoru wynáššely gate Gšštrj/ gednál dolu padaly: a gá na to gsem se djwal s mým welikm strachem. A ldyž gsem w tom strachu dlaho na to smutně Djwadlo hleděl/ a sem y tam se ohljodal/ slyšel gsem za seban šlas welmi smutný a Ťařšlání žalostiwé: a zas některých giných Posmjwánj/ gal se těm bjdněm našjlagjčjm posmjwali. Bdyž se pat ke mne přibljowali/ a giž bljzko mne byli/ widěl gsem několit dáblůw: krej pět Duffj do toho Pekla wedli: a gim se djwně posmjwali/ že gegich Ťawáděnj wjc slyššeli a plnili/ nej Bojžho Přilázanj: a tam s nimi do té Ohniwé Propasti wpašli po šlawách: a hned se tam štal Pláč a Ťařšlání přezalostně.

Tak powiádal o Petle Drechelm / co sám widěl a slyšel / kdž se zas Duffe gcho do Těla nawrátila ; gať pišse Venerabilis Beda, út suprà.

Pomyslete giž Čtenáři lastawij/ co gest/ a co bude/ do tałowého Wženi wvrženu býť/ a w něm celým Tělem y s Glawau hořet a pálit se. Ach gať to Mula bude! gať to Trápenj! Aby ten Petelný Oheš nic wěššy a páčiwěššy nebyť/ než gaťo v nás gest Wápenice aneb Cyhelná prudce rozpálená; aneb gaťo nědy Babilonská Pec/ o které pišse Daniel Prorok w Dapit: 3. takto : Rozlázal Tlabucho donozor Král Babilonský/ aby zapálená byla Pec sedmkráte wjce/ než měla Obyčejzapálená býti. A nepřestawali tj / křežj Pec zapalowali/ pálití Pecy Laučj/ a Daudely/ Smolau a Chrašem : y wprázel se Plamen nad Pec Loťtůw čtyřdecetj a dewitj. Tak pišse Prorok o oně Pecy. Ach/ prawim/ aby nic wjce Petlo nebylo/ než tałowá Pec/ zdalizby toho nebylo dost? Ba dost/ a přiljs dost/ a hrubě mnoho t Pálenj Šiřijnjka/ a t Placenj mu za hřjchy a Prowiněnj gcho. Ale w Petle newyšlowitedlně wjce gest připraweno w Ohni nepochopitedlně páčiwěššým: a co horšjho a strašněššjho/ tet Oheš bude wěčný/ a niľdy menššy nebude/ niľdy nezhasne. Giných také tam Trápenj bude mnoho/ mimo Ohně: o nichž gá w následu gicy Dapitole psáti budu.

Otázka.

De gest Petlo? a gať welitě gest? Odpowjda S. Augustyn lib. 12. in Genes. w které straně Swěta by bylo Petlo/ sandjm/ že o tom žádný Člowěk newj / gedině komaby Duch Páně zgewil. A S. Řehoř Papež w čtvrté Knize Rozmlawánj w Dapit: 44. gšanc otázan tdeby Petlo bylo? Odpowěďel: O tom něco wšfetečně gšširi neshjm: někrežj se domnjwali/ žeby Petlo bylo něde na někerem gššim Země mšštj; ginj pať/ žeby pod Zemí bylo/ smeyššeli: a t tomu šdánj nás Mššl táhne; nebo gestli proto Petlo w Latíně Infernum, že dole ležj/ nazywáme/ mššy gať Země pod Nebem/ tak Petlo pod Zemí býti. A při šawěrku té Dapitoli pišse ten S. Otec takto : Nic na přelážce býti newidjm / abychom Petla pod Zemí býti newěřili.

Toto Důměnj o Petle/ že pod Zemí gest/ potwřzuge se tałowým Důwodem : Gaťož sluffy na Božj Wywolenej/ aby w newyššjým Mšště bydleli/ totjž w Měbi; tak na šatracence náležj / aby w new-
blub.

hlubším Místě přebýwali; totiž nehluběji pod Zemi. Potvrzují to Důvěnj Hory Ohnivě/ Ohněm hořejš a Ohně z sebe vyhazují; / gačo Achna, Veluvius, Hecla, a jiná w Zemi Maurytánské w Indij/ o kterých jsem napřed oznámil. Gest pat Pello welitě/ sprotě a hlubokě/ proto/ aby přenaravně welitě mnozštwj Lidj/ kteří se do něho z celého Swěta dostanau po Šaudněm Dni/ obsáhnanť mohlo.

Gá pat myslim/ je Pello trogij gest; totiž hořejšij/ prostřednj/ a spodnj nehlubšij; a toho Důvěnj beru gá Důwod z Gystorye/ která se nachází o S. Makaryowi Paustewnjcém Mnichowi/ kterýž gdauc času gednoho po pašřij Mjstěch/ nassel Leblu/ to gest Kost z Glawy Člowněta vmrleho/ a zastawje se zakljnal gi/ a poručel/ aby mu oznámila/ či gest byla za žiwobytj swěho? Dal to Pán Bůh/ že ta Glawa promluwila/ a odpowěděla/ že byla Člowněta gednoho Pohana/ z Wesnice nedalekě/ který w těch mjstěch zahynul. Ptal se Makaryus dále: Kam se gest Duffe twá dostala? Odpowěděla Glawa/ že do Pella/ gačžto Pohana Těznaboha a nekřtěného. Ptal se gestě Makaryus: Takéli se Křestiané do Pella dostáwagj? Odpowěděla/ že také; a že gich welitě mnozštwj tam přicházej. Ptal se gestě dále Makaryus: Gal gest tam w Pella s Křestiany? Odpowěděla Glawa: s Křestiany gest tam mnohém hůt/ než s Pohany; nebť oni znali Wůli a Příkazanj Bozj/ Křestěnj také měli w hognosti; ale na to nic nedbagje/ zly žiwot wedli; a protož do nehlubšijho Pella se dostáwagj. Židj pat do prostřednjho Pella gdauc; poněwadž y oni žnámost měli o Pánu Bohu a o Swatě Wůli geho; a mohli gestě lepšij žnámost mjst/ kdyby byli chřěti. My pat Pohané samým našijm Křestěštwj/ že jsme se Pohané zrodili/ a o Pánu Bohu a o Swatě Wůli geho newěděli/ do hořejšijho Pella se dostáwáme; a s námi gestě galžtal gest tam Milostřdenštwj. Tak mluwila ona Glawa vmrlejš Makaryowi/ gal o tom psáno gest w žiwotě Makarya Alexandrynskěho. (in lib. Domus aeternit. Joan: Malbisšij S. J. Part: 2. cap. 6.) A to se stownáwá s Slowy Pána Krysta v Swatěho Lutáše w Kapit. 12. takto mluwjcyho: Služebnj ten/ kterýž gest poznal Wůli Pána swěho/ a nepřiprawowal se/ a newěmil Wůli geho/ Kánami bit bude mnohými. Ale kterýž gest nepoznal Wůli Pána/ a hodně wěcy Křestánj činil/ Kánami bit bude nemnohými. Každěmu pat/ tomu gest mnoho dáno/ bude od něho mnoho požádáno: a tomu gšau mnoho poručili/ wjcet požádaj od něho. Tak Pán Krystus ráčj mluwit.

Weliké tehdy Pello zdá se býť/ aby přenáramně weliké Množstwí
Těl Lidských w něm se směšknati mohlo: a ty hned budau napicho-
wany a skládeny galo šerynky w Tussí/ aneb galo Owce w říšným
Chlévě: gal o tom předpowěděno gest w Žalmu čtyřdectým
osmým: Galo Owce w PELLE skládeni budau: Smrt ge žráti bude.
Ale přistupme k Rozjímánj/ galá Trápenj w PELLE budau.

Kapitola Druhá.

Galá Trápenj gsau a budau w PELLE?

Trápenj Zatraccencůw w PELLE nenj gedno/ ale mnohá a rozlí-
čná tam gsau Trápenj/ a budau po wylonanem Saudněm
Dni: ani wšsem tam zatracceným gednostegná Trápenj/ ale
rozdišná/ giným wjc a ginál; giným meně a také ginál: a to tak:
Kteřj wjc hřessyli/ wjc trápeni budau; kteřj meně hřessyli/ také men-
šj Trestánj podšitati budau; neb tať Pismo Swatě wěj w páte Anj-
ze Moggissowé w Kapit. 25. Wedlé Mjry Prowiněnj/ tať bude po-
šet Kan. A w Anjze Maudroffi w Kapit. 6. psáno gest: Mocnj
mocné Muty trpěti budau. A w Anjze Zgewenj Swatěho Jana w
Kapit. 18. psáno gest: Gal mnoho se chlubil/ a w Rozkošsých byl/ tať
mnoho degte genu Mul a Pláče. Pán Bůh přjssně a rozličně tres-
sce bezbožné; ale we wšsem Sandu swém a we wšsěch Stutcsých
swých sprawedliwý gest.

Z Pelenjch Mul tato neppřednějšj gest/ škoda a štráta; to-
rij že Zatraccency stratili Blahoslawenstwí Třebestě a wšsedo což w
něm gest: a neywjc Widěnj Twáři Božj a Požjwánj gi: a to bude neyo-
wjc trápit a rmautit Zatraccence/ že budau widět gistorně, že Pána
Boha nebudau widět na wěly/ a Blahoslawenstwí Třebestěho že
nedogdau na wěly/ gsau od něho odsauzeni a odlaučeni nenapra-
witedlně. Byli gsau někteřj Drálowé/ kteřj gsau zbaweni Drálowe-
stwí swých/ a wpowěděni do czých Barbarstých Zemj/ tam chě-
dli Zármutkem/ ať zemřeli; galo Fous Cřsať Synenský přemožen
od Drále Byna/ a zaslán do daleké Země: a opět Gucius Syn Staršj
Zyochaa Cřsať Synenskýho/ wpowěden od Otce swěho do czých
Zemj a zbawen Drálowstwí y Cřsařstwí y Sláwy y Bohatstwí we-
likých; gal pišse Martin. Societatis JESU, lib. 5. & 8 Sinic. hist. dec. r.
Pišse také Moggiss w prwnj Anjze w Kapit. 27. gal bořce želeč
a pla-

a platal Ezau/ a narážal sobě/ že stratil Požehnaní Otce svého. Me to wšsedo málo gest s Přirovnáním wypowědem býti od Widění Pána Boha a od Králowství Nebeského/ a od Sláwy a Blahoslawenství/ které tam gest: nebo do Pelle odsauzení a zahnutí štyř sňajcy wjc budau se rmaniti že Nebe stratili/ a že Pána Boha na wěly widět nebudau/ než pro wšsedna Pálení a Trápení/ která budau trpět w Pelle; galkoliw ta Trápení/ Oheš a Pálení přewtrana budau. Swědij to S. Chrysoptom. homil. 28. takto mlujic: Nesnesitelné gsau Muhy Pelelné/ kdož o tom newj? Wšsat nicméně/ aby tisíce Pelel s geho Mužami kdo pomysli/ wšsedo by to málo bylo a za nic/ přirovnané k tomu/ od blahoslawené Sláwy Nebeské odehnánu býti/ w Měnawísti býti Krystu Pánu/ a slyšeti od něho ona Slowa: Uznám wás. A ta Pokuta/ gal gsem powěděl/ newj wjc bude trápit a rmanit Zatracence. Toho oni newjwjc želet budau/ že pro své Prowinění odlaučení gsau od Počtu Wywolensých Božjch/ od Nebe/ od Pána Boha Stwořitele svého. To Zatracence w Pelle tať trápit bude/ že budau kwát a kwilít bez přestání. W hrozném Wízení zawřeni na wěly budau a páliť se/ a nikdy wyppuštění nebudau. Swětla Nebeského (Twáři Božji/ na kterau žádajj wšsyrdni Angelé a Swatj patijti) na wěly widěti nebudau.

Druhé: Pokuty Zatracencůw a Trestání w Pelle budau cytitedlné/ a ty mnohé. Neprwé: Wízení hrozné/ smutné a strasně/ nad galau koliw tohoto Swěta Mučjenu hrozněššy. Nebo nebylo od Počátku Swěta takowé Sfatlawy a Mučjany na Swěťe/ galá bude w Pelle. Tamí Tmy/ Gřůza/ Břít a Pláť/ tamí wstawěné Tawjřlám se rozlžhá: tamí To phlydáš/ wšsedo Gřůzu a strach wždydy přidawat bude: tamí Openj a Tawjřlám tať žwal wydawat bude/ že to samo Težkosti/ Strachu a Trápení přemnoho přidá. Poznáme to z teto hystorye.

Nacházym w Letopisých Rządu Cystersenštych Mnichůw/ že geden Mnich mladý/ gestě w nowotě a na Prubě w Bláštěte žůřláš wagicj/ počal sobě sgeržkat nad Twrdosti Wřkanowenj toho Rządu: a tať teřliw byl/ že wen wyjde a Swětštym Člowětem zas býti/ wždydy myslil. Ale z Dopuštěnj Božjho/ wřázali se mu we Spanj geho Rodičowé/ kteří gjž dáwno byli zemřeli/ a napominjali ho po neprw/ podruhe y početi/ aby setrwal w tom Rządu/ a nezamjtal ho: ale on na takowá Napominánj nic nedbal/ a za marné Šny to
 102

polládal. Abyj pat konečně vynil z Bláštěra na krátce wygit / vlázála se mu we Spanj počtwete Matka geho / a ptala se ho na Příčinu / pro kterauby chtěl opustit tal Swatý Křád a oddati se na Switřkan Swobodu ; peněwádž ten Křád gal twrdý / tal Swatý gest. Odpowěděl on : A gá pro tu Twrdost a Přísnost Křádu toho chcy z něho wygit / a sprostěn ho býť : neb mně již přiliso těžko přicházy snáset to Mnjšíkě Břemeno. Kžella mu Matka : Poně wádž ty toho Břemena Bláštěrského snáseti nemůžeso zde na krátký čas / galž budeš snáseti w Pelle Trápeni / které tam tisýkrát těžší gest / a bude trwat na wěty ? Odpowěděl on : W tomto Bláštěře Břemeno se mně zdá býť galo Pello něgale : Wšsedo zde gest twrdo / ostro a příšno. Kžella mu Matka : Wšsedo to / Synu můg / gest tisýkrát lehčegší / než gedna křymenší ktera koliw Poluta w Pelle. Chcessli neymenší Polutu Ptelni slyšet / to se stane hned. Odpowěděl on / že chce. Stalo se : Uebo hned slyšel weliké Chročy cen / šimot a Dwjčenj / galoby tam bylo weliké Strádo Wepřůw a Swinj : a to Chročy cenj tal weliké bylo / že se mu zdálo / galoby se wšfecet šwět a Uebe zborit chrtilo / a gemu na hlawn padnant. Čz hoj on se tal vlek / že strachem sotwa žiw zůstal. A probudjc se ze Šna / porozuměl co to znamenalo : a již hned Auynyl z Bláštěra wygit zawchl / a mile rád wšechnu Přísnost Bláštěrskau snášel. O tom pišse Joan. Malobitřký S. J. Part. 2. cap. 4. Domus eternit. My pat z teto hystorye powajme toto : Gestliž Dít a Uařstánj Zatraccencůw / a to we Spanj slyšeni / toho Mnjcha tal přestrašylo / že rád tohoto Swěta Přísnost snáseti powolil / aby wěcneho Zatraccenj oštel ; galž tehdy bude Dít / Plac a Uařstánj w Pelle / a gal bude hrozno gey slyšet / a w něm wstawičně býti / a nikdy potěšytedlně ho ničeho nelyšeti ?

Druhě Trápenj w Pelle bude Zatraccencům / že budau widět šáblj přehrozně a wkrutně swe Katy a Trápiče ; gegjž Twárnost a Špůšob newyslowitedlně hrozny gest / že šdyby Čzlowěl žiwý aspoš gedneho z nich / tal galž gest / widěl / žiwby nezůstal : galž tehdy w Pelle bude widět gich přewelmi mnoho / a to na Tisíc Millionůw. Šdwogj pat Příčiny z šablůw tal weliká šruza pocházet bude Zatracceným : Ueyprwe / že přehroznj a šferednj gšaw / druhé / že welmi wkrutnj a na Lidšké Dasse welmi zlobiwj a mštedlnj gšaw. A to proto / že se na Pánu Bohu pomštit nemůžau / ani mu w čem ošfo-
dit /

dit/ mŕŕj se na Lidch/ kterjŕj gŕau t Obrazu a Podobensŕwŕj Boŕjmu Sworenj.

Vladyřym Příkladj/ že ldyž se Obluda negalá Cizlovětowi ŕwému vlázala/ on je tať byl přestrafenŕj/ že anebo o Rozum přiffel/ anebo vmŕjti musel. Což tehdy bude w Pelle widet Přiffel dábelských na Tiffce a na Millions? Čteme tať w Hystorygi/ že gedem Mnich ldyž widel dábly před Smrti swau/ tať se gich zhrozyl/ že téměř pozauŕŕal o swém Spasenj: a snadby od nich t tomu Pozauŕŕanj byl přiweden/ ldyby Blahoslawená Panna Marya nebyla mu t Pomocŕj přispěla/ a ty dábly odehnala: on pať potom tšlawať. že nad Sferednost dábla nic hrozněgŕŕŕho nenj: a žeby raděgi powow lŕl až do poslednjho Saudneho Dne w Ohni newwŕtŕŕŕŕm sedet/ neŕ gessŕe gedentrát dábla widet. O tom piŕŕe Collector Spec: mag: Exem: (in Spec. Exem: Tit. Facies Doemonum Exem. unico.) Podobny Příklad gsem napřed napsal w tomto třetjm Dŕlu/ w Rozdŕlu prvnmj/ w Kapit. 1. o Swatém Kuzebiwŕj/ kterj podobně před swau Smrti widel dábly přehrozŕe/ a s welikým Křikem Oj t Žemi obrácel/ aby gich newwidel pro hrozna Sferednost gegich.

Čteti/ tato gessŕe w Pelle Poluta gessŕe/ že t dábly tať hrozŕj a straffnj/ nenechagj bjdných Zatraccenŕw s Pologem/ ale wkrutně s nimi nakládati budau; galožto s těmi/ které gim Pán Bůh oddal w Moc/ aby ge trestali a trápiŕi. A budauť oni ge trápit bez Wŕŕanj/ bez Wlewenj/ Dřenjm/ Pálenjm/ Mŕŕŕanjm/ Bordenjm/ Bitjm/ Drápánjm Pazaurami/ a wŕŕeligatým ŕpůsobem wkrutným a nám Lidem newyslowitedlným. Slychawáme o Swatých Mučedlnj. eŕch/ že ge Pohansŕj Datj wkrutně trápiŕi/ Pazaurami železnymi dŕeli/ Sŕŕny železné rozpálené na Těla gegich kládawali/ mŕŕkali ne litoŕŕiwě a bili: a my ldyž to slyŕŕŕme/ diwjm se/ gať to mohli Swatj newinně wytrpět. Ale co bude w Pelle? Tamť budau dábly newyslowitedlně wjce a hůř trápit Zatraccence; a to wjdydy/ a na wěŕy trápit gich nepŕŕestanau. Gaťž tehdy to wyŕŕáti musgŕj bjdnj Šŕiffnjcy? Ba raděgi/ proč my Křestiané toho sobě t Srdcym nepŕipauŕŕŕjme/ a Šŕeffenj se newarugeme: a bychom do toho Pella tať nemuseli. kde za Šŕeffenj tať zle platj: a budau platit až na wěŕy bez přestánj.

Čtwtŕé/ za weliké Trápenj to se počjŕŕ musŕj/ že w Pelle budau Zatraccency wŕŕŕŕŕni galo nezbyhŕŕlegŕŕŕ Mŕchy smrdět/ a dábly mezy nimi tať podobně: a ten Smrad musŕj tam laždy trpět/ poněwadŕ tam ŕlatenj budau galo ŕcrynky w Tůni/ aneb galo Owce w řŕŕném

Chléwě. Domysly sobě nynj Cizowěc/ kdyby tebe žiwého přiwá-
zališ ~~na~~ ^{na} ~~temu~~ ^{temu} vmelemu Tělu/ Osta k Ošum/ Uos k Uosu/ a tak tě
nechali/ aby se strachem y Smradem trápil/ azbys vmořen byl/ galby
to tobě hrozno a nad Smrc těžššy bylo? W Pelle tisýkrát hůř bude/
když tam na mnoho Millionůw zhnylých Zatracených bude/ a Smrad
z nich pocházegjcy wšedy trápit bude. Předpowěděl to Izayas
Peorok w Kapit. 34. těmi Slowy: Z Těl gegich wystaupj Smrad.
Wjme to/ že některý Nemocný sám swěho Smradu strpět a snešt
nemohl; gako Antyochus Král Sýrský/ Herodes Král židowský/ a
ginj některj. Wjme také/ že Bábel mnohdykrát když se vlázał nělo-
mu/ a zas zmjzel/ že Smradu po sobě welmi těžkého zanechal. Po-
dobně/ když některá zatracená Duffe se nělomu zgewila Smrad těž-
ký po sobě zanechala. Ach galžj Smrad bude w Pelle! kdejto Těl
Lidšřch smradlawých a báblůw bude na tisíce tisýcůw a na Millio-
ny Millionůw. A k tomu Pellobade zawřeně/ aby Duch ten nigal
newycházel. Od Ohně také Petelného bude pocházet Dým smra-
dlawý: a ten podobně z Pella wen vycházet nebude.

Páté/ w Pelle y toto Trápenj bude/ že některé z Zatracencůw
Czerwé a Gady ohniwj lausat a hršřt budau/ a w nich y po nich se
plazyr/ a wšdydy ge lausat. Ach toť také Trápenj weliké bude!
Swědčj o tom Pjsmo Swaté takto mlawjce: Pán Bůh Wšemo-
hancý pomšřt nad nimi/ a dá Oheš a Czerwy na Těla gegich/ aby
pálená byla a trpěla až na wěky; w Knjze Judyth w Kapit. 16. A
Swatý Bazylus w žalm. 33. piše: Rozjmej sobě Cizowěc/ co
gešř Propašř hluboká Petelnj/ a w ni gal gšau malawé Tmy/ Oheš
nemagjcy Swětla/ ale Sřlu a Průdlost k Pálenj newyslowitedlnau.
Dále/ galé Pokolenj Czerwům bude/ Ged do Těl Zatracencůw
wpausřtěgjcy/ Těla gegich zšřragjcy/ a nesnesřtedlně hryzaucý a hršř-
šř nepřestlawagjcy/ a nesnesřtedlně Bolenj šřryzenjm a Kaufanjm či-
njcy. Tak piše S. Bazylus.

Wjme také/ že Pán Bůh některé šřřššnjšy trestal dopuřřje na ně
Gady a Czerwy/ aby ge lausali a trápili; gako oni židj/ kteřj gđanc
z Egypta do Země Swaté reptali proti němu newdětnj/ dopuřřil na
ně Gady ohniwé/ kteřj ge welice trápili/ a weliké gich množřtwj zmo-
řřili; gal piše Mojsřš w čtwřtě Knjze w Kapit. 21. Geřřliž tauto
Polutau trestal Pán Bůh šřřššnjšy na tomto Swěťe/ zdaljž w Pe-
lle podobnau trestati nebude? Gá pal šaudjm / že Pán Bůh ohni-
wé talowé Gady a Czerwy dopuřřj neyšřřš na ty / kteřj gđau Dřřřj
Lidj

Lidstj na tomto Swětě a Nástistj nebohým Lidem dělají/ a krwas wéPráce gegich zjirají. Příklad na Antyochowi Aráli Sýstém/ a na Herodesowi prwnjm Aráli židowským/ a na Ganerylowi Aráli Wandalským/ o kterých gsem gij napřed wypsal: a gegli na tomto Swětě dopustil Pán Bůh že ge Czerwj žrali tat až ge vmořili; snadno sandit/ že na ně dopustj w Pelle ginšj Czerwy a Gady/ ohni wé totiz a gedowatě a nesmrtdlně/ aby ge lausali a trápili; wšak aby gich na wěty nevmožili.

Šesté/ Gladem a žjzni w Pelle tatse budau trápit nebožj Zatracceny. O Gladu gegich takto předpowěděl S. Dawid w žalmu 8. Glad budau trpěti galo Psy. O žjzni pak Pán Krystus powěděl w Swatěho Lukáše Kwang: w Kapit. 16. mluwj o Bohatcy do Pelle Zatracceným a tam se pálcým w Ohni/ že wolal z toho Ohně: Trápi se w tomto Plameni. Prošjm aby poslán byl Lazar ke mne/ a aby omočje Prst wě Wodě/ zawlázil Gazyt můg. A taloweho Trešťanj Gladem a žjzni gal gá sandim/ magj se obáwat ney wje tj Lide/ ktej sami hodugi stwořně na tomto Swětě a dobrými Trůstj napágegj; a to mnohdykrát přjliš azbytkem; chudých pak a nemocných nelitugj/ a netřjšj gich w Gladu a žjzni. Magj se také toho wětněho Gladu a žjzni bát Lidstj nesprawedliwj Wygjadaj.

Šedmé/ nad to wšedo bude Zatraccence w Pelle pálit Ohešj přewtrutny/ a nevháštredlny/ o kterém časě Pán Krystus na swých Básanjch žmjntu čjníwal; a také geho Miláček S. Jan Apóstol w Anjze žgwenj swěho w Kapit. 18. piše/ že Zatraccenj w Pelle mušeni budau Ohněm a Sýran před Twáti Swatých Angelůw/ a před Twáti Beránka Pána Krysta; a Dým Muš gegich wštapowati bude na wěty wěkůw. Ale o tom Ohni schwálně bude psáno w následugjčj Kapitole.

Osme/ na těchto oznámených Mušách w Pelle nebude dost: wjg gich tam bude: a talowě ony tam budau. že o nich mluwiti a psáti málo můžeme; poněwadž gme gich newiděli. A galož o Sláwě a Radosti Nebestě mluwiti nám dostatečně není možné; poněwadž tam gest tal mnoho dobrého/ čehož Oto Lidstě newjdalo/ ani Dcho Lidstě neshýchalo/ ani na Serdce Lidstě newštapowilo; gal piše S. Pawel w prwnj Epist. k Dorjnt: w Kapit. 2. Tal o Pelle a o Mušach a Trápenjch/ které gsau w něm/ máme mysljt/ že tam gest tal mnoho zleho/ že toho žádnj Gazyt wšlowit nemůž. Wšeligatým

zlým hrozí Pán Bůh žijícím těm/ které do Pella odsadí/ když
 šel z Mojžíše w 5. Knize w Kapit: 32. takto mluví: Shromáždím
 na ně zlé věci/ a Střely mé vyštlím na ně. Zemrať hladem / a
 snídít ge Prácy žraním přehořkým. Zuby Selem dopustím na ně/
 a Prchlivostj Zeměplazůw a hadůw. A S. Job napsal w Kapit:
 20. Trpěti bude zatracený Člowěk w Peltě za wšedco což činil : a
 wšat šlonánj newezme / podle množstwj Valezlůw swých / tak
 trpěti bude: a wšedca Bolest přigde na něho.

Doněwadž tehdy o Mutách Petelnjch ani mluwit/ ani gich wy-
 šlat dostatečně/ ani o nich myslit/ tak gal gšan/ nemůžeme/ toto po-
 zůškawa nám/ milj Čtenáři/ báti se Pána Boha Wšemohaučyho/
 Pritázanj geho sobě wážit/ a swéwolně gich nepřestupowat: za hřichy
 pal z Dřehlosti Lidské učiněné/ Polánj náležitě činit. Dále/ polow
 ně prosyt milého Pána Boha/ aby nás od swé Swaté Milosti neod-
 lučowal/ a do Pella neodsuzowal.

Kapitola Třetí.

**O Petelným Ohni/ kterým se páli/ budau pálení / za-
 tracený: gaky ten Dheň gest a bude na věky.**

S žijící nelagický do Ohně petelného budau odsauzeni / a w
 něm na věky pálení a trápeni/ sám Pán Kryštus/ Bůh pravý a
 Sandce wšeho Swěta/ na swých Zázanjch předpowjďawal;
 gakož v Swatého Matausse w Kapit: 13. těmito Slowy: Tak bude
 při šlonánj Swěta: Wygdan Angelé/ a odděl j zléz prostředku špra-
 wedliwých/ a wvrhan ge do Pěcy ohniwé: tamě bude Pláč a Střis-
 penj Zubůw. S. Jan Křitel také o tom Ohni na swých Zázanjch
 předpowjďawal/ těmito Slowy: Každý Strom/ kterýž nenese O-
 woce dobrého/ wřiat bude/ a na Oheň wvržen. A niže o dobrých
 a o zlých takto mluwil y o gim nastawagjcy Odplatě: Pán Bůh
 sh romáždj Pšenicj/ to gest dobré a swé Wywolené./ do Stodoly
 swé (to gest do Králowstwj swého Nebeského) ale Plewy/ (to gest
 šť sijnj nelagický) páliťi bude Ohněm nevhasytedlým ; gal pšse
 S. Matausa w Kapit: 3.

Posuť tehdy Čtenáři/ co gest to/ a co bude/ páliťi se Ohněm ne-
 vhasytedlým w Peltě: galá to Poluta/ galá Odplata za hřichy/
 a galá Muta bude, Swiště Práwo/ když dyce nětoho/ za newěříš
 hřichy

hřích a Prowinění/ nepřítěšný Polutau trestat/ Ohněm ho poručj pá-
lit za živa. Pohané saski/ když chřeli nevykručnígi Křesťiany sledit
z Swěta/ Ohněm ge páliwali. Ano wymyslili také na těššy gegich
žáhabu rozpalowati železné Ššny/ Kotly Olegem naplněné aneb
Sýru a Smolu/ rozpálit Ohněm/ a do nich ge sázet/ a tam ge sma-
žit. Ginj Woly mědkné udělali/ a wsadje do nich Křesťiany/ roz-
palowali ge Ohněm/ aby Swatj Krystowj Wyznáwačj tjm ukr-
tněgi vsmrćeni byli. Ginj wymyslili pezenáhlym Ohněm pražit
a pect Křesťiany: což dělagj Japonštyj Pohané; a mezy ginými ta-
ke tak spalili Welebného Pátera Barla Špinolu/ Kjeholmka z To-
waryššwa Štřššowa / proto že tam Wjrn Křesťianštan mnoho
let ohlaffowal/ a mnohé Pohanj k ni přiwedl: kterjž w talowem
Ohni tři wplně hodiny se pecl a trápil: wšak trpěliwě/ magje Oči
wždydy k Nebi a k Pánu Bohu pozdwiženě/ gemuš swau Duffj hor-
liwě poručel. Tak/ prawjm/ Oheš gest Křesťanj nevykručníššy.
Ale co gest Swětjšy žiwelnj Oheš proti Ohni Pečelněmu? gest ge-
lo malowanj Oheš proti opravdowěmu. Pečelnj pal Oheš pře-
náramně zly/ prudkj a páčiwj gest / a we wšsem přewyššuge nášs
Oheš žiwelnj. Čjemuž aby každj lépe wyrozuměl/ a se ho bál/ teč
wyložjm.

Prvwe: Oheš nášs žiwelnj a domáčj welmi prudkj gest a
páčiwj; tak že y železo/ z Kamenj/ y wšsedo mocně zapaluge/ roz-
paluge/ a spaluge na Popel a na Prach: Ale Pečelnj Oheš w Pá-
čiwosti mnohém prudššy gest: tak že gedem dábel dobrowolně se pře-
znal/ že když hory a Stály weliké whozeny byly do Ohně pečelněho/
žeby se w Okamženj rozpustily galo West a rozplynuly. A když se
zomadjwil Zeman který to od dábla slyšel/ zasmál se dábel/ a řekl:
To gest málo: až bude po Saudněm Dni/ a Duffe Lidšte s Těly se
do Pečla dostanau/ tu teprw poznaggi/ gaky gest nášs Pečelnj Oheš.
Gač o tom pišse Cašarius lib. 12. cap. 5. (in Spec. Exempl. Tit. Infernus.
Exem. 8.) A potwzruge tuto Kječ Widěnj ne gedno: nebo když se
Duffe Lidj do Pečla zatracených někomu wložaly/ bylo widět/ že byly
wšsedy rozpálené galo železo/ když ge Dowat neywj rozpálj: o čemž
gá Příklad hrozny k posledtu této Kapitoly doložjm.

Druhě: Widime že Oheš nášs žiwelnj Swětlo wydává/ a my
ho wjwáme k tomu/ abychoim sobě w Tlocy a we Tmě postwřtili. A-
le Pečelnj Oheš jadneho Swětla nemydáwá. Protož Pán Kry-
stus nazýwá Pečlo Temnostmi zewnitěnjmi, Matth. 22. Nebude

Sfeste: Oheň žjwelnj pälj lazdeho a wsfedo zärowes/ gal gednoho tal druhého. Ale Petelný rozdjlně/ něhoho wjc/ něhoho měř; gal totiž ldo mnoho a wjc hřěšyl/ w Křžlofch byl/ a prowinił. A gá gsem giž o tom žmjntu napřed wdělal w Zapit: 1. toho to třetjho Rozdjlu; že totiž Břěstiany wjc než giné/ židy wjc než Pohany porněj trestat a pálit Pán Bůh w Pelle. Ale wšal y s Břěstianůw giného wjc pálit bude než některého ten Oheň Petelnj; po dlé množstwj totiž a Welikosti hřěchůw a Žaslanjenj.

Sedme: Oheň žjwelnj nepälj než toho/ ldo gest w něm/ aneb bljzko něho: ldo gest daleko/ toho nepälj. Jtem/ wyraženeho Cjlo wěka z Ohně/ Oheň wjc nepälj; krom že to trpí co giž wpałen gest. Ale Petelný Oheň pälj Zatraccence tal dobře ldyž z Dopuštěnj Běžjho z Pella wygdau/ pro gistau Přjčinu/ galo ldyž gšau w Pelle. Tal podobně dábla páli zde na Swětě/ galo w Pelle. A to se wlá; zati může z mnohých Příkladůw: ale gá o těch psáti zanechám/ neb w ginsých Knjách dost se gich psaných nacházý/ a na Dázanjch přj pomjná. Wšal gednu hroznu žyřtorygi zde položjm/ aby lažďý poznal/ gal Pán Bůh sprawedliwě sand/ a Osob nepřjgjmá/ a gal přjřně žřjřnjly nelagjčy třešce: Jtem / galý gest Oheň Petelný/ a gal prudký a páltiwý: gest pal tato žyřtorye.

Leta Páně dewjrtjřteho osmdesátěho páteho/ za Cysáře Otty třetjho/ w Sastém Měště Magdeburku šál se welmi diwný/ hrozný a štrassliwý Djm a Žázral/ od wětůw neshřchans. Był něgalý Šřtudent w tom Měště/ Šmėnem Ddo/ welmi tupého Wřipu/ tal že se ničemuž we Šřkolách nemohl naučit; a pro tu Přjčinu weliké Břj a Mrřkanj snášet mješel od Wřitelůw swřch/ a Posměchy od Spelnů Wředlnjčůw. Ššauc tal wtrápen šel do Kofšela/ Pánu Bohu pod Tyřtalem šwateho Mauryce a Towaryřšůw geho Mučedlnjčůw poswěceno/ a tam šlekl na Kolená před Obrazem Blahoslaweně Panny MARYŠ/ a prošyl gi welmi šnažně/ aby mu lepšý Wřip na Pánu Bohu wyprošjla / aby Wmėnj Ljternjmu lepe se naučit mohl. Ažďý se dele modlil/ Dopuštěnjm Božjm wšnal na tom Mjřšě: a hle w tom Španj widěl před sebau Blahoslawenau Pannu MARYŠ/ kteráž š němu řekla: Wjšlyřšela gsem Modlilbu twau / a widěla gsem ššauženj twě: a ey netoliko tobě Wřip weliký dáwám/ ale y welikým Wmėnjm tebe obdařugi. A co wjc? přjpowjdam tobě; že po Šmřti nyněgššjho Arcy. Bjšřupa Mjřša tohoto/ za Arcy. Bjšřupa zwolen budeš/ a Chřám tento Bnjžete měho Mauryce šprawowati

wati buděš. Atercýžo Auřad Biskupský gešli dobře spravowati buděš/ a žiwot náležitý poweděš/ Odplatu welikau w Tebi dostaneš: gešli pať zle/ na Čěly na Duffy zahyneš: a to odmluwje Blažhoslawená Panna MARYA oděšla/ a on se ze Sna probudil. Na zertýž Vdo šel podle Obyčeže do Školy/ a tdyž mluwiti začal/ tak wtřipně a uměle mluwil/ že se tomu wšydni djwili / řikagjce: Od kudy tomuto přišlo tak weliké Oměň? Gle ten neyhlaupěgšý nad wšedý/ giž Oměňjm přemáhá nás wšedý. Po dwauch Lětech od toho času/ umřel Arcy-Biskup Magdeburšský/ a Vdo pro swé wysoké Oměň a chwalitebné Chowaný odewšedch na Mjsto geho zwolen byl/ postwěcený potwrzen. Ale že podle onoho Přislowj: Mrawy měňj Powyššeny; ale řjđlo k Polepšeny; ten řjđ Vdo gsa Arcy-Biskupem učiněn/ a w tatowém Důstogenštwj postawen/ zle spravowal/ a swých Owčitel Duchownjch/ sobě swřených/ to gešt/ Lid sobě swřený/ y swé Spasenj zanedbawal: a mimo giných štjchůw/ ne toliko Swěťšće Panny/ ale také y Duchownj postkwěrowal/ a bezewšy Bážně Božj w swém Powolanj neschetně žiw byl. Třetřilo se pať gednoho času/ že gednu Ubatřšy z Bralowského Blášttera/ třetřš slowe Rudolj Liliowo/ Řjđu Cyřtercenyškeho / měl s sebau w Ložj/ a s ni hanebně hřěšyl: a w tom gšas welmi hrozňý w tato Šlowa k sobě slyšel: Ty přestaš té žry w Rychošti: Gižs hrať Vdo dáwno dosti. To on wšlyšaw/ w Posměch sobě to obrátil/ a w Žlošti swé a Těčičkote galo Báměn se zatwrdil. Druhé Uocy opět se w hřjch Šmilštwa nawrátíl/ a gado Šwjně w Balistj w něm se kálel/ a řjđ gšas opět/ galo předěšlé Uocy slyšel. Třetř pať Uocy y gmenowaně Ubatřšty na ložj ležjc/ pořtetj opět ten gšas k němu se štal: Přestaš Vdo/ zanech Žlošti: Giž gešt té žry přjliš dosti. Slyšíc ten gšas pořtetj/ náramně se ho zděšyl: a wšal se málo polepšyl: pročez co se dále štalo/ podiwj se tomu každý nemáo.

Ažřj tatowý žiwot welmi rozpustilý a hanebňý y pohoršřtedlný wedl Vdo/ wšem dobrým se štegřtalo na to djwat/ aneb o tom slyšet: tak že wšydni dobřj Lidé Pána Boha prošyli/ aby w to nęgal wtročil, a to napravil: zwlášt pať gedn Banowmł toho Bostele/ Oměnem řydrjch/ tařto se za to Pánu Bohu modilwal. Po třech ašy Měšřčých gmenowaný řydrjch zůřtal přes Uoc w Bostele na Bůru/ a Pánu Bohu se pilně za Uaprawenj Arcy-Biskupa modil. Wšlyšel Pán Bůh Modlitby geho/ a wložal přehrozňý Žabřat. Těbo té Uocy šřhl se Wjtr w tom Bostele weliký/ a pogešdnau

dnau zhasyl wšedky Lampy a Swětla w tom Kostele. Potom dwa Mládency krásnj přišli/ dvě Woskové Swíce nesauce / vprjmo k Oltáři šli / a po wšsein Kostele velikau Gasnosť učinili. Za těmi šli zas ginj dwa/ z nichz geden pilně Czalauny před Oltářem uctiwě rozestřel : druhý pak dvě Stolice zlaté swrchu na těch Czalaunych postavil. Po nich potom geden šel/ galo negaty Wjčez aneb Bítce sylný; mage Meč nahý w Ruce/ a ten w prostřed Koscela se zastawil/ a hlasem wolal/ řka: Wšsydni Swatj gegjchz Těla zde odpocjwagi/ wstáste/ a počte k Sandu Bojžmu. Po těch Slowjch hned postavilo se weliké Množstwí Swatých obogjho Pohlawj/ a ti se w Porádku swém postavili. Potom se vložalo dwanácte Musjůw slawných; mezy nimjsto w Prostředku krácel geden nad Slunce gasnějšj; Brálowštan Bormnan a Berlau ozdobený; a ti gšau byli Swatj Apostole/ a ten byl Pán Gřjss v prostřed nich; tehdy wšsydni Poklonu hlubokau učinili/ a na Stolicy ho posadili. Potom přišla Brálowna Nebeská; Blahoslawená Panna MARY/ nad Gwězdy a Měsíc gasnějšj/ s hanšsem Swatých Panen: a gi o pět uctili wšsydni Swatj/ a potom Pán Kryštus gi na Stolicy wedle sebe uctiwě posadil. Naposledy přišel tamy Swatý Mauryc s swým hauffem/ a poklonje se Pánu Kryštu az k Zemi/ takto mluwiti začal: Sprawedliwý Sandce/ wydeg sprawedliwý Sand. U w tom wšsydni padli na Twáři swé před Sandcem. Znage pak Pán Kryštus čehoby žádali/ poručil přiwest Arcy. Biskupa Vdona : a hned dwa odesli/ a Vdona od Boku Abbatyšš. wzali/ a před Sandce ho přiwedli a postavili/ bogjčeho se a třesaučeho : na něhož S. Mauryc tuhan žalobu wedl/ a wšsedy geho hanebně hřjchdy wyslowil/ kterých se on dopaussřel/ a nimi se sprzil : a gal Pánu Bohu a Panně MARY/ za welmi weliká Dobrodinj newděčný byl/ a žiwot hanebný a pohoršřtedlný wedl. Po takowé žalobě Pán Kryštus/ pohleděw na Swaté přistogjčy/ řekl k nim: Co se wám zdá : a oni wšsyhni wzřkřli : Goden gest Smrti: A přilázal Pán Kryštus gednomu nesylnějšjmu/ aby z něho slawu šial : a tak se hned šalo : a potom wšsydni se rozestřli/ a Widěnj se stratilo.

Jrydrych pak Kanownjč/ který se na to djwal/ byl w welikém strachu: a je prwnějšj Swětla w tom Kostele byly zhasené/ a to které Swatj Angelé byli přinesli/ také se stratilo/ newěděl co dělat: a hle dage pilně/ nassel Swětlo gedno w Druchřě/ a nim wšsedy u ampj a Swjce rozžjel; a osiněliw je/ šel k Mjstu kde widěl šiatého Vdona :

a hle widěl hlavu odřatou / a Tělo bez hlavy / a Brwy Dlážděnj Ko-
stelnj polité widěl ; a welice se zhrozyl Saudu Božjho : a vzawj-
rage pilně Kostelnj Dvěře / žádného tam nepustil / až slunce wysšlo.
Potom zwolaw gal Duchownj Lidj tal Swětské / to co widěl w
Mocy jim oznámil / a Vdona stiatého jim vlázał : což oni widauc/
sprawedliwego Saudu Božjho se polekali.

Tehož pať Dne / kteréhož Arcy. Biskup Vdo vniřel tal hroznau
a nestiastnau Smrtj / negaly Zaplan geho / Giménem Bruno / gehož
byl Pan Arcy. Biskup někam přes Pole wyslal / wýřdic to co mu by-
lo poručeno / když se zas domu nawracowal / težým Snem gsa obrj-
žen / a nemoha se od Spanj držet / pod Strj Dřtomowj se vcheglit /
a zředw z Boně swěho / sobě ho za Wotěž k Rnce přiwázal / tu se po-
ložil / a welmi twrdě vsnul. A hle we Spanj widěl nesčislňj počet
zřých Duchůw s Traubami / se žwonce / s Argimi a Měcj / s Westri-
py a Seterami k Magdeburku pospřhati. A když se wysřdri seřili /
gednomu z nich / který se zdal mezy nimi Niewrechněgšj a přednj by-
ti / negatau Stolicy připrawili / a na ni ho posadili. Potom gedem
běžel napřed a křičel / řka : Warůgte degte Mjsto / a rozřkupte se / ne-
bo hle Přitel náš Vdo giž se k nám bližj. A w tom Statanowj ho-
lomcy nebohau Vdonowau Dussy / w špůsobu tělesnem / Křetěz O-
hniwý na šrdle magjcy / k swěmu Anžetj přiwedli. Proti němž
Šfatan hned wywřtal / a Slowy pokognými lřně ho pozdrawo-
wal / takto řka : Witám was Pane a Přiteli náš milý / nasseho
Brálowřtwj Rozmnůžiteli / hle hotowj gšine abychom tobě hodně
za Služby twě zaplatili. On pať Vdo když oněměl / newěda co má
mluwit / Šfatan k swým promluwil : Gistě Přitel náš tento wřtal
po Cestě : Degte mu nětco gřsti. A hned řábly řj wkrutnj žemřřých
řab a řadůw nabrali / Mocy a bezděně do Vřt mu ge cpali / a mřsto
Vápoze / Šyru rozpuffřřenau a wřelau do řrdla mu lili. Potom
jim rozlázał aby ho do Anžetcy Lázně wedli. A hle nedaleko odrud
byla galás přewelmi hluboká Gáma / magjce na sobě swřchu galys
Pollop aneb Přikrytj / kterěžto galž dolu řřiali / Plamen z ře Gamy
tal prudce wysřočil / že až k Nebi nahoru plápolal / a necolito Dřto-
my / řery a Kamenj / ale takě y Wodu řekaucy / galo negatě Strnj-
řřě / wřředo spalowal : do kterěžto Gamy tu nestiastnau Vdonowau
Dussy wřřhli : a po chwjli gi zase / galo želeso zwřřhně / aneb z Pecy
Ohniwě / wřředu rozpálenau wyřřhli / a Anžetj řábelsřřemu / Pánu
swěmu / gemuž on w žiwotě swěm řlaužil / gi předřřawili. On / za-
řřmaw

smáw se/ řekl: Utenjizto v nás čistá a teplá Lázeň? O Příteli náš! galobych wědel/ že gšy se w té Lázni dobře zmyl. Udo pał wida se bít wěčně zatraceného/ počal zlořečiti Dni swého Narodzenj/ y swým Rodičům / y wšsem Dáblům / y Pánu Bohu Stwořiteli swemu / y wšsem Swatým. Tehdy wšsydni Dáblowé Kulama swýma pleškali/ a s Anjzetem swým se radowali. ikauce: Gistě hoden gest tento s námi zde wěčně zůstati/ ldyz vmj takowau Pisse spjwati/ a Bohu swemu y wšsemu Stwořenj zlořečiti. Protož necht gest tam doweden/ ldež gest Mjsto Zatracencům: tak aby widěl/ slyšel/ čytil/ y take se lepe cwičil/ a w měl talowých Dijnj wice spjwati na wěčné Wěly. Sorwa ta Slowa dopowěděli/ hneď wšsydni Oprlem na tu wbohau Dussy Udonowan obořili/ a gi do hlubokosti Petelné tak tuze wvrhli/ že se zdálo galoby se Uebe y žemě y wšsedy Gory na Swětě zatrášly. A to wšsedo Zaplan onen Udonuw / Gménem Bruno/ we Spanj widěl a slyšel/ a welice se toho zhrozyl a strachowal. Co se pał s nim stalo/ není toho potřeba w tomto mjstě psáti. On pał ldyz se do Města Magdeburku nawrátil/ dowědel se co se s geho Panem Arcy: Biskupem stalo/ a gatým dpůsobem o žiwot přissel: a on take wyprawowal/ co se s Dussy geho stalo/ a co mu we Spanj vlázano brlo. Což Lidé slyšsíc/ gal Duchownj tak Swětstj/ welice se djwili/ a Sandu Božjho hrozněho a Pella hokraucýho se báli. Pisse tuto žystory Joan. Trithem. in Chron. Hirsaugient. Monast. Navcler. Bapt. Fulgos. a ginj. (in Spec. Exempl. Tit. Judicium DEI Exem: 9.) Gá pał gšem gi naschwal wypsál/ a w tomto Mjstě položil/ aby Czenářj poznali/ gal gest Pán Bůh sprawedliwý/ a gal tresce štjssnjly. Jsem/ aby poznali/ gatý gest Ohně Petelný/ gal náhlý a prudlý: a galá na onom Swětě Lázeň štjssnjlům netagicým/ galá gim tam připrawená žaplata za zlé Cžiny: a to poznagjc/ aby se báli žněwu Božjho a Sandu geho sprawedliwego: a take aby se báli Ohně Petelného: a aby nezapomjnali na Slowa Izayásse Proreka/ který w Zapit: 33. takto mlujw: A do bude mocy z wás bydleti a Ohněm spalujjcým? A do bude mocy bydleti z wás s žorlostim wěčným? A dży tehdy tebe Cizlowěte napadne žlá žadošt k žřessenj galému koliw / na ten Ohně se rozpomeš/ arcj: Mohllibych sedět w Ohni Petelném a pálit se w něm na wěly/ wdělám to/ k čemu inne žlá žadošt nakłossuge: ale poněwadż widjm a rozumjm/ žedrych nemohl w tom Ohni ani gedně hodiny wysedět/ nebudu žleho ničeho činit/ ani hřessyt na wěly.

Kapitola Čtvrtá.

Proč Pán Bůh třešce Hříšných / a bude trestati
Pokutau věčnou.

Rozgimajíc sobě živě a zdravě / co geš Pello / gatý to geš ža-
lů / gatě w něm Trápenj / Pálenj a ofsauzenj ; a to že bude na
věčné Wěly trwat / a žádného lonce ani Vlewenj msti nebu-
de / může každý dobrý nad tím vstrnant / a pomyslit / proč Pán Bůh /
kterýž geš dobrotivý a milosrdný / Cizowěla k Obrazu a Podobens-
stwj swemu stwořeneho / Břitem Swatým a Wran Swatau obda-
řeneho / odsaudj do talowěho žaláre na talowě věčné Zatracenj . A
zdaliž on nemj Otec litostiwý / kterýž někdy y Sodomy politowal / a
nebylby gi tal přisně trestal a zřazyl / kdyby tam bylo nalezeno aspoš
deset Sprawedliwých . Nynowestých Obywatelůw talé polito-
wal / žeby bylo zahynulo weliké Množstwj Lidu / kdyby byl dopustil
Podwračenj Měša gegjch / gal jim hrozyl strz Jonáše Proroka .
On talé strz Ezechyele Proroka w Kapit : 18 . wštem Lidem mlawj ;
Nežádám Smrti Hříšnýla / ani Zahynutj geho : ale raděgi aby žiw
byl . S . Dawid talé na to se ohleduge / a co geš Pello a Zatracenj
věčné rozgimaje . takto w žalnu sedmdesátým Hěšým zwolal : Zda-
liž na Wěčnost žiwě mne Bůh ? aneb zdaliž nepřidá / aby geštrě li-
toštwěgšj byl ? a nebo na lonce Milosrdenstwj swě odegme od Uá-
rodnu do Uárodnu ? Zdali zapomene se slyrowati Bůh : aneb zadržj
w Gněwu Milosrdenstwj swě ? Poněwadž tehdy Pán Bůh tal lito-
stiwý geš : nad swým Stwořenim / proč předce Cizowěla hříšného
odsaudj do Pella / do Ohně a Trápenj přehrozneho / a to až na wěly
bez lonce ; a nepolituge ho / ani ho newypustj / a toho Trápenj ne-
sprostj nikdy ? Otec Nebestý swěho Stwořenj ? Ach toť geš Podj-
wenj / a Polytowánj hodno ! Ale Příčiny toho gsau weliké a sprawe-
dliwé .

Prwnj Příčina / že ta geš Wůle Božj / to geš geho Vloženi / a
Lidem w Žnámossj wwedeno geš (o Křestianech tuto mlawjm toli-
ko) že kdo koliw smrtedlně zhřěšj / a bez Polámj umře / aby byl zas-
tracen na wěly : a tal Cizowěl hřěššý powolnge tomu Božjmu V-
loženi / a Pella y Zatracenj věčného se opowazuje / a do něho gje po-
wolnge . Stává se to s Lidmi gal se stalo s Adamem prwnjm Ot-
cem naššým / gemž Pán Bůh vložil : W třerau koliw hodinu budeš
gi ští

tyjši Adame Oworce z Stromu zapověděného/ Smrti vmřies/ a z Káge wyhnán budesa. Přestaupil Adam toto Příkladanj Boží/gedl Oworce z toho Stromu; a tal Božskému Vlozenj o swe Smrti a Wyhnánj z Káge powolil: gattoliw toho neffetil. Pročez swau Winnau a swým Zaslauzenjm z Káge wyhnán/ aby do něho nikdy wjc se nenawrátil. A gattoliw gšanc z Káge wyhnán/ a poznagjc co gest dobreho stratil/ a do galé Vlauce a Budy se dostal na Swit/ Děntu swého jelel a plakal (gal gá sandjm) a žádal býti zas do Káge puštěn/ slybugjc weliké Polepffenj; wšak newyprossyl. Tal w Pelle negeden ztraceny pláče/ a žáda wen býti wypuštěný; slybuge wšfelike Polepffenj: wšak nic newyprossyl. Clauša est janua. Matth. 25. Gij Brána zawřena gest. Chřegjčymu nenj Křiwda. Seb tam ldes sobě sedět wywolil: a sed tam na wily; wjcs slyšfel dábla/ neš Pána Boha.

Slyšfel gšem dáwno od gednogo Duchownjho powjdat/ že ně ldo (bylli ge Monachus aneb giny/ non refert dicere) vlandil boha tého gednogo Bupce Manjeltu/ pročo že byla welmi krásná: a do lozil tato Slowa ten který powjdaš: Tal krásná byla ta žena/ že se pro ni mohl epowázit do Pella gyt. Opowážuge se mnohy Člowěl/ ne prokrásnau toliko ženu/ ale y pro Latomstwj / y pro hřich galv koliw/ do Pella gyt/ ldrž se ho dopaussj. Co sobě tehdy wy wolil/ nechť toho vjwá. Pročez Pjśmo Swate mluwj w Bnjze Ktezyastyla w Kapit. 15. Bůh od Počátku stwořil Člowěla/ a nechal ho w Ruce Kaddy geho : přidal gemu Příkladanj y Zápovědj. Budessli chysti Příkladanj zachowáwati/ zachowagjc tebe/ a na wily Wjru Bohu libau zachowás. Předložil před tebe Ohcň y Wodny Kěimu chysti budesa/ wztáhni Křtu twau. Před Člowětem gest žiwot y Smrt, dobré y zlé: a řekli sobě ldo oblji/ dáno bude gemu. Tal mluwj Pjśmo Swate.

Druhá Příčina Ztraceny wěčného do Pella a do Mul Pelelných přewkrutných gest/ že křisšiny hřessyc vrazil nestjhlau Božskau Welebnost : a tot byl přewelmi weliký hřich/ za sluhugjčy wěčného Trešťanj. Poznáme to z tohoto Pedobenswj. Adoby vdeřil Sedláta nebo Křesťiana swéwolně/ hřichu se dopustil/ a Trešťanj zaslauzil. Ale kdoby vdeřil Pána/ neb Křabě/ neb Bnjze/ mnohémby wěčsšyho Trešťanj zaslauzil. Adoby pal Brále/ aneb Křšate vdeřil/ aneb plil na něho/ tenby gestič wěčsšyho Trešťanj hoden byl. Ale ldo Pá

na Boha vrazil hříchem/ ten tal velikého Trestánj zaslňuje/ je se to wršlowit nemůže: a to gest Zatracenj do Pella.

Čtème w prwnj Bnjze Brálow: w Bapit: 24. že Dawid ldyž w řezal Podolet Pláště Saule Brále/ hned se tal vlekl pro ten Aučinel proti Bráli/ až se w Prsy Pěšj bil/ a Pána Boha za Odpustěnj prosyl/ gatohy ldo wj galeho Trestánj zaslaužil. Ale ldo Pána Boha vrazil hříchem/ tjm wěššyho Trestánj zaslaužil/ tjm Pan Bůh gest wěššj Welebnosti nad wšedj Brále a Cysáře celeho Swěta: a to gest Zatracenj wěčné do Pella.

Třetj Příčina Zatracenj wěčného Hřisnjtůw/ aby Lidé o tom slyšfc/ báli se Pána Boha/ a nehřěšyli/ aby do Pella odsauzeni nebyli; a to až na wěly. Nabuchodonozor Brál Babilonský dal wdělat Pec welikau/ a poručil gi náramně Ohněm rozpalowat/ aby Poddanj geho widauc gi/ poslussnj Rozkazu geho byli/ a činili co jim poručj/ aby do ni whozeni nebyli a spáleni. Daniel. 3. Pán Bůh Wšsemohaucy Pello přehrozným a prudkým Ohněm rozpálené předstawil Lidem před Oči/ aby se ho báli/ Příkázanj geho plnili/ a zlé nečinili: a ldo na to dbát nebude/ a swěwolně hřěšyt se opowájj/ je tam wřen žen bude: a to až na wěly tam bude. Pročež sám sobě winen bude/ ldo Příkázanj Bojj přestanj/ ldyž tam zatracen bude. Chřěgjcý mu nenj Břiwda.

Kapitola Pátá.

Co/ a kde gest Očistec: a gata w něm Trápenj?

Poněwádj často se Zmjnka činjwá na Bázanjch a w Rozmlawanjch o Očistcy/ saudjm/ je příležitě w tomto Mjstě o něm také Zmjnku učinjm/ a Tlawnj potřebně sprostjm Lidem dájm; aby napotom y o něm každý wěššl/ co mu nálezzj wědět.

Nejprwé: že Očistec gest na onom Swětě pro Lidške Duffe/ pochybowat nám nenálezzj; poněwádj y z Pjswa Swatěho/ y z Swědectwj Swatých Orcůw/ y z Důwodůw náležitých/ y z Hystoryj a Příkladůw hodnowěrných/ o tom gsme deššt Ugjstřěnj: čehož gá w tomto Mjstě nechcy opalowat/ nechajjc toho do Bostela na Bázanj a na Batechysmuly.

Druhé: Co gest Očistec? Odpowjdam: Očistec gest Wězenj pro Lidške Duffe/ a w něm gsau rozličně Pokuty/ Trestanj a Trápenj/ do kterěho odsauzené/ sprawedliwým Bojjm Saudem/ býwajj

Lidške

Lidské Duffe/ aby tam za své Prowiněnj Pokutu a Trestánj wystály/ ktereho na tomto Swětě za žiwobitj w Těle newystály / aneb wystáli zanedbaly/ aneb nechtěly.

Očistec gest také Lázeň velmi horká/ proto že ge Ohniva/ w kterážto zmywagj Duffe Špyny hějchůw swých/ kterých nezmyly na tomto Swětě zůstawagjcy w Těle. Wjme o tom z Pjima Swateho/ že do Těbe nic postkwrnau hějchu galeho koliv/ y toho dost malého/ skaleno/ přigjt nemůže/ a do té Radosti Nebeské puštěno nebude ;
~~W~~ čtíme w Anje žgwenj Swateho Jana Aposťt: w Kapit: 21. A Pán Krystus v Swateho Matausse w Kapit: 5. mluwj: Blahoslawenj čistého Serce; neboť oni Boha widěti budau. Musý tehdy wšeliká Postkwrna hějchu z Duffe zmytá být/ buďto na onom Swětě; nebo na tomto. A poněwadž z řjzla kdo na tomto Swětě z cela a zauplná Špyny hějchůw swých zmyge/ musý zmywat na onom ; to gest w Očistcy.

Třetj : Ade gest Očistec/ aneb w kterém Mjstě gest : Odpowjdam : Wlastnj Mjsto Očistce gest v Pelle: tam Pán Bůh Wšsemohancý/ wšech věcý Stwořitel/ to Wězenj a tu Lázeň pro Duffe Lidské stwořiti ráčil, a tam geho Sandem sprawedliwým Duffe odsýlane býwagj až do času/ dokudby newystály Pokut vložených ; aneb dokudby jim pomozeno nebylo Modlitbami / Almužnami / Posty/ Slauženjm Mjstý Swatých/ a ginál: aneb Přimlawánjm Blahoslaweně Panny MARYE/ Angelůw Strážcůw a giných Swatých. Wšak nicmeně máme Příkladj, že Duffe některé w giných Mjstech Očistec swůg měli ; buďto w Kofele/ w Kůru Kofelnjm/ w Domjch/ we Wodách/ aneb gunde: a to Pán Bůh z duležitých Přjčin ráčj tak sandit/ a vsaudit; buďto aby ty Duffe w tom Mjstě Pokutu wystály/ w kterém nělady hřěšly; aneb/ aby se Lidé o genich Očistcy dowěděli/ a jim pomáhali: aneb/ aby žiwj a pochybi gjcy o Očistcy/ se dowěděli a o něm w gřščenj byli.

Čjtwrte : Galá gsau Trápenj w Očistcy/ která trpj a odbřwagj Duffe tam odsauzene ? Odpowjdam : Gsau takowě galo w Pelle: trom toho, že w Pelle na wěly bez konce/ a bez wšede Maděge Wpřaupenj aneb Vlewenj: w Očistcy pal do času od Pana Boha vloženeho; aneb do Špomozenj/ gal gsem gij napřed powěděl. Gest tehdy w Očistcy tak prudký a pálciwý Oheň/ galo w Pelle: gest tam tak vkrutná žyma/ galo w Pelle: gest také tam Trápenj rozličně/ galo w Pelle. Widěla to Duffe Muže gednoho Anglicana, kter se
 Dre

Drechelm gmenowal/ tdyž z Těla štrze časnan Smrt wysla/ a od
 Angela Páně tam přiwedená; ano y před Pellem postawená byla;
 gal gsem napřed powěděl: a tdyž z Poručení Božho do Těla se na-
 wrátila/ a Drechelm zas byl několik Let žiw/ a Počání welike a bro-
 zné činil/ powiďawal co na onom Swěře widěl: mezy ginau Ržeci o
 Očistcy toto wyprawowal: Widěl gsem Anđolj hluboké/ magicy
 po gedné straně Oheš náramně weliky/ prudky a vkrutně pálycy: po
 druhé straně Žymu přewelmi welikau a vkrutnau. Wobogjm tom
 Mjstě bylo Duffý Lidštych množstwj weliké/ které z gedneho Mjsta
 do druhého/ gako Powětrj m negakým/ se zmítaly. Uebo tdyž O-
 hně welmi prudkého/ w kterém byly/ Inest nemohly/ běžely na dru-
 han stranu/ kde tolikéž Žyma byla/ aby se powychladily: ale tam zas
 od Žymy vkrutně zle strápené běžely zas t Ohni/ aby se seřily/ a gšauc
 od něho těžce spálené / zas běžely t Žymě/ a tam zas těžce Žymau
 strápené byly: a tať wždydy bylo. U ga na to se djwagic/ prawil
 Drechelm/ dokud gsem widět mohł. a widauc gal ge đably šerednj
 wstawičně trápili/ mysljł gsem žeby to Pello bylo/ o kterém gsem za
 žiwobytj slyšáwal: ale potom Angel Páně mne/ který mne štrz ta
 mjsta prowáďel/ naučil/ že to gest Očistec/ a Duffe ony že do času tať
 trpěti magj/ až očistěné do Nebe se dostanau. Tať o Očistcy Dres-
 chelm wyprawowal/ co sám widěl a slyšel. Pjše tuto Žystoryi Wes-
 lebný Beda w Dnize páte Englidě Žystor: w Kapit. 13. (in Spec.
 Exempl. Tit. Infernus. Exem: 4.)

Gjž tehdy pomysly Cžrenáti laskawý/ co gest Očistec/ gal se tam
 platj/ galá tam gest Lázeš: a to sobě rozgjmagic/ warüg se šřesťe-
 nj: warüg se tať Wšřetečnossj a Swěřštych Marnossj / za kterěžby
 musel tam/ sám Pán Bůh wj/ gal dlaugo oddýwat. Cžteme Žy-
 storyi / že Sestra Swateho Damiána musela w Očistcy oddýwat
 Polutu patnácte Dni/ proto samé / že času gedneho / tdyž slyšela
 Muzyku a Tanec wšřetečnych Lidj mimo šweho Pologila gdaucých/
 z Olna se na ně podwala z Wšřetečnossj. Gestliž pro tať maličkau.
 Wšřetečnossť/ tať dlaugo musela w Očistcy trpět Panenta Swatá
 galž tehdy budau tam oddýwat ginj/ krej mnoho zhřěšly/ a Mar-
 nostj Swěřštych vjzwali / a nimi se obweselowali: Tuto Žystoryi
 napsal Florentius Harlemi. us Carthus. Instit. Christian. lib. 2. cap. 15.
 (in Spec. Exempl. Tit. Cantus. Exem: 6.)

Cžsi tať Počání z hřichůw náležité/ a Poluty od Otcůw Ducho-
 wnjch wložené oddýweg/ a nezanedbáweg: ano raděj/ sám přidá-
 weg

weg wyc/ aby vbylo Odbywání w Očífky. Amž sobě lehce waz Polut Očífcowých; neb gšau těžké a nám Lidem nepochopitelné. Síršs co řella Swatá Lidwina Panenta trpěliwá Anězy gednomu: o čemž toto čteme.

Abyž Swatá Lidwina Panenta ležela w své dlanbě Nemoocy na Lůžku swém (ležela pak třidceti osm Let w té Nemoocy) a snáffela gi trpětiwě/ času gednoho přišli k ni počestnj Lidj/ aby gi nawštrjwili/ a potěšyli. Přišel tam také Aněz gedem/ o kterém byla dobrá a chwalitebná Powěst/ žeby Swatého žiwota/ a welmi horliwý a příkladny byl. Mezy wšfeligatým dobrým a pobožným Rozmlauwáním/ škala se žminka o Očífky a o Trápenjch/ které tam gšau. Štála pak tam na Stolečku Nádoba gedna plná šortice: yřekl ten Aněz: Gábych tomu rád powolil/ šdby byla Wůle Božj w tom/ šolik Let býť w Očífky/ a tam trpět co šoliwby mně Pán Bůh wšauwíl/ gal mnoho gest žrnel této šortice w této Nádobě; šdbych šolilo wšifřěn byl/ že gšifřotně Špaseňj a žiwota wěčného w Nebi dogydu. Řjella mu Swatá Lidwina Panenta: Co gest to/ Oče Dnšchownj/ co ty mluwíš? Proč tať málo držíš o Božštem Miloštedštwj? Šdbyš ty wěděl co gest Očíšec/ a galé Muly tam gšau/ a snášegj ge Duffe které gšau tam odsauzené/ nišdby tať nemluwíl. O tom pišse Joan. Burgman: in vita S. Lidwinæ. lib. 3. cap. 2. (in Dauroult. cap: 2. Tit. 1. Exem: 5.) Tať y gá prawjm/ šdby Lidé wěděl co gest Očíšec/ a galé gšau w něm Muly a Trápenj/ warobaliby se y neymenššho šřestěňj a Polánjby oprawdowé činili z předeššých hřjchůw: Přošlyby tať Pána Boha/ aby gich tam na dlanbý čas neodsštal. Taťby častěgi špomjnali na Duffe w Očífky žuššawagcý/ a gimby pomáhali/ galby neylepe wměli/ a mohli.

Pišse Tomáš z Kempis w prwnj Bnize o Nášledowánj Pána Kryšta w Dapit: 24. že w Očífky býť a se gednu hodinu trápiť/ gest těžššj Poluta/ neš na tomto Swětě ššát što Let w Polánj welikém/ aneb ležet w těžké Nemoocy. Potwzuge to známá šystorye/ kterau pišse S. Antónjn šlorentšj Arcy. Bšškap o galémš nemocném Cšlo. wěku/ který těžšau a dlanbau Nemoocy wtrápenj/ prošyl Pána Boha/ aby ho wzal z tohoto Swěta/ žeby raděgi w Očífky do Swatě Wůle geho chřel oššatel Poluty wššát/ neš w Těle na tomto Swětě tať dlanbo šebidowat/ a trápiť. Wšlyššel ho Pán Bůh/ a šřz Angela šwého wšřázal mu/ a na Wůli dal/ aneb gestě dwě Leta ležet w té Nemoocy/ a trpěliwě gi snášset; aneb tři Dni w Očífky od-

bývat. To on slyšíc/ a sám s sebou rozjímajíc/ dvě Léta w Tě-
mocy ležet/ a trápit se: a zas tři toliko Dni w Očistcy být/ wyvolil
Očistec sobě. Ale když tam jednu hodinu wystál/ zdálo se mu že
tam byl sto Let. Pročezas prosyl Pána Boha strz Angela Swa-
těho/ který ho tam po té hodině nawštíwil/ aby se mohl do Těla
swěho nawrátit; je rád/ nercyli dvě Léta/ ale do Wůle Boží/ w té
Tlemocy w které koliw giné těššš/ chce obbýwat na Switě/ než a
sposh jednu hodinu w Očistcy gessťe být/ a se trápit. Tak pisse S.
Antonjn. (in Dauront. cap. 8. Tit. 20. Exem. 1.) A tak my poněkud
sprawenj o třech poslednjch věcech Cizowika každého/ přistupme k
Spytowanj o čtvrtém poslednjm/ totiž o Sláwě a Radosti Tě-
bešť.

Rozdíl Čtvrtý.

O čtvrté věci poslednj/ totiž o Radosti Nebesť.

Předmluva.

O Radosti Nebesť a Blahoslawenstwj Božjch Wywolensých/
které oni magj w Těbji a mjtí budau na věky/ Pořádek we-
de/ abych w tom poslednjm této Dnjhy Rozdila psal. Ale
gál se gá o to polusyt mám/ který gsem toho newiděl/ ani
tam nebyl? Byloby potřeba/ aby Angel Páně/ který to dobře stusyl/
aneb Swatý Jan/ který wytrzen w Duchu o ni mnoho slyšel/ a očitě
widěl: a neb Swatý Páwel Apostol/ který wtrzen byl až do třetjho
Těbe/ a tam slyšel tegné věcy/ kterých ani Lidem wygewowat ne-
směl/ o té Radosti/ o té Sláwě Nebesť/ o Blahoslawenstwji Wywo-
lensých Božjch/ Měšťianlwi Nebesťch přestřastnjch/ psali/ a nám
wygewili. Ale tj gšau gij w té Sláwě/ gij té Radosti pozjwagi/ a
w ni odpočjwagi po wplonansých Prácech swých: o tomí oni psáti
wjc nebudau; napsali wšsal o ni mnoho w Dnjhách swých/ a nám
putagjcm do té Sláwy a Radosti Nebesť psáno zanechali. Gá
tehdy sproštým Lidem/ pro Potřšsem a pro něgále Wyrozuměnj/ o
té Sláwě a Radosti: také o mnohých do ni powolaných/ a o malém
Počtu wywolensých: též y o Wěčnosti/ krátce dotknu. A posledtu/
gál

gať máme vyspědni státi w Bázni Boží/ abychom Pělla horancůho
vgti/ a do té Sláwy a Radosti se dostati mohli/ doložim.

Kapitola První.

Co gest Sláva a Radost Nebeská?

D Tebi a Radosti Nebeské Turcy smeysslegi/ že tam gest a bude
řodovánj vřtawitně / Weselost newysłowitedlná / Rozkoffe
řelešné tałowě/ gať gřau na tomto Swětě : ale oni proto taľ
mysľi o Tebi/ že gřau Pohané/ kteřj Pisma Swatěho nemagj/ a ne-
znagj/ a z něho se newěđznáti/ co gest Sláva a Radost Nebeská : ějm
se tam Wywolenj Božj syti/ a obweselugj. Ale my Křestianěwjme
co piřse S. Pawel Apostol w ěpistle t Křjmanům w Kapit. 14.
Regnum Cœlorum non est esca, neque potus. Kráľowřtwj Nebeské
nenj Pokřm/ Ani Nápog gať Zemřtý : ani tam negřau Rozkoffe ěř-
lešné a Obweselenj : ale daleko ginřtý a Duchownj Rozkoffe gřau
tam / kteřch ani Oto Lidřtě newědalo/ ani Věho Lidřtě o nich ne-
řřchalo/ ani na Srdce Lidřtě to newřtawpilo/ co Pán Bůh připraw
wil w Tebi tēm/ kteřj ho milugj/ a řlanjje gemu Přitázanj gebo zachowáwagj/ a hřřchůw se wyřřřřhagj; gať napsaľ S. Pawel w prwn
nj ěpistle. t ěorjnt. w Kapit. 2.

Gest tehdy Radost Nebeská welikě Blahoslawenřtwj Obweselenj
newysłowitedlně/ Sláva weliká/ Odpočjwánj dokonalé/ Porěřřenj
řtálé/ w Měřtě přewelmi krásněm Nebeském/ kteřě připrawil Pán Bůh
řwřm Wywolenřm od Počátku Swěta : a wweďe do něho ty/ kteřj
Wřty swě nezmeřřugj od něho ani od Naděje/ kteřj ho milugj celým
Srdcem/ celau Mysľi a Sřľau/ a kteřj Přitázanj gebo zachowáwagj/
a hřřchůw se wyřřřřhagj. Tamě bude Polog řtáľý a wěťně : tam
žármatku nebude žadněho ani ěwřlenj/ ani ěoleřti/ ani ěestňosti ;
nebo ty a tałowě ěuzkosti gřau Swěta tohoto a ěěla řmřtedlněho :
w Tebi pať/ gať piřse S. Jan Apostol w ěnjze žgwenj swěho w
ěapit: 21. Setře Bůh wřřelikaľ Sřzy od ěěj řwřch Wywolených/
a řmřti tam wjc na wěľy nebude / ani Pláče/ ani ěřřku/ ani ěařř-
řánj/ ani ěoleřti neymenřřř nřľdy wjc : nebo ty wěcy gřř pomřnaly na
Swětě.

Co sobě rozgřmagjje Weľebně ěeda takto mľuwj řerm, 18. de
Sanctus. Co mľže býti nad ten žiwot blahoslaweněgřřřho / řeđřto

nenj žádná Bázest Chudoby / ani Uveduziwosti žádně nenj. Žádný tam Břiwody netrpj / žádný se nehněwá / žádný žádněmu nezawidj : žádná zlá žádost tam Srdce žádněho nezapaluge / žádná tam Poskrmu a Uapoge nenj žádost ani Potřeba : žádná tam nenj Cti nezáležita žádost. Žádněho tam strachu nebude od dábla / ani on tam Ošydel strojit žádněmu nebude a nemůže : žádná tam nenj Bázest Pella : Smrt tam ani Těla ani Duffe nebude : ale Darem Uesmrtědlnosti žiwot obdatěný a weselý bude. Žádná také tam nebude Koztržitost ; ale wffelika Swornost a Laska wffech Swatých. Swětlo tam wffawičně bude ; ne talowě gatě my zde máme ; ale mnohěm gawněgšy a fšiafšněgšy. Uebot Město ono Uebestě / gat Djšmo mlwj / nebude potřebowat Swětla Slunečněho ; ale Pán Bůh diwně ge ošwěcowat bude / a Swjce geho bude Beránek / to gest Kryštus Syn Božj. Tamě se Swatj také fškwjti budau galo Swězdy na wěčné wěty / a galo Obloha Uebestá krásnj budau tj / kresťj k Sprawedlnosti / k cernostněmu žiwotu / k Poznánj Pána Boha a Swatě Wůle geho / a k Dosazenj žiwota wěčněho / wywěgij Lidj. Pročěž žádná tam nebude Uoc niľby ani Temnosti / ani Oblatůw temných tam nebude : ani Prudlosti žymy a Ğorla niľdy tam nebude : ale tal libezná we wffem Mjrnosti / gatěž Oto Lidšě na Swětě newidalo / ani Ucho o ni neshýchalo / ani na Srdce Lidšě newstano pilo. Uad to paľ gestě bude mnohěm wjć / widiti Pána Boha swěho w geho Sláwě a Welebnosti newiditedlně / a paćjiti na geho Uwáť šlýňau / na kterau sobě žádagj Angele paćjiti. Slyšet také Spěw Angelšy a Muzyku Uebestau : ach gatě bude Porěšenj !

Ani tam w Uebí nebude Starosti a těch Uedostatkůw / které na Tělo přicházegj Wětu sešle : neb tam Wěť wždydy mladne / a mladý zůstane až na wěty. Teštnosti také tam nebude z dlaněho tam Přebýwánj ; gat se sláwá na tomto Swětě : ale tam tisýć Let zdá se býť hodinau gednau / aneb Dnem gednjm. A to je gest tal / napsal o tom Swatý Dawid w žalmu 89. Tisýć Let před Otima Božjma w Uebí tal mnoho gest galo geden Den na tomto Swětě ; a to gestě ten wčeregšy Den / který giž pomínul.

Dterážto Slowa / řdyž Mnjch geden sprošty / ale wptjmný a pobožný / řkal w Doffele / djwil se tomu / galby to možně bylo / aby tisýć Let w Uebí zdálo se býť Božjim Wywolěným galo geden toľito Den / a ne wjć. Pročěž prošl Pána Boha / aby mu wygwěti račil to Tagemštwj / a něgal ho o tom wywěť. Stalo se : Poslal Pán Bůh

Bůh Swatého Angela w Spůsobu Práčka welmi pělného / a ten se posadil na Otně toho Kostela / w kterém se ten Mnich modlil / a ta oznámená Slova sobě rozgymal / a spjwal welmi ljběžně / až se Ordece toho Mnicha (gal řikáme) rozplýwalo Potěšením a Zalsbením nad talowým Spjwáním. Aby pak toho Práčka lépe widět a slyšet mohl / wstal / a šel wždycky za nim / a Práček vcházegje wywedl ho až do Lesa / a tam se posadjc / spjwal pořád tři sta Let / a potom odležel. Mnich ten stál uřtawičně a poslauchał ho plných tři sta Let / ani se mu gyst / ani pje nechřelo / ani spáti / ani žymy netřpel / ani Děřtř ani Sněhu žádného neznał / ani wnařen nebył od uřtawičného Stání : a zdáło se mu / že ho toliko gednu hodinu poslauchał. Wrátil se tehdy do Klášttera swěho / po Odletu Práčka onoho : ale tam wšfeco přeginateno widěl / a žádného Mnicha tam neznał / a geho podobně žádný poznat nemohl. Dřwil se tomu ten Mnich / a oznařmował tde gest byl / a co slyšel : až potom po mnohém Dotazowánj / a Letopisůw Kláštterřkých Přetřenj / nasslo se / že tomu tři sta Let minulo / gal se galšs Mnich toho Klášttera stratil / a newiděli tam se podeł. Poznał tehdy ten Mnich / a giny laždý / který to slyšel / že Prawdu napsal S. Dawid / že řisřc Let w Třebi tal mnoho gest / galo gedn Den na tomto Swětě ; poněwáždž tři sta Let gemu se zdáło býť nic wjc než gedna hodina : proto že slyšel Angela gednoho spjwagjěho. Co pak by bylo řdyby gich slyšel množřtwj spjwagjěch a muzřeyřugjěch / a Pána Boha chwáljěch ? Tuto řřřřtoryi napsal Collector Spec: mag: Exempl. (in Spec. Exempl: Tit. Cœlestis gloria. Exem: 14.)

Slyšel také Spěw Angelřř w Nemocy a w Truchliwosti posřtawený Mnich gedn Řjádu Swatého Augustřna Pausřewnjđřch / řřřř spjwal turo Antřřřonu : Řádugj se w Třebi Duffe Swatřřch / řřřř Slápěge Dřřřř Pána následugjice / že pro Mlowanj geho Dřew swan wyliti nechali od Poharůw / proto s Dřřřřřm Pánem řřalugj na wěły : kterřřřto Spěw je tal ljběžný byl / powjđáwał o tom řam / že řdyby Pán Bůh nebył ginál s nim naložil / žeby Duffe geho z Těla byla wyřřla bez Boleřři. O tom pjsře Thom. Cantiprat. lib. cap. 11. p. 3. (in Spec. Exempl. Tit. Cantus. Exem: 14.)

Anje také Julichřř / Wrljm Gmėnem / powjđáwał / že slyšel w Kostełe / řdyž Aněž Mřřř Swatau slaužil na Bořřj Wřřřřřnj / Spěw Angelřřř tal ljběžný / že se mu zdáło galoby w Třebi byl : a ten Angelřřř Spěw je slyšet při wřřřch řřřř Swatřřch Mřřřch na

ten gmenowaný Božího Narození Den. Potom ten Anjše Příklad han se zavazoval / že kdyby mu Pán Bůh propůgčil gestře gedenkrát talowý Spěw slyšet / žeby rád wšedco colowiw má opustil / a w Chudobě Pánu Bohu slawil až do Smrti. O tom pišle Cezar: lib. 12. cap. 2. (in Spec. Exempl. Tit. cit. Exem: 16.) Posudime / my Ctenáři; gestři na tomto Swětě kratičtý Spěw Angelstý tal welice obwefelil ty / křeť gey slyšeli; gáž milo bude w Nebi slyšeti gey plný a dotonalý / a Muzyka Angelstau na rozličné Vlastroge hudebne? a to až na wěty.

Dohládá Welebný Beda Serm: cit. o Radosti Nebeské toto: Uad to pač gestře wic bude w Nebi šlowaryšsenu bys s Swatými Angely y Archangely / s Trůny talé y s Panossemi / s Anjzaty a Mocnostmi / a šewffemi Swatými Duchy: talé se procházeti s Swatými Partry archy a Proroky / s Swatými Apostoly a Mučednjty Božími / a pořiwati gegich Swatého Towaryšstwa a Rozmlauwánj autasfná byti? Swatý Salwius tobo byl zakusyl / ldyž Dasse gebo do Nebu wwedena byla od dwauch Swatých Angelůw: nebo zas na wráčen do Těla wyprawowal co tam widěl / a slyšel / talto: Dweden gšem byl do Nebu štrž Bránu nad Swětlo toto gasněgšš / do Přjbytku onoho Nebeského / ldežto Dlážděnj wšedco bylo z Zlata a Stříbra / a Gasnost newyslowitadlná / Sšyrokost newyprawitedlná: po křeřto se procházelo Swatých množstwj obogjšho Pohlawj / je se spočítati a přehljdnanti nemohlo. Tamt gšau mne talé witali octiwě Mujj Glawnj w Oděwu Duchownjm y Swětššým: o křeřých mne Swatj Angelé / křeřj předem nau šli / wyprawowali / že gšau Mučednjcy Božj a Wyznáwačj; křeřj gšau tam w newwětššy Doctiwosti / a Počestnosti. A ldyž gšem štal na tom Mjstě / lde mně bylo rozlázano / přiodila mne Wůně weliké Sladkosti; tal je gá naščen tau Wůni a posrlněn / gestře žadneho Poltmu a Vápoge nepotřebugi a nežadám. A w tom gšem slyšel Glas řkaucy: Vlech se tento nawrátj do Těla na Swět / neboť gestře gest vžitečný Cyrkwem naššým. A ten Glas gšem slyšel; ale odtud pocházal newwiděl gšem. Gá pač padnau na Twát na Dlážděku Zlatau s Plátem gšem prosyl / abych nebyl wyhnán z Mjsta tobo na Swět / ldežbych zhřeslyt mohł / a proto do tohoto Mjsta nikdy wic bych se nedostal. Ale Glas opět z Wyšosti zwolal: Bďj w Pologi; gáč budu Ochrance twůg / dotud tě newwedu na Mjsto toto. To gá wšlyšyc / nawracel gšem se s Plátem štrž Bránu / křeřau gšem tam byl wwedem. Tal on wy-
pra

pravoval co w Nebi widěl a slyšel. Pisse o tom S. Gregor. Episc. Turon. lib. 7. de hist. Franc. cap. 1.) in Daurout. cap. 1. Tit. 80. Exem. 3.) Dobře tehdy napsal S. Dawid w žalmu 83. Blahoslavenj třetj přebýwajj w Domě twém Pane Bože : na wěty wěšlw chwáliti tebe budau : a budau se tam radowati / a té Radosti pošjwati bez konce.

Weliké bude/ powěděš gšem/ Potřessenj w Nebi z Towaryšstwa Bojch Wywolenyh a Swatých Angelůw a nesmjrné Obweselenj. Widěli někteřj Angela Swatého/ a hned k Přigiti Wjry Břestianské a k Podstaupenj Smrti pro Břysta Pána pohnutj byli. Widěl Gypopolit u Swatého Wawřince Mučedlnjka/ kdžž trpěliwě snášsel Trápenj pro Břysta Pána/ státi Angela / a zwolal hned : O Wawřintě ! Widjm v tebe státi Angela welmi krásného/ pospěš mne také okřtiti : Stalo se/ a Gypopolit přigal Břest Swatý / a Smrt pro Wjru Břystowau wesele podstaupil.

Dwa Bratj/ Waleryán a Tybarynus/ kdžž widěli Angela srogj ešho u Swaté Cecylie Panny / tak gšau Brásau geho pohnutj / že Wjru Břestianskau bez Odporn přigali / a Smrt také pro Břysta Pána mile rádj podstaupili.

Swatá Jřantjřka Křjmská Wdowa / že každého Dne Angela swého Strazce wjđawala / k wšelikým Ctnostem/ a k Utrpnostem Těla/ y k Následowanj žiwota Angelškého/ zapálená byla.

Nacházjym také psáno/ že Swatému Arnulfowu bylo propuřženo widět Sláwu Nebeskau / a spolu tam Swaté Angely a Wywolené Bojz ; krom Blahoslavené Panny Marye. Zdála se pal ggemu býti weliká a newyslowitedlná ta Sláwa. Ale kdžž druhýkrát tam puřřžen byl/ a také Pannu Marygi y Sláwu gegj widěl/ zdálo se mu/ že dwognásobnj Sláwu widj. Tak weliká gest Sláwa w Nebi a Brása Wywolenyh Bojch. (Ex Malobitsky S. J. part. 1. c. 4. Dom. æternit.)

Což tehdy gest a bude widěti Twát Bojz a Sláwu? Ach tak přjda newyslowitedlného Potřessenj! Kdžž nědy Králowna Saba wjđela Sláwu welikan Šsalomanna Krále Žřabelského / a Mau drořž geho slyšela/ a wšedky geho Služebnjky w pětném Pořádku a w Štatech ozdobnyh/ podjwila se welice: gal o tom psáno gest w třetj Anjze Králow: w Dapit. 10. Ale což gest byla Sláwa a Mau drořž Šsalomannowa? Newyslowitedlné bude wjc widět Pána Boha w Sláwě geho/ a Twát geho Bojřkau/ a Trůn geho pře-
trá

krásný/ a Počátek/ v Bránu v Slávu Služebníkův jeho Swatých
Angelův a wsech Swatých jeho.

Kapitola Druhá.

že Wywoleni Boží w Nebi budou blahoslaweni / ma-
gich wseho dobrého Hognost.

SWaty Dawid Král a Prorok Duchem Swatým oswjcený/ roz-
gimagic sobě/ gat mnoho dobrého Wywoleni Boží msti bu-
dau w Nebi / takto zwolal k Pánu Bohu : Blahoslaweni/
kteříž přebýwaji w Domu twém Pane Bože; w žalmu 83. A gisté
oni Blahoslaweni budou/ kteří tam přigati budou; a Blahoslaweni
budau z mnohých Přjcin.

Neyprwé: že budou bydleti w Nebi/ w Měste překrásném a no-
wyslowitedlně ozdobeném / které připravil Pan Bůh od Počátku
Swěta. Gestli Káge Zemský / do kterého wveden byl Adam prvýj
Cizlowěl a Otec náš wsech prvýj/ tak krásný byl/ ze se Místem Koz-
koffe gmenuge: a to Místo tak rozkoffné pripravil Pan Bůh Cizlo-
wělu gestě nestálemu a Břechlosti poddanému/ o kterém předzwě-
běl od Wěčnosti/ že do štichu wpadne/ a z toho Káge wyhnán bude:
galež tehdy pripravil w Nebi Místo překrásné k swému Přjbytku a
Služebníkům swých Swatých Angelůw a giných Swatých Wy-
wolných swých/ kteří nikdy tam nezhrěssý/ a z něho na wěty wyhná-
ni nebudau?

Připrawili někteří Králowé/ tohoto Swěta Monarchowé/ pro
sebe a pro swé Služebníky krásné Přjbytky a Paláce; galež y Aswa-
rus Král Perfský/ o kterém se čte w Knize Esther w Kapit. 1. že přj-
strogil Gody wsema Lípu/ kterýž byl nalezen w Měste jeho Krá-
lowským Suzan w Syni Zahrady a Štěpnice/ kterážto Králow-
stau Ozdobau a Ukladem wdělaná byla: azawěšeny byli Cžalan-
ny ze wsech stran Nebeské Barwy a zlaté a bleskawé/ roztaženy
Prowazy Amentowými a šarlatowými/ kteřížto byli prowečeni
štrz Brazily z Slonových Kostí/ a k Slaupům Mramorowým
byli přiwázani. Lůžka tať tam byla Zlatá a Štějbrná/ pořádaná
na Podlaze/ genž byla Šmaragdowým Kamemj a Mramorem
bílým podlážena: kterážto byla rozličným Malowaním ozdobená.
Tak krásný Palác a draze ozdobený pripravil Král Perfský pro sebe
a pro

a pro Služebníky své. Gešliž tehdy Lidé smrtedlnj tatowé Příbytky stawili: galkž Příbytel postawil Pán Bůh t Obydlj swému a stwřch Služebníkůw a milých Wywolonych swých?

Wypisuje to Město Nebeské a Drásu geho S. Jan Aposstol w Anjze Igwenj swého w Kapit. 21. gehož Slowa w Brátřoski tato položim. Wnešl mne/ prawj on/ Angel w Duchu na Horn welikan a wyšolan/ a wložal mi Město Swaté Nebeské magicy Gasnosti Božj/ a Swětlo geho podobné Kamenj drahému/ galo t Kamenj Jaspidu/ galo Krjsttal: a bylo Stawenj geho z Kamene Jaspida; jako pat Město z Zlata čistého/ podobného/ Stlu čistému. Základowé Zdi Městské wšelikým Kamenem drahým okrášlenj byli. Dwanácte Bran/ dwanácte Perel má gedna každá: a gedna každá Brána byla z gedné každé Perly. A Vlčce Města bylo Zlato čisté/ galo Stlo přeswětlé. A to Město nepotřebuje Slunce/ ani Měsíce/ aby swjtili w něm: nebo gasnost Božj oswěcowati ge bude / a Swjce geho Beránel gest. A Brány geho nebudau zawřeny we Dne: neb tam Vlčcy nebude. Tak wypisuje to Swaté Město S. Jan. A tatowj bude Příbytel Swatých Božjch.

Druhé: W Nebi Wywolenj Božj budau wšydni Brátrowé/ pod rozličnými Borunami; a kterých S. Dawid napsal w žalmu 20. takto: Pane, w Syle twé radowati se bude Brátř/ a nad Spasenjm twým rozweselj se náramně. Nebo žádost Srdce geho dal gšy gemu: a Prosbě Krůw geho neodpřel gšy. Neb gšy předesset geho w Požehnánjch Sladkosti/ a postawil gšy na hlauw geho Borunu z Kamene drahého. Žiwota žádal od tebe/ a dal gšy mu Dlawhost Dnůw na Wěčnost/ a na wěly wěkůw. Welikat gest Sláwa geho w Spasenj twém: Sláwu a welikan Poctiwost wložjs na něho. Tak mlawj S. Dawid Prorok o každým Wywolným Božjm w Nebi přebýwagjým. Budau tedy tam Swatj pod Borunami drahými/ galo Brátrowé: ale ne galo Zemšstj Brátrowé, neswornj/ nepolegnj/ záwistiwj/ cizyho žádostiwj; ale Láškau welikan spogenj. Nebo geshli prwnj Křesťané tak wptjmňau Láškau byli swázáni/ že w nich bylo galo gedno Srdce a gedna Duse; gal swědčj S. Lukáš w Kapit. 4. čjm wjc tatowan Láškau/ a mnohém dokonalegšy/ budau spogenj Swatj w Nebi. Nebude tam žádně Lsti a Sšýbalstwj/ ani žádného Otlamánj/ ani Záwisti: Swornost bude a Láška nerypřimněgšy.

Třetj: Budau w Nebi Božj Wywolenj wšydni welikan Mau-

drostky a Oměnjm obdatenj: Nebo Bůh Wšemohaučný dá jim wšse-
da Oměnj/ mnohém dokonalejšý/ než ge měl zde na Swětě který
koliw neyvěnějšý Můdřec. Schwaluge se Maudroff Šsalomau-
na Krále Izrahelského/ kterau ho byl obdatil Pán Bůh/ a gal byl
wšem l Podjwenj; tak že geho mandrych Řečí rádi poslauchali a
oblidowali Maudroff geho. Ale w Nebi to bude mnohém doko-
nalejšý: nebo tam Pán Bůh Oměnj každému/ y tomu sproštěmu
Sedlákowi/ tak mnoho wdělj/ že bude věnějšý nad každého Můdř-
ce tohoto Swěta.

Čtverť: Bude tam přemilé Towaryšstwo: neb tam Swatj
s sebou velmi whljdně a přiwětiwě towaryšyt budau a spolu se pro-
cházej: také Swatj Angeli s nimi towaryšyt budau a obwefelowat
se. Welice sobě zaljbila Králowna Saba w pěkném Pořádku Slu-
žebnjtůw Šsalomanna Krále / a w gegjch Oděwu a Procházenj:
Gal pak bude w Nebi widěti velmi pěkný Pořádek Nebestianůw/
drahým Rauchem přioděných/ přemilé a přiwětiwě s sebou towa-
ryšyčjch a procházejyčjch se?

Páté: Bude tam ěobowánj stawné/ které Wywoleným swým
připrawil Pán Bůh: ale než Zemských Potrmůw a Nápopůw/ gal
se Turcy Pohane domnjwagj / a snadby y giny Lid sprostý myslil:
ale z Potrmůw nám nepochopitedlných. O tom Zmjntu wdělal S.
Archangel Raffael/ ldyž l Tobiáššum obaum/ totiž l Otcy a Synowi
geho takto mluwil: Zdálo se wám že gsem s wami gedl a pil: ale gá
Potrmu a Nápopge newiditedlného / kterýž od Lidj nemůž widjti
býti/ pojwám. Tob. 12. Budau tam Swatj nasycenj Boha Wi-
děnjm.

Šesté: Tamě bude Polog a Bezpečnost stálá/ gistá a wěčná:
nebude tam strachu a Obawánj Wogny a Nepřátelůw jádných.
O tom S. Dawid w žalmu 147. napsal/ l Nebestěmu Geruzaléma
a Syonu takto mluwj: Chwal Geruzaléme Pána/ chwal Boha
swého Syone. Neboť geshkrewil žamty Bran twých/ požeňal
Synům twým w tobě. Kterýž dal w Bontinách twých Polog: a to
Polog stálý a wěčný a bezpečný. Chwálu welikau měl Šsalomau
Král Izrahelský. že w swé Zemi spůsobil Polog stálý za žiwobytj
swého/ a že každý Poddaný geho Prácy swau tonal a yho Prácy od-
počjwal bezpečně. Sám také Šsalomau/ ldyž psal List l Syramo-
wi Králi Tyrskému/ mezy ginau Řečeti napsal y toto: Ty znáš dobře
Wůli Otce mého Dawida/ kterak nemohl wšlawěti Domu Gměnu
Pá

Pána Boha svého/ pro Boga/ kterej měl vstawiť s Nepřátely/ kterjz byli vůkol něho/ až y podmánil ge Pán Bůh pod Moc geho. Ale gjz nym dal Pán Bůh Polog mně wšudy vůkol; tal je nemám Protivnjka ani Nepřitele zlého. O tom psáno gest w třetj Anjze Králow: w Kapit. 4. a 5. A Pochwale/ prawjm/ to bylo Šfalo maunowi/ a Poddaným geho k Dobrému/ ze spůsobil tal šfaly Polog. Ale w Nebi mnohém wětšj a šfalejšj Polog Pán Bůh spůsobj swým Wywaleným; a to až na wěly. O tom předpowědil Kzayás Prorok w Kapit. 32. Seděti bude Lid můj w Bráse Pologe/ a w Stancjch Dauffánj / a w Odpočiwánj hogném/ prawj Pán Bůh.

Sedmé: Budau w Nebi Wywolensj Bojzj wždydy chwálit Pána Boha/ a gemu ponjženě dělowat/ je ge zachowal od Zatracenj do Petla/ a je ge do svého Nebeskeho Králowstwj wvedl. A kdoz by za tatowau Milost nedělowal? O tom také pisse S. Dawid w žalmu 83. takto: Blahoslawenj kterjz přebýwajj w Domu twém Pane Bože: na wěly wětšw chwálitj tebe budau. Pisse S. Jan Aposstol w Anjze žgewenj svého w Kapit. 4. je Swatj w Nebi Dnem y Uocy spjwati budau Pánu Bohu a chwálitj ho/ řjlagjce: Swatj/ Swatj/ Swatj Pán Bůh Wšemohancj/ kterjz byl/ a ktera řjz gest/ a kterjz přigjti má: a padajc na swě Twáte před Trůnem geho/ řjlagj: Ğoden gsj Pane Bože náš přigjti Sláwn/ a Čestj y Moc; neb gsj ty stworil wšedy wěcy/ a štrz twau Wůli byly/ a šfwořeny gšau.

Osmé: W Nebi bude žiwot wěčný/ bez Strachowánj Smrti aneb gate Nemocy. Tal napsal Kzayás Prorok w Kapit. 25. je po Saudněm Dni Pán Bůh zadržati Smrt na wěly/ a odegme Pán Bůh šlzu od wšelike Twáři. A Swatj Jan Aposstol w žgewenj w Kapit. 21. pisse: Serčet Bůh wšelikan šlzu z Očj swjch Wywolenjch/ a Smrt gjz wšce nebude/ ani Awšlenj/ ani Dřil/ ani Bolešš bude šjce; neb prvj wěcy pomínuly. Bude tehdy žiwot w Nebi/ a žiwot ten bude wěčný/ žiwot blahoslawený a Kozloššj newyřlowitedlnjch plný: tal je dobře napsal S. Dawid w žalmu 83. Le. pššit gest geden Den w Králowstwj Bojzm/ nez mnoho tisícůw Let na Swěte. Na ten špůsob pisse také S. Augustjyn lib. 3. de lib. arbitr. cap. ult. Tal welika žognost Kozloššj gest w Králowstwj Nebeskem/ tal je aby nebylo powoleno w něm přebýwati nez za gedinky toliko Denj pro to samé tal tráťt w něm přebýwánj/ mnohá a bez

Doctu Leta plná wšech Rozkossy tohoto Swěta/ z cela mělaby zas nehaná a zawržená býti. Ueboť nečekł omylně ani nesmyslně Pro roł Boží/ který řekl: Lepššíť geden Den w Nebi nad tisíce Let toho to Swěta.

Tu mně také na Pamět přišla Gystorpe/ která se nachází napsaná o gednom dáblowi a o Kžeti geho. Pisse Cæsius, že když geden Duchownj Cłowěl wyháněl dábla z Cłowěla gatehos/ mezy Kžeti ginau tázal se dábla toho/ coby chtěl dát/ awed coby chtěl činit/ aby zaslaužil mohl dostat se zas do Nebe/ kde prwe byl/ a widět Sláwu Boží/ a pojíwat Radosti Nebestě? Odpowěděl dábel: Aaby byl. Slauf tal wyšolý od Země až do Nebe/ a ten aby byl wsfudy ze wšech stran obložen ostrými Břitwami Dšpycemi: a gá abych Tělo měl gale Cłowěl má / chělbych se plazyt po tom Slaufě až do Sandného Dne/ gednát wzhůru/ gednát doln/ a tal swé Tělo řezat a trápít/ abych toho zaslaužil/ zas se tam dostat. O tom pisse Cæsius lib. 5. cap. 10 (in Spec. Exempl. Tit. Gloria Cœlestis. Ex: 2.)

Giny dábel z Cłowěla/ kterého byl poseďt/ gšauc tázan od toho Duchownjho / který ho wyháněl / zdaliby rád zas do Nebe se nawrátit? Odpowěděl / žeby gšel rád. Tázan na Příčinu / řekl: Abych Twát Boha Stwořitele widět mohl. Tázan zas/ gał dlanho widěl Twát Boží: když w Nebi byl. Odpowěděl: Tal asy dlanho coby Okem hnul: a doložil: Abych zas toho dogiti mohl/ a tu Twát Boží widěti/ powolilbych tomu / abych gá sám geden trpěl ty wšedy Pekelné Muly / které tam w Pekle trpy wšychni Duchowé zly / až do Sandného Dne: Ueb Twát Boží tal gesh krásná/ a tal milo gesh na ni hledět/ že Widěním gi žádny se nasytit nemůže. To slyšyc ten Duchownj/ welice se podiwil té Kžeti. O tom pisse Joan: Herole, vulgò Discipulus, in Prompt. Exempl. (in Spec. Exempl. Tit. Cœlestis gloria. Exem. 12.)

Šle podiwil se Duchownj Cłowěl/ když slyšel od dábla/ gał welmi krásná gesh Twát Boha wšech wšech Stwořitele/ a gał by mnoho chtěl dábel trpět/ aby zaslaužil do Nebe se dostat a na ni hledět/ a gi widět. Nypal mnohem wjc se podiwit musíme/ když widíme/ an eb slyšíme/ že Lidé Sláwy Nebestě a Dlahoslawnstwj které w Nebi gesh/ Wywolným Božim připrawené/ za nic sobě wáží/ a lehoce ge mehají a trají/ hříchůw zlych a mřzutých se dopanštegjc/ kterými zaslauží sobě Pello horaucý. Gšel že o tatowých řekl S. Dawid: Pro nihilo habuerunt terram desiderabilem. Psal. 105. že nic sobě ne

nemázili Země žádostivě. A tak gest/ že sobě některý Cizlověť za nic nemázil Brálovstwj Nebeského/ ldyž za Kozloffě Těla a za Marnost/ si Swěta/ za Lalomstwj a Zemské wěcy/ za hřichy/ a gednjm Slo-
wem za Učěady a hřichůw Omrady/ talowě Brálovstwj/ talowan,
Sláwu/ Blahoslawenstwj/ a žiwot wěčný/ prodává a tratí.

Kapitola Třetí.

Která a galá Cesta weđe do Sláwy a Radosti Nebeské?

Q Wě Cesty gšau/ které weđau na Wěčnosť; a to aneb do Nebe/
aneb do Pella: o nichž Pán Krystus v Swateho Matausse
w Bapit. 7. takto mluwj: Wcházegte aužlau Bránu; nebo
prostranná Brána a syrolá Cesta gest/ kteráž weđe k Zatracenj wě-
čnému: a mnoho gest těch/ kteříž gđau po ni. Ale těsná Brána a
aužlá Cesta gest/ kteráž weđe k žiwotu wěčnému: a málo gest těch/
kteříž gi nalezagj. Tak mluwj Pán Krystus. Libi se Swětu tomu
giti Cestau syrolau a weselan po Kozloffech Swěta a Těla/ po žá-
dostech wffeligatých/ po Lalomstwj a po zlych od Pána Boha za-
powěděných Czinech: ale málo gest těch/ kterým se lbi giti twrdau
Cestau/ zamjtagje Těla žádostj a gemrtwjc. Pročž gá tuto vláži/
kterau Cestau má Cizlověť Křestianský giti; to gest/ galý žiwot má
west/ aby do Brálovstwj Nebeského přišel.

Tázal se Mládenec gedn za onoho času Pána Krysta/ čla: Pa-
ne/ co dobrého mám činit/ abych měl žiwot wěčný: Odpověděl mu
Pán Krystus: Chcessli do žiwota wěčného wgiti/ zachowáweg Pří-
kázanj Božj; gal o tom piše S. Matanss Kwang; w Bapit 19. A
tato gest gedna a nepřiměgšj Cesta do Nebe/ zachowati a plniti
Přikázanj Božj. Wyládá pal summowně Přikázanj Božj Pán
Krystus takto: Milowati budess Pána Boha twého z celeho Sr-
dce twého/ z celé Dusse twé/ z celé Mysly a Sýly twé. A Bližnjho
twého gáto sebe sameho. Tu hle widjme/ kterau Cestau se gde do
Nebe. Milugessli Pána Boha nad wšedcy stwočené wěcy celým
Srdcem/ tal žeby raděgi wšedco/ co máso/ stratil/ k tomu Břew swan
y žiwot/ y Tělo wynaložil až na Smrt galau koliw/ nešby ho měl
zapřít/ aneb hřichem galým koliw vrazyt/ a rozhněwat/ dobrá U-
čěge gest/ a pětně Znamenj/ že Cestau wprjmat: do Nebe gdes. A

opět: Milugešši Bližního svého galo sebe sameho; tal ze čehoby sám nechtil mít/ nežinž žádnému: a coby sám rád měl/ činž každému/ podle Možnosti své: dobré znamení gest/ že gdesš Cestau přjmau do Nebe. Tuto Cestu wylázal Pán Kryštus každému/ kdo gest žádostiw do Nebe se dostat; nebo tal psáno gest: Ani Olo newyšlo/ ani Vcho nesyšlo/ ani na Srdce Lidške newstaupilo/ co Pán Bůh připravil w Nebi těm kterž miluji ho. Píše to Zayásš Prořol w Kapit. 4. a S. Pawel Aposstol w prwnj Epist: k Dorynt: w Kapit. 2.

Žtých Slow my patrně widjme/ že Pán Bůh nechce žádného do Nebe připustit/ gedine kdo gest ozdoben Láškou vpřjmnau/ a zachowává gi/ gal k Pánu Bohu/ tal k swému Bližnjmu. Potwzuge toho S. Jakob Aposstol menšš w swé Epist: w Kapit. 1. takto piššic/ že Pán Bůh zaslibil dáti Korunu žiwota wěčného těm/ kterž ho miluji. A S. Pawel w Epist. k Řjman: w Kapit. 8. takto napšal: Těm kterž miluji Pána Boha wššedy wěcy pomáhaji k doubrěmu. A Pán Kryštus v Swatého Jana w Kapit. 14. prawj: Který má Přikázání má/ a zachowává ge/ teni gest který miluge mne. A S. Augustyn prawj: Nerozeznáwagi se Synové Bojž od Synůw Šablowych gedine Láškou vpřjmnau a státau. Kdo tehdy chce do Nebe přigiti/ giž Cestu od Pána Boha vřázanan widj; totiz/ že má Pána Boha celým Srdcem milowati nad wššedy stwořené wěcy: a Bližního svého tal milowati galo sebe sameho. Kdo tal owé Lášky nemá/ nechšlyšš co o něm mluwj S. Jan Aposstol: Qui non diligit, manet in morte. 1. Joan. 3. Kdo nemiluge Pána Boha svého/ a Bližního galo sebe sameho/ teni zůstává w Smrti: Teni do Nebe k wěčnému žiwotu nepřigde. A dále dokládá S. Jan toto: Běždy/ kdož nenawidj Bližního svého/ Wražednił gest. A wjete/ že žádný Wražednił nemá žiwota wěčného w sobě zůstawagjcyho.

Druhé: Kdo chceš do Nebe přigiti/ nemilug toho Swěta ani Marnosti geho: milug Nebesšé wěcy. Slysš gal tě napomjná S. Jan Aposstol w prwnj swé Epist: w Kapit. 2. Nemilugte Swěta ani těch wěcy kterž gsau w Swětě. Nebo kdož miluge Swět/ nejni Lášky Ořcowé w něm: nebo wššedo což gest na Swětě/ gest žádost Těla/ a žádost Očj/ a Pěycha žiwota: a tyto wěcy neřšau z Ořce Nebesšého/ ale z Swěta. A Swět zahyne y žádost geho. Ale kdož činj Wůli Bojž/ ten trwá na wěly: tal S. Jan piše.

Wposlechli mnozy tohto Dění/ a rádj Rozšosse/ y Bohatšwji/ y
Slá

Slávu Světškau y wšsedo což od Swěta měli/ opustili/ aby Brálowštwj Nebeské zegštati mohli. Takowý Příklad nacházým o Cesarei/ Brále Peršského Manželce. Ta gšauc Křesťianka/ a nemoha prowádít wolně Křesťianského Uáboženštwj pro Manžela swého/ kterýž Pohan byl/ aby nestratila Brálowštwj Nebeského/ wywolila opustit Brálowštwj Zemské/ a wšsedu Sláwu/ Bohatštwj y Rozkoffe geho: pročez wšlla tegně Cestu dalekau až do Města Křesťianského Konstantynopole/ a tam w Oděwu sprostem/ w Polote a w Ueznámosti Pánu Bohu slaužila. Zatim Brál Peršský/ newěda kam se mu geho Manželka poděla/ rozessal Posly swé wššudy po Dvěřě/ aby gi hledali. Tj/ kterýz nich do Konstantynopole přišli/ Uáhodau gi nassli a poznali; a hned padšse na Kolená: gi se Uaněli/ a prosyli gi/ aby se k swému Manželu do Brálowštwj swého nawrátila/ že oni proto gšau od Brále swého wylánj/ aby gi hledali/ a k němu přiwedli. Ale ona gim odpowěděla/ že toho nškoliw spjš neswědělá dokud Brál/ Manžel gegj/ Wjry Křesťianské nepřigme spolu s Poddanými swými. Že gest gi bylo welmi lito na to hledět/ když Brál/ Manžel gegj/ gde Cestau zlau k Zatracenj wěčnému y s Poddanými swými; a ona Cestu dobrau wedaucy k Spasenj wěčnému/ wolně mezy nimi giti nemůže: že raděgi wywolila opustit a stratit Brálowštwj Zemské/ aby nestratila Nebeského y žiwota wěčného: a to aby oznámili Bráli. Když takowé Křečj tj Poslowé oznámili Bráli swému/ zdálo se mu těžko tak wědlat: wšsal pro Lásku kterau měl k swé Manželce/ powolil tomu: a přigew do Konstantynopole s čtyřdecti tisícy Wogška swého/ sám napřed Wjru Křesťianskau přigal/ a pokřtit se dal: po něm to wědělali mnozy z Pánůw geho a z Poddaných. A tu reprw Brálowna Cesarea gela wesele s Manželem swým do Země swé/ když widěla/ že netoliko on/ ale y ginj mnozy/ na Cestu Spasenj wěčného/ která wede do Brálowštwj Nebeského/ wštročili. O tom pišše Paulus Diacon: lib. 4. cap. 17. (& ex eo John. Malobitsky part: 1. cap. 12. de Dom. æternit.)

Podobný Příklad nacházým o Mathyldě/ Brále Sforšského Dceri/ a o Alexandrowi Bratru gegim. Mathylda widauc že wššodni Bratřj gegj opustili Brálowštwj Zemské/ a do Blášterůw se dali/ aby zaslaužiti mohli Brálowštwj Nebeského/ času gednoho zawolala na stranu Alexandra Bratra swého/ a řekla mu: Bratře můg neymilegššj/ hle wššodni Bratřj nassj opustili Zemi/ aby sobě zegštali Nebe: opustili Sláwn Swětškau/ aby zaslaužili Nebeskau: sobě

tobě pať samému nechali Brálowšťwj Zemského : a ty snad s tím Brálowšťwjím strajša Brálowšťwj Nebesťe y Duffy twan. Kjetř Alexander : Co tehdy mně radjša milá Sestro : Kjetř ona : Každjm/ opusťme tento Swět/ a wšsedu Sláwu/ Bohatřwj y Rozloffe Swětšće/ a w Chudobě Pánu Bohu sluzme/ abychoim Brálowšťwj Bojřho dogiti mohli. Přigal tu Kaddu Alexander ; a poně wádž mladřšý byl než ona/ zanechal toho na Wůli a na Křizenj gegj. Ona pať obleťše sprostě Sřaty Sedlště/ kterěž k tomu gij byla přy hotowila/ tegně s nim wšla z Palácu Brálowšťkého Otce swěho/ a šla až do Grandě Země k jednomu Klášteru Cysterceyenskému, a tam Bratra swěho w Službě nechala ; sama pať Prácy Kulauch swých se žiwila. A tak ty dvě Brálowšťké Děřj wšsedy Zemšťe wěcy opusťili. aby Sláwy Nebesťe dogiti mohli : a šalo se gim tak : nebo Alexander po Smřti jednomu Mnichowi nemocnému se wklázał y Grobu swěho se mořlycýmu/ a za Vzdrawenj prošćýmu : a wklázał se mu w Sláwě welitě/ magjc dvě přetrásně a drahé Doruny/ gednau na Glawě/ a druhau w Kulauch. A když se ho ptal Mnich/ coby ty Doruny znamenaly : Odpowěděl : Ta Doruna/ kterau mám w Kulauch/ daná mi gest/ že gsem opusťil Swětšćau Doruna a Sláwu Brálowšťkau : druhau na Glawě mám podobnau giným Swatým w Nebi koranowaným. Na Potwrzenj toho/ že tomu tak gest/ Zdrowj se tobě nawracge : a vzdrawen gest ten Mnich od swě Twemocy té hodiny. Tak pišse Bapt. Fulgos. lib. cap. 4 & Thom. Cantipr. lib. 2. Apum cap. 16. §. 4 (in part. 1. cap. 12. Dom. aternit. Malobit : & in Dauroult. cap. 8. Tit. 13. Ex. 5.)

Třetj : A do hčesa do Nebe přigjt/ pracüg a zařluhüg. Pracüg gaťo dobrý Křtjř Kryřta Šćiřše/ prawj S. Pawel w druhé Šćiřšće. Kř Tymotowi w Kapit. 2. A S. Křehor Papež Homil. 37. in Evang. pišse : A welitým Odplatám přigjt žadný nemuže/ gedně šřez welitě Práce. Gať mnoho Pán Kryřtus pracowal/ šlychawáme z Swatěho Šćwangelium : a on šám o sobě powěděl : Musel Kryřtus trpěti/ a tak wřgti do Sláwy swě. Luťáš w Kapit. 24. Gať mnoho Swatj Apostolě pracowali/ šlychawáme na Kázanjch. Podobně gať mnoho Swatj Mučednjcy pracowali a wytrpěli pro Dogitj Sláwy Nebesťe a tam Odbočjwanj wěčného/ takě šlychawáme.

Swatý Ignatius Antyochenský winšřowal sobě/ netoliko od litě Šćwěťj rozřřhan býť ; k čemuž ho byli odsauřdili Pohané : ale y Ohněm pálen/ za žiwa řezán a rozřřezán býť : ano/ by y wšředa Šćablówá Trápenj

penj na něho vřalena byla; toliko aby **Drysta Pána w Sláwi Těb** bestě zegskát mohł a dogit/ a tam se s nim shledat a přebýwat.

Potamiena **Panna Alexandrynská a Mučednice Drystowa/** ldyž giž byla wytrpěla mnohé Půrty/ Wězenj a Trápenj/ pro zachowánj **Čistoty Panenské a pro Wjru Křestianskou:** naposledy ldyž widěla/ že přinešen byl od **Pohanůw** **Dotel** weliký plný hořicj **Smoly/** a ldyž gi ti **Pohané** hrozili/ že gi do něho wsadj/ swobodně se ozwala/ a řella/ že se toho nic nelelá; ano aby wšsedu na gedentrát gi tam ne wpaustčeli/ než poznenáhla/ že to ráda a mile podstaupj pro **Wjru Drystowau:** a gač řella/ tať se gi stalo: nebo celau hodinu do toho **Dotla** rozpáleného gi wpaustčeli/ a ona to **Pálenj** přehrozně djwnau snáššela **Trpěliwostj:** aniž spjša žiwot dokonala w tom **Trápenj/** až gi pod **Arč** do toho **Dotla** wpuštili. O tom pišše **Swatý Chryzostom.**

Byly tať času gednoho gaté sedm žen **Křestianských** od **Pohanůw/** a ldyž ony se k tomu stáležnaly/ že gsau **Křestianty/** **Wladat** té **Zemi Pohan/** po mnohých giných **Křetjch** a **Pohružlách** poručil přinešt sedm **Sutnj** welmi pěťných a měťných/ a postawit po gedné straně: a opět poručil přinešt giných sedm **Sutnj** železných a **Ohněm** rozpálených/ a postawit po druhé straně/ a dať jim na **Wůli/** aby na sebe oblekly které chřěgi. Gestli z **draběho** a **měťho** **Kaucha** na sebe oblect chřěgi/ aby zapřely **Drysta** **Boha** **swěho** a **Wjru** **geho:** pakli nechřěgi zapřij/ aby železné **Sutně** **Ohněm** rozpálené oblekly. Ale ony nic se nevěkly **železných** a **rozpálených** **Sutnj:** nšbrž rychle chytjc ge/ na sebe oblekly: a tať w **stálem** **Wyznánj** **Wjry** **Swatě** **Křestianské** **žiwoty** časné dokonaly/ aby **Sláwy** **Těbestě** a **žiwota** **wěčného** **dogiti** mohly. O tom pišše **Bapt. Montan. lib. 1. cap. 24. (in part. 1. cap. 9. Dom. aternit. Malobit.)**

Rozważowaly sobě ty **ctné** **ženy/** gaťož y **gini** **wššedni** **Mučedni** **cy** **Drystowj/** co pišše **S. Pawel** w **Epist. k Rjmanům** w **Dapit. 8. Vlegsau** **rowná** **Trpěnj** **tohoto** **času** **oné** **budaucj** **Sláwi/** **treráz** **se** **zgewj** **na** **nás.** **Dobře** **tať** **pišše** **S. Chryzostom. in Epist. ad Theodor.** **Dbyby** **nám** **bylo** **vloženo** **každěho** **Dne** **Trápenj** **snáššeti;** **ano** **aby** **y** **samé** **Peklo** **a** **Mnky** **keré** **gsau** **w** **něm** **trpěti/** **a** **na** **kráťj** **čas** **wystáti/** **toliko** **abychom** **hodnj** **byli** **Drysta** **Pána** **w** **Sláwi** **přicházegicj** **geho** **widěti/** **a** **dostati** **se** **do** **Počtu** **Swatých** **geho:** **Zdaližby** **nebylo** **hodné** **snáššeti** **wšsedo** **to/** **abychom** **tať** **welikého** **dobrého** **a** **tať** **weliké**

Sláwy **Antašstwj** **dogiti** **mohli:**

Kapitola Čtvrtá.

Ze z řídka řdo/ a z kolika Třřcům gedem/ do Nebe se do-
stane : a pro gaté to Přřciny ?

Podjwenj/ ano y t bedliwému Rozwáženj má býť/ co někdy řekl
Pán Krystus / Bůh prawý a Sandce nášs sprawedliwý :
Mnoho gest powolaných ; ale málo wywolensých : gat pišse
S. Maraušs w Kapit. 20. Mnoho gest powolaných t Spasenj w
tému a do Králowstwj Třebestěho ; ale málo wywolensých a Slá-
wy Třebestě hodných. Aterážto Slowa/ y Rozgjmánj zdrawěho
hodná gšan ; y strachu spasyředlněho každěmu přidati mohau ; to-
tiž/ zěby do Třebestě Sláwy málo Lidských Duffy připuštěno bylo.
A gestli málo ze wšseho Swěta/ takž y z nás/ řtečj zde gšme.

že mnoho powolaných gest do wěčné Sláwy / sám Pán Bůh
dostwědčuge řřz Řzechyele Proroka w Kapit. 18. takto mluwjc : Dda-
li Wůle má gest Smrt bezbožneho/ prawj Pán Bůh/ a ne aby se o-
brátil od Těst swých/ a žiw byl ? Gestliž tehdy nenj Wůle Boha/ aby
bezbožný zabynul/ mnohěm méně Wůle geho gest/ aby dobrý a spr-
awedliwý zabynul/ ale raděgi aby žiwota wěčného dostel : a tolikě z
řěch Slow poznawáme/ že Pán Bůh wšsecky Lidj spasená wčiniti
chce/ a že wšsech do swěho Králowstwj Třebestěho očeláwá/ a wšse-
dy t sobě wolá ; nebo wšsecky t Obrazu a Podobenstwj swěmu stwo-
řiti rátil/ Otec wšsech gest. Pán Krystus pač o sobě mluwil : Přř-
řel Syn Božj/ aby hledal a spasyřl což bylo zabynulo. Luťás w
Kapit. 19. Swatý Pawel Wůli Pána Krysta oznamugje w prwnj
Epistř : t Tymoteowi w Kapit. 2. takto mluwj : Chce Pán Krystus
aby wšsydni Lidě spasenj byli/ a t Poznánj Prawdy přřřlli. A tak ač
gest o tom dost w tomto mišře powěděno/ že gest mnoho powola-
ných t Spasenj wěčnému ; totiz/ že wšsydni Lidě z celěho Swěta gšan
powolanj : wšřat předce málo gest wywolensých/ a do Třebestě Sláwy
přřgatých.

Prawdiwá gšan to Swědectwj Pisma Swatěho/ řterá gšem
předněšl o množštwj Powolaných do wěčné Sláwy : ale takě praw-
diwá Swědectwj máme/ že málo bude Wywolensých/ a že z mnoha
Třřcům gedna toliko neb druhá Duffe do Nebe se dostane. Swě-
dectwj nad giná Swědectwj gšan Slowa Krysta Pána řřcěného :
Má

Málo gest Wywolonych. Dáwno to také předpowěděl S. Dawid Prorok w žalmu 13. a Nzapás Prorok w Kapit. 5. a S. Pawel Apóstol w Epist: k Filipenským w Kapit. 2.

Mimo tato Pisma Swatého Swědectwj/ Příkladowé aneb Gystorye hodnowěrné to w lazugi. Pisse Kardinál Baron: na Létu Páně 976. že onoho času Theossilatus Arcybiskup Kalabrye přišel s některými věcnými a wzáctnými Lidmi/ gal Duchownými tak Swětskými/ k Swatému Uylowi Paustewnjedému Mnichowi/ a tam že jim byla podaná Anjha sepsaná od Swatého Symeona o geho Wídění/ aby z ni nětco spasytředneho sobě přečtli: ten pak který tu Anjhu k Čtenj přigal/ tressil tam na Mjsto a na Pismo které mluwilo/ že z desjti Tisícůw sorwal Čilowět do Nebe se dofsane. To když přitomnj slysseli/ mnozí se nad tím nemálo zhorssyli/ a řekli/ že to Prawda není: a kdoby toliw tak psal/ aneb tomu wěřil/ žeby Zacyřem byl: proto žeby se to s Dobrotau Bojz nesrownáwalo. Ale S. Uylus wložal jim to z Pisma Swatého/ tolikž z Spisůw a Wěnj Swatých Otcůw/ že se to s Prawdau srownáwá. To oni slyssíc/ wletli se/ a Pána Bohaza Smilowánj žádali.

Ucházý se také Gystorye w Letopisých Kartauzských o Immacencpowi Papeji toho Gména Sestím/ že on gsauc gestře Kardinálem měl dobrý a chwalitebný Obyčej nawstřewowat gednoho Paustewnjka/ který měl dobran Powěst/ žeby Swatý byl a Pánu Bohu milý. Času gednoho že ho nassel Wytrzenjm Mysly zachwáceného a Mysly wytrzeného lejcýho/ a že v něho čelal až k sobě přišel. Potom se ho ptal/ zdaliby co widěl w tom Mysly Wytrzenj? On že se mu přiznal/ že byl předstawen před Saudnau Stolicy Bojz/ a tam že také bylo té hodiny přiwedeno z celého Swěta weliké množstwí Lidských Dusšy: a z těch wšech že tři toliko byly přisauzený aby w přjmo do Nebe sly: Gednoho Přewora Kartauzského Dusse/ druhá Biskupa galčeho/ třetj Dusse gedné Wdowy Kjmstě (a ty wšedy tři ze gména oznámil) málo tolikž že těch bylo kterj do Čistice odsauzenj byli: Ostatnj wšedco množstwí do Pella horacýho odesláno. Kardinál slyssíc to / galožto Muz rozumný / aby se dowěděl/ zdaliby to Wídění prawdiwé bylo/ poslal na ona tři Mjsta/ kde gsau tj tři zemřeli/ kterj do Nebe přjmo odsauzenj byli/ a že se dowěděl/ že tomu tak bylo/ že toho Dne a té hodiny/ w kterau to widěl onen Paustewnj. tj tři zemřeli. Odludž o celem tom geho Wídění

děnj/ a o tal malém Počtu do Nebe přigatých/ a o tal náramně w
litem Počtu do Pella zatracených/ nepochybowali.

Uspal také Swatý Wincent. Ferrerius Dominyán/ že Dělan go
den/ gsauc jádostiw Pánu Bohu lépe a bez Přelásky slaujiti/ zane
chaw Dělanstwi odesel na Paussi/ a tam Pánu Bohu dlouho dwa
tř slaužil/ až umřel. Po Smrti vložal se Biskupowi swému/ a na
pomemul ho/ aby zanechal Pechy/ Lakomstwi/ a wšech Swětých
Marností; a aby žiwota swého polepsyl; a aby gistotně wěděl/ že
nenj tal snadno žiwota wěčného dogit/ a do Nebe se dostat/ gal se
Lidé obyčejně domýwají. A doložil toto: Gá/ ldyž má Duffe
byla s Tělem rozlaučená/ byl gsem přiweden k Sandu Božjmu/ a
gimých Duffý také tam z celého Swěta přispedeno bylo třidcet Tisy
cůw: a z toho wšeho tal welikého Počtu dwa toliko do Nebe vprj
man Cestau gšine odeslání; tři pať do Očistce: ostatek toho Množ
stwi do Pella po Glawě wmetání byli. Z této Gystorye opět widjme/
gal malý Počet Wpwolonych Božjch gest.

Přihodilo se také Léta Páně 1230. w Řezně Měste Rjstém / že
Dyž Bázanj powjdał w Dostele w Přjtomnosti welikého Množstwi
Lidu Mnjch geden Rjádu Frantislánstého/ Gménem Bertold/ Báz
zatel znamenitý a horliwý/ a tuze w tom Bázanj dotjral na gatys
hějch/ že gedna žena/ gsauc sobě toho hějchu powědomá/ náhle pa
dla na zem/ a umřela. O tom ldyž ten Bázatel se dowěděl/ rychle
napomenul Lid přítomný/ aby se za ni Pánu Bohu modlili. Po w
čině Modlitbě/ ta žena wstala z Mrtwých; a ldyž se gi tážali/ při
znala se/ galá byla Přjčina gegj náhle Smrti; totiž že šla holi
wé Uspomjnanj proti řečenému hějchu/ gsauc také sama njm win
ná/ že ho tal sdečně želela/ že Litostj weliku umřela: ale na Prosbu
Bázatele a wšeho Lidu přítomného/ že gi Pán Bůh powolil se do
Těla nawrátiti/ a Počání činit z toho hějchu. Přidala y toto/ že ldyž
stála před Sandem Božjmu/ bylo tam také postaweno stedesáté Tisy
cůw Duffý k Sandu/ aby wydaly Počet ze wšeho což gšau činily a
neb prowinyly: a že tři toliko z těch wšech gšau do Očistce odeslání/
aby tam do času wstáli Politu za swé Prowiněnj: čtwrý kterýz byl
Rjádu Frantislánstého/ že také do Očistce se dostal/ ale rychle strz
nig prošel/ a gestě dvě Duffe swé Přatelstě sebau z Očistce wynesl/
a tal se do Nebe dostal; ostatek těch přítomných Duffý že do Pella
na wěčné Zatracenj wmetáno bylo. O tom psáno stoji w Brony
tých Frantislánstých. Ny pať z této Gystorye widjme/ gal gest
bro

hrozný Šand Boží/ a gal malý Počet Duffý do Nebe se dostává/ a velmi mnoho do Pella. Žle z šedesáti Třýcům toliko čtyry Duffe/ a to gestě štrž Oheš Ošifcowý/ do Nebe se dostaly: ostatnj tal welitý Počet wšecet do Pella na Zatracenj. A ldož se tal laždeho Dne Ťoná/ gal welitým Množstwjm Pello se naplštuje/ a gal malý Počet přichází do Nebe: a tal se widj/ že mnoho gest powolaných/ ale málo wywolných.

Pjše také Thom. Cantipr. lib. 1. Apum cap. 10. že wmyšl Šelip Bancljž Včenj Patjškého w Grandé Zemi/ a že po Smrti/ tal gal byl od Biskupa swého Slybem zawázan/ gemu se Dne třidcátého vlázał/ a žalostně mu oznámil/ že gest na wěty do Pella odsanzen a zatracen/ nerwjc pro tři Přjčiny. Prwnj/ že Lašomštwj welice hledil: druhá Přjčina/ že co mu mimo pectiwého Wyžiwenj z Dúchodúw wybery walo/ to škapě schowáwal/ a z toho Almužen chudým nedáwal: třetj/ že swé Duchowenštwj nečistřm hřichem zpežnil. Potom se ptal Biskupa/ zdaliby gestě Swět štal/ aneb giž zahynul/ a wšydni Lidé zdaliby giž wymteli? Džwil se té Otázce Biskup; ale on mu/ po gine Řzeči/ toto odpovědil: W těch Dnech/ co gšem gá se do Pella dostal/ tal welitě Množstwj Lidštych Duffý tam laždeho Dne se šypalo/ gal býwá ldož se Šnjh hustý na žem šype: a z té Přjčiny že Au myšlu toho gest/ že giž wšydni Lidé z celého Swěta wymteli. O tom piše Thom. Cantiprat. My pal/ Čzenáťj/ z toho wšeho widj me/ gal málo gest těch/ kteřj se do Nebe dostáwagi; ale přjlišo mnoho těch/ kteřj od Nebe odsanzenj do Pella přicházegj. Tyto oznámené Gřstorce w této Dapitole/ wypsáné gšau z Anjhy Domus Aternitatis R. P. Joan. Malobitsky S. J. part. 3. cap. 2. & è Dauroult. cap. 8. Tit. 24. Exam. 1. 2. & 3. A nacházegj se také w Anjše: Wětný Pělný žaláť/ tytulyprowané w Rozdjlú dewatenáctím.

Odkúd pal to přichází/ a galé gšau toho Přjčiny/ že tal málo Duffý do Nebe se dostává; a naproti tomu/ tal welitě gich Množstwj do Pella přichází? Odpowěd: Přjčina prwnj/ že velmi mnoho gest we Swětě Pohanůw/ Tardůw/ Tartarůw a ginych Weznabohůw: židůw také gest welitě Množstwj: a řj poněwadž newětj w Boha prawého a w Kryšta Pána Špasýtele Swěta/ a negšau po šttěnj we Šmenu Wřšwěřegjšý Trogice/ špaseni býti nemůžau: neb tal Pán Kryštus Aposštolům swým řekl: Šdauce po wšsem Šwětě/ lažte Šwangelium wšsemu Štwotěnj. A dož wšěťj/ a po šttěnj bude/ špasen bude: ldož pal newětj/ zátracen bude. Marek w Dapit. 16.

A ginde Pán Krystus prawj : Gistě/ gistě prawjm wám/ nenarodili se kdo z Wody a z Duchá Swateho (to gest nebudeli pokřtěn) ne může wjjeti do Brálowstwěj Božjho. Tak pišse Swatý Jan w Kapit. 3.

Druhá Příčina/ že mezy Křestiany gest weliký Počet tałowých/ kterj samé toliko Sméno magj/ že gsau Křestiané; ale žiwot gegich/ Obcowánj a Mrawy/ gsau tałowj aneb horššj než některých Pohanůw. Widjme patrně/ gal se mezy námi rozmohla Pechá/ až ku Podjwu : Widjme/ gal Lalomstwěj nenasřitedlné Lidj posedlo : Widjme/ gal Chlipnosti a Nestydatoski we wšelíkém Šrawu a Powolanj se rozmohlo. Galá se také dže Nestydatoski we Swětě/ gal šlnějššj : mdlegššjho/ chřtějššj sprostějššjho / wřjšká a hubj. Item/ gal welcí šněwowé/ žáwisti/ druhých Uenáwidenj se rozlilo : Widjme/ gal Politowánj nad bjdněmi gednál žádneho není. Gednjm Slowem/ welice se rozmohli hřjchowé a Neprawoski wšeligate we Swětě a Šybalstwěj; tal že se Člowěku wřjmněmu a Bohabognému šeyšká na Swětě býť/ a na ty Neprawosti se djwat. Zdalj tehdy tałowj hřššjnj/ nesprawedliwj a nepřjmnj Křestiané do Uebe se dostanau : Uiloliw : do Pella/ do Pella k Lu cyperowi musěj. A to gest wlastnj Učenj Swateho Pawla Apostola/ kterjž w 1. Epist. k Korynt. w Kap. 6. takto pišse : Zdalj ne wjte/ že nesprawedliwj Brálowstwěj Božjho Dědictwěj nedošánau ? Uemylte se : wšak ani Šmilnjcy/ ani Modlářj/ ani Cyzoložnjcy/ ani Rozkošnj/ ani Šodomšstj šřjššnjcy/ ani Šloděj/ ani Lalomcy/ ani Opilcy/ ani Šlodágcy/ ani Laupežnjcy Brálowstwěj Božjho nedog dau : tal Š. Pawel wěj. A w Epist. k Galat. w Kapit. 5. pišse takto : Zgewnjš gsau Šlutkowé Čěla/ genž gsau : Cyzoložšstwo/ Šmili štwo/ Uečistota/ Nestydatosf/ Chlipnosf/ Modloslauženj/ Črawe nj/ Ueřtjžně/ Šwárowé/ Uenáwisti/ šněwowé/ Wády/ Kuznice/ Koty/ Žáwisti/ Wraždy/ Opilstwěj/ Šodowanj/ a těm wěcem podobné. Šterěžto wám předpowjdam/ gaťož gsem y prwe prawil/ že kdej tałowé wěcy činj/ Brálowstwěj Božjho nedogdau : tal Š. Pawel wěj / a gisť. Ach což my Křestiane myššjme / kďž se tałowých hřjchůw dopaušštjme a giných k tomu wjč. že se předce bezpěčjme/ že do Uebe gisťotně přigdeme. Šte Apostol Božj prawj/ že gisťotně tałowj šřjššnjcy do Uebe nepřigdau ; a my tałowých zlych a habebnjch hřjchůw přěškat nechceme. My tehdy sami : naššjým Žatracenj m winnj budeme.

Flacházým napsáno/ že S. Bonaventura Řádu Františkánstěho často říkával/ že tať hrozne gest Petlo a Muzy které w něm gsau/ že kdyby od Pána Boha nebylo nic wjc wloženo/ než aby geden toliho ze wšech Lidj/ co gich koliw bylo/ co gest/ a co bude/ měl do Pella zas tracen býť/ žeby se on sám o sebe bál a staral/ aby snad on ten nebyť/ kterýby do Pella měl odsauzen býť. (E Malobitsky loc. cit. part. 2. cap. 10.) Gle Swatý Muž se obával/ aby snad nebyť z Počtu Zatracencůw: a Člowěk hřisný/ pyšný/ lašomý/ smilný/ záwistiwý/ hněwivý/ podwodný a sýbalstý/ a ginyými hřichy sprzněný/ nic se nebogi/ a o to se nestará. Ach tyž pomysl/ co gest to/ do Pella se dostati/ a tam na wěly býti: aneb do Nebe přigjt/ a tam na wěly býť. Pročež tuto o Wěčnosti obzwláštnej Kapitulu psáti budu.

Kapitola Pátá.

O Wěčnosti.

Děť toliw z Lidj žádostiw byl o Wěčnosti Slowa a Nawčeni slyseti a dostati/ co gest Wěčnost/ muselby od Angela Swateho Nawčeni žádat/ a přigjmat; aneb raděgi od samého Pána Boha: nebo ani Angel tať dostatečně by toho wyprawit nemohl; proto že Člowěk a Rozúm Lidstý spůsobný k tomu není/ aby mohl pochopit: ale sám Pán Bůh může wčinit/ Člowěka wywčít/ a Rozúm jeho spůsobný a pochopitedlný toho Wčeni wčinit.

Co gest tehdy Wěčnost? Odpowjám: Wěčnost gest to/ co nemá Počátku ani konce. Uležalo se nikdy/ a nestoncuge se nikdy; ale trwati bude zárowest s Pánem Bohem na wěčné Wěly. Tomu syc Člowěk porozuměti nemůže a toho pochopit: ale Podobenstwim nĕgatyým k Pochopenj toho/ co gest Wěčnost/ nĕgat připrawen býti může. Podobenstwj nechj gest toto. Pomyslete co gest Dolo nĕgale: Dolo gest taťowě/ že nemá Počátku ani konce: Tať gest Wěčnost: onat Počátku newzala/ ani konce newezme.

Gal ale dlauhá bude Wěčnost? Odpowjám: Wemůže Lidstý Rozúm pochopit toho žádným spůsobem dokonale: ale z Podobenstwim nĕgaleho galým taťým spůsobem pochopj. Pomysleme/ že stogi Baule weliká/ gal weliký gest celý Swět: ano že ta Baule gest tať weliká až dd neywyššyho Nebe/ ta že gest z neytwrdššy Ocele: a pomysleme zas/ že at Ptáčel geden maličtý w tisicy letch přileti

gedenkrát/ a nic laskavý/ a posad' se na tu Bauli/ a orče swýg Elos o ni/ kolikby tisícůw Millionůw/ a Millionůw tisícůw Let minaut muselo/ nežby on tu Bauli na Prach zetřel? lépe gest třet/ žeby gi na wěty nezetřel. A wšak degme tomu/ žeby gi zetřel ten Práčel/ zdalibý Wičnost' nětco vbylo? Wěz Cztenáři/ žeby gi nic nevbylo/ a onaby gest' celá byla. Ach gač tehdy gest' přilisa dlahá Wičnost'! ach gač gest' nepochobitedlná Wičnost'! ach gač hrozná gest' Wičnost'!

Druhé: Máme wědět/ že Wičnost' gest' owšem gedna; ale dwogim Spůsobem se o ni myslit má: totiž/ že gest' gedna stiašná a blahoslawená; a ta gest' w Nebi/ ldešto Wywolenj Božj s Pánem Bohem/ s Angely a s ginými Nebeskými Měšstianj budau na wěčné Wičnosti hodowati/ a Kadosti a Obweselejn newyslowitedlného pojnwati. Ach gač to milo bude a potěšitedlno! ldyž budau wgi stěnj a vbezpečěnj/ že toho Blahoslawěnstwj nestratj nikdy/ a že nezakulý Trauze neyměššj ani Štormancenj žádného na wěty.

Giná Wičnost' nestiašná a přilisa truchliwá w Petle bude/ ldež to w onem hrozném žaláři wězet budau zatracenj štěšněnj/ a pálit se w Ohni přilisa welitým a prudčtým: a budau pálenj a trápenj/ bez Odpočinutj a bez Dlewenj/ od dáblůw Karůw Petelných. Ach gač gim tam bude dlahá chwile/ dlauzý Dnowé y Tlocy/ dlahá přilisa Leta w tom hrozném Pálenj a Mučenj! Ach což gim to přidá Teštimosti a žalosti newyslowitedlné! je z toho Wězenj a z těch Muč newygdau na wěty: a oni tomu tam dobře porozuměgi/ co gest' to/ na wěty tam bý. Ach smutná a žalostná gegich Wičnost'/ žalostný tam Byt/ žalostné Wězenj! Ach Czlowěče! proč w čas nepomyšlisa/ co gest' ty/ nebo s Pánem Bohem twým/ s Pánem Krystem Spasýtelem twým/ s Pannau Marygi/ s Swatými Angely a s ginými Božjmi Wywolenými bý w newětšj Sláwě/ w newětššjch Rozkošech/ w Měšstě neytrášněššjch/ w Blahoslawěnstwj přemilostněm: a co gest' bý w hrozném žaláři Petelném s dáblj a s ginými Zatraccency/ w Pecy Ohněm neyrozpáleněššj/ w Mučách a Trápenjch neyotrutněššjch: a to až na wěčné Wěty! Ach cožbys se hřichůw warowal/ abys se tam nedostal! Ach cožby ti to Přemyslowánj o Wičnosti prospěšno bylo! Poslechni Příkladůw.

Bdyž Gindřich Brál Englický/ toho Gměna Osmý/ od Swatě Wjry Katolické se odlaučil/ a Bacyštwj obljbil a přigal/ a do swých Zemj ge wwedl/ a mnozý 3. Panůw geho Zemj také přigali/ přišlo také na gedného z přednjch: Panůw/ který se Tomáš Morus gmeo

gmenowal/ aby y on ten Blud schwalil a přigal. Užitil ho k tomu Arál/ připowídal mu weliké Dary/ a Bohatstwj y Sláwu na tomto Swětě; ale on nigal tomu powoliti nechťel: pročež z Poručení Arálowského wsazen byl do Wizenj. Tam když sedil/ přicházeli k němu někteří/ a namlauhali ho/ aby powolił Arálowské žádosťi/ a podepsal y přigal to Dčenj poněwadž mnozy ginyj giž tak wdělali: Ale on se nigakým způsobem nedal pohnout od Wjry Swatě Bato lidé. Naposledy poslal Arál Manzellu geho k němu/ aby ona swau lahodnau Kzečj na to ho namlauhala: což ona také neomeštalá/ a wšfeligal mu lahodjc/ doložila y toho/ aby na ten čas powolił tomu/ je od Arále za to dostane Bohatstwj a Sláwy w geho zemi mnoho. Ale on maudry Pán řekl gi: Co se domnjwáš/ má milá Manzellu/ gaš blauiho bychom toho Bohatstwj a té Sláwy Zemské pojjwali/ kterau nám Arál dát přisljbnge? Odpowědla ona: Danj djm gá/ je za dwadcet wplnych Let/ aneb gestě děle/ budeli Wile Bojjw tom. - Kžel on zas: Ueglylž ty Manzellu w té wěcy hlau pá přjliš/ je pro dwadcet Let/ (tak krátký Wěl!) chceš abych gá stratil Arálowstwj Nebeske/ které bude trwati na wěty; a abych se proto dostal do Pekla/ a tam trápen byl na wěty. Kdyby ty byla žella/ je toho Bohatstwj a Sláwy budeme pojjwati dwadcet Tisycůw Let/ a je wždydy při tom zdrawj a sstiasnj budeme/ byloby něco: ale co gest dwadcet Let; ano y dwadcet Tisycůw Let/ proti Wětnosťi? gest gako nic. Wjz tehdy/ je gá se zleho nechťrim/ a od dobrého a spasitelného neodstaujim/ ani pro dwadcet Let/ ani pro dwadcet Tisycůw Let/ ani pro gake koliw Bohatstwj a Sláwu tohoto Swěta: abych na wěty od oné Sláwy a Radosťi Nebeske odehnán nebyl; a do Pekla nebyl odsauzen/ kdejbych se na wěčné Wěty trápití musel: tak on gakožto maudry Pán řekl; a co řekl Šlowem/ skutkem tak wdělal: raděgi powolił Smrt podstaupit/ než zlé Dacyřstwj schwaliti/ přigiti/ a zhřestyt. O tom pišse Sander. lib. 1. de Schism. Anglic. (in Nucleo Catechet. Lect. 120.)

Piše také Joan: Raulin Tract. 3. de morte gehennæ cap. 28. tuto Paměti hodnau žystory. Byl geden Pán/ který měl Duběnu w swém Domě. ženu nepoctiwau/ s níž on hřestwau kolitrát štěl. Časů gednoho požádala ta žena od něho/ aby gi gestě nowau Suti 3ge dnal: ale on odepřel/ a řekl: Gij gšem ti dosti mnoho dal. Kžella ona: Medals mně dosti: ano přjliš málo gij mně dal za Peklo/ do kteréhož gá musím giti/ pro ty hřichy/ kterých se s tebau dopauštim.

Tak ona řekla/ gisté pravdivě a rozumně. Ach hříšníci! ach gini
 také mnozí lidé! což myslíte/ když se hříchů dopouštíte/ aneb do-
 pustit opovázíte/ za každý koliv Dplatel. Přijlifs málo dostáváte
 zato/ a přijlifs mnoho stratíte. Stratíte velmi mnoho; neb Brá-
 lowstwý Nebeský stratíte y Sláwu onau newyflowitedlnau a Roz-
 tosse/ kteréz gsau tam. A dostanete přijlifs mnoho zlého; totiž Pe-
 llo a Oheš vkratný a Trápenj/ kteráz gsau tam: a to až na wěly.
 Pomyslete y Latomcy/ kterj nespravedliwě bohatnete/ a cizyho ne-
 spravedliwě žádáte/ že přijlifs málo berete/ a velmi mnoho dobrú
 ho stratíte; a přijlifs mnoho zlého dostanete. Stratíte Brálow-
 stwý Nebeský a nesmjrné Poklady/ kterjz tam gsau: a dostanete Pe-
 llo horaucy/ a newyflowitedlnau Chudobu a Djdu/ kteráz gest tam.
 Tamt ani Draply Wody/ pro Zawlaženj Gazyku/ miji nebudete. Co
 tehdy pomůže Cjlowětu/ byt pak zeyskal y celý Swět/ a wšechna
 Bohatstwý wšeho Swěta/ kdyžby na swé Duffy škodu trpěl/ a do
 Pella se dostal? prawj Pán Dcystus y Swateho Matanasse w Ba-
 pitole 16.

Pisse také S. Terezye Panenta w Zap: 1. žiwota swého/ že když
 s Bratříčkem swým neymladšým Alexandrem (byli pak oni Dítj
 Brále Sforstého) rozmlawala o Radosti a Sláwě Nebeské/ kre-
 ran miji budou Swatj s Pánem Bohem w Nebi na wěly/ že často
 a horliwě opalowali tato Slowa: Na wěly/ na wěly/ na wěly.
 (Ex Horto Pastor. Trađt. 4. de Fide Lect. 16. Prop. 1.) Každý/ kdož
 koliv Spasenj twé Duffe milujes/ na ta Slowa/ a na tu trogy Wě-
 žnost/ pamatúg/ a sám s sebou ge často opatúg/ asposi na tento Spů-
 sob: Na wěly zde na tomto Swětě nebudu/ ale vmítje musým/ a t
 Srandu Bojimu se postawit: a púgdu na onen Swět/ který wěčný
 gest. Druhé: Nebo do Nebe se dostanu t Pánu Bohu mému/ a s
 nim budu w Radosti na wěly; buduli vžnán toho hoden. Třetj:
 Anebo musým do Pella/ a tam se pálit Ohněm až na wěly: tam s
 Dábly býť na wěly: tam Trápenj snášet na wěly: odtud newygdu/
 ani mně žádný nepomůže na wěly. Toto troge sobě/ prawjm/ roz-
 gimeg často/ a mám za to/ že nezhtěššys na wěly. Mám také za to/
 že powedeš žiwot prawě Dřestianský/ a že státi budeš w Dá-
 zni Bojji: o kteréz gá dolozim poslednj Dapitola
 této Dnjhy: a tak Závěret vdělám,

Kapitola Šesta.

O Bázni Boží/ a že w ni má stát každý Cizlowět.

Svatý Pawel Apoštol/ když již byl wypsal w první y w druhé Epistole k Korynthům/ gal magy Lidé Pánu Bohu slaužit/ a hříchůw se wyštíhajíce a dobře činíce/ Nadějí mje k Dogorj w Nebeském Arálowštwj Odpočwánj: doložil také w druhé Epist. k Korynt. w Kapit. 5. že wysydni Lidé musíme se postawit před Ťau dem Božim/ a tam že dostaneme Odplatu za wšedý Stutky nasse: za dobré Stutky/ dobrau odplatu w Nebi: za zlé Stutky/ Odplatu zlan w Pelle: doložil hned tato Slowa: Scientes, timorem Domini hominibus swademus. To my znajíce/ Bázeň Boží k idem radíme: aby totiž stogje w Bázni Boží/ hříchůw se wyštíhali/ aby Petla v šli: a činíce dobře/ do Nebe se dostati mohli.

Wypsal gšem gá/ vprjmnj Čtenáři/ w této Dnje obšyrně o hříchých/ co gsau/ a gal těžcy gsau/ a galými Potutami trestáni od Pána Boha bswali/ a budan. Přidal gšem také o čtyřech hříchých do Nebe na Pomstu wolaýcých. A posledtu také gšem doložil o čtyřech poslednjch věcech Cizlowěta/ totiž o Smrti/ Saudu Božim/ Pelle/ Očistcy a Radosti Nebeské. Giž k posledtu o Bázni Boží dohládám/ a radím každému/ aby w ni žiw gsau/ Pánu Bohu slaužil/ zlého se warowal/ a dobře činil. Bázeň Boží gest každému spasyredná: kdo w ni stogi. O nimnoho píše Klezypastylus w Kap. 1. a ginde: gá krátce vláží/ co dobrého ona pusobj.

Uyprwé: Bázeň Boží oswěcnge Rozum Lidský/ aby Lidé znali a na Paměti měli/ že Pán Bůh gest wždych Lidem přítomný/ na Stutky gegich/ na Slowa y na Myslenj wždych hledj: a že dobré Stutky gegich odplatj wěnan dobrau Odplatau: zlé zlymi Potutami trestati porněj. Klezypastylus takto napsal: Aofen Mandrosfi gest báti se Pána Boha. Takowan Mandrosf plodj w Cizlowětu Bázeň Boží. Pročez napomjná Pán Krystus v Swarého Matausse w Kapit. 10. řka: Nebogte se těch/ kteříž zabígej Čtlo; neb Duffe nemohan zabiti: ale wjce se begte toho/ kterýž může y Duffy zatratiti v wěčném Ohni.

Drnhé: Bázeň Boží oswěcnge Rozum Lidský/ aby se každý Cizlowět bal Pána Boha za swé hřichy/ tak za ty/ o kterých wj/ galo za ty/ o kterých newj: je snad omi gsau wěššy před Obličegem Božim/

nez se Cizowěku zdá. Tak se modlilwal S. Dawid w žalmu 18. kta: hřichy kdo zna? Od tagarych mých wylisť mne Pane Bože; a cizy odpusť Sluzebnišu twemu. A w žalmu dwadcatém čtrvrtém takto řikawal: hřichůw Mladoštimé; a co gšem činil z Nawědomj mého/ nepřipomineg Pane Bože. A S. Pawel sám o sobě w prwnj Epistle k Korynt. w Kapit. 4. pišse: Ačkoliw do sebe nic zleho newjm/ wšsal proto sám sebe za sprawedliwego nemám: Nebo ten gestó mne saw di/ Pan Bůh gest. Pačli myslis Cizowěče/ že z hřichůw swých gš powstal štrz prawě Polánj/ slyš předce gal tě napomíná Ktezpa sřylus w Kapit. 5. Při Odpustěnj hřichůw nebyweg bez Bázně; a niz přidaweg hřichu k hřichu.

Třetj: Bážeti Boží nás wede k Pozoru a k Pamatowánj/ že gšme Lidé křechcy/ a newjme kdy a gal padnaut můžeme/ a padneme do hřichu aneb do Těšřěšj. Swaty Pawel w prwnj Epistle k Korynt. w Kapit. 10. pišse: Kdo se domnjwá žeby štal/ hlediž aby nepadl/ a snad nikdy nepowstal. O gal mnozy wzáctnj/ maudřj y Swaty padli do hřichůw/ a z nich někteřj nepowstali; ale wěčuě zahynuli; gš nj těžce powstali štrz weliké Polánj a s obzwláštnej Boží Pomocy a Milosti. Protož ty Cizowěče štůg w Bážni Boží pozorně/ aby do hřichu nepadl/ a snad z něho nepowstal/ a do Pella se dostal.

Gineho také Pádu obáwat se náleží/ totiz do nřgaleho Těšřěšj/ Břdy a Chudoby/ aneb ginych zlych wěcy/ kterě na Lidj přichá zegj z Dopustěnj Božjho. S. Otec Makaryus takowým Podobem štwjmu napomínawal swé Dědlnky k Bážni Boží/ řikagse: Galoť Dupcy po Moři se plawjcy nikdy s sebau bezpečnj nešsau; byt pať y Moře tiché bylo/ a Wětrowé jim prospěšnj k Cestě gegich wáli: proto že wědj/ že se tj Wětrowé snadno proměnit můžau/ a Moře se zbauřit může/ a ge utopit. Tak y my Lidé máme se wždycky na Pozoru mjř/ a šřěšřim neplegtwat; byt se nám y šřiašřněgi dařilo: neb se to snadno / z Dopustěnj Božjho / proměnit může/ a Bauři zlau nám štopit/ a k Pádu hořkemu a smutnému/ y k Zahynutj přiwěst.

Ta to se také obliďal S. Arsenius Panšewnjčj Mnich/ a gestě dohalegšj Mysšlenj měl/ a wždycky w Bážni Boží žiwot wedl/ a mnoho plakawal a Slz wylěwal/ a Pánu Bohu se poraučel. A když se ho Mnich geden na Přjčinu toho tázal/ on mu odpověďel: Bdyž gá sobě připomínám/ že Kzau hned z žiwota Matky swé zawržen byl od Pána Boha: a že Widáš z Důšřogensšwj Apošřtolského wy

wypadl/ a od Pána Krysta odloučen byl/ a věčně zahynul. A když sobě rozjímám/ že Pán Krystus praví/ že do Nebe aužlá Cesta a Brána gest/ a že málo gest těch kteří tau Cestau gđau: a opět/ že gest Cesta syrolá/ která weđe k věčnému Zatracení/ a že gđau mnozí/ kteří tau Cestau gđau. A když sobě rozjímám/ co a gal bude semnan a s man wbohau Duffy/ kam ona se dostane když z Čela wygde; a toliěž gaty konec bude žiwota mého/ aneb co se mně gestě přihodit může: nemůžu se od Pláče zdržeti/ a Bázni Boží zapomenauti. Tak tkláwal ten Swatý Otec. (in Horto Past: Tračt. 1. de Offic. Past: Lect. 7. Propos. 3.) Gle widjme třetí Přejčinu welitau/ proč máme státi w Bázni Boží.

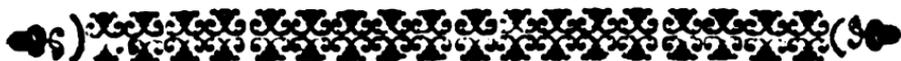
Cizowě: Bážni Boží zachowá Cizlowěta od Zatracení věčného: neb zachowá ho neyprwé w etnostném Obcowání/ hříchůw Ne dopauštění/ w dđbrých Stutcích Setrwání; a tak mu spůsobí stiaštnau Smrt; gal pišse Klezysastylus w Kapit. 1. Tomu kdož se bojí Pána Boha/ dobře se djti bude w Den neyposledněgšsý/ a w Den Stonání swého Prjebnání dogde. Ach toť bude welilé Potřešení Cizlowětu Bohabognému w onau hroznan poslednj hodinu!

Páté: Bážni Boží napomáhá také k Naděgi/ že Cizlowěť nabude věčného Spasení w Nebestém Králowstwí. Tak opět pišse Klezysastyl w Kapit. 1. Bážni Páně obweseluge Srdce/ a dají Weselem y Radostí/ a Dlanhostí Dnůw. Ade gđau lepšsý a delšsý Dnos w/ galo w Nebi. Tim se čěstý bude/ kdož srogje w Bázni Boží/ čím dobře/ a waruge se zlého.

Dával někdy starý Tobiáš Synowi swému Potřešení takto mluwj: Nebog se můž Synu: galkoliw chudý žiwot wedeme/ ale wšak mnoho dobrého mjeti budeme: gestliže se budeme báti Pána Boha/ a gestliže odstaujme od každého hřichu/ a budemeli dobře činiti. Tob. 4. Toto Potřešení napřed se wztahuge na Lid robotný/ chudobný a wtrpný žiwot wedaucy: že/ gestli dobře činiti budau/ a warowati se zlého/ že mnoho dobrého budau mjeti w Nebi; a to až na wěky bez konce. Pro lepšsý wšem věrným Křestianům Potřešení/ přidám Slowa a Napominání Swatého Františka Seraffj: dého/ gistě Paměti hodná.

Swatý František Seraffjdy/ gđauc žádostiw/ aby geho Mnissy stáli byli w Bázni Boží a w dobrem Obcowání/ w Láске a Dpřijmnosti/ w Pokoře a w Trpěliwosti; a aby byli wtwrzenj w Naděgi Dogitj žiwota věčného/ takowé jim naposledy Napomenutj učinil:

nil: Synáctové mogg/ slyšte Slova a Napomenutj Otce wáſſo
ho Duchownjho: Magna promissimus: majora promissa sunt nobis. Ser-
vemus hæc: suspiremus ad illa. Voluptas brevis: pcena perpetua. Mo-
dica passio: gloria infinita. Multorum vocatio: paucorum electio. O-
mnium retributio. (In Horto Past. Tract. 3. de Fide Lect. 33.) To gest:
Mnobo gſme ſljbili Pánu Bohu: ale mnohém wjc on pšljibil nám.
Zachowáwegme to ſkále a wěrně/ co gſme Pánu Bohu ſljbili: a dych-
těme po tom co on nám pšljibil. Rozloſs tohoto Swěta a Těla
krátká gest a na krátký čas trwagjcy: ale Polnta za to w Pelle wětná
bude. Málo gest/ a na krátký čas trwá co trpjme na tomto Swěti:
ale Odplata w Nebi bude wětná. Mnobo gest powolaných: ale
málo wywolanych. Wſydni zaſlawjenau Odplatu wezman.

Piſeň k Poſání/ Hřjchůw Warowání/ a k Bá- žni Boží wzbuzugich.

Wſydni Lidé křežj ſpíte/ w Hřiſtých obyřdných wězyte/ zdaliſ
wy o tom newjte.

¶ Gaſá Pomſta za zlé Činy/ přicházy na Lidſké Syny/ wemtež
na ſe ſpůſob giny.

¶ Lechtomyſlných Lidj Vſta/ nechť dáti Prawdě Miſta/ ať ge
ſtroj Bojſká Pomſta.

¶ Gaſož Prawdě Miſta neba/ zly Wabuchodonozor Brál/ aby
Bůh nad nim panował.

¶ Muſſl za to Pomſtu wzyti/ ſedm Let ſowadem býti/ a Trá-
wu za Poltm mji.

¶ Lid onen hřjſtný Sodomſký/ ldyž Lot mluwil Křečj Bojſký/
hřěli ho za Lotra mji.

¶ Ně Wůli Boží poznali/ proto hřjchůw nenechali/ ať ſe do Pe-
la doſtali.

¶ Tež my na to málo dbáme/ doſudž Zdrawj/ Sylu máme/ na
Marnošti ſpoléháme.

¶ O neſpomůjeť twé Zbojſj/ ldyž ti oblljči Moc Bojſj/ twé Tělo
Čerwům položi.

¶ Blízko gest nasse Stonánj / w němž chce počet kláski s námi /
Pán Bůh kterýž gest nad námi.

¶ O kterať ríchtu pozdných let / s přewelmi giž tento Swět /
přewrácy zlyš Satan naspět.

¶ Kůznice Lidem wzbuzuge / Přitel Přitele sřuzuge / tudy může
potlačuge.

¶ Zrůšla Daulol / zrůšla hrubě žency spj w Latomstwj twrdě /
nenj tdo Pšenjcy klidě.

¶ Stádo Drystowo sřauženo / od zlyš Wlkůw roztrháno / bej
dliwých Passřůw málo.

¶ Ačtjby Drystowj Owce / pro kterěz on umřel tžce / pášli tať
gatz on mřti chce.

¶ O Pane Dryste Gřizřly / genž gřř sám Passřt neylepřly / toběť
porantj mřwan Duffy.

¶ Swotřiseli wšseho Swěta / ořřtjheg měho žiwota / w tato
nebezpečná Leta.

¶ Cestu kterať přjmě wedeš / wšfedy Wěřjcy dowedeš / nawě
mne znát prošym tebe.

¶ Gřjchy mé a Neprawořsti / kterěz gřsem činil z Mladostj / proti
twě Swatě Milořsti.

¶ Lařřawě rač odpustiti / ať mohu w Tebi po Šmrti / twě Šwate
Gmeno chwáliti.

¶ Rač wřlyřfeti Prořbu mau / aťoliw nedořřatečnan / po Šmrti
deg Rađoř wěčnan.

¶ Milořřiwě rač přigiti / tať gale ráčil zařřřibiti / že chceš Wěřjcy
spajřti.

¶ Wchoweg mne wšseho zlého / pro Šmrt Dryřka Šyna twěho /
přiwěd do Brálowřtwj twěho /

A M E N.

CATALOGUS AUTHORUM,

Ex quibus hoc opusculum collectum est.

1. DEUS omnium Illustrator & Doctor.	12. Hortus Past. Marckantij.
2. Atlas Marianus Gumpenbergi S. J.	13. Joannes Raulin.
3. Author Libel. Castitas mortal. gen. S. J.	14. Joan. Herolt. aliàs Discipulus.
4. Author Lib. de Missione S. J. ad Chines. S. J.	15. Martinus S. J. Sinic. hist. dec. 1.
5. Biblia sacra.	16. Nucleus Catecheticus.
6. Breviarium Romanum.	17. Paradisus puerorum, S. J.
7. Compendium Bessæi.	18. Penzinger.
8. Conciones Morales Domest.	19. Pexenfelder S. J.
9. Daurout. Flores Exempl. S. J.	20. Pomerium Pelbarti.
10. Domus Ætern. Malobitsky S. J.	21. Speculum Exempl. Majoris S. J.
11. Dialogus S. Gregor. Papæ Bœmicus.	22. Simon Lomnicky, quò ad interpretationem histor. Boëmic. tantum, in Pharetra cupidinis.
	23. Vita S. Francisci Xaverij S. J. Authore Horat. Turcellino S. J.

**Poznamenný Summowný wšeho
- Bceny a Kapitol této Knihy.**

Díl První.

Předmluva.

Kozdíl První.

O Štířích.

Kapitola První.

Co gest to Štích?

Kapitola Druhá.

Gacy gšau Ančinowé Štichu smrtedlného? aneb co Štích smrtedlný plod?

Kapitola Třetí.

Delibery gest Štích?

Kapitola Čtvrtá.

Dětj Štichowé acyohyzdněššy gšau před Obličgem Božim?

Kapitola Pátá.

Co gest Štích Wšednj / a proč se ho také Lidé wyšřijhat magj a nedopaušřitě?

Kozdíl Druhý.

O Hlavnjch Štířích Smrtedlných.

Kapitola První.

O prwnjm hlawnjm Štichu smrtedlným / totiž o Pevše.

Kapitola Druhá.

O Pevše křezš se w Šfartšwn a Těla Ljčenjm a diwným Štrogenjm pronáššy.

Kapitola Třetí.

O Pevše Duchownj / co ona a galy Štích gest?

Dojmenání Kapitol.

Kapitola Čtvrtá.

O Pokrystwj.

Kapitola Pátá.

O Peyse kteráž gest proti samému Pánu Bohu.

Kapitola Šestá.

O Pomizenosti/ pílne a Swatě Ctnosti.

Koždě Čteti.

O Gławnich Štýřech Smrteclných.

Kapitola První.

O Latomstwj druhém Gławním Štichu.

Kapitola Druhá.

O Latomstwj z nespravedlného žytku.

Kapitola Třetí.

že Latomstwj Cítowěla welice zaslepuge.

Kapitola Čtvrtá.

že Latomstwj k mnohým štichům přiwádí.

Kapitola Pátá.

že y žebrácy některéj Latomstwj hledí.

Kapitola Šestá.

O Nemilosrdenstwj/ kteráž obyčegně z Latomstwj pocházý.

Kapitola Sedmá.

**že Latomstwj welikými Mcelami býwá od Pána Boha trestáno :
ale to Latomstwj/ která z Nespravedlnosti pocházý/ mno-
hém wíššími.**

Kapitola Dmá.

**že některéj swé Latomstwj a Slauposi/ nepotádnymi Weymlu-
wami zastiragí.**

Kapitola Dewátá.

**že Šfidroš k chudým a Almužna/ a ti wššydni kteráž gi z Chuti
dávagí/ Pánu Bohu se líbí.**

Koždě Čtwerth.

O štětjm Gławním Štichu smrteclným/ totiž o nečádném Šmilstwu.

Předmlowa.

Kapitola Prvňj.

○ Smilſtwu ſproſtím/ co geſt/ a gaſť ſtjch geſt: a proč ſe ho ná-
leži wyſtřjbat?

Kapitola Druhá.

○ náſylném Panen Poruſſenj: a gať welitý geſt to ſtjch:

Kapitola Třetj.

Co geſt Czoložſtwj: gať geſt ſtjch: a proč ſe ho má kažď
wyſtřjbat?

Kapitola Čtvrtá.

○ ſtjchu ſmilném proti vlastní Dřwj.

Kapitola Pátá.

○ Swatokrádežnjctwj ſtjchu těleſném.

Kapitola Šeſtá.

že žádný ſe nemá zhorſſowat/ kdýž ſlyſſj/ že některý Duchownj vpadl
do těleſného hřjchu.

Kapitola Sedmá.

že tj/ křetj t hřjchům Smilſtwa a Czoložſtwa/ a t těm podobným
napomáhajj/ těžce třeſtámj budau od Pána Boha.

Kapitola Dſmá.

○ Gowadſtém ſtjchu/ gať on a gať welitý geſt?

Kapitola Dewátá.

Co ſe o Myſſlenj a Požadanj ſmilném a nečlſtém rozuměti a
wěděti má?

Kapitola Deſátá.

že Zahráwánj a hanebně Dorůtánj/ gſau také ſtjchowé welicy: a že
ſe gich také má kažď wyſtřjbat.

Kapitola Bedenáctá.

Čim ſe má/ a powinen geſt/ kažď Člowěk od Smilſtwa wſſeliga-
teho a od hanebných žádostj odweſt?

Kapitola Dwanáctá.

Gal přemilá / wſſlechřilá a chwalirebná geſt Čnoſt/ Panictwj
a Panenſtwj.

Koždj Pátý.

○ čtvrtém hlawnjm ſtjchu ſmrteďnlým/ totiž o Závíſtj.

Kapitola První.

Co gest Záwišť/ od toho wzala Počátek/ a galy hřích gest:

Kapitola Druhá.

že mnohé Lidj zaslepáge Záwišť/ a t zlým Czínům ge přiwádj.

Kapitola Třetí.

že Pán Bůh hroznými Pokutami trestáwá záwišťiwé Lidj.

Kapitola Čtvrtá.

Čakým Spůsobem Czlowěka záwišťiwého můžeme od Záwišti t Lá-
sce vpřimně naklonit/ a přiwést?

Kapitola Pátá.

Co gest Uenáwišť/ a galy gest Hřích?

Kapitola Šestá.

Co má gedného každého odwešt od Záwišti a Uenáwišti Bližnjch/
a t Lásce vpřimně naprawit?

Kapitola Sedmá.

že Láška vpřimná/ bez Záwišti a Sýbalstwj/ gest chwalitebná
a wžitečná Čtnost.

Kozbil Šestý.

○ Obzerstwj pátým hlawním Hřichu smrtedlným.

Kapitola První

Co gest Obzerstwj/ a galy gest Hřích?

Kapitola Druhá.

že chwalitebná a wřěšená gest Čtnost/ Střidmost w Bjdle.

Kapitola Třetí.

že Opilstwj gest Hřích: a tdy gest smrtedlným Hřichem?

Kapitola Čtvrtá.

že z Opilstwj mnoho zlého pocházj.

Kapitola Pátá.

Čakým Spůsobem může/ a má se každý Czlowěk od Opilstwj
odwešt?

Kapitola Šestá.

že Střízliwost gest welmi příná Čtnost: a tdo nám gi
schwaluge?

Koždil Sedmý.

O šestém hlavním hříchu smrtedlným/ když se zněw gmenúge.

Kapitola První.

Co gest zněw/ a koliterý gest/ a kdy gest hříchem smrtedlným?

Kapitola Druhá.

že z zněwu mnoho zlého pochází/ galož y Pomsta: a že Pomsty má každý zanechat/ chceli hříchu a Trestánj Božjho vžit.

Kapitola Třetí.

že gest škodná Roztržitoš a Třeswornost: a ta je také z zněwu pochází.

Kapitola Čtvrtá.

že Prokljánj a zlé Winšowánj gest hřích/ a že zle poturowáno bude.

Kapitola Pátá.

Gakým Spůsobem má/ a může se každý Cłowil od zněwu odvrátit?

Kapitola Šestá.

O zněwu Božim/ a že se ho má každý bát.

Kapitola Sedmá.

že Dobrotiwost gest věřená a chwalitebná Cnost.

Koždil Osmý.

O sedmém hlavním hříchu/ totiž o Lenosti.

Kapitola První.

Pro které Příčiny má se každý Cłowil Lenosti a Zabálky warpowat/ a Práce počestné pilet býť?

Kapitola Druhá.

O Lenosti k Duchownjim věcem: a gaký gest hřích talowá Lenost?

Kapitola Třetí.

že Lenost k Činěnj Polánj/ a Odhládánj s nim/ gest nebezpečná a škodná.

Kapitola Čtvrtá.

že každý Cłowil má pracowat/ kdo se chce do Brálowstwi Nebeského dostat.

Kapitola Pátá.

že náležj každý čas dobře vynaložit/ a nikdy ho w Zabálce
nezmařit.

Kapitola Šestá.

že vtříšné a chwalitebné gest dobré a počestné Pracování.

Díl Druhý.

O čtyrech Štířích do Nebe na Pomstu wolařicých.
Předmluva.

Kapitola První.

O prvním Štířu do Nebe na Pomstu wolařicým.

Kapitola Druhá.

O druhém Štířu do Nebe na Pomstu wolařicým.

Kapitola Třetí.

O třetím Štířu do Nebe na Pomstu wolařicým.

Kapitola Čtvrtá.

O čtvrtém Štířu do Nebe na Pomstu wolařicým.

Díl Třetí.

O čtyrech posledních věcech Cizowěla každého.

Předmluva.

Rozdíl První.

Kapitola První.

O prvním poslední věci Cizowěla každého/ totiž o Smrti.

Kapitola Druhá

že Pán Bůh trestává některé Lidj zluu Smrtj a nešťastnan:
a kteří se jí mají nemyj bít.

Kapitola Třetí.

že dobrých a pobožných Křesťanůw býwá Smrt šťastná.

Rozdíl Druhý.

O hrozném a spravedlivém Soudu Božim: na kterýž dostawitě
se musí každý Cizowěl.

Předmluva.

Kapitola První.

○ prvním Sandu Božím Partikulárním/aneb Osobním.

Kapitola Druhá.

○ Sandu Božím větěným/ který bude při Oslonání Světa.

Kapitola Třetí.

že pamatovati na Sand Boží poslední gest t mnohému dobrému
Člowiku každému.

Rozdíl Třetí.

○ třetím posledním Čslowiku/ totiž o Petle.

Předmluva.

Kapitola První.

Co gest Petlo/ a kde ono gest?

Kapitola Druhá.

Galá Trápenj gšan a budan w Petlet

Kapitola Třetí.

○ Pelelném Ohni/ kterým se páli/ a budan pálení Zatrácency: galá
ten Oheň gest/ a bude na wěky?

Kapitola Čtvrtá.

Proč Pán Bůh tresce křisťijny/ a bude treskati/ Polutan
wěnan.

Kapitola Pátá.

Co/ a kde gest: Očištec: a galá w něm Trápenj.

Rozdíl Čtvrtý.

○ čtvrtí věcy poslední/ totiž o Radosti Nebeskí.

Předmluva.

Kapitola První.

Co gest Slawa a Radost Nebeská:

Kapitola Druhá.

že Boží Wrywolenj w Nebi budan Blahoslawenij magicy wšeho
dobrého Čownost.

Kapitola Třetí.

Bterá a galá Česla weđe do Sláwy a Radosti Nebeskí?

Kapitola Čtvrtá.
 že z jídla tvo/ a z kolika Lysicůw geden/ do Tebe se dostane:
 a pro galé Příčiny?

Kapitola Pátá.

O Wěčnosti.

Kapitola Šestá.

O Bázni Boží/ a že w ni má stát každý Člowik.

Příseň

A Polání/ hříchůw Warování/ a i Bázni Boží wzbu-
 zující.

R O N E S

